

પ્રધાનકર્તા સ્વતંત્રીયાર ફેશનનું કાર્યો, ૧૦-૧૪ સીરિસ સ્ટ્રીટ, મુમ્બઈ નં. ૩ ।

★

૧ પ્રાથમિકભાષ્યો ।

- ૧ સ્વતંત્રીયાર ફેશન કાર્યો છે ૧૦-૧૪ સીરિસ સ્ટ્રીટ બોમ્બે માંથી મુમ્બઈ નં. ૩
- ૨ વાલુભાષ્ય ન્યુમ્બાઈ છે નેમુબાઈની વાંટી ગોપીપુરા મુલ
- ૩ કાલકાલ શીરકાન છે ફેશનનું કાલકાલ વાંટી ગોપીપુરા મુલ
- ૪ મારાલકી મુલક પંચાર છે મહત્ત્વપૂર્ણ, ફાળીકલકાલ કાલકાલ
- ૫ પીરકાલ એકંદ સંપત્તી છે નમી રાજ-મારકાલ, વાંટીકાલ
- ૬ નેકટી કીટ્ટી, ગોપીકાલની વાંટી, વાલુભાષ્ય, ફીકાલ સ્ટ્રીટ, મુમ્બઈ નં. ૩

★

મુદ્રકાલ : વાંટીકાલની વાંટી કાલકાલની મુમ્બાઈને કાલકાલ વેચાલકાલ । (સોપાલ)

सहायकोनी

नामावलि ।

- १००१) श्री शान्तिनाथ जैन देरासर ज्ञान द्रव्यमायी
कोट, मुबई
- २५१) श्री देवकरण मेनशन जैन सद्य ज्ञान उपजमायी
प्रिन्सेस स्ट्रीट, मुबई ह. जयन्तिभाई र.
- २००) श्री सुपार्थनाथ देरासर (क्ष्वेरेचद परतापचद) ना
ज्ञान द्रव्यमायी ह भाइचदभाई, बालकेश्वर मुबई
- १५१) पानाचद चेनाजी ह. छोडुभाई, वाजीपुरा
- १२५) नगीनदास चुनीलाल चोक्सी ह जसवतभाई
झापा बझार, सुरत
- १००) स्व कमलावेन नगीनदास चोक्सी ह जयन्तिभाई
झापा नझार, सुरत
- १०१) बाबुभाई फुलचदनी सुपुत्री वसुमतिवेन सुरत
मुनिश्री नदीपेण सा. नी प्रेरणायी
- १००) सुशीलावेन लल्लुभाई नगीनभाई क्ष्वेरी
पारसी गली, मुबई मुनिश्री मनोज्ञ सा प्रेरणायी

- १००) धनराज जे परमार ह बाबुभाई सोलकी सुरत
मुनिश्री मनोज्ञ सा. नी प्रेरणायी
- १००) नाथुभाई लल्लुभाई वारडोली " अग्रमाहक
- १००) गुलाबवेन हीराचद वारडोली " "
- १००) छगनलाल झ्वेरेचद बुहारीवाला नवापरा, सुरत
मुनिश्री अमरेन्द्र सा नी प्रेरणायी
- १०१) रतिलाल घेलाभाई वासणवाला ह जयन्तिभाई
नवापुरा, सुरत
- १००) लालाजी रामाजी चोक्सी ह चुनीभाई " "
- १००) कान्तिलाल जेकीसनदास वरारीया " "
- १००) जसक्रोरवेन मगनलाल देवचद ह गुलाबचद
नवापुरा, सुरत
- १०१) रमणीकलाल एन्ड कुा चकला स्ट्रीट, मुबई
ह. वजुभाई जीरावाला (सौराष्ट्र)

अगाठथी वयेल भारकोनी नामाबलि ।

नम्र छंका

प्राप्त

१ वी अदिमदिमकीनी गलिमर

२५ हुमिनी विससलकीनी सारथी ४ ससलकीनेन
साथेरसंन सरीरी मुंन

१२ गलिमरी को सदिमकीनी सरीकी

बाग्याय विम धंन

११ बापमिदसस अममकाय ससकाय

१ व को यंदिमदिमकीनी सरीकी अममकाय केन
वोगमकाय, सरीकी

नम्र छंका

प्राप्त

१ व वी सदिमदिमकीनी सरीकी ससलकीनी

विम धंन, मुंन

५ मुंनकीनेन अममकाय सरीकी वारसी गली मुंन

५ ससलकाय अममकाय सरीकी मुंनकाय सरीकी मुंन

५ बापुकाय सरीकीनी बापुकाय

२ के वी को ससलकाय सरीकीनी वीकायकीनेन

अममकाय मुंन

१ सरीकाय सरीकीनी वीकाय मुंन

आगमोद्धारक आचार्य महाराजश्री
आनन्दसागर सूरीश्वरजी
जेमनी शुभप्रेरणाथी
आ ग्रंथ तैयार
थयो हे

[The page contains dense handwritten text in two columns, written in a cursive script typical of the early modern period. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.]

[illegible]

पत्रम्	परिच्छा	वाचस्पति	पुष्टि
४८०	१	वाचस्पति	पुष्टि
"	१३	हेमिचि	वाचस्पति
४८६	४	वाचस्पति	वाचस्पति
४९२		वाचस्पति	वाचस्पति
४९६	१	वाचस्पति	वाचस्पति
५००	१५	वाचस्पति	वाचस्पति
५०४	२	वाचस्पति	वाचस्पति
"	२	वाचस्पति	वाचस्पति
५१२	१०	वाचस्पति	वाचस्पति
५१६	५	वाचस्पति	वाचस्पति

पत्रम्	परिच्छा	वाचस्पति	पुष्टि
४९०	"	वाचस्पति	पुष्टि
४९०	२	वाचस्पति	पुष्टि
४९१	३	वाचस्पति	पुष्टि
४९२	४	वाचस्पति	पुष्टि
४९३	१३	वाचस्पति	पुष्टि
४९४	१	वाचस्पति	पुष्टि
"	१४	वाचस्पति	पुष्टि
४९८	१५	वाचस्पति	पुष्टि
४९९	५	वाचस्पति	पुष्टि
४८६	१	वाचस्पति	पुष्टि

पत्रम्	परिच्छा	वाचस्पति	पुष्टि
४९०	५	वाचस्पति	पुष्टि
"	११	वाचस्पति	पुष्टि
४९३	१५	वाचस्पति	पुष्टि
४९६	२	वाचस्पति	पुष्टि
"	१३	वाचस्पति	पुष्टि
४९९	१२	वाचस्पति	पुष्टि
"	"	वाचस्पति	पुष्टि
४९२	२	वाचस्पति	पुष्टि
४९३	१५	वाचस्पति	पुष्टि
४९४	५	वाचस्पति	पुष्टि

। श्री उपदेशमाला दोघटीवृत्तेरनुक्रमणिका ।

प्रथम विश्रामे

- पत्र १ मगलादि ।
 ३ रणसिंह कथा ।
 ३१ उपोद्घात ।
 ३२ ऋषभपारणकसन्धि ।
 ३८ चन्दनवालापारणासन्धि ।
 ४५ उपसर्गेषु निष्प्रकम्पता ।
 ४६ गणधरविनय ।
 ४७ आचार्यगुणा ।
 ४८ आचार्योष्टसम्पद ।
 ४९ आचार्यपट्टविंशत् गुणाः ।
 ५० आचार्यप्रवचनस्वामित्वम् ।
 ५१ आर्यचन्दनाया विनयोपरिकथा ।
 ५२ धर्मे पुरुषज्येष्ठत्वम् ।

पत्र

- ५३ आदर्शगृहे भरतकेवलम् ।
 ५४ प्रसन्नचन्द्रराजपिकथा ।
 ६० व्यवहार-निष्पन्नयपरस्पर-
 सापेक्षता ।
 ६१ भरतस्य युगपदुभयसंदेशागमनम् ।
 ६२ मरुदेवीकेवलज्ञानम् ।
 ६३ भरतसमृद्धि ।
 ६४ अङ्गारवाहकट्टात ।
 ६५ भरत-बाहुबलिसन्ध्याम् ।
 ६७ बाहुबलिसयमग्रहणम् ।
 ६९ सनत्कुमारचक्रिकथा ।
 ७९ अनुत्तरसुराणामपि अस्थिरत्वम् ।
 ८० ब्रह्मदत्तचक्रिकथा ।
 ८१ ब्रह्मदत्तचक्रिपूर्वभवा ।
 १०९ विनयरत्नकथा ।

द्वितीयविश्रामे

पत्र

- ११३ जा सा सा सेतिकथाया चित्रकार-
 वरलभ ।
 ११५ मृगावतीकथा ।
 १२० खोलोलुपिसुवर्णकार ।
 १२१ पचशतचौराणा प्रव्रज्या ।
 १२२ लज्जितप्रद्योतस्य मृगावत्यै दीक्षा-
 नुमतिदानम् ।
 १२४ कपायाणा पुष्पफले ।
 १२४ जम्बूस्वामि चरितम् ।
 १२५ भवदेवदीक्षा ।
 १२६ भवदेव-नागिला प्रश्नोत्तराणि ।
 १२७ महिषिभूत-पुत्रप्रतिबोध ।
 १२८ उच्छिष्टभोजिदृष्टान्तेन नागिलया
 स्थिरीकरणम् ।

तृतीयविश्रामे

- २५५ शालिभद्र महर्षिसन्धिः ।
 २६२ अवन्तिसुकुमाल सन्धिः ।
 २६६ एकदिवसप्रब्रज्याफलम् ।
 २६७ मेतार्यमुनि सन्धिः ।
 २७८ विनित्तिशिष्यगुणा ।
 २८० गुरुपरिभवकारिदत्तसाधुकथा ।
 २८२ गुरुभक्तिरागे सुनक्षत्र-सर्वानुभूति
 कथा ।
 २८४ गुरुपुंपास्तिफले प्रदेशितृपकथा ।
 २८८ कालिकाचार्य-दत्तराज्ञौ यज्ञविययक
 प्रश्नोत्तराणि ।
 २९१ यथावस्थितधर्ममकथने मरिचि-
 बोधिनाश ।
 २९४ अनुमोदने धलदेव-मृग-रथकारकथा ।
 २९८ पुरणर्षि सन्धिः ।

- ३०३ गृहिप्रसङ्गे वारत्रकसुनिकथा ।
 ३०९ गृहस्थाना निमित्त-मंत्रकथने
 तपःक्षयः ।
 ३१० गृह्व्रतदाढ्ये कमलामेला-सागरचद्र
 कथा ।
 ३१३ धर्मदाढ्ये कामदेवकथा ।
 ३१७ रागद्वेषयोरनिष्टत्वम् ।
 ३१८ साम्यसुखोपरि श्लोकानि ।
 ३१९ गुरुप्रत्यनिक गोशालककथा ।
 ३२१ समयमनैरर्थ्यककारणानि ।
 ३२२ क्षमाया दृढप्रहारिकथा ।
 ३२५ क्षमाया सहस्रमल्लाख्यानकम् ।
 ३२७ दुःखानुभवे विवेकीना भावना ।
 ३२८ स्वजनरागत्यागे स्कन्दकथा ।
 ३२९ भ्रातृकोत्सवप्रवृत्तिप्रारम्भः ।
 ३३० पोट्टिलया तेतलिपुत्र प्रतिबोधनम् ।

- ३३३ श्रेणिक-कोणिककथा ।
 ३४१ सुलसासम्यक्त्व परीक्षा ।
 ३४३ श्रेणिकपूर्वभवा ।
 ३४९ अभयस्य राज्यग्रहणाऽनिच्छा ।
 ३५० चेष्टणाशीलशङ्का ।
 ३५१ श्रेणिक कारागार दुःखम् पञ्चत्वम् च ।
 ३५३ कोणिक्नरकगमनम् ।
 ३५४ चन्द्रगुप्त-चाणक्यकथा ।
 ३६४ वैरे परशुराम-सुभूमचक्रिकथा ।
 ३६९ आर्यमहागिरिकथा ।
 ३७१ मेघकुमारकथा ।
 ३७८ एकाकिसाधोर्न धर्मः ।
 ३७९ त्रिपयरागे सत्यकिकथा ।
 ३८३ साधु वन्दनफले कृष्णकथा ।
 ३८५ क्षमाया चंद्ररुद्राचार्यशिष्यकथा ।
 ३८८ अंगारमर्दकाऽऽचार्यकथा ।
 ३९० पुष्पचूलाकथा ।

- ४७२ सवस्तर चातुर्मास पाक्षिक तपस्वर्चा ।
 ४७६ कपटक्षपक कथा ।
 ४७७ शुद्धालम्बनसेविसयमसाधका ।
 ४७९ ज्ञानादिषु अतिचाराः ।
 ४८० कथ साधुरपि अनतससारि ?
 ४८१ अगीतार्थस्य दीर्घससारित्वम् ।
 ४८२ गीतार्थनिश्चा विना गुणभ्रेणिर्न वद्धते ।
 ४८३ ज्ञानार्थिना गुरव आराधनीया ।
 ४८४ क्रियाविकलज्ञानमकिञ्चित्करम् ।
 ४८५ ज्ञानक्रियासापेक्षता ।
 ४८६ यतिधर्मभ्रष्टस्य न भावकेऽपि गणना ।
 ४८७ एक काय-व्रत खण्डयन् भवे भ्रमति ।
 ४८८ वर्तुरेवेवाऽऽख्यानकरम् ।

- ४९८ श्रणिकनरकनिवारणप्रार्थना ।
 ४९९ भ्रेणिकसम्यक्स्वपरीक्षा ।
 ५०० कालशोकरिकात्यागस्था ।
 ५०१ मुलसकथा ।
 ५०३ इह-परलोकयो भङ्गकानि ।
 ५०४ हितोपदेश भवणफलम् ।
 ५०६ जमालिकथा ।
 ५०९ हितोपदेश ।
 ५१७ सुवर्णप्रासादादधिको तपसजमौ ।
 ५१८ द्युतधर्म साधुवेणे शारानलाघ
 वकारी ।
 ५१९ पार्श्वस्थादिबलवत्तरे माव्यस्यमा-
 लम्बनीयम् ।

- ५२० सधिनपाक्षिकलक्षणम् ।
 ५२२ सर्वैः द्रव्यलिङ्गान्यनतशः मुक्तानि ।
 ५२३ जिनचननासा न प्रमाणयितव्या ।
 ५२४ आय-व्यय तोलयित्वा गीतार्थो
 आचरति ।
 ५२५ उपदेशमाला कैपा न वैराग्यजनिका ।
 ५२६ रणसिंहनिर्देशनम् ।
 ५२७ ग्रन्थकर्तुरभिधेयान्तरगाथा ।
 ५२८ केषामपि दूतव्या ? ।
 ५२९ आशीर्वाद-ग्रन्थप्रमाणम् ।
 ५३० व्याख्याकारप्रशस्ति ।
 ५३१ ताडपत्रोप लेखनापक-न्यायतस्य
 प्रशस्ति ।

॥ अथमं ॥ श्री श्रीगणेशाय नमः ॥

! संपादकीय निवेदन ।

श्री अनेकमात्र्य दोषही निवेदनरूतिना उपपत्त्यर्थी अर्थात् एवंपापीयोनो हययोग उपपन्नस्य अने अतिरिक्तपत्रे
दरेक ठे

[illegible][illegible]

C સજ્ઞાયાલી પ્રતિ મારા પરમોપકારી તારક ગુરુમહારાજ આગમોદ્ધારક આચાર્ય મહારાજ શ્રી આનન્દસાગરસૂરીશ્વરજી સમૃદ્ધિતાલ્સભદાર જૈનાનન્દ પુસ્તકાલય ગોપીપુરા સુરતની છે ૧૯૬૩ ની સાલમા લખાણી છે લહીયાદ શાહી વાપરવામા વેદરકારી કરેલી હોવાથી પાનાઓ કેટલાક પરસ્પર ચોંટી ગયા છે અક્ષરો પાછલ ફુટેલા હોવાથી વાંચી શકાતા નથી કેટલોક સારો ભાગ અશુદ્ધિ મેલવવા માટે ઉપયોગી થયેલ છે તાઢપ્રતિને અનુરૂપ લખાણ છે, છતા પ્રશસ્તિ નથી

D સજ્ઞાવાલી હસ્તાપ્રતિ પ પૂ. આ મ. શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મ ના સ્વભાતના મહારની છે પૂ. આ મ શ્રી વિજયોદયસૂરિજી મ તથા પૂ. આ મ શ્રી વિજયનન્દનસૂરિજી મ દ્વારા પ્રતિપ્રાપ્તિ થઈ હતી 'વિ સ ૧૫૮૬ વર્ષે પોષ ૧૩ દિને વૃત્તિર્લિખિતા ।' આ પ્રતિનો ફોટો D સજ્ઞા તરીકે છપાવેલ છે સાદૃશ્ય ૧૧x૪૧।। ઇ.વ ૨૦૬ પ્રતિપત્રે ૧૫ પત્રિકાઓ પ્રતિ પત્રિકામા ૬૦ થી ૭૦ અક્ષરો, સ્થિતિ ઘણી જીર્ણ કેટલીક જગોપર કાલાશ અને પત્રો પળ સ્પષ્ટિત થઈ ગયા છે લિપી સારી અને શુદ્ધ છે

ચાર પ્રતિકાઓ પૈકી પ્રશસ્તિ A સજ્ઞિત તાઢપ્રતિમાં છે B મા માત્ર અઢી શ્લોકજ છે C. D મા પ્રશસ્તિ છે જ નહિ. વીજી હસ્તપ્રતિકાઓ ન મન્ડગ્રાથી કેટલાક સ્થલો શક્તિ રહેલા છે જુની લીપીમા વ વ વ ઓલખવા મુશ્કેલ પડે છે તેમજ તથા વઢ જ્ઞ. જેવા વીજા અક્ષરો પ્રકરણના અનુસારે વેસાડી શકાય છે શક્તિસ્થલો પરિમાર્જન કરવા યોગ્ય છે

આ ઉપદેશમાલા ઉપર અનેક ટીકાઓ પૈકી અત્યાર સુધીમા વે ટીકાઓ મુદ્રિત થયેલી છે એક સિદ્ધપિંની, વીજી રામ વિજયજીની ત્રીજી આચાર્ય શ્રી રત્નપ્રભસૂરિય રચેલી અનેક સંસ્કૃત-પ્રાકૃત-અપભ્રંશ ભાષામય કથાનકોથી વિભૂષિત જે માટે વિદ્વાન્ ઉપક્રમકારે સુન્દર સ્પષ્ટતા કરેલી છે આ ટીકાનુ મહત્ત્વ અનોસુ છે. કથાના અર્થો માટે વ્યાખ્યાનઉપયોગી આ ગ્રન્થ ધૈરાગ્યનુ સુદર પોષણ કરનાર છે. આમા ઘણેભાગે સાધુધર્મોપદેશ, કોઈક જગો પર ગૃહસ્થધર્મોપદેશ, કોઈક જગો પર ઉભય સાધારણ ધર્મોપદેશ કહેલ છે

મારામાં આવા મહાન ધન્યો સંશોધન કરવાની ક્ષમિત ન હોવા છતાં મારા મનોરથારિ શરણાર્થ ગુરુત્વ ધાગ્યોદારક
 ટિપ્પ-ગાંધીજીનામકારક હો સિદ્ધાંતો આગમ્યદિગ્દર્શક સૂર્યુર (મુખ) નેરે તાલમ્યમાતમમંદિર
 નિર્મીતક બધાં મહાન ધો અગમ્યસામ્યદીપરીત્ય મુખ મેરણમકના વોમી સંપત્તિના આ પ્રથમ કાર્ય કરેલ છે. આપુ-
 નિક સંશોધનસૂચિની અવેષ્ય આ સંપત્તિમાં વધી કુદીઓ રોવા પામી છે. પદ્ય મહાપુર્યોત્તે કમલ છે કે છુલે ક્યા-
 દનિ કમીતે ૧ નિવસાસુચાર મેં આ પ્રકલ કમો છે શાપમ્યુત્તે રીસદિ રાલી કુદિના મને છલી કમ્યમે છો હું યનિ-
 ત્તમો છેનું પરિમાત્ર કટીક આ કમ કમ્ય વર્ગો વેલેલં કમ્ય રાલો રલે જન્યુ સિનિઅમ્યમકમો ક્યાય છે તેવી
 મદેરન વીવવાની ૧ રાલે દલ કરેલ વદિ રપાલ કરાલો મકમ પમ્યુ કે કમલો વધી ત્વારકાર મેરકોલી રેવર કટીવી
 કમ્યારક દુલ કરી શાપકાન્યક કરકમ્યમો મુકકા કાલે પ્રકલ લુચક વર્ગો છે. આ પ્રલ સંપત્તિ કમ્યમ્ય મિદાન કેલક
 મરકમે મિદવાર્તે કમે પલ પ્રમેત્ય મરકોલન કાકાર કુ સિલ્લ નિલક કરેલ છે. રે પ્રથમ વીવવા માટે લાનુ કલ
 રેનું છે. આ કમ્ય સંપત્તિ કરકમાં દલસિલિલ પ્રતિઓ કાપકાર, કમ્યમરિલ કમી કાપકાર, કાર્કિ-માસસિક-કાર્કિ
 કલ્ક-વેલે કે કમ્ય પ્રમરે કુકાની અલિલમાં લાપકાર રેલેલી અલિલન આવી કાલા કમ્ય-વેલેલ્લે કમ્ય-
 કાલા કમ્યેલે કાલાર વાલી રેલેલ કાલ્મા વમ્યમલિને પામે દલ માત્ર અલિલ કાકાંલે.

રિ. ૯ ૨ ૧૪ કમ્ય ૧૨ કુ
 કમ્યુત્ત, મુકાર લ. ૧૪-૧ ૫૦

કી ગામ્યોદારક માકાર્ય મહારાત્ર ધો કલ્કસુમારપુરીઅર રિલેલુ,
 આ રેમકાગલરિ.

॥ नम ओजिनशासनाय ॥

॥ श्रीनमस्कार-महामन्त्राय नमः ॥

॥ उपक्रमः ॥

विदाङ्कुर्ननु महामतिप्रथितपरमाप्तत्वस गदिजिनवाणित्रिरिप्राभ्यासनेदिष्टमोश्वाभ्यसन्नरणैकदत्तचित्ता ! यन्-सदाशयगतानुष्ठान-
विशुद्धिकरणपटिष्ठा सदुपदेशनानासुमत्रातसद्गन्धविसररूपनैकमहापुरुषजीवनप्रसन्नोत्प्लेपता सद्धर्मकर्मलमायमानमोहव्यामूढ-
जनान्त करणान्धन्तमसन्निराकरणप्रवरप्रदीपिता स्वाभ्यानुगुणयति कृतिप्रयोज्यमद्विशेषादरपात्रा धरेण्यतमा मृपदेशमालाख्यकृति-
अपश्चिमतीर्थकृच्छ्रमणभगवन्मोहमहावीरप्रभुवरद्वकरानन्तलज्जिभजनभूते निःकारणकरुणावरुणालये श्रीमद्भिर्धर्मदासगणिनरैरपार-
घोरससारवारिधिनिमज्जद्रणमिहादिभाव्यनेकभव्यसत्त्वोद्दिधीर्पया निर्णिताऽस्ति, चिदित्तरमेतत्समेया विदुषा ।

मोहोन्मादविकारैवदयात्मस्वरूपाननुभूतिमूलिकभवार्णवनिमज्जनक्रिया प्रतिरोध्य प्रवर्तरीरूपेणात्मस्वरूपमवेदनद्वारा जनित-
त्योरविच्छिन्नचक्रवाल विष्टभ्य विचारशुद्धिपूर्विकाचारशुद्धिश्च मन्थागाद्यालगोपाल मर्षया मुमुक्षुणा जननीश्रद्धितयात्मन्यकारिणी या
सम्यगवबुध्य यस्याश्च तात्पर्यार्थं सदगुरुनिश्रया च निर्णीय के के आत्मकन्यायेप्सवः मुमुजुना मोक्षाध्यनीना न चाता ? ।
नष्टज्ञातप्रायमेतद् शास्त्राम्भोनिधिव्यालोडनक्षमाणा तात्त्विकविदुषा । अत एव चातिप्राचीनकालत आ प्रअज्याप्रतिपत्तेरन्यज्ञानाभ्याम-
सम्पादनप्रत्यलताया भावेऽभावेपि सुनिहितगीतार्थयरेतस्या आमूलचूलं मुत्तपाठ-स्वाध्यायपरिवर्तनानुप्रेक्षादिक ममस्तसाधु-साध्वीना
दिनचर्याया अनन्यथासिद्धमङ्ग प्रस्थापितमस्तीति चाप्ताभिजनशुद्धजनोपज्ञा श्रुति भूयमाणाऽस्त्यामीन, अधुनाऽपि दृश्यते सत्स्वेतदन्त-
नैका संयमैकवृत्तचित्ता संयमैकजीविताश्च भ्रमण्य एतस्या उपदेशमालाया प्रत्यहं स्वाध्यायरूपेण स्वान्तरात्मपरिणतिमपूपुन

लोचनमिति च । तथा च सुंदरारघवसप्तश्लोकेण तां मादुरार्णवमापीयमपीजोयमितीत्येवमपि रोहृत्स्वपणह विश्लेषमितिभ्रमे रोहृत्स्वमसुरि
वरीरिचिदात्स्वमार्णवमस्यौ समर्थितमपि तथापि।—

दमिचमुपैरुमाञ्ज कज्ज-कोरुव मूढसिद्धाग्ता । श्रमेण पठति चार्धं, तन्निशासापि कुतोक्ता ॥” रोहृती-प्रसक्तौ स्मो. १
वात्सल्येनैतस्य वदितानुपपन्नत्वेन सारीरमीश्वरप्रत्वात्कामि भिद्यमि मन्वारण्यमि प्रकरणाणि पुच्छन्ममि केयुनीममि सप्तप
काकम्ते । सादित्त्वोपे केनानुसारेण प्रतीक्यते एव विमुक्तस्योपमानेन कलत्वा सारीरमाएवदितस्यारिच्य मन्वारण्यस्य मन्मसंज्ञास्य
अनुकूल्ये वेदिकते प्रकट वाक्यारचयिद्वारिणि एवञ्चास्य नाम्नाऽऽप्युपपन्नस्य विविधं सादित्वं पदपठकम्ते तथापि।—

१ वात्सोपैरुमाञ्ज पत्र । एतन्नागोपेति-स्माच्छतशृङ्गी	१ दम्योपैरुमाञ्ज लोप्या ११५ स्मो.
२ ज्योपैरुमाञ्ज सुमैरवै च गी गजवाता षडरञ्जमाञ्ज गा. २४१ कैत श्रु. १ ५२. विजयलक्ष्मणेव १ ५१	१ " विजयसिरुञ्ज ११ ० स्मो ११ " ज्योपैरुमाञ्ज गा. १ ४ इ हि स्थितं रिपेदेव
३ ज्योपैरुमाञ्ज पत्रछागारुष्ट गा. १ जेसक्योरकोरे	१२ पुष्पमाञ्ज-ज्योपैरुमाञ्ज मन्वारणी देमपैरापार्क्य गा. १२५
४ ज्योपैरुमाञ्ज पत्रव-ज्योपैरुमाञ्ज	मुद्रिण
५ ज्योपैरुमाञ्ज गा. १५. वीरवी-मंघोरे.	१३ पुष्पमाञ्ज ज्योपैरुमाञ्ज लोप्याद्विणि स्मो. ११८१८. मुद्रिण
६ ज्योपैरुमाञ्ज द्वाद्विष्टमिक्तम्.	" " " पटन-मन्वारोरे
" " इति ५१	१४ पुष्पमाञ्ज ज्योपैरुमाञ्ज तापुसोमाञ्ज अमुद्रिणि जेसक्योर मंघोरे स्मो. २
८ दम्योपैरुमाञ्ज. जयसिद्धागर्धक्य गा. १ १ पटनमंघोरे.	

- १५ " " लघुवृत्तिः, श्लो २३३० भाव भ
 १६ " " अवचूरि, अचलगच्छीय जयशेख
 " " रसूरिः, पाटण-लौबडी भण्डारे
 १७ शीलोपदेशमाला, जयकीर्तिकृता १४५ श्लो. पाटण भ
 १८ " " वृत्ति, जयतिलकीया, ६९४९ पा रा भ
 १९ " " पुण्यकीर्तिकृता ४०० डेक्कन कोलेज
 " " " पूना-भण्डारे.
 २० शीलोपदेशमालावृत्तिः, सोमंतिलककृता रचिता १२९४ वर्षे
 राजनगर, बृ टि.

- २१ हितोपदेशमाला, प्रमानन्दकृता गा ५२६ बृ टि
 २२ " " धृत्ति स्वोपक्षा श्लो ९५००, जेसलमेर
 बृ टिप्पनिकाया च
 २३ उपदेशगणिमाला कुलक, जिनेश्वरसूरिकृत जैनप्रन्यावली
 पृ. १९७
 २४ उपदेशमाला जिनदासगणिकृता गा. ५४२ छाणी-लौबडी
 भ जिनरत्नकोपे.

एतेनैव स्पष्टतर प्रमीयते यत्-कल्याणकामि-सुयोग्यधर्माग्राधकाणा चेतसि परमोच्चरुश भजमानाया अस्या ह्युपदेशमालाया नाम-
 सङ्ग्रामादाय हितोपुखमूलिकसद्भावनातो विरच्यमानामौपदेशिकाना स्वप्रन्यानां महत्ता चित्वापयियुमिर्बहुभिर्विद्वद्भिर्विविचं साहित्य
 निर्माय निर्मायमुपदेशमालाया महत्त्वमुद्घोषितम् ।

तथा च परमगुरुपविष्टे मुक्तिप्रापके आराधनामार्गे निराबाध सञ्चारिण्युभिः विवेकिभि सुतरामुपादेयभूताया. मानसिकदुर्घृत्तिना
 निमग्ने चाऽध्याना प्रमद्वद दुर्दान्तवृषणाञ्च नध्यावच्छेष्टोपायभूताया अस्या उपदेशमालाया लघुबृहद्बृहत्पादिस्वरूपेण नानाविध विव-
 रणात्मकसाहित्य संस्कृत-प्राकृता-प्रब्रश-गूर्जरभाषादिनिबद्ध समुपलभ्यते । तेनापीदं ध्वन्यते यदय ग्रन्थ भूयान् प्रीतिपात्रमाराधने-
 प्पूणा सुसुक्ष्णा, तथाहि—

२०	"	"	५००० १४९९ वर्षे लिखिता	२६	"	ग्रन्थसूत्रार्थ-कथानकानि (संस्कृत)
२१	"	"	कथानकानि सिद्धिपिटीकागतानि, वर्द्धमानसूरि १२८४	२७	"	लिखिता १८२१ आषाढ शुक्ल १
२२	"	कथा	केसरविमलगणिशिष्या	२८	"	टीका वेलनकरकोपे नाममात्रमुल्लिखितम्
२३	"	"	श्रीकुसुमविमला	२९	"	अवचूरि टीका च
२४	"	"	कथासमास, (प्राकृत) शालिभद्र-शिष्या	३०	"	यन्त्र
२५	"	"	जिनमद्रमुनय १२०४	३१	"	शकुनावली
				३२	"	गाथाशतार्थवृत्ति पत्र २७ राजनगर भंडार

न १९ प्रति. खलु श्री नित्यविनयजीवनमणिविजयपुस्तकालय-चाणस्मासत्क-हस्तलिखितभाण्डागारे (वे ११७ प्र ५९४) विद्यते, तत्र चैव पुष्पिका — "स १६९४ वर्षे फागुण सु १० भौमे तपगच्छाधिराजभट्टारकप्रसु श्री श्री पू विजयणदसूरि-विजयरान्ये सकलपडितसभाशृंगार प श्री घनहर्षगणिशिष्य प रत्नविजयेनालेखि" ।

न २० अनुयो० श्री उमेदवि -गणिज्ञानभंडार-चाणस्मासत्कहस्तलिखितशास्त्रसंग्रहीय वे. ६५० प्र० १ रुपाया एतस्या प्रते-प्रान्तभागे चैव प्रशस्ति । "उपदेशमालाप्रकरणवालावबोधार्थ-स्फुट ॥श्री॥छा॥ सङ्ख्या सहस्र ५००० ॥छ॥ स १४९९ वर्षे द्वितीय आषाढ वदि एकादश्या भौमे लिखित ॥श्री॥

न २६ अनुयोगाचार्यश्री उमेदविजयगणिसंगृहितचाणस्मान्नकोपसत्क-हस्तलिखितसंग्रहीय वे ६ प्रति ७ रुपायाः एतस्या.

ब्रम्हणे । १८९८ वर्षे ह्यहे मोक्ष ९४ आचारव्यासो पुण्डरीके । न उग्रमणिजगन्नाथि सिंहीद्वजे भी वार्य-
 नाभयो नामात्मान् योऽप्यनुसरति तेन भवेत्तु सर्वकर्मफलम् ॥

अन्ध. ११ प्राचक्षत्समिद्धिदिवसप्रतिमंघोषैषु प्रामादिषा प्रववा भी हरीकुमार्य कृतुनादमि-महाप्रहारेण मगधराज्ये । मेदिना-
 लयेपच-मिहानैरुधुनिरात्रां कर्तव्यं । (त्रिपुरी) विरचितविभवायपरात्म-भोमिनगुह्यरीषिबाण्ड्याय दाम्ये परिसिद्धे
 भीमशैलमात्म्या-कुरुतेष्टयिस्तेनैस्मात्मा-सकरोरुध कुरु-उष्णी स्वस्वस्ति । तथा च प्रपञ्चपारि-भीतिपागपद्यापिपति
 भीतिरकोमूर्तिपरास्तरितुवामेवसाह्वारस्य भीतेवामाकलय्यं (कत्रस ४ व ११५ ११८ १ १ ५ ४) साबोर
 भीषहरेयन प्रेमप्रकाशे सज्जसो वि प्रम यप्रपञ्चको कण-“ तथा कर्मिप्रपञ्ची प्रार्थनां करोति तर्पणमुपैसमास्य-गङ्गावर
 कोम्ये दूष्ये क्वासि प्रयेति प्रभा । वपि स मिथपराज्य प्रार्थनें करोति तर्पणमुपैसमास्य-गाणात्राओकने संपा दूष्ये क्वासि
 प्रयेति । ” एतेन बोधैक्यत्वात्साकृतुनवत्वा किम्व प्रवीक्यम् प्रकरो यथेति विवर्तय साहजा मयवि । मयबोपैक्यमा-
 सावा सर्मसावरबोपयेतिव वविसद्वचक्यमृषु प्रमाज्य विवेच ।

[illegible]

શ્રીસીમન્ધરજિનવિજ્ઞમિસ્તય (૧૨૫ ગાથા) ગતોપદેશગાયોદ્ધારઃ ।

ઢાં ગાં

૧ જેહ રાલે પરં ૪ ૧૧ જડ્યાડોણ ચત્તં ૪૩૪
 ૨ નાણરહિત દિત્તપરિહરીં ૬ ૧ ગુણહીણો ગુણં ૩૫૧
 ૩ સૂત્રવિરુદ્ધ જે આચરેં ૬ ૧૧ જો જહવાય ણ કુણં ૫૦૪
 ૪ પામરજન પણં ૬ ૧૨ લોણડવિ જો સસૂં ૫૦૮
 ૫ નિર્વય હદય છકાયમાં ૬ ૧૩ છજીવણિકાયદયાં ૪૩૦
 ૬ સાધુ ભગતિ જિનપૂજનાં ૬ ૧૪ અરિહત્ત-ચેડઆણં ૫૦૨
 ૭ જે મુનિવેષ શકે નહિં ૭ ૧ જડ ણ તરસિં ૫૦૧

ઢાં ગાં

૮ તે પણ મારગ માહેં ૭ ૧ સવિગ્ગ-પક્કિવયાણં ૫૧૪
 ૯ મૃપાવાદ્ ભવકારણં ૬ ૧ સુદં સુસાહુધમ્મં ૫૧૫
 ૧૦ વદે નવિ વદાવેં ૭ ૧ વદઇણયં ૫૧૬ ઓસણોં ૫૧૭
 ૧૧ આપ હીનતા જે મુનિ માલેં ૭ ૨ આયરત્તરસમાણં ૫૨૪
 ૧૨ પ્રથમ સાધુ વીજોં ૭ ૩ સાવજ્જ-જોગપરિવજ્જં ૫૧૯
 ૧૩ શેય ત્રણભવ મારગં ૭ ૩ સેસા મિચ્છાદિટ્ઠિં ૫૨૦

શ્રીસીમન્ધરજિન-દુદ્ધપિણ્ણિ (૧૫૦ ગા.) સ્તવનગતોપદેશમાલાગાયોદ્ધારઃ ।

ઢાં ગાં

૧ અજ્ઞાની નવિં ૧ ૧૧ જ જયઇ અગીયથોં ૩૯૮
 ૨ જિમ ૨ બહુશ્રુત વહુજન ૧ ૧૪ જહ ૨ વહુસુઓં ૩૨૩
 ૩ પામી બોધ ન પાલેં ૧ ૨૩ લલ્લિહિય ચ વોહિં ૨૯૩
 ૪ જે નિરુણ ગુણરત્નાકરં ૨ ૧૦ ગુણહીણો ગુણં ૩૫૧

ઢાં ગાં

૫ પાયચ્છિત્તાદિક ભાવં ૨ ૧૫ જો ચયઇ ઉત્તરુણેં ૧૧૭
 ૬ દ્રવ્યક્ષેત્ર ને કાલં ૬ ૨ દવ્વ સિત્તં કાલં ૪૦૦
 ૭ સવિત્ત અવિત્ત મિત્તં ૬ ૩ જહઠિય દવ્વં ૫૦ ૪૦૧
 ૮ ક્ષેત્ર ન જાણે તેહં ૬ ૪ જહઠિય સિત્ત ૫૦ ૪૦૨

अत एव धुरन्धरैर्विद्वद्भिः स्वमतिप्राभावरफलेप्रहिताये सोऽन्कण्डेरुणा विविधविवरणादिषु प्रयतितम् । चतुर्विधसत्त्वाख्याराध-
नाप्राणभूताश्चेमा नितरामतिशयितस्वाध्यायाधिना प्रख्यापितव्यन्तश्चतुरतमा सुदीर्घवर्तिन गीतार्थवर्था ।

परं साम्प्रतीना कतिपये विद्वद्भ्यां नेतिव्यसशोधनविशिः सर्वप्रमाणोपजीवकाप्रत्यमूलकागमप्रामाण्यं शिथिलयन्त दृष्टश्रुतग्राहि-
वाहस्पत्यानुकारिण तथाकथितनिद्रास इवानुमानप्रामाण्यं ग्राह्येनोपजीवयन्त सन्तो विप्रतिपन्ते यतः—प्रस्तुतोपदेशमालाकर्तार
श्रीधर्मदासगणिवरा श्रीमद्भावीरप्रभुहस्तदीक्षिता न सम्भवन्ति, श्रीवीरप्रभुनिर्वाणत पञ्चशतवर्षभाविनीनामपि घटनानामत्रोल्लेख
दर्शनात्, एते एव प्रतिपादयन्ति यत् —श्रोत्रोपदेशमालाया श्रीवीरनिर्वाणतोऽर्गभाविना श्रीआर्यमहागिरि (१५२) श्रीआर्यसम्भूतिविज-
यशिष्य (६६) श्रीस्थूलभद्र (५९) चन्द्रगुप्तगुरुचाणक्य (१५०) पर्वतक (१५०) उपकोशा (६१) उदायिनृपमारक (३१) अव-
न्तिसुकुमाल (८८) तुरुमिणीयदत्तनृपमातुल-कालिकाचार्य, (१०५) वसस्वामी (४८-९३) त्येतेपासुल्लेखेनैतत्तत्प्रत्यकर्तार उल्लिखित-
व्यक्तीनामर्वाक्तनकालभाविन इति स्पष्टतर प्रतीयते, ततश्च शाश्रयमाण हि प्रत्यकर्तृणा प्रभुमहानीरहस्तदीक्षितस्य न सञ्ज्ञाघटीति ।
फलत आधुनिकैः कैश्चित् विद्वद्भिः पतरस्या रचनासमयो वीरनिर्वाणश्च ५२० तोऽर्वाक्तीनीयघटनानुल्लेखान् वीर नि स ५२०
मितप्रायोऽभिस्मर्यते । पर घटुतत्त्वगवेषिकया समीक्षात्मिकया दृष्ट्या विचार्यमाणे चेदं सर्वं घर्मेऽस्मिन्नहिमवद्विधीयते, यतः—
“जगच्चूडामणिभूओ०” संज्ञाद्वितीयागाथाया युगादिप्रभो. सिद्धिस्थानस्थितत्वेन चूडामणिभूतता युगादौ च प्रकाशकृत्वेनादित्यस्वरु
पता न्यावर्ण्य श्रीवीरप्रभो महनीयताव्यञ्जकाभ्या त्रिलोकश्रीतिलकत्व-त्रिभुवनचतुर्द्वविशेषणाभ्या प्रत्यरचनासमये जीवितत्वं स्पष्ट
मेव ध्वन्यते, वर्तमानकाले शोभावृद्धौ न्याप्रियमाणत्व एव तिलकोपमाया सार्धकत्वात् । भगवत तत्तत्त्वपदार्थसार्धविवेचनकार्ये
साक्षात् प्रयुज्यमानत्वे सत्येव त्रिजगतश्चतुर्भूततायाश्च निर्व्याजं सङ्गन्तुमानत्वात् । स्फुटतरश्चैष अर्थं न्याग्यान्तचूडामणिभिः पूज्य-
वर्थं श्रीसिद्धविगणिवरैर्होपादेयाख्यधृत्तो प्रारम्भ एव विद्युतोऽस्ति । तथाहि—“ $\times \times \times$ वीरे भगवति जीवति सति गुणस्तुतिरियं

प्रदराजस्योऽयं धाम्ना चडे अणयो दणपुष्पमविमूढोऽयुना मुच्छिपयस्विततय्य चतुरैसरम्भास्यम्भोऽस्म्येपरिबर्त्तितर्कं वीरा पुनः प्रत्ययोपकम्पमास्तद्व्य विबोऽस्मोकिञ्चो मुननस्यसीमण्डनमिमि धाम्ना । तथाऽनयोऽयमे एव अणयो व्येऽस्मिन्तो मुगारो प्रमात इव विवेक्यविनोऽन्यद्वारेण प्यारोऽयोदवारेण निश्चितकम्पहारकम्पनात् । एका पुनर्त्तारिण्युः प्रियुवनस्य । इहमीन्दनकम्पुचमुनूतमामर्त्तं सारकम्पारितिकिञ्चोत्तं' इत्यत्र 'अनुगाम्य एव सागरम्' (गा ११) द्विवर्त्तिविशेषस्त' (गा १४) गाथाद्वारमावर्त्तिचारोऽप्यंत्तमर्त्तं ब्रजार्त्तं च प्रमुगम्पपञ्जोऽस्म्यनस्यवचरस्ताप्यना भिन्नराष्ट्रमुखाभीपरिदुक्तं भिन्नरीक्षितद्रुमकम्पयि विनयवचनं प्रत्यक्षे दौर्गन्धेऽङ्गितारम्भकम्प द्यस्वद्विमिति । एवमप्येऽपि 'पलमसि च पुन्यरं' (ग ५७) 'वर वचऽमृत्सु' (गा ५८, गावको र्ममोर्षिचिचरय्य चनर्त्तित्ययवर्त्तं कसरकम्पना गजभूतम्पना रीकायस्माभेर्त्तैर्पद्मव्यूनीयार्त्तमान्स्वामिजीवितम्प एव संभ- वापेवपुष्पनिर्मात्रं प्रमुगानीरल्लासमवे काव मवेदियनुमा दवीऽमरेति । क्वारेत्तद्वचनकम्पं प्रमुगानीरसममम्भित्त्वं कृत्यकान- स्रद्विमिञ्जित (१५६) एवमास्तमरेण केषा कटिपुष्पमकम्प इति कम्पेभ्येभ्येन तदुत्तरं प्रतीक्ये कर्त्तव्यागावर्त्तैरिस्वरिज्यो दि कम्पकम्पं चोत्तरपुष्परिक्तं सार्त्तित्त्वं कर्त्तव्यं । चतुर्धन्यु निष्कारकम्पपरियोगास्तदनुगतास्तमेकास्तानिपुष्पकम्पनेषु च 'चोत्तरपुष्पगारेऽप्य- वमृच्छिनिगारल्लकोऽन्यद्वारपरिफलाञ्च प्रतीत्येव । निगमाञ्च चोत्तरपुष्पारकम्पपान्यार्त्तस्वच्छिन्नचयीनेव दि पल्यकम्पः प्रमुगानीरस- वमृच्छिन्त्यं कथयवर्त्ति ।

तथा चाल्पिन् पदत्रये वीरनिर्वाणस्य ५१ परैस्तीव्रकृतनोऽस्म्येभ्येन पल्यकम्पुर्त्तित्तमाम्पार्त्तविलम्पनारोहय्य तु सेवामप- चित्तम्पनिपुष्पकम्पमुपजीव्यनचिक्वामस्य चापीतिनात्त मम्भितपपपार्त्तविषोचसत्तिञ्चामिमस्य क्वारेत्तैवामपिमियसङ्गोऽस्म्येतारेऽमुसाङ्गकम्प- त्वय्य वृद्धिगम्य मरेत् । मृगारकम्पयोगस्य कम्पकम्पविशेषकम्पयैकिञ्चदपञ्च पल्यकम्पुल्लापकम्पानीकनीकचित्तित्तो पमर्त्तः व्यागमेषु द्वि त्वाने व्याने पणारकम्पेऽस्म्यद्विपञ्च त्वपुनो दि रीकायेरकम्पं प्रियुवी प्रमुगुल्लाप सर्मविगम्पकम्पमुनूतमाम-

त्रेणैव सकला द्वादशाङ्गी प्रणयन्ति, इत्येतत्तु समोपागच्छालोपानां प्रतीतिचरमेव । तत्र च भगवतीरूपा-शाताधर्मकथो-पासकदशाऽ-
 न्तकदशाऽ-नुत्तरौपपातिकदशा-त्रिपाकसूत्रादिषु च द्वादशाङ्गीप्रणयनकालार्वाकभाविप्रसङ्गानां भूतकालीनप्रयोगसनाथा उत्तरेत्या
 सन्त्येव । अतश्चातिशयज्ञानवद्भिः स्वार्वाकालीनप्रसङ्गानामागानुसारिशैल्या भूतकालीययोगैरपि निर्देशमात्रेण न तेषामुद्दिष्टितथ-
 दनार्वाकालभानिच्च सद्गुरुवाससमुपपृष्टहितसन्मतिवता धीमता प्रतिभासेत । तथा चोपदेशमालाऽपि भीमभूमिर्भक्त्यासगणिवरैरनागत
 ससारवश्यीयरणसिंहालयपुत्रस्य भाविनी कलिगलसूचिका दशा परिभाल्य तन्मानसपरिमाजनाय धिवेकसमुद्रात्सञ्ज्ञानविसर प्रपि-
 थयिषुभि निर्मिताऽस्ति । एतत्समर्थनञ्च पस्तुतदोषट्पद्युक्तौ उपक्रमे एव प्रथमगाथादृक्तो उपन्यस्ताया पडुशीत्यधिकचतुरङ्ग-
 तगाथाभिताया श्रीरणसिंहकथाया प्रस्तुतमन्योत्पत्तिनीज व्याणयद्भि श्रीरत्नप्रभानार्यं कथितमस्ति यत् — “ कलिउरणमाहिणा,
 विजयसेणमुणिणा विभावितेनाथ । उलङ्घयन्मदासाभिहाणसारेण सगुणेहि ॥ तुह पडिमोहनिमित्त अणामय चेव तेण मच्चडिथा ।
 सुगइ जिजायुणा सदुघणसमाला महासत्त ! ॥ ” उप० (गा १ दोषट्गीगतरणसिंहका) ४८५-४८६ अलु० उमेद्वि० कोशे
 ते ६ प्र ९ समर्थक्रियोद्धारक पू ५ श्रीसत्यविजयगुरुत्तसशिर्यत्त भोष्टुद्विचित्रमुनिवरै शिहितस्य श्रीउपदेशमाला 'यालाग-
 बोधस्य प्रान्त्यभागे एवमुल्लेखोऽप्युपलभ्यते, यत् — 'xxxxजे माहिं ताहरउ कलिनइ देवगर उल्यानउ स्वरूप अयविज्ञानइ आग
 लयी जाणिनि श्रीधर्मदासगणिइ तुहणइ प्रतियोधयानइ आर्ये ७ श्रीउपदेशमाला कीधी उइxxश्रीधर्मदासगणि पिमाअमणइ अतीत-
 अनागतभाव अवधिज्ञानइ जाणी ए श्री उपदेशमालानी रचना कीनीxx' । एतेनानगतकालीनपदार्थोपशोधमानाभिज्ञानसम्प्रपूज्य
 श्रीधर्मदासगणीतिप्रसिद्धनामश्रीविजयसेनगणिवरैर्विरचिताया अस्या उपदेशमालाया केपाप्रानार्वाकनीयानामुल्लेखमानेण प्रभुमहा-
 नीररवामिहस्तवीक्षिताशिष्यावतसकतृत्य न सञ्जुते इत्याधुनिकविद्वया तर्कः एतलु न घटाकोटीमाटीकते इति निश्चप्रच प्रतीयते ।

१ एतत्प्रतिभ्रान्त्यभागे नैव गुणिना — 'सूर्यपुरे गच्छ श्री यशोति. प्रतावा १७९५ वर्षे ज्येष्ठ शुदि १ भीम मनस्यासागरेण त्रिपिता'

[illegible]

सितेनाध्ययनप्रवन्धविधित्पुरवधिना स्वपुत्रस्य प्राप्तस्य तीयरात्र्यस्य भाविनी कलिञ्जलनामालोक्तयत् प्रतिनोपविशानाय यथायमेवपुत्रो-
 मालाप्रहरणमुत्पादयाश्चाकार, पाठयाज्जहार च पुत्रनतिघोषसन्निगते तन्नावुलकगोचरा गयामप्रये समेत्य कलिञ्जलिः स्वयम्ब्री-
 यस्तया प्रतिशोधनीय इति 'इत्येतत्सर्वं' 'गृष्टानामुपदेश' इति गृष्टोद्धितमस्मि । 'अभिधानराजोन्त्रकोशे' भा. ४ प्र. २७१९
 'धम्मदासगणि'-शब्दे एवम्भूतोत्लेय उच्यते तर्थादि — 'xx' अनेन भगवता 'उपदेशमाला' नामप्रनोरचित । अयमानार्यो
 'विरप्रभोरपि पूर्वं वगूवेति प्रमिद्धि जे ३ । तथा गद्युः' प्रतिवृत्तस कञ्जगामोद्धतभिषा धर्मशमगमिनिष्ठा ५०, तथाऽद्याप्
 भगवान् धर्मदासगणि दर्श० ४ तत्त्व । 'एतेनास्या उपदेशमान्या कर्तुं' शीघ्रार्थमगगीन्द्रम्यानिश्रावीन्य प्रभुमहवीर-ममलाली-
 नत्वसम्भावनाया पोषणञ्च ध्वन्यते । ५ नियमि० (जाणत्तमा) सत्तकोषे जे ४० प्र ११५ तथागच्छाधिपल-योसोममुन्दरस्मूरिशिन्ध
 श्रीमुनिमुन्दरसूरिकमाम्भोरुहशृङ्गप हर्षभूषणगणि १४८६ वर्यं रचिते अद्यान्मनमद्रुतस्मृत्यै धोभातविधिरिनिजयान्यप्रहरण-
 प्रत्ये ४ १५ स्पष्टतरमुदाहृतमस्ति । यत् — 'xx' उपदेशमाला च सर्वेषा प्रमाणा तदुक्तानीनां भव्यमुन्यक्तनेन कियमाग गान्,
 स्वपुत्ररणसिंहप्रतिशोधनार्थं धोमहवीरहस्तदीक्षित-धोधर्मदासगणिङ्गागन्तेति धम्मदासगणित्थागमुगन्धाय' । ६ निन्यायि०
 चाणस्मा कोशे जे २० प्र ४४ अद्यानिशतिपद्यात्मिकाऽनीवप्राप्तीना उपदेशमालाया भोमिरार्थिधियरणप्रतिरलि । सप्तमन्तो नैतदेव
 विवरण श्रीसिद्धार्पिकृत-देवोपावेयादुन्यपेक्षया लुपुष्टित्वेन प्रथित भवेत् । अत्र चारो २ गाथाधियरतो 'xx'अगया चीरे जीयति
 सति गुणस्तुतिरियं प्रहरणकृता काम्वा चकेxxअनुना वीरप्रियोकीनिकरुः प्रत्यस्त्वात्xxरिक्तापुलिभुयनत्त, आयुनिकजन्तुप
 तुर्मूतागमार्थोxx'इत्यादिसन्दर्भेण मुतरा स्पष्टतर उपदेशमालाकृतं प्रसुगशीरममकाजीनतं उच्यते । ७ नि भ चाणस्मा जे.
 ११७. प्र ५९४ वि. सं. १६९४ वर्यं का सु १० भोमे तथागच्छाधितानमट्टारुपसु भोमिजयागंरुमिरिपिनयराधे सत्तठ
 पद्धितसभाशुद्धार ५ धीधनहर्षगणि शिष्य ५ रत्नविजयेन लिखितस्य भोउपदेशमालान्यामरु-वाड्ययोपरा ३९ पगन्मिकप्रतो
 मारम्भ एव द्वितीयगाथायालपयोधे 'xx' अनङ्ग प्रत्यक्ष उपलक्ष्यमाण भणी भोवीर विभुगल्लस्मीभउत जालिप३xx' स्याप्य-

अथर्वि अनुसन्धाने । ८ श्रीस्मैविशिष्टो ज्ञानस्य । १० छ १४१९ नो ति. काण्ड ५ । १ सोमे द्विदिशि
 ०० पत्रादिभ्यः कर्त्तव्यम्—वाक्यकोषमिति । तत्र च द्वितीयस्याप्य वाक्यकोषे— १०००मीमीसिनाह अग्राहं प्रत्यक्षमुत्पद्य १५५ १५५,०००
 अग्रहं भीमादीनां तेषां कश्चिद् दृष्ट्वा अर्धेणा वसंते०००' इत्युच्यते । प्रत्यक्षमो व तावदादु द्विदिशम् कम् ।— १०००मीमीसिनाह
 प्रत्यक्षमिति द्रोण सूर्यस्य ज्ञानी पूर्वमुत्पन्ना बहुलवर्धनी ५ नीरुपैरुमाह भीमादीनां जीवन्तं निपनी, तेन यन्त्री भविष्यत्युच्यते
 तत्र ज्ञानिनि०००' इत्येते पत्रादिभ्यः प्रत्याप्यमयैरितिनाम्येभ्यः द्विदिशो ज्ञानिमुपैरुमाह भीमादीनां प्रत्यक्षमिति द्विदिशेन वसं
 दास्यमिति भाषिमाहस्येभ्यः द्विदिशो ज्ञानिमुपैरुमाह भीमादीनां प्रत्यक्षमिति द्विदिशेन वसं ।

। भाषासुखस्वादिनाम् । ।

तदानीं तदोत्तराध्यायप्रमाणे प्रत्यक्षविरोध एव उपपन्नः (५४९) तत्रापि 'तत्रापि' साधनेन केवलम् नैव कवीणां लोके कवीणां विनाशकमिति निर्दिष्टम् तथापि सामर्थ्यात्सामान्यतया प्रति-पुस्तकेषु इत्येवमुक्ती दधाना न गाथाप्रमाणिकत्वे दृश्यते । तथाहि :—सामर्थ्यात् नैव-जीवन्मित्रकालावधी-कोषे (के ७) ओषधीनाम्युपाहार (मे १००९) स्निहप्रत्येकः ५४ प्रमत्तः । मोदनात्कालेनैव सैवार्थं संज्ञानुनिर्दिष्टविशेषप्रतिपक्षसङ्गतिः 'नैनं धारिण्यस्यो संज्ञित इतिहास' संक्षप्रत्येक (ट. २१-२१) तदोक्त्यास्यविपर्ययश्चे ५४ तत्रापि निर्दिष्टः । परमेषु सामान्यतया ५४९ गाथाप्रमाण्युपाहारयदुपसर्गस्य निर्दिष्टा प्रतीत्ये न तदुपसर्गमिच्छते । तथा विनाशकमिति (ट. ४९) ५४९ गाथाप्रमाण्योपलब्धेका । सर्ववर्तीयकमिति कोषेऽपि ५४९ नैनं केनचनचरप्रपञ्चिनाम्युपाहारी (ट. १०२) ओषधी (मे १५८७) ५४९ गाथाप्रमाण्योपलब्धेका । धीमतीत्युपाहारे ५४९ गाथाप्रमाण्युपाहारी (मे सं १४८) तथा सामान्य मीति यत्रकाले प्रतिज्ञाते (के ९ प्र. ४३ ४४) वक्ष्यते । तथा बालाङ्गोपाहारी गाथाप्रमाण्युपाहारी ५४४ मितं प्रसिद्धं प्रतीक्यते । अनेन च सादृश्यत्वात् । तथाहि :—कालात्तत्र कालेऽपि समरे (के ९) मति

चतुष्क । नीतिवि० संग्रहे (वे. ११७ प्र. ५९३-९४) प्रतिद्वय, स्तम्भतीर्थे शान्ति० (वे ११) एका प्रति., तथा १०२-३-२८-२९-३० सङ्ख्यमञ्जूषकेषु पञ्चदशप्रतिषु प्रायः बाहुल्येन ५४४ गाथा । जैन ग्रन्थावली (पृ १७१ निर्विष्टा) मध्ये एका प्रति. । लीबडी-स्थकोशे ६४९-७४८-८६८-११०२-२८-२९-१४२४-१५३८-१६०७-१७१७-३४२४ सख्या प्रत्य ५४४ गाथाप्रमाण्यभाज. सन्ति । पूज्यवर्यागमोद्धारक-सम्पादितमूलगात्र उप०-भुतज्ञानअमीधारयोश्च ५४४ गाथा. । लीबडी० (म. १३०३) चाणसा-उमेव० संग्रहे (वे ६. प्र ५.) च ५४५ गाथाप्रमितोपदेशमाला दृश्यते । एवञ्चाधुनिकसाहित्यसूत्रौ उपदेशमालागाथावैविध्य-मुपलभ्यते । तथाहि —खभात-शां० ता० भ लीबडी, जैन-साहित्य-इतिहासादिषु ५४० गाथा । जिनरत्नकोश-ख शा ता भं लीबडी भण्डारख्य-जैन प्रथावल्यादिषु ५४२ । ली चाणसा नीति० समग्रयोः ५४३ । चाणसा उमेदवि० ४, नीतिवि० २, खभात शा० ६, जै प्र. १, ली. भ. ११, पू. आगमोद्धारक-प्रकाशितमूलप्रति. १, भुतज्ञानअमीधारा १, ५४४ । ली. उमे-दवि सं १ ५४५ गाथाः । परमेतत्र ५४४ गाथाप्रमाण प्रामाणिकतर दृश्यते, बहुश उपलभ्यमानत्वात्सुविहितगीतार्थाचरितमर्या-दाङ्कितत्वात् युक्तिसंगतत्वाच्च, तथाहि —“इय धम्मदासगणिणा, जिणवयणुवएसकज्जमालार । मालव विविहकुसुमा, कविआ य सुसीसवगरस् ॥ ५४० ॥ संतिकरी घृष्टिठकरी०, ५४१ । इत्य समप्पइ इणमो० ५४२ । जाय य लवणसमुद्दो० ५४३ ॥ अप्पल रमत्ताहीण जं चिय पट्टिय अयणमाणेण । त खमद् मज्झ सव्व जिणवयणविणिगया वाणी ॥ ५४४ ॥” एतस्मिन् ३० गाथाप्रश्नके वस्तुतः सापेक्षभावेण विचार्यमाणे विवक्ष्यवशादल्पाधिक्यसम्भवो जाघटीति, यतः —ग्रन्थकृद्भिरुपदेशरूपविषयसमाप्तिस्तु त्रयस्त्रिंश-वधिक-पञ्चशततमगाथयैव कृताऽस्ति, ततः पर गाथाद्वयेन प्रस्तुतप्रकरणस्य सारमयता सूचिता, ततश्चैकगाथया ग्रन्थोपसहाररूपेण पकरणज्ञानसफलता वर्णिता, तदनन्तरीय ५३७ गाथायाश्च ग्रन्थकृद्भिर्निर्गूढाक्षरपद्धत्या स्वाभिधेयससूचा विहिता, जिनवचनम-हस्य कल्पशृङ्गौपम्येन निदर्शयैतत्प्रकरणाधिकारिण सूचिताः । तदनन्तरश्च ५४० तम गाथाया पुनः ग्रन्थकृद्भिः स्वाभिधेय व्याकुर्व-द्भिरुपसंहारः कृतः । अत्र चैव वितर्क्येत यदि तर्हि नासङ्गतं यत् —ग्रन्थकृतः स्वाभिधेय ५३७ तम गाथया गुप्तरित्या वर्ण-

कथा स्वकथुनां पञ्चमान्तरा सन्ता पुनः गाथावाचनसमयेष्वन्यथासहस्रं स्थापयौ पुनर्न, नैराधारैर्नरं विमिश्रि ! कथं यदा
गानां पाठ्यतेन केनपि प्रक्षिप्तमभिप्रेत्यमिच्छायां कथा 'सुतिहरी ५४' तया वनि स्वीकृते वर्ति सर्वं मुलं अयेन, एतच्च
वदन्वरीषां इत्थं समालोच्य गाथायां गद्याप्यमनुब्रजमपि सादृशं अयेन अस्मीत्येव गाथापूजनेनैव कथाविरचितपिठपञ्चाङ्ग-
वगाथासंस्कारैश्चिकित्स्य कथमप्यनुयेत ? । कथा एवं कथयाम्य गाथां प्रक्षिप्तमभिप्रेत्य अन्वयप्रमाणसङ्ग्रहवि-
हिता प्रक्षिपति । एतच्च प्राक्निर्दिष्टानां ५४ गाथाप्रमाणोक्तेप्रकृतीनां प्रतीनां प्राधान्यं प्रन्वयवृत्तिरेवमात्रमपेक्ष्यविरचितगाथाप्रमाण-
वृत्तिरसम्भवात्काल्पनिकत्वात् न अयेन । सुतिहरी पुनरिच्छी गाथाप्रमाणं स्वीकृत्य प्रन्वयवृत्तिर्निर्दिष्टगाथाप्रमाणसङ्ग्रहि-
गाथास्यैव परमां तादां विवक्ष्य ५४१ गणोक्तेस्तोत्रं प्रणयतिहरी ५४१ गणोक्तेस्तोत्रं इत्युमीयेत वर्ति ५४१ गाथाप्रणीतु परमाप-
वास्तु कस्यचित् नूतनविरचितसम्भावनामूढोक्तिं वि ५४१ गणोक्तेस्तोत्रं इत्युमीयेत वर्ति ५४१ गाथाप्रणीतु परमाप-
वास्तु कस्यचित् नूतनविरचितसम्भावनामूढोक्तिं वि ५४१ गणोक्तेस्तोत्रं इत्युमीयेत वर्ति ५४१ गाथाप्रणीतु परमाप-
निरस्य करणीया । निम्नरे वि कथं एतच्च गोष्ठ्योक्तं ५४४ गाथाप्रमाणे गद्याप्यं प्रक्षिप्तमभिप्रेत्य अन्वयप्रमाणसङ्ग्रहसम्भव-
कथं अनेकेष्वन्यथापि एतावद्गाथाप्रमाणोक्तप्रमाणान्तरास्य उपपेक्ष्याप्यत्र ५४४ गाथाप्रमाणं सुनिश्चितरं सुसाध-
प्रमाणविरचितोपि सुनिश्चितोक्ते ।

अथ सरपयामाभिदौस्वैश्विच्छिच्छन्प्राहामणिसूताया जस्या हत्येयमाभाया प्राष्ट विदिदसातिस्मृज्यां विरण्यैस्विदः
सर्वेष्वाम्नासु ननुमर्ष विप्रस्याः दोषहीमाहसेईनेसगदिपिषाः ब्रह्मकसे ।

[illegible]

सर्वं धृत्तिप्रान्तभागे प्रशस्तितोऽवगम्यते । धृत्तिप्रणेतारो हि रत्नप्रभाचार्यो परमोत्कृष्टसयमाराधनापरयण-शासनप्रभावक-सकलशास्त्र-पारावारपारीण-श्रीगुनिचन्द्रसूरिपट्टप्रभावक-प्रखरतपस्वि-वादकलानिपुणाऽऽशाम्बरीयविगजवादिगदोन्माधि-पूज्याचार्यश्रीवैवसूरिप्रमुपट्टावतसभूताः सन्ति । अतः प्रथमं श्रीगुनिचन्द्रसूरीणां ततश्च वाविवैवसूरीणामैतिसाक्षानमावश्यकम् ।

प्रभोर्महावीरदेवभागवत पट्टपरम्पराया श्रीसर्वदेवसूरि (द्वितीय)पट्टे एकोनचत्वारिंशत्तम पट्टधररूपेण भोयशोभद्रसूरि-श्रीनेमिचन्द्रसूरि-सक्षितौ गुरुभ्रातरौ सूरिवर्यौ सञ्जातौ । वीरगणिरचिताया ७६७१ श्लोकप्रमाणपिण्डनिर्युक्तिदृत्तेरसशोधनकारिभिः श्रीनेमिचन्द्रसूरिभिः स्वगुरुवर्यप्रवृत्तसूरिपदाङ्घ्रितगुरुभ्रात्राष्टकत श्रीविनयचन्द्रोपाध्यायशिष्यश्रीगुनिचन्द्रसूरिरभ्यो गच्छभार योगयतानुरूपं ददुः, चत्वारिंशत्तम पट्टधररूपेण तेषां प्रथितश्च कृता । यत उक्तः—

‘गुरुबन्धुविनयचन्द्राभ्यापकशिष्यं स^(१)नेमिचन्द्रगुरु । य गणनायमकार्यीत्, स जयति गुनिचन्द्रसूरिरिति ॥ उपा० धर्मसागर० पट्टावली ।’

एवञ्च सुगृहितनामधेया हि पूज्यवर्यो श्रीमन्तः गुनिचन्द्रसूरिवराः चत्वारिंशत्तमा पट्टधरा इति निर्णीतम् । इमे हि सूरिवराः बालदीक्षिताः अकुण्ठन्नञ्चारिणः सत्तर्ककंशप्रमाणशालावतत्वाविदुर्बोधपदार्थसार्यमर्मस्पर्शिज्ञातारः अत्युत्कटविशुद्धसंयमपालनपराः आसन् । एतैः सूरिवर्यैः भवावटपातप्रत्यला दुरयगाढभवसमुद्रमीपणावर्त्तसमा पडपि विकृतय मोहोत्पादविकारोत्पत्तिप्रभूण्यव इति सम्यगवबुध्याजीयनं पण्णामपि विकृतीनां सर्वथा परित्यागः कृत आसीत् । रसास्वादयुत्तिनिग्रहाय च सौवीरापरपर्यायभूता काक्षिका-मेव शरीरयापनाय जगद्गुः, अतश्चेतेषां ‘सौवीरपायी’तिशरीरनिरीहताप्रकृत्यागितासूचकमर्थानुगुणं नाम विद्वत्समाजोपज्ञमागोपाङ्गनं प्रथितं जातं, तथाहि —

‘सौवीरपायीतितवेकवारि-पानाद्विधिज्ञो विरुदं बभार । जिनागाम्भोनिधिधौतबुद्धि-र्यं शुद्धचारिन्निपु लब्धरेख ॥

संधिदमनौलिर्विकृतिश्च सर्वास्तत्याज वेदेऽप्यमम सदा य । विद्वद्वितेयाभिधृत प्रभाव-प्रभागुणैः किल गोतमो य ॥ तपा० पट्टा० ।

(पाक्षिक) सप्ततिका, ३ वनस्पतिसप्ततिका, ४ गायकोश, ५ अनुशासनाद्वयशकुलक, ६-७ उपदेशामृतकुलकद्वयम्, ८ उपदेश-
पञ्चाशिका, ९-१० धर्मापदेशकुलकद्वयम्, ११ मोक्षोपदेशपञ्चाशिका, १२ प्रभातिकस्तुति (संस्कृत) १३ रत्नत्रयकुलक १४ शोक-
हरोपदेशकुलक, १५ सन्यस्तोत्पादविधि, १६ सामान्यगुणोपदेशकुलक, १७ हितोपदेशकुलक, १८ कालशतकं, १९ मण्डलविचार-
कुलक, २० द्वादशवर्ग । अत्र च द्वितीया कृति 'पाक्षिकसप्तति' सहाया पूज्यवर्यं दर्शनशुद्धि-प्रमेयरत्नकोशनिर्माण-श्रीचन्द्रप्रभाकर-
स्वगुरुभ्राता वि स ११४९ वर्षे उद्घाटितस्य पूर्णगामतस्य निरामयं सन्तुष्टास्ति । तथा चैतिह्यनियानिपुण-मुनिश्रीजन्यन्त मि.
म सङ्कलिते श्रीशङ्खेश्वरस्तवनावली-लघुपुस्तके पृ १३३ समस्तकल्याणनिधानतोश० इत्यादिशगाथायामित श्रीसत्त्वं० पार्श्वानय
स्तोत्रमन्यत्रकुत्राप्यनिर्दिष्टमनुपगच्छ्य तदपि पूज्याना कृति । अपर च जैनग्रन्थानली (पृ ३४१)प्रत्ये 'रमाउल'स्या प्राकृतमुभापितकृति.
पूज्यवयाणो नाम्नोल्लिखिता यस्या हि एकादशपत्रात्मिका प्रति राधनपुरभण्डारेऽस्ति, अप्रसिद्धा नैवा समीक्षापूर्वक गवेषणीया विद्वद्भि ।
तथा० पट्टावल्या तेपा स्वर्गमनकालो ऐव निर्दिष्टः, उक्त च '—

“अष्टहृदयेश (११७८) मितान्दे, विक्रमकालादिव्रगते भगवान् । श्रीमुनिचन्द्रमुनीन्द्रो, दशतु भद्राणि मङ्गार ॥”

प्रात स्मरणीयानामेतेषा विशिष्टो हि निर्मलावदातोदन्त पूज्यवर्याणा पट्टप्रभाकर-श्रित्यागतसै वादीन्द्रश्रीदेयमूर्तिभि सन्तुष्टयाया
अपभ्रशभाषानिवद्धाया श्रीमुनिचन्द्रगुरुवृत्तितोऽवसेव, या च स्तुति श्रीनेन श्वे कोनक० हेरन्दाग्यमामिक्ते (पृ १३ अं ९
पृ ३२४ त ३३५) सुद्रितास्ति ।

श्रीमुनिचन्द्रसूरीणा स्वर्गगमनानन्तर तेषा पट्टोदयाचले भावत्सूर्यसमा श्रीमन्तोपाधिरमहत्तमा निजोर्जस्विनादकल्याऽऽशान्य-
रीयदिगाजवादिनिर्भूणाणामप्रोज्वल्यशस्त्रिन सुगृहीतनामधेया श्रीदेयसूरय सहाता । एतेषा हि जन्म वि स ११४३ वर्षे अर्जु-
दगिरिप्रत्यासन्ने मडाहृतग्रामे समजनि । ११५२ वर्षे दीक्षा, ११७४ वर्षे आचार्यपद १२२६ वर्षे स्वर्गगमन चाभूत् ।

यो हि स्त्रीवर्या प्रोक्ताहर्षमयीमिव हर्षानुमाहृतिरुच्यते । सन्ताः भूरिप्राप्योत्तरमर्थं भैरव् शोभन्तौपार् निगत्रपुटपर
 निष्ठमस्तम्भमपि निपलाप्यारुह्य नैत्रकण्ड्युगद्विगतकण्ठविहगपचोभितस्तनुस्वनेकमन्त्राप्रविष्टसामर्थ्यस्य प्रविमया विविश्व
 विगच्छसन्तोऽनुभवायुज्ज्वलन्तुः । तथा च सिद्धरात्रसंज्ञा सिद्धान्तप्रतिमूर्ति भोक्तृमूरि-निष्पद्यन्निवृत्त-भोक्तृभोक्तृमूरि-कीमेव
 भूतपदेष्वदुनैकविद्भुजलिनाथं प्राप्यो भोलीपाकविभुजपयप्रामन्यमिति श्रीमुखाभ्यासपरिभाषारिक्तवर्ति समुपयो सर्वकारमुज्जे
 त्करो न त्वमुत्तुल्यपानिरेवाब्जोद्गमिमूर्तिवैखण्डीयोत्तुल्यभ्यासविगत-स्तुष्टीतिवत्प्राप्यो न विज्ञे सप्तदश विनष्टसंज्ञं
 तान्दर्यविश्वदुस्संस्कृतौचमेष्टुष्टुचक्रमास्तु । मातृमयिविहगपरागद्वयेनयौगम्यावन्त्यप्रभुगिरिपुतरपप्रतीतिरुच्यते । नोपमा
 क्ताभस्तामोक्तकण्ड्युगद्विगतं विज्ञानैकत्रयान्कर्मसंस्तुष्टुष्टुष्टीतिवत्कर्मोद्यमिवपुनाष्टपदकण्ड्युष्टीतिमूर्तिं विनिर्माव
 स्याद्विद्विष्टमेवौ पूजासमाजं प्राप्तिमस्तु स्मृतिवर्णः । विद्येनविद्विजिह्वमुक्तिं प्रकल्पयिष्यामहि-व्याख्यास्यतिविद्विष्टमस्तु विद्वेष्टीका ।

[illegible]

■ H_2O and H_2O_2 are both oxidizing agents. H_2O_2 is a stronger oxidizing agent than H_2O .

प्राग्व्यावर्णितमहत्त्वभाज उपदेशमालाप्रकरणस्य दोषट्टोसंज्ञया प्रथिता विशेषयुक्तिर्षलु १११५० श्लोकप्रमिता इमे विद्वन्मतद्वजे श्रीरत्नप्रमसूरीन्द्रैः वि. सं १२३८ वर्षे माघमासेऽश्रावयोधतीर्थरूपश्रीभृगुकच्छे आयालगृह्यविद्वद्गनामुपयोगिने रुद्रष्टान्तप्रचुरा परमभाषकरुणाद्रैचेतसा निरमायि । इमे हि रत्नप्रभाचार्याः अतीव सूक्ष्मप्रज्ञा तार्किकोत्तसा विद्वद्वर्णप्रष्टमर्याद्व्यासञ्जिति खलु नादिदेव सूरीमि स्याद्वादरत्नाकरे (पृ. ५१) —

‘किं दुष्कर भवतु तत्र मम प्रवधे, यत्रातिनिर्मलमतिः सतताभिमुखः ।
भद्रेश्वरः प्रवरसूक्तिसुधाप्रवाहो, रत्नप्रमख्य भजते सहकारिभावम् ॥’

इत्युल्लेखेन निष्ठङ्कित निस्सशयमिति मे मतिः । श्रीरत्नावतारिकापञ्जिनाया श्रीरत्नशेखरसूत्रिभिरपि ‘४४४ श्रीरत्नप्रमसूरीमि. ०’ श्लोकेनैतद्व्युत्तिविधातृणा महत्त्वं व्यञ्जितम् । “प्रज्ञात पदवेद्विभिः स्फुटदृशा सम्भावितस्तार्किकैः, कुर्याणः प्रमवाद् महाकविक्रया सिद्धान्तमार्गाध्वग । दुर्वाचश्चकुशदेवसूरिचरणाम्भोजवृषीपदपदः, श्रीरत्नप्रमसूरीरत्नपरधीरेता न्यथादुवृत्तिराम् ॥” रत्नावतारिकाप्रान्तभागीयेनैतेन श्लोकेन मिथ्यामवाल्यावितवाग्विसरशङ्कालेशोद्भावना कार्यो, यथायथ माध्यस्थ्यदृश्या रत्नावतारिकागतसुरम्यसाहित्यिरूपद-पद्धति-गहनपदार्थनिरूपणस्वरसवादिशैलिप्रभृतिसमीक्षणेन प्रमाणीकृतवैदुष्यवत प्रमथकृतो यथाथार्किकमत्त्वाव्याचतात् ।

एतेषा रत्नप्रमसूरीणा जन्मादि प्रामाणिकसाधनानुपलब्धेश्चैरज्ञातचर एव, यस्तुत महाभागपुरुषोत्तमाना मोलिकशक्तिविकासरूप-नानाविधसत्तार्थजात तद्गुणगानमेव चातिशयेन प्रथित भवति, अत एव नानाविधेषु सैद्धान्तिकप्रन्येषु श्रीमतां रत्नप्रमसूरीणा विद्वत्त्वमेतद्विरचितप्रस्तुतपुत्तेष्व प्रामाणिकत्वं ख्यापयमाना विविधा उल्लेख्या दृश्यन्ते, तथाहि — श्रीकुलमण्डनसूरिप्रणीतश्रीविचारामृत सारसरूपग्रहे (२३ पत्रे) “४४४ उपदेशमालायुक्तो ४४४ श्रीरत्नप्रमसूरिकृतायामेवमार्थाऽस्ति ४४४” तथा चापि (२७ पत्रे) चतुर्दश्या पाश्चिकस्य नैकशाखसम्मततां दर्शयन्नि ४४४ “श्रीरत्नप्रमसूरीभिर्गुपदेशमालायुक्तो” इति शब्दैरपि प्रस्तुतरुत्ते निशिष्टत्वं ख्यापितम् । अन्यथ

भोक्ताभिनिविष्टवस्तुव्यवहारो (यामयासम्पत्सृष्टितत्त्वमिति) यद्विषय विषयऽपि यौपयमावृण्वतां समवेति १००४ 'एवं रोपणी-रूपेणमावृ
 दृष्टव्यं १००४' इत्यादिनामैः समुदाहृत्युत्प्रेक्षोऽस्ति । तथा यामेऽपि (१९-१० पत्रे) बिलुवो वि ह्यप्रकाः कश्चेत्ताः १००५भीरामप्रसमूरिदि-
 एषिण रोपणी-रूपेणमावृष्टिताह्यमुपेक्षी-पाक्षिकमिति १००४' इत्यादिपत्रेण कश्चेत्ता समुदाहृत्योः । एषविषयनेकविहृदिमिता १००५-
 त्वयामिनेरीदे एतन्मावृष्टीत्यन्वयि विहृदिकामयीव तन्ममुदाहृत्य विविधं सादित्वं विभिन्नामिति प्राप्त्वाहृत्यकिंग्रहप्रक्षिप्तसमस्यप्रक्षिप्तं
 तुल्यकोमेक्षेयं क्रीक्ये तथाहि १-सत्प्रतीक्षास्यतास्यो भीजेविन्यव्यवहारिचं प्राप्त्वं तत्प्रत्ययं (सम्या १११) भोक्तृप्रत्ययमावृ
 मं १८९४ (संस्कृत) इ दि) भीद्व्योनेनपनिप्रसङ्गेता (विषयप्रत्ययपौवत्तया) (वि मं) भीतार्थपरिण साम्प्रदायिकप्रत्ययमा (मं ९५७)
 कम्पगद्व्यवस्था (मं ९५७) । एतेन प्रसङ्गपरिकर्तुं विविधस्यपानु भव्यविषयकोमेक्षेययोगितादिविनिर्मायप्रत्ययं सुस्पष्टं क्रीक्ये ।

तथा चालिङ्गकैर्लङ्कृतत्वं न गृह्यते । विरचितोऽयं उपमाकण्ठम्यापाम्भरपद्युक्तित्वो विविधप्रकारसौष्ठव
समाधुनास्यगिर्विनिर्वाह्यः । अतुल्यस्यैस्त्वत्पिप्रामित्यं विविधपदविधानमप्यमेकमुपपातोपरितुल्यं भीत्यन्यत्रपक्षारित्वं विरक्त
भोजनं । स वैभोमुनित्कमदिवाच इत्यायाकिञ्चुकिं सङ्कोचिच्छति । एवंविधसाराङ्गीकषिषायाऽभिप्रेतिका द्युरिषोः निरन्तरं व्यापक
वपयस्यैव प्राप्तिमात्रादिवच्छारित्वा भोग्यैरुमाकाया विविधमप्यभक्तप्रिये सन्नि गुरुपाठनकायमार्गिचर्याविशेषत्वं गायामु
निर्दिष्टत्वं वक्तव्यमहादुस्त्वत्वं सुखाङ्गीकृतविराज्याय सुभायवयाधिमत्तर्प प्रसुप्तपुतिप्रयत्नं वयमदितेमुत्प्रेतकप्रि, 'भोस्तत्प्रममसूयि
हपयमे भोपेकसूरिप्रयोगे । किञ्च भोचमप्रि समयस्येव दृष्टिर्विशेषार्थिकम् ॥' (प्रसुप्तमप्यभीषयस्यो) 'दृष्टिर्विशेषार्थिकम्' विवि-
धैरनेकम इके विशेषदृष्टिरित्यधियानं प्रकाशयिष्यते प्रतीयते । लोकजनस्यारे विहासयोगे च यजुसेऽप्य रोचयिषि संज्ञाय एव
एव । एव नु बीजमूलमेकत्वं विवक्ष्यतीमामनति इह ।—एव यमसूरिद्विरना वृत्तकपीकम—कयविपण्णस्य इहप्रमस्य रोचदि
(विह) प्रोचयस्यो भीष्टतपपकाधिरक्षरि, नायस्यपुण्ययोग्यपुण्योति पायेति । भीष्टीयापुण्यराजपक्षरक्षकपण्यमनेऽपि रोचदि

वसतिपासे, श्रेष्ठिभोजासकस्य दानरुचे । तदुपष्टम्भाद्वरत्र आधिक्या यमुन्भयो ।' श्लोके श्लोष्टिपत्रप्रयोग इत्यते ।

श्रोमद्भिः वृत्तिरुद्भिरस्या वृत्तौ गायानामर्थं श्रोसिद्धिर्गिणीयवृत्त्यनुसारेण व्ययरुपासित, कयानाया निस्तर गयेम् स्याने स्याने विहित, तेन चैतद्वृत्तिप्रणयने वीजभूतस्य वृत्तौ 'सविशेषक्याधिना गल' इति शब्दैर्निर्दिष्टस्य कथारुचिनानुप्रसृत्य चरितार्थता व्यञ्जिता । अतश्चेय वृत्ति आन्तरप्रोतिसमुदाहृतैर्प्रत्ययार्थायावित्पु मन्थगतीनामपि प्रसृत्यैवं वं गदे विगिर-सुरस्यकथा-दृष्टान्तपरिपूर्णा सुरस्यमुभापितसन्नेद्विश्रजिता स्याने स्याने मार्मिकप्रसन्नानुहसै संगृह्य-प्राकृताऽप्यगमायानियद्वै मूढ-रत्नैश्च शोभितास्तएव साहित्यमुधापानलोलविदग्धनेतसा प्रोत्यास्पदा ।

अस्या खलु वृत्तौ तण्डुल्य, तत्र च ६००० श्लोकमित प्रथम, मूलप्रत्ययैरुक्तप्रतिगाथावृत्तिपरिन्तो दुर्निगन्तुः प्रत्य समासिसमं सपूर्णा भवति, तथा च विषयविभागदृष्ट्या प्रत्ययप्रणेतृर्निर्दिष्ट रिभामचतुःकमपि इत्यते, तत्र प्रथमो हि २३९० (प्रत्यन्तरे २६३६) श्लोकमित द्वाविंशततगाथाविवरणे पूर्णो भवति । वृत्तौ मनु ८९९ श्लो मित २२८ गाथावृत्तिपर्यन्ते पूर्णो भजते, चतुर्थविश्राम. प्रत्येनसह समाप्तिमान् भवति ।

प्रवरक्षानिधुन्धरैर्युत्तिष्ठद्भिः सकलमव्यजीवानुमहदुद्गा मोक्षाव्यनि सुतसत्तरगागोपयोगिता कर्त्तितपशययोगाप्रपीर मार्मिक विशद च वर्णनमस्ति, यथान्यत्र दुराप दुरपगाई सुतमतीनाञ्च मुषाय सगनि, तथाहि —

प्रथमगाथावृत्तौ प्रत्योपक्रमे प्रत्यकृतसामारिहपुरगीरणमिद्विरास प्राट्ठाऽपञ्च-सगृह्यमूकनस्यपि १२०० प्रथमगाथाप्रणन मयी सुन्दरा कथा, तत्र भात्रिकुलिरालुर्दुर्जनवर्णन कन्तिपुरुषप्रमदोल्लेखमगाथ सुप्रभुगामनीयोगौगि । ११ गाथावृत्तौ मूरिगुणद्वय शिखावर्णन नागरीत्या पटत्रिंशनुगुणर्णन मनोरमम् । गाथा २८ वृत्तौ मनन्तुमारचक्रिकाया भारगिशुद्धितामतीयेष्वेवोपिनामिक रूपासकिल्लम् । एतत्कथागमो ह्युन्तोऽन्यत्र कुत्रिद दुरापसाप्येतस्याप्रामाणिक्तदास्तुऽत्र न पितेया । तत परमदरुणमनुशः गन्तु

जीपर्यैरासपविपरा। एतदुस्तसययैकमर्न। एत ५५०-५१ माये सुवपम एति । एतया २९ पुनौ सिम्वस्तमोरागाद्विपुलिठिभिर
सिधिविजमभधौरेपुण्डरं इमससमोरागं व्याख्यने एत मति ।

भीष्मपत्नीमृतौ (पृ. १४३-४५ पृ. ५१५) वर्णितव्यमेषेभ्यः कदासासमोदानामीदृशी व्यसक्तो भीष्मपत्नीपराधुरोऽपि न व्यापत्नीयमिति चेत् कीदं धर्मैः । यत्तु आश्रित्यैव परमेषोऽर्थो वृत्तिर्यथा गुणान्मो द्वि श्रेष्ठानिहविचारिणोक्तिस्तु यथेदिति अत्र साध्यासाधनैः प्रसिद्धे । ननु कदासासमोदानामीदृशी व्यसक्तो भीष्मपत्नीपराधुरोऽपि न व्यापत्नीयमिति चेत् कदासासमोदानामीदृशी व्यसक्तो भीष्मपत्नीपराधुरोऽपि न व्यापत्नीयमिति चेत्

[illegible]

तत्त्वमस्ति । सामान्यतः वक्षोक्त्या प्राकृतभाषानिवद्धा । तत्राऽपि कथासु सूक्तिवृत्तिष्वन्य स्यात्क्षीरे शर्करा तदे'ति घृत्तिकृदुल्लिखितभाषण-
कानुसारं संस्कृत-प्राकृताऽपभ्रंशभाषासु सूक्तोना बाहुल्यन्तु स्वर्णे सुगन्धानुकारं घृत्तिकृता प्रकृष्टसाहित्यिककोटिकोटीरहीरायमाणत्व-
प्रमाणयति । अपभ्रंशभाषानिवद्धा पट्कथा सन्धिशब्दोल्लिखिता उपलभ्यन्ते, सन्धिशब्दो हि कवचकसमुदात्मक हैमीछन्दोऽनुशासने ।

सन्धिसंज्ञितापभ्रंशभाषानिवद्धकथानकानि ।

१ ऋषभपारणासन्धि गा. ३ श्लो ७८	३ गजसुकुमालसन्धि गा ५५ श्लो ८१	५ अवन्तिसुकुमालसन्धि ,, ८८ श्लो ५७
२ चन्दनवालापारणासन्धि: ,, १०१	४ शालिभद्रसन्धि ,, ७५ ,, ९४	६ पूरणर्षिसन्धि. ,, १०९ ,, ३२

अपभ्रंशप्रकीर्णकपद्यसुचि — मकरदाढावेशकथाया सनत्कुमारचक्रिकथाया ब्रह्मदत्तचक्रिकथाया सुन्दरश्रेष्ठिकथाया विजय-
सुजयकथायां ढण्डणमुनिकथाया श्रीवक्रस्वामिचरित्रे श्रीस्थूलभद्रकथाया श्रीमेतार्यमुनिकथाया दृढप्रहारिकथाया चाणक्यमन्त्रिकथाया
अन्येऽपि संस्कृत-प्राकृतभाषानिवद्धा कथा सन्ति ।

उपर्युल्लिखितसूच्यतिरिकाश्वसर्वाः कथा उपदेशमालामूलनिर्दिष्टा एव क्षेत्रे घृत्तिकृतात्त्विकवार्तासङ्कुलत्वेन सज्ज्ञानपिपासूना विदुषा-
मुपादेया सती विशदसुरसपूर्णकथाप्राचुर्येण चावालवृद्ध सामान्यज्ञानवतामपि प्राणिना सुग्राह्या चादरणीयतमा सज्ज्ञाता । घृत्तिप्रार्थना-
भागे सुललिता प्रशस्तिः प्रथमादर्शलेलापक-श्रावकसत्कृत्यवर्णनात्मिका पुष्पिका च ।

एतादृशचाल-विद्वदुभयवर्गान्यन्तर्हितकारीरिण्याधृत्तेः प्राच्यदस्तालिखितताडपत्रीय-कालमयप्रतिसन्दोहं सञ्चित्य सशोध्य योग्यरूपेण
बहुपरिश्रमसाध्य सम्पादनं विधाय प्रकाशनविधानप्रेरणालिखितानुसृत्य एतद्वृत्तिसम्पादकेभ्य गीतार्थसार्वभौमागमोद्धारक-शिलाताम्र
पञ्चोत्कीर्णगमकारक-ध्यानस्थस्वर्गताचार्य श्रीआनन्दसागरसूरीश्वरविनेयावतसेभ्य शासनप्रभावकपूज्याचार्य श्रीहेमसागरसूरिभ्योऽनर्गला

सामर्थ्यदोषद्वयपुत्रविशिष्टोन्मत्ताग्याल हस्तमरे कृतप्रतापताया हस्तमरेण प्रतापकलेषेति मे मतिः मरीष्यस्य मतिस्त्रिभुवनाश्रित्या

[illegible][illegible]

एतच्छिष्य इति । सावित्रसंशोधकानिष्पन्नमात्रव्याख्याद्विराजिता । एतलोपपन्नविद्यासुसुमित्तमानीतुम्बिबन्धीभिराएवै, कर्म
प्रकाशितारिक्त्वविचारान्तरादुत्पन्नैक्यव्याख्यानसुखोपसागरजीमवाएवै । संपत्कानादुत्पन्नैः पुनराभासितसमाप-
नितैः विविचयकेभ्यः संकल्पनिष्पन्नस्माद्विचिन्तितोपपन्नविरूपेण साहचर्येण । एतस्य कर्मलोकाद्विद्विक्त्वव्याख्यानसुखोपसागरजीमवा
इत्यादि मान्ये । एतमेव वाचस्पती पठिते विविचयकेभ्यः सामाचीसंस्कृते प्रपठिते तेषां कर्मलोकाद्विद्या साहचर्यमुपमेवैक्य-समापनं च विच्छेदे ।

प्राप्ते मतिमान्यादनवधानतो वा क्षयोपशमवैचित्र्याद् वस्तुतत्त्वप्रतिपदाने शास्त्र-परंपरा-सत्पुरुषोपह्वितिहायविरुद्धं वोह्लिरित सर्वस्य तस्यात्मशुद्धये मिथ्यादुष्कृतदानपूर्वकं विज्ञप्तिं कुर्वे । 'गच्छत स्वलन क्वापि०' न्यायानुसारमुपेक्ष्य भावितादृशक्षतिरोधनार्थं कृपया सूचयितव्योऽय महाभागपुरुषावतसवरणाविदमिलिन्वायमान' जन । प्राप्ते चैतदुपक्रमणिकाया विनिर्दिष्टमहत्त्वस्योपदेशमालाग्रन्थस्य विविधतत्त्वव्यावर्णनंपराया एतद्विशेषवृत्तेऽत्र विविधात्मशक्तिसमुज्जृम्भकनानापदार्थानवबुध्य सद्धर्मापधनाया च तानुपयुज्य कर्मनिर्णयार्थकमुमुक्षुप्रवृत्तिव्रातस्य फलेप्रद्विधितयै सत्प्रयत्न भावुका भव्यजन्तव कुर्युरिति शुभाशसा देवगुरुकृपात सफलतरा भवतु इति ।

वीर से २४८४, वि से २०१४

द्वी आ कृ ८ शनिवासर

जैन उपाश्रय भटेवापार्धनाय तीर्थं

चा ण स्मा ।

श्रमणसत्त्वसेवक

पू आ श्री चन्द्रसागरसूरिवरशिष्यावतंस-

श्रीधर्मसागरगणिवरशिष्याणु मुनिश्री अभयसागरः ।

पछीथी थयेल सहायक-ग्राहक महाशयो :-

१०००) श्री शान्ताकुक्ष तपगच्छ जैन सच ज्ञान खातामायी

नकल

२५ श्री गोडीजी महाराजनी पेढी ज्ञानसमिति मुग्रइ
१० देवकरण मुलजी जैन देरासर पेढी ज्ञानखातामायी, मलाह
मुनिश्री मनोज्ञसागरजीनी प्रेरणाथी
२० मलाह श्रावक भाइओ तरफथी मुनिश्री निर्मलसागरजीनी प्रे

ग्राहक

नकल

ग्राहक

५ मातुश्री शान्तावेन रतिलाल धीया हः रसिकलाल, मलाह
मुनिश्री बलभद्रसागरजीनी प्रेरणाथी.
५ वकील सोमाभाइ पुनमचंद, कपडवज मुनिश्री महाभद्र
सागरजीनी प्रेरणाथी

व्यवस्थापिकाविशेषपुस्तो कतिचित्पुस्तकानि ।

पृष्ठ	वर्णिका	१९९	२	दुष्कम्पु	१	३	५	सामान्यपरित्या	१५०	२	कम्पु(५) सन्निपाद
४	एकतर्कपरि	२११	११	कम्पु-०-स्रोत	०४	१२	कवि	१५१	१०	१०	स्रोत
५	सामान्यपि	२१४	१६	"	"	१३	सामान्यमेव	१५५	४	४	०-संयुक्तस
८	कम्पुपरिनि	३२	१	विश्वमेव	५	२	सुष्मा	"	८	८	मेवमेव
१५	सामान्य	२११	१५	सम्पन्न	"	१०	कम्पु	१५९	१	१	सुष्मा
२८	इतिहास	२१२	१	०१ स्रोत	३०	८	सं सीसिपि	१६४	१२	१२	कम्पु-०-स्रोत
२९	कम्पु-०-स्रोत	२४१	११	सम्पन्न	३१२	६	मेसि	४	३	३	मेसि-०-स्रोत
"	सुविचार	२५४	१२	सम्पन्न	०४	०	०-स्रोत	४२३	४	४	मेसि-०-स्रोत
३३	विश्वमेव	२५५	९	पुष्पा	०५	१	कम्पु	४२९	०	०	मेसि-०-स्रोत
"	सुविचार	२५६	१२	मेसि	३१८	१६	मेसि-०-स्रोत	"	१६	१६	मेसि-०-स्रोत
३६	कम्पु-०-स्रोत	२६४	५	सुष्मा	३२१	१	सम्पन्न	४८८	९	९	मेसि-०-स्रोत
४८	कम्पु-०-स्रोत	२६५	१३	मेसि-०-स्रोत	३२६	१६	मेसि-०-स्रोत	"	१२	१२	मेसि-०-स्रोत
५८	मेसि-०-स्रोत	२६८	६	मेसि-०-स्रोत	३३३	१३	मेसि-०-स्रोत	"	१०	१०	मेसि-०-स्रोत
११९	मेसि-०-स्रोत	२६९	१२	मेसि-०-स्रोत	३३७	०	मेसि-०-स्रोत	४८९	३	३	मेसि-०-स्रोत
"	मेसि-०-स्रोत	२७५	०	मेसि-०-स्रोत	३४१	१०	मेसि-०-स्रोत	"	१६	१६	मेसि-०-स्रोत
१८	मेसि-०-स्रोत	२८९	८	मेसि-०-स्रोत	३४९	१	मेसि-०-स्रोत	४९१	९	९	मेसि-०-स्रोत
१८९	मेसि-०-स्रोत	२९२	२	मेसि-०-स्रोत	३५९	१	मेसि-०-स्रोत	४९४	१५	१५	मेसि-०-स्रोत

॥ ॐ अहम् ॥

श्रीशङ्खचरणार्थनाथाय नमः । श्रीदेवसूरिगुरुपादुकाभ्यो नमः ।

श्रीवीरविश्वदीक्षितधर्मदासगणिपवरप्रणीता

श्रीरत्नप्रभसुरिकृत'दोषघ्नी'तिविख्यातविशेषपट्टितिसमलङ्कृता

श्रीउपदेशमाला ॥

यस्यारघट्टस्य घनोपदेश-मालार्षितध्यानघटाघटीभिः । ससारकूपाद्भवभृज्जलाना-मूर्ध्वं गतिः स्यात्सङ्गिनोज्ज्वताद् ॥ १ ॥

रागादिक्षणपटुः स केवलश्रीजृम्भारित्रजमहितो ययार्थवाक्यः ।

नाभेयः स भवतु भूतये सदा नस्त्यर्थस्याधिपतिरयं च वर्धमानः ॥ २ ॥

पायं पाय प्रवचनमुधा प्रीयते या प्रक्रामं, स्वैरं स्वैरं चरति कृतिनां कीर्तिवल्ली वनेषु ।

दोग्ध्री कामाब्जवनवर्साः सा भृशं प्रीणयन्ती, माहू क्त्सान् जयति जगति श्रीगवी देवसुरैः ॥ ३ ॥

विशुद्धसिद्धान्तधुरां दधानां, संसारनिस्सारकृतावधानाम् ।

श्राद्धः सुधासिन्धुमिमां विशालां, प्राप्नोति पुण्यैरुपदेशमालाम् ॥ ४ ॥

आणणे कि तए न सुय ॥ २५ ॥ “सावक्कुवि सुविणीओ, तणओ जो होइ कुलीणओ । जाओ वि जणणिहि होइ नेव जइ पुण
 ‘अकुलीणओ ॥ २६ ॥ रासुवि कियकेगइहिं आण वणवासइ चखिओ । परसुरामि रेणुयहिं किं न सिरु कटि विघडिओ ॥ २७ ॥
 एणु केसरिनहर सिहरग अरु लहरिहालाहलिहिं । अवरु फवल किर कालकूडहिं चल्लतउ पलिवणं एहु सचू करि एक्कु कूडिहिं ॥ २८ ॥
 नारि निरुत्तो विहि घडी मह फिट्ठउ संदेहु । अजया जीविउ^२ व ज हरइ, सुयइ दइइ मइदेहु ॥ २९ ॥” ता घरवासो पासो,
 रत्नमवज सुही वि धुवमसुही । भोगा लयरोगा खलु, नारी चल्लतिया मारी ॥ ३० ॥ ता एत्तो पज्जत, इमेहिं कुणिमो भवस्स
 पज्जत । सार सिरिवीरजिणइसजमं सपवज्जामि ॥ ३१ ॥ इय नियवसपसूय, अहिसिंचिय^३ कचि अचलचित्तेण । राया विजया
 तब्भाओ, सुजयजुत्तो वि विजयसेणो ॥ ३२ ॥ इइ भवपारावारे, अणोरपारे महापवहणेण । सयमेव पउमहत्थेण, दिक्खिओ वीर-
 वरपटुणा ॥ ३३ ॥ अइतिव तवइ तवं, आगममागमइ सिक्खए सिक्ख । झाण झायइ सम्म, रम्म धम्म कुणइ एवं ॥ ३४ ॥
 कइवय कालविलंबे, सो जाओ जायओहिवरनाणो । ओयंसी तेयसी, महातवस्सी जससी य ॥ ३५ ॥ सिरिवीरजिणिद-
 पयारविदववारुसारुमारई । गीयत्थो स महीए, विहरइ सह साटुणा तेण ॥ ३६ ॥ रणसीहो सजाओ, नवत्थरमाणजोव्वणा-
 रमो । सुदरंदसियसुदरतत्ति खेत्ते पवत्तेइ ॥ ३७ ॥ गामसमीवे खेत्तस्स, नाइदूरे य देवदेवस्स । सिरिपाससामिणो भवणमत्थि
 जक्खेण कयरम्म ॥ ३८ ॥ ^४सतुल सकणलि सपुफ्फमालिय सगुडदतिकुंभालं । वरसकलसालि सोइइ, ज पट्टणहट्टघट्ट व ॥ ३९ ॥
 विजयपुराओ पइवासरपि आगम्मधम्मियजणेहिं । न्हवणविलेवणपूआ-पेक्खणया जत्य किज्जति ॥ ४० ॥ चित्ताइ विचित्ताइ,
 अतुच्छअच्छच्छवीसु भित्तीसु । पडिबिवाइ वि नज्जति, जत्य जत्तागयजणस्स ॥ ४१ ॥ अधणाण घण अदुह, दुहीण दोहगियाण
 सोइग । निरवद्याणमवच्च, निच्च पण्याण ज देइ ॥ ४२ ॥ रणसीहो सपत्तो, खेत्ताओ खेत्तखेयखयेइ । केलीकयलीहरसीय-
 छम्मि तत्थेव तित्थमि ॥ ४३ ॥ पडिमाइ पलोयतो, जावच्छइ ताव तत्य सपत्ता । चारणमुणीणजुयली, विमला कलइसजुय-

पुष्टे । छंपारिचम्य एवशा स कपिको जगमदिशीय ॥ ९ ॥ राक्षिण हासिपासेन हीय की वप्यक कुट्टे । दूरे शिष्यविभो
 सो बग पुष्टए एवं मय ॥ १ ॥ रा एवमं निजय पयोएण विदियकनसाम्याण । पिस्तासकमरिणी' सु-अरिणी
 रोव ति यदिय ॥ ११ ॥ कनककोयेनप्रासा सा कपि पुष्पपुष्पस्यापरत । जगमदिशी वि एव मय एवमस्य हि भविको ॥ १२ ॥

"कन कप्य न कप्यद अरिण मुहम एवमरिणि होर । कर्त्तवि ह मनु मुकद का करि जिह्वर वंत मुकद निवपट्ठि-
 वरि । करि स क्खरिक्खसक्य कपार केव मरि ॥ १३ ॥" इवो प-

मुनिद्वयको सामक्यो कपको सुवसंवितासोव । निजपुणरसासने कपि सुसासोव कपको ॥ १४ ॥ कोटुमिण्य वप्यम
 वसिमा मुंरेव सो कको । एवमएकएव क्खमस्य कको विरसको ॥ १५ ॥ पविसिय कर्त्तममोएवविद्वान्निष्ठयल गुम्माको ।
 मयिमकपदिमं वि न पविसिपुंते पुम्य हरिसेव ॥ १६ ॥ "अ मर रिषरिण वि न कपदि, करि न वि कपसिमोएववरि ।
 न कपसेतु वि कपु कपक, कप कप वि निदि विरकम ॥ १७ ॥" पविन कपिणनिणम्य सो कपको एवोमि ।
 'पुं मपेव पिव, कपविकर कपमेव ॥ १८ ॥ कपेवकए एवो कपसपुण्य पुवको रिक्को । सुवककोपुंते विव, कपे-
 वको कपेव ॥ १९ ॥ समद कपमपेमि कव एवसिपुंतिमिण्य कपको । करिपुणपुणेएव एवदिवाय क्किद ॥ २० ॥
 कपमि विवसोवस एवो एवमेवमकको । केवपि कप को देवससमकमदिशीय ॥ २१ ॥ "अकक सुपुंती, कोरि
 मियार् एमपाण । सुटु वि गोविक्केण, एवकीपुंति कपमि ॥ २२ ॥" कपनिक्क कपमं, कपं जिह्व हीय मुवरि ।
 'कप को हवीदं, न एवम न निज कपमं' ॥ २३ ॥ हि मेवकय को वा, न एवको विसिक्को सयवि मय । मुवमकए
 कपपेय, कप कपं मारिको हीय ॥ २४ ॥ कपए कपमसमए विवससविमिककपदिपावे । कपदिमककोविद्वि-
 १ पापकी । २ पुंते क. प्र. ।

राखदाढालो ॥ ६३ ॥ चित्तियमिमेण सीहो, एस्सो अइयपि होमि रणसीहो । देउलसीहो सीहस्स, मउअ ता किं इमो काही ॥ ६४ ॥
 इय नीसको जा हक्किऊण, त अक्कमेइ चकमिरो । ता सो कल्यइ नट्टो, गवेसमाणो ण मे विदिट्ठो ॥ ६५ ॥ जो नेवज सज्जिय,
 जिणस्स खेत्तमि जेमिउ लग्गो । तो वेलाइक्षता, पत्ता सिमुणो दुवे मुणिणो ॥ ६६ ॥ पडिलाभिऊण जा ते, किर जेमइ ताव
 जज्जरसरीरा । थेरा मुणिणो पत्ता, पडिलाभिय ते विंचितेइ ॥ ६७ ॥ जइ ते चारणसमणे, सपइ पावेमि पावपकरवी । ता तेसिं
 सेसपि हु, देमि सज्जमफल लेमि ॥ ६८ ॥ “सत्पात्र महती श्रद्धा, काले वेय यथोचित । धर्मे साधनसामग्री, नालपपुण्यैरवाप्यते
 ॥ ६९ ॥ कृपणेन शवेनेव, मृतेनापि न दीयते । मास वर्धयता तेन, का कस्योपकृति-कृता ॥ ७० ॥” धन्ना ते सप्पुरिस्सा, भोय-
 णसमये समागए जेहिं । गुणिणो मुणिणो विहराविऊण सेस सय भुत्त ॥ ७१ ॥ अह अवगयतच्चित्तो, जक्खो होऊण तस्स
 पक्खो । तुह सत्त असवत्त, अहह वर वरसु इय भणइ ॥ ७२ ॥ मह नत्थि पत्थणिज्ज, तुह दुल्लह जेण दसण पत्तं । तहवि
 तममो^१ ह्मच्छुत्ति, देव । छिंदेसु दारिइ ॥ ७३ ॥ इय भणिए तेणत्त, कणयपुरे कणयसेहरनिवस्स । कणगवईतणयाए, सयंबरे
 झत्ति गतव्व ॥ ७४ ॥ परओ करेमि ज किपि, त तुम वच्छ । पेच्छ अच्छे । आजम्मं साहिज्ज च, सुमरिओ ते करिस्सामि
 ॥ ७५ ॥ इय भणिऊणमदसणमेसो पत्तो तओ स रणसीहो । चउपचवासरेहिं, सययरामडव सुणइ ॥ ७६ ॥ तो धवलजमलजाए,
 जायवले जोइऊण लहुवसहे । निसियपरसुल्लपणी पत्तो सो नगलाल्ढो ॥ ७७ ॥ कणयपुरे पेक्खइ लक्खसउखोणीससेणिसकित्तं ।
 सचिय मंचपवच, सयवरामडवमउह ॥ ७८ ॥ ^२निष्फट्ठपट्ठेगुल्लपहुल्लासिलंउपालव । मरगयमोत्तियमाणिक्कचक्कचक्रियसुथम ॥ ७९ ॥
 कणयवइपि पलोयइ, सियवेसविसेसोहियसरीर । करधरियपवरवरमालमागय सरसईव सय ॥ ८० ॥ पुहईसाणं पुरओ,
 चकमिरी वीवियव्व सा सहइ । पुरओ पयासमधारयं तु पच्छा पयच्छती ॥ ८१ ॥ जाव न कस्सइ खलु यत्तियस्स खित्ता
 झडत्ति सा कठे । ताव विलक्खा पेक्खति, खत्तिया सावि खणमेग ॥ ८२ ॥ अह चलिया वेगेण, हालियरणसीहसमुही सुमुही ।

स्मिन् ॥ ४४ ॥ ऐवं वंदिय आ वाह, ताप सीदेण पुरिससीदेण । अग्निर्ग्रीष्वा निरिषराह, लोणीवराहाराह्यरै से ॥ ४५ ॥
 आसीसिस्मन् मुनिय कलदा कम्पेसण तास । तिरापणपट्टजस्मिपुवत्ता पुरजो निसासस ॥ ४६ ॥ गहवट्टेपम्माइमिमेत्तु-
 त्तरपट्टमीहिजो । गरवट्टिमत्तमगट्टमिक्कोपम्मापुवत्ताअवयविजो ॥ ४७ ॥ मपरिगमुक्कसत्तंअवट्टेवट्टकुवजो । पम्मि उम्मि निरावगु-
 रमुवज्जि^१ दोह भिल्लज्जो ॥ ४८ ॥ सोहवज्जज्जिमेज्जसिस्सि सुम्मा उम्मावगुम्मा कुप्पि । महु सुम्मा सत्तरि क्कट्टे प्पिरा तं उम्मा
 सुम्मा ॥ ४९ ॥ पम्मा सुम्माहो सो अग्निमहि विप एम्मि सिक्कसत्त । वाज्जिर सीकेपाहस साहु तु पुव सिक्का ॥ ५० ॥ निस्सिपे
 विरक्कल्लारि-विप्प ता एव वाक्कज्जो । वाक्कल्लसत्त वाक्कज्ज वाक्कज्जो ॥ ५१ ॥ जो एवसीक्कववाक्कज्जि,
 वरिजो न सक्क पम्माहुव । पम्मा सुम्मेहि वरकुवि भिक्खु को न ऐह उव्विस्सु सुव ॥ ५२ ॥ एउटि न मेक्कपि विम्मि विम्मि
 मेक्केवि न पट्टिउरि । क्कप्पेवट्टुट्ट वाक्कज्जि, विव^२हुस्सिस्स वरवि ॥ ५३ ॥ पम्माट्टवट्टवट्ट-क्कप्पेहि वरवि विष्ठा निस्सिमे^३ वरि ।
 पम्माहि वर^४विष्ठाविस्स^५वज्जि विव वाहविस्सि ॥ ५४ ॥ एउटिप मज्जि पारकुवि सुपरि सिक्कमुव्वि^६ अ पुत्तु क्कट्टि । ते हुत्त
 उम्मासत्तेहि एम्मि विववट्टिको निक्कव वरवि ॥ ५५ ॥ क्कट्ट ऐववाज्जवाज्ज अग्निजो सो वक्क निक्कपुव्वि^७ । पम्मावस
 मेहि सो वाह, म्मा ! महु वरवि^८ सुम्मा ॥ ५६ ॥ न न कम्माविट्ठव, सुक्कविट्ठव विष्ठास वाक्कज्जि । मज्जिपे मुम्मा विव
 वट्टि निक्कज्जो इप्पि^९ ऐह ॥ ५७ ॥ अग्नि न कम्माविट्ठवाराजो क्कवि एउटिउरि । एवम्मा ऐववेवत्ता उम्माहु सुम्माहु
 सुम्माहि ॥ ५८ ॥ एलो अग्निमज्जो निरावज्जज्जिज्जो एउटिउरि । एव वाक्कवट्टीयो, पुट्टिक्कविज्जो वाक्कज्जो ॥ ५९ ॥
 एववाक्कवट्टीयो^{१०} सेववट्टीयो सुम्मा । वाक्कवज्जवट्टीय वाक्कि मज्जो निक्कप्पेवट्टि ॥ ६० ॥ निवज्जिपे निस्सीने, पम्मा
 वाक्कवट्टि उप्प । पम्मासत्तस पुरजो वरवट्टवा मेवज्ज ॥ ६१ ॥ विष्ठा मज्जिपेवट्टे, वरविट्ठव ऐववेवट्टवट्टे । तस्सा-
 विष्ठावमेव वरिजो वेसविट्टिउरि ॥ ६२ ॥ एउटिउरि^{११} एउटिउरि-उम्मासत्तवाक्कज्जवाक्कज्जो । क्कविप्पमगुज्जो, म्माहुविट्टिउरि-

पमणइ कणयनरिदो, हरिसनिसप्तपुलयपच्चारो । अच्छरियं अच्छरियं, गच्छ ! दुर्म कत्त कयं सुमण ॥ १६ ॥ मल्लयादणेण
 एककेण, धाडिया सगुडगयघडा एण । अयमाह एस केली, महकय रम्यरस जक्कमस्स ॥ १७ ॥ अह कणयसेहारेणं, धूमकडु-
 च्छुयविहृत्यहत्थेण । तह विव्रत्तो सहसा, जह जक्कयो होइ पगम्भ्यो ॥ १८ ॥ रणसीधक्का कडिया, तेण गयस्स कणयरायस्स ।
 जम्माडवहारपमिर्दं, जाव मए अयमिहाऽऽणीओ ॥ १९ ॥ ता विजयसेण-विजयाणमेस तणओ न मस कोडवी । तणयविओय
 पलित्तेहि, तेहिं अगीकया दिक्का ॥ २० ॥ अह सो ते पुहईमे, हक्कायवेइ हरिसपडहत्यो । मुरकहिय कडिञ्जण, सञ्चे मम्मणिया
 तेण ॥ २०१ ॥ गरुण पवघेण, वीगहमहुस्सव पवत्तेइ । जामाइयरम देस, करिहरिरुपत्तिणो देइ ॥ २०२ ॥ विहियपडित्तिणो
 ते, विसज्जिया आगया महीवइणो । सीहो वि हु विसयसुहं, सह कणगवईण अणुहवइ ॥ २०३ ॥ समुरम्ममप्पियदेम, अह पत्तो
 पाल्ल नएक्कनिही । रणसीहो नरसीहो, नियरज वज्जियाऽवज्ज ॥ २०४ ॥ सए वट्ठाण मुररहोडवी आगिओ मपाससि । उन्नि-
 यन्नु उचियाइ, चित्तेइ स रज्जकजाइ ॥ २०५ ॥ सोमापुरीए पुरिसोत्तमस्स, रत्तो सुग रड्व मग । कणगवईण पिडन्त्र धूया
 अमविसु रणवई ॥ २०६ ॥ तीण कणगवईण, विवादक्कच्छेय सुणतीण । मुहिओ लणेण अणुरायसारो रायरणसीह ॥ २०७ ॥
 जह उवइडु मिट्ठ, न तहा दिट्ठ त्ति जयठिई म्हा । रमणीण पुण त्रिसेसो, परपयानन्मुपेस्सवीण ॥ २०८ ॥ पुरिसुनमेण तत्तो,
 तक्कित्त पुत्तिगाइ जाणित्ता । सीहाणयणनिमित्तेण, पेसिया नियपहाणनरा ॥ २०९ ॥ वरमुद्धरायं त्रित्तो रणगवई नागपट्टरिन्न रर ।
 पूगतारु व तमीहइ, आहार इय भणेज्जाह ॥ २१० ॥ पत्तेहिं तेहिं सीहस्स, माहिओ पगभिञ्जण निरपहुणो । सदेसो नीहेण रि,
 भणिय जाणेइ कणगानिवो ॥ २११ ॥ तो जोहारिय सीह, नीहरिया कणगसेहर पत्ता । पुरिसोत्तमसदेमं, त्रिसति पगमिय मुहा-
 सीणा ॥ २१२ ॥ भणियमिमेण मह भायणेज्जिया सामि अत्ता मज्जा । ता तीए विगहो, धुम मए नेय कायञ्चो ॥ २१३ ॥
 लहु हक्कारइ ताहे, रणसीहं कणयसेहरो पासे । अइगुठमामगीण तेहिं सग नेम पेसेउ ॥ २१४ ॥ सो पाडलिसउपुरे, अत्तय-

[illegible]

Gordonia ॥ २२५ ॥ वाङ्मनोद्विषावापनितागो -

विश्वकर्माचार्यः काश्यपाचार्यः । सञ्जयोर्विद्वान्निर्मातृ ।

लोयणेहिं जाणिज्जइ जणाण ॥ १३४ ॥ गिहमइगयाए तीए, चितइ एसो अह विवाहेमि । जइ नहु एयंता मज्झ, जीविण्णावि
 पज्जत्तं ॥ १३५ ॥ आवासे सपत्तो- विन्नत्तो पुण पुरीए पत्थाणे । पुरिसोत्तमपुरिसेहिं, अज्जवि किं किज्जइ विलंबो ॥ १३६ ॥
 भणियमणेण इह मह, पथोयण किपि अत्थि तो ताव जाह भो तुब्भे । सिग्घमविग्घ अयमहमुवेमि हियइच्छिए जाए ॥ १३७ ॥
 तत्थत्थि भीमराओ, रायसुओ कमलसेणसेवाए । तहिमागओ समीहइ, कमलवइं सो वि उवोडु ॥ १३८ ॥ तीए घाई उवचरइ,
 धीरकप्पूरकचणाईहिं । सा कमलवइ पुच्छइ, नेच्छइ नामपि तस्सेसा ॥ १३९ ॥ उवचरइ पवचइ, चारुचाडुचाहइ चक्खुखेवपि ।
 जो सो ताण तण पिव, सरति वामाय वामाओ ॥ १४० ॥ जक्खगिहो गच्छंती, नाया सा तेण तोऽऽणुमणेण । पत्तो महुरा-
 लावेहिं कहवि जइ नाम इच्छेज्जा ॥ १४१ ॥ घणदाणजणसम्माणरूवसोहगपेसलाऽऽलावा । तिणमिव सन्वे तं किपि कारण
 रम्मपेम्ममि ॥ १४२ ॥ सुरगिहदुयारदेसे, उवविट्ठो जाव चिट्ठइ स धिट्ठो । ता कयपूआ सा आह, हेहिं कह गच्छिमो गेहं
 ॥ १४३ ॥ एसो दुवारदेसे, जोपस्सइ किपि अहव इह एही । ता तं चिट्ठ दुवार, चारेसु तमेत्थ पविसत्त ॥ १४४ ॥ तीए
 तहा ठियाए, विजणमि मूलिया मयच्छीए । कमलवईए कजे, बद्धा जा पुव्वमुवल्ल्हा ॥ १४५ ॥ जाया पुरिससरूवा, नीहरिया
 पुच्छिया कूमारेण । देवघय । किं अज्जवि, न सुदरी नीइ मज्झाओ ॥ १४६ ॥ तेणुत्त इयमेसा, अवरा पुण कावि नहु मए
 दिट्ठा । इय भणिय गया गेह, मूलिं कन्नाओ गोवेइ ॥ १४७ ॥ सुरभवण नीसेस, दु तिवारा पिक्खिज्जण सुविलम्बो । पत्तो स
 नियावासे, सुमंगलाकुमारिपासमि ॥ १४८ ॥ को भट्टिरिए ! एस वइयो कहमिहागया तसि । भणिया सुमगलाए कमलवई
 कहिउमारद्धा ॥ १४९ ॥ ओसहिपभावओऽह, पुरिसो होऊण आगया इहइ । जो तेण पुच्छिओ तह, दक्खविद्या तेण त च
 तहा ॥ १५० ॥ सुण ओसहिउप्पत्तिं, चिंतामणिभवणमेगयग्घि गया । विज्जाहराण मिहुण, पलोइय तत्थ चकमिर ॥ १५१ ॥ चिंता-
 मणिमविदुंगसिग अइलघणेण खडहडिय । पूयापहाणवावारवाउल तजिसेवेइ ॥ १५२ ॥ खयरीए मज्झ विज्जाबलेण कन्नमि

मूढिय बद्ध । मा मया स्मरेत्प्ररिक्तायो होत कथ्योति ॥ १५१ ॥ न मय प्राप्तं एषं वा वाच पुनोति सं गतं मिदुलं । पच्य
पुरिसासकं इं के सिक्त्यामि कथानं ॥ १५४ ॥ दिक्क वसविषय, कथ्यो कोदुजो खयगोति । विमुमरिक्क पचरीय, वा
कमे मूढिय मिदा ॥ १५५ ॥ बाहुपकोदेमि तलं, वा साहुमिक्करीएवा बाबा । कथो तीए प्पज्जो वा सोमोविक्क मय करिया
॥ १५६ ॥ बाव्यद्वारिसेव व मीमपण्डुमारेल वाहुपकोदेहि । कमावर्णद माव कुमटीण्ये कथ पक्क ॥ १५७ ॥ क्कमिक्कि
नमाय इमाए, उरजो सविक्कमपण्डो । वीवदिक्के सिक्को क्यकवर्णं कथिक्कोदे ॥ १५८ ॥ न कक्क न जीमइ न इसाइ
व सुत्त न क्वचिक्क वाक्काइ । कथिक्करीक्को क्कोदेहि व सुत्तो वाक्का नेव ए ॥ १५९ ॥ वेठविक्का केवाहं, निचाए प्पा-
रिक्क सं कण्ट । वस्सेव पुरे क्को, सविक्किव इव विक्किव ॥ १६० ॥ काए कथिक्किसमए, परिक्कं वंविक्क मीइरिक्का ।
पक्का कक्कत्तस पुरे एवमुक्कमपुमाक्का ॥ १६१ ॥ सं क्व सुत्तक्कोदे, वाहुजो होसि कोमि पुजो क । कथयं मन्नेठ जो
क्ककक्कति कक्कत्तस ॥ १६२ ॥ कथि व क्कोदि किं नाम मइ वसे मूक्कमक्को कथ्या । इव मक्किय गथा एवसीइउहुउ-
सक्कवराक्के ॥ १६३ ॥ वक्कावाय क्को कथो सिक्कनिक्कण्ठरिक्क । मरलेक्काक्कात्तसविक्कीए तीए सविक्कियं ॥ १६४ ॥
एवक्कमनेक्कमो ! सिक्को क्कमाक्को सुक्क मइ वक्कं । एवसीइउउक्कोरेक्कमक्काए मय वहुउ ॥ १६५ ॥ क्कण्ठरिक्क
कथिमिक्कोरेक्का पुक्कोव वेक्किया । इदं हि मरिक्कमक्कत्तं क्को न क्कण्ठरिक्की होमि ॥ १६६ ॥ पिक्कियेक्कएक्कमूक्कियान-
क्कसक्कमीए मे मक्क । मिक्कं होही वीमविक्का वा वीमिय क्को ॥ १६७ ॥ निक्कसक्कमक्कविक्कोहि वोक्कियं कक्क नमि वीइहो ।
इव नु न्वो सीहो क्को वा होव कक्कयै ॥ १६८ ॥ इव मक्कियं क्को, विवेसिक्को मिक्कियक्कागळीए । वेक्कियक्कावाहं
मुक्को कथ्या निक्कयो ॥ १६९ ॥ कपुमक्को क्कम पुमगळा छल क्कण बोए । कक्कमक्को वा वेक्कवट, वं क्को वं विक्कियं
॥ १७० ॥ इएएए वं क्कोतीए, तीए क्कमाक्को इयारो वि । मा सक्कत्तं हि वंक्क किंइर पुरिकक्क पाठं व ॥ १७१ ॥ सुप्पमवि

मीलियच्छि, अचलवाएहिं वीइऊण खण । पुच्छइ सुदरि ! का तसि, साइस इय किमारख ॥ १७२ ॥ तुत्तं सुमित्तमित्तेण सामि
 नजइ न अज्जवि किमेसा । पभणइ सुमगला ही, कुमार ! किं तुह विपम्हुसिया ॥ १७३ ॥ जणणीए कमलिणीए एसा कुमरस्स
 मीमरायस्स । दिन्ना कल्ले लमा, ता वयसियमेयेमेईए ॥ १७४ ॥ तो उच्छगियहियय, इमीइ संवाहिय कुमारेण । किंचि स चित्ते
 चित्तिय, कुमरो तुत्तो सुमित्तेण ॥ १७५ ॥ मूढेहिं किमच्छिज्जइ, किज्ज वारिज्ज कज्जमिह सज्जो । को खलु खीरिसुवेक्खइ,
 छुहिओ पच्छा लभिस्सामि ॥ १७६ ॥ उवल्लुचेयणा सा अइलज्जती पमोयमज्जती । गंधव्वविवाहेण, परिणीया निब्बुया जाया
 ॥ १७७ ॥ रयणीए चेव पत्ता, सम सुमित्तेण नियगेहमि । सवाहिया विवाहाय, वासहरे हारहीरेहिं ॥ १७८ ॥ मइ सइ सूर
 मित्ते, स मीमराओ हहा निसि वराओ । अज्ज विडविज्जिस्सइ, इयव्व अत्यगओ तरणी ॥ १७९ ॥ सपयासे लक्खिज्जइ, कव-
 डविवाहोऽहवा इमा जंती । कमलवई करुणाए व दिसाओ अयारियाओ व ॥ १८० ॥ परिणयपमोयहल्लफुलेण चलिए कुमारमीमे
 सा । परिणयदिव्खावेस, रहसि सुमित्तस्स अपेइ ॥ १८१ ॥ निवसिय सय तु तव्वेसमासु सीहस्स पासमल्लीणा । अणिमि-
 समिक्खतेण, तेण वि आलिगिया गाढ ॥ १८२ ॥ काऊण राहसिया सुमगला कवडनवदूपासे । गच्छंतीए तीए, कवडकुहेडु-
 ञ्मडा धरिया ॥ १८३ ॥ हरिसभरनिम्भरगे, कुमरे गयखराधिरुंढमि । तत्थागयमि लगा, दिएण त साहिय सिग्घ ॥ १८४ ॥
 कायव्वेसु कासु, कोडगमगलगणेसु सन्वेसु । पत्ताई ताइ भवणमि सव्वसन्निहियभोगे ॥ १८५ ॥ अइपेसेलेहिं अइकोमलेहिं
 आलावएहिं आलवइ । नववहुय नवनेहेण भइभइसाणासीण ॥ १८६ ॥ वारवारपि न देइ जाव पडित्तर नमिरसीसो । ता पा-
 णिफसेणं नाय जह एस पुरिसोत्ति ॥ १८७ ॥ को तंसि तुज्झ दइया नववहुनेवच्छलंछिया होसि । पुरिसस्स व तुहफासो ता
 भण किमतुच्छमच्छेर ॥ १८८ ॥ पाणप्पिय ! मुणसि इम, त चिय माहप्पमप्पणोऽणप्प । पाणिगहणमहूसववसेण जो कुणसि
 पुरिसत्तं ॥ १८९ ॥ ता वद्धावेमि इओ, गंतु ताय च मायर च लहु । कुमरपभावेणाह, सुयावि तुम्हं सुओ जाओ ॥ १९० ॥
 नवनवभवंतअव्भुयवियप्पप्पाज्जलस्स तस्सेव । उट्टित्तु सुमित्तो ज्ञत्ति, तत्थ जाइ रणसीहपासमि ॥ १९१ ॥ कहिओ य वइयरो तेण

लोयणेहिं जाणिज्जि जणाणं ॥ १३४ ॥ गिहमइगयाए तीए, चितइ एसो अह विवाहेमि । जइ नहु एयंता मज्झ, जीविण्णावि
 पज्जंतं ॥ १३५ ॥ आवासे सपत्तो- विजत्तो पुण पुरीए पत्थाणे । पुरिसोत्तमपुरिसेहिं, अज्जवि किं किज्जइ विलंओ ॥ १३६ ॥
 भणियमणेण इह मह, पओयण किपि अत्थि तो ताव जाह भो तुब्भे । सिग्घमविग्घ अयमहमुवेमि द्वियइच्छिए जाए ॥ १३७ ॥
 तत्थत्थि मीमराओ, रायमुओ कमलसेणसेवाए । तहिमागओ समीहइ, कमलवइ सो वि उव्वोडु ॥ १३८ ॥ तीए धाई उवचरइ,
 चीरकप्पूरकचणाईहिं । सा कमलवइ पुच्छइ, नेच्छइ नामपि तस्सेसा ॥ १३९ ॥ उवचरइ पवचइ, चारुचाडुचाहेइ चम्भुखेवंपि ।
 जो सो ताण तणं पिब, सरति वामाय वामाओ ॥ १४० ॥ जक्खगिहे गच्छती, नाया सा तेण तोऽऽणुसमणेण । पत्तो महु-
 लावेहिं कहवि जइ नाम इच्छेज्जा ॥ १४१ ॥ धणदाणजणसम्माणरूक्सोहगपेसलाऽऽलावा । तिणमिव सन्वे तं किपि कारण
 रम्मपेम्ममि ॥ १४२ ॥ सुरगिहदुवारदेसे, उवविट्ठो जाव चिट्ठइ स धिट्ठो । ता कयपूआ सा आह, देह्लि कह गच्छिमो गेहं
 ॥ १४३ ॥ एसो दुवारदेसे, जापस्सइ किपि अहव इह एही । ता तं चिट्ठ दुवारे, वारेसु तमेत्थ पविसत ॥ १४४ ॥ तीए
 तहा ठिआए, विजणमि मूलिया मयच्छीए । कमलवईए कन्ने, बद्धा जा पुव्वमुवलद्धा ॥ १४५ ॥ जाया पुरिससरूवा, नीहरिया
 पुच्छिया कूमारेण । देवक्य ! किं अज्जवि, न सुदरी नीइ मज्झाओ ॥ १४६ ॥ तेणुतं इयमेसा, अवरा पुण कावि नहु मए
 दिट्ठा । इय भणिय गया गेह, मूलिं कन्नाओ गोवेइ ॥ १४७ ॥ सुरभवण नीसेस, दु तिवारा पिम्मिअण सुविलक्खो । पत्तो स
 नियावासे, सुमंगलाकुमरिपासमि ॥ १४८ ॥ को भट्ठिदारिए ! एस वइयरो कहमिहागया तसि । भणिया सुमगलाए कमलवई
 कहिउमारत्ता ॥ १४९ ॥ ओसहिपभावओऽहं, पुरिसो ह्योअण आगया इहइ । जो तेण पुच्छिओ तह, दक्खविया भेतेण त च
 तहा ॥ १५० ॥ सुण ओसहिउप्पत्तिं, चित्तामणिमवणमेगयग्घि गया । विज्जाहराण मिहुणं, पलोइय तत्थ चक्कमिर ॥ १५१ ॥ चित्ता-
 मणिमदिरुंगसिग अइलघणेण खडहद्धियं । पूयापहाणवावारवाल तजिसेवेइ ॥ १५२ ॥ सयरीए मज्झ विज्जाबलेण कन्नमि

मृडिष्य भट्ट । मा यत्न एतरेषुद्विरिष्यन्तो दोग कबरोति ॥ १५३ ॥ न मय पावै एवै ता क्षात्र पुत्रोवि तं गव मिदुष्ये । पञ्च
 पुरिससस्यं इं ये रिक्तामि क्षात्रान् ॥ १५४ ॥ विरप पसधियाय, क्षात्र्यो कोइयो समग्रोमि । मिमुसरिष्य क्षत्रीय, ता
 राने मृडिष्य विदु ॥ १५५ ॥ जापुष्कोडेमि तपे ता साहाभिसरीरया काण । व्यको टीय पाहुको ता संगोविप मय परिजा
 ॥ १५६ ॥ जापुष्कोडेमि प भीमपण्डुसारेण बहुपण्डोरी । कमकमार्प माय कुमरीपाये कष्य पठना ॥ १५७ ॥ कममिदि-
 त्तामय इमाय, एरयो सविज्जमाख्या । वीरविजे विरको क्षात्र्यार्थे कान्तिरमेव ॥ १५८ ॥ न कख्ख न जीमाइ न इसर,
 य मुण्य न कसिक्का क्षात्र्य । पम्भिरिओ जमेरि य सुपयो पाळव नेव र्थ ॥ १५९ ॥ वेकविजा केव्वां, निस्सार पवा
 रिक्क न क्षत्र्ये । वत्सेव पुरे कवट्, सन्निविणं इय विज्जेइ ॥ १६ ॥ काय कामिस्सिमय, परिकरं वणिक्क वीरिजा ।
 तथा वेस्सस्य पुरे स्खसुपण्डुसाराख्या ॥ १६१ ॥ तं क्व सुपण्डुयो पाहुको होसि कोसि पुचो व । कसये सम्मेव को
 क्षात्र्यसि क्षात्र्यस्य ॥ १६२ ॥ क्वमि हु क्वेसि कि क्षम मइ वसे नृपमण्यो क्षात्र्य । इव भविष्य तथा एवसीरुगुगु-
 सन्त्यसमये ॥ १६३ ॥ वस्सस्यर फओ पासो निवमिषिक्कवारिजे । मरेक्कावत्तामसविरीय तीर मविक्कमि ॥ १६४ ॥
 क्वाप्परेवक्काओ ! रिक्काओ सुव्व मइ वक्कं । एवसीरुगुगुसोरेक्कस्यस्य मय वपुसा ॥ १६५ ॥ जाणारिस्स
 वविमिषरेरिष्य मुखोण वेक्कविजा । इर रि मरिससस्यं व्वं न क्कएरिप्पी होमि ॥ १६६ ॥ विरविपएरावइमिक्कमाक्क-
 माक्कसुदीरि मं यक्कु । निरवं दोरी वीरिठियाय ता वीरिपण कव ॥ १६७ ॥ निक्कसस्यमपक्कविजे होमिं पक्क मलि क्षीरो ।
 एव म्मु माओ मीरो जाओ ता दोग कसमये ॥ १६८ ॥ एव यमिक्कं कडे निवेसिओ मिक्किसासर्गदीय । पडिक्कपण्डुरे
 सुचो कप्पा मिराळेओ ॥ १६९ ॥ वल्लुममोर्ज क्कव्व, सुमात्त लण यण कोण । वस्सस्यं ता वेक्कए, तं क्वंते निराळे
 ॥ १७० ॥ एएएएं कुम्भीय, तीय क्कव्वको कुमारे वि । मा सससे वि वंण इवइ इरिक्क पावै य ॥ १७१ ॥ सुपण्डमि

मीलियच्छि, अचलवाएहिं वीइऊण खण । पुच्छइ सुदरि ! का तसि, साइस इय किमारछं ॥ १७२ ॥ वुत्तं सुमित्तमित्तेण सामि
 नजइ न अज्जवि किमेसा । पभणइ सुमगला ही, कुमार ! किं तुह विपप्पुसिया ॥ १७३ ॥ जणणीए कमलिणीए एसा कुमरस्स
 मीमरायस्स । दिन्ना कल्ले लग्ग, ता ववसियमेयेमेईए ॥ १७४ ॥ तो एच्छगियहियय, इमीइ संवाहिय कुमारेण । किंचि स चित्ते
 चित्तिय, कुमरो वुत्तो सुमित्तेण ॥ १७५ ॥ मूढेहिं किमच्छिज्जइ, किज्जठ थारिज्ज कज्जमिह सज्जो । को खलु खीरिमुवेक्खइ,
 छुहिओ पच्छा लभिस्सामि ॥ १७६ ॥ उवलद्धचेयणा सा अइलज्जती पमोयमज्जती । गंधव्वविवाहेण, परिणीया निव्वुया जाया
 ॥ १७७ ॥ रयणीए चेव पत्ता, सम सुमित्तेण नियगेहमि । सवाहिया विवाहाय, वासहरे हारहीरेहिं ॥ १७८ ॥ मइ सइ सूर
 मित्ते, स मीमराओ हहा निसि वराओ । अज्ज विडविज्जिस्सइ, इयव्व अत्थगओ तरणी ॥ १७९ ॥ सपयासे लक्खिज्जइ, कव-
 डविवाहोऽइवा इमा जंती । कमलवई करुणाए व दिसाओ अघारियाओ व ॥ १८० ॥ परिणयपमोयहल्लफुलेण चलिए कुमारमीमे
 सा । परिणयदिक्खावेस, रहसि सुमित्तस्स अप्पेइ ॥ १८१ ॥ निवसिय सय तु तव्वेसमासु सीहस्स पासमल्लीणा । अणिमि-
 समिक्खतेण, तेण वि आलिंगिया गाढ ॥ १८२ ॥ काऊण राहसिया सुमगला कवडनववहूपासे । गच्छतीए तीए, कवडकुहेडु-
 ञ्मढा धरिया ॥ १८३ ॥ हरिसभरनिम्भरगे, कुमरे गयखघराधिरुद्धंमि । तत्थागयमि लग्ग, दिण्ण त साहिय सिग्घ ॥ १८४ ॥
 कायव्वेसु कण्णसु, कोठगमलगणेसु सव्वेसु । पत्ताइ ताइ भवणमि सव्वसन्निहियभोगे ॥ १८५ ॥ अइपेसेलेहिं अइकोमलेहिं
 आलावएहिं आलवइ । नववहुय नवनेहेण भइभइसणसीण ॥ १८६ ॥ वारवारपि न देइ जाव पडित्तर नमिरसीसो । ता पा-
 णिफप्पेणं नाय जह एस पुरिसोत्ति ॥ १८७ ॥ को तंसि तुज्झ वइया नववहुनेवच्छलंछिया होसि । पुरिसस्स व तुहफासो ता
 भण किमत्तुछमच्छेर ॥ १८८ ॥ पाणप्पिय ! सुणसि इमं, त चिय माहप्पमप्पणोऽणप्प । पाणिगहणभहूसव्वसेण जो कुणसि
 पुरिसत्तं ॥ १८९ ॥ ता वद्धावेमि इओ, गंतु ताय च मायर च लहु । कुमरपभावेणाहं, सुयावि तुम्ह सुओ जाओ ॥ १९० ॥
 नववभवतअब्बुयवियप्पपजाडलस्स तस्सेव । वट्ठुसु सुमित्तो इत्ति, तत्थ जाइ रणसीहपासमि ॥ १९१ ॥ कहिओ य वइयरो तेण

वस्तु साम्यो समोक्तान्यस्तु । प्रसाद सादृश्यार्थं, सादृ हीन्य कथ्यमाणीय ॥ १९१ ॥ पश्यन् सादृश्यमेवोपरस्तु
 नादस्तु । परपरिणीया यमंमि यमि क्व वीरि क्वि वदि ॥ १९२ ॥ स एतेन मीमरुभो समुत्पद्युत पश्यमद्विष्य । नाद
 सभिमृष्माणो, दुम्र सुभ नि सुभो नाभो ॥ १९३ ॥ भिद्युदमिपदा भवता, सुविपदाय उपरुपं कमचिदी स । नो ना-
 मात्मनो विमोचि न पश्यन् पश्यन् नाभो ॥ १९४ ॥ मन्त्र वरिणो नि कथ्यमात्मनाऽऽत्मसि पश्य । गविमेव । वेगमभि-
 विन भिदो मुक्तोप नरत्वारिपरिक्तो ॥ १९५ ॥ नो मुक्तो पुनो कथ्यमेव तेव कथु विममेव । विममेसि क्षमि मुक्त
 पुचिप ही नभ मेव ॥ १९६ ॥ परपुरपरासु मरुपरिसमस्तु कवीसु सा गविद्विषि । नाभ न भिदु ना क्षमि मूर्धन्यक्षमि रोचि
 ॥ १९७ ॥ ना पश्यन् कथ, क्षमिपश्यन् न विममेव । पश्यन् कथ्यमिपश्यन् नाभो ॥ १९८ ॥

बन्दी स्वर्ग सिधिराय ! राजदरपेसीपाठकृपा करिआ। प्रता। छत्रिगेर रिमरनी। राजा। राजा।

बौध्दों-अरिहन्नामिदयान्धवमपुण्यं सुखे वरिधः प्राप्नुयसी शिषि सुसमाप्त इव प्रखेयलो ह्येते ॥ ३ ॥

કર્મિતે કેવલિ ગોષ્ઠે કમલાર્ધે કમળં યપ રિપુ । મૂલં વ્યોઘા નૈરભ્યર્થિયાઓ વ માર્તિદૈ ॥ ૨ ॥ જાદ હો મીમ
 રુપાચો ત્રિપદુખ્મહાવિચીર્મીરુપિમ્મમે । સાર સુરભસાસ્થેદિ કમલાર્ધો મારાઓ ॥ ૨ ॥ અન્નકરનાસ્થો રણુગાઈવેરેવ
 રક્ષીદૈ । સંરસિં સંપત્તો સ હરિવદ્ગુણ વૃદ્ધર્થ ॥ ૨ ॥ મહાભારેભ માર્ણા કાષ્યઓ ત્રિપદ કમલકંઠો ત્રિ । રવસીરેવ ત્રિ
 સેવ્ય સાર્ણા સંઘોઘ્ય તત્તો ॥ ૨ ૪ ॥ ત્રિપતિકલગદ્ગદભ્યર્થિયકમલભાભ શોભ ત્રિ મહર્થ । અન્નમરમિગદ્ગ તત્તો સ પવ્ત્રો
 હમરસંપત્તો ॥ ૨ ૫ ॥ ત્વાપિ—

नमिदपयं पापमणी, पञ्चरिचुक्कस्यरिणमि । शिखिणि एषर एषरेणि, पञ्चमण्डुकाय मिसिषुरेणि ॥७॥

फारक 'फरफाहिं सुहृदवग्नि, घाणुफियदुफाहि तदणुमग्नि । वरभलभल्लियानलसेल, पेल्लति वीर ण्णल्लमल्ल ॥ २०७ ॥ तो छत्तचिप-
 धयवड पडति, कुताहयकुजर आरसति । भडभालभितडीवन्नड भिडति, सिरपाणिपायपाडिय पडति ॥ २०८ ॥ करिनरुड मुड-
 रुडइ मिलति, अपुरुव्वसिद्धि उट्टिय कहति । धडधावहिं उन्नयवेडउरग, हुकार करहिं सिर धरणिलग्ग ॥ २०९ ॥ उत्तालताल-
 वेयाललक्ख, किलकिलहिं भूयभेसहिं अलम्ब । फिफारफारेफेर विफुरति, डफारहिं 'डाइणि हडइडति ॥ २१० ॥ गरिसइ महा-
 रणि भगइ भडगणि अत्यमियउ चारहडियणु । चिंतामणि शाइओ अगह ठाउउ रणकुमार उट्टेइ पुणु ॥ २११ ॥ मडलियवंड-
 कोदडडपासुफसरपहारेहिं । रणसीहो राययले करेइ पट्टइ कोट्टइ ॥ २१२ ॥ मुडेइ मत्तयाइ दाढाओ दाडियाओ उम्मणइ ।
 कप्परइ कन्ननासा, नीसको सिफरोओ य ॥ २१३ ॥ जीयाउ चायाण लुणेइ रगगाण सवण मुट्टो । फरण फरणकाण फाडइ फोडइ
 गुडाओ वि ॥ २१४ ॥ अह उधिकण आणइ पाडइ पाणसु पायउ भीम । आयासययवड धरेइ समुर रल्लउ ॥ २१५ ॥ तो
 निबलसवत चचापुरिस व पेक्किउऊण निव । पयडेइ पुत्तिगाण सुमगला सव्वुत्तं ॥ २१६ ॥ नववहुवेसा एसा अवगयआगा-
 सपासतायस । पाणसु पडइ भीम मोयावड लज्जमाणमुही ॥ २१७ ॥ रणसीहो जोहारइ पणी पिट्ठिण वेइ नरनाहो । कुमरस
 कुलफमविक्कमाइ जाणितु सतुट्टो ॥ २१८ ॥ महया विच्छेदुण विवाहूसनविहाणओ रत्ता । सवरेण मुया मीहिंउ अत्तिपया सीह-
 कुमरस ॥ २१९ ॥ हरिसभरनिभरणी तीण सद्धि दिणाणि कइवि तहिं । अत्तिउय क्कमल्लयइण सह चलिओ आगओ मणिहं
 ॥ २२० ॥ न उणो रयणनइण परिणयणत्य गओ स सोमाण । क्कमल्लयइलाभेण सुणिउ ल्हाक्किमप्पण ॥ २२१ ॥ मन्नंताण ताण
 वावार तक्खणपि पच्छूह । विसयमुहामयसिच्चाण, कोर कालो अइणमइ ॥ २२२ ॥ अह रणवई नितेउ सुउओ मोहग्निओ स
 रायसुओ । आगच्छतो वलिउं गओवि कि अज्जवि न ण्ण ॥ २२३ ॥ हुं विस्माय जाउउ पडिया ज्ञवि सा गल्लु ह्यासा । नि-
 म्मयकडक्कयलेवेण जीण स जडो वस नीओ ॥ २२४ ॥ मिअर भणिण हिययसि तीण तस्सयि मन्द नोगासो । न तहिं दुलइ

रेवि किमेव पुण पहुआणत्ति मन्त्रंति ॥ २४४ ॥ हक्कारेइ कुमारो त साभिणि काण्णंमि पासुत्तो । इय तेहिं रहारूढा विहावरीए
 इमा निहिया ॥ २४५ ॥ दाहिणलोयणफुरणाओ जाणिय मारणतिय वसणं । तहवि तथणा पाणा मह त्ति ज होइ त होउ ॥ २४६ ॥
 इय आउलाए तीए तेहिं रहो पेछिओ सुवेगेण । भणियमिमीए किमज्ज वि न काणण एइ जत्य पिओ ॥ २४७ ॥ जंपियमिमेहिं
 सामिणि ! पेइयवासाय पेसिआ तंसि । पितवइवासनिवासाय पेसिया किन्न ता भणइ ॥ २४८ ॥ असमक्खियमपरिक्खियम-
 कज्जमेयारिस कुणतस्स । कुमरस्स अवस्समहो होही अणुतावावगी ॥ २४९ ॥ अचिरेण चिय पत्ता पाडलिसडस्स सीमभूमीए ।
 आहंसा सप्पुरिसा ! भो भो एत्तो नियत्तेह ॥ २५० ॥ तरुणो तेऽमी सुगा चगा वीसति पाडलिपुरस्स । जामि सयमेव एत्तो
 तुद्धान न अत्थि एत्थ बल ॥ २५१ ॥ अहं पणमिय सारहिणा बुच्चइ पच्चक्खसीललच्छि ! अहं । इय कलुसाऽऽणाकारी सजाओ
 कम्मचढालो ॥ २५२ ॥ सुपुरिस ! को तुहं दोसो ससामिणो सासण कुणतस्स । उवल्लो ष सेवगो वा खिप्पर चित्तिज्जए जत्य
 ॥ २५३ ॥ पहुपारवस्समन्न सलुद्धया दूरवेसदरिसावो । जुत्तं तुत्त तत्तन्नुएहिं सेवासु ण य वित्ति ॥ २५४ ॥ मह वयणमेगमिणमो
 तस्स कहिज्जासु मंदभगाए । ' मह तुहं कुलपेग्गमाण कस्सऽणुरूवं तए विहिय ' ॥ २५५ ॥ रुयमाणी सा मोत्तूण सदन वडतलमि
 उवविट्ठा । जोहारिऊणमेय नीहरिया ते विट्ठु रहेण ॥ २५६ ॥

“ विहिए ,अहिए कजे सफिज्जइ तप्फलं सुहं सहित्ठ । अलियकलकेण पियप्पवासवेससमहो दुत्तह ॥ २५७ ॥ ”

सियअसियकारगो मह तमासि अज्जेव इय पवासेसि । खणरत्तविरत्ताण हहा नराण नमोफारो ॥ २५८ ॥ इह एहिं अय ! हत्थं
 वच्छाए वच्छला तुम आसि । असरिसदुहदावानलपज्जलमाणं मम रक्ख ॥ २५९ ॥ अहंवा माए ! मा एसु एत्थ त जाहिं सुन्नरन्ममि ।
 महं तुहं दंसणसवणेहिं तुज्जा फुट्ठिस्सए हियय ॥ २६० ॥ वरचिताए कुमारी परिणिज्जती पहारपीडाए । संपइ एरिससावाय ते अहं
 तां सजाया ॥ २६१ ॥ मुट्ठु सुपरिक्खियसीला पाणपिया राय ! खलु पियसाऽहं । ता कस्सइ भूयस्सेह कुमइणो इय परिप्फदो

॥ ११२ ॥ यं चन्दसिखस्यं येईच्छति त्वय्यसुखफलमव्ययम् । ओसदिपथेन पुरितो होतं वाप्यहमि सुखम् ॥ २१३ ॥ वायु
मद्विजसुराण्येव पर्येय फलमिच्छन् । विविचिन्तयत्येवमिदं पथिपुत्रम् ॥ २१४ ॥ ततोऽहं वरुणीमो वायुनामो
वज्रपञ्चमीदं । कस्य न इति विदन्ममो वा य इमां मायेव ॥ २१५ ॥ सीतं च वपुःशतं एवेकमेव सुखमवाप्सि । एक-
स्मि विष्णुस्मि नो इत्येको न परमोमो ॥ २१६ ॥

સૌથી છાપચણિય પરમપત્નિય બાલિપત્નિય મિત્રે । જગચક્રિતિમિત્રે
 મુણિમુરારણ્ય ॥ ૨૬૭ ॥

नमः सर्वेभ्यो नमः । परमेश्वरं भूयान् । परमेश्वरं भूयान् । परमेश्वरं भूयान् ॥ २१८ ॥

बालमार्गः २०६६ रेष इत्यु विवसीकृ, वेविपु बोभु इतु उर मिरिसिस्विडु ।

प्रेमचिन्तित वसन्तराज बहि गीह न कण्ठे निगमस्वीकृत्यनुवि पीय जग्नि अत्युत्तिम्भते ॥ २९९ ॥

लो कम्पुनिरिचत्वाप गदस्मिदुरणिकमाप यजगरे । दम्भरसुरे कप्य क्माकर्नं पुत्रपुत्रवर्ष ॥ २७० ॥ इमोप- पत्तीमिरे
 वेरि कदिबो क्माकर्नं दम्भरसुरे सम्भो । कपुतप्यार लो कुमरो क्माकर्नं कप्यार मायलो ॥ २७१ ॥ लस्मिन्मयकमेन मय इव
 कप्यारचोसपुसिच सुडी । क्माकर्नं कि वीज्ज किमेद विपराज पत्तिमि ॥ २७२ ॥ सुपार कर्नं कर्नसो क्माकर्नं क्माकर्नमेव लो-
 रस्मिन् । निजकर्नं कर्नसो क्माकर्नमेव ॥ २७३ ॥ दिव्ये लस्मिन् पुर्नं कर्नं म ये नेन विविदि पत्ते । कर्नं वीज्जदि
 न लुट्ट इव गानी कपिच वीय ॥ २७४ ॥ लद कुम्भिन् पुम्भस्ये लस्मिन्मयकमेव कप्यार । कि गप्यकर्नं कप्यको निजकर्नं म्भ
 म्भस्य म्भ ॥ २७५ ॥ का म्भस्यसिच सानि विज्याका दीवप लस्मिन् नेव । लो रक्मसीरो किपार वीय पत्तार पत्तारिच ॥ २७६ ॥
 कर्नकर्नमेव कर्नमेव विविदि कप्यार कर्नमेव । केवमि केवमि सा कर्णिण पत्ते गप्यकर्नसो ॥ २७७ ॥ सोमापुटिप वीय म्भस्य

साहिय समगपि । तो रयणवई रयणीयारि त्व हरिसुवधुरा जाया ॥२७८॥ पुरिसुत्तिम भणाविय पेसइ पुरिसे पुणो तमाणेउ । ते कणयपुरगयकणयसेहर विन्रवति तहा ॥ २७९ ॥ अद्धपहाओ वल्लो तया कुमारो तहावि रयणवई । आसाए तस्स ठिया सपइ पेसिज्जउ कुमारो ॥ २८० ॥ भणिल्लो ताहे सीहो मन्नेइ नेव अन्नो इमाए से जम्मो । तह पावकारिणो किं जुत्तमिण तहवि उवरोहो ॥ २८१ ॥ कमलवईए पाडलिनयरे अन्नेसणाय तह वल्लो । सुहसउण मगलाईहिं निगओ सोहणमि दिणे ॥ २८२ ॥ कइवयपयाणएहिं पत्तो चक्कउरवाहिरुज्जाणे । आवासिउण गच्छइ चक्कहर देवमच्छेउ ॥ २८३ ॥ एत्थतरमि फुरिय दाहिणनयणेण तस्स कुम्मरस्स । नाय च तेण सूयइ पियमेलयमेयमुत्त च ॥ २८४ ॥

“ सिरफुरणे किर रज्ज पियमेलो होइ अच्छिफुरणमि । बाहुफुरणमि पियजणमुयालयालिगण जाण ॥ २८५ ॥ ”

फुछाइ फुल्लवडुओ पाणितले तस्स सो समयेइ । कुमरोवि ताइ गिण्हइ दाउ मोल्लं च नियहिइय ॥ २८६ ॥ पच्चभिजाणाइ वडुओ नाहो सो एस मज्झ रणसीहो । रयणवइ परिणेउ पुणो वि सपत्थिओ मन्ने ॥ २८७ ॥ रणसीहो वि हु चितइ पेच्छतो फुल्लवडुओ मेयमहो । कमलवई त नियपाणवल्लह चैव पेक्कामि ॥ २८८ ॥ हक्कारिउण नीओ निययाऽऽवासमि अतिहिपूयकए । कुमरेण सो उघडियपुव्वपेम्माणुभावेण ॥ २८९ ॥ अगासणोवविट्ठ भोयावेऊण भूरिभत्तीए । परिहावेई त घोयपोत्तिय सारसुकुमार ॥ २९० ॥ भणिय रणसीहेण त पेच्छतस्स अणिमिसच्छीहिं । केणावि हेऊणा भूमिदेव ! तित्ती मह न होइ ॥ २९१ ॥ विप्पो पभणइ नणु एवमेव भुवि कोवि कस्सइ सुहाइ । चदस्स चदिमाए चदमणी क्षरइ किमन्नो ॥ २९२ ॥

कुमार — गतव्वमत्थि पुरओ मह दियवर ! जइवि तहवि कह जामि । तुह नेहसकलाओ सकलियं ज मणो मज्झ ॥ २९३ ॥

ता चलिज्जउ सह चैव देव । किज्जउ महोवरि पसाओ । वलिण मएऽवस्स तं इह आणित्तु मोत्तव्वो ॥ २९४ ॥

विप्र — अलमिमिणा विग्घेण अणवरय चक्कपाणिपूयाए । तह मह राईहिं अदभवभयारिस्स किं कज्ज ॥ २९५ ॥

- दुमर-—अंशजपयवत्सं दण्डिपञ्चजतिमाज्जया सुक्या । जह म हुमयेसि त्वं होहं फलेन वलाम्यो ॥ २९६ ॥ तन्निवेदि
 निपत्यं वेगिष्ठज्य दुमरसा हो वहा प्रणिज्यो । जह दाह पञ्चज त्वयेकमेव खावं पुन वक्यं ॥ २९७ ॥ जन्मिसाह पञ्च
 विदुर मेमाह ज्योह सुवह शिखेह । पञ्चिन्विहो ज्य दुमरोहो तत्वं तेनेव सदा पुन्य ॥ २९८ ॥ कइचवि म्मापुम्यावमापक्यं निपज्य
 हो पुनो । केरिगिण क्माक्यं जीप क्य तमसि तमेव ॥ २९९ ॥ पुमरेणुण तीप वमिप्यह किर व्मिगेज्जीवाह । ता तेन
 पञ्चपण्य तुजयह येन विमसिका ॥ ३ ॥ क्यं यत्तज्जिमिं ज्ञाक्यं गिरिगुण्य 'सारिण्ठे । मुसिरे रेणीज वि म शिसह
 गारिमं छाग्मि ! ॥ ३ १ ॥ क्यं पण्य मुकपमसेहं पिसे न मज्जायि मिण ! तीप निम्ब । किं मार तुम्हा पासे मक्यं सुपक्य सो-
 क्यो ॥ ३०२ ॥ मन्निवं रिण्ठ मुसुर ! मा कम्मसु पण्णवं क्य तीये । क्यारिपं वं विदिणा सोयंति तवे न रापुरिखा ' ॥
 ३ ३ ॥ क्यररक्कजमेदिं दुमरोहो पनो पुण्य सोमय । क्योक्कीय क्यिरिपेदिं पुरिसुपयो पनो ॥ ३०४ ॥ पुरिसुपमेव
 पुरिसुपमेव पण्णुणेन सोमय । क्यिक्क तडिक्क तोयवण्य दा वसेसिजो पुमरो ॥ ३ ५ ॥ क्यक्किसचिचिमिदिं ताम
 लियजो वसा पुरलस्यज्यो । जोइसिक्क विछेदिक्क-वारजोगतपण्णक्यंमि ॥ ३०६ ॥ क्यक्कुरलेनं नयिरपपरिक्कससुमेव ।
 विसे क्यिक्काहने पुमरेव क्यं पुमण्य ॥ ३ ७ ॥ कइचणियावि कलेव पारिजो पस्तिरेव तक्कीहो । क्यपण्य मुरेवं सदा
 रिक्क रिक्कम्यक्यदिं ॥ ३०८ ॥ तक्कपण्य तक्कीय पुक्क रिक्केगणा क्यपण्य । केरिगिण क्माक्यं मय वि वा इय तु
 दिक्कं ॥ ३ ९ ॥ कइपुमणेइमक्यदिं यक्क क्यं वज्जो तुमं क्य । पण्णमापीजो तीप पण्णपण्णमि हो 'वक्किजो ॥ ३१० ॥
 पण्णपण्णमेवं जह क्यम रिसय क्यदिं तारिसी तडवी । ता तुह क्योमि क्यदिरेव तेनेवमयेण ॥ ३११ ॥ तीप' विमोप क्य
 विदिगपारेव तीपि परिणीय । तीपी न ज्ञाव क्यमा दा क्यमा क्यदिक्कदि ॥ ३१२ ॥ पामरिपण्य तीप वज्जो सगलं पण-
 दिक्कं सत्यं । जह तंमसुमिय सा पण्णय वेसिणा तुरिय ॥ ३१३ ॥ जह पण्णिससपणीो वसिठ्यो येराज्जमयेण । जह तुह तीप

मतेहिं सुत्तिओ चित्तविहसो ॥ ३१४ ॥ कमलवई कुमराण समकलमक्खियमिम तओ एसा । समुहेण तीए अवणीयल्लणा निव्वुया जाया ॥ ३१५ ॥ रणसीहो सोऊण उब्भडमिउडी विहकियनिडाओ । रयणवइ निब्भच्छइ इच्छ रत्तच्छि दुप्पेच्छो ॥ ३१६ ॥ आ पावे पावमिणं कुणमाणीए तए विसकाए । खित्तो दुइन्नवेइअ अप्पा नरयधक्खंमि ॥ ३१७ ॥

“ कुकुरेकरीघरणि साहु साहुल पोक्कारइ, अनउ नारि ज जणु गणेइ वइसणइ मधारइ ।
कोविं किंणि जइ देइ तसुवि कुकुरी न मुक्कइ, दाणु माणु दित्ह वि महिल पुणु मारण-दुक्कइ ॥ ३१८ ॥ ”

जमलियकलकपकेण धाडिया पाडिया दुइचियाए । कमलवई कमलच्छी, हाहा पवत्तमणुपत्ता ॥ ३१९ ॥ रे रे काहारनरा कइह अविलयमेव कट्ठाइ । धवलइरस्स दुवारे चिय सुसवं पवचेह ॥ ३२० ॥ जा नज्जवि कमलवई दुइवहणाडवरेण डज्जामि । जालाजालजडाले चियाउनेले ताव सुज्जामि ॥ ३२१ ॥ कहकहवि चियाए सचियाए चित्ताउरेहिं तेहिं तहिं । चलिओ चडिउ सो परियेण पडिसिज्जमाणो वि ॥ ३२२ ॥ इय सुणिय निवेणुत्ते धिद्धी एयाए कवडमरियाए । नरयगइ गामिणीए निदिय अवि-सिट्ठसिट्ठाए ॥ ३२३ ॥ एवपि वयमिमीए सिरमि निवडउ अणज्जकाए । अलियकलककय पुण इहइपि हु मत्थए पडिअ ॥ ३२४ ॥ एव खिसिज्जती पुरलोएण पए पावा । लुयपुच्छकन्नधूसरवरपिट्ठारोविया का ॥ ३२५ ॥ विगोविऊण नयरे रत्ता निब्बा-सिया परिब्बाया । नारीजणो अवज्जो त्ति तेण जीवतिया मुक्का ॥ ३२६ ॥ कुमरो वि मतिसत्थाइसाहुपमुहेहिं पुरपहाणेहिं । वारवार वारिजमाणमरणेक्काणो वि ॥ ३२७ ॥ लज्जेण पुरिसुत्तमेण पडिरुज्जमाणमगोवि । तमि पएसे पत्तो मिलियाखिल्लोय-लक्खमि ॥ ३२८ ॥ तत्तो हाहारवडालणणे नरवइमि नयरजणे । मच्चुसुनिधलचित्तो चित्त चडिओ चियाए सो ॥ ३२९ ॥ सियवत्थधिलेवणकुसुमदामलकारसेयमुत्ति वि । रणसीहो कमलवईअणुराणं दढ रत्तो ॥ ३३० ॥ तव्वयणाउ हुयासो जा किर पउ-

भीरुजो विवाक्ये । ता एव विज्जतो विष्णुमारो सुखिणस्ते ॥ ३३१ ॥ अयं सुहृद्वर्णमिहो न कथयिषुं कथं एव ।
 एव नहिषुं इ ममसु कदा विज्जाम पण्यो पात्ताजो ॥ ३३२ ॥ विज्जेन तेव यज्जिजो ता यद् । विज्जिमे एव समाएव । विज्ज-
 णोविज्ज्याविज्जिने व सुहृद्वर्णमसु ॥ ३३३ ॥ ज्ञानं व तथ्यं सुमयं वाहक्यारं यमायक्येव । यज्जिमे कथयिष्येत्तुं सुममायक्यं
 सुविसे ॥ ३३४ ॥ कथयिष्येत्तुं यज्जिने व पात्ताजं सुविष्यं सुविष्यं । यज्जिने व पात्ताजं सुविष्यं सुविष्यं ॥ ३३५ ॥
 कथयिष्येत्तुं यज्जिने व पात्ताजं सुविष्यं सुविष्यं । यज्जिने व पात्ताजं सुविष्यं सुविष्यं ॥ ३३६ ॥ सुहृद्वर्णमसु
 सुविष्येत्तुं यज्जिने व पात्ताजं सुविष्यं सुविष्यं । यज्जिने व पात्ताजं सुविष्यं सुविष्यं ॥ ३३७ ॥

विज्ज—^१ सुगुणे व निम्नगुण वा कथयिष्येत्तुं । परिणमो सुज्जितो व सुहृद्वर्णमसु ॥ ३३८ ॥

एव एव— सुहृद्वर्णमसु वा सुहृद्वर्णमसु परिणमिष्येत्तुं । कथयिष्येत्तुं ।

अविष्येत्तुं सुहृद्वर्णमसु वा सुहृद्वर्णमसु परिणमिष्येत्तुं । कथयिष्येत्तुं ।

कथि व— सुहृद्वर्णमसु वा सुहृद्वर्णमसु परिणमिष्येत्तुं । कथयिष्येत्तुं ।

कथ—मा एव सुवि विज्जितमसु वा एव कथयिष्येत्तुं । कथयिष्येत्तुं ।

एव—सुगुणा पात्रे पात्रिष्येत्तुं वा सुगुणा पात्रे । पात्रिष्येत्तुं ।

इमारो सुहृद्वर्णमसु व—विज्जित । सुहृद्वर्णमसु निरविष्येत्तुं । सुहृद्वर्णमसु निरविष्येत्तुं ।
 कथयिष्येत्तुं ॥ ३३९ ॥ इति सुहृद्वर्णमसु व सुहृद्वर्णमसु । विज्जितं विज्जितं सुविष्यं सुविष्यं ॥ ३४० ॥
 एव एवमार । विज्जितं सुहृद्वर्णमसु वा सुहृद्वर्णमसु । विज्जितं सुहृद्वर्णमसु वा सुहृद्वर्णमसु ॥ ३४१ ॥
 कथयिष्येत्तुं सुहृद्वर्णमसु वा सुहृद्वर्णमसु । कथयिष्येत्तुं ।

कुमारः—भो भूमिदेव ! अज्जवि किं किज्जइ कज्जवज्जमो नेव । किं कुमरदक्खिण्णए विणा पसिज्जेइ द्वाणकळा ॥ ३४७ ॥

कुमारः—मणमपिपय पुव्व ते सपइ अप्पावि अप्पिओ एसो । अवराहिं दक्खिणाहिं दिएस ! बज्जाहिं किं सज्ज ॥ ३४८ ॥

विप्र—तुह पासमि तुहप्पा अचठ्ठओ विप्पस्स मज्झ किं तेण । ज मग्गेमि जयाह तइया त मज्झ दिज्जासु ॥ ३४९ ॥

कुमार—इय एवमत्थु किं वित्थरेण आणेहिं क्षत्ति पाणपिय । अह स दिओ क्षाणे इव आसोणो जवणिया मज्जे ॥ ३५० ॥
सजीवणोत्तहिं सा दट्ठव्वा विट्ठिया मए इन्दि । इय रणसोहे जाए हरिसभरुब्भिन्नरोमचो ॥ ३५१ ॥ अच्छरिय अच्छरिय आग-
च्छइ ज मया वि कमलवई । एव पुरि नरनाहे जाए तइसणुम्माहे ॥ ३५२ ॥ कटरि गुणेहिं अणप्पो विप्पो भुवणे वि नेरिसो
कोवि । जइ सव्वमिण दोही इय हल्लोलाले लोए ॥ ३५३ ॥ गयणगमि विज्जाहरीसु करघरियकुसुममालासु । छोडियकन्नोत्तहिंओ
स दिओ अभविंसु कमलवई ॥ ३५४ ॥ अवणीयजवणिया सा पलोइया पुलयपेसलगेण । रणसीइकुमारेण सच्चिय एसा पिया
नाया ॥ ३५५ ॥ रहरमत्तरेहाइ गव्वसव्वस्स निस्सरणसरणी । गोरिअभगुरसोहगमगअगमि अगलिया ॥ ३५६ ॥ तुट्ठेण लोय-
पक्षयनिमित्तमुत्तं तओ कुमारेण । भो भो पेक्खइ पेक्खइ एस पिया मज्झ कमलवई ॥ ३५७ ॥ लायन्नवन्नसोहगचगिमागारमेय
मिक्खता । रयणवइ चित्ता भणति लोयाइ इम मिलिया ॥ ३५८ ॥ चामीयरस्स पुरओ जारिसिया रीरिया गुरुगणस्स । कमल-
वईए पुरओ रयणवई होइ तारिसिया ॥ ३५९ ॥ ता ठाणे पडिबधो कओ कुमारेण मुत्तु रयणवई । को सक्करारसन्नू कडुय-
कसाय अहिलेसेइ ॥ ३६० ॥ तो रत्ता सा न्हविया सव्वालकारभूसियसरीरा । देवगभूसणधरा विहिया कप्पहूमलयव्व ॥ ३६१ ॥
पचप्पयारभोए तीए सद्धिं स भुज्जिउ लग्गो । तेत्तियविवोयवासरसगुणियं सोक्खमणुहवइ ॥ ३६२ ॥ पुच्छइ पिए वराओ वडुओ
तुहमच्छिही सविहिं पासे । तीए वुत्तो तो सो ओसहिलाभाइवुत्ततो ॥ ३६३ ॥

रिण्याओ विनाणमेरिस तुज्झ निव्वूढं ॥ ३८० ॥ कुमरो चलिओ तत्तो पत्तो अविलबसेव कणयपुरे । नयरुसवेण महया पवे-
 सियो कणयराण ॥ ३८१ ॥ अब्बो कमलवईए. सीलाइगुणाणमेयमइत्तुच्छ । ज विरहानलजलिओ कुमरो चडिओ नियाचक्के
 ॥ ३८२ ॥ सा एसा कमलवई उवागया जा जमस्स पासाओ । नियसीलपहावेण दाऊण तदाणणे धूलिं ॥ ३८३ ॥ इय सुण-
 माणो मढणभूसणवेसाइणादरकण । पेक्खतो पइमगा रमणीओ धावमाणीओ ॥ ३८४ ॥ दप्पणपाणीअजणसलागइत्था करगक-
 यकेसा । पत्ताव ताव देउलपुत्तलिया विव विरायति ॥ ३८५ ॥ वरच्छदलक्खणाहिं सालकाराहिं नाइविज्जाहिं । तिहिं ताहिं पियाहिं
 सम स भुजए विसयसोक्खाइ ॥ ३८६ ॥ विजयपुरासन्नगामसीमसिरिपासनाइतित्थमि । कुमरो कयावि कारइ विसिट्ठमट्ठाहिया-
 माहिम ॥ ३८७ ॥ कप्पूरपूरकुमकालागुरुदुदरक्कुसुमेहिं । परमेसरस्स पूया पेक्खणाई कयं बहुहा ॥ ३८८ ॥ तो जक्खो
 पक्खो अक्खइ अगीकरेसु नियरज्ज । अवरस्स कोऽवगासो सइ पुत्ते विजयसेणस्स ॥ ३८९ ॥ तव्वयणाणतरमेव देवपायप्पणा-
 मपुव्व सो । विजयपुर सपत्तो कुमरो सेणानिवेसेण ॥ ३९० ॥ अप्पवलो सो राया तस्स न संकेइ समुहे होउं । कोट्टारोहण-
 ठिओ तओ दुवारे कुमारोवि ॥ ३९१ ॥ कयनीरऽजनीरोहो नियहप्पाओ सुदंफियदुवारो । कुमरस्स सो नरिदो, सच्चं विय
 गोत्तिओ जाओ ॥ ३९२ ॥ सरविसरजतवाइणसुतत्तलेसु खिप्पमाणेसु । पइवासरपि किज्जतरसु अइगाढोएसु ॥ ३९३ ॥
 पडियासु विणिज्जतीसु इत्ति खडीसु भजमाणसु । जतेसु गओ मासो न होइ नासो अहव तासो ॥ ३९४ ॥ गयणगणगलगा
 आगच्छती कुमार आरयणी । जक्खेण दसिआ सा धसक्किओ नासिव स गओ ॥ ३९५ ॥ इत्ति पविट्ठो तुट्ठो पुरमज्जे विजय-
 सेणअगरुहो । ठविओ पिरस्स पट्टे मिलिऊण पुरप्पहणेहिं ॥ ३९६ ॥ सज्जेइ सज्जणाण ससर्णिग दुज्जणाण वज्जेइ । साहुणमसाहु-
 णय अणुगह निग्गह कुणइ ॥ ३९७ ॥ पारद्धिजूमज्जाइयाइ वज्जेइ सत्तवसणाइ । निस्सारइ नयराओ व देसाउ तद अप्पणि-
 ज्जाउ ॥ ३९८ ॥ सुरभवणेसु पयट्ठइ पूयाउ पायडेइ जत्ताउ । अट्ठाहियाउ नट्ठाइहियाउ कारइ जिणहरेसु ॥ ३९९ ॥ आसन्नाउ

गामाद गगना एव बभ्रुवपुङ्गवी । आशिसिन्धुसिन्धवो सो वेवराह भवो चरित्राकण्ठः ॥ ४०० ॥ पत्नियो जोक्तेष्वपि वि ज्ञाप न
 सिद्धो तवो तद्वि ज्ञाने । दुरात्रं मोक्षं भिक्षितु भिक्षिणं योष्यन् विप्रं ॥ ४१ ॥ क्षाराण्यो मणिरासं वायव पुरण्वरसिद्धिपु-
 नस्त । ऐश्वर्यं कर्तुं नैव सीतं सेतं परं पत्न्यं ॥ ४२ ॥ उग्रययुश्चिन्मयप्रमोहि क्लृप्तो एतस्मोहि मुरहेरि । भिदो मने
 समाप्तेहि बभ्रुवो दुरात्रेहि न ॥ ४३ ॥ यत्किंच किमेव गोष्ठे विष्मिद्विचं क्षिप्रिह क्षिरिषाराग्रो । जोक्तेषि ज्ञाप तं वाय
 पुत्रसीतं पञ्चोक्तेषि ॥ ४४ ॥ नो वधिराज्य वीर्यो जगज्जपासे क्लृप्तपसेव । तेनुज किमरे देवमासि चं मारिणो बाधे ॥ ४०५ ॥
 वार यत्किन्मममुनेन न त्विपि ज्ञानमि साधि । एवम पुनो । रक्षति पुच्छिजो सो एवं विच 'भवद् पुनरप' ॥ ४६ ॥
 एवा—वहद् पञ्चसि एवम् किं ज्ञेयसि रे ज्ञेहेतु परमात् । ज्ञेयं नो—एष एसाय कदिय पि रेव । को यत्नको दोह ॥ ४०७ ॥
 तुन ज्ञाप त्वमि पदमारिणाय मारितु भित्ति परं तमिद्रे । दुरात्र्यमसिपय्यपुनारि रद्विच' सिद्धय ॥ ४८ ॥ यत्किंच ज्ञाद्
 वापद् हमिषा मद् मारिणो परं एष । करपरिच सखोहिकल्पित्व एवा इवा ज्ञाद् ॥ ४९ ॥ भव्यो पुच्छिजो सो मय्यद्
 सम्पत्त्य एवम् पद्द सि । सखीरकन्धिव एवम् मरयत्नानो न कि पद्द ॥ ४९ ॥ सीए एस्त प सीतं ज्ञाप्य ज्ञानिय
 मिद्रेण सो मुचो । एवम् पि पुन दोषी मद् ज्ञमेहि न ज्ञाप्यमि ॥ ४११ ॥ नो ज्ञाप्यितव्यवद्वज्ज यत्किंच ज्ञाद् पुद्विप्रेडसि ।
 करकन्धवकद्विकस्तव्यो वि चं एवमुक्तमि ॥ ४१२ ॥ ज्ञावाद् रे एवं सो गृह्यरोक्तात्तव सो वीर्यो । ज्ञा ज्ञानेणो पुनिसो यत्नो
 ज्ञाद्विचविगद्व्यो ॥ ४१३ ॥ तेनुज ज्ञा एवं मारिस्तद् नो 'तुहेवि मारिस्त' । एवं प ज्ञाप ज्ञानो समरो एवमे विच तेन
 ॥ ४१४ ॥ नो निवसामाज्जीए एवम् मुनेर्यत्नानो ज्ञाप । पुनर्यत्नस्य स ज्ञानो निवस्य गगन गदवस्यो ॥ ४१५ ॥ मुनास
 ईवप्य दूरप्य ज्ञाप न ज्ञाप्यत्नान् । माएष पि ज्ञाप्य यत्किंच न त्विपि न त्विपि ते मुच ॥ ४१६ ॥ एवमीहमग्राएव ज्ञानिय
 ज्ञाप न एवम् मारस्यो । ज्ञाप्यो एवलो न मय ज्ञाद्वा भूयो विद्यायो न ॥ ४१७ ॥ 'पूवज्जगद्गुणरत्नेन तेव यत्किंच मयेतु

जो होसि । अमुणिय परमत्थाण अग्गहाण न एत्थ अवरहो ॥ ४१८ ॥ लहुओ होऊणमिमेण जपिय सुणसु त महाभाग । ।
 नियविकमेण अहय सुराण असुराण वि असज्जो ॥ ४१९ ॥ अहय दूसमकालो कलित्ति नामेण म जणो भणइ । भरहे महेग-
 छत्त रज्ज निव । सपइ पवत्त ॥ ४२० ॥ इह आसि महावीरो गुणेहि मह वेरिओ महावीरो । एणुणनवइपक्खेहि तस्स निब्बा-
 णपत्तस्स ॥ ४२१ ॥ मह अवयारो रज्जस्स सपय जयइ अखलियपयारो । सिक्खा कया मए क्षिय कुडुचिणो एवमेयस्स ॥ ४२२ ॥
 आणाऽइपसकारी महेस जो चिन्निभड तथा लेइ । दुगुण मोल्ल मेलित्त कच्छए सुनए चेव ॥ ४२३ ॥ मह परसओहरो भाइ एस
 सुन्ने वि मेहए मोल्ल । खोलउ तस्स कट्टिय चिन्निभइय दसिय तेण ॥ ४२४ ॥ जो जोयतो अच्छइ जणो निवो तावसोवि
 सेट्ठिसुओ । तत्थागओ गिहाओ उट्ठिय सजायसज्जसिरो ॥ ४२५ ॥ सह सयणसुयणवगेण ^१अक्खओ चोक्खओ य तूरतो ।
 विग्गहयसुव्वइमाणेण राइणा सो कओ अके ॥ ४२६ ॥ पचगप्साओ अज्जुणस्स विहिओ निवेण गुणनिहिणो । अह कलिपुरिस्सो
 माहप्पमप्पणो भणिउमारद्धो ॥ ४२७ ॥

सर्वत्रोद्गतकन्दला वसुमती वृद्धिर्जडाना परा, जात निष्कमल जगत्सुमलिनैर्लब्ध्वा घनैरुन्नतिः ।

सर्वन्ति प्रतिमन्दिर द्विरसनाः सत्यक्तमार्गो जनो, वर्षाणा च कलेश्च सप्रति जयत्येकैव राज्यस्थिति ॥ ४२८ ॥

विधत्ते यत्तोप जडपरिचिर्तिर्गोपतिकरा, कठोरा जायन्ते कथमपि न तृष्णा विरमति ।

मुदे दोषारम्भो भवति भुवि वैरस्य घटना, तदेव ग्रीष्मर्तुं किमु न कलिकालस्तुल्यति ॥ ४२९ ॥

अनृतपटुता चौर्यचित्तं सतामपमानना, मतिरविनये धर्मे शठय गुरुष्वपि वंचना ।

कृतकमधुरा वाणी साक्षात्परोक्षविधातिनी, कलियुगमहाराजस्यैताः स्फुरन्ति विभूतय ॥ ४३० ॥

धर्मो ध्यातिष्ठत्यस्य ५७७८७९० सुखं तिलं दूयता, दृष्वी मन्मथस्य दूयता सुकुटिष्य दृष्वयदने अर्धसुत्रम् ।

कोटः सीमन्ताः किनोऽतिवस्य कोमेकस्य द्विधा, सार्धं सीमंति दुर्बस्य प्रत्यति स्यत्त प्रजिह्व कस्मिः ॥४३१॥

अपि च—आत्माद्युक्तो हृत्को यदित्यत्र विज्याय तदवच्छिन्नो । तस्मी द्याय दृष्वीय संप्रपूषा न गदस्य ॥ ४३२ ॥ अंगुर्दंष्ट्रा
हीमेक्यवर्द्धि एतेषु इतिभ्यो दोष । अंगुरपेक्षार्थं हि विसर्गस्य तद्विधिरिति ॥ ४३३ ॥ कटिप्य अनेषु कंडाप्य विज्यासि मुं-
वादीभ्यो । सिटुं हि एसावपि साह बाल रत्नं ॥ ४३४ ॥ अस्मिन् रसा एव एकवर्द्धिरोपिभ्यो हि सिटुता । क्वाइ क्वी वाय-
मनु वाभ्यो मृज्जस्वि परज्ज्भ्यो ॥ ४३५ ॥ एषिचक्रिवाहं पस्वि ! कुनारिभ्यो कुनारिवाऽऽप्याह । पुरिज्ज्वा क्कम्पस्वोभ्यो सोऽवरा
दुता ॥ ४३६ ॥ मज्जन्मनेऽपि संप्र येन कोटिपिवाहिं दम्भाह । एतन्मे क्कम्पं दुष्प्राप्तुमस्मी मरिस्सति ॥ ४३७ ॥ वाय एते-
पये तेसिस्सो एवरप्यकर्म च । तस्मिन् क्कट्यपि पुमि ते क्कम्पं किंता ॥ ४३८ ॥ वायुषा वासिन्व सुप्तापरेव क्कम्पं-
क्कट्यमिदं । ते देहिं एस्मिस्सति किंस्सामोसे वायेसे नि ॥ ४३९ ॥ वायुपुण्यपुण्यं पुमि एरिज्ज्वाकम्प निक्कम्पि । माय-
तस्मी वप्यपि दूर एव सम्प्राप्तमिति ॥ ४४० ॥ एकमात्रस्य काम्यं निक्कट् क्कट् सुच क्कट्कट् । विटिज्ज्वा निज्ज्वा क्कट्मि इ सीय
कस्माभ्यो ॥ ४४१ ॥ गदस्य पुमिभ्यो वृत्तं स्य सीमंती कस्मिदी । सिटुत्वा स्यात्त च वातिभ्यो वसेतो हि ॥ ४४२ ॥
सिटुत्वा वटोवप्यसी वटवप्यस्य गोपिज्ज्वा । इतिवर्द्धकपिनेहिं हि पुमिपिहिं क्कम्पं ॥ ४४३ ॥ अंगुदस्य च अंगुस्मिन्मवाय
साम्प्राप्तमर्थसिद्धी । सार्धस्य सुपस्य पुपसि पिपरस्य विसेसेव ॥ ४४४ ॥

तथा च— दूजनं द्याय चिह्नं त्रिसन्धं मयावकिंवा । तस्याऽन्तर्गतेऽनुभूय तस्यरोपितस्य च ॥ ४४५ ॥ अमुत्तान्त-
विरोधस्य तस्मै विपुलासम् । कामपदस्य नाऽस्मान्ने मज्जन्मेकस्य कपिन् ॥ ४४६ ॥ सारणं च पवाहति, वक्तापीनां निवेदनं ।

परलोक क्रियाणां च कारण तेन सर्वदा ॥ ४४७ ॥ ” जायां जायां सपद् कत्तोवि चित्तमेलावो । अविरलकलिहिं माया
 निस्सारिज्जइ घराओ वि ॥ ४४८ ॥ सरला सुद्धया उचियन्नुया य न बहु सुद्धाद थेरीण । कूसल घरस्स नेयां जाउ ता जल्य
 पडिहाइ ॥ ४४९ ॥ उयरे धरेइ जा मसपेसिय कुणइ कामदेव च । वटुयसगो त धाडइ पुत्तो मह पेच्छ माहप्प ॥ ४५० ॥
 कप्पूराइसमाणा सुसाहुणा सीलसुरहिणो हुता । सुगुणपिण्हिं वरसावण्हितो गोरेविज्जता ॥ ४५१ ॥ मीलविहुणा सीयलविहारिणो
 दावणधारिणो निहिणो । ते अहुणा सजाया लोपहिं वि अवगणिज्जति ॥ ४५२ ॥ इत्तियफाल ३ साधारपायवाणं व सज्जनजणाणं ।
 सुविसट्टकए कट्टिऊण किज्जति या रम्भा ॥ ४५३ ॥ सरलसुसीलास धम्मधारिणो धाडिऊण दूरेण । ठाणेगु तेसु सपइ निवईहिं
 निवेसिया पिसुणा ॥ ४५४ ॥ ता इय एव रणसीहराय । रज्जिद्विई रमा मग्ग । एत्तियमेत्ताइफमकारी मा होज वन्ठ । तुम
 आलावे सोऊण तस्स जर्पति दुन्नयनिसाण । हियय धरइ सहसो अदसणीहओ । निव । अज्जुणा जणा तह जहागय पडिगया सन्वे ॥ ४५५ ॥ कलि-
 पुव्व व पालइ स रज्ज । तहवि स खलियारिज्ज सौलेहिं सुणेइ तव्वयणं ॥ ४५६ ॥ भणितुं तन्नध लोक —

“ घटवत्परिणोऽपि, विदग्धो रागवानपि । महीतु शक्यते केन, पार्थिव कर्णदुर्बल ॥ ४५९ ॥ अयिवेकिनि भूपे च ,
 कुर्याद् गृद्धिं सगृद्धये । गच्छेद्देशान्तर मन्ये, समारुह सगृद्धये ॥ ४६० ॥ ” कलितलह्वेसणाऽऽउररेण जाणित्तु किंचि नरलमण ।
 निषइ समए माजलजिणदास महामुणी पत्तो ॥ ४६१ ॥ विजयपुरस्स दुयारे आरामे उग्गह अनुज्जविउ । तसपाण-
 वीयरहियंमि थडिले चिट्ठइ सुट्ठो ॥ ४६२ ॥ मुणियतथागमवुत्तत तोसओ तास सन्वरिद्धो । घट्टणघडियाण तस्स निगाओ
 गठअभत्तोण ॥ ४६३ ॥ पत्तो तमि पण्से काऊण पयाहिणाउ तिक्कनुत्तो । रइयमरजलिकोसो पणमिय पुरओ निसओ य ॥ ४६४ ॥

पाय्यामीएँ वरसीसिउज मुक्किय सगाम्मपमयिया । पाय्या पमप्या अछरार्गमीरोसेय ॥ ४६५ ॥ मो मारुह । निहते नरत्तये
 कमपमप्यायिपने । मुहुमुह्मर किसेसो पुन पान पबसेर ॥ ४६६ ॥ मुहसादक्य गुरराह्याय पानी पयसमाविसर । आसाव
 पारनिपेरो सोहर मुहममुहियएओ ॥ ४६७ ॥ पान्निह-मुसागाव बरप-मेहुण-परियादा येव । आउपयाए एए देव पबयेव
 विहिक्या ॥ ४६८ ॥ एएदि प्यादेरे व पुरिछा पावनाया पीयो । पिरिण्णु ठेसु न म्मास व्वाओ संविसस टओ ॥ ४६९ ॥
 वण । छरणो मुह एस जालि अउरगयिरोएओ पाव । कटिअअवबी मुमिअमओमो बिचि बरओओ ॥ ४७० ॥ मुत्समपओ
 म्माह कटिचि हो' क्यार डयेर । केसीअअस असावि पारसेस पीकटि ॥ ४७१ ॥ अइ वस मण्य रिओबपसमुहिय
 वा जमाओ बि । किअह वएवि एन मरवे व रिआसिवो होर ॥ ४७२ ॥ पिमसककप्याई कडीए पिअवस महु मयेदि ।
 नरकमि कि न मारेर कटिअ विदि विं विं विं ॥ ४७३ ॥ मरकियिओओओ म्मापओ एउ अण संवाओ । मुस्मि
 मनिव हा वण ! पाएयुवियो मुम्मु कर्म ॥ ४७४ ॥ कटिअअमोहिया पिअवसेसमुस्मि विमविदे नवे । अअअममरा-
 अमिअअमारेव सगुनेरे ॥ ४७५ ॥ एउ पविओहमिमिअ वणमने येव ठेव संपडिया । मुगई जिअमुया सडुएपसमम्म महु-
 सड ! ॥ ४७६ ॥ कटिअमने कमा-

नं अन्तर एषा पार्श्वो तं सिरेष इच्छति । एष गुरुत्वागुरुमणिं कर्षयति तदंदि सोपत्ये ॥ ४७७ ॥ अकिमज-भंश्य-
 वमंसमन्व परिदुग्धमेव साहसं । पिरसिर्षिर्षं पि कुर्मं कमेव पिरसत्तकमुपे ॥ ४७८ ॥ मयसप्तसप्तसुखे वासप्रणमरक-
 सागरहजरे । त्रिकल्पमि गुण्यरे ! अत्यमनि मा अहिति पमार्थे ॥ ४७९ ॥ पिरककपिणी कमेव कामाय अवसतिमि मिषमाप्य ।
 अर्धरिषोपगता अन्व । त्वत्समायेनं ॥ ४८० ॥ वा मूष्यो त्वं परोमु विषयेसु मोषज्वरसोपते । इमं पाप्मरसगमि-

महूरिसिरस पिङ्गो समाप्त ॥ ४८१ ॥ अह भणिया जिणदासेण साणुमगेण निवड्ढणा वि तहा । मेहानिहीणमहवा किमसभवि
भाविमद्दण ॥ ४८२ ॥ परिवत्तणाए तीए वारवार अवारियाए सया । नवनवभवंतसन्धूयभावेणाभावियप्पणो ॥ ४८३ ॥ कमल-
वईए पुत्त रत्ने अहिसिचिऊण समयमि । मुणिचदसूरिपासे सजमरज्ज पविज्जिसु ॥ ४८४ ॥ चिरकालं त' पालिय, खालियपंको
वणसु अकलको । आराहणापढाय, पाविय पत्तो सुदेवत्त ॥ ४८५ ॥ कमलवईपुत्तेण वि पढिआ एसा जणेहिं सन्वेहिं । अणिस
पढिज्जमाणी इय पत्ता एत्तिय जाव ॥ ४८६ ॥ इति रणसिंहकथा समाप्ता ॥

अनेनोपोद्घातेनारब्धायामस्यामेतावन्त कालं परिपाट्या प्राप्ताया च सकलभङ्गलूमूलकल्पे निकचित्तस्यापि कर्मणो निजैरेकारणे
च तपसि श्रीयुगाद्यपश्चिमतीर्थाधिनायाभ्या स्वयमासेवनद्वारेण श्रीरणसिंहसूनोस्तद्वारेण परेया च मुख्यमुपदेश दित्सु श्रीधर्मदास-
गणित्तयोरेव तावन्माहात्म्यमुपदिशति—

जगच्चूडामणिभूओ उसभो वीरो तिलोयसिरितिलओ । एगो लोगाइओ एगो चक्खु तिहुयणस्स ॥ २ ॥

न्याख्या — ऋषभ प्रथमतीर्थाधिनायो जगत्तच्चूडामणिभूतः शिरोरत्नालङ्कारकल्पोऽधुना मुक्तिपदस्थायितया चतुर्दशरज्ज्वात्मक-
लोकस्योपरिवर्त्तित्यर्थः । वीरः पुन प्रत्यक्षोपलब्ध्यमाणतया त्रिलोकश्रीतिलकस्त्रिभुवनलक्ष्मीविशेषक इत्यर्थः । तथा अनयोर्मध्ये एक
ऋषभो लोकादित्यो युगादौ प्रभात इव विवेकप्रतिबोधद्वारेण पदार्थाद्योतकत्वेन च निखिलव्यवहारकारणत्वात् । एक पुनर्वीरश्चक्षुस्त्रिभुवनस्य
इदानीन्तनजन्तुचक्षुर्भूतागमार्थभाषकत्वात् ॥ २ ॥ इत्य च तीर्थकरोभयस्य गुणोत्कीर्त्तनेन प्रकरणकारो भगवति महावीरे विद्यमाने
प्रकरणमिदमकारीति काक्वा ज्ञापयामास । लघुवृत्तौ श्रीसिद्धन्याख्यात्राऽत्र सूत्रे न्याख्यान्तरमपि कृतमस्ति । विशेषार्थिमिस्तत एव

ज फिर पाथपकु पक्खालइ, भविहइ मोक्खसोक्खु दिक्खालइ । सधिवधसंवध^१ रवन्नउ, चरित्त त^२ रिसइजिणिवइ वन्नउ ॥३॥
 दाहिणभरहइडचूडामणि, सावसुवन्न नाइ^३ सोयामणि । अत्थि अउज्झनामि सुपसिद्धी, नयरि पउरधणवन्नसमिद्धी ॥ ४ ॥
 पढमरायकारणि काराविय, मणिक्कणिहिं सक्कि सपाइय । सिहरचारुचेइयहरचगी, सयलविलासिलोयनवरगी ॥ ५ ॥
 सरलपियालवणुज्जलवाडी, जिव जहिं^४ तरुणितेव परिवाडी । गयवाइणहयसाइणहिंडहिं, ईसरलोय तहा विजमडहिं ॥ ६ ॥
 जिणमदिरउब्भडधुविवरधयवड, रणझणतकिंकिणिरविण । जा गव्व निरतर हसइ गुणुत्तर, सफन्नयरि^५ नियवेइविण ॥ ७ ॥
 कुलगर माहिपुत्तु त पालइ, रिसहनरिडु सुरिडु व लालइ । पढमुज्जनयनिहिं पढमु पयावइ, जणववहारु पहिंलउ दावइ ॥ ८ ॥
 घरिणीघणुज्जलपेमगाहिंछी, तासु सुमगलनामि पहिंछी । अवरवि आसी सुनंउसुराणी, सयलतेउरमच्चि पहाणी ॥ ९ ॥
 पढमु सुमंगलदेविहिं दुद्धरु, वमी जुयलि जाउ भरइसरु । चाहुवलि चाहुवलि सुनदहि, सुदरिजुयलि जाउ जस कदहिं ॥१०॥
 पणु पसवेइ सुमगल, सीलसमुज्जलकयमगल । अट्टणवइ^६ जणेइ तणुअभव, अउणापन्नजुयल अपणुअभव ॥ ११ ॥ दस-
 राणी पुणु पसवेइ सुमगल, सीलसमुज्जलकयमगल । तेसट्ठित्तिअगल पुणु कयमगल रज्जलिच्छ पालेइ पडु ॥ १२ ॥ जहिं
 दुगुणा लक्खइ पालि वि पुव्वइ कुमर वासुलीला लड्डु । तेसट्ठित्तिअगल पुणु मारु सुणिज्जइ सारिवट्ठि ॥ १३ ॥ निसु-
 केवलु बज्झहिं मत्तदंति, ससुवन्नदंडवर^७ छत्तपति । निवडति पास जूयारहट्ठि, पुणु मारु सुणिज्जइ सारिवट्ठि ॥ १४ ॥ धणवत्त दित्त
 णिज्जइ वेसइ केसमारु, अहलोयहिं मुणि परपरह दारु । दारिइमुददीसेइ देसि, वरतरुणिज्जणह मज्झप्पएसि ॥ १५ ॥ धणवत्त दित्त
 नहु करहिं काणि, उग्गाहहिं निवइ^८ नविउण दाणि । “समुवि अवजाणाहिं धणि जणाह, छलु आणाहिं नो पुण लोभिताहं ॥१५॥

^१ रवन्नउ रम्यमित्यर्थ । २ स B । ३ नाह शब्देन उल्लेखते विद्युदिव ० । ४ तेवतरुणी D । ५ निजर्वभवेन । ६ पवर । ७ छत्तर ।
^८ नडणि । ९ सेतु ।

एषर-मकार-विचारस्य एव नीत्तं पद्यार्थं रसमूढ । नातु जल्लि जल्लिज्जणु विष्णु ष्ये श्लिषि शम्भोयोरु निरुतु ष्ये ॥ १५ ॥
एव नातु रोसेमिणु एयुज्जेमिणु पुण्यज्जम्भोसेमिणु पातु । सिरेत्तम्भोसेमिणु पातु । सिरेत्तम्भोसेमिणु पातु ॥ १७ ॥
रिचणु मण मरीन्नु रिचणु १ जल्लि नि पुण्यज्जम्भोसेमिणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ १८ ॥
एषर एव विरिच ष्येमिणु विचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ १९ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २० ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २१ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २२ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २३ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २४ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २५ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २६ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २७ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २८ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ २९ ॥
एव गण्डार वल्लिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु । सोमसिचणु रिचणु ॥ ३० ॥

सपरावस जा खलु पेक्खहिं । अवरि ताओ ढोयहिं नियकजा, तइयहिं जेहिं दिट्ठु ते धन्ना ॥ ३१ ॥ सामि सन्नुत्तमकप्पु निग-
प्पहि, क्षत्ति नियत्तइ किंपि अजगि वि । कच्छपमुक्ख भिक्ख अलहतय, दुहवाहिय हुय तावस ते गय ॥ ३२ ॥ जिणु निरसणु
हिंइइ दुरियइ खइइ, मडलि मडियलु नियपइहिं । तहिं समइ जि ववहिं ते चिरु, नवहिं संपूरिजइ सपइहिं ॥ ३३ ॥ उन्हालइ
वीहरतरवासर, अगिफुल्लिगतुल्ल तरणिहिं कर । तिन्नु तवइ तवु जगि वक्खाणिउ, तहयि न सामिउ पारइ पाणिउ ॥ ३४ ॥
वरिसकालि घणु वरिसइ वाइ, जणसरीर थरहरहिं खराइ । निप्पकपु निम्मलउ निरुत्तणु झाइ जिणनाहु तिगुत्तउ ॥ ३५ ॥
सीयालइ सीयलउ समीरणु, गइ तुसारसारु सोसियवणु । अइदीहरयणीसु निरतरु, अधिचलचिनु झाइ परमेसरु ॥ ३६ ॥
विहरिवि पुरपट्ठणगिरिगामिहिं, निरसणपाणु अडवि आरामिहिं । वच्छरछेहिं जिणिंदु तिगुत्तउ, गयपुरपट्ठणवारि पट्ठुत्तउ ॥ ३७ ॥
ज जणिहिं खन्न तरवरछन्न, धवलहरहिं अइयवलु किउ । धणधन्नसमिद्ध भुणपसिद्ध, मडिमहिलहिं तिलउत्ति टिउ ॥ ३८ ॥
त सोमजसु महाजसु पालइ, नियकुलु गुणगवरोवि उज्जालइ । तसु सेयसु आसि जुवराऊ, पुत्तु पवित्तकित्ति जसयाऊ ॥ ३९ ॥
सुरगिरि सुमिणइ सासु सुपिक्खइ, अभियकलसि सित्तउ सर लम्बर । अइअइयारितेण सो सोभिउ, विज्जुलचक्खलु न^३
थभिउ ॥ ४० ॥ किरणजालु रवित्रिबह पडिय, कटारि मसइइ पुणु कुमरहिं जडिय । सिट्ठि विसिट्ठि दिट्ठु प्यारिखु, सुमिणउ
सोमजसि मसुर्णि जारिखु ॥ ४१ ॥ समरंगणि जुञ्जतइ वीरइ, कुमरि दिन्नु साहिज्जु सुधीरइ । तिणि परपम्भु परोवि परा-
इव, सुवणि जेण सो चेव विराइउ ॥ ४२ ॥ पसरइ ते अक्खहिं मिलिया गफहिं, निय सुमिणइ परिसापुरओ । परमत्थु न
बुज्झहिं^१ नरवर पुच्छहिं, सो कहेइ फलु कुमरुओ ॥ ४३ ॥ अह सेयसु गवक्खिय निसन्नउ, रिसहजिणेसरु पेम्मइ धन्नउ ।
गयपुरपुरपोलिहिं पविसतउ, गुत्तिमतु जिणधम्मु उवित्तउ ॥ ४४ ॥ पुलईवि तं सउन्नउत्तसु, सुमरइ पुव्वजाइ सेयसु । आसि
विधेइवासि एउ सारहिं, वइरनाह पुहवीसरि सारहिं ॥ ४५ ॥ वइरसेण तित्थाकरपासी, वइरनाहु गच्छाहिउ आसि । अहमवि

[illegible]

रयणि सुवञ्चिनि अरु पण्यवन्ति पुष्पिदि पणक पवोनिता । मुडी उन्तडिय' उडुदि गजिय चर न्नायु पयोमिर ॥ ६० ॥
 उणादय वैविक्ति पचदिल्य पारि दुमरति दुमन्तमहोनिगिय । जुगद अर नरराय मारु, आरराउ गतारपयग ॥ ६३ ॥ पणि
 रेवि चिर नरगराचा, पविमनि सत्तणि गहिगरायच । सौमणि ताद युदुमपयक, पन्थीडा' दिन्तिरि त्तगमक ॥ ६४ ॥
 गज्जति तुर अत्तास्ताक नथनि नारि अरसराल । निगामादि पत्तोल्ले भूविभट्ट, अर उरजो न्दुअ कोनि-उ अट्ट ॥ ६५ ॥
 तह पान्छीलावर सरील्ल, गाण पि पुगाण मन्नुमीड । यथागनि चरु भाल्लडि, निगणि पमरि वल्लम(प)डि ॥ ६६ ॥
 नरपन्थवोभिग तोरणउभिग, गगगणि पसरमाणि जनि । गरदण्ड दिन्तिरि भगपट्टिओर, यदअवालात्तल्लरि मनि ॥ ६७ ॥
 परमेसरु पारिदि गओ विहादि, पुगि नगरि धेवि तुहुरिराजदि । अवेरि दुमर पयसि भगोय, ने पुत्तुनि ताय म गल्लज्ज
 ॥ ६८ ॥ पारणविण्णु पड स्वि पुमार, गणियउ जिगड हयमुगरगार । मे.म पयामर पुयमर निर चाउ नरणि -प-
 णिरउ मन् ॥ ६९ ॥ पुंडरिगिनिनयिरिदि रिमहणि, पिरिउरतानु मत्तागणी । निगामि अलि गविपपा, निगमरउमरक-
 रणेपणायु ॥ ७० ॥ इउ सारदि निजि म्हु गहियदिन्नु, मिमिगारभरमा दुपारमिसय । नउ जणिय मुनिजि अत्तु क्कु,
 तुभवि त्तेमि तं जण अणायु ॥ ७१ ॥ जणिवि मेत्तर पालि मुंगड, जण अगट्टिमिगार पिदि । ने जिमरलीन रर-
 णमुणीमाह, भिमपयपयट्ट सोल्लानिदि ॥ ७२ ॥ विहविणि वरिमगहय पत्तन तउ वेमि जाउ चार हारत । वहुअमरमी-
 कगुणमासा, पुरिमत्तालि सिण्णुयासि विलामर ॥ ७३ ॥ मत्तामरपु मंगेरि त्तारि, ति पिउ चउरि गय मुगुरिउ । मर-
 हट्ट पयपुत्तन दिगिग, तह ननुग मयमन मुमिरिसय ॥ ७४ ॥ वेवि हण गत्तामर पुण, ने सवेरि माद मत्ता ।
 पारसमी गणदण सु(मु)गुणद, भरदण्ण पुंडरिगि मत्तामर ॥ ७५ ॥ वयामी उउ गहगपदुमन, विजि उरन मात्तुनी मुगार ।
 भग्ग पण्ठित्त सायु सुप्परि, गोमुहु तमय वेवि पेरेसरि ॥ ७६ ॥ तमि कवि पद्दुत्तवद मररि, नागिपुग मत्ताम वेयजि ।

वयसमउ सामि विन्नत्त तेहिं । वियइ अणच्छु वच्छरिउ दाणु, पसरउ जाव सिर उवरि भाणु ॥ १३ ॥ मोत्तियमरगय-
 माणिकक, मणिकचक^१ कणाफिरीडक । ह्यगयइ पडिक्कपडपडण, मगणजणाहिं दिज्जइ अणप्प ॥ १४ ॥ इय तीसहि वासिहि
 विहिं, उववासिहिं चदप्पह सीवीयाए एगओ । अवरण्हह गिण्हइ वइ तारुन्नइ, मगाइम दसमीहिं वउ ॥ १५ ॥ तहिं खणि
 मणपजाउ जिणिवह, उप्पन्नउ पयपणयसुरिदह । विहरि वि नाइसडवणहुतउ कुल्लासन्नविसेय पहु पत्तउ ॥ १६ ॥ गोवुवसग्गि
 निसिहिं सताविउ, बल्यमणि पायसु पाराविउ । सहइ दुयालसवास सुदूसह, सामि उगगवसगपरीसह ॥ १७ ॥ कहिं विकराल-
 तालउत्ताला, भेसहिं मीसणतणुवेयाला । कहिं वि सुमत्तदतिदत्तगल, दुक्कहिं चुक्कचित्तकोवगल ॥ १८ ॥ कत्थवि खरनहर
 कुरदुद्धर-कैसरिकेसरभासुरसधर । कत्थइ फुडफुल्लिगफारण-कुडिलकरालकालफणि उव्वण ॥ १९ ॥ जिव मेरुमहीहर सिहर-
 निरतर, नहु वायहिं कपावियइ । उवसगपरीसहिं अइसय दुसहि, धीरुतेव कि चालियइ ॥ २० ॥ वरिसि दुवालसि महि
 विहरतउ, दुसह परीसह अहियासितउ । उगुवसग्गिवग्गु अपमत्तउ, सामि विसालु कोसविहि पत्तउ ॥ २१ ॥ नवउ नियमु तहिं
 लेइ जिणेसर, एयारि सु तिहुयणपरमेसर । रायकन्न निरु असरिसवेसिहि, रोयती सिरमुड्डियकेसिहि ॥ २२ ॥ गुत्तिनिहित्तनिया-
 (वा)णियनीसहि, निगडनिजितिय तिहिं उववासिहिं । सुप्पकोणि कुम्मास करेविणु, घरउवरु पयअतर देविणु ॥ २३ ॥ भिक्खकालि
 जइ दलियइ जइ जत्थइ, तो पारइ पहु अन्नह नेच्छइ । पइदिणु पविसइ सामिउ भिक्खह, दुसहपरीसह सहइ तित्तिक्खह
 ॥ २४ ॥ खडखीरिखज्जूरकरवय, विहरावहिं किवि मढी मडय । अवर दित्ति वरलद्धु लेविणु पहु न लेइ पुणु जाइ वलेविणु ॥ २५ ॥
 पइदिणु हिंउतह दुरियदलतह, अहियासतह भुक्खतिस । वउमास अइच्छिय भिक्ख न इच्छिय, तणु दुई सामिहिं सुक्खि ॥ २६ ॥
 आसि सयाणिउ राउ रणुधुरु, समइ तमि कोसविहिं बधुरु । हुति तासु भिगावइराणी, चेडाराह धूयपहणी ॥ २७ ॥ सिरि
 तिसलदेविहिं भत्तिज्जी, सामिहिं माउलभइणि मणोज्जी । जाणिउ तीए पुरीहिं वसतउ, आभिगाहिउ घरिहिं विहरतउ ॥ २८ ॥

विरक्तस्य सामि मेव दुरवस्थी लब्धं यदसि एत रोक्थी । सतिमिदि निष्पु कोर ननु नञ्च, परिपरि आरिषि सति नियत्तार
 ॥ २९ ॥ ता शिव ! तुम्य रथि कि मित्र, कि विजायि यानि सप्रदिनार । ज्ञाप न सामि वमिमानु ज्ञापित अस्तु ताप मुदं
 एत सद्यन्ति ॥ ३ ॥ इव वयस्य मुनेभ्यु मय्य द्रुम्यसु, दृष्यएव अत्र सुसंजम । वसिथि ते पुण्यस्य सप्त मुनिगण, पर
 मन्मथसिद्धिं ये निम्ने ॥ ३१ ॥ स्वयन्तिमन्मथिदि बर मात्रि करिष भयिमाह तेदि सन्मन्त्रि । एव स्वयन्त्रिय को पुरोकारिदि,
 मित्यु विरएवन्त विविदपयन्तिदि ॥ ३२ ॥ नात्रि न्यारि मंगस्तु गाक्थी मोक्सा एव निर्वयु निर्वेकी । वसपणो कुम्मास बरैकी
 बरद विमुचयेस एक्की ॥ ३३ ॥ नात्रि ह पत्तदि कन्तिव कन्तिव विपयस्य पाछिब भाव्यमन्त्रिष । एवदङ्गवप्यो संपाटीदि,
 तन्मित्र एीर देर सत्तुं वरतिदि ॥ ३४ ॥ अस्वकार दुराभिगद्रेभ्यु 'मेटा कोमि देर कन्नेभ्यु । वरति न सन्मित्र पात्रि पसा
 य वसिन्नि बत्त विपनिष्पु न हस्य ॥ ३५ ॥ एत केवि सन्मित्रि सन्नि सन्मित्रि सन्मित्रि सन्मित्रि सन्मित्रि सन्मित्रि
 एव विन्नि वसिपद, वरद्वार निष्पु ससोगमसु ॥ ३६ ॥ इयोव—एत सन्मित्रि पत्तिदि पत्तिदि, माज्जसस्य निमि वरति
 नात्रि । निस्ससंमित्रिज्जस्य कोसलस्य, सुंटीदि जेव वसु वं मय्य ॥ ३७ ॥ एवि भगि हरिपयसु नदुम, हरि करि ननु
 कोसु एत सुदुव । पत्तिप पात्रि पत्तिपयणी अजुवसु वसुमय्य पूव सिक्खणी ॥ ३८ ॥ कोमन्निदि को पुरिसु नेरें, मर
 कन्मन्त्रिय कोसु मनेरें । पत्तिपणी 'सीकम्मे' कन्ती विपयं पुट्टिदि वरयति क्वो ॥ ३९ ॥ पात्रु वन्मन्त्रि वरवद, मरिसार
 वर वर सुक्कव । मरुमन्त्रिपयसिदि संमन्त्र, निव तन्मन्त्रिपयसा सा मय्य ॥ ४० ॥ अन्मन्त्रि सारिदि विविदपयन्तिदि
 कोमन्त्रिदि को पत्तु नद । कन्तीदिदि वरु विरि मित्यु अरु विव पत्त पत्त ॥ ४१ ॥ एव लब्ध पत्तपत्ति दिव मन्त्रि,
 सा वर वसुमन्त्रिपयसिदि । सुम्माणोरपयसिदि, 'ने वन्त्रि सुमन्त्रिपयसिदि ॥ ४२ ॥ वेन्मन्त्रि सिद्धिं ते लब्ध पत्त
 विव वरु विव वर मय्य । वरु विव 'योवि सा लब्ध तेन ने वेन्त्रि वसु पुणेएल ॥ ४३ ॥ निम्मन्त्रि विव सा

सेट्टिवाल, घणकुडिलकालसुपलववाल । पुत्तिव तेण अप्पिय पियाए, मूलाए निच्चु निरवच्चियाए ॥ ४४ ॥ नियगुणिहि तीए
 नीसेसलोच, फुडु विद्धि फुरियफारप्पमोच । हिमसीयलाए भुवणप्पसिद्धु, तिणि चदणत्ति ननु नासु लु ॥ ४५ ॥ भुवणहवि,
 पियारी सा जयसारी, मूलाए न सुहाइ मणि । किं कत्थइ कोसिउ होइ सुतोसिउ जइ तावइ अवरि तरणि ॥ ४६ ॥ जा तीए
 सार सोहगगेह मूला निणइ नवरुवेइ । ता चित्ति घसक्खिय चित्तवेइ, नियमज्ज एहु न्णु धणू क(ध)रेइ ॥ ४७ ॥ जइ हूय एह
 क्रिउ सेट्टिघरणि, ता हुउ मणोरह मज्ज मरणि । जो खीरिखडखजूर खाइ, खलभक्खणि तासु किं चित्तु जाइ ॥ ४८ ॥
 जइ छिदर वाली एह वाहि, तो होइ अवसु मह मणसमाहि । सा कुणइ तासु अवमाणणाउ, अक्कोसण-तज्जण-तालणाउ
 ॥ ४९ ॥ सा सहइ सन्नु जिव जवमिच्चु, आराहइ नियजणणि व्व निच्चु । पुण एरिसु त पइ तासु ज्झाणु, विसकुसु जेव
 कयविसपिहाणु ॥ ५० ॥ अह अन्नह सो दिणि अइऊसुगु मणि उत्सूरह धणु आवियउ । दासीयणु पुच्छइ कोवि न अच्छइ
 नियकज्जिहि को कहवि गउ ॥ ५१ ॥ ता चदण चल्लिय नीरु लेवि, निय तापपाय धोएमि वेवि । पुणपुणवि तेण वारिजमाण,
 पक्खालइ पय विणएण एकताण ॥ ५२ ॥ समभरि लुलतकुंतल कलाउ, कइमि पडतु अबोडयाउ । सइ घरिउ घणावहि लील-
 लट्टि, पयधोय जाव वाला एकट्ठि ॥ ५३ ॥ मज्जारि जेव केणइ निळुक्क, धणभज्ज सन्नु त नियइ चुक्क । चडक्खिय चित्तइ एउ दिट्ठु,
 ता मज्झि कज्जु निच्छइ विणिट्ठु ॥ ५४ ॥ ता जाव जाइ घरबारि एहु, नियपुत्ति कतु सकलकु देहु । ता सिट्ठि पियारइ केसपासि
 १ नियरोससाहावोडदिसि ॥ ५५ ॥ न्हाविउ हक्कारइ सिरु मुडावइ पाएहिं नियलइ निक्खिवइ । वारगि पइ सारइ कविहि मारइ
 वा(र)लवारिताल दियइ ॥ ५६ ॥ तो तीए चेडि चेवाइवगु, निट्ठुरगिराहिं भासिउ समगु । जो सेट्ठि कहेसइ एहु अत्थु, सो मा-
 रिसु कारिसु अह अणत्थु ॥ ५७ ॥ अह एह सिट्ठि नहु नियइ बाल, गुणरणमाल सियजस विसाल । हु रमणकेलि नीसहसरीर,
 सुहि सुत्ति होसइ मज्झि धीर ॥ ५८ ॥ नहु नियइ दुइजइ दिणिवि जाव, उक्कठवि सवुलु सेट्ठि ताव । जणु परियणु पुच्छइ

आचार्य, ननु क्वर कोर मूय माय ॥ ५९ ॥ किंतेर स्यामि सारिगपसि गिर एसा, कविचि सा गुणरगसि । अर क्वरि
 एतु पासर पञ्च, सो जार छेम्पि कोमिल गिराय ॥ ६ ॥ आचार्यि पाचरिं तर गुल्माचरिं वेरपासि बीरिय बरिचि ।
 मूय दुविचिग क्वर अर ठिर मयचि जाल केगीचरिचि ॥ ६१ ॥ तो मयि दुविचर पनु अरपासि, इमिग किं मोगराग-
 पसरि । अरसेनि गज जाल(गु)बारि, चरं अण्णवेर कुयारि ॥ ६२ ॥ नियवरकमसि कम्पेसु कवेडी, 'दुल्लुवाच मिदु रेक्की ।
 ठितिरस निउळ्ळ मुत्तळ गुओ कवि कम्पिचि कम्पिचि गुओ ॥ ६३ ॥ दुविप्याळ तर मोक्कु जार, 'मूय बविपय किंरि
 न पत्तार । सिदु क्वचि कुम्पाचरि केमियु, अयिल दुप्पर कोमि क(र)मेमियु ॥ ६४ ॥ एतु गज पियकुवाडळ्ळरुचि क्वर दु
 कस्तार सारं हरायचि । जाल ते कुम्पास पळेय्ळ, पेय्यार दुमरे मियु रेक्क ॥ ६५ ॥ मयु एरियु रिक्क बरिचि चं रिक्क
 चिरिं क्पाचरं पय्यार । अर क्वचि कक्कचिं पत्तार कुक्कचिं तो जाल्ळ कोमि जार ॥ ६६ ॥ कक्कचरि क्किलेचर पचर,
 पेय्युचिचि वेरिक्कलेर । एयचि किमलवलेपयिप्यार, कंयनु रिक्कयनु वे वारिच ॥ ६७ ॥ कंयनु क्कयकम्पु किं क्कयक,
 दुय्येचि अरर एतु किं जाल । कुम्पायनु किं किक्कयमिक्क, गिराय जार कम्पुणु पत्तार ॥ ६८ ॥ सो पळेसेर वेमिल
 चि किक्क, अरिचि बरिचि मारं पयिग संपार । क्वरे मर कुळ वरिगरी पूरी बरिचि वण्डी यारुडी ॥ ६९ ॥ वरिच विमिल
 चि एतु वरि जाळ, क्वर वरिचि मेक्कय जाळ । क्वर सवार्पण क्कयाचरि, पयचि एतु छेम्पि एय कुम्पाचरि ॥ ७० ॥ एतु
 एर सुमेमियु निक्कु सरेमियु एक्काचिं मायवचि । किम्पाचि पसाय बरिचि जार सा गिराय सुयिचि ॥ ७१ ॥
 क्कयमिक्कयक्कायचि सपरिचरि संपय्य मायचि । वरिं ऐवुदुचि जाल्ळिय, बरिचरिं कुम्पासमयुगुगचि ॥ ७२ ॥ एय
 क्कयमिक्कयक्काय, बरिचरिं लक्कयचि ते यमुगुग । वरिचरि तोळ्ळेरुएवचिचि, किक्कचिं केकुक्के क्काचिचि ॥ ७३ ॥ एतु-
 रि एतु मुक्कुमेक्कचि, क्वियुसुसमूयनु तोचरि । चिरि चिरक्कयक्काय जाळ, सयळ एतु वे मोरक्काळ ॥ ७४ ॥

नियलविलीणविलीणारीसहिं, मणिमयनेउरपाएहिं दीसहिं । पहिरिय पवरगपडिकपड-पट्टहीर नवरगमहुब्बड ॥ ७५ ॥ मर-
गयमाणिकिहिं मोत्तियचकिहिं, पवमरायविदुमदलिहिं । समलकियमूसण अवगयदूसण, पहिरिय अगिहिं उज्जलिहिं ॥ ७६ ॥
सिंधुरखधराहिं आरुड, राउ सयाणिउ नीइ अमूठउ । देवि भिगावइ सहिं संपत्तउ, रायथाण जणोवि पडुत्तउ ॥ ७७ ॥ तहिं
अनेवि पत्त तंओलिय-सालिय-हालिय-नालिय-मालिय । जोहारेविणु विहुणियमाऊ, चंदणबाल सिराहइ राज ॥ ७८ ॥ सुंदरि
सुंदर जन्मु तुहारउ, नासुकित्तणु तुह गुणकारउ । तुहुपरि तियसिहिं तसु सलहिज्जइ, जगधवलहर जेण धवलज्जइ ॥ ७९ ॥
पइ पाराविउ वीरजिणेसर, अन्नहिं कसुवि न एत्तिउ गुणमर । किं मायगह घरि करि बज्जइ, रकह कामधेणु किं दुज्जइ ॥ ८० ॥
एवहिं पइ खालिउ महिलह दालिउ थीकलकु नहु सघइइ । चंदणह महामइ देवि भिगावइ इय भणेवि पाइहिं पडइ ॥ ८१ ॥
निवु वसुहराहिं सत्तण लगउ, तउ सक्केण निरक्किउउ थक्कउ । धणु जसु कासुवि चंदण अप्पइ, लइइसु एत्थु न अन्नु पडुप्पइ
॥ ८२ ॥ ताउ धणावहु सो धणसामिउ, तेण तीए तसु चेव पणामिउ । नरनाहेण वि तसु अणुजाणिउ, घरअन्निभत्तरि सेट्ठि
पराणिउ ॥ ८३ ॥ सपुल्ल(णु)नामि महल्लउ आसी, आविउ देवि भिगावइ पासी । चंदणबाल तत्थ सो पेक्कियवि, पायपडिउ रोयइ
उलक्किववि ॥ ८४ ॥ कइइ भिगावइ भणिजसु तक्खणि, एह रायदहिवाहणनदणि वसुमइ त्ति निरधारिणि जाई, जाणिउ चपाम-
गिहिं इहाई ॥ ८५ ॥ तो देवि नियती भणइ रुयती भाइणिजि तुह होसि महु । वच्छे ! आल्लिआसु मइ निव्वावसु इय आल्लिगइ
सा सुवहु ॥ ८६ ॥ कयजोहार रायउ सुरराइ, भणिउ निसुणि मइ सासणु काइ । बाल नेहि नियगेहि नरेसर । पालहिं केवि
मास सुहनिम्भर ॥ ८७ ॥ वीरह नाणि जाइ उक्कोसइ, सिस्सिणि पढमपवत्तिणि होसइ । करिहिं चढाविउ चंदण तक्खणि,
नीय नरेसरि नियमदिरि खाणी ॥ ८८ ॥ गयउ सक्कु धवलहरि धरेविणु, चंदण देवदूसवर देविणु । कन्नतेउरमज्झि रमंती, अ-
च्छइ जिणकेवलु पडिखती ॥ ८९ ॥ गामगरनगरिहिं विहरतउ, जभियगामि सामि सपत्तउ । उजुवालियनइतीरि जु साल्, तसु
तलि ठिउ तवछट्ट विसाल् ॥ ९० ॥ अह वरिसि दुवालसि गयइ अणालसि छहिं मासिहिं पक्खगालिहिं । सियदसमिविसा-

११ विमुच्यन्तार ननु आह इमिषमभिदि ॥ ९१ ॥ मिडिक्कपीसादियसेव वाडियऽऽमुण्ण मरिस ताप्पस्स वस्साऽऽज्जांसि
 वरत्थ । अर समारसरु विरक्कलीमकिंणुण्णे, एक्क-एवमिक्क-य्णेदि क्कणादपे ॥ ९२ ॥ उक्क विल्लेसु सोरेंठ सीरासुणे, क्क
 तामसीण होउव वरत्थल्लो । एतु उणेमि पापाए पापमणुणो उक्क विल्ले समल्लेइ वक्कए जियो ॥ ९३ ॥ अयिक्क ताव एक्क
 एमुप्पारगुण्ण तप्पए गोप्पई वक्क प्पवगणा । विप्पसमारोण क्कमायिक्क वरणा विप्पिक्कए मप्परी अयिक्क छाभिक्क ॥ ९४ ॥
 पुन वि विरए यमि क्क वरंटीय, मयिक्क क्कमायई मातुप्प म्पसंवर । काएई ईसवें सेविग पायिक्क, विल्लनम्मे म्पल्ले सुमल्ल-
 विर ॥ ९५ ॥ सिक्कवार क्कलु म्पविकेक्कलु वेसविक्कल्लमिक्किय । वज्ज क्क वरसर सायिक्क, सुवसर ईठ ईव मर वंकिक्क
 ॥ ९६ ॥ प्पट्टिक्कदि प्पसिदि व सदि वर, ईव कुम्भटु गोसाहु गंविठ वर । मयिक्कमे एतु पावापुरि क्कल्लो, वायिक्कमे व
 निष्ठातु नित्समणुणे ॥ ९७ ॥ वरतु नित्ससु समोसरातु मुविण्णरं, सुंप्पसम्पए पापाए वातुरिक्क । टीसवासाइं तुममासि
 विहरमिरो वारसईं व) उम्पल्लवक्कवणे ॥ ९८ ॥ टीसक्कमां क्कं उर वरिक्क, सिक्क सुप्पसलु सप्पल्ल विल्लारिक्क । सामि
 सप्पार वारसी ठेनिक्क सप्पइक्कल्लमोमेव निष्ठाारिक्क ॥ ९९ ॥ उक्कलु प्पवस्सु क्कवरस्सु तुर सासमे असि मांक्क नोमेज
 वक्कसुमे । सम्पदिणीव सायेक्कमे एक्क, ईवक्क तुक्क मिक्कमि सिक्कएव ॥ १० ॥ सिरिमिक्कवक्कल्लु क्कवक्कविक्कलु पक्कम-
 सप्पसंठिय । क्कविक्कमप्पसप्पि साइदि गोसादि एक्के विव निष्ठावि गव ॥ ११ ॥ इदि वंक्कवक्कवक्कल्लमिक्क सुमप्प ॥

चाल्पटं वरत्थमेव इमाअपि वातवविक्कल्लोक्कोन क्कटंमेवए—

अह ता विओपनाहो, सिक्कए वरुणाई अहारिसक्कपस्स । एव वीर्यवक्कसाई एत त्था सप्पसादुपे ॥ ४ ॥

अदि क्कवक्कविक्कल्लो म्पवक्कन् म्पवसीरो गुणविक्कमस विरप्पसो विक्कल्लमन् एवसीएमाएवक्कवि वीम्वलीएक्केव सुम-
 तीअप्पान् । अदि व्पवक्कवक्कल्लमि क्कवक्कविक्कल्लमि वीम्वलीअक्कल्लमि वीम्वलीअक्कल्लमि वीम्वलीअक्कल्लमि वीम्वलीअक्कल्लमि वीम्वलीअक्कल्लमि

ये जायस्य राया, समद्रभो त तिरौज इच्छति । इय गुरुप्रणमुरायणियं इयं प्रसिद्धोद्वि सोयम् ॥ ७ ॥

य जानयेद्व कदाकापयति उवा कदाकृतयो-क्रीडिका विरसा प्रतीकप्रत्ययुपाच्छन्ति इच्छेति दोषप्रभेरेव गुरुजनेन लघुकेन यथितं इच्छाद्विच्छे-योमिवावच्छन्दमकै भोक्तव्यम् ॥ ७ ॥ गुरोरेवं कित्तेन यथा अवच्छन्दन्ती प्रापान्-यश्चरस्मात्—

नन्व गुरुनाना रंयो, महामन्त्रारायणाज लव रंयो । नह य यथाज नरिदो मन्त्रस्तपि गुरु तद्गान्धो ॥ ८ ॥

यथा गुरुज्जात्मनिन्ना प्रवर्तते यथा वा ज्ञातारधर्मिण्यहमस्य सेपस्य य ज्ञातारमस्य मन्त्रादिभ्योऽप्यमन्त्रस्य मन्त्रा प्रवर्तते यथा य द्रव्यान् मनेन्द्रियेण साधुसमुदरस्थपि गुरु-यथागम् । ऐन्द्रगुरेण विवर्णमाह—जाग्न्यो यथा क्कमन्त्रव्यतिस्थानम् क्कमन्त्रका साधनत्वप्रदर्शक इत्यर्थः ॥ ८ ॥ एवमपि अमरपर्यवाम्बे ज्ञातारं गुरं कर्मिन्मुखा परिमेषेणमुद्रास्ति इच्छेतेन्द्रगुरे—

वाकोपि यहीपाको, न एया परिदष्ट एत गुरुनयया । ये वा गुरमो कादं, विहरति मुनी तथा सो वि ॥ ९ ॥

वाको ति ---यस्मिन्मिद्वि इवा महीपाक न प्रका परिक्रति एयविद्याया अस्त्रात् मरिचके ति शिरीषस्तने प्रस्मा, माक्रे विमर्शने प्रवक्ष्यात् । एव गुरोदयमा । गुरुमपि तत्र एव न इच्छित् वाक्यव्यतिरिचयेत् । आत्मां तावदाचार्यो ये वा सामान्यसाधुमपि गीतार्थेण प्रतीपश्यं गुरुता इत्या गुरुनेन गुरीत्या विद्वन्ति मुक्तः सोऽपि तथा गुरुतिव महीपाक-व्या हेन परिसम्मीक ॥ ९ ॥ किन्वाव्युत्पन्नैवं एता गुरोदयसमाह—

पटिस्त्रौ वेसस्ती दुगाव्यदाजामयो वदुरपको । यंयीरो धीमवो लवपसपरो य आपरिभो ॥ १० ॥

अपरिस्सायी सोभो संप्रक्षोको अग्निप्रवर्धं य । अपिभ्रक्तो यक्षपको वसंवरिययो गुरु होर ॥ ११ ॥

पटिस्त्रौ ---यदिमिदं विद्विद्यज्जपारपकम् हनं एतम् स मरिचका-मरिचियपञ्चका सेवली-रिमिमान्, पुन-अप

मान् क्कमन्त्रस्मिन् प्रवर्तते सेपकमेषेणोद्विष्टो बहुलतागमा नन्व क्कमयो गुणप्रकाशमा मधुरवायव्यं वेककमपम। नन्वीरोऽ

तुच्छ, - परैरल्लु मध्य इत्यर्थः । धृतिमान्-निष्क्रम्यचित्तः उपदेशपरश्च महचनेर्मागं प्रवर्तक आचार्या भवति ॥ १० ॥ 'अपरिस्साधि'
तथा अप्रतिश्रावी-परकथितात्सगुणप्रलापप्रतिश्रवणशीलः । सोम्यो-भूतिमात्रेण प्राप्तादसम्पादक । सप्रहशील-शिष्यादियोग्यवस्त्रपात्राणा-
वानतत्परस्तथाविधस्य गणद्विद्वेदुत्वात् । अभिप्रहेषु मतिस्तदग्रहणप्राहणपरिणामो यस्यासावभिप्रह्मतिकः । अविकल्प्यनो-मितभाषी
अनात्मश्लाघापरो वा । अचपल-स्थिरस्वभाव प्रशान्तहृदय-कोधाद्यस्फुटचित्त । एवमभूतेर्गुणैर्युक्तः आचार्यो गुरुर्भवति । तदुक्तम्—

“प्राह्णं प्रातसमस्तशास्त्रहृदय, प्रव्यक्तलोकस्थितिः, प्रास्ताशः प्रतिभापर प्रशमवान् प्रागेव दृष्टोत्तर ।
प्रायः प्रभसह प्रभुः परहिताधायी पराऽनिन्दया हूयाद्वर्मकथां गणी गुणनिधिः प्रस्पष्टमिष्टाक्षरः ॥ १॥”

गाथाद्वयं चैतत् पदत्रिंशतः सूरिगुणानामुपलक्षणम् । तथा चैवमेते प्रवचने प्रोन्यन्ते—

“आयाराई अट्टु तह चैव य दसविहो उट्टियक्कप्पो । धारस तव आनस्सगस्स व, सूरिगुणा हुति छत्तीस ॥ १ ॥
आचेलम्मुद्धेसिय, सेजायररायपिडिक्किक्कम्मे । वयजेट्टुपडिक्कण्णे, मास पज्जोसवणक्कप्पे ति ॥ २ ॥

दशधा कल्पः । शेष सुगमम् । यद्वा—

सम्मत्तनाणचरणा, पत्तेय अट्टु भेरुल्ला । धारमभेयो अ तवो, सूरिगुणा हुति छत्तीस ॥ ३ ॥

अथवा—अट्टुविहा गणिसपय, चउग्गुणा नवरि हुति वत्तीस । विणओ य चउन्नेओ छत्तीसगुणा इमे गुरुणो ॥ ४ ॥
१ आयारे-२ सुय-३ सरीरे, ४ वयणे ५ वायण-६ मई ७ पओगमई । एणसु सपया रल्लु, अट्टुमिया सगहपरिआ ॥ ५ ॥”

१ तत्राचारसम्पत्तावदित्यंचतुर्धा—१ समयमधुनयुक्ता २ असम्प्रग्रहता ३ अनियतवृत्तिता ४ पृच्छशीलता ।

२ श्रुतसम्पत्—१ बहुश्रुता २ परिचितसूत्रता ३ विचित्रसूत्रता ४ घोषादिविशुद्धिसम्पन्नता ।

३ शरीरसम्पत्—१ आरोहपरिणाहयुक्ता २ अनवद्याज्ञता ३ परिपूर्णन्द्रियता ४ स्थिरसंहतता ।

एतेषामुपयोगद्वारेण किंचिद्व्याख्या—१ आर्यदेशोत्पन्न सुखावयोधवाक्यो भवति । २ पैतृकं कुलं—विशिष्टकुलोद्भूयो यथोक्ति-
 प्रभारवहने न श्राम्यति । मातृकीजातिसुसम्पन्नो विनयान्वितो भवति । ४ रूपवानादेयवाक्यो भवति । ५ ऋषसहस्रानो व्याख्यान-
 तपोनुष्ठानादिषु न खेदयति । ६ धृतियुक्त—कथंचिद्व्यसनोत्पादादौ न दैन्यवान् भवति । ७ अनाशसी—श्रोतृभ्यो न वस्त्राद्या-
 काङ्क्षति । ८ अविकल्पितो—बहुभाषी आत्मश्लाघापरो वा न भवति । ९ अमायी—न शठ्येन शिष्याभ्याहयति । १० स्थिरपरि-
 पाटि—स्थिरपरिचितग्रन्थस्य सूत्र न गलति । ११ गृहीतवाक्य—अप्रतिपातनीयवचनो भवति । १२ जितपरिपत्—सत्राहको भवति ।
 भवति । १३ जितनिद्रो—अप्रसन्नत्वाद्वाख्यादौ प्रयतते, प्रकामनिकामशायिनश्च शिष्यान् शिक्षयति । १४ मध्यस्थ—सत्राहको भवति ।
 १५—१६—१७ देश-काल—भावज्ञो—देशादिगुणानवबुध्य यथायोगं विहरति, हृदयगमा च देशना करोति । १८ आसन्नलब्धप्रतिभो-
 जात्युत्तरादिना गृहीतो प्रत्युत्तरदानसमर्थो भवति । १९ नानाविधदेशभाषाविधिज्ञो—नानादेशजविनेयप्रत्यायनसमर्थो भवति । २०
 ज्ञानाचार—२१ दर्शनाचार—२२ चारित्राचार—२३ तपाचार—२४ वीर्याचार—रूपपञ्चविधाचारयुक्तं श्रद्धेयवचनो भवति । २५
 सूत्रार्थोभयज्ञ—सम्यगुत्सर्गापवादप्ररूपको भवति । २६ उदाहरण—२७ हेतु—२८ कारण—२९ नयनिपुणस्तद्गम्यान् भावान् सम्य-
 कप्ररूपयति नाऽऽगममात्रमेव शरणीकरोति, तत्रोदाहरणानि बह्वयादिसिद्धौ महानसादयो दृष्टान्ता, हेतवो ज्ञापका धूमनन्त्वादयः
 कारणान्युत्पादकानि परिणाम्यादीनि कुम्भादेर्मृत्पिण्डादिवत्, नया—नैगमादयः । ३० ग्राहणाकुशलः—शिष्यानकुशाप्रमतीनप्यनेकया
 ग्राहति । ३१ स्वसमयपरसमयवित्—सुख परमताक्षेपद्वारेण स्वसमय प्ररूपयति । ३२ गन्भीरो—महत्यपि कार्यं निर्वाहिते नोत्कर्ष-
 मुखदति । ३३ दीप्तिमान् दृष्टोऽपि परवादिना क्षोभमुत्पादयति । ३४ शिवो—मारिरोगाद्युपद्रवविघातकृद्भवति । ३५ सोम्य—प्रशान्त-
 दृष्टितया सकलजनप्रीत्युत्पादको भवति । ३६ इत्यम्भूत एव शेषैरपि गुणशतै कलितं सन् प्रवचनसारभागमरहस्यं परिकथयितु
 युक्तं—समर्था भवति ॥ ११ ॥ केन कारणेन गुरोरियन्तो गुणा वीक्षणीया इत्याह—

इत्यादि विवर्धिता, एषा अयमारर्षां पाँ दानं । आपरिपुर्णि एवार्जं, धारिष्वय सैषयं सुयते ॥ १२ ॥

इत्येति श्लोकेषु श्रुतौ यद्विषयि विवर्धनेना। सत्यवर्धनं यामपारिपुर्णम् यत्नं मध्येभ्यो इत्या अवाउमर-मोर्धं प्रसक्तवत्ता-
त्प्रते अत्रुमपारैव तीर्थं यथैव्य कर्तव्य एव । साम्प्रतमाचार्यैव्यव्यति समस्तमपि सस्तेषामेवाकम्तो गुण्य गयेपकीय एव । उह-
विधितौ उक्तव्यव्यवस्य कर्तुमकल्पकाल ॥ १२ ॥ शिष्ययोः शुद्धिबन्धुपदिस्य गुरोश्च विवर्धनस्य गुणम् व्यक्तव्य प्रविनीनां
विवर्धनसौम्याह—

अनुगम्यार्थं यगच्छ, रास्यदुष्कृता सदास्तमिवैर्हि । त्वयि न करो वानं, परियच्छ तं तदा नृपं ॥ १३ ॥
विजदिविक्रयस्त इवमस्त, अयिगुहा अवापैरुषा भञ्जा । मेष्ट्य आसम्यदह, सौ विजयो सम्भवज्जानं ॥ १४ ॥
कथनं के कथिते लक्ष्मणे गणकं प्रकल्प इति शेषे वानदुष्कृते—

करीपुरीय सेहृमन्ममो ज्ञासि करो हृत्तुलो । सो त्विच्छदुरातिद्विजो त्स्मातो वचो ॥ १ ॥ परिक्रम्यो मयिर्न-
रुर्म्मि कोष्ठमिनामनो दुर्धनो । एवमेव वेष्ट्य गणकमात्रिं नृपवचनं ॥ २ ॥ इमुमच्छिरीमुहमहनास-यत्नमकंठजपरि-
रौ । एहि सुमनोभिरमा-वसंशक्यिष्य इव वा सदाह ॥ ३ ॥ एतत्तत्त्वानिषोक्तगणकव्यंसा महेष्ट्यमा । मुनिविबेहा पाठ्य
स्तिरिच्य वा वदनि मिलन ॥ ४ ॥ विमलगणकसजोर्हि वारतक्यवाचसारयसिहि इव । वरमद्विमसीक्ये वा हेमवसिहि इव
देहरी ॥ ५ ॥ साम्प्रतमंशिराव्य-सेहि सन्नाहृत्तु नृप्यहि । नृप्यहि साहृणीहि पद पर अनुगमिर्जनी ॥ ६ ॥ सख्यिर्जनी
सख्येर्हि पुररगणकगणक्येर्हि । सेहृवगेव सख्येनामनेव पुढो मयो पयो ॥ ७ ॥ अ एता गण्येया मुरमेया सरसइव
निबरेता । तेजुषं ददिवाम-एवमुक्त्वा चिमिषी पथा ॥ ८ ॥ सायिस्त सायिनी साहृणी सख्येना देव कैल कथा । नृप-
पथा नृपस्यीक्य मुरी सदाहेव ॥ ९ ॥ तो तदनुगमकम्तो स गयो मुनिव्यगुह्य वसही । अस्मिन्निबेहविदो पुढो सूरिहि

मुणियगुणं ॥ १० ॥ हे वच्छ । अन्तः पाले, पत्तोयि पञ्जोलेन केन पुन । निम्हणगो-पणमाइ सारणं सत्तु मे-पुण्यो ॥ ११ ॥
 वमहीण वदणए गयाण परमअभोग्लो रिद्धे । चित्तं स पुण्णकटय-वीराल्ही अहो एण ॥ १२ ॥ वग्गाऽऽपणं पट्ठमोपकारमा
 रत्तामापरो गुणिमु । अइदुदियदीणकग्गा-पसाहा पुरिमरगणं ॥ १३ ॥

“ आधिगपिडयननिवनापुण्डुसामेन्वार, उन्तरं सम्मन्निगिर्गिममनअमान् दिग माआण ।
 सत्कारणअसरत्तासा द्राह सतां निस्तुत्तोगमेग भवति सुवि ते कय न सुगोमस्या ॥ १४ ॥ ”

कोह यो(ओ)उपडोमिय, मायणीए कदि इमे पङ्गो । तीए वि प-त्तिआ, अच्चाए दू-वि इ(ए)न करण ॥ १५ ॥ तत्त निम्हणुक्ति
 पव्वय पवि य पव्वजमज्ज संजेमि । अह वग्गोए रिस्ता, गिग्ग न गुब्बदि से रिता ॥ १६ ॥ मूदिदि विरिक्कत्ताय, वेमिओ
 वदणज्वसणीण । गीयत्थसाहुमहिओ स तीए अभुट्ठिओ दूय ॥ १७ ॥ सगिगारा ममुच्चुगणया त्तिपनानं दिव । कदि
 निस्सेदि दिक्कतीण वि तमिन्ट न एसा ॥ १८ ॥ पुन्ट अगत्ताएचोएण न तद्दि मट्ठिय पुग्गो । रद्दणसेचन्दिहेमा
 चित्तं सो जयइ जिणधम्मो ॥ १९ ॥ संमग्गत्तापुंताणपुत्तमिअ अए पुण् । पुणेदि वेमिओ इह मत्तनगाही य सचत्ता
 ॥ २० ॥ गिरचित्तो वदयम्मो, होअय निगयो स एगणीए । इय असादि पि अन्तदि तित्तियिओ पुणेक्का ॥ २१ ॥ गग्गा-
 र्थत्तु—अनुगन्तवे भगवती राचमुगा आर्यन्दमाऽऽल्लोत्तात्तं । पुन्तददग्गाति मगमद्वरं न वणेति ॥ २२ ॥ गग्गा यग्ग-
 सुत्ताऽह सर्वाऽऽर्योवर्चो न कयं द्रमद्वरागभुयानादि करोमीति, न गग्गमन्ति-वन्तीरे तत्ता नो निडित कोदं सुत्ताला मग्गा-
 त्य न ममेति ‘ दिणेत्यादि ’ सट्ठं ॥ १३-१९ ॥ तत्त किं स्थितनिगाइ—

वरिसमय दिरिखयाए, अच्चाए अज्जदिव्विओ माइ । अधिगमन-चंदण-जमंसणेग पिणएण मो पुज्जो ॥ १५ ॥
 धम्मो पुरिसस्यभओ, पुरिससरदेसिओ पुगिसज्जिओ । ओएपि वट्ठ पुमिओ, किं पुग ओणुणे रम्मे ॥ १६ ॥

संसारजन्तस एभो, तदया नाभास्सीए मयरीए । दज्जासाइस्ससिदिये भासी फिर ह्मर्पणीय ॥ १७ ॥
 वरपि प सा रायसिदि, वडुट्टी व ददया वारि । वपरिपुएण एकेय, ददया अंतरीयेय ॥ १८ ॥

‘वरिससव गावा लण्ड । नवप्रमिगमयनमगाण्ड भासिमुक्केय गमने वदने-गुणल्लो ‘वमे’दुसर्पकंवात् । समत्तने
 एअरुअर्पसुत्तवन्नीरिया म्हीम्भनम् ॥ १५ ॥ भिमिस्सेने कायुः सात्थीनां पूष्य इत्याह—“यम्मो गाह । दुगसिअसुएअन् वन्नुए,
 ज्जाए वरएओ ल्हा । ‘वले ज्जाए’ सुमे ल्हाने सस्याद्वर्ये इति स्पष्टा ।” स कुलवर्जिज्जाएओ गजवरेय्य पुरयेय्जा एव प्रयवदि,
 ते सुत्तस्य सूक्तिज्जाए वरिज्जाएपि तुल्येन प्रविपादितज्जाए पुरवन्नीर्यीअंछिरेरिओओ वरिठ । पुरवन्नेसुः पुरवोत्तस एवमेव ।
 ह्मेरेउमीअदिला सवम् ॥ १६ ॥ अद्यार्थज्जाएअद्व— संसारजन्त गाह । “वदपि प ” गाह ।

ददयासीए संवदज्जस एओ वदेसि दुदिएण । वरिबे साइस्समपुस्सएअमूर्णमये ॥ १ ॥ एगाए गुमिक्कीए ऐपी(क्की)ए
 व्ज्जलो व्ज्जिनाओ । व्ज्जसा एअसिरी जेनु व्ज्जरेअ रीअंदि ॥ २ ॥ भेमिल्लिज्ज ल्लो सिपासिण वे न म्मरेबे मे । व्ज्जरे ऐपीए
 व्ज्जद्वि वोगओ वंगवीरो ति ॥ ३ ॥ वपुल्लयज्जवाओ पयम्बं पम्बिस्सा वज्जसं । र्ज्जिएसु वेसु एवं वम्बिसेसं व्ज्जस गम्भो
 ति ॥ ४ ॥ एअदुआरेए गावाइज्जक्कं सुमास । व्ज्जुंसी-विज्जक्कीरक्कं ॥ १८ ॥

वरिज्जाण सुवहुपालदि, वग्गओ इर समलपरसारो । राएदुरिसेरि निक्का, व्ज्जेषि पुरिसो वरिं नत्ति ॥ १९ ॥
 तिं वरवक्कवहुदाभाअम्मादिं वरयक्कसविसव सुइये । इय माएअण्डओ, पम्पवंधो य विहुवा ॥ २० ॥

एवा—“महीअव ” गाह ॥ १९ ॥ व्ज्जज्जं व्ज्जो वीक्किअज्जुन्नीः पुरवपयाका प्रोएल्लवा ये व वीअवपस्सादिना व्ज्जो
 एअसिं व्ज्जक्के ए एव व्ज्जो एवेरिदि विज्जक्का प्रत्याह—“ति पर ” गाह तिं वरवक्कस व्ज्जिम्मापनमी एअवमियएअ
 एअविज्जमेव म्मएविज्जसुविज्जमेव सुइये प्रव्ज्जने । इर वरवक्कवन्नीं वरवक्कज्ज वरेओ एअक्को ॥ २ ॥

इह हि परकज्जलोनेह दसादाहूपुरिययासे । सिरिसिहनाहदीवे देवे निव्वाणपत्तंमि ॥१॥ तिदिवं तिदिवेसोविव, अखंडच्छक्खमडमडियं
 भरह । सिरिभरहचक्खट्टी, पालब्ब लालियपयावगो ॥२॥ उवभुंजइ सल्लियसारफारसिगारहावभावाहिं । चउसट्टिसहस्सेहिं तरुणीहिं
 समं विसयसोक्ख ॥ ३ ॥ हरियंदणगरागो देवगनिवत्थवत्थवित्थारो । कडयकडिसुत्तकुडलेऊरकिरीडलकारो ॥ ४ ॥ इय विर-
 इयसिंसारो आयसघरमि विमलफलिहमए । पविस्इ सरीसोहादसणकलेण स कयावि ॥ ५ ॥ वारवार जा अगमगमिक्खेइ
 मुद्धिया ताव । गलिया अगुलिकिसलाओ सा विसोहा तओ जाया ॥ ६ ॥ ववगयसोह त पासिऊण सञ्चयगसणि आभरणं । मुक्क
 साहावियरुवदसणत्थ महीविइणा ॥ ७ ॥ ता तक्खणेण पेक्खइ पज्जत्युपसत्थसोहसभार । ससरीर अवरमंडलं व गयतारतार-
 गण ॥ ८ ॥ कमलायर व अहवा विच्छणनीसेससारतामरस । सिरज्जुवद्धचम्मावणद्धकीकससमूहमय ॥ ९ ॥ चित्तिइ गुरुसवेगो
 छल्लसियत्तगवग्गु वेरन्नो । हा किमसारस्स सरीरयस्स न मए कयमिमस्स ॥ १० ॥ कालागुरु-कत्थूरी-कुंकुम-घणसार-गधसारेहिं ।
 वरवसणाभरणेहिं य तहावि पगई अइअसारा ॥ ११ ॥ पिज्जण कीलोदर-दाहदूसिओ भूसिओ वि सञ्चय । जह नियपगइ
 परिहरइ, नेव तह एस ह्यदेहो ॥ १२ ॥ एवंविह निंदियदेहकारणा कहवि मए महापाव । कयमच्चतरउह अहो विमूढेण चिर-
 काल ॥ १३ ॥ कह वा विसयाऽऽमिसमोहिण्ण जिण्णाहदेसिओ धम्मो । निपुनण न मए सिवफलउ सम्ममायरिओ ॥ १४ ॥
 किं चित्तामणि मह कप्पतरुवर कामधेणुमहवा वि । कोवि सयणो धन्नो, लहूण परम्मुहो होल ॥ १५ ॥ ते चाहुवल्लिप्पमुहा,
 धन्ना मह भाज्जो महाभागा । जेहिमसारसरीरेण सारिओ सुंदरो मोक्खो ॥ १६ ॥

किंच—“स्थिरपाय काय प्रणयिषु सुख स्थैर्यविमुख, महारोगा भोगा कुवलयदृशः शल्यसदृशः ।

गृहावेशः क्लेशः प्रकृतिचपला श्रीरपि खला, यम स्वैरी वैरी तदपि न हित कर्मविहितम्” ॥ १७ ॥

एतच्च सुदयमसायकसञ्चालणीभिर्भोजो हसि । भिरुद्वो हवयसि च यथापसरो ॥ १८ ॥ अथाग्निं च
 पेभन्नायं निव्यवपाथ सुहरेव । ऐषसमव्यवस्थितो गोश्रुणो निमात्रो योरे ॥ १९ ॥ एषहिं सस्सोहिं जरेसुण्व सञ्चालणीय-
 रिण्वय । परिचरिणो मय्य यदुपेयसीं विदए यतुर् ॥ २ ॥ इति मातृव्यकर्मविप्राक्रम्य ।

पेभन्वतुमि रम्ये महीकरो वासि सोमापुर्धत् । अर्धरितु कर्णं फलवाराब्धो भजान्भरगंभं चो ॥ २१ ॥ पारिभिरेवीय
 ज्ञाय च वात्यकण्ठिपसिचत्स । सिद्रुद्विरेचकविद्रुय सिद्रुमेगं सिरे पस्मि ॥ २२ ॥ अरुद्वारेवेकिन्तु विरायणीफस्य भद्रुपस्मिसेतो ।
 स यामनुदिमजोदपाक्यस्त्याऽऽस्यो खवो ॥ २३ ॥ वयपरिण्यविषयवर्धिविषयमास्य वसुमात्मस । तनुर् सप्तुव्यकर्मणी
 परस्य तपस्येदेव ॥ २४ ॥ यन्निं सीय द्रुणो ऐषाऽऽजाब्धो हुबारेदेसं वा । विरजद अमस्तद ता विष । द्रुणो फलमस्त
 वऽमस्त ॥ २५ ॥ वास्य कर्मव्याधे, तो पस्मिं ईसिचं महीवस्थो । अर्धिं फावो तपो च सामि । किं क्वसि वराय ॥ २६ ॥
 मविव्यमिमेव सञ्च यमद्वज्जतो वृकक्यो निवयो । पुन्ये फलवरा पुन्यमेव पस्मिणमावो मे ॥ २७ ॥ यथैवं च साम्यदे मे
 विरैके वरु— व्यास्य सद्रुसैः तस्या एतेन विमन्त्रा वयम् । त्वरर्धवि अरधसि अरधन्ति मायिनं विपका ॥ २८ ॥ हो
 रडे अर्धसिचिप, अर्धरेव पचमन्त्रद्रुवराय । सार पारिभिरेवीय, वनक्ये वावयो वावो ॥ २९ ॥ अमवगद ऐषेय, गम्ये
 समर्धमि वारवो वावो । वरुवर्धेति नामेव वरिणो वरुदेहि वरु ॥ ३ ॥ वसवाऽऽएव मरिचय पारिणी वावसी ससि
 रिमाये । वाय ऐवी पुन्यापुयसिभेरुण एव तर्हि ॥ ३१ ॥ वरुवर्धसीए त्वं वर वण्ण पवरेद्वत् । पित्र्या पस्मिन्वतो,
 ऐवपि वृकव्य वरु सो ॥ ३२ ॥ अर्धमिरेवीयस्य सिद्रुणो विर्यरिक्मो न च पस्मिन्वत्स । अरुपदमिगद वस्तद न अमिमो
 दुरममस्त्य ॥ ३३ ॥ निवर्धन पिनुकर्मो वृकगव्यं वृसीवर्धसजो । सिद्रुपाक्यपस्मिन्वो रिसीयमायेव वद्रुपत् ॥ ३४ ॥
 वरुवर्धेति हो वाक्योव्यवर्धयमिम्ये वावो । इव मुयिन मिो वेवरा वावसेवावो वमवो ॥ ३५ ॥ अर्धेमिगद ममदेहि
 यवर्धे मर वरा अलोद । अरुवमवसिगाएसाएवर्धेति वेदुर्हि ॥ ३६ ॥ अर्धिय विरपयोवामोवमनुचार वाव पवार । सो

मस्त सावमीआउ किंतु नहु दिंति दरिसाव ॥ ३७ ॥ अइमहुरमोयोगे दूरवरओ तरुलेसु ठाविति । तेसिं रसन्नु दूरेवि जाइ
 ताओ स आलवइ ॥ ३८ ॥ भो तावसा किमेसो ^१नवक्खओ तुम्हमगवित्रासो । सुरहिं सुकुमारमहुरो तरुमूलफलाणि ताणि
 तहा ॥ ३९ ॥ भणिय तरुणीहिं तओ तावस । एसाऽऽसमो अइअसारो । पोयणपुरासमे पुण, उडवाईण वि नवो मगो ॥ ४० ॥
 परिरभलभेण निव्वरुन्निमन्नविव्वमेहिं च । कयवीसभो भन्नइ, आसमग्गणमेहिं तुम ॥ ४१ ॥ वरतरुफलाइ देमो कुणिमो
 जेणाऽवरपि ज भणसि । कयसकेवो अवरमि वासरे ताहिं सह चलिओ ॥ ४२ ॥ इताओ सोमाउ रामाउ ताउ झत्ति नट्टाउ ।
 अडिओ अडवडमाणो अडवीए थेरओ स चिर ॥ ४३ ॥ तमणिक्खतो पत्तो सोयतो आसममि अह ताण । वक्कलवीरी पयम-
 मालगओ भमडि^२ लग्गो ॥ ४४ ॥ समतिसुद्धाभिभूओ रहिणा एगेण वणनिगुजेसु । परियडमाणो दिट्ठो भणेइ अभिवाड-
 यामेत्ति ॥ ४५ ॥ भणिओ रहिणा तावसकुमार । तुह अलिय कत्थ गतव्व । पोयणपुरासमे ह जामि न जाणामि पुण मग्ग
 ॥ ४६ ॥ तत्येव गतुकामेण तेण भणिओ स वच्चिमो समग । रहिभज्जमाह सो ताय । ताय । तीए तओ भणिय ॥ ४७ ॥ को उवयारो
 एसो, महिलाए मन्ध वल्लह । कहेसु । तेणुत्त मा कुप्पसु, अदिट्ठइत्यजिणो एसो ॥ ४८ ॥ दिन्नेसु मोयोगेसु, भणेइ सो भक्खि-
 याणि पुव्व पि । पोयणपुरआसमतरुफलाइ हु नायमेयाइ ॥ ४९ ॥ भण वणमिगा किमेह, वाहिज्जते अउव्वरूया य । स भणइ
 पोयणआसमपयमि अवरपि वहु नव्व ॥ ५० ॥ पत्तो पोयणपुरपरिसरम्मि भासइ रही रिंसिकुमार । सो एस आसमो जस्त
 दसणे आसि ते आसा ॥ ५१ ॥ सवल्लयमप्पिय किपि तस मोल्ल च तेण भणिय च । किणिऊण पन्नसाल चिट्ठसु त जत्थ पडि-
 हाइ ॥ ५२ ॥ पइघरमडमाणो सो, अहो किमेयति को दुहल्लेण । वेसाचरे पविट्ठो, तीए अब्भुट्ठिओ तुट्ठो ॥ ५३ ॥ पइमहि-
 लमाह अभिवादयामि अभिवादयामि ताय । तुम । परपडिच्चित्तिपहाण, निवेसिओ विट्ठरे पवरे ॥ ५४ ॥ ममउ हुट्ठति भणतस्स,
 काराविय नहुल्लिहण । पट्टसुयाइ पहिराविऊण परिणाविओ भूय ॥ ५५ ॥ गुमगुमिरमइल्लामसइसम्भइतारताललउ । किज्जइ नव

अथविष्णुसंवेसको वेच्छुमुच्छरौ ॥ ५६ ॥ इयो ध—आनंदेन वेद्यादि तारि कश्चिजो विवत्स दुल्लो । आवासमात्र दूरे पत्तो
 सो सविगन्धेदि ॥ ५७ ॥ तो सोमराजपदविशेषधामं मुक्तिपु दूएको । अस्मीपच जगरे विखो सिद्धि क्त्वा पदपण ॥ ५८ ॥
 बधिर्दं जग्नो टव्य हा कनकध्वीरि कण्ठ ! कज हुमं । अहविमर्दो न्द्रिदृशि न तावपासे न म्भ गणे ॥ ५९ ॥ अग्निमि
 दुषस्तस्यय बालाज्यो सुनेह पिच्छकर्म । यय्य मए विमरदुष्टौ मयोराहा मस्य रे पुण ॥ ६ ॥ पुच्छेमु वेच्छकण्ठकण्ठ
 एवेरप्यमेस को नम । सव पञ्चारेव कुट्टिची तको अजाय लज ॥ ६१ ॥ विमर देव ! दुस्त्वं न कश्चित्प वेम्पत्यं तको
 दुष्मिन् । तान्दस्म्यारपीनादिकय दूकय क्यकोरे ॥ ६२ ॥ मेमिषिएथ म्भ कश्चिमासि को यद् कश्चमरिजो । वस्य सय
 एमव्य दुडिय दुडिय कर न होय ॥ ६३ ॥ विदिने लमज सको, किञ्च दुग्गुमिरमरकन्तो । निवई निवइ मा होय
 मज्ज मय्य स पीरिपि ॥ ६४ ॥ तो लज पेक्षिकको पवमिळकंठि जग्नो मेसाको । सो केव छोपि कश्चिओ, पुर्दछो सव
 रिओ जग्नो ॥ ६५ ॥ आसाय वं न मिसको वं कण्ठं कण्ठ पथिएइ । क्येइ वीरि कश्चिदि पगरिओ पुम्पपुमज
 ॥ ६६ ॥ कश्चिंमरिक्को सनं क्येवाप नोदपुम्पय । निष्पासाए राज, पवेसिओ परमरिद्धिय ॥ ६७ ॥ बसामो कण्ठको
 बान्दयो वि कनको(मुं)इ सक्कको । पेसिब पुदिछे पिक्को इव कुण्ठं क्योये ॥ ६८ ॥ बारसपरिखेसु गज्जु सारमोगुम्भ
 खर्दि तारि सनं । किंइ कयइ हो सोमराय तग्नो कर्दं जग्नो ॥ ६९ ॥ लज किञ्चवइ निष्पापकण्ठकण्ठ म्भमिदिच्छिक्को ।
 पुच्छइ वसकण्ठ, सव कश्चिओ आसमं हो वि ॥ ७ ॥ पत्तो पिक्को पापसु वयइ परमरदुग्गुम्पयप्यागे । पुट्टीए कश्चिजो सो
 पसकण्ठं पएयुवाइ ॥ ७१ ॥ कनकध्वीरि विक्कोएव सोपमाकस्य लव्य नक्कण्ठ । पीळी क्येसि ग स तेव पापकण्ठिदि तिदं नि-
 क्य ॥ ७२ ॥ कण्ठकीरि पाप्सु पश्चिमाइ सुठु पएयुसंक्कस । कश्चिब पीळी कान्ठेवाएयोव सव वस्य ॥ ७३ ॥ पत्तो
 पिक्काइ लक्को पश्चिबसिक्कोइसंक्ककण्ठो । आसीसिक्कय संक्कासिमंमेवे कुमेइ कण्ठ ॥ ७४ ॥ सो पट्टिक्क पत्तो एम्भेरे
 निक्ककण्ठपाकाय । वेचरिचई कण्ठएवप्यको कान्ठ कोयइ ॥ ७५ ॥ मसुएको वा कान्ठपाइखलो मये मिय मिय । अए

सञ्चियपव्वज्जो सज्जो जाओ मुखयेसु ॥ ७६ ॥ अणुचित्रं सागजं, नीसागजं स समरेऊण । नेग्गममगमुग, पत्तो पित्तं गळि-
यमलो ॥ ७७ ॥ तियसेसु तारित्ते, गुज्जण भोगे अभगुरा भोगे । पिरसेसु तेसु भागुत्तसासु मूढो ऋग्गमासि ॥ ७८ ॥ इय
अण्णसुसयम्भूयभावणा भावणेण हयमोद्धो । सत्तायंकेयलालोयत्तायणो लोयत्त तिल्लेफ ॥ ७९ ॥ काउं केयत्तिमहिम, आगच्छताण
हत्थममराण । गयग रयणत्तिमाणेहि आसि पणुल्लिराण व ॥ ८० ॥ ऊणपंचगुहिलोयस्स अण्णिय नेयगहि रयहरण । तो पाण-
पणामपराण जाणा तेडलिला जाया ॥ ८१ ॥ आगमन रममआमोयमासला सोमरायणो । नयंकेयल्लिराण पाणसु तस्स पण्णिगपि
गुणचडिया ॥ ८२ ॥ अह सो सुक्कयक्कणहमलानीणो तुणेद धम्मफह । सन्नलज्जालगानीरणीयानी थिल्लामेण ॥ ८३ ॥
भो भो भव्वसत्ता ! पमाययिद्वाउ निद्रुनेऊण । अइरस्स निगथम्म, सग्ग मत्तेह उज्जमओ ॥ ८४ ॥ सपप्प कप्पदम्भ, दुत्थो
पत्थेइ पत्थरयल सो । जो पत्ते मणुयत्ते थित्तगमुह नेन पीदेइ ॥ ८५ ॥ मग्गाऽपयगमममगगगमुग न धम्ममामग्गि । अगी-
करेइ अइत्तिमसुत्तुम्भरंद्दोल्लिवाहकरि ॥ ८६ ॥ विसण्हि विसुत्तुल्लहाउत्तकमत्तेहि अल्लमल्लिमिनेहि । रत्तेण पि किं कम्म, दुग्गाइ-
चागदुवारेण ॥ ८७ ॥ तत्तिरल तारुण्ण, काओ अयिरासरोगमपाओ । क्कालेत्तेल्लेत्तीज्जलन्दीओ विव मयन्नीओ ॥ ८८ ॥
तो सासयसुहसाहणपहणहेउम्मि सज्जुज्जोमे । तुणद पयत्त पित्त, वण्ण चित्तं पसाह ॥ ८९ ॥ पेक्कम पिय पाऊण वेमण सो-
मरायराणो । विरद्विदिग्गानुराया, जावा सम्मत्तथिरत्तिता ॥ ९० ॥ वण्णउपोरी पंचेउत्तुल्लन्दी पत्तिन्तिओ पिज्जा । सट्ठ
गु विणयासे, केय्तीपरिस्ताण आम्मीजो ॥ ९१ ॥ रात्तापि वोयण पाउंयेइ नेरगमगगगमज्जो । सामी पि थिरामणो परिवाडीए
तहि पत्तो ॥ ९२ ॥ तियसेहिं समोसरणे असमोत्तरणे क्वयमि आम्मीजो । सामी यदण्णरत्तिपाण निगओ तयइं वि लुं ॥ ९३ ॥
पाडनियपुव्ववेरगपायवो वेसणाए सायित्त । मसुय त्तिमुणि रत्ते निवेसण जल्ल उज्जोहो ॥ ९४ ॥ अइगुरुमामग्गीए निस्सत्तो
निगयसागिपात्तापि । सिस्स सिस्सइ अण्णण्णमासि अपिरेण गीयवो ॥ ९५ ॥ सट्ठ पणुणा रायगिहग्गि धागओ पणया म
रायरिस्सी । काउत्तसग्गेण ट्ठिओ, अतरमग्गे पुरपण्ण ॥ ९६ ॥ सेणियराओ सायित्त पज्जुयामाण निज्जओ जाय । ता मुसुत्तु-

मुमुक्षुर्द्वि मत्तत्त्वतरेभिः सो विदुः ॥ १७ ॥ ब्रह्मनाथापात्रो ब्रह्मिण्यमुषर्कमुपि कदाचनो । शिशिरपुटीर संपट्टिनो ध्व पश्य शैरेण
 ॥ १८ ॥ तस्मत्परादपिर्महामहद्विद्विषयस्मिन्मिद्विषयापो । त्वगोबन्धिनो बाधो सखिभ्य वसो त्वि ईक्षितो ॥ १९ ॥ प्रविष्टे
 मुमुक्षुर्द्वे बान्धवौ कोवि एवमाश्रय्यो । अपवन्तो सय्यो वा पापिमानो वसमेव स ॥ १ ॥ अथ मुमुक्षुरेव मयि
 मुक्तिमिदो सो क्याप्तनेरोति । को मम मयमेकस्य हेर दिष्टि कथञ्चस्य ॥ १ ॥ वयिभ्य सुखस्य सिधुयो विनासिधे एवम
 एवो इमिभ्य । छुटिबद्धं क्कुणा छारित्वि सौम्याह्वयदिभिः ॥ २ ॥ साध्याह्वयार्कविष्य पञ्चमर्नो स एष पञ्चमर् । एवम मोर्
 क्कः मंतीभिः हसस्य वाप्यमुचो ॥ ३ ॥ नैपादितेन परिणामेन क्कीचक्य एवसिटी । म्मेव-पञ्चयो पञ्चाव वात् कोवि कवि
 ॥ ४ ॥ मुक्तिमय क्कान्वितिकान्धव न वानि बह्वन्धमस्य । खगाने स त्विष्य क्कान्यो क्कान्युत्त्वमिधे ॥ ५ ॥ रे दुःखना ।
 वर क्क्य वोक्षिवा वोक्षिध न एवेभिः । म्मूर करिभ्य क्कान्य सुसाधिय नै वषा न क्क्या ॥ ६ ॥ सीमास्मदीकान्य । रे,
 रिचरन ! मुद्रानि वाप्यदी । इति नि युक्तस्यो निर जीमस्तर्कं क्कुं केमि ॥ ७ ॥ क्कमयर्कविषये म्मिरवन्ध परमाव्ययादीभिः ।
 क्कित्व केर इरेण कुक्तिर्कयं निनो मिष्य ॥ ८ ॥ वान्धव वाप्योसो बन्ध वर एष कोर्द सुखवल्ली । बन्ध व्धो बन्धुस्य
 इतिवृत्तमप्याप्ये दुःख ॥ ९ ॥ समस्तस्यमि क्कतो, क्कमिभ्य परमेस्वरं निवन्तो सो । पुच्छ्य वस्त त्वस्तिवस्त, विव्यमस्त
 क्क्य गर् ॥ ११ ॥ मन्त्रिं क्काना सप्तमम्मीय तो सो क्कमिभ्यो क्किते । अथ दुमार् इमेव वि ता सुगर्दोर्द केवेद ॥ १२ ॥
 बन्धना मय न सन्मं सुर्द वरिस्त्वा पुनोनि पुच्छिक्तं । क्कस्यार्कमेवमप्याप्यो क्कच्छ्य पुच्छ्य पुनो सान्नि ॥ १३ ॥ पञ्चमर्
 क्क्य वि संप्रद सुखवल्ली सो नरेव को क्क्य । तो सप्तद्विमात्रै वा क्क्यक्य क्कमिभ्युक्तो ॥ १४ ॥ मरन्तो विमृष्यामसाप्यो क्क्य
 एव विस्सप्यो । एवं क्कियुधे सन्मं न मय इव बन्ध क्किते ॥ १५ ॥ ताप्याह्वय क्कमि मय, यमिधे मुक्तिधे न व क्क्यक्य
 एव । वि पुन इरेव मनेन सो तप्य क्कति कुक्कीतो ॥ १६ ॥ क्कमिभ्यो पञ्चमर्कस्य वरवरो मुमुक्षु-मुमुक्षुर्न न । आ मन्
 तेन मयोर्द केविनो रसमन्मुनो ॥ १७ ॥ वरिभ्य हरि न वरिभ्य करि न सुखेन एव सुखं न । आ क्क्यवृत्तमोक्क्यो

वादेइ कर सिरक्खास्स ॥ १७ ॥ ता लुचिय कुचिय चिहुसचय चैव फरिसइ सिर सो । जाणइ जाओ म्हि जई तो मिच्छा-
 दुक्कह देइ ॥ १८ ॥ चत्त कलत्तपुत्ताइ, दत्तिदेसाइ किमियमारद्ध । गिरिसिहरमि चडतो, पडिओऽह गरुगट्ठाए ॥ १९ ॥ मग्गेसि
 मोक्खसोक्ख खले खणेण खणेसि खलु एव । कवलेसि फालकूड, ता नूण जीव । जीयट्ठी ॥ १२० ॥ परिहरिय अप्पकज्ज, पर-
 कज्जे उज्जओ म्हि ही जाओ । इय भावणाए सब्बट्ठेइ इमिणा कय सुकय ॥ २१ ॥ एत्थतरे सुओ दुंदुहीए उदामसदसम्मदो ।
 किमियति पुच्छिए सेणिएण सामी समाइसइ ॥ २२ ॥ तस्स पसन्नस्स महासुणिस्स सुपसन्नचित्तवित्तिस्स । पवरज्जवसाण विसु-
 ज्जमाणभावस्स अणुसमय ॥ २३ ॥ लोयालोयविलोयणलोल केवलमियाणिसुप्पन्न । अमरा आगम्म करिति, तेण पूयामहिममेय
 ॥ २४ ॥ इय सत्तममहिंवद्ध धसिय अवरपि घाइमोहाई । वरकेवली स जाओ, परज्जणावणाहिं विणा ॥ २५ ॥ अह आह
 निवो एय तु केवल कत्थ सामि । वोच्छिज्जा ? । पहुणा पुरो निविट्ठो, तो कहिओ विज्जुमालिसुरो ॥ २६ ॥ श्रेणिकः—देवाणवि
 किं केवलमत्थि ? । जिन-इओ सत्तमे दिणे चविउं जवुनामो होही पुत्तो अयमुत्तमदत्तस्स ॥ २७ ॥ सीसो सुहम्मपहुणो य,
 सोउमेय पणविउ लग्गो । सहसा अणाढियतियसो, पुच्छइ निवह किमेय ति ? ॥ २८ ॥ आह प्ह एयस्सेस पुव्वभव-
 से सेहरो होही । लहुय वोणो वयाइयमाविस्सइ तेण तुट्ठमणो ॥ २९ ॥ चवमाणस्स वि तं विज्जुमालिणो विज्जाए जुई । तहिं
 सो सिवभवतवप्पभावो त्ति वदिउ निम्माओ निवह ॥ १३० ॥ इति प्रसन्नचन्द्ररजर्पिकथा ॥

तदेव न जनरञ्जनाप्रधानो धर्म, किन्तु चित्तशुद्धिप्रधान इत्युक्तम् ॥ २० ॥ अधुना या पुण्यपापक्षये दक्षा दीक्षेय पारमेष्ठ-
 रीति वचनाच्छैववत्तद्वैपमानादेव तुल्येत्त प्रत्याह—

वेसोवि अप्पमाणो, असंजमपएसु वट्टमाणस्स । किं परियत्तियवेसं, विसं न मारेइ खज्जंतं ॥ २१ ॥
 धम्म रक्खइ वेसो, संकइ वेसेण दिक्खिओमि अह । उम्मग्गेण पढंत, रक्खइ राया जणवउ व्व ॥ २२ ॥

ततः शुभ एव भावो विधेयो न गर्वादिदूषित इत्याह—“धम्मो” गाहा ॥ यदि शब्दस्य गम्यमानत्वान्मन्वेन यदि धर्माऽभविष्य-
त्तोऽपिशब्दस्य सभावनार्थत्वाच्च समान्यत एतद्यदुत शीतोष्णेत्यादि सुगमं विज्ञातितो-न्याप्तः ॥ २५ ॥ कथानक तु—

सिरिसिंहपटमपत्थिवकए कया कचणेण सक्केण । नयरी द्वाहिणभरहे अत्थि अउज्झा अरिअउज्झा ॥१॥ रविससिमणिमयाओ
दिणेसु रयेणेसु सालभजीओ । जलणजलइदयाल व जत्थ दसति गेहेसु ॥२॥ पयडसुवन्नसुवन्ना, पयाहिणाए सया कयागसा । भर-
हमहीमहिलाए, मज्जे नाहि न्व जा सहइ ॥३॥ मुणिमणुयवसभउ(व)सभगजायेट्ठो य गुणगरिट्ठो य । भिरिभरहेसरयाया, त पालइ
लालइ पयाओ ॥ ४ ॥ वल्लिमइए आखडलस्त, खडित्तु चडिमं जइ सो । रज्ज हरेज्ज ता उन्नमेज्ज मन्ने भुयाकइ ॥ ५ ॥ गय-
मयरायासघो, जो लहुअण्डुअण्डपयपसरो । भरहस्त तस्त सरहो, लहेइ कइ नाम सम(तह)सीसि ॥६॥ रज्जमवज्जज्जियमेयस्त
कयाइ पालयतस्त । दूओ वद्धावइ धाविऊणमत्थ्याणमायाओ ॥ ७ ॥ जह देव ! देवदेवस्त, अज्ज पुरपुरिमतालउज्जाणे । पयडि-
यलोयालोओ, सजाओ केवललोओ ॥८॥ विन्नवइ परो दूओ, आउहसालाए अज्ज पट्टु ! जाय । दसदिसि पयासरसीहिं, झलह-
लतं अहो चक्क ॥ ९ ॥ भरहो चित्तेइ अहो, जुगव जाया महसवा दोवि । पट्टम करेमि केवल-चक्काण कस्त पूयमइ ॥ १० ॥
आसासु निरवसेसासु अधयाराइं सहरेमाण । मायडमडल पिव पयडपिडियपयासोह ॥ ११ ॥ सप्पंतदप्पभावारि, चारविणिवारणे
क्ताणगुण । मुवणेक्कचक्कवट्ठित्तकारण एयमुमयपि ॥ १२ ॥ ता केवल च चक्कं च दोवि एकारिसाइ चक्कस्त । मज्जे होऊण जिण,
पूइस्सामो भणियमेत्थ ॥ १३ ॥ पूयाऽवसरे सरिसो, विट्ठो चक्कस्त त(सि)पि भरहेण । विसमा हु विसयतण्हा, गरुयाण वि कु-
णइ मइमोह ॥१४॥ अहह अजुत्तमजुत्तं, चित्तियमेय मए हयासेण । परमेसर-चक्काण, तुलाए अदोलिय हियय ॥१५॥ सुरकरिल-
राण मणिकक्कराण कप्परपूरप्पसूणं । कत्थूरिकइमाण, न मे विसेसो कओ कोवि ॥ १६ ॥ ससारसागरसमुत्तराणाय पोतस्तातस्तनो-
न्यतनुसिद्धिसुखप्रकर्षं । चक्र पुन प्रभवदइसुतभूतभूति-भोगाप्पणाद्विशति दुर्गतिवावाहम् ॥ १७ ॥ तस्मादेतदत्रायुकम्—तायमि
पूइए चक्क पूइय पूयणाहिो ताओ । इयलोइय तु चक्कं परलोयसुहावहो ताओ ॥ १८ ॥ मरुदेवि जोहारिय मणेइ भरहोऽमिव

विष्णु पति । नार सुमुखस्य विद्विन्मोहरे क्व ' विस्तेषि ॥ १९ ॥ अरुण कोरुर्लघ्वरस्य मार्गं निशिमग्नो भद्रो । केनविम्वरिचं
 कर्चं, विषस्य निर्वरिद्विदिपिरीय ॥ २ ॥ अजयिज्जयपञ्चय-कंदरसु अरुसीपयामपायहि । भमहाय पीडित्तलो पुणो मार अमग-
 म्भिमो ॥ २१ ॥ तं पुत्र पुत्रपञ्चसंगैसासम्भोगमोसामाग्री । इव अदिरयरोक्ती वैपी नपय्य अाच्यसि ॥ २२ ॥ अयो भयेर
 अग्नो ! सुवर्गिदि देवस्य देवस्य अग्न्यत् । मयिपयार्थैर्यं मुने ज्ञातस्य अस्तेष ॥ २३ ॥ सोऽयं साप्तिपानि अमरप्राप्तिनि
 लोपकसनामि । आर्त्तपारपायहि, स्य गय अयन्तीकी से । ॥ २४ ॥ वो मयिदिमाम्नायहि मयिदयं म्भुस्ते विरिस्तेष । रयप्रभिरकम्ब
 विविदिनि केनकम्बं कम्बत्वं ॥ २५ ॥ हरिसुभोससम्पूयानपमासयसिक्ककम्पा । अजयिक्केयप्यमेप्योपय्य विक्कत्वं पत्ता ॥ २६ ॥
 इव अय्यारिय अरुर्लघ्वरस्य तं इमाऽपुसि विक्कमाय । एतस्मेसेय मि पयमेव सिक्का अरुहासे ॥ २७ ॥ सिक्केहि कय
 मयिमा मस्मेपी इर दि पयसिद्धो चि । अयो मि अयं तं वंदिन्न एतो अकम्बय ॥ २८ ॥ पुष्पनृपपेय, पुम्भ अट्टादि
 एव कम्बय । गहं एतो व सिक्कायैय सस्मेष तं स्य ॥ २९ ॥ एतो अयान वो प अरुहरो वसिद्वय संभामो । अरुतिग्रीय सेपाय, सेपाय,
 संगमो अरुपकीयि ॥ ३० ॥ तं अकिरसमुत्तार अय्य अय्यमेरेणुपुण्यो । पुम्भारुमेव मत्ताहार विक्कसे एकादेर ॥ ३१ ॥
 अयत्ने यानामित्तिरुन्न सय्यासु अकिरमेकं । अयसि कोदिय ते कम्भो एवमपचि चि ॥ ३२ ॥ मयिरक्ककम्पमुत्तारकि-
 र्पकेअय्युरेयई । अस्तिअतिरेपुम्भिय्यार गोवपीयं गदेन्न ॥ ३३ ॥ अयिद्धि अकि अय्यमिरेसअरियो होई । अट्टारिअर
 त्ते पतिभियं तसि सगुन ॥ ३४ ॥ सक्कमोप्येव सिद्धुं सुसेक्केपादिव तु वेसेष । सिद्धुर्नानिस्तुअमेव साहकत्वं अयमहत्वं
 ॥ ३५ ॥ देवपुम्भिपुम्भं अयं एकादेर केर कोपयिचं । विमिसयगुण अयमाय्यमयं देवयोवय ॥ ३६ ॥ अय्यार विमिसगुणं
 सुसेक्केपादिपो तयो गहं । गम्भपानो पमिसर विमिरेणो अययिचि ॥ ३७ ॥ अयिणीरक्कमेवं एतुल्लकासमंअकम्भिमो ।
 वो मय्यरुर्लघ्वी एतो एवमपस्संमि ॥ ३८ ॥ विमिन्न विक्काय एव सुतेरि मयिर्लघ्वार वेणूय । पुडिपरवपञ्चएवमाय्योप
 नार वो विक्कसे ॥ ३९ ॥ सय्यर सुसेक्केपादिपो मि अर सिद्धुमिसगुणं गहं । विक्कामामुसामहरे सिक्कर सयं अंविक्कसेव ॥ ४० ॥

गगादेविं साहइ त निम्बुबुग सुसेणहत्थेण । वाससहरस गगाए सद्दिसुवमुजए भोण ॥ ४१ ॥ नमिप्पिन्मी ससाहइ, ते धीरय-
णाइ विंति दोयणीय । गंगाकूलाउ चलति, सेविउ सइ नवनिहीओ ॥ ४२ ॥ ओयवइ नट्टमाल खंडगुहाण इमा अहुगघडइ । रउगुहाण
तइ केव नीइ इह एइ भरहत्थे ॥ ४३ ॥ वासाण सहरसेहिं, मट्टीण साहिउ मयलभरह । पत्तो विणीयनयरीण विहियअर
भूरिभडारो ॥ ४४ ॥ अतेउरचउसट्टी सहसा घत्तीसमउउगणा । हयगयरहाण लम्भा चुलमीई रयणनउदसग ॥ ४५ ॥ छन्नवई कोडीओ,
पाइफाण तदेव गामाण । इय एवमाइ चकिस्स तत्स जाया तथा रिद्धो ॥ ४६ ॥ धारसवासाइ कओय सव्वराईहिं रज्जअमिसेओ । होसु
सयण समाल्लित्तेण सुदरी दुब्बला दिट्ठा ॥ ४७ ॥ आगयिलेहिं ओलुगगआणणा पयणुजाचरण । भणिग्या भरहेण कित्तिगि । होसु
गिहिणी अहव वइणी ॥ ४८ ॥ सा पव्वइया भरहो अहन्नया भाउयाण नियदूय । पेसइ इमाणि मइसतियाणि रज्जाणि अल्प-
णह ॥ ४९ ॥ तेण तद्वा विन्नत्ते भणति ते एय रज्जसामित्त । भरहस्स कइ ताण्णा अण्ह त्थ्याणि दिन्नाणि ॥ ५० ॥ पहणा पणा-
मिय केव, दूय ! भरहोवि मुज्ज रज्ज । जह न तमप्पइ अण्ह न त्रयपि तहइप्पिमो तत्स ॥ ५१ ॥

“कोडर्यान् प्राप्य न गर्वितो विपयिण. कस्यापदोऽस्तगता, स्त्रीभि. फस्य न दण्डित शुचि मन. को नाम रागा प्रिय ।
क कालस्य न गोचरान्तरगत” कोडधी गतो गौरवं, को वा दुर्जनवागुरासु पवित क्षेमेण जात पुमान् ॥ ५२ ॥”

इति विमृश्य पुनस्तैरुक्तम्—अहवा पुच्छिस्सामो सामिं तत्सासण कुणिस्सामो । गतूण तओ दूण्ण, चप्पियो साधिय सव्व
॥ ५३ ॥ सामी वि विहरमाणो, कयार अट्ठावए समोसरिओ । गंतूण पणमिऊण य, त विनत्तं गुम्मारोहिं ॥ ५४ ॥ ता कि
सगामेऊण रक्खिस्समो ताइ अहय अप्पेमो । रिसहो विसयपिवासाअसारणिं देसण गुणइ ॥ ५५ ॥ अलमलमिनेहिं विसणहिं
वच्छय ! अणत्थकच्छुकप्पेहिं । आससारं आसेविणहिं नहु जेहिं पज्जतो ॥ ५६ ॥ किं य—

अन्यथा न्यायः प्रियवत्सुमिताऽपि विषय
विद्योते को भेदः स्यादपि न इतो
अन्यथा न्यायः प्रियवत्सुमिताऽपि विषय

प्रचन्दाः साञ्ज्वापुर्नरिकाशाः मनकाः लम्बे लघ्वे
दुममपरिमेये प्रसुक्ते ॥ ५७ ॥ १२

विस्मय विरहद्वयं च दृष्ट्वात्कथममर्षरं । त्वमुक्तं विप्रे हस्ति विपथा स्मरपात्रपि ॥ ५८ ॥ १० तथा—इह परिमारेफलो
 रोगाज्ज्वररोगेन विवृतो । मुद्येद्वि क्वचिन्मृतो विमथन्निवासा पठिच्छ्रुतो ॥ ५९ ॥ वरुणारिचपहो गिमेरे एमे रंगाभयप्रणो एतो ।
 कट्टिच कट्टिच कट्टाहं, एतद् यत्कथमरेकम् ॥ ६० ॥ कसलपठिपात्रपदनात्मन्येद्वि पथकविवासो । पात्रं पथिपुष्टुमज्जनाजो
 मयस्वनासात् ॥ ६१ ॥ वेकम्बर क्व(विवा)एषा हृदये, कथममेमेव त्वमो मितसो सो । एतिरुवास्तुपय, सोदृष्ट मिदम् दुष्टमेव
 ॥ ६२ ॥ भिन्न सुमित्रमिह सपुत्रमनूय-पत्नी-कथय-सुरिपणो । कवरी सुम्ये त्रिभिज्यो तदापि कथमयद्वयमिह ॥ ६३ ॥ नन्द
 पुत्रपदपुत्रपदमिहपि तु स इह विरगो । किं भेद्वि किमा बोधयतु, वा न विविक्तव्येद्वि एषा ॥ ६४ ॥ क्वमुक्तिमय मोदये
 नर त्रिक्वसत्पुत्रा वाक्ये । निमिमेद्वि मे यथिवात्, त्रिणो यथमिष्टपुत्रयेद्वि ॥ ६५ ॥ ऐषास्त्रिय कथकथं, त्रियेष्टरो यमरेष्ट
 विप्रेद्वि । एतेनो एतेनोय बुकिन्म दोष यमपणो ॥ ६६ ॥ कथ्वापुष्टु वि तेष्टु, न एवै सत्कथर विष्टु हो यम्मे । विष्टु वस्तु-
 विष्टुय, कथन्मि कथिक्वोऽत्रि वादुक्ती ॥ ६७ ॥ वेसाह वस्त वि एवै एष्टो न विष्टुयत्वं न विष्टुयपिद्वि । एतो कथमपुष्टु
 कथमिहो वाह वादुपमि ॥ ६८ ॥ एत मेष्टुयात्कथ मथिपणो मिह सत्कथपणमममथिपिद्वि । एत सत्विजेव इमेमि भंजुवो
 कथपदविप्रे ॥ ६९ ॥

गानु—स्मिन्नुवं हा मन्ना को ठरु अरको त्वं पसांमि । एत—सिद्धं सुखंनि त्वं, परिपुष्टं सामग्र्यं भो नमः ॥ ७० ॥
 गानु—तस्मै वरैसारुहे देहिष्व भेदगुणीन्द्रज्योत् । एत—आत्माएकमप्यपी को वि तजो वं म परिसेह ॥ ७१ ॥
 गानु—तस्मां छात्रिण ज्ञयेमि एत—छात्रि ! छात्रे त्वं ज्ञापय । ज्ञानाभावात्प्राप्तमिष्टं प्राप्तुं शक्यं न सिरे ॥ ७२ ॥

बाहु—रे रे विमुफमज्जाय दूय ! तुज्जाय ! भेसिय भाऊण पव्वाविया जओ तो सगव्वो सो ॥ ७३ ॥

एगवणुपपन्नाणवि किक्किसादासाहिणं गरुओ । अत्थि विसेसो ता ताणमपि गणणा किं गणइ ॥ ७४ ॥ एउ स जुज्झउ
फेडेमि जेण अइतिव्वगव्वसव्वयस्स । वल्लिउ मल्लिउं भाऊण, त च साहेमि परिहस ॥ ७५ ॥ पडिहारेण दूओ, निच्छूढो सो गले
गहेऊण । गतूण तेण बुत्तो, बुत्तत्तो एस भरहस्स ॥ ७६ ॥ पसरिय असरिसरोसग्गिउगउग्गामिरिभिवडिभालयलो । दावइ पयाण
ढम्फ, चक्की अक्कतअरिचक्को ॥ ७७ ॥ सेगा समग्गसामग्गिसग्गओ निग्गओ गओ सीम । तो बाहुयली सम्मुहमुवागओ गरु-
यरोसेण ॥ ७८ ॥ लग्ग अग्गयलाण, जुग्ग विग्गइ सारहिं सरचक्क । उडइ रग्गो खग्गं, कुत्तो कुत्तं च कटेइ ॥ ७९ ॥ तर-
लसतेयतुरग्गमरिम्बत्तुरक्खिलत्तगूलिधूसरय । कुंताहयकुंजरुहिरनिज्जरुज्जालजालिल्ल ॥ ८० ॥ अग्गेय^१ थाणसथाण-डग्गमाणप्पमा
णपाणिण । परिभमिरभूरिमीयंनिवग्गवग्गंतहल्लोल ॥ ८१ ॥ हरिफरिक्कायरवीराइ, भूरिसत्ताइ सहरेमाण । गुरुनगरपलीवणय व,
मीसण त रण जायं ॥ ८२ ॥ इय असग्गंसमिम्मिय, बाहुयली पज्जरेइ थुमिम । किं निरवराहलोयम्पण्ण अग्गमि^३ जुज्झामो
॥ ८३ ॥ भणिओ भरहेणवपि होउ किमइ तहा नहु समत्थो । सक्कोवि जस्स सक्क, रणमि ऋ तस्स तइ गणणा ॥ ८४ ॥

तओ य—चिहुरचट्ठहिं अइज्जज्जइसव्वगु-भूरिफरिरिहि, फडिक्कडिस्स नीसल्लु^५ सज्जहि, हरिचवणु तिलउ करि बाहुइंडुसुपयंडु
पुज्जहि । रणरग्गगणित्ठयरहिं पुरिससीइ ते दोवि, एत्थतरि तेलुक्कु सउ मिलिउ न थाफउ कोवि ॥ ८५ ॥

मिलिय नइयलि देव जोयति विप्पारियलोयणिहि, चडियचारुचिधिहिं विमाणिहि, विज्जाहरु पत्त पुणु तहय जप्परक्खअक्ख
लियणाणिहि । लोगवाल कउत्तिगि मिलिय चाउडिसिहिं धियारि, निच्छउ यरिउ न सक्कहिं यमु जउ कसु पुणु हारि ॥ ८६ ॥

मुनिषु सन्निधौ परम वरिषेणु तस्मिन्नेति वि शरित्वमिति, एतद्व्यवस्थामिति, मुनिविशेषाणि, पुण्य पुण्य परमपरिणाम
 सत्त्वप्रकाशित्वम् । तस्मिन्नेति सत्त्वप्रकाशित्वम्, पुनरिषत्त्वम्, पुनरिषत्त्वम्, पुनरिषत्त्वम्, पुनरिषत्त्वम् ॥ ८७ ॥
 नर रत्नमयि देवि नमस्ते नमस्ते नमस्ते नमस्ते, एतद्व्यवस्थामिति, एतद्व्यवस्थामिति, एतद्व्यवस्थामिति, एतद्व्यवस्थामिति ।
 रिषत्त्वप्रकाशित्वम्, पुनरिषत्त्वम्, पुनरिषत्त्वम्, पुनरिषत्त्वम्, पुनरिषत्त्वम् ॥ ८८ ॥

निर्दिष्टानि विषयानि निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति ।
 निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति ॥ ८९ ॥

नरि संविद्वि विषयानि निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति ।
 निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति ॥ ९० ॥

नरि तस्मिन्नेति नमस्ते नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते ।
 निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति ॥ ९१ ॥

नरि नमस्ते नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते ।
 निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति ॥ ९२ ॥

नरि नमस्ते नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते, नमस्ते नमस्ते ।
 निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति, निरूपयन्ति ॥ ९३ ॥

अहह चित्तित दुट्टु अपइट्टु सो भरहु सो बाहुवलि एणमुगह वे दल इमेरिस, नियवंधवि मारियइ जास रिद्धि मा होउ तारिस । बलधणजीवियजोवणह गारवु कोइ करेइ, सउ परि घल्लिय(व) ससउ जिय्व जंतु न वत्त कहेइ ॥ ९४ ॥

मज्झ भाउय ते महाभाग विहिङ्गणउ एक्कु सउ विसय जेहिं विसतुल्ल दिट्ठा, इह परभवतावकर कडुविवाग मुहमित्तमिट्ठा । तायह पायपसाइ पर सज्जित सजमरउजु, उप्पाखिवि त नाणवरु किउ परलोयह कज्जु ॥ ९५ ॥

अहह भरहु विमुक्कमज्जाउ अइलपडु लुद्धमणु भरइलेउ छक्कपडु वडइ, धणु लुपइ वप्पहइ जलणु जेव नहु किंपि छडुइ । लेउत्तमुक्खिल तक्कलसिल मइ मुक्कउ मणि रोसु, एव हि तायह पायगइ गउ चित्तह खारोसु ॥ ९६ ॥

ताव मुक्कउ चक्कु सहु कोवि आभरण-आउह-कुसुम, काइ कज्जु किर रत्न रट्ठिहिं, उप्पाडइ केस सिरि वज्जसारनियंपंचमुट्ठिहिं । सजमर्लिणु असणुमणि अप्पइ सासणदेवि, तो नवमुणि पणमइ भरहु सहु राणिहिं आवेवि ॥ ९७ ॥

तुह कुलक्कमु एहु निव्वडुह वज्जितउ विहिपरिहिं पइ तुहगि को गन्वु नाडइ, नियवसह सिरिफलसु अवरु कण्णु वाडइ-सिराडइ । पइ परि तिहुअण धवलहरु धवलित नियजसवाइ, इअ सुयुणतउ चफमइ वेयालित पडिहाइ ॥ ९८ ॥

अह सुचित्तइ मुणि महानाहु परमेसरपासि हउ जाउ किंतु वरनाणहीणउ, मह केवलियधु स विज्जतु तेण लज्जउ सुदीणउ । ता उप्पाडउ ताव लहु एल्लु जि केवलनाणु, अह परमेसरसम्मुहउ हउ करेसु पत्थाणु ॥ ९९ ॥

करिवि एरिसु अचित्तु निक्कपु पालविय पाणिजुगु नासअगसलगलोयणु, मणि निम्मउ यधु जिव काउसगु कप्पेइ सोएणु । अच्छइ सवच्छर सुथिरु मुणिवरु निरसणपणु, परमण्य सपयपउणु निचलु धायइ द्वाणु ॥ १०० ॥

कुत पुनर्बाहुवलिनो दानमत्रैवोत्पाद्य स्वाभिपार्थं गमिष्यामीति स्वमत्या कुतः कायोत्सर्गस्य क्लिष्टयतोऽपि दानं नोत्पन्नमित्याह—

नियममइविगपिप्य चितिपूण सच्छन्दयुद्धिचरिण । कर्त्तो पारत्तदियं, कोरइ गुरुभ्रणुवप्सेण ॥ २३ ॥

यद्धो निरुयारी अविणिओ गवियओ निरुयमाणो । साहुजणस्स गरहिओ, जणेवि ययणिज्जाय ल्हइ ॥ २७ ॥

थोवेणवि सप्पुरिसा सणकुमार व्व केइ जुञ्जेति । देहे यणपरिहाणी, जं णिर देहेहि से कडियं ॥ २८ ॥

‘निजकमत्सा’ गुरूपदेशाऽभावादात्मीययुद्ध्या विकल्पितचिन्तिते स्थूलसूक्ष्मालोत्ते यस्य स तथा तेन ‘सच्छन्दयुद्धिचरितेन’—

‘स्वतन्त्रमतिचोद्धितेन अत एव गुरोरनुपदेशेन-उपदेशाऽनर्हण शिष्येण कृत परत्र कृत क्रियते, न कुलशिशुयायाऽभावात् ॥ २६ ॥

तथा ‘यद्धो’ गाहा ‘स्तन्धो’-गन्धोदुरकन्धर । ‘निरुयारी’-आसनवाननुपकारपराधुत्वात्कृत । ‘अविनीतो’-ऽभ्युत्थानादिवि

प्रसाधन् । ‘गर्वित’-स्वगुणोत्सेकवान् । ‘निरवनाम’-प्रणामाह्वयप्रणमन् । जेय स्पष्टम् ॥ २७ ॥ त्वयिष्यश्च गुरुकर्म गद् शोभयना-

नोऽपि न बुध्यते, महात्मा त्वत्पेनापि बुध्यते इत्याह—‘यैवेणवि’ गाहा, एतस्य, कथानाद्वर्गमेयन्त्येव मंशेपात्—

कुरुजगले जणवा, दुहा सुहत्थीहिं सुल्लमत्थि पुर । दत्तिणत्तं ति तेत्तीकमल य गर्हमहेत्थण ॥ २ ॥ मायाउ असागउ,

असावया सावया सहति जहि । रमणीओ नरमणीओ, अणगल्हा मुत्तया ॥ ३ ॥ न तुम्हंसे सिगिम्मयेज राया निरुयणा-

णलसो । पालइ पयडपयावो, सहदेयी अणगहिंसी मे ॥ ३ ॥ तीमे चउरमगुगिगेहिं, सज्जो विन्नुओ मुजो जामो । ममए

सणकुमारोत्ति, तस्स नाम्मवो निहिओ ॥ ४ ॥ उरचियह्लात्तलो, कालेज कन्धानिज्जि मी पत्तो । ममजिमापद्धरिणन्नजम-

वागुरावग्गु तारुअ ॥ ५ ॥ अणउज्जाण विजाण, तण मणिदण्णो गुरुरास्स । सोहन्गुहायसाराणीउ, मरणीउ नयणा ॥ ६ ॥

हरिवह्हाण आयाससाहिणो वाहुणो तहा होवि । वन्नुत्तलं पि तरुणीमाणा साराओ सो ॥ ७ ॥ सणंगायत्त जल्ल, इस्स

निव्याहमेइ सुकइस्स । जो पथेइ समलेंउमेत्त तणमवित्ताण ॥ ८ ॥ जणो य रत्तजिग्गणो य, तस्मा तेय मत्तणी न ज्जेति ।

[illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

२० प्रथमसंज्ञेन वृत्तिर्भूया यस्मिन् पुनश्चान्विती मुञ्चयन्त्यहं वदामीति स्वीय प्रमुञ्चयामास प्रसिद्धं ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

कलशज्जाओ निदयानुजापि जग्गुमिज्जो च सुहेव । प्परण्हियट्ठियुजं पल्लवो पत्तिजो च इमे ॥ १४ ॥ अद् अद् कल-
 गवो एहि धरो जग्गिपक्खिण्ड मुत्तिवा । तुम्हण्णो जग्गिपक्खण्णसिक्खेण निजेण ॥ १५ ॥ दोही खल्लयारो जग्गी स

चज्यओ थिरत्यामो । अइसुद्धियाओ होदिति, तत्स दिआओ कजाओ ॥ २६ ॥ वयमतिहीता तुओ, पमाणमेय जपिए पुमा-
 रेण । पढम पाणिगहण, विहिय सह रायरकजाहि ॥ २७ ॥ भणिय च भाणुणा अशिमालिणा वेरफारण कहिय । तुह जन्मरस्स
 य सलेवओ तओ सुणसु साहेमि ॥ २८ ॥ कचणपुरमि नयरे ओइसि विफमजसो ति नरनाहो । पचसयंतेउतरुणिवाओ वम्मओ
 व सय ॥ २९ ॥ तत्येव सत्यवाओ, ओइसि नामेण नागदत्तो ति । विण्हुसिणी से भज्जा, रदरभारुगव्वहरी ॥ ३० ॥ विफा-
 मजसेण दट्ठण, कइवि अतेउरमि सा खित्ता । अइरुयविहरवाओ, गहिलीहूओ स सत्याओ ॥ ३१ ॥ विण्हुसिरीमोहेण, मूलि-
 याए विफमजसो वस नीओ । परिहरियावरफज्जो, त चिय अन्तइ नियच्छतो ॥ ३२ ॥ ईसा विसाय विसदूमियाहि, अवरोहि
 सा विसेण हया । सत्याओ विव रायावि, सुन्नबुओ परुओ सो ॥ ३३ ॥ वेइ न देइ दहिउं, मतीहि मतिकुण वीयरिणे । निच-
 वक्खु वचेऊण, छइय मडयमडवीए ॥ ३४ ॥ निवई तमपेच्छतो अणिच्छियपाणाऽसणो धुव मरिही । इय अटवीण नीओ, निण्ड
 मडयस्स तमवत्थ ॥ ३५ ॥ निवेहिं अक्खयद्वा, अताली हत्यमछिया अच्छी । रसपिसियपूयकीकस-यसाइ सुल्लुसुल्लिर ऋमिजाल
 ॥ ३६ ॥ अइदुरहिगधकुटत-घाणघोरगिई महीनाहो । वेरगमगल्लगो, चित्तेउमिम समारद्धो ॥ ३७ ॥ कुल्लज्जामज्जाया, जसो
 य मुफ्फा मए कए जत्स । तरस वि नेहस्स एसेयमेरिस्सी आह मूढोमि ॥ ३८ ॥

कुभ-दुद-आरावद-इहु, इरीवर-अन्न, दिज्जता उयमाण जाह, तसु अणइ इय गर ॥

गधसारु घणसारु, अगुरु ल्हूरी गुरुगु, किं न दिन्नु पयस्सु, अइह पुण गधु मल्लडगधु ॥ ३९ ॥

इय रुद्धियकडेवर कारणिण, किन्न किन्न मई कप्पियउ । वलि किज्जउ दुम्मइ णइ, मधु दुस्सगय अप्पा अप्पियउ ॥ ४० ॥
 तणमिय सव्व रज्जाइ वज्जिउ सुव्वयायरिणपासे । महीनाहो निस्सततो तरेइ तिच्च तवोकम्म ॥ ४१ ॥ मरिउ सणहुमारे, ठप्पे
 देवो महिद्धिओ जाओ । रयणउरे सेट्ठिसुओ, जिणधम्मो नाम तत्तो वि ॥ ४२ ॥ सायगधम्मं सम्म, परिपालइ मुणि-निणि-

१८८० । एतो न एतद्वतो अतश्चानेन मरिच्य ॥ ४१ ॥ विरिपसु चिरं ममिच्छाम्यमिषाम्यो वि ईमको जाओ । सीहम
 पुरे पवित्रमिच्छन् एतो विम्विचये ॥ ४४ ॥ हातुगतिगपदर्शनात्, मातस्त्वप्यार्थं करिष्य पापेभ्यः । व्यह रयन्तरे एतो, हरिणा
 एतपचरन्तरे ॥ ४५ ॥ अमासपारणे एतया स क्षामतिष्ठो गतो रोह । अह एतो विष्णुपत्न्यो वि ताव वेद्योपि कमेव
 ॥ ४६ ॥ ज्ञानेय पुनरेतमुपेक्ष्यो वार्थमिच्छेदेन । ते स्मृत्यं प्रमिये त्रिप ! मुने द क्षत्राण ॥ ४७ ॥ एवमपैसि भाळे,
 अ विष्णुकमत्स पुष्टि पशुमे । कमेवमि निजेन मरुतं तस्य मुनिचय ॥ ४८ ॥ अहृणा परिमत्स तौरी पासेदि
 मुंनार स ह्यो । सेरी नि पुन्यदुष्क कर्त्तुं सत्यं ताव एव ॥ ४९ ॥ मुण्यप्युदितार्थं वार्त्तं वार्त्तमस्योकिचिद्वि एव ।
 ओ गेह तैलं सपने सत्यं समापित्य ॥ ५० ॥ विवमुक्तिनरे सुंदे, वरुचिं द्युज्ज्व गामेभं । निरिरेरए गच्छ, अण्ड
 कच्छकचको सो ॥ ५१ ॥ पुन्यविदुषो वरत एमेव विणसु विगुणि ब्रह्मसु । विविच्यदि वरित-गोमात्र वसुहृत्पवीत्र ता
 वति ॥ ५२ ॥ विवरणीयो पुष्टि (विं) वारिचकत्र वीर्युत्तमं मुरयो । पुष्टि माधवि रोहमरायिको सो दरो जाओ ॥ ५३ ॥
 एवमेवि वार्त्तमोक्तिकमेवैवकनो कपी व्यासि । वेसत्र पुन्यमि मये, पुररं व्यह वयमूये ॥ ५४ ॥ करित्वं वरुदितो, छा-
 सित्र वरुच्य स वयेन । वरिच्यममरासमी वि माविचको गुणे जाओ ॥ ५५ ॥ एो एतन्वममरो विरिपसु विरिच्य
 विरच्ये । वरिच्यतो संद्याओ, वार्त्तममयेन केवदि ॥ ५६ ॥ इह पुन्यवचममयेन, तेव गुर वरुचि इयं के । ओ अचम
 तेन ह्य, सद्यमि कच्छमि कच्छमि ॥ ५७ ॥ वरु- निवाच देह समये मरोद्रो न कृताते । वरुच्योवमिने कयो, केरये
 वेदमिमाचरत् ॥ ५८ ॥

चि-“ कोद्र को रेलकनो समविच्युक्त कोद्रका के समाया वि मितं कोद्रपुष्पाका कच्छमि गु विरुचिरीषी वरुच्यम् ।
 एवपनो कोद्रपुष्पाका प्रविष्टवचममयेन वि गु ये एवमिलेन वार्त्तमिच्छावर्त्तवमनारो वीरवरास्य मरुचि ॥ ५९ ॥ ”

ततः—अरिजयसज्जा पहरणविज्जा विज्जाहरेण से दिन्ना । कंताहिं ताहिं अट्टहिं, सह निसि अह सुयइ वासगिहे ॥ ६० ॥
जाव पभाए पडिबोहमेइ पेक्खेइ ताव अप्पाण । गिरिगुरुगहणे पुहईए पडियमइक्कफालाए ॥ ६१ ॥ चिंतइ किमिंदयाल एय
कताउ ताउ कहिमट्टु । दिसति फेरवीओ फेफ्फारतीउ पासमि ॥ ६२ ॥ सुरवेरिणो भविस्सइ, विलसियमेयं तथा पहरियस्स । भयभूरिभगुरस्स
वि, वेराउ छल नियतस्स ॥ ६३ ॥ वियरइ जाव असको, गिरिसिहरे सेहर व धवलहर । तो पेक्खइ लक्खइ इदयालमेयपि
किपि भवे ॥ ६४ ॥ रमणीए रुयंतीए, धवलहरोवरि सुणेइ करुणसर । सत्तमतलंमि पत्तो, सुणइ विसेस पलावस्स ॥ ६५ ॥
कुरुकुलगयणगणमडणेफस्ससहरसणकुमार । तुम । इह मह भवे न नाहो, जाओ ता परभवे होज्जा ॥ ६६ ॥ पयडीहोउं दिन्ना-
सणेण तेणेयमेवमुल्लविया । का सुयणु । तसि त क, कुमारमीहसि ? दसा किमिमा ? ॥ ६७ ॥ वुत्त तीए सुपुरिस । सपइ मह
दिवसनाह तइ विट्ठे । मणकमल वियसइ, मउलियपि भण हेउणा केण ॥ ६८ ॥ खिइतिलए अरिमहणनिवस्स धूया अह सुत-
दत्ति । त सुणिय कुरु कुमार, महासि आसा पिय काउ ॥ ६९ ॥ मायापियरेहिं नि, तस्स चेव दिन्नाहमुदगवाणेण । अकयविवाहच्चिय
वज्जवेगल्यरेण अवहरिया ॥ ७० ॥ इह सिहरिसिहसेहर-सारिउछे खणविवव्विए तुगे । पासाए मुफ्फाह, सोयती दिवसरयणीसु
॥ ७१ ॥ एत्थतरमि पत्तो, पिक्खइ खयरो तहट्ठिय कुमर । उक्खवियतिक्खकोवो, खमडले खिप्पमुप्पयइ ॥ ७२ ॥ हाहारवमुहल-
मुही धसत्ति धरणीए निवडिया सुमुही । विलवइ सुपुरिसखयका-रिणी कह ही अह जाया ॥ ७३ ॥ बहुप्पहारनिट्ठुमुट्ठिपहारेण
त हणेऊण । अक्खयकाओ कुमारो, पुरो सुनदाए आयाओ ॥ ७४ ॥ आसासिया निरासा, सणकुमारेण सां सवुत्तंत । कहि-
ऊण परिणीया, गधन्वविवाहसोहाए ॥ ७५ ॥ चिहुरवरहिं दलदीहवयणु निहणइ ससिपन्वण । नयण मयणभडभलि-गडमडलमणि-
दप्पण ॥ ७६ ॥ भुयमुणालवेत्तलइलपाणि अरविंदसहोदर । घणथणकंचणकलस-ऊरुनवरभलभवर ॥ ७७ ॥ तसु खवेरहसोहगकल
स कइवन्नण फिर कयणु । जा कुरुकुमार चफाहिवइ होसइ निरु रमणीरयणु ॥ ७८ ॥ तह दसणे वि निव्वण उव्वण उज्जिभ-
माणपिम्मगुणो । सह तीए कीलतो वसइ विसको स तत्थेव ॥ ७९ ॥ खणमेत्तेण सप्पावलित्ति भइणीवि वज्जवेगस्स । तत्थागया

विरिञ्चिदर लोभीपथिवं वरं वरु ॥ ८ ॥ केचन द्वेभिर्यथा साय कपारघटि वयद्येव । विञ्चर अर म्परेगमुगुप्य सुम
 रिषं वाच ॥ ८१ ॥ मेमिषिदस्त वर्यं, मायय वायाप्यो वरो द्योरी । सारिसरिष्य द्रोक्ष्य, सा वि विषादपीदेर ॥ ८२ ॥
 वीपे सुनयञ्जुजाय, मायनिगुसु मिश्रदुरो कुमारो । परिनेह पयमाह, सा नि मयुनो सति पसति ॥ ८३ ॥ समुदेहि वरयेगेय,
 यमुनेगेय फाल्य लब्ध । सार सारदयेहि, पयुनिजा पुमरपथमि ॥ ८४ ॥ हरिपथपुनेगेहि केहि वरिष इमं कुमारस ।
 वा वरयेगेयवजो वाचिवरिपुनरनरे ॥ ८५ ॥ निवधसामन्ती सागच्छर सच्छरेव सविनेमे । वं वरेऽ उवयहि,
 तेन वरनेत्य पयुषिषा ॥ ८६ ॥ वाचनि ह्यवि येन ईति पयुषारगमुवासाय । क्वरंते वर्यं मिमुजो ईताय गुररसो ॥ ८७ ॥
 वा येन वरयेगेय, समुनेगे व रोमि रणप्ये । पुमरपथीयं पया हृग्नेर वसवियेगेय ॥ ८८ ॥ अमरिसवसजो इतस्म
 अस्वियेगस्त गव्यमनेय । वरिरिवर्यवृण्ये मिमुजो लेनाय हृजोवो ॥ ८९ ॥ पुमरेय गव्यमनेय, येन गंगूय संपुरं वस्य ।
 सत्यपरिपारं वर्यो समरवापातो ॥ ९० ॥ यमेय वरयेगे व समुनेगे व अस्वियेगेय । सार वरयेय वस्विकुपु परि
 यं वाचिष रोपि ॥ ९१ ॥ पुमरेय वरं वीगिसंगरे वसवियेगभूयेय । वृषं महोरण्यं, पुमरो वार्य गवयेहि ॥ ९२ ॥ व
 जोकं वर्यस्मनेयं विलरेय परिदरेह । विदरेह वामसलं जनेन सारिषवसलेय ॥ ९३ ॥ इगजकरयो एते छिन्नो अन्नो
 दूरीपयो विमुजो । सारिष्य छिन्नवयो वजो वजो सो वाचवियेको ॥ ९४ ॥ एगुया तो रयोविषयेय मिमुजने क्वरंयो ।
 पुमरेय वामयायो, वजो वरंयो व वर्यंयो ॥ ९५ ॥ 'एवमिषि वीमेसा, वरंय्य सातलं पुमरमि । अस्विय पुमरयेकस्त
 वरयययो वामनो वि ॥ ९६ ॥ एवहि वरयेगावृद्धिं सार एव तो वा वरयेगे । विषजसवियेगेगेहि वरयेहि छिन्न सठजेसु
 ॥ ९७ ॥ सारिषिसुगुणरप्य-ओगप्यमि करिष समपाय । विवारावृद्धि गवय केवरपयपयमिसेयं से ॥ ९८ ॥ वार सारिष
 येनयो सुविपायो लव पुमर वरिष । वर्यवसरेय वयाह, वरयेगेय विषयो ॥ ९९ ॥ वरु । वरिषं सुविष्य वमिमाकिना

मन्त्रं तुङ्गा धूयाण । पाणिं सणकुमारो, चक्की पीडिस्सइ सयस्स ॥ १०० ॥ तुह पाणिपीढाणुगगेहेण जम्भो इमांसि सहलत्तं ।
ता लहुउ होउ एवति, वच्चिओ वरविवाहमहो ॥ १०१ ॥ वेयड्डजिणहेरुं, काऊणऽट्टाहियाइमहिमाओ । सासय-असासाणसु,
पेक्खणपूयापयारेहिं ॥ २ ॥ अन्नत्यवि तिल्ये वित्थेरेण तिल्येसराण जत्ताओ । कुब्बतो सो पत्तो, एगमि सरोवरे रम्भे ॥ ३ ॥
अभिरामे आरामे, जावऽच्छइ पेच्छणच्छणुऊओ । दूरे चालवयसो, अणब्भुट्ठि न्व ता दिट्ठो ॥ ४ ॥ हरिसभरनिब्भरेणं, रत्ता
इकारिओ समीवमि । कयसव्वगपणामो, अईव उट्ठो इम उट्ठो ॥ ५ ॥ कहमिह महिंदसीह । आगओसि 'अइमायतायभायाणं ।
भण 'भण तणुकल्लण, सिग्गमविग्ग च धम्मस्स ॥ ६ ॥ आलिङ्गिऊण उववेसिऊण पायंतियमि 'पाणपिओ । कयपवगपसाओ,
विन्नविउ एवमाढत्तो ॥ ७ ॥ काएण सामिकुसल, अम्मापियराण न एण हियएण । तुरयाऽवहारदुब्बारदुक्खलउक्खणियसोक्खणं
॥ ८ ॥ विसिंसु विदिसासु सव्वत्य, पेसिया तुह गवेसया पुरिसा । यट्ठभमिओ गयसेन्नो, अहमवि एगो कउव्वेगो ॥ ९ ॥
गिरित्तरागरक्तार-पारवारावगाइट्ठणेसु । त कथ कथ न मए, सुट्ठु गविट्ठो न एण दिट्ठो ॥ ११० ॥ एत्तिय वरिसाणते, सपत्ते
दुक्कैयाण पज्जते । रयणनिही रोरेण व, तुमं समिद्धो मए लद्धो ॥ १११ ॥ कुमरेण वि वुत्ततो, सुमहंतो अप्पणो लहुं कहिओ ।
सा कटियवीरलडक्खेवसमा तेसिमासि दसा ॥ ११२ ॥ अह वेयड्डे पत्तो, पालइ रज्ज स सज्जियावज्ज । भणिओ महिंवसीहेण,
देव । अइदुक्खिया माया ॥ ११३ ॥ अइसविसाओ ताओ, ता वल्लिज्ज लहुंति तो राया । मणिमयविमाणमालाहिं चलिओ अइ-
विसालाहिं ॥ ११४ ॥ गयणयले अइगुरुक्खयररिद्धिसबधधुरो पत्तो । हत्थिणउरमि सव्वण, विम्भय सज्जेमाणो ॥ ११५ ॥ जणणिज-
णयाण नागरज्जाण जाओ तहा महाणदो । ओयविय भरहेण व, भारहवेत्तपि छक्खवडं ॥ ११६ ॥ नवनिहिणो चक्काई, चउदस
रयणा य तस्स सजाया । बारसवारिसिओ, तह कओऽभिसेओऽखिलनिवेहिं ॥ ११७ ॥ भरह पालइ छक्खवडमंडिय तिस्रवअक्ख-
पयावो । सोहम्मसभाए कयाइ, वासवो सुरसमूहजुओ ॥ ११८ ॥ कारइ सोयामणिनाम नाडय अवसरमि एयमि । ईसाणाओ

संगम-अमरो पत्तो हरिहरीये ॥ १९ ॥ तिम्रोलेले तरुमिय जवरोपान तारपार्थ ॥ १९ ॥ परियवमाओ तेवजि, तो सुण सच-
माईसु ॥ १२ ॥ पाव ! देव देवता सज्जनपदं वपुरि ठेप्योवस । हरिणर वरुं एवं जार्थविजयदमाजस ॥ २१ ॥ मुराज्येज
मिमेनें वमचमो धन गुनद पविरा । न किण्व व जालडजि वधिस सज्जनमारस ॥ २२ ॥ जद विजयविजयेका वधार
ईण हने दुवे देव । मीतिणि सुण संयमिजन मनुपस जद वज ॥ २३ ॥ जद—जं जद ते वर जेपसपममहाज सुपमप
पदुं । वधिरिणि सचमिजान होइ सचिमनें जेव ॥ २४ ॥ वमचमो जेव, ते सुण ते परिमिजनें वज । हसियपुरिमि
वसिजयवधुविज विजयिने ॥ २५ ॥ जालेजेव सचिने, सचेनें वमचिनें तु पेमेसो । सिरपूजनें जाले, मिजेन पुढा वरुंवेदि
॥ २६ ॥ जमरज्यमिनें हनें, तु मिसुलेका सचिमच जने । देसवणर एण, जाला रजिना विय ॥ २७ ॥ मचिनें निजेन
यो मर ! मरुमिजेवोवसवावे । विदु गुणेवेइ कव एनें पमिस्तर निरजेव ॥ २८ ॥ एव ते विजयिना मज्जर मज्जर
मिसेवको वधी । गुण्व दुसुमसुपुदि, को सचमचिगदी ॥ २९ ॥ एमणेव विण पुणेवि कपलजगवसवसो । ते वि निम्न-
देव, जाल जालसज्जन ॥ ३० ॥ मचिनें वमचिनें वजारेनें विमेरिवा तुमे । जाल जेव वि जालेवि दो ते
पमेदि ॥ ३१ ॥ जमरज्यमि जे, केनें जालि जारिनें तुन । कपुच न वरिसें वसिजेव विजयिने ॥ ३२ ॥ जद
विजिवा ही वधी संकेता वसि तुन सचिमि । ते जमरज्यमि विजयिने । जाल निमिजसज्जनमि जालुमिनें विजि ॥ ३३ ॥ वि जाल जालेज्यमि, मुमिज-
मिप पुनिजस वसि । वरिजमिनें वजारेवजारेनें ते सुण जाल ॥ ३४ ॥ जेपेवि जाल हरिजमचपुजेनें वरुं ई पज ।
व पमोमि मज्जर । व हरि वि वमिज ते जाल ॥ ३५ ॥ जेव जालेज्यमिनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें
जाल, जालेनें वजारेनें ॥ ३६ ॥ तुन जालेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें
॥ ३७ ॥ एव मचिनें वजारेनें, तेनु सचमि वजारेनें वि । जाल विजयमचिनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें वजारेनें

वि तारतेरुवाइ जाइ जइ नास । तो दिवसमासवासेहि, किपि होही न यागेमो ॥ १४० ॥ किं किं न कय कलुस, कायस्से-
यस्स कारणेण मए । तस्सावि वसा एसा, ता सज्जो किज्जउ सकज्ज ॥ ४१ ॥ सुविढ सरीरेण, कस्स कस्स कज्जाइ सज्जियाइ न
मे । अबलो नियकज्जेसु वि, कह पिक्खिस्स परसुहाइ ॥ ४२ ॥ सुकय सुकयं ज आसि, सपर्यं त गय नवं कुणिमो । कह अब-
ल्लो रोगेहि, साहयिस्सामि परलोय ॥ ४३ ॥ भोगे भोतुमसत्तो, अन्ने भुंजंतए नियच्छतो । ईसा दुहं वहिस्स, सुहाय अहुणा
चइस्स ते ॥ ४४ ॥”

किंच—“आस्थानी प्रथमा मलोचयमय कुक्षिः क्षिय कुत्सितो, विस्मृष्टिरनुक्षण मलरसैः स्यन्द सदा तन्मय ।
सस्कार प्रतिवासर यदि जलसेवादिभिर्निर्यते, काऽवस्था वपुस्तदापि नियतेऽत्येतस्य कीदृग्दशा ॥ ४५ ॥”

ततः—“कप्पद्दुम तणेण व, काणकवड्डेण कामवेणु व । चिंतामणिमुवलेण व, काएण किणामि धम्मघण ॥ ४६ ॥”
इय नियट्ठे पुत्त, ठवित्तु कयअरिह-सघसम्माणो । अच्चिन्नचकिलन्नीविच्छइ छदिय तणं व ॥ ४७ ॥ सिरिविणयंधरसूरीणमतिए
अब्बिणेइ पव्वज्ज । सम्म सिक्खिय अक्खलियचोक्खसिक्खो महियमोक्खो ॥ ४८ ॥ रयणरमणीनिहाणा नयरनरनाइपमुइमणु-
लगा । जा छम्मासे भमिय खणपि खित्त न चक्खुपि ॥ ४९ ॥ छट्ठस्सते पारइ, चीणकूरेण छगलछासीए । पुण छट्ठाइतवाणं,
पारणय कुणइ चीणाई ॥ ५० ॥ एएण तवोकम्मेण, पारणेण च अइचिर काल । पयपणेण फणिणो व्व वाहिणो दूसहा जाया
॥ ५१ ॥ तिब्बेण तवोकम्मेण, तस्स आमोसहाइल्लोओ । जाया तहावि वाहीपडियार कुणइ न कयाइ ॥ ५२ ॥ जाणइ जइ
पुव्वकड्डाण दुक्कडाण अवेइयाण सय । मोक्खो न होइ वेएइ, वेणं तेण ताण सया ॥ ५३ ॥ कंइ अभत्तसद्धा, तिब्बा वि-
यणा य अच्चिछ कुच्छीसु । सासें खास च जर अहियासइ सत्तवाससए ॥ ५४ ॥ इरिणा पुणवि पससा, कया कयावि दु सण-
ज्जमारस्स । सक्केण वि सक्किइ, न मए खोभिजमिमोऽवस्स ॥ ५५ ॥ तियसा तेच्चिय तो सत्तमुत्तम तस्स तं परिकिञ्ज ।

नरा भोगमिदोचक्षिमा वरविजयोधेय ॥ ११ ॥ सेवसेवसास सखे, सज्जुमारो मरा(गुणी) मुषी क्षेहि । रररररररररररररररर
 खररा विरो विरररर ॥ १७ ॥ विरुषविजयसखेयो वररररररररर-वयवविरो जो । वररोष्य वरररररररर र लोहिओ रो
 रर वररर ॥ १८ ॥ वारररररररररररररर रर सखर वरररररररररररररर । वररररररर वरररररररररररर रर ररररररर ॥ १९ ॥
 वोरररि से वररररररर वरररररररररररर । वरररर ररररररर वर ररररररर ॥ १६ ॥ वररि व वरररररर
 वररर मुनी ररररररररररर । वरररर वररर मुनेव ररररररी वररि सखर ॥ ११ ॥ मिदुवसेवमरगुणीमारररि व ररर ररर
 ररि । वररीओ वोरररररि व मुनेव रररि वररि ॥ १२ ॥ न वररि वरररर सखेव वरररर ररररररर । वररररररि वी-
 वी वररररर रर ररर रररि ॥ १३ ॥ वरर मुन वरररररी वरररर रर रररर । रररि मुन वरररर वररि वररि वररि वररि
 वररि ॥ १४ ॥ वररररररर रररररररर वर वररररररर । वरररररर ररर वररि वररि वररि वररि वररि वररि वररि
 वररर वरर वरररररररररी वरररररर । वररररर वरररररर रररररर रर ॥ १५ ॥ वर रर वररि वररि
 ररर रररररररर वर वरर । रं वर रर वर रररिओ, वररि से वररि रररररर ॥ १७ ॥ वररर रर वररि वररि
 वररररर ररर । वररि रर वररर, वररररर ररर वर ॥ १८ ॥ वर वरररररररर, वर वरर वररि वरररर ररर । ररर
 वररररर ररर रररर ॥ १९ ॥ वर ररररर रररिओ, वररर रररर । वर ररररर वरर, वरर वररर वर
 वरररर ॥ १७० ॥

वपुः शिवायामात्रायाः शिवस्यैव । वपुः शिवायामात्रायाः शिवस्यैव ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

आग्नेहमि सुसंजहि मिच्छिष्य कसपडिन्ना
आग्निष्णुस्तुपात्रवर्षता हुर णामि दिव ।

पदसि वलसि मज्जमुनि माज्जसि ष्णु ष्णु होसि मज्जमपयसि एषि षसियु ॥ ७२ ॥

आमोसहि-विप्पोसहि-खेलोसहि पमुह, लद्धिसमिद्धिपसिद्धियसिद्धियअत्थिहि तुह ।
तद्वि वाहि अहियासहि सामि ! समाहिवर, तिणि कुमार जोगीसरु महिरिसि तुहु जि पर ॥७३॥
तुह रुवहि पडिच्छउ अत्थि न मुवणि जिब, अइसमग्ग निरवग्गह वेरग्गहइ तिव ।
ता मह महिरिसि सहरिसु एव पसाउ करि, खमहि खमहि अवरद्धउ ज अन्नाणभरि ॥ ७४ ॥
इय कयथुवि तो देव दोवि पणमेवि पय, परमपमोयपुल्यचिय निय नियठाणि गय ।
सामि सणकुमारु सो धारिय धम्मयुरु, कप्पि सणकुमारि उपन्नु महिडिहसुरु पवरु ॥ १७५ ॥
इति सणकुमार चकोकहा सम्मत्ता । एतत्कथानकानुसारेण गाथार्थं सुगम ॥ २८ ॥ क्षणमात्रेण देहस्य परिहानि प्रतिपाद्य

शेषस्यापि सर्वस्य तामाह—

जइ ता लवसत्तमसुरा विमाणवासीवि परिवहति सुरा । चित्तिज्जंतं सेसं, संसारे सासय कयरं ॥ २९ ॥

‘लव’ कालविशेषोऽत्र प्रक्रमे पुनः सुगतियोग्यप्रकृतिबन्धप्रस्तावः प्रोच्यते । लवः सप्तमो येषां सुरविमानानां तानि लवस-
त्तमसुरविमानानि-अनुत्तरसुरोत्पत्तिस्थानानि तद्व्यासिनोऽनुत्तरसुरा एव । किल कोऽपि जीवो भवनाविशेषात् क्रमेण विशुद्ध्यन् प्रथमलवे
१ सुमानुषत्वयोग्याः सत्कर्मप्रकृतिर्बोध्यन्ति । ततो २ व्यन्तराणां योग्यास्ततः क्रमेण ३ ज्योतिष्काणां ४ भवनवासिनां ५ वैमानि-
कानां ६-७ भ्रैवैकवर्तिनामनुत्तरवासिनां च देवानां योग्या करोति । एवं च सप्तमो लवोऽनुत्तरसुरोत्पत्तियोग्यो भवति । ततो यदि
तावदनुत्तरविमानवासिनस्त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमायुषोऽपि विजयवेजयन्तादिदेवाः रम्यस्थितिं लब्ध्वा लज्जयन्त्यवन्ते तदानीमन्यत्कतरद्वस्तु संसारं
शाश्वतम् जीवानां सासारिकसुखोत्पत्तिस्थानं, न किंचित्त्रित्यमस्तीति भावः । श्रीसिद्धचूचावत्रापरोऽर्थो व्याख्यातोऽस्ति स तत
एवावसेयः ॥ २९ ॥ साम्प्रतं पुण्यानुबन्धिनः पापानुबन्धिनश्च पुण्यस्य परमार्थतो दुःस्वरूपतामाह—

लोके शोकमु(ञ)पि क्षणे गतगुणे श्रेय पथे सद्व्यथे, क्रान्ते ब्रह्मणि मर्मणि स्थितमतौ संक्रन्दने क्रन्दने ।
तूर्णीं पुष्पाति पूर्णिपद्मलदश चेद्राघणो नो हरेत्, तत्किं तत्पृथुकण्ठपीठलुनाद्विद्योत्सव स्यादयम् ॥ १५ ॥

भणिओ तेणाऽमच्चो मच्चुमुदाओ तुम विमोणमि । जइ मह पुत्ते पाट्टेसि चाडमिह गूढगेहगओ ॥ १६ ॥
पडिवन्न विप्पेणेवि तेणेय हरिसनिम्भरेणेण । किमकज्जपि न कज्जइ पाणपिवासाण पाणीहिं ॥ १७ ॥ अविकलकलाकलव
सिक्खत्तवयतो विशक्खणे तणए । पाणस्स तस्स पाणप्पियाण चोरियण रमइ ॥ १८ ॥ अन्नु पाणुपाणहयरि किज्जइ, तसु जि
भज्ज पच्छन्न रमिज्जइ । चरिउ एउ सोत्तिह विसिद्धह, नहु अरुज्जु गुणवत्तह भट्टह ॥ १९ ॥ इय अवगयवुत्ततो पवत्तं पाविउं
तमीहइ सो । इह सहइ पारदारियपराहवं को सदारेसु ॥ २० ॥ तत्तो अवगयत्तेहिं तेहिं पुत्तेहिं चपिओ पाओ । निस्सारिऊण
मुक्को नमुई हत्थिणपुर पत्तो ॥ २१ ॥ उवयारस्सुवयारो जो सो वाणिज्जमिह न कोइ गुणो । त जीरवति जे उण, ताण मह-
गीण किं भणिमो ॥ २२ ॥ सच्चिवो कओ कयाई, सणकुमारेण चफिणा तत्थ । मणिदूणे ठाज्जइ, काओ वि अणायत्तेहिं
॥ २३ ॥ अह विसमवाणभूवालज्जित्तए सारय समय । अइतार तारुत्त ते पत्ता चित्तसभूया ॥ २४ ॥ सिंगारदिक्खदक्खे
देवे वड्ढमि तमि गिरिसेण । सामरिसेण विहिणा व वम्भहा निम्भिया दोवि ॥ २५ ॥ किन्नरकठा कुठा नारयवीणा वि होइ
अपवीणा । ससुहेण तेसु गायतणसु कन्नाण पारणय ॥ २६ ॥ सोऊण ताण सरतणमुच्छणाछायसगयं नेय । मन्ने दिन्नासि
तया कलकठीण मुदे मुदा ॥ २७ ॥ अह विलसेइ वसतो, पउत्थवइयाण सोसियवसतो । अविउत्ताण वसतो, जायं जणहिय-
मवसतो ॥ २८ ॥ ससहरसियायवत्तो, मलयानिलचारुमारणाहो । कुसुमसरसेन्नगाहो, वसतराओ जण जयइ ॥ २९ ॥ नह्या-
डीए तारय-कुसुमाए काममालिणेसो । ^१ससालिज्जइ सिंगारसारकदो अहो चदो ॥ ३० ॥ महुसमयमि पवास, माणं वा मा

दुजाइदूसिएण ता इमिणा जग्गुणा वि पज्जत्त । इय चित्ति य ते चलिआ उड्डमुहा कहिं पि मरणाय ॥ ४९ ॥ इच्छ गच्छ
 तेहिं सिहरी निरिक्खओ कोवि । पडणाय चडतेहिं च तत्थ एगो महासाहू ॥ ५० ॥ वाघारिय पाणिजुगो सुदुमाण पाणुतणुपरि-
 प्फदो । नासानिचिद्विद्वी सियझाण ह्यायमाणो य ॥ ५१ ॥ तममयनिम्मियझरहर-शरतनिज्जरणमिच निरिस्संता । अवगयताया जाया
 आया अभिवदिउ पुरओ ॥ ५२ ॥ पणमिय महीनिचिद्वि, गुणिणा उस्मारिऊणगुरसग । भणिय भो ते तुब्भे, तिमत्थमेत्थागयाओ दुग्गे
 ॥ ५३ ॥ ता बुत्तो बुत्ततो निओ तओ जण तउसी सो । अहह अजुत्तगजुत्त जमप्पणो घायगा होद ॥ ५४ ॥ जाइ कल्लो
 दुष्कम्म-निम्मिओ तक्खओ तओ जुत्तो । भिगुपड्ढणे पिउमिय पडेइ न झडेइ दुक्कम्भं ॥ ५५ ॥ नियदुक्कयम्बयद्वा ता पव्वज्ज
 पव्वज्जिउ सज्जो । अहिगयसुयत्थपरमत्थवित्थरा तवह तिब्बतव ॥ ५६ ॥ एमाइ वैसणा वासणा अगीकुणंति ते दिक्ख । देइ स तेसिपि
 महासुणीण गगो नवो कोइ ॥ ५७ ॥ लहु अहिगयसुत्तत्था गीयत्था ते रविंति अप्पण । छट्ठमवसमदुवालसाइ तवक्कमुणा कम्म
 ॥ ५८ ॥ पुरत्तगराइविहारफमेण हत्थिणउरमि सपत्ता । सग्गयुणी मासरस पारणा पुरसतो ॥ ५९ ॥ गोयस्वरियाए उय-नीयगेहगणेसु
 हिंडतो । धनल्हरगवम्भरण नमुड्भतिणा तेण दिट्ठो य ॥ ६० ॥ पणभिजाणेऊण, नियनिंदियक्कमकहणसकाण । स नयरनिरसारण-
 कारेण ताडावए तमल ॥ ६१ ॥ “उत्तचिणिय चित्तसका वका दुष्कम्मत्तारिणो निश । कयमुक्कया सन्नत्थवि नीमका चेय त्रियरति
 ॥ ६२ ॥” अह अविहियावराहस्स तरस्स पयस्स लेट्ठुजट्ठीहि । उव्वसइ तेउलेमा, भूमेणधारिय गयण ॥ ६३ ॥ अउमुरहिसीयलाओ
 सुनिम्मलाओ वि चट्ठणहिं लहु । उन्ठलइ किं न जल्लो सुयण घसिचामाणाओ ॥ ६४ ॥ नउल्लणहिं व छन्न उद्धरउद्धयभू-
 मपहलेहिं । नउमडलमालोइय आया भीया पुरपट्ठणा ॥ ६५ ॥ चाक्की वि सभागतूण रात्ति पणओ पण्णु धिन्नवइ । जइ मगा-
 रिसी वि कुप्पति ता जल किं न पज्जलइ ? ॥ ६६ ॥ “हियाण सुणीण कोवो, न होइ आह होइ चिट्ठण न चिर । जउ कदवि
 चिरं चिट्ठिण्ण, तद्वि निव्वउइ न फलेहिं ॥ ६७ ॥” इय चकिं पि चित्तुधारणाउ अगणतयमि तया । अणुत्तसमते पत्तो, चित्तो
 युत्ततत्तविक्क ॥ ६८ ॥ पभणइ मा कुरु कोय, वडिस्सण एस पट्ठण पच्छा । पढम तु तिब्बतक्कम्मनिम्मिय सुकयरासि ते

[illegible]

गमि । जाया तियसा चविऊण चित्तितियसो पुरिमताले ॥ ९० ॥ जाओ पुत्तो इब्भस्स, सो वि सभूयसुरवरो चनिउं । कपिल्ले वभ-
 पिया-चुलणीए कुक्खिमोइन्तो ॥ ९१ ॥ गयवसहाइचइससुमिणेहिं सइओ सुओ जाओ । अइतारतारतेओ, पुव्वदिसाए व्व दिण-
 नाहो ॥ ९२ ॥ वित्थारेइ सव्वत्थ पत्थिवो पुरमहूसव परम । नाम च वभइत्तो त्ति तस्स दावइ सुइमुहुत्ते ॥ ९३ ॥ उवचयम-
 चइ वेइेण, तह सुनिम्मलकलाकलवेण । निरुवमनयणाणदो चदो त्रिव सेयक्कयमि ॥ ९४ ॥ सइ अप्पियसब्भावा मिता चत्तारि
 तस्स वभस्स । चउराणणस्स सन्नयणाहावयणाविव अहेसि ॥ ९५ ॥ वाणारसीण कउओ कणेरुइत्तो पहू गयउरस्स । दीहो य
 कोसलाए चपाए पुक्कचूलनिवो ॥ ९६ ॥ निरवज्जरज्जचित्ता-धुरधरो तह घणमहाऽमओ । पुत्तो तस्स वरघणू घणिय कलिओ
 पियगुणेहिं ॥ ९७ ॥ ते पचवि रायाणो वभाइया परुडपणयवसा । विरहमणिन्ऽमाणा परोप्पर एवमभणिंसु ॥ ९८ ॥ पत्तेय, पत्तेय
 पचसु रज्जेसु वरिसमेफेफ । नियनियपरिवारजुया जुगवं चिय सबसामोत्ति ॥ ९९ ॥ कत्थइ समये कडगाइएसु पत्तेसु वभनिवपासे ।
 वभस्स सिरोरोगो जाओ दावियसुयणसोगो ॥ १०० ॥ पडियारेसु कएसु वि, अनियत्त तमि तमि गुफामो । उच्छओ कडगाई-
 णमप्पण वभइत्तसुय ॥ १०१ ॥ जह सयलकलाकुसलो पावियनीसेसरज्जपन्भरो । जायइ सुओ ममेसो तह कायव्व त्ति ते
 भणिया ॥ २ ॥

जओ—“ पसुहत्तणुईओ अनियत्तणाउ वच्चति वित्थरीओ । सुयणाण मित्तीओ जहा नईण व पन्नितीओ ॥ ३ ॥ ”

“ निद्धमहुराउ पुब्बि मज्झवि चित्ताउ अतलुक्कसाउ । रलभिन्तीओ भोयणाधिन्तीओ विच घणइडाण ॥ ४ ॥ ”

तत्तो कमेण पत्ते परलोयपहमि वभनरनाहे । मयकजेसु कएसु सव्वेसु वि जणपसिंहेसु ॥ ५ ॥ ते रज्जकज्जसज्ज सठाविय
 तत्थ दीहनरनाह । कडगाई तिन्नि निवा नियनियरजेसु सपत्ता ॥ ६ ॥ चुलणीए दीहस्स य दोणह्वि कज्जाइ चित्तियताण ।
 सीलवणवइणपज्जणो जल्लो व्व विचिभिओ मयणो ॥ ७ ॥ अगणियकुलमालिन्ना चुलणी चउलत्तणेण चित्तस्स । दुरुडिइय जण-

[illegible]

एषा भणुणा पत्ता पत्तरा ॥ २९ ॥ परिनागगाण तद् भिन्दुगाण नाणागिगाण पणिया ॥ भद्रगद्वो न्य नदि गग शत्रं पयद्रो सो
 ॥ ३३० ॥ सम्मानाणापरिहृदि अपणो निधियेसपुरिसेति । पगागायं सुग कारार जाग चउगे ॥ ३१ ॥ णं टियमि तर-
 वइकन्ना सा नियपरियरसमेया । निगहत्थ पत्ता कण्ठिजे कसियपराण ॥ ३२ ॥ विनं पालिगाहण गगनिमित्त चओ य र-
 णी । वरथण धुसमेओ पेमिओ जउठर कुमरो ॥ ३३ ॥ नागजुगमि अडगाण गिसाण पन्नाठिये व त मण । जाओ य
 कलयलरवो अइमीओ सन्नाओ तत्स ॥ ३४ ॥ पन्नुभिग ल्लभिहिदिह भूमरंणाऽऽयविज्जण हन्थोळ । आपुन्निओ वरथणू हिम
 काडे छमरनेयति ॥ ३५ ॥ कुमर । तुहाऽणयकाण णमो वीगाहयद्वरो रईओ । ण्णा न रागठया अन्नकिग छाइ तम्परिमी ॥ ३६ ॥
 ता तीण मयणओ कुमरो जपेद क्किमिह कायन् । तो भनियं वरथणुगा पन्धिपत्ता इरं(र) पैय ॥ ३७ ॥ दिन्मि तंमि पत्तं
 सुरगद्वार विणिगया तेण । दोन्नि नि गगातीरे 'पराणममि सपत्ता ॥ ३८ ॥ पुर निय धणुगा आरियमि जाणुगंगुगन्वमि ।
 तत्तरणमाल्हा ते पन्नास जोग्गाणि गय ॥ ३९ ॥ अरहिण्णपक्केण्ण रोदया क्षपि निविडया तुरग । वाण्णि वेप गां लणा
 पत्ता तओ गाम ॥ ४० ॥ गोढुगिहाणनेग पुमरंणं वरथणु तओ भजिओ । तद् पत्ता द्रुव मे परिसत्तो तद् रउ जाओ
 ॥ ४१ ॥ तो गासवहिं त आरिज्जणमिअतरे पण्डो गो । पेत्तुण नाथिय आगण नुंआरिक्खणि मिहं ॥ ४२ ॥ अमुदुमइगाययाने
 निवामिओ पट्टण वरो य । वण्णुणेण वन्डे मिरिन्तो लन्निट्टुचन्निओ ॥ ४३ ॥ पेमपिआगायो वरगणुगा विव हओ
 परावत्तो । जद पइयि दीदयाया जाणिन्ना ह्णेज नो अग्गे ॥ ४४ ॥ इय मसमं वहेण वरपडिगाएवगगन्ना य । गामत्तो सं-
 पत्ता ण्णाओ गाहणगिहाओ ॥ ४५ ॥ 'निमम्य रामवेत्तेणाऽऽमसिण गुणहेह मेदेमि । गुण तव निरोजिय' नईदु तत्तर
 गणमि ॥ ४६ ॥ ण्णा पद्दामदिला कुमरस सिमिदि अन्नाण निरोकि । वन्नाइ भणुमइण भूण छोण गग । परो ॥ ४७ ॥
 अन्तं निगगोयणपरेण भणिय अमगुणेण । अन्ते । विजमि हिं सुगपडुक्केण 'किमिणिता ॥ ४८ ॥ त्थुत्तओलेनं भ-

निर्वं परसायिका सुष्ठु छाभि । । मेविर्णिपण मन्विं गुण्यमिते जो बरे पारी ॥ ४९ ॥ पददुष्पयधनको विरनुचो योयन
 करित्वा व । वषाद बाळार करो स होही न सविहो ॥ १५ ॥ हा तथिया नेव निवसे पायिप्राण करेद हो पुनरो । वार
 नु इत्यो मेसि परोम्मे विम्वरो येहो ॥ ५१ ॥ गीचा रवणी सा तेव हीद सदि सओळामण्यद । बाधुअण्डुणजओ सख्यंग
 यवलिप्यीद ॥ ५२ ॥ दीपदिने वरकनुय मन्विओ गणमयसि ते दूरे । कदिडे वेगुमई सज्जार्त्त निमाया दोनि ॥ ५३ ॥
 गमवर्त्तनि दूरे, एका हे दोवि वरदुद मन्वो । पाणीयऽऽव्यवक्य, गवो म्हुं विमाया मण्य ॥ ५४ ॥ निसुनो वानप्याओ
 मय बाण वीरप्यया मणा । समेनि वेमणस्य ग्वाजोरे विम्वरि ॥ ५५ ॥ हा नासिखार दूरेन मयावार्त्त करिणु गवर्त्तसि ।
 बाया मसुमोस्य पमिपासि (?) विहा कुमापस ॥ ५६ ॥ वारपथेजे अविणु वरक्यू तं गवो ससिबरेडे । जार्त्त विम्वरसाय न कट-
 दुराणं फं एहो ॥ ५७ ॥ विदो वीरमथेरे फं व इम्मंठठ वरोसादि । एवो कुमरासने कसिपि विरकनुमंवरित ॥ ५८ ॥ कब-
 सकिने वाने कुमाजेसो निवस्य वदनि गवो । तस्ये स विम्वरेजो स्यास्यान्वो सुपुनरं ॥ ५९ ॥ कंठरं कवरजेसो गवर्त्तपकां
 गवो वल्ल । हरिचरित्रो विर्यंकि वीरपयविरिभिरिपुत्र ॥ ६० ॥ वण्डपुत्राचिन्वो तं वद्विमावकमिणु वरपसिने । ये
 पण एवसेग एवसुसिचकनु पसमव ॥ ६१ ॥ वंदेसमंसेव नि संघाया तस्य वीरिक्कासा । पयपवियापपुरस्सप्याऽऽपुणे
 एव हो एव ॥ ६२ ॥ मयं । से कवासायकमेएव तवो कुमवस्य । वीवो सवीक्कास्यसिओ व सपस्यवयेएव ॥ ६३ ॥ वदु
 पकास्येये एवं पुनं जगताकस्ये । ज वर एव वगामनं जार्त्त संपद महाभाग ! ॥ ६४ ॥ एव्यवागममये माव्य अरिपुओ
 निवमिदस्य । कुमारेनं पुनंवेओ कदिओ सम्वोनि इकवस्यो ॥ ६५ ॥ वार पुण्यापयवणउपयेव यविओ ववो स पुमगस्य ।
 वीमस्य दुव्य विवो पुढास्यका जर्त्तं वासि ॥ ६६ ॥ हा वण्ड ! विवो विप एव वासओ निप्यनं वरिक्कादि । पुंणु विसा-
 वयेवरिवां संघारणरिवां ॥ ६७ ॥ वारकुणेनं कंठं सगुल्लवजनिव्य दे वण्ड ! । वण्डी वरा मक्काडी वीनं नीक्काटमसुसय ॥ ६८ ॥

तथा—“ समुद्रस्यापत्य प्रथितमहिमा मुद्रितभुय , स्वसा प्रालेयाशोस्त्रिनयनशिरो घाम वसते ।

मुरारातेर्दाराः सरसिरुहकिञ्जल्कनिलया, तथापि श्रो स्त्रोवत् प्रकृतिचपलाऽऽलिङ्गति सलान् ॥६९॥

किञ्च—विपदि धैर्यमथाभ्युदये क्षमा, सवसि धाम्पदुता युधि प्रिक्रम ।

यशसि चाभिरतिर्व्यसन श्रुते, प्रकृतिसिद्धिमिद हि महात्मनाम् ॥ १७० ॥ ”

लब्धमिप्पाओ कुलवइस्स सो तत्थ अच्छिउउ लग्गो । निषित्तो नियमवणिन्ण केयल वरधणु सरर ॥ ७१ ॥ सो कुलवइणा धणुवेयाऽऽइयाओ कलाओ सयलाओ । अण्हिज्जियपुव्याओ सम्ममहिज्जाधिओ कुमरो ॥ ७२ ॥ कइयाइ कदफलजलगवेसगे तावसे अणुसरतो । रुन्मतो कुलवइणा कोऊलतरलतरचित्तो ॥ ७३ ॥ सो रत्तपरिसरस्मी आलोयतो वणाडं रम्माइ । अंजणगिरिं व तुग मायगमहो पलोण्ड ॥ ७४ ॥ वरकडओ गुरुदत्तो सुपयडपाओ विसालवसो य । ज विहगिरी कुमरस्स, दसणे जगमो जाओ ॥ ७५ ॥ सो ददइण कुमार सम्मुहमित्त सरोससिगवई । चलिओऽभिमुह पगक्खमेव नज्जइ जमो मीमो ॥ ७६ ॥ कुमरेण कोलुगुत्ताललालसासकवंचित्तेण । पक्खित्तमुत्तरीय काऊणं मडलगा ॥ ७७ ॥ सम्मुहमिस्स तेणावि तम्भणा चेव घेतुमुम्मित्त । सुवावडेण नहगणमि जाओ य रोसधो ॥ ७८ ॥ त च नियमुत्तरीय गहिय दच्छत्तेणेण छलिऊण । कुमरेण तो अम्मुद्धो विविह कीलाविउ लग्गो ॥ ७९ ॥ सुडगभायफत्सणवट्टियेवगस्स तस्स वणकरिणो । अणुमगगामिणो रणमह कुमरो धाविओ पुरओ ॥ १८० ॥ तत्तो कुलालचक्रं व भामिओ जाऽऽसम पर पत्तो । तत्तो थमिय तइसचारि मयजूहम्मइमहुर ॥ ८१ ॥ कुमरो काग-
लिगीण गाइउ राइउ च जा लग्गो । निमुणइ ताव करिदो निप्फदो ^१तडुवियक्करो ॥ ८२ ॥ दसणगलगपयपकरणं पामुक्कस्य-
ल्लासेण । पट्टिपप्से कुमरेण से कओ आसणाविलासो ॥ ८३ ॥ पडिपुन्नकोवगो अह सणिय सणिय समुत्तरेऊण । लग्गो गवु

[illegible]

वितक्षिय हिरन्नवृद्धीसमो सहसा ॥ ५ ॥ कत्तो वि आगमो मञ्ज पुन्नजोगेण जीवियव्वासा । सपन्ना तेण पुणो वुत्तासो कत्थ
 महसत्तु ॥ ६ ॥ जेण परिक्वेमि वल तस्साऽह भासिय तओ तीए । दिन्ना मे धिज्जा सकरिन्ति तेण पडियसिद्धा ॥ ७ ॥ भणिय
 च तुज्झ एसा सुमरियमेत्ता भवितु परिवारे । सहियाईण कज्ज काही पडिणोयरक्ख च ॥ ८ ॥ साहिस्सइ यवइयर मञ्ज सया
 सुमरिया तए एसा । नामेण नद्धुमंतो, विक्खाओ सो य भुवणमि ॥ ९ ॥ पुन्नेहिं समहियाण, मह तेयमसहमाणओ सतो ।
 विज्जासिद्धिनिमित्त म मोत्तुमिममि पासाए ॥ २१० ॥ भगिणीण जाणणकए विज्ज जाणावणिं च पेसित्ता । वसकुडगीहणमि
 सपय सो पविट्ठो त्ति ॥ ११ ॥ म परिणेही साहियविज्जो अज्ज च सिद्धिदिवसो से । सिट्ठ कुमरेण तओ, जहा हओ सो मए
 अज्ज ॥ १२ ॥ हरिसूससियसरीरा सा भासइ सुट्ठु सुट्ठु ते विहिय । ज तारिसाण दुन्नयपयण मरण चिय पहाण ॥ १३ ॥
 गधव्वविवाहेण परिणीया तक्कयण पणयत्ताणी । तीए य सम स ठिओ जा काल कचि ता निसुओ ॥ १४ ॥ सवणण रसायण-
 सारसोदरो सुदरो य उल्लसिरो । दिव्वविलयाण सहो, पुट्ठा सा तेण किमियति ॥ १५ ॥ एआओ ताओ तुह अज्जउत्त । सत्तुस्स
 नद्धुमतस्स । भगिणीउ खडविसाहनामिगाओ सुरूवाओ ॥ १६ ॥ तस्स विवाहनिमित्त घेतु उवगरणमागया एत्थ । ता तुब्भे
 थेवमवक्केह लहु एय ठाणाओ ॥ १७ ॥ जाणामि भावमेयासिमत्थि नत्थि तुममि अपुराओ । जइ होही ता रत्तं, पडागमुवरि
 पचलिस्स ॥ १८ ॥ अन्नह परिपडुरेवमेस तीए विइन्नसकेओ । थेवाए वेलाए धवलपडाग परिचलति ॥ १९ ॥ इट्ठुणमव-
 क्तो तओ पएसाओ गिरिनिगुजमि । पत्तो दिट्ठ च तहिं सरोवर गयणसुविसाल ॥ २० ॥ ण्हाओ तत्थ जहिच्छाण न्छिन्नप-
 हलगसव्वसतावो । अग्घाइय वियसियफ़मलसअइसुरहिगधभरो ॥ २१ ॥ तीरुत्तिनेण पलोइया य सरपच्छिमुत्तरे भारो । नव-
 तारुन्ना उन्नयपओहरा कन्नगा एगा ॥ २२ ॥ तफ़ालाऽरोविय चावड्डमुक्केहिं वम्महसरेहिं । सल्लिज्जतसरीरो जाव पलोइ त
 ताव ॥ २३ ॥ धवलेहिं सिणेहसमुज्जलेहिं नयणेहिं त पलोयती । चलिया तओ पएसा कुमरेणमिम भणिज्जती ॥ २४ ॥
 “अलसचलितै प्रेमाद्रैर्मुमुक्षुलीकृतै । क्षणमभिमुलैलज्जालोलैर्निमेषपराङ्मुखै ॥ २५ ॥ हृदयनिहितभावाऽऽकृत वमद्भिरिवेक्षणे ।

क्वच सुखी कोऽत्र सुखे ! त्वच्छय विद्योन्मते ॥ २९ ॥ " ततो मुहुतामेतेष्व चेष्टिषा पेक्षिषा हर्षेण तर्हि । एषा समन्वये
 क्वचसुखमहर्षोमात्मन्य ॥ ३० ॥ तेषां पुण्यवि व ज्ञानवि सुपरिशीर्षिभ्योऽं । मयिर्षं च तीर्य या मा सरयेति त्वं दिनु
 ॥ ३८ ॥ श्रवणसहज्येऽं तीर्य परिहृत् तत्र मयिर्षं । महत्समुदं ह्यव्यक्तम् ॥ ३९ ॥ अत्र मर पित्र्यं
 द्विगिरे ज्ञानाच्छर निष्पद्यन् तत्र कुप्यु । ता एव तस्य तुल्ये तीर्यो तो मतिगर्भीनि ॥ ४३ ॥ मप्रक्षियकराश्चमक्ष्य मभिजो
 ल्नी व तीर्य अत्र एते । इह सप्तमिषो सुख्य परिजो सिरिर्कजनामय ॥ ४१ ॥ का द्रुल्यो ज्ञानाग्नेय त्रिदिवं तरेव सचिदेव ।
 तीर्यमिरे क्माच्छरवपुमि समुज्ज्वल सरे ॥ ४२ ॥ तीर्यो रमो वज्रायस्व पार्थमि तेव मो वदुं । अतु(स्त्रु)दिनो विश्वं पुंमि
 नार ज्ञातव्य वस्तु ॥ ४३ ॥ पुनो दुल्लं सचिदेव व तेववि अरोचिर्षं ल्लो । मुजुलरकासे मसिजो व अत्र तुम्हन्गरेदिं ॥ ४४ ॥
 जर्षं विविदुसमावकिर्षं कां न तीर्य द्विष । सिरिर्कज्य पृथिव्याएव या पीर्य इषमि ॥ ४५ ॥ मुहं त्रिभूमि त्रिजो बीरगो
 पुच्छिक्वा अत्र क्वय । सिरिक्वा मर एगानिष वि तं क्वणु निष्ठासि ॥ ४६ ॥ विक्वमज्यव्यावदकलंपुंमिद्विष्यारु मज्जर एष्य ।
 मम एष विष्य वदुषच्छाएवपरिवेक्षिजो रंजो ॥ ४७ ॥ अद्विषमपस्विष्टमिर्षं समस्तिजो तत्र व ज्ञानागमार्गं । पहरिगुं इत्युं
 इममि दुर्गामि पविसेह ॥ ४८ ॥ सिरिष्मिर्कजमय पक्वणोप ज्ञाय वज्ज्व पुच्छय । उरि अर्धं पित्र्यो वस्त्यु व मियत्रीवि
 चामो वि ॥ ४९ ॥ एषा वाक्कज्यमर्धं मयिष्य समन्वि पत्तिगच्छो । इदं मय्य विष्य वरुणि तमो इत्येव ॥ ५४ ॥ ओ मय
 इत्ये वरक्य (क्वैठ) मया वदेज ते मय्य । सो वद्विष्यो ज्ञयामस्त वरुमि नं ज्ञोम ॥ ५१ ॥ ज्ञानमि त्रिषे वदुक्तेम
 इत्यमिरेक्षिष्य इमं पति । मेक्षिणु कर्षं एषा शरोवरं जल तं ज्ञाजो ॥ ५२ ॥ विदुं तुलं वाक्कज्यमोर्द्विष्यं व माजिनामयवज्जजो ।
 इव एषो परमस्यो ओ तुमय पुच्छिक्वो व्यापि ॥ ५३ ॥ सो सिरिर्कज्य सयं विषयसुर् निज्यं वज्जुर्दतो । कोलेर वज्ज-
 मन्ममि वासरे पस्विष्टज्यो सो ॥ ५४ ॥ विक्वक्येव सयोजो सुवीर्येवंतएव इक्षिप्रमयो । पक्षिजो विज्यो तमि त्व मर्दि
 समुपक्षिजो ॥ ५५ ॥ इत्यव्यगमयार्हि क्वच्छाएवपण्दमि मरसन्ति । ज्ञानोर्द्वो वरुणं तेवदि इयो तमो वोवि ॥ ५६ ॥ पत्रम

घणसलिलधारा समूहसित्तव मरुथलाभोगा । उवलद्वपुत्रिमाचदकतिणो गिम्हकुमुय व्व ॥ ४७ ॥ किपि अणक्खेय दाहपसममुव-
गम्म रोविउ लग्गा । सठविओ य कुमारो वरधणुणा सुहसिण्णो य ॥ ४८ ॥ परिपुट्ठो कुमरो सुहय ! कहसु किं मइ तए
वित्तत्तेण । अणुभूय तेणावि य कहिय सब्वपि नियवरिय ॥ ४९ ॥ वरधणुणा वि य भणिय कुमार सु(व्व)ञ्च ममावि जं वित्त ।
तइयाऽह नगोहस्स हेट्टभागे तुम ठविउ ॥ २५० ॥ जलहेउ जाव गओ दिट्ठ च महासर नलिणिपुडग । घेत्तूण जल चलिओ
तुहत्तिगे ताव दिट्ठोऽह ॥ ५१ ॥ दीहपुरिसेहिं सन्नद्धवक्कएहिं ताडिओ य वहुं । पुट्ठो रे रे वरधणु ! कहसु कहि वभदत्तो सो
॥ ५२ ॥ भणिय मए न याणामि तेहिं तो दढयर कसाहिं हओ । अइताडिज्जेतेण भणिय जह वग्घरइओ सो ॥ ५३ ॥ एत्तो
तओ भमतो कव्वडेण गओ विलोयणपहत्ते । विहिया पलायसु मए, तुह सन्ना तो कया वयणे ॥ ५४ ॥ परिवायगदिन्ना चैयणाए
सहारकारिणी गुलिया । जाओ विचैयणो तो मओ त्ति नाऊण परिचत्तो ॥ ५५ ॥ तेसु गगसु चिराओ गुलिया सा कड्डिया
मुहाउ मए । लग्गो गवेसिउ त सुविणे खिय केवल विट्ठो ॥ ५६ ॥ एग गाममइगओ दिट्ठो परिवायगो मए तत्थ । सप्पणय
पणमित्ता कोमलवयणेहिं आ(भ)पुट्ठो ॥ ५७ ॥ तेणुत्त तुह पिउणो वसुभागो नाम परममित्तमह । कहिय च तुब्ब जणओ पला
यमाणो वणमि ग(म)ओ ॥ ५८ ॥ माया ते चडालाण पाडगे दीहराइणा ठविया । तदुप्पसगहिलो य चलिओ कपिहनयरमह
॥ ५९ ॥ काउ कावालियेवसामसु पत्तो तहिं पवचेण । केणवि अमुणिज्जेतेण पाडगाओ तओ जणणो ॥ ६० ॥ अवहरिया पिउ-
मित्तस्स देवसम्मस्स माहणस्स गिहे । मुक्का गामे एगमि तुम्ह अन्नेसणपरोऽह ॥ ६१ ॥ इहमागओ त्ति चिट्ठति जाव सुहदु-
क्खपुच्छणपयट्ठा । ते दोवि ताव एक्को आगम्म नरो इय भणेइ ॥ ६२ ॥ भो भो महाणुभावा ! न किंचि तुम्हाण हिंइयव्वेण ।
जम्हा दीहनिउत्ता पत्ता जमसन्निभा पुरिसा ॥ ६३ ॥ ते दोवि लहु ताओ वणगहणाओ कहिंचि निगत्तु । महिमडल भमता पत्ता
कोसविनामपुरिं ॥ ६४ ॥ बहिरूलाणे दिट्ठं सेट्ठिसुयण मह तुल्लविहवाण । सागरदत्तो तह बुद्धिलो त्ति सुपसिद्धिनामाण ॥ ६५ ॥ लग्ग
कुम्हकुडजुब्बं सयसाहस्सो पणो कओ तत्थ । निहओ सागरदत्तस्स कुम्हकुडो अइसुजाओ वि ॥ ६६ ॥ इयरस्स कुम्हकुडेणं विजाइजुत्तेण

मगाइ तस्स लेहस्स ॥ ८७ ॥ भणिय माण चहेसो लेहो नियमभरत्तनामहो । रोमइ ना गहमु तुम को ल्लो वंभरुचो नि ॥ ८८ ॥
भणिय तीण सुण सोम । किं न तए पणामियत्रमिण । ल्भेर अलिय नगरे ररणार्इ सेट्ठिजो पूग ॥ ८९ ॥ सा पाल्लकल्ल
शिय मइ निद्धा जोउज्ज समणुपत्ता । तिज्जगच्चल्लदयमग्गहभिन्ल्लस सल्लयभन्डि ण ॥ ९० ॥ विट्ठु पियमि अन्न(ण)मि, मा
मए किंचि द्दायती । पल्लवियमुहकमल्ल वागे करपट्ठेगे विमणा ॥ ९१ ॥ उमसलिय लले पत्तजा मा माण जहा पुत्ति । किं
चित्तासायरल्लहरीरमाणन्य त भासि ॥ ९२ ॥ तीण मणिय भयइ !, जणणी त नयि किंचि ते हत्त । जं तुज्ज नो कहिज्जइ
ता सुण ल्पगचित्ता त ॥ ९३ ॥ कुरुरुउउन्हे मइ जेट्ठभाज्जा बुद्धिलेण पज्जाण । दिट्ठो मए कूमागे कोनि मय किंनु तुमुम-
सरो ॥ ९४ ॥ ल्पयाण दामीण नाओ जह ल्पम वभत्तो सि । पणान्नादियुज्जो कहिओ व सगोरेर मज्ज ॥ ९५ ॥ गण्यभिइं मे
हियर तत्तो नो सरइ मुत्तियाएयि । ता जइ वई न ल्लो मरण मज्ज मज्जो मज्ज ॥ ९६ ॥ ता पुणरयि सा मणिया मा
जहा धीरिम कुणु वन्हे । तइ बाधमुज्जम जह नपज्ज पियियमिम तो ॥ ९७ ॥ जाया सात्तण मा हिमगाऽऽमान्ता
मए भणिया । कल्ले माए म विट्ठो उमरो नयरीण मज्जनि ॥ ९८ ॥ मोउमिमं सा सहसिहियया ल्प भजेइ चह तुम् । भार-
इपसायओ गज्ज मुदरं होल्लिी सज्ज ॥ ९९ ॥ किं पुण विमसमल्ल तस्य उम पुत्तिल्लस पणमा । तारगण समणु नेह व
वद्वल्ले लल ॥ १०० ॥ इय ल्पम जेउज्जुतो ल्लो पंनु हईयामहे । पुग्गिल्लस करे तउं तारल्लओ मण पडिओ ॥ १०१ ॥
इय जेइइयरो तो तीण कहिओ इयाणि पुण देहि । पत्तियएण नो दिचो पुह नामको मए उरो ॥ १०२ ॥ उण—मिदिंभरा
पुत्तो वरयपुठलिओ पिउत्तमाहण्यो । रणगार्इरनिउमज्जो कोमुइमिण पुज्जमिंज्जो ॥ १०३ ॥ तणपुण कडियमिण पुत्तं मोउमुग्गमज्जो
उमरो । नाओ रणयइण उयरि अणिभालिगणणि ॥ १०४ ॥

अमरीय—“ तुत्तल्लरयास्ति राज्ञो, पुननस्य पराङ्गना । यस्य नृ पितृनि च, नास्ति निग किञ्चनम् ॥ १०५ ॥ ”

बर्हसि निसे पुरजादिण्यो विसाओ वरपण्डुपदं । आगम मया नो इह गुणमण्डलमुपिबं दि ॥ १ ॥ जगदा मोसक
 ल्प रीरेण गवेसकप्य दुःख । इह पुरिसा पेसविवा क्यो ब पुरसासिण्य क्यो ॥ ७ ॥ सम्यको जगद् गवेसकमि ॥ सुभाप
 क्यो क्यो । सो जावकपरेण सागरपरेण भूमिदरे ॥ ८ ॥ संगोविवा हुये ते पया रक्ती रिसाओ सिधारेण । जाडरिपव कक-
 कभेस्यपुष्पीकभेस ॥ ९ ॥ अक्यो य सेमिपुलो कुमारेण जाह उठ कुमसु जम् । जाह एणो मिमासबं सिमस क्युमेव एवं
 य ॥ ११ ॥ सोऊन सेट्टिपुलो सागरपणो विनिगाओ नवर । कसविओ मूकता तिलि वि केवं गया जाव ॥ ११ ॥ सला
 रएवं संठमि क्यवि हो रोवि गंदुमाया । तीर विव नकीए जादि जगगकसमीरे ॥ १२ ॥ पयापणंउठकटिक्क पयाप
 तसमदिक्क । सपविणपरकसरिप-परापउसलपाय ॥ १३ ॥ इठुं सापरमपुट्टिऊन मक्किं विपय डि तुळे । एवाऊना
 एटुपं न्तिमुक्कि पविक्केपट्टि ॥ १४ ॥ म्मे ! के भम्मे सा वि मल्ल विवमरज्जरपणुओ । कमेवसुबायं हे कमेसु वा तीर
 पविक्किब ॥ १५ ॥ एकेण पुरे सेट्टी पणपरो माम मारिण कस । कसपयमिहाय जाय कुप्पमि तीर धरं ॥ १६ ॥ जट्ट
 जट्टवरि पुचाय पया सोक्कनमय के को वि । कज्जर करो कणुं कयसाऊण्णं विविबं ॥ १७ ॥ तेज वि मद् मणिप
 मसेण पवसरण होऊन । अन्निं क्ये ! जह तुह जणो कवी करो रोटी ॥ १८ ॥ सोमेव वंसरलो मय कं पट्ट ! विक्कि-
 क्यो हो । मक्किमजेण पण्ड कुमकुमुक्किमि जो मिहो ॥ १९ ॥ पुट्टिक्कापरकसमीतिप मायसं तुह रमेटी । सो वंसकस्यो
 सर ईशुवकुसककओ ॥ २० ॥ काय डिम जाह रक्कीए जग पणममिस्सह कंवि । कसियं एउएवि तुह पेसिबे पट्ट !
 मय के ॥ २१ ॥ एण म्तिमुक्कि कुल्लो मद् सट्टार कयसाय प्या । कज्जमभाय पारो सुपरलो मय कवीओ ॥ २२ ॥
 एण परिमावि तीर पुरे रओ विपविब सा वि । यमाकविं पण्डर गतममिओ क्यो तुळे ॥ २३ ॥ यक्किमिमय साविब !
 म्मिहा मायसुमि मद् रिक्को । पाय पणविहओ कक्किओ सेमिपपणो ॥ २४ ॥ विज्जकपारो सो तुहं मयस य क्यमि
 संसेओ । कंठो गलममाबरेण कथं विवेदिणि ॥ २५ ॥ एण कय पयो कीरा उणुपं तुह कय के वं । कुम्भ त्ति पक्को

[illegible]

देणारे सुहायीको । पुढो जरा ग्याभगा । किं समुद्रिगजानितोऽस्ति ? ॥ ४७ ॥ परिपुर्तिन मयमसज्जिओ सो यमर मारे सहो
 करो कपुओ । नोरेदिं सयं संगठणसलो कसजंय गियाह कल ॥ ४८ ॥ पलो विमलसंगठणेओ कजे गणेशनं वास । गंथय्यमलि
 जकिंय, तेव वजो गामपुंजेयं ॥ ४९ ॥

“ गजनालं विष मुक्कंदि आलक हुंदि न क्व इवठण । गजज्योडाअव्य छसिमुणं न वाणं ॥ ३५ ॥ ”

लय—जदिं सुपुरिख वडि, पेणजे जदिं जह तदिं वल्लार्द । जदिं इतर तदिं जोव रां सुवज विदुएदिं कजे ॥ ५१ ॥

मा इक्खु कल जेणे, जह वल्लार्दे इमंमि सो रोणी । नो छंविणी पुंयं ज वसा जल्ली वसे मज्ज ॥ ५२ ॥ नो वेसिज
 भिज्जण सल्लंको जणपदिं तेदिं इमे । सिंगु जहा न जणेदिं केवि जाम्भेरओ कल ॥ ५३ ॥ वेसज्जिज्जुंजेओ पलो पत्तीदि
 प्परिज्ज पुंयं । सुअस्स कसरा वणुं जलजीहासजिओ भिंजिओ ॥ ५४ ॥ उव्वप्पयाऽऽक्कज्जमापठिज्जकेओ स सोएयं
 सुदिं । जह क्वदिं विरससेसं गंजेइ एणीय कल ॥ ५५ ॥ हुणो एल्लार्द ससमेस निस्सार् जाममेसार् । जेएण कल
 पमी पठिजा वणो ज इमरेण ॥ ५६ ॥ इएऽऽज्जिज्जकल्लुण छेरेदिं जज्जुवकिण सया तेसि । मया पवसज्जयेज वूजिय जह
 पय गज्जे ॥ ५७ ॥ गमपपुव्वा सणमेण दूअमिंभिरिओ कलसार् । को गम हूर छरिण्णे जज्जकल्लेमंमिंरे पुरिओ ॥ ५८ ॥
 पलो जज्जकल्लमाए गमसुं पुणिकल्ल पठिज्जिओ । एअभिंजल्लसुं कल्लुएव सज्जिओ गजो जदिं ॥ ५९ ॥ एअमि कल विच्छिज्ज
 विअरिण्णे उअिणु एल्लार्द । मयएअंजल्लरैसमि पमिसमायेअमेण ॥ ६० ॥ विट्ठुसुअंयवजनिविट्ठुमपिण्णुपितक्कमहुंयं । कल
 इएमे’ सुअकल्लये पेणकल्लमा ॥ ६१ ॥ जाम्भेरकओ विअल्लविज्जिअसुअंरैमिअमाओ । यो कल जंगणयो कट्ठुव पुम्याएअमिं
 ॥ ६२ ॥ सज्जिं किं लुण्णं सहाव पसयाएअणेव । अयमजुएअपिअज्जकल्लुकिण परिअमिअसुअिंये ॥ ६३ ॥ अविअमिअिअ कल्लो को

सो जो वत्तो मए भणह तुन्ने । किज्जउ आसणगहण पसायमग्गसु काऊण ॥६४॥ इय विज्जतेण कय आसणगहण कओ य उअरओ ।
 सायरमाहारपणामणाइओ तदवसाणमि ॥६५॥ भणिउ ताओ पव(वि)त्ताउ अत्थि एत्थेव भरहवासमि । वेयइन्ने नाम गिरी झरतवहुनिज्जरज-
 लोहो ॥६६॥ तत्थ य दाहिणसेटीमढण सिवमदिरे पुरे अत्थि । जलणसिहो महीनाओ विज्जुसिहा नाम तरस पिआ ॥६७॥ दो घूयाओ
 अन्हे जेहो भाया से नद्धुमतो ने । जणओ कयाइ अग्ग चारणमुणिदेसण सुणइ ॥६८॥ तायस्स वयसेण अग्गिसिहेणउत्तर
 लहेऊण । परिपुच्छिय जहा को भत्ता एयाण वालण ॥६९॥ भयव ' होही भणिय च तेण ग्याउ भायवहगरस्स । भज्जा होहिंति
 निवो निसमिय कसिणणणो जाओ ॥७०॥ एत्थावसरे भणिओ अग्गेहिं ताय ' एस ससारो । ग्यारिसो जिणेहिं कहिओ
 अलमित्थ विसयहिं ॥७१॥ दारुणपरिणामेहिं ताएण मन्निय इम सम्म । भालगवहहयाण विमुक्कनियदेहसोक्कयाओ ॥७२॥
 तस्सेव भोयणाईणि चित्तियतीओ जाव चिट्ठामो । तावउन्नदिणे पुहवि गामागरसकुलं तेण ॥७३॥ दिट्ठु भमंतएण अग्गहाण भाउ-
 नेण पुप्फवई । तुह माउलस्स धूया कन्ना तीए हरियहियओ ॥७४॥ हरिऊणमागओ तीए द्दिट्ठियमसइत्तओ गओ विज्ज ।
 साइउ वसकुडगयमि ज पुण इओ उवरिं ॥७५॥ त भवओ नाय चिय तुम्ह सयासाउ तमि कालमि । आगम्मसामपुन्न,
 पुप्फवइए इम भणिय ॥७६॥ पंचालसामिपुच्च, पइ पवज्जेह तुम्ह जो भाया । सो अलियस्सगवानारेण इमिणा रयं नीओ ॥७७॥

“ आपदामापततीना, हितोऽव्याप्ति हेतुता । मातृजज्ञाऽपि वत्सस्य, भेदिर्भवति वन्दने ॥ ७८ ॥ ”

तो सोयनिच्चमराओ, वहिरीकयअडवि अतरालओ । जा रोविय पवत्ताओ, ताव अडनिऊणयणेहिं ॥ ७९ ॥ पुप्फवइए सगो-
 हियाउ तह नद्धुमतवयणाओ । विन्नायवइयराए, भत्ता एयासिं वमसुओ ॥ ८० ॥ होहिंति तहा भणियं न वियप्पो कोवि गत्थ
 कायव्वो । सुमरिज्जउ मुणिवयण मन्निज्जउ वभदत्तवई ॥ ८१ ॥ तव्वयणाऽऽयन्नणओ मन्नियमग्गहिं साणुरागाहि । तो रहसपरव-
 साए तीए चलिया सियपडाया ॥ ८२ ॥ तो तह य कयसकेए विवरीयत्तणमुवागाए सतो । अन्नत्थ कत्थइ तुम पउत्थमन्नेसमा-

॥ ८३ ॥ मूनीपारव्वादिदयस्मिन्मो छि(वि)पार म य रिने । कथ य तुये विमलाओ कथ अये समाप्यओ ॥ ८४ ॥
 अविद्विष्यपुण्यपुण्यननुदिभित्तममपिभित्तममओ । जाये तुय निराक्यमादुय अये मुहियुअ ॥ ८५ ॥ ता वनियपक्यादुय !
 दुये मराप्या हुमरिअ तदा । पुण्यारे वारदयमदुय समीदिबं पुम्या ॥ ८६ ॥ तो एमपरवसाओ ताओ विपदिअ
 रअये । एपीअ तदि कथ कुओ एये वययेमि ॥ ८७ ॥ पुता वर समीरे पुण्यारे विनीयअरि । ए अक्य जा अम
 एअअये निबदे ॥ ८८ ॥ ए वरअयो चि वयेरिअ ताये एअनु वाछाई । जा वयेण वारवयेमि तो मिपि ए
 निव ॥ ८९ ॥ विविपयेएव ताओ कूबं माप इवा कथा छदि । विअरारि वि वरममरा एवं हरिकथं ॥ ९० ॥ जाये मय
 वर हुमरिअ एवं वयेर एअर । कयेएअवमापमममुदयवयेम्य व एवं ॥ ९१ ॥ व पुअमि वमि एवं विवि व
 ओरएव मिस । म य ओरे एअमिओ रिओ सोओ एवं येव ॥ ९२ ॥ एअयेताओ एओ मराये व वरिअवओ व ।
 एओ पुरिलो वसिपिअओ व यो यो म्यामाग ! ॥ ९३ ॥ एमिद केवएअ एअे वा अअ तए रि । एअ एमि वममी इर
 पुएरिसरएअमि ॥ ९४ ॥ सेगुं येलाये चि पुण्य दोसि तीए कर्मणि । मन्नि एयेए मयेर म्य एए मर । रोकेसि ॥ ९५ ॥
 म्दिअएअमयं कसि तुये पुण्य कुओ वेर । चि एअ एवं एअस्त व गोअस्त वदि व गेअये ॥ ९६ ॥ कदिमिमोए मगर
 मिस कियो विपविप्य एअे । मन्म्य वरा मय विव न पुवि पुविनिव होमि ॥ ९७ ॥ तोए विव पुवनिअस्त एअिद
 एअं व एमिअिम । नीए तेव तुये वगुगेसिओ न अ रिदोअसि ॥ ९८ ॥ ता एअमिद जाये अ विविओ सोपयि सो
 पीओ । एदिअ तस्त गेदे कुओ विपओ व विपओ ॥ ९९ ॥ एअमरेए एमोमकाओ अ एअेद विवतए । ए वरअम
 एअिओ समानओ एअियं योअं ॥ १०० ॥ मुअमि वमयई वमयेएअमिओ ताये । विपमिगिअं मअव वरअम एअं
 एओ ॥ १०१ ॥ एअ निवेअर मोअमरिओ एअयेसओ एओ । एअयेओ एअएअममिमयो एअमदिअएअ ॥ १०२ ॥ एअर ओअ
 वदुवनिअमममिमिद कस्त व एमोअ । विपस्त एवं एअम एअंमि वरअम ॥ १०३ ॥ मिद तुयएअ ताये एअमदिमि

उत्तर्हि पुरिसेहि । बाहिं विणिग्गओ जा ता सक्ख धरधणु नियइ ॥४॥ किं पि रसतरमपुब्बमेव सव्वगमुब्बहेतेण । आलिं गिओ
सव्वगमेव तोसेण तो भणिय ॥ ५ ॥ “ द्वीपादन्यस्मादपि मय्यादपि जलनिधेर्विशोऽप्यन्तात् । आनीय झटिति घटयति, विधिरमि-
मुलीभूतः ॥ ६ ॥ ” कयभोयणकरणिज्जो य पुच्छिओ तेण वयस ! तुह । बोलीणो कत्य इमो ठियस्स कालो भणइ ताहे
॥ ७ ॥ गहणमि तमि रयणीए, तीए तुम्हाण सुहपसुत्ताण । एगेण पिट्टुड धाविकुण निविडे कुडगमि ॥ ८ ॥ चोरपुरिसेण मज्झ
बाणो नाढ निवेसिओ वेहे । तग्घायवेयणाए असुणतो महियेले पडिओ ॥ ९ ॥ उवलद्धवेयणो तो तुम्ह अवाए थहु निरिक्खंतो ।
गोवियनिययाऽवत्यो ठिओ तहिं चेव वणगहणे ॥ ४१० ॥ बोलीणमि रव्वरे तमतारलमहपायचारेण । सणियं अवक्कमतो, पत्तो
गामतर तत्य ॥ ११ ॥ जत्य निसाण निवसिया तुब्भे गामाहिवेण परिकहिओ । तुह वइयरो विचित्तोसहेहिं मह रोहिओ
य वणो ॥ १२ ॥ तत्तो ठाणे ठाणे, तुम गवेसतउ इहाऽऽयाउ । भोयणववरसेण य, विट्ठा तुब्भे मए इहइ ॥ १३ ॥ चिट्ठति
जाव निवुयचित्ता विरइ खणपि असहंता । तावऽणण्या परोप्परमालावो एरिसो जाओ ॥ १४ ॥ जह कालो केवइओ
गमियव्वो सुक्कपुरिसगारेहिं । किंचि इओ निगमणेवाओ अणह उवलभामो ॥ १५ ॥ ता महुमासो पत्तो वम्महपहरिज्जमाण-
सयलज्जणो । आयादियवचणपरिमलेहिं मलयानिलेहिं सुहो ॥ १६ ॥ तत्य पवत्तासु पुरीजणण नाणाविहासु कीलासु । घणवि-
च्छणविहवियकुवेरनयरीविलासासु ॥ १७ ॥ सुमहल्लकोडहल्ला ते वि कुमार गया पुरुज्जाणे । विट्ठो तत्य गइदो अमदसंद-
वदाणजलो ॥ १८ ॥ भूमिनिवाडियमिढो निरुत्तो सव्वओ परिभमतो । रमारामनिभा(समा)ओ जणकीलाओ विलोलितो
॥ १९ ॥ हल्लो हलए वट्ठयमि कुलवालिया भवब्भंता । गहिया एगा तेण करिणा करुण विलवमणी ॥ ४२० ॥
विट्ठा सा तेण गइदथोरकगोयरा कुमरेण । उव्वेहमाणकोमलवाहुमुणाला कमलिणि व्व ॥ २१ ॥ विलुलंतकेसपासा भयतरल-
निहित्तसयलदिसि नयणा । नियरत्तरमपेच्छती सुमारियमरणतकरणीया ॥ २२ ॥ हा माइ माइ ! गहिया रक्खसु करिरक्खसाउ
म तुरिय । चितियमन्न तुमए विहिणा अन्न समाढत्त ॥ २३ ॥ तत्तो कुमरेणुद्धरकरुणारसपरवसेण सहसत्ति । अद्धियाविकुण

[illegible]

पिय ॥ ४३ ॥ बोलीगे हृत्पिय, नीगा कह कहिय परियेण गिह । तहयि न मज्जाई देहठिउ काउगयिलमइ ॥ ४४ ॥
 मुदियगुहव केउलमच्छइ परिचसचिसवाधारा । पुत्ति । अकटे त कीस गरिसं पायिया वमण ॥ ४५ ॥ इय भणिअ मा साहइ
 तुज्ज सब्ब पयामणिज्ज मे । लज्जा गत्यऽधरज्जइ जइवि तहानिय भणामि अह ॥ ४६ ॥ रग्गमरुवाओ तओ हरिणो नियपा-
 नदाणओ जेण । परिरत्तियया मम तेण पाणिगहण जाउ न होही ॥ ४७ ॥ ता मे अयस्स मरणं मरणं तओ निम्ममिउं क-
 हिओ । पिउणो इमीण सव्वो बुत्तंतो तेण वि समीचे ॥ ४८ ॥ तुम्हमहं पेसगिया थालमिम ता पट्टिअसु तुमंति । ठालोवव-
 न्नेयति मन्निया सावि कुसरेण ॥ ४९ ॥ वरधणुणोऽमरुणेण वि दिन्ना नदाभिधाणिगा कन्ना । थिदिय रीवाहजुग जंति रिणा
 दोन्हवि सुहेण ॥ ४५० ॥ सयत्तकलत्तपिमुणा उन्त्रलिया सव्वओ पिय पउत्ती । जइ पत्तालनिमुओ सव्वत्य जयं उउत्तपतो
 ॥ ५१ ॥ काणमस्ये विसे जहा गदो निरुत्तो भमइ । वरराणुणा धणुदुल्लंसेणेण अणुगम्ममाणपवो ॥ ५२ ॥ याणारसि गया
 ते अहज्जया ठाविउ वहिं कुमर । कउगभिदाण पचालरायभित्तस पासमि ॥ ५३ ॥ गच्छेइ वरभू ताण सो क्कमलायरोज्ज
 सूरुदये । जाओ हरिसपरवसो विलोणे तस्स पुट्ठो य ॥ ५४ ॥ इमरपउत्तिं सेगापि सल्लिय तइ ममागओ इहइ । निययल-
 वाहणसहिओ निगाओ सम्मुहो तस्स ॥ ५५ ॥ दिट्ठो कउण निवाओ धमनामाओ निज्जिमेमेण । जयकुंजरमारोपिय मियनाम-
 रवीइओ सतो ॥ ५६ ॥ पडिपुन्नचदमंडलनिभेण छत्तेण उरि धरिण्ण । उन्नायणापरिओ पाए पाए चारणगणेण ॥ ५७ ॥ मो
 नीओ नयरऽव्वतरमि नियमदिरमि ठविओ य । कउगवई निग्गूया पणामिया तस्स कउण्ण ॥ ५८ ॥ नाणाहिइ-इय-गय-रह-
 वराइ सामगिगप्पयाणेण । विहिओ रीवाहमहो पत्तलदियसमि कुमरस ॥ ५९ ॥ विसयमुनं मेयंतो जा चिट्ठइ ताए (गइ) नू-
 आहूया । धणुमति पुक्कलू, कणेज्जुत्तो य सपत्ता ॥ ६० ॥ तह मीहो नरनाओ भयइत्ताऽमोचनपासुम्मा । नियनियज्जेहिं
 कलिया मिलियाऽणेगे निवा तस्स ॥ ६१ ॥ उफ हि—“ यान्ति न्यागप्रवृत्तय, तिर्यक्षोऽपि सहायता । अपन्यात तु गच्छन्तं,
 सोऽवरोऽपि विमुच्यति ॥ ६२ ॥ ” अहिंसिचिउण मेणासामिचे चरभणू तओ तरगा । वीइस्स पेत्तगए कंयिअुरंमि पेसविओ

कालुष्य कलयाऽपि मा यय च नगन्माधान्न भोगभिय, मा नक्षत्रपतित्वमापदुदयं दोषाऽगमे मा गमत् ।
मा भूर्मन्डलखण्डनक्षत्ररुचि पद्मात्पय मा विधात्, श्रीचक्रीश्वर ! हु तथापि विदित सम्यक्कलवान् भवान् ॥८४॥

कइयावि सुरवहुगुफिय व अइफारफुल्लमल्लेहि । दासी सुवामगड करमि चकिस्स अप्पेइ ॥ ८५ ॥ तं जिघत्तो महुयरि-
सगीययनमनाहयविम्वत्तो । कत्थ य एय विट्ठति ईक्षपोहं करेमाणो ॥ ८६ ॥ सुमरेइ पुव्वजाइ जह सोहस्से सुराऽऽसि दो अम्हे ।
पुव्व च चत्तभवेसु जह जाया जमलदासाई ॥ ८७ ॥ इह कहमह स मिलिस्सइ सजीवणओसहीसमो भाया । इय अणिस
झूत्तो चक्की न जिमेइ न सुएइ ॥ ८८ ॥ सचिवेहिं पुच्छिण्ण कहिओ सव्वो वि पुव्ववुत्ततो । नरवइणा तेहिं वि मतिऊण
भणिय जहा देव ! ॥ ८९ ॥ दासाइ महुव्भामसणपरायणा पायडा नियसमस्सा । वित्थारिज्जउ सव्वत्थ कहवि मा सोवि पूरिज्जा
॥ ९० ॥ दुग्धदघडणमहुव्भम्विहिवावारेण कहवि जइ नाम । इह खित्तुप्पन्नो सोवि होज्जा जोइज्ज व तुमपि ॥ ९१ ॥
अत्थि त्वाओ एसो विसिट्ठिकारित्ति चकिणा भणिय । पुव्वभवप्पडिबद्ध बद्ध एय सिलोगद्ध ॥ ९२ ॥

“ आत्त दासो भूगौ हसौ, मातङ्गावमरौ तथा । ”

भणइ निवो जो सोलसक्खर निम्बिक्खेइ पच्छद्ध । विययमि तत्तस सोलस दत्तिसहस्सा तुरयलक्ख ॥ ९३ ॥ वालाऽवलाइ-
वणो हालियवाल्लिद्धियाइ सत्थो य । सव्वो पढेइ एयं पूरइ न हु कोवि अणुरूव ॥ ९४ ॥ इओ य—सुमारित्तु पुरिप्पताले चित्त-
जिओ पुव्वजाइमिम्भसुओ । पव्वइऊणं जाओ पडियसुयत्थो सुगीयत्थो ॥ ९५ ॥ भुणिय भुरोहिणा तेणमासि जह मह सुही सुरो ।
भरेदे चक्की तव्योहणाय पत्तो स तत्थपुरे ॥ ९६ ॥ तसपणवीयरहियमि थडिले ठाइ झाइ परमत्थ । पढइ पुणरुत्तमेत्तो तमारट्ठि-
यनरो अद्ध ॥ ९७ ॥ सुणिऊणमिमाइ नियाइ पंच जम्माइं चकिणा एसो । हु पाढिओ भविस्सइ, झडत्ति सुणिणा तओ पडियं ॥ ९८ ॥

१ श्रुणिय पुरोहिणा तेणमासि जह मह सुही सुरो होही D । २ सुरोहिणणेण B ।
पव्वत्थ ॥ ९९ ॥

‘एष नो षष्ठिषा यादिरुज्योऽप्यथर्वं त्रिपुण्ड्रकोः ॥ १९ ॥’

१९ षष्ठिषां छेदेन हो गमो अष्टयुग्मो विन्ये । विरिधमरणासे अष्ट तुर्ग षड् आपरस्मिन् ॥ ५० ॥ इष मुनिस्म्यं
 तद्वर्धयेते इतिवचस्मो संतो । आश्रयन्मिषो बामो वमो इषिग्रह उपरीरि ॥ ५०१ ॥ विमरे वडिषु एवं तुमिष बान्ना-
 वडिषो वमो । आ श्रिड्यो अषष्ठं दोषि तुमं कोषि दूरयार् ॥ २ ॥ षष्ठीतुमेषु संषट् षट्सेषरस्म्यथा इमिस्मो । मवि-
 लम्बिस्मो वैष ॥ ४ ॥ पुनरसे मुक्कवर्धपविधमरकमुते रुष । बान्नावचस्म्यमरकमो तमप मुनिं तंते ॥ ५ ॥ बन्माऽप्यो
 संवारे । अष्टयुग्मो वमो सावति वडिद्वद ॥ ७ ॥

‘अष्टु दुरिष्णुरष्टि करोष षड्कट्, अष्टु संमात्रपद्यायष्टु तुल्यकट् ।
 अष्टु वरिणि वरिज्ज एतत्तु वरिणुपट्, अष्टु एतत्तु वरिष्कवि एतत्तुअपट् ॥ ८ ॥’

वरिष्कमरकस्य संवार्धं, अमवि वरकस्यं । अष्टु तस्मयवक्यो, अष्टयुग्मोव तस्मय ॥ ९ ॥ अष्टयुग्मवमोवि-
 तस्मयवमोवमयत्वं एवं । रोचयिष्यमो वमो विचयवमोवोवि च विमोमो ॥ ५१ ॥ अष्टयुग्मोव ईदं, वरवमरवमं अष्ट
 तुम अष्टयुग्मं वरवम अष्टयुग्मं दोष ॥ ११ ॥ अमवि वमयत्वं वमं वीषावमं एव ! । अष्टु तुम तुमं वा
 एव वमो ॥ १२ ॥ अष्टु वरिषो विमिज्ज वीमो वरिष एव वमयु । विमयुवमरवमं विमयु
 एव वमं वि ॥ १३ ॥ तस्मयत्वं वा वरिषम वमयवम वमयु । अष्टु वरिष वमयवमो वमयुवमो ॥ १४ ॥

ब्रह्मदत्तः—वज्जेमि रज्जमेय, भोए भुजेसि जइ तुम घेसु । एत्तियमित्तेणाऽहं कयक्खिओ तुज्झ दासो व्व ॥ १५ ॥
 मुनि—मइ वि न न आसि भोगा भवमीएण पर, परिक्खा । सुणयाओ को अन्नो नरवइ ! वत पिवासेइ ॥ १६ ॥
 ब्रह्म०—इइ पटु ! पव्वज्जाए, परलोए फलमभगुरा भोगा । करपत्ते ते मुत्तु पव्वज्जा किमत्थ ॥ १७ ॥
 मुनिः—जिणघम्मो मोक्खफलो सासयसोक्खो जिणेहिं पन्नत्तो । नरसुरसुहाइ अणुसगियाइ इह किसि पलाल व ॥ १८ ॥
 मुनिः—जिणघम्मो मोक्खफलो सासयसोक्खो अओ मोक्खो पुण न वक्खो ॥ १९ ॥

ब्रह्म०—विसयासेवाहिं पद्धानमेत्थ केवलमणगसोक्खं त । ता एसो खिय मोक्खो अओ मोक्खो पुण न वक्खो ॥ ५२० ॥

जइ सहस्वरसरगप्फासलेसोवि तत्थ नत्थि सुहो । ता ससारो सारो इत्थीओ जत्थ मोगत्थ ॥ ५२० ॥
 मुनिः—मइ वंधवे वि पत्ते हत्थालवणपयायणे वि हहा । एरिस मोक्खरस फल इह जम्मे लहसि नए य ॥ २१ ॥ मोहम-
 हावागुरिएण वागुरावि रइया भवारण्णे । एसा सारगच्छी नरसारगण गहणकए ॥ २२ ॥ तरुणीसु सरसवसमसरुहि-
 रत्तारभरियल्लालसु । चदअरविदुद्धेहिं दिंति उवमाणमिह मूढा ॥ २३ ॥

ब्रह्म०—मइ पढमपत्थणाए कयत्थणा सामि ! किज्जइ किमत्थ । रज्ज पालिय पच्छा पव्वयसु अहंपि अणुचारी ॥ २४ ॥

मुनिः—तुह सज्जे न पच्छा, विनिच्छओ निच्छओ मइ एसो । पच्छावि दिक्खिअयव्वे न दिक्खिअय करेमिन्दि ॥ २५ ॥

मुनिः—तुह सज्जे न पच्छा, विनिच्छओ निच्छओ मइ एसो । पच्छावि दिक्खिअयव्वे न दिक्खिअय करेमिन्दि ॥ २५ ॥
 चविज्जण सगाओ, जं जाया दुक्कएण दासाई । सुमरत्तस वि त तुह किं पम्हुसियं विसयवसिणो ॥ २६ ॥ सुकुलागमाइसामगि-
 सगाओ नरभवो इमो लब्धो । मा हारिज्ज विसएहिं पायसोएण अमय व ॥ २७ ॥ विहियनियणो नियमेण , नायमूरीकरिसए
 दिक्खं । इय विविज्जण चित्ते चित्तमुणि विहरए तत्तो ॥ २८ ॥ कयधाइघायसजायकेवलो विहरिज्जण चिरकालं । परमपय सपत्तो
 पक्खाणियसयलकम्ममलो ॥ २९ ॥ ससारसारसोक्ख-सुललसो बंधदत्तवक्की वि । तच्चित्तो तल्लेसो, अइवाहइ सत्तवाससाए

[illegible]

लथालमपेह । दियलोयणाणि पाणीहिं जेण महेमि होमि सुही ॥ ५१ ॥ अइरुइज्जवसायं सविसाया जाणिऊण तममच्चा । गुंदय-
फलाण थाल भरिऊणऽपिपि पाणिमि ॥ ५२ ॥ सुहु सुहु परामुसतो सतो सतोसमुव्वहइ अहिय । नयणदुग्गाहीणं तक्कोडीहिं
वि न तुमेइ ॥ ५३ ॥ न हु पुप्फवइफासेवि तारिसी तस्स आसि चित्तरई । थालफलाण फासेण जारिसी पावभावस्स ॥ ५४ ॥
त तस्स पुरो थाल ठावियमाभासए नरेसस्स । सत्तमपुढवीपत्थाण, मगले अक्खवत्त व ॥ ५५ ॥ इय रुइज्जाणझाइस्स, वासाइ
सोलसगयाइ । तदहियसत्तसयाऊ, स धरित्तिं सत्तमिं पत्तो ॥ ५५६ ॥ सिरिवभदत्तचक्कोकहा सम्भत्ता ॥

उदायिचुपमारकोदाहरणमभुनोच्यते—सुमणोहराहिं कलहसयालिसदालपयप^१हाणाहि । सहइ सरसीहिं ज नाम बाहिमतो य
तरुणीहिं ॥ १ ॥ कयअमरपुरिचमक्केसु तियचउक्के अदिट्टपरचक्के । पाढलिपुत्ते तत्यासि पत्थिविंदो उदाइ त्ति ॥ २ ॥ सुविमु-
द्धधम्मधारणधुरीणधिज्जो वि सज्जियगुणो वि । जो अप्पियलक्खो विहु, परम्मुहे मगणे खिवइ ॥ ३ ॥ अरिरमणीसु अरन्ने
गुजाहलहारहारिहिययासु । पहाविओ जस्स पयावपायवो दीसइ सयावि ॥ ४ ॥ कम्मि वि महावरहे महावराहेण तेण महिधरणे ।
धरणीसो कोइ कयाइ आसि सह्रियरज्जसिरी ॥ ५ ॥ देसतरमि पत्तस्स तस्स पुत्तो तओ अवतीए । तीए य पहु लग्गो ओल
मोउ अणुन्वियगो ॥ ६ ॥ परि^२वसइ सो उदाइ, भणइ य पीईं पिवेज को तस्स । जो हारिऊणमेत्थतरमि विन्नत्तमेण ॥ ७ ॥
जइ वइह महोदत्त, ता तुम्ह मणोरहे पसाहेमि । इय रत्ताऽणुन्नाओ, सो पत्तो पाढलिपुत्ते ॥ ८ ॥ हच्छ पिच्छेइ छलाइ, छन्नं
उच्छिद्विउ निवइ^३जीय । फित्तु न पावो पावइ, पच्छाव कत्थाइ विहत्थो ॥ ९ ॥ अट्टमीचवइसीसुं पोसहक्केण राइणो पासे ।
तेणायरिया नाया जंता तत्येव य वसता ॥ १० ॥ वपुरे एस उवाओ निव्वेरिविणाससाहणसमत्थो । इय चित्तिऊण सूरी, ते
निच्च पज्जुवासेइ ॥ ११ ॥ निसुणइ सम्मं धम्म तवइ तवं तिक्कमायरइ विणयं । अइउज्जेमेण पव्वज्जमज्जिउ दसए सद्धं ॥ १२ ॥

नविस्मयनिर्भोग्य अजोगाऽप्रापको बहुभिर्देहि । विना विरक्त्य एतदिह छत्रमपमयद्विजो वास ॥ १३ ॥ एव --- नष्टि भवमज्जा-
 भोगप्रदकस्यैव इत्यपिप्रसिद्धि । कर्म प्राप्तवत्यर्थं प्राग्वत्प्रत्यक्षभावं वि ॥ १४ ॥ “ वातेरि वैरागिह कस्यचक्ष्मणपुमेरि को नाय ।
 पुरश्चमरनाशकश्रुति वचिअ म ज ॥ १५ ॥ ” गजिजलसेरुछवसी कुम्भेयवपचिचिचिरजो । विमयरल प्ति सुभमं
 पार पदियरज्जेयवि ॥ १६ ॥ प्रच्छेदार्थं कमे सम्भारंभेय अर ज्जो ज्जा । एव ज्ज ज्जसंसेव वि वरज्जेय एव सुदी
 होर ॥ १७ ॥ अतेसु सुप्पु निपर्यभिरिं वि पणु म एव नीसज्ज । विठि न ते वं पुज अं व जेअस्य भाजो जायति ॥ १८ ॥
 निक्खस्वरएज्जसो म कविं वर कम्मोइल्ल । विषयवेने वा भाह, अरिरमिज्जिवा मदीय वणे ॥ १९ ॥ सिवअरएविकहावे
 एवलेन कविं निरएज्ज । एव दुगसि कुम्भेसो वरा अयं व गण ॥ २० ॥ पाएज्जवासावि अरिक्खयवि कम्मि
 ग्गुमो एवहास । पुण्यवसुणे न भाजो अरवपुण्ययत्ताजो ॥ २१ ॥ अरवाअमि वाए अरपरिपारे कवर सुवमि ।
 तेअ मने म्ही उंयवा एस्सकम्मि ॥ २२ ॥ “ एवजोएवाएरिक्खमभागिद्विवा मदागुण । विरमिअयवि क्का एवेगपिअ
 क्वयि ॥ २३ ॥ म्पिदि कुम्भेसो वाउरवर्गिअएवउक्खेदेहि । एवी नीमेय अरिक्खमनेअ कम्मि ॥ २४ ॥ एव
 रिअंवि एवेने, वखीय पुम्पुअदिअ सुगुण । समयमि मममपक्ख, मिअ सुविगुडवहाए ॥ २५ ॥ एवगुडवहाएकसकल-
 कुने वेसाई वेर । एरिअमिअं पुक्ख, कसिने निगुण वगएने ॥ २६ ॥ एवज्जवेनेविपयविउपुणे ऐसने एने सुय । क-
 पुने संवरिअवेण ॥ २७ ॥ एवम वि एने कुम्भेस अरविस्समने मणीप्पुणे । सुइएणि एविदेअ-
 म्पुअवाए संघं वरुएहेव कसकमेने । कुगुडिवाएवहाए अउंठ पमअए म्पि ॥ २८ ॥ एरिअने एवाए अरिअरेण
 एणु सुणे-मो । सुमुनी एवाए एने एवेने व एव मयेन ॥ २९ ॥ एविने एविने एव विअए पुण निअयंक्कम्मि ।
 एवीअरे एव एवउल्लिं पुणउज्जमीय ॥ ३० ॥ विअटे वे उवेअ कइए म्पु अण्णो पुणे वंठ । मिअई मि सुविक्खणे

तत्तो पचत्तमणुपत्तो ॥ ३३ ॥ भयकपमाणगणी, मोनूण कत्तिय तहिं चेव । स गओ जइ त्ति जामिह-अगरक्खेहिं वि न रुद्धो
॥ ३४ ॥ उवचियनरनाहसरीर-सेलसिहराउ रुहिरनिज्जरण । पवहत सपत्तं गुरुसथारप्पएसमि ॥ ३५ ॥ रुहिरस्स फासगथेण
जागरेऊण जाव जोयति । पिच्छति ताव सूरी नरवइणो मुंढरुडाइ ॥ ३६ ॥ हा हा अकजमेय, कह कय कूरकम्मुणा केण ।
तिगुणगरक्खपरिवेढवेढिओऽय त्ति चित्ति ॥ ३७ ॥ न नियति जा कुजाय कुजइ सथारयमि त गुरुणो । तो चित्ति जहेय वियभिय
तस्स पावस्स ॥ ३८ ॥ अहइ अधन्नोहं जस्स, एरिसो आगओ गुरुकल्लो । जिणपवयणआरामे मए दवगि इमो दिन्नो ॥ ३९ ॥
मुणिवेसेण विस्सासिऊणमेसो नरेसर हणिउ । इह कोइ धायगो आगओ त्ति भमिही अजसपड्हो ॥ ४० ॥ छोल्लियछणमयल-
छणछाए जिणसासणमि मालिन्न । मा होउ मए विदियति पत्तकालो महऽप्पवहो ॥ ४१ ॥ इय निच्छिऊण पेच्छइ जा हच्छ
कठच्छेयणे सत्थ । सो चेव ताव निक्कठाविया कत्तिया दिट्ठा ॥ ४२ ॥ सोहियसमगसह्वा सिद्धाण पुरो महव्वए पच ।
उच्चारिय यामिय सघसूरिपासुक्खपाणिगणा ॥ ४३ ॥ कयभवचरिमसुनिचलचउव्विहाहापरच्चत्थाणा य । कठे ठवति परमेद्विपचग
क्ककत्ति च ॥ ४४ ॥ मरिऊण तिन्वसवेगसंगया दोवि वेवलोगमि । जाया पभायसमये निएइ जा सेज्जवाली त ॥ ४५ ॥ ता
मोफारइ महया सद्देण हा हयमि ही मुट्ठा । मिलिओ लोओ हाहारवेहिं बहिरियनह रुयइ ॥ ४६ ॥ जाओ एस पवाओ कोइ
कुसीसो निव च सगुरु च । सह इह परलोएहिं, हत्तूण कथइ पलाणो ॥ ४७ ॥ तस्स अपुत्तस्स मयस्स, पचदिव्वेहिं मिलिय
सन्वेहिं । पउरपमुदेहिं पट्टे पइट्ठिओ पढमन्दो त्ति ॥ ४८ ॥ तुरिय स नासिऊण, पावो पत्तो अवतिनिवपासे । जोहारिय सभारइ
पुव्व सव्व सवुत्त ॥ ४९ ॥ तं स महीसो सोउ चमक्खिओ चित्तवेइ दुच्चरिय । हा हा अहो दुरप्पा रयणमिण निहणसुवणीयं
॥ ५० ॥ कपि अकज एयस्स, नत्थि कुविओ कयाइ मारिजा । वरिससयाओ वि ममति झत्ति निव्वासिओ देसा ॥ ५१ ॥
उवएएससइस्सेहिं वि, न चित्तसाहुस्स बमदत्तो सो । जइ पडिबुद्धो वारस-वरिसेहिं एवमेसो वि ॥ ५२ ॥ इति विनयरत्त(ति)-
कथा समाप्ता ॥ कुत पुनर्ब्रह्मदत्तो राज्यलक्ष्मीमपरित्यजन् सप्तमपृथ्वीं प्राप्त इत्याह—

गण्डवज्रपञ्चाद, अपरिचयात् तायकृष्णीय । श्रीया सङ्गम्यद्विभियस्यरियमरातो वसति को ॥३२॥

गण्डवज्रपञ्चाद सङ्गमेव गण्डवो गण्डवि गण्डवस्यैरपरिचयात्तया एवकृष्ण्य वैतुमुत्तया वीणाः सङ्गम्यद्विभियमेव एव-
मरात वसति एवोऽप्यो नरो वसति द्विभिय-विभिय-कृष्णवज्र । अपरोऽपि गण्डवस्यऽपि कृष्णवज्रस्यऽपि कृष्णवज्रस्यऽपि कृष्णवज्र-
विभिय-के । ये तु 'वोपसति को' इत्येवपरिचयात् केवलात्कृष्णवज्रस्यैव गण्डवः कृष्णवज्रस्यैव । एवमरात सङ्गम्य को-
नो वसति विभिय-केवो कोऽप्येव । एवमरातस्यैव तु विभियस्यैव स्यात् । एवो सङ्गम्योऽप्येव सङ्गम्यो मस्य ॥ ३२ ॥

पं २३९ A. २३९९ D ।

॥ इति श्रीरसप्रसूतिरिचितायामुपवेशमाळाविशेषवृत्तौ प्रथमो विभियः ॥

॥ अथ द्वितीयो विश्रामः ॥

इमानि पापानि न केवल परत्र सोढु दुष्कराणि यावदिहभवे वक्तुमपि दुष्कराणीत्याह—

ब्रुत्तूण वि जीवाणं, सुदुक्करांति पापचरियाइं । भयवं जा सा सा, पचाएसो हु इणमो ते ॥ ३३ ॥

‘वक्तुमपि जीवाना सुदुदुष्कराणि’ वर्तन्ते वक्तुमप्यशक्यानीत्यर्थः । कानीत्याह—इति अनेन वक्ष्यमाणेन ‘जा सा सा से’ति दृष्टान्तोक्तप्रकारेण ‘पापचरितानि’-दुष्टचरितानि । तदेवाह—भगवन् जा सा सा सेति चोरपुरुषेण पृष्टे भगवत ‘प्रत्यादेश’-उत्तरमयमेव, जा सा सा सेत्येवरूपास्ते तव प्रश्नकारिन्निव समासार्थः ॥ ३३ ॥ व्यासार्थः कयागम्यः, सा चैयम्—

साकेयपुरे खेत्ताहिदेवया आसि ईसआसाए । सन्निहियपाडिहेरो, नामेण सुरप्पिओ जक्खो ॥ १ ॥ वरिसे वरिसे राया, त चित्ताविजु जत्तमारमइ । जो चित्तइ चित्तयोरो, सुरप्पिओ सहरेइ तयं ॥ २ ॥ जइ चित्तिजइ नाडय, नयरे मारितओ विउ न्वेइ । तो चित्तयरा लग्गा, उन्विग्गा ते पलाएउ ॥ ३ ॥ तं नाउ नरनाहो, वज्जरइ गएसु तेसु वहुएसु । पउरा ! पडियारो को, कहेइ मारीए भे होही ॥ ४ ॥ एक्काए सकलाए, सकलिया ते क्या तओ सन्वे । जेण न नासइ एगोवि ताण पाणे पुरो कांउ ॥ ५ ॥ समए जत्ताए समागयमि सन्वेसिं तेसिं नामाणि । खिप्पवि लिहित्ता पत्ताएसु कुंभस्स मच्चंमि ॥ ६ ॥ कइडेऊण कुमारी, पणामए जस्स नाम कुमाओ । तमि वरिसमि सो चेव, चित्तए जाइ पत्त ॥ ७ ॥ अवयरिओ वि करितो, अवयार होइ नेव सप्पुरिसो । उवयरिओ जो मारेइ, तस्स को लेइ नामंपि ॥ ८ ॥ उवयारु जु किज्जइ, दुज्जणह जाणुसु वाहिरि एडियउ । सज्जणह तपि न वीसरइ, तणउ जु मत्था फेडियउ ॥ ९ ॥ “पयपाण सप्पाण, वग्घाणुग्घाडणा य नयणाणं । पिसुणाणुवयारो तिन्नि

सद्यः पञ्चमस्त्रीणि ॥ १ ॥ ओसंभीषो कश्चात्, कोह कणागमो निम्नसित्तो । पितागारपुरमो दूरेष्वरुण्यविवासाय ॥ ११ ॥
 एवम् केरि, गेद्वी संक्षेपमाज्यो । निष्पुननिम्बिसेसेव गजदेवं विष्य सा तं ॥ १२ ॥ वरिसंदि संवि तीर, मेरीय सुवास
 गारमो वामो । कण्ठय पचाय, विपन्नमेव जगदास ॥ १३ ॥ कण्ठस्वरं दक्षी केरी वार्गुगेव मेयोसा । मन्त्रिण बामो ।
 मि पय, फरलं धरिक्कयस ॥ १४ ॥ नार गुणो गुणो, तीर लसेव पुण्यमास ॥ वन्निं तेवं माय । म्म कंसु विचारस्त
 म्म ॥ १५ ॥ नार इमा सो तं मय कण्ठ । कण्ठय वरिस्सोरमो । वर वीरते जीवेद, केव न ममो मन्त्रेवि गुणो
 ॥ १६ ॥ पुन पुन पन्निक्कय, एव मन्त्रिण इमा इमिण । म्मपुण्णिमुपविषमुचिचो(मो)पविष्यदुतो ॥ १७ ॥ होहम
 वज्जी वरिक्कियन्मेवकेसेदि । इरिक्कयज्जीपरपरिं मन्त्रेहिं वामेदि ॥ १८ ॥ कण्ठस्वरमो योवक्किपय सण्ठ सण्ठय
 गुणी । कण्ठयमो कय, पन्निक्कय विक्कय कन्नुति ॥ १९ ॥

" मास्मिन् मुवन्तिस्मिन् विष्णुयोऽप्युक्त एवमुक्ता श्रीमन्मोक्षसर्गस्यपरिचिन्त्यापस्तुभिरिति ।
 सप्तारितरात्मकेन मन्त्रो मन्त्रे तु निवर्तिनः, तन्निवर्तयते नमः कालो जीवतरे जन्मे ॥ २० ॥ "

सप्त—सुपिणो पिता पत्तम्यपवापिजरो कपिण । मागेह कण्ठयपदीयमदिगुलो स विपिण ॥ २१ ॥ विपं
 विपं वदि, जन्मो विपिणु मन्त्रिणमन्त्रो । एवमेव वरं वरु वि, पुका मरीय गुणेन्द्र ॥ २२ ॥ इमिया गुणं विपे स
 एव पचाय होह कय वरो । विपमरो एमो वा न मारिणमो कय कोदि ॥ २३ ॥ मन्त्रिणमिमेवं सक्कोव सिद्धमेवं न सुं
 एमो कोह । कण्ठय पचाय गोपेव केव हुळोप्पि जीमो ॥ २४ ॥ कण्ठस्वरं पत्तं वा वरेयु भापुण्यपुण्यमो हो । वरि-
 वरिणपचमयदिरिद्वं व एवमेव ॥ २५ ॥ मन्त्रिणमन्त्रो वि वा विपु कुण्ठो वरेय वेवकेदि । जीवस्त जीविसय व क-
 एव नार मन्त्रेमेवि ॥ २६ ॥ एव एवमेवं एवमेव विपिणमि । एवमुक्तयुक्तो विपं मन्त्रो एवमेव केरि ॥ २७ ॥

पयडियनियवुत्ततो, निवनायरलोयलद्धसम्माणो । कइवयदिणावसाने, कोसंविपुरीए संपत्तो ॥ २८ ॥ तत्थ य पत्थिवपयरो, चित्ता-
 वइ निय सह सयाणीओ । भित्तिचित्तराण, चित्तेअ अप्पया कमसो ॥ २९ ॥ अत्थाण रायवाडी, अतेउतरुरयकुम्भिकेलीसु । फत्सइ
 किपि समप्पिअमसरिसचित्त पवत्तेअ ॥ ३० ॥ अतेउतरुणीकेलिओउग फप्पए पएसमि । जमि महीसो त सो, चित्तयरो चित्तिअ
 लम्भो ॥ ३१ ॥ वरल्लेण तेणं, ओलोयणजालए निविट्ठाए । देवी मियावईए, दिट्ठो अगुट्ठो आसि ॥ ३२ ॥ अइ सुसरिस
 तओ तीए, चित्तिंयं रुवरेहअमिराम । वसणाभरणविभूसियमुम्भीलइ लोयणे जाव ॥ ३३ ॥ ता मसिनिंदू पडिओ उरुपएसमि
 कुचियगाओ । फुसिए पुणो वि पडिओ, पुण फुसिए तमि पुण पडिओ ॥ ३४ ॥ सुणियमिमेण एस ण, होयव्यमवत्समेत्थमे-
 ईसे । अच्छअ ता न फुसिस्स, चित्तसहा चित्तिया सब्बा ॥ ३५ ॥ त नरवई नित्यतो, देवीरुव निरुवए जाव । निट्ठे विट्ठे चि-
 त्तमि, चित्तेण ता रहिओ ॥ ३६ ॥ मसमिक्खिअण चित्तइ, पच्छन्ने लच्छण कहिमिमेण । नाय होढी किं नाम, धरिसिया मह
 पियाडणेण ॥ ३७ ॥ तो अरुणलोयेणेणं, स राइणा मारणाय आणत्तो । अविमरिसियकारित्त, मत्ताण व होइ कुवियाण ॥ ३८ ॥
 अविमरिसिय कारित्त, राईण धणी(णा)ण निट्ठुरफरत्त । गुणिमच्छरो गुणीण, खलविहिणो खलियतिगमेय ॥ ३९ ॥ सीलमहासइ सा-
 सइ भासई देवि किंच, नियमजाय अभु(त्तु)फिय जलनिहि वेळ जिव । जाणइ जइवि सयाणिअ सव्वइ एअ मणि, मोहपिसाय-
 परावसु जायअ तहवि राणि ॥ ४० ॥ तासु मियावइ देविहि सुद्धहिं गग जिव, इय फलकु अकलफहि आसकियई किंव । एत्थु
 वत्थु परमत्थिअण नत्थि त किपि भुवि, अइ सुद्धवि न जासु आलु आलवइ कुवि ॥ ४१ ॥ परमपसायमवत्स, पाविस्स
 पत्थिवाअ दानिति । चित्तयरो चित्ततो, पत्तो मरण व विहिअसअ ॥ ४२ ॥ हरिणाण हरिणाहि व्य, गधसाराण सारागधो अब ।
 अहहस्स मूल(मा)नासाय, सोयमिद्धो गुणो सिद्धो ॥ ४३ ॥ चित्तयराण सेणी, उवट्ठिया विअवेअ नरनाह । देव ! किमेवमयंडे,
 मारिज्जइ एस चित्तयरो ॥ ४४ ॥ ईसेह दोसलेस, अवगयत्तेहिं तेहिं तो भणिय । चित्तयरभालतिलओ, वरल्लो एस किं घट्ठो
 ॥ ४५ ॥ सुखुत्तते जुत्ते, मुहमित्तं सुज्जियाए ईसित्ता । निम्भिअपअयत्थ, लिहाविय तारिस्स रूवं ॥ ४६ ॥ तहवि अवंझो कोवो,

भूषण होर हो नरिहो सो । एह विपकजासाय कणसाय पामिसेवाय ॥ ४७ ॥ पुन छागेरपुमि
 पिको वाहिलेज, पलपु(विचो) पुनमेव कर ॥ ४८ ॥ काइ कपरो कपसो काइसद कप ॥ सुगु
 कनिया विपिकममजो ॥ ४९ ॥ एह येव कितको पिणइ हो काइ इनामि निवसयु । अछमेस
 कपजो ॥ ५० ॥ वरवरततवीपरिरेमकममेमेव छिनि न पुनइ । इव विविध मिवापारमं
 पयोवराको कल्पिअ नद । मका मिवापारमसा एह केसो मर छिदिजो ॥ ५१ ॥ मपनाय
 अरिअ न बीयदि । उइ न से सो सज्ज, कसजि एयो न चिनेव ॥ ५२ ॥ देवकट
 पिणकेसट तल सिटादिन कुडा
 पि । मुदिजो एका कपुएकअयो सुकरव ॥ ५३ ॥ सादीन्य सुमिअ वि व र्च वि सुमिअवि पुन
 पयडीन्य । दिक्के इय रई
 निव एयो मकमिअएव ॥ ५४ ॥ (गोपकिमारी) वि अमिटी कपइ ईसी न
 कसकनी वि । कुअपरस कपयो रमनी
 पुन मकमसाय ॥ ५५ ॥ अठिअअकमोको संछि मनीरेअुरअपिनायो । यइ
 एयरअपिने, को दूरे विही मूठे ॥ ५६ ॥
 ठे केमिजो मिर देकेन । कुइअअपुरि वरट, कोइ सानी सदा कीरे ॥ ५७ ॥ मसि
 पिने किमंअएव
 अरिअमे वेसिअअ, अमिसा विपकई ईरी ॥ ५८ ॥ एह कपपिअमेमेव
 कपया एमिअ । स्त्रि कीरे हो । पुठमि कबरे होठ
 एअईहो ॥ ५९ ॥ यमिअ मिदेव कपयो मइ मकी छागु कपिअ
 पाण । इव अरिअमे ए कपको वं को कपको
 कपअमे निइ कीं, कपसकिअ एव मभिराजो । ईरीअअमे कोदि दूए ।
 कपअि न कपअो ॥ ६० ॥

एह—ईसि न वेसइसमि काइ का हेरो परिसार रोस । एका—अगु कपअमे
 सुगु को दि कपको समं ठेव ॥ ५५ ॥

एह—मेव न एमेव न होइ एव एव किमिअकस । एका न कपिअ
 का विरिसाव म कपु कपअपी ॥ ५६ ॥

गता—बहुवाहिनिपरिगते, न कारण होइ विजय(व)चञ्चा । घणहरिणजहजुत्तपि, कालसार हणेइ हरी ॥ ६७ ॥ पुन
 पन्थतो क्रोवेण, आलजालाई रायदूओ सो । पडिहणिओ पडिहारेण, घाडिओ धारिऊण गले ॥ ६८ ॥ गंतूण तेण तत्तो, उज्जो-
 मनुगो ममीचमि । त सविसेममत्तेसपि, साहिय तरस तो जुविओ ॥ ६९ ॥ दावइ पयाणढफ, समगसामगिसगओ स तओ ।
 अनिरण नेय कोमविधिमयसयीए सपत्तो ॥ ७० ॥ इय सोऊण उज्जणहिययधसक्केण नाइचक्केण । मरण सयाणिओ सो, पत्तो
 पोटेण छुटेण ॥ ७१ ॥ अह सा सहसा सजाया, मोयवेया मियावई देवी । कयमयकिचा चितइ, चित्ताचक्केणमक्कमिया ॥ ७२ ॥
 मह जाउ दय लयननसोहगाचगिमा ईय । जेणेस सिरे वसणासणिस्स जाओ मह निवाओ ॥ ७३ ॥ किमह करेमि सपइ,
 मीन मझाण चडिही पायो । हणिऊण अप्पण, ता तमह फितु राखेमि ॥ ७४ ॥ राडिजइ मझाए, चहुउ जा'ण सीलमन्ना ता ।
 जीवागओ तोउइ, सडाओ को नाम केसरिणो ॥ ७५ ॥ अहवा—चेडयनरिंदुहिया भ(यि)इणी भुवणेफभाणुवीरस्स । अज्जवि
 अनुयन्त्रिय, तदणुरुक्किओ कह मरामि ॥ ७६ ॥ पुण जीयंती तत्तो, कालकरालाउ पालिउ सील । कह पारेमि इहा वग्घ दोत्तडी
 नायनटियाह ॥ ७७ ॥ ता ताव पावपगइस्स, तस्स वयणाणि मन्त्रिय करेमि । “कालविलव सो चेव, सन्ववसणाण पडियारो
 ॥ ७८ ॥” तत्तो चित्ताव्यासपेसलं पेसाण पहाणनर । सा पज्जोयमहीवइ, सम्मुहमाहे स त नमिउ ॥ ७९ ॥ विन्नवइ देव ।
 देवी, तुह तिब्बपयायपावगेण खणा । मह भत्ता पवत्तं पत्तो रणकेलिकझुलो ॥ ८० ॥ ता सपयमवलाए, मज्झोवरि ते न जुज्जइ
 पयाण । जाइजउ उज्जेणीए, अज्ज वल्लिऊणमेत्तो नि ॥ ८१ ॥ जो आसि सयाणीओ, सो आणीओ जमेण नियगेहे । अन्ना का
 मग्ग मई, ता अटुणा मणसु भ(त)इणी स ॥ ८२ ॥

राजा—देवी इसणदुन्वारमारउम्माहएण एमि पुरि । पुरुष—सयमेव देव । देवी उवेइ किमु वक्खएण तओ ॥ ८३ ॥

राजा—करया समागमिस्सइ, पुरुष—जया पुरीए करेसि सुत्थत्तं । अन्नह सुन्निहियनिवेदिं, लहु सुओ वपियव्वो ति ॥ ८४ ॥

પગા—એ નાચ પીરસો બસુ, ગુણભયેન ઝાલ્ય પીએમિ । પુર——શોભનપણ મરિયો, જસીયે સખાર સપ્તો ॥ ૮૫ ॥

પગા—તા નિં કિઝલ વઝાવુ, ફેર ફેરી કયુતમારેલ । પુર——પેરાસાચા કિઝલ, જોસંધી જારિયમ્મસયમ ॥ ૮૬ ॥
 કિઝલ કયોવીકચનિસદ્દનિયવદ્દાગ્ગએતો । જાણકિયમ્મો ઘાલ્યો ફેરિયે વ વણ માર પુરીય ॥ ૮૭ ॥ નિકાપરિં ગળેને તિય તિયે ટેમ્મટિમ્મરિયારો । જો પંકીય ટમિય જાલ જાસંધીયે જોસંધી ॥ ૮૮ ॥ પુરિસપરિયલ્લરયતંબેયેન ઘંધિયારિં ઘારિં ટખો । જલિયેન કેન કેનો જુનો જો જલિયો કોજો ॥ ૮૯ ॥ દહારિય સમાલી ફેરી પમ્મોય મારસુ કમેરિં । જલિયમ્મનરુલય-સમ્મ-પરિં વ ટંમિ કમ ॥ ૯૦ ॥ પુન મનિયમ્મસપ્પલ્લપુમ્મ ઇ જાલ્લાર ફેરિં । ઇ પિયેર મિમ્મપુજા જાનુરં જલં ફેરિં ॥ ૯૧ ॥
 વેપલ્લજુલ્લપ, જારિયકુલ્લપપલ્લપ્પલ્લપ । જલ્લપુજો જાલીય, જુ જુ જુ જુ ॥ ૯૨ ॥ સીકે જુલ્લપ્પલ્લ જાલ રમ્મસંધુરે તિયં વ । જલિયરિયલ જાલ્લ જોલ ફીણ્લપ્પલ્લ ॥ ૯૩ ॥ જાલ્લપ્પ લલં સીકે, જાલ્લંજલ્લપ્પ મલિ જલ્લપ્પારો । જાલ્લપ્પલ્લ સહજો ગુજાપિયર્ધિય ગુલ્લારિય ॥ ૯૪ ॥ વડ્ડાએલં સીકે, મરિયલં વીરિય્લપ્પારેલ । ઉરિયલ જાલ મોજો મહલ્લ વ જો ગુલો જોર ॥ ૯૫ ॥ સીપલ રલ્લપલ્લપ્પામો, લામો તિ રનિયલ સીકે । જુલ્લપ્પામો રલ્લપ્પો તિ જલ્લ પુ રમ્મારે ન રનિયલ ॥ ૯૬ ॥ દપ્પ દુનિયનિય્લમોપ્પલ્લપ્પલ્લપ્પલ્લપ્પામ્મ સંધી । વલ્લોરિયિયાર, જલે જોયેન જલ્લપ્પમ્મી ॥ ૯૭ ॥
 વેલિયુમિયલ્લ પુરે વમ્મપ્પ તલં વેલિય જાલ જુને । જાલ જાલ્લપ્પો જાલો જલિયલ્લપ્પો ઇ વલ્લોજો ॥ ૯૮ ॥ માર્લોજાલ્લપ્પ જાલ્લપ્પામ્મનેય વલ્લપ્પલ્લપ્પિયંજો । જાલ્લ વ જલ્લપ્પિયો, જો લાલોજો વ વલ્લોજો ॥ ૯૯ ॥ ફેર વ વડ્ડામ્મ જા—

જમ્મારો પમિયલ્લપ્પ વ્વલ્લિયરં મીરુપામ્મોપ્પલ્લપ્પે, જલ્લેરુલ્લ જાલ્લપ્પા જાલ્લપ્પિ જાલ્લો ન ટે નિં તિયલ ।

નિં વેલ્લપ્પલ્લિય વ વલ્લપ્પલ્લપ્પા—સપ્પલ્લિય જાલ્લપ્પા મિર્મીવોરુપ્પલ્લપ્પ લ્લપ્પિયિ કપ્પાએલ્લપ્પીમિયમ્મ ॥ ૧૦૦ ॥

દપ્પ ફેરિયર્ધિય, ગળે ટેરિ જાલિય ઉરિ । પુન વલ્લોજો વલ્લોજો જલ વલ્લિયો જલ્લપ્પલ્લપ્પો ॥ ૧૦૧ ॥ જલિયલં જલ્લપ્પિય

पत्तो बाहिं फरेइ दढवेढ । भयकपमाणमाणसमेसा एव विचिंतेइ ॥२॥ धन्ना ते गामागएपुरेखेमडवपट्टणपएसा । सो जेसु डमरेवे-
 राइवारओ विहरए वीरो ॥ ३ ॥ जइ जयजणनयणणवदाणदुव्वारदसणो देवो । इह एइ तो करेमि निएच्छिअ निच्छिअ हच्छ
 ॥ ४ ॥ सुकयपरपरपा(मा)णीहिं, पेळ्ळिओ तीए तत्थ पत्तो सो । अमरेहिं समोसरणे, पवरे रइअमि आसीणो ॥ ५ ॥ अह
 पुरि दूरे सेणानिवेसमाघाय चढपल्लोओ । पहुणो वढणवडिआए, झत्ति पत्तो समोसरण ॥ ६ ॥ हरिसभरनिअमरी, मियावई
 वच्छवच्छराथजुआ । विवरियनयरिदुव्वारा, उवागया पहुमुवासेउ ॥ ७ ॥ सनरामरासुराए, परिसाए सामिणा तओ तीए । पारद्धा
 धम्मकहा, गिराए गमीरधीराए ॥ ८ ॥ पत्ते खेतकुलाइनिम्मलगुणे माणुरसजम्मूसवे । सजोगमि जुगप्पहाण गुरुणा सद्धि च
 छंदे धुव ॥ ९ ॥ मोत्तूण परमप्पमायमइरामोह कुव्वोहं बुहा । ससारतकरे करेह, न कह धम्मम्मि निव ! उज्जम ॥ ११० ॥ धम्मो
 सचियपावपकपडलीपक्खालणे पच्चलो । धम्मो निम्मलमगलवल्लि कलानिप्पायणे निच्चलो ॥ ११ ॥ धम्मो कामदुहा निहाणमणह
 चिंतामणी पाणिण । धम्मो सगपवग्ग-सगमसुह साहेइ निरससय ॥ १२ ॥ सो एसो पढमो महव्वयमओ हिंसानिरासाइओ ।
 साहूणं अवरो अनुव्वयमओ सइढाण नाणाविहो ॥ १३ ॥ पक्खक्खाणमणुक्खण पइदिणं दीणाइदाणुजमो । वक्खणस्सवण गुरुण
 पुरओ ज्ञाणेक्कताणक्कमो ॥ १४ ॥ रागहोसविसायकोहविकहाकयप्पदप्पाइण । दूरे वज्जणमज्जण, पइदिण दक्खिन्न(त्त)दक्खिवाइणं
 ॥ १५ ॥ पारमो परमेट्ठिपवगपरावत्ते सुतत्ते तहा । कारुन्न करुणारिहेसु, स इमो मग्गोऽपवग्गोचिओ ॥ १६ ॥ एत्थतरमि एग्गो,
 धणुद्धरो पामरो ठिओ दूरे । पुच्छइ मणेण भणिओ, जिणेण पुच्छेसु वायाए ॥ १७ ॥ पायडमपारयतो, पुच्छेउ लज्जमाणओ
 तो सो । भयव 'जा सा सा सा', पुच्छइ च्छन्नक्खरगिराए ॥ १८ ॥ पच्छाएस तं चेव, 'तस्स सामी वि वज्जरेइ तओ ।
 पुच्छइ पणमेउ गोयमो वि परमत्थमेयस्स ॥ १९ ॥ भयव 'जा सा सा सा' खासा कया इमे तु(नु)मए । परमत्थ
 'वित्थरओ, एत्थ समत्थेसु ताव मह ॥ १२० ॥ दिसइ पहु चपाए, सुवन्नगारो जुवासि थिलोलो । रमणीय कन्नं जं जमिक्खए

[illegible]

॥ १४० ॥ तीए चालगाहो, सो दासो आसि सा उ रोयती । न हु विरमइ पुव्वभवि न्व कामदाहेण लज्जती ॥ ४१ ॥
 अह अगुलीए चेडेण, चड्डिया मयणमदिरदुवारे । सा यक्का रोयंती, त चिय कुव्वतओ दिट्ठो ॥ ४२ ॥ नियगेहाओ अइत्ताडिऊण
 निगघाडिओ दुजम्मेण । अइदुट्ठो सो (रु)बुट्ठो, तेणण ताण जा मिलिओ ॥ ४३ ॥ सतमसमि समता, सपत्तो कोसिओ सुही
 होइ । लहइ पइमरिट्ठो, अरिट्ठकाणणगओ सतो ॥ ४४ ॥ अणजायजोव्वणा कन्नगावि सा वधइ धुर धरइ । परिहरिया पियरेहिं,
 भमिरी गाम गया एग ॥ ४५ ॥ पचहिं चोरसएहिं, सो गामो तेहिं घाडिचडिणहिं । बिहिओ लूसियसारो, तओ गया सा वि
 सह तेहिं ॥ ४६ ॥ सव्वेसि तेसिमेगा, जाया जा वहेइ सा हरिस । परिमुज्जती भुज्जो वि न जाइ पुण तत्ति ॥ ४७ ॥ जलही
 जलाण वारुण पावए दापपावओ तित्ति । अवरावराण पुरिसाण, नो पुणो एत्थ इत्थीओ ॥ ४८ ॥ दासेरएहिं सडिं, फिरति या
 दलइ अन्नमन्न सा । जह मेच्छाण घरट्ठी, तरुणतरट्ठी तहा सावि ॥ ४९ ॥ धाडीगएहिं तेणेहिं, तेहिं अन्नावि आणिया कावि ।
 एगाणिणीए भज्जाए, तीए साहिज्जकज्जकए ॥ ५० ॥ विसहइ सवक्कि सपक्कक्स तेसि सा न घरवास । मगइ छलाइ तीसे, मारी
 विव मारिउ महइ ॥ ५१ ॥ धाडिं गएसु सव्वेसु तेसु पाणियहारिया दोवि । ताओ गयाओ दूरे, तदभिमुह भणियमेईए ॥ ५२ ॥
 कि दीसइ कूवतले, हले । निरिस्वसु अगओ होउ । इय जोयती पेल्लित्तु, पाडिया अधकूवे सा ॥ ५३ ॥ पुन्छंति आगया ते,
 गया कहिं कहसु तुह लहू भइणी । भणइ सकोमा कामे, तत्तत्तो किं न जोणह ॥ ५४ ॥ आगारिगियकुसलेहिं, तेहिं नाय इमाए
 निहया सा । तो तेण चेहचोरेण, चित्तिय चित्तसुणेण ॥ ५५ ॥ किं मन्ने सा एसा, धूया विप्पस्स तस्स जाया वा । पब्बु-
 न्नज्जरज्जरकाया जा आसि बाला वि ॥ ५६ ॥ अहइ हयासे । हाहा, तुज्झ नवो कोवि वम्महुम्माहो । तित्ती एत्तियमेत्तेहिं, जं
 न जाया हयासावि(ए) ॥ ५७ ॥ अहवा एसा वेसा, अवरा किं नाम कावि पाविट्ठु । अलमलमिमीए पावाए सव्वहा किंतु
 गतूण ॥ ५८ ॥ कोसवीए पुरीए, पयडसमयत्थवित्थर वीर । पुच्छित्तु समोसरणे, मुणेमि परमत्थमेत्थाहं ॥ ५९ ॥ इय चित्ति-
 ऊणमेत्थाऽऽगण जमणेण पुच्छिय छन्न । गोयम ! मए वि तुह चैव उत्तर दिन्नमेयस्स ॥ ६० ॥ पामर प्रति—सुंदर । अ-

ऐर(मि(मी) हर संसारे जगतोपसंगारे । न कल्पि रामो जासो पुज्यो विष्णुप्रभितो ॥ ११ ॥ पूर्णविष्णुप्रभितो-मण्ड-
 स्त्रिये तुल्यं वरि देव । अरं समा एकमी जा राख्यो राख्येणु पञ्चमे ॥ १० ॥ भाषमाणमासंख्याकरजुगो विष्णुमेव वपविसप ।
 तो सो वसेरापणीरिबिरजो वरजई जाओ ॥ १३ ॥ भंगल तेव लक्ष्मिदेव लेखण राख्यवि तीव पस्सीप । कटिपञ्च वं वर्ये,
 वोरिबलि स्वर्गमिप्यन सखा ॥ १४ ॥ इति आ एव सा सा कथा ॥ देवी विद्यावई विष्णुमेव अर संदिश्य भीरजिने । अर
 नीसि महायु । पञ्चर्षमि पुनर्कर्मि स्वमेव ॥ १५ ॥ विदुलकपटुण पस्विष्णुपुन्यो वे वज्योछो भरे ! । ता सा पुनसु दिक्षेप
 जेव फल्यो इन पुज्यो पुन्यो ॥ १६ ॥ पछा जासे एसाइ ताहु तादेमि छाहुनिपमई । अर सुपुरिस ! अनुगल्हण नै तुर
 जाहुय कर्हीकई ॥ १७ ॥ स सुपुण्यपरिताप, अचारको निवारिने एव । विरिद्धरिचककच्छाही पमवइ करजोद ! किमपुने
 ॥ १८ ॥ पटुपुरजो तेजवि विष्णुवरायदुन्यादिण एव मुखा । पवनि मही मेसाइ मुराणपसि जासे नौरिख ॥ १९ ॥ कालजुमरं
 तीव लजो मिनिपदिब लस लज्यो । पडिबन्ध पञ्चक विदुलकपटुपकाहेवेव ॥ २० ॥ अवरजो वि अटु पगिटुसकवा
 वर लस वि वंजार्, मिपदिखप पाव ॥ २१ ॥ गोदंगई भंगाई, हाओ एवजो पडिराजार् । अरिजगतबोकामसा,
 सामप्रप्ता(ग)जममिपि ॥ २३ ॥ विरिष्णुपञ्चक ककर जगजो पुन पटु ए खोसपि । कविण ससोएले सले स्वामीक-
 यज्यो ॥ २४ ॥ परिताप निजपण, समागव कर्मिपण होमि । मूर्खमिपलेदि पटु, कर्मिय भिनुनेवि पायपट ॥ २५ ॥
 विरकलीव विसेसं अफसमापी मिप मराभज । एवपणारकीमि चिट्ट, किंवि कळे वज्येदि ॥ २६ ॥ अवरजो भेरकई,
 जगजो जगजार् कर्हीदि । पडिर्मिमळी रायव-पञ्चकडीपार विरूति ॥ २७ ॥ पतिभिसयेसु निपमिपयजे पसेणु लमयेरे
 बाप । छमेला सा पता वसईप केणजप ॥ २८ ॥ विरपदिब मि जुन तुर पारिरावायमायाबाप । मर कटण पमय
 सीके इन एवमकलपदिरे ॥ २९ ॥ कर्मिय त्यागेइ विपदि मयस विपयमिपुनार् एत । मणवइ अनेभजोगो जाओ पुन

जाउ न कुणिस्स ॥ १८० ॥ मुहु मुहु गरहतीए, अप्पण साहु सिमरवतीए । पयडियलोयालोओ, सजाओ केउललोओ ॥ ८१ ॥
 एतदेवाह—पडिवज्जिऊण दोसे, नियाए सम्म च पायवडियाए । तो किर मियावईए, उप्पन्न केवल नाण ॥ ८२ ॥ सयाररायाए
 चदणाए तन्वेलमागया निदा । घणतिमिरकूरनिरतरालकालमि कोणमि ॥ ८३ ॥ सप्पोपसप्पमाणो, कालकरालो पलोइओ पुरओ ।
 केवलिणीए तीए, तओ करो चदणजाए ॥ ८४ ॥ सथारथमि ठविओ, मा एसो उसइ कुडली तो सा । जगिय जपइ वच्छे,
 अच्छसि अज्जवि किमेत्य तुम ॥ ८५ ॥ अहह पमाओ जाओ, विसज्जिया ज न तंसि खामिती । ओहीरमाणिया केण पाणिदे-
 ससि छिकाह ॥ ८६ ॥ भणियमिमीए सप्पो, सप्पतो आसि एत्थ तेण मए । पाणी पलममाणो, सेज्जा ठविओ तुम्ह ॥ ८७ ॥
 पमणइ पवत्तिणी तो, तए तमचे अही कह नाओ । नाणेण केण किं खाइगेण खाओवसमिणेण ॥ ८८ ॥ खाइगनाणेण केवल्लेण-
 मिय चदणा सुणेऊण । पमणइ ही अन्नाओ, महासय ! मरिसहि छी हयासाह ॥ ८९ ॥ अणजणमाणिगाए, केवलिणीए कया
 मए मई । आसायाण्डहुणा तो, मिच्छा मे दुक्कड होउ ॥ ९० ॥ इय निंदण-गरहण-भावणाहिं भाविज्जमाणियाहिं दढ ।
 अविलम्बेव केउलमुप्पन्न चदणाए वि ॥ ९१ ॥ इति सुगावती कया ॥ सुगावतिरेवमुपालभ्यमानाऽपि कपायान्निगृह्य केवल फल
 यामास, यच्चान्योऽपि तान्निगृहीयात्तस्स गुणमाह—

किं सका वुत्तुं जे सरागधम्ममि कोइ अकसाओ । जो पुण धरिज्ज घणिअं, दुव्वयणुज्जालिए स सुणी ॥ ३५ ॥
 कइअकसायतरुणं, पुप्फं च फल च दोऽवि विरसाइं । पुप्फेण झाइ कुविओ, फलेण पावं समायरइ ॥ ३६ ॥
 संतेऽवि कोऽवि उज्झइ, कोऽवि असंतऽवि अहिलसइ भोए । चयइ परपच्चणऽन्नि, पभवो दट्ठूण जह जंतुं ॥ ३७ ॥

किं शक्यमेतद्वक्तु सरागसयमधर्मेऽसिन् सम्प्रति वर्त्तमानः कश्चिन्नि कपाय स्यात् ? न स्यादेव । तथापि यः पुनरेतान् दुर्व-
 चनेन्धनोद्दोषितानपि पावकानिव धारयेदनुदितानपि वा विफलोदयान् कुर्यादित्यर्थः । स मुनिरेव-मन्यते यथावस्थित मुक्तिमार्ग-

मिति मुनिः, इत्यस्मिन्ने 'सुख' इति प्राकृत्यात् । 'जे' इत्येतेषु 'इति' पञ्चम्येति इति वचनात् ॥ ३५ ॥ किमर्थं इत्यस्य निगुराम्ये इत्याह—“ इदम् ” गद्या । इदमप्य हे मुदमन्त्र इतिनात् कोकनिकपयस्तराज्य तेनो पुनर् न एव न हे अपि विर-
इराते इत्युपमाह्वानात् अपिस्त्वयो निम्नविषयो इतिरेकमाह—तेनो हि एव गणकमते मधुरमपि स्मर्येण पु हे अपि निरसे
एव । इत्यपीत्येते पुण्यव्यवयो मधुरे कोषमपिद्वय विषये एवेवमिति । इतिहा सन् पुण्येव—हेतुना—दुर्ध प्यव्यति स्मरेव कार्य-
वाहकमाख्यादिर्ह इत्येति, किमुत यमति—इत्यव्यवहारः पुण्यम् उत्पत्तिं प्यति पञ्चम्येति ॥ ३६ ॥ तत्तत्तेनो व्यवेष्टुना न
एवमपीनां शोभन्ते हेतु—यस्मत्कल्पितव्या कार्य इत्यह— सते हि गद्या । सद्यः । अत्रोत्तरमर्थे इत्युत्पत्तिमिदमेव प्रमास्य
मोक्षपरित्यक्तो एवमन्तेनमिदमन्त्रमस्तिमिदमन्त्रोपि इत्युत्पत्तिमिदमन्त्रोपि इत्युत्पत्तिमिदमन्त्रोपि इत्युत्पत्तिमिदमन्त्रोपि इत्युत्पत्तिमिदमन्त्रोपि
न मानसवत् ॥ ३७ ॥ अथा—

॥ मां बभ्रुभानुमिषदिने ॥

६२ ॥ अष्टे मन्त्राभिस्त्रय-पुस्तको ध्रुवकुणोद्गुणो । जपित्वनामो गानो सुप्रसिद्धो ॥ १ ॥ छत्रासि छत्राचार्यो
 बभूव जपनसि पुनरो । ऐश्वर्येयी विजिति रेवती यम से मन्त्र ॥ २ ॥ पद्यो पुनो वीसे मन्त्रो मन्त्रावचरितो वीसे ॥
 ३ ॥ पद्यो पुनो वीसे मन्त्रो मन्त्रावचरितो वीसे ॥ ३ ॥ सुप्रसिद्धिरसमीरे ऐश्वर्यपञ्चसवरिसिपुल्लवू । मन्त्रो मन्त्रावचरितो
 मन्त्रो मन्त्रावचरितो ॥ ४ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ५ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ५ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ५ ॥
 ६ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ६ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ६ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ६ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ६ ॥
 ७ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ७ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ७ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ७ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ७ ॥
 ८ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ८ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ८ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ८ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ८ ॥
 ९ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ९ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ९ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ९ ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ ९ ॥
 १० ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ १० ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ १० ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ १० ॥ छत्र ६ मन्त्रो वीसे ॥ १० ॥

वा थिरेनेहो कि न पव्वयइ ॥ ९ ॥ भणियसणेण सिणिद्धो, लहुभाया तुह वि अत्थि भवदेवो । पेक्खिस्सामो पत्ते, तुममि त
 पव्वइस्सत ॥ १० ॥ भणियं भवदत्तेण, जइ विहरिस्सति तत्थ भयवं तो । किंबहु वज्जरिणं, तमिक्खसे दिक्खिय चैव ॥ ११ ॥
 अह विहरतो सूरीहिं, सह गओ सो कयाइ मगहाए । सन्नायगाण वदावणत्थमणुजाणिओ गुरुणा ॥ १२ ॥ पत्तो सुगामगामे,
 भवदेवो सो तथा य परिणीओ । नवपरिणीयाए नागिलाए मुहमडण कुणह ॥ १३ ॥ भवदत्त दट्ठण, उट्ठा माया पिया नाईओ ।
 अइभूरिभत्तिभरनिम्भरा य पाए पणिवयति ॥ १४ ॥ मुणिणा वि धम्मलाभ, दाउ सन्वेसिं तेसिं आपुट्ठ । सीलव्वयाण णावाह
 साहण धम्मनिव्वहण ॥ १५ ॥ आपुच्छिया य ते तेण, जामि वीवाहवाउला तुब्भे । पड्डिलाभयति तो कप्पणिज्जभोज्जेहिं भवदत्तं
 ॥ १६ ॥ नववहुमुहमडणवावडोवि पणमित्तुमेमि एसो त्ति । भणिकुण्णमेइ पणमेइ, मुणिवर ह्मत्ति भवदेवो ॥ १७ ॥ पत्तं पणिमि
 समप्पिकुण्णमेयस्स सो मुणी चलिओ । नियए उवरसए सव्वनाइअणुगम्ममाणपहो ॥ १८ ॥ चलिओ महिलावगो, पढम कइ-
 वयपयाइ अणुलगो । पुरिससमूहो पच्छा, पणमिय पणमिय पड्डिनियत्तो ॥ १९ ॥ भवदेवो वि समीहेइ, भाउणा भासिओ
 नियत्तेउ । असमत्थियमुहमडणसमत्थण(उ)त्थ नववहूए ॥ २० ॥ विविहपएसे दंसेइ, रमिय चिर वयमिओ नियत्तंता । जइ
 कहवि करेइ करे, पत्त तत्तो नियत्तामि ॥ २१ ॥ सुणमाणो वयणाइ, तस्स मुणी गुरुसगासमल्लीणो । भणिय मुणीहिं अणुओ,
 किमज्ज दिक्खिस्सए एसो ॥ २२ ॥ मड्ढिय ढिक्किय सिंगारिय गओ ज तए सद्दणीओ । भणिय भवदत्तेणं, किमन्नहा होइ मुणि-
 वाणी ॥ २३ ॥ सूरीहिं पुच्छिओ वच्छ ! अवितह इय किमाह तुह भाया । उवरोहेण तेणवि, भणिय ज भणइ भाया मे ॥ २४ ॥
 पड्डिवज्जिय पव्वज्जो, सज्जो जाओ जई सलज्जाए । धरइ नव पव्वज्ज, तणुणा हियएण पुण भज्ज ॥ २५ ॥ परियाय पारियायप-
 सूणमालाए सह वहतो त । धरइ वराओ एगत्थ, पव्वगव्व च मइर च ॥ २६ ॥ तणए चिरायमाणे, जणयाई जोइऊण जणनि-
 वहो । घरमागओ वियाणइ, भवदेवो दिक्खिओ नूण ॥ २७ ॥ चिरपालियपव्वज्जो, काले काऊणमणसणसमाहिं । भवदत्तो,

दुर्भिक्षो सोऽस्ये सुरवरो वासो ॥ १८ ॥ जगरो वि महरिषा सा जगति तीक्ष्णे शिखे चि चोसिखो । स गभो मुभाप्रम^१ व
 शेर्भभस्यो नीरपूरोज ॥ १९ ॥ मर विप्रप्रकाशेन रीमनेषा इषा वरार्थे सा । मर मासका कम्पाह-मरमुखा मर वेमे
 ॥ २ ॥ १९ विविधो वेदप्रस्तुत विदुर मुपासेते या । सा गामार एवा ज्वापा इदिवसा लव ॥ २१ ॥ पूजोकाएव
 ज्यपयोऽ वेमयोऽ बहुधादिषा । सातु चि वेमिनो पुच्छिनो व वेदि वि सुधियां ॥ २२ ॥ पुच्छिभिमेष वे कस्तु
 धास्मि । जम्भवति सुरयो । वीक्षे रेवार् लव वा जगिषा सा ॥ २३ ॥ विविधेष्वेव कष्टा, होय एषो स जेव
 यम्भ । पुच्छमि लव एवं वि वेदि यमोक्तं तुका ॥ २४ ॥ जम्भाह जर् अयव-रेवार् अगुम्भो ननु कश्चिद्वो । मरवेवो
 यमेव, वरिषा जगिषा व मर ॥ २५ ॥ विविधेष्वेवमरस्तुभवेवो मर विदिषा । पुच्छिभिमेष विरुजा वयक्यनु
 रयनेव मोषु ॥ २६ ॥ जम्भयो जगलो संव मुरमोक्तमिदं वरो । उगुरमममोक्तमिदं वरो । उगुरमममोक्तमिदं वरो ॥ २७ ॥
 धास्मिमिमीद मयमे मासपिबतुन तुर् ननुयमे । वीक्षे जम्भमि सा धागिषा व उदिव मर् वेव ॥ २८ ॥

मर-सो वीर तुमं लवं मुजति लवमे वि विवि पुच्छमि । विप्रप्रकाशप्र-वमिषा विवसा लव सा ॥ २९ ॥
 जम्भम-धास्मिमिदं विदु धास्मिषा सा न विमर विवेखो । वि वीर जम्भं जम्भो तुर् पादप्रस्त ॥ ३० ॥
 जम्भ-वरिषेवमेव विदुका मर वरार्थे सा । जम्भम-मुग्धार् वीर मुका मरविद्वद्वो जम्भो मुका ॥ ३१ ॥
 जम्भ-तुर्सीधसमावा, सा वि जम्भेव धागपन्वार् । जम्भम-जम्भ न वेमं जम्भ ३ पादप्रस्त जम्भि ॥ ३२ ॥
 जम्भ-जम्भमममम मुमममि रं जम्भ मं जम्भ मु वि सा वि । जम्भम-जम्भ वि तुमं मुक्को, विवममे सा वि वि तुका ॥ ३३ ॥

१. जम्भमोक्तमो वीरु लव ।

चेइयहरसम्मज्जण-धवलीकरणाइवावडा निच्च । सावयवथाइ भावइ, तवइ सुतिव्व तवोकम्म ॥ ४४ ॥

सुविहियसाहुसमीवे, उवएसरसायणं सथा पियइ । वट्ठणपडिकमणा पक्खानपमुहेसु उज्जमइ ॥ ४५ ॥

भव-पेच्छामि ताव अच्छीहिं, थाविका-तीए किं पिच्छियाए असुईए । अहव माए दिट्ठाए, सा विट्ठा चेव किं वहुणा ॥ ४६ ॥

जा इ सा सा जा सा साह, दोण्हवि न भिन्नओ अप्पा । भव-ता पभणसु किं तुममेव, साविगे ! नागिला होसि ॥ ४७ ॥

श्राविका-आम अह चिय सा नागिल ति पारुढपोढवभवया । वसमसपुरीसाईणपूरिया उल्लखल्ल व्व ॥ ४८ ॥

नियगुरुणीए कहिय, कहाणय तुह कहेमि किपि अह । होऊण सावहाणो, अवहारसु साहु साहुखण ॥ ४९ ॥

किर कोइ जिइदिओ दिओ सज्जो मयमज्जो डहरग दारग गहाय तत्तओ नगरु(गम)गओ निगओ घराओ । सो य मोक्खसोक्खमाकखमाणसो साहुसमीवे सम्म धम्म निसम्म स(म)म्मविज सजायसम्मइओ पव्वइओ, पालेइ चक्खवालसमायारि, करेइ किरियाओ कक्खवाजो । सो पुण से दारगो सीयभोयणऽरसविरसपाणाणुवाहण-कक्खलडसेज्जा-सिणणार्हसु सीयमाणो, खत ! न सक्केमि सीयभोयण भोत्तु, खत ! न सक्केमि अरसविरसाणि पाणगाणि पाळ, इच्चाइ जंपमाणो खतेण कचि काल वट्ठाविओ जयणाए । अन्नया भणाइ रत ! विसमसरपरसज्जरसररीरोऽहं न सक्केमि अवरइयाए विणा मणांगं पणे धारिउति । तओ परिचत्तो । अल मे असज्जजीवपडिजगणेण । यत उक्तम्-“ न वि किंचि अनुन्नाय, पडिसिद्ध वा वि जिणवरिदिहिं । मोत्तु मेहुणभाव, न त विणा रागदोसेहिं ॥ ५० ॥ ” तओ गओ सो सहवासीण सुमरिऊण । एगस्स माहणस्स नेहे लग्गो कम्म-गरवित्तीए, केणइ कालेण दिन्ना से दारिगा । विवाहकाले य पडियधाडीए निहणिय मिहुणगपि । सो भोगपिवासिओ अट्ठज्झाण-घट्टमाणो कालगओ महिसो जाओ । सो वि से पियासाहु पडियमरणेण मओ समाणो देवलोमे देवो जाओ । ओहिणा आभो-एइ पुत्तं महिसरूवेण सजाय । देवमायाए कालविकरालथूलमहाकाएण सोगरिणेगेण किणेऊण कओ सो अइभारारोविओ गि-

[illegible]

मुणिणा तिक्खाइ वित्तिक्खियाइ दुक्खाइ गुत्तिगेण तए । जइ भावगुत्तिगो सहसि, ताइ ता जयसि अहुणा वि ॥ ५८ ॥
 एत्तिदिणाणि दिक्खा, दग्गेणऽज्जवि कुणेसु भावेण । अणुचलियावि दु अइवेगगामिणो वुत्ति किं न पुरो ॥ ५९ ॥ ता जाहि
 सव्वहा उव्वहाहि भावेण चारुचारित्त । आलोइय दुक्खिओ,^३ सिस्सिदुट्ठिसूरिपासमि ॥ ६० ॥ अहयपि साहुणीण, पासे पव्व-
 ज्जमणुचरिस्सामि । इय तीए सिक्खिओ सो आवट्ठो भणित्ताढतो ॥ ६१ ॥ अइ साविगे ! सुमगो, उवइट्ठो सुट्ठु सुट्ठु वुट्ठो-
 ऽइ । निरु निरयअधक्खे, निवट्ठतो ताइओ तुमए ॥ ६२ ॥ त मह सहोयरी होसि, साविगे ! गरुयरागभगाओ । निम्माए य
 माया वा, निरयाइअवायरक्खणओ ॥ ६३ ॥ अहवा गुरुणी निस्सीमरम्मधम्मज्जमप्यणाड । ता ताव जामि एत्तो, तइ कहि-
 यत्थ समत्थेमि ॥ ६४ ॥ इय भणिय वडिज्जण, निप्पडिमाओ जिणाण पडिमाओ । भवभमणभूरिभीरु, भवदेवो सगुरुमल्लोणो
 ॥ ६५ ॥ आलोइय पडिक्कतो, सुत्तिव्वतवतावतावियसरीरो । पडियमरण आ(रो)राहिज्जण सोहम्मसुरलोए ॥ ६६ ॥ सोहम्मकप्प
 हुणो, जाओ सामाणिओ समाणजुई । दिव्वाइ कामभोगाइ, भुजए जावजीवपि ॥ ६७ ॥ अह स भवदत्तदेवो, चविज्जण पुक्ख-
 लावईविजये । पुढारिनिगितयरीनाहवइरदत्तस्स चक्खिस्स ॥ ६८ ॥ कुक्खीकुसेसयके, कलहसो धिव जसोहरपियाए । आयाओ जाओ
 जलहिमज्जे डोहलो समये ॥ ६९ ॥ सागरसरिसाए महानईए सीयाए सा महिइटीए । अवणीयडोहला चक्खिणा, कया सह
 सय गतु ॥ ७० ॥ पसवइ सुमुहुत्ते भूवलक्खअक्खूण लक्खण तणय । विहिय डोहलयाओ, सागरदत्तो त्ति से नाम ॥ ७१ ॥
 उवचयमुवजाइ दिणे, दिणे य देहेणमविकलकलाहिं । परिणइ पसन्नलावन्नवपुत्राओ कन्नाओ ॥ ७२ ॥ अभिरमइ तारतारुत्तपु-
 न्नेदेहाहिं ताहि सह निच्चं । पासायगओ पासइ, कयाइ सरयमि मेहमय ॥ ७३ ॥ कामकुसुमाणुगारी, होज्जण कमेण पसरमाणो य ।
 सरयघणो सजाओ, कलियखमडलमहाभोगो ॥ ७४ ॥ असरिसपसरियपवमाण-पेल्लुण्वेल्लमाणसव्वगो । पसरणकमेण होज्जण,
 खडखडाइओ नट्ठो ॥ ७५ ॥ इय जलहरोव्व अब्बो, अथिरो रज्जाइवित्थरो सव्वो । रणदि^४ट्ठमिदुनहु, धणजीवियजोव्वणाईय

॥ ७६ ॥ ता वाक्पद्मनि जगत्पु, यो वाप शैर्नर्तत लज्ज । अदृश्यमेव जुगत्त, सार पद्मज्वा पद्मज्ज ॥ ७७ ॥ इय निविज्जम-
मकाशरार्मियो अमकाशराट्टुसस । यवमूले दम्बाईनो बहुयस्त्रिबपुणपरिवारो ॥ ७८ ॥ सुवसागरपारिणो, पद्मइ पावपट्टप्य
मोदिसर । निपपट्टय वरमानो वरम परिपट्ट सुसुल्ल ॥ ७९ ॥ वक्कि मववैवैवोवि तमि विज्जमि वीयसोमाप । पद्मम
इएण्णममाळेविकसुप्पनो वाओ ॥ ८० ॥ क्व सिवकुमारान्तो अमित्तो ओण्णुण्णसुजेहि । समवपसम्भाहि कुसुप्पभाहि
एव एव एमारि ॥ ८१ ॥ पुत्तगएगारामाधिएमयिर्मळमि निरलो । सागरएण्णमगारो एवमाएवारे उच्चि पत्तो ॥ ८२ ॥
अनुवाक्यवि एवएण्णुपद्मव वण्णपुण्णो । समकसरिओ एव वरिसो, ऐसव्य अमयवाएहि ॥ ८३ ॥ मासकट्टकव वण्ण
वट्टय तेव ससवहनिह । विद्धि ए दिववदेव वण्ण वडि व वसुवाप ॥ ८४ ॥ तिसुविय पाएणवट्टकववर्णवपवट्टविव्वाइ ।
सागएवसावुवेवा—सुएणवि वप्पेए सिओ ॥ ८५ ॥ सिपवादिणपुण्ण पावर्णक एवमिद्व व पुत्तओ से । अविचित्तव सट्टमवेस
वट्टपकस रस ॥ ८६ ॥ वण्णट्टपुण्णो सो ओदिनक वं केवडि एव सव्वविद । विववमरममममं भसीएगएव वाइए ॥ ८७ ॥
व निरवानो वण्णो वयिट्ठमाओ उक्कमाएमाओ । वदिअट्टवकवविओ पड्डमेवं पुण्णवमस ॥ ८८ ॥ वण्णवट्टे एवस वड
विओ वमिअवैए वण्णवं । वण्णवैओ वण्णो एव सो एव सोएए वण्णेए ॥ ८९ ॥ विवव—वण्णव—ममावलिपसावमविवाण्णु
विज्जम वण्णो । एववट्टवैविक्कवओ वंवावरमो वसुवम ॥ ९० ॥ विविक्कवविक्कवविक्कव एमेव वण्णवविक्कववुण्णव
एवै वण्णवोएम्मु, सममोएवण्ण ओवण्णव ॥ ९१ ॥ विविक्कववट्टमि सो विक्कवैए इविक्कववट्टमेवो । मार एव इवि वुट्ट, सुट्ट
इओ व पुट्टो व ॥ ९२ ॥ सो ओवि पाएवविओ, विमलिव एव मय एवण्णवैवो । वड परिमविक्कववुट्ट, ओदिअ मण्ण
वुण्णिविओ ॥ ९३ ॥ एवो व एवमवे मवैवो ववति मय वण्णव । वण्णववविक्कवविक्कवो ॥ ९४ ॥ मड
मवववुण्णिवो, वदिक्कवो एविवण्ण वण्णव । वण्णो ओवण्णवो, वण्णो वण्णव विविविओ ॥ ९५ ॥ पुण्णवममावण्णो
मार एव सो वण्णवि वण्णविवो । मड वण्णवण्ण पुण्णोवुण्णवुट्टो व वण्ण विओ ॥ ९६ ॥ वण्ण वण्णो मण्ण वण्णवैव
अविक्कवैव

तओ समीहामि । इह वि भवे पव्वइऊण, पज्जुवासामि तुम्ह पए ॥ ९७ ॥ नवर अम्मापियरो, पुच्छामि सुसामि । नियहियट्ठाए ।
भणिय मुणिणा मा धेहि, धीर ! पडिवधमेत्थ तुम ॥ ९८ ॥ सगिहे स गओ विन्नेवेइ, अम्मापिऊ वयट्ठाए । पभणति ताणि त चेव,
वच्छ ! एगो सुओ अम्ह ॥ ९९ ॥ सरण ताण दीवो, त चिय सगो व अहव अपवगो । तइ विरहियाणि अम्हे, पुत्तय ।
अधाणि वहिराणि ॥ १०० ॥ तुह आयत्ता पाणा, अम्हण दिक्खिए तुममि तओ । घरघत्ति(ह्लि)यससया विव, पुत्त ! पलायति ते
इत्ति ॥ १ ॥ बहु भणियाणि वि जा ताणि, नेव मुचति सजमाय तओ । सावज्जजोगविरओ, जइ व्व जाओ धिइसहाओ ॥ २ ॥
न रमइ न जिमइ जपेइ, नेव वेरगमगलगमणो । अतेउरेगेवेसे वसेइ सुन्ने जहा रन्ने ॥ ३ ॥ विविहपयारेहिं पयपिओ वि
पियरेहिं पवरपउरेहिं । जाव न मन्नाइ सो किंपि, ताव रन्ना विसन्नेण ॥ ४ ॥ सहाविय सिट्ठिसुओ, ददधम्मो सावगो विवेग-
निही । पयडियतत्त वुत्तो, कुमरो जह जिमइ तह कुणसु ॥ ५ ॥ इय कुणमाणेण तए, जीवियमग्गणमप्पिय होइ । जहसत्तीए
जइस्स ति, तस्स पासमि सो जाइ ॥ ६ ॥ पविसइ निसीहियाए, इरियावहिय पडिक्कमिऊण । वदइ दुवालसावत्तवदणेण जइजण
व ॥ ७ ॥ अणुजाणावित्तु पमज्जिऊण पासे सिवस्स उवविसइ । चित्तइ सिवो जस्स व, मह विणओ णेण किं विहिओ ॥ ८ ॥
पुच्छामि ताव भो इब्भपुत्त ! सो वत्तिओ तए विणओ । जो सागरदत्तगुरूण, किज्जमाणो मए विट्ठो ॥ ९ ॥ किमहमरिहामि
तं ताण, पायपक्यपरागपरमाणू । स भणेइ भग मोणारभ वट्ठण त तुट्ठो ॥ ११० ॥ जइ वि जईण स जुज्जइ, तहावि किज्जइ
तुहावि कजेण । विणओ धम्मस्स धुव, भणिओ जिणसासणे मूल ॥ ११ ॥ यतः—“मन्थाः सतन्त्रास्त्रिजगत्पवित्रा, शुभ्रप्र(दे)
वेशाः स्थविरोपदेश । विवाऽनवया त्रिदशौघवन्था, भयन्ति सन्त सतत विनीतम् ॥ १२ ॥” जह जइजणस्स निस्समसजमस-
जायसुद्धलेसस्स । तह उच्चिओ नायव्वो, विणओ सुसावयस्सावि ॥ १३ ॥ जं पुण दुवालसावत्तवदण दिज्जए जइजणस्स । तं
तुज्ज मए दिअ, भावजई जमसि सजाओ ॥ १४ ॥ न जिमसि न जपसे, केण हेज्जणा भणइ सिवकुमारो । तो ददकयवय-
परिणामरसऽवरसकायव्वमेय मे ॥ १५ ॥ जावऽज्जवि पवज्ज, पवज्जिउं दिति नेव पियराणि । नणु ताव भावसाह, होऊण गि-

रेवे निवस्यति ॥ १६ ॥ अथ च सागरमालजोगोपगच्छन्मुमुक्षोः । अथ सामर्थं मुञ्चामि अथ न संयमि चेदि समे ॥ १७ ॥
 मयि चैव सममेव सात्मा उदरमभिरुचो वी ति । कस्तुमस्तस्य वि एसा आचारिक्य अक्षयवाप ॥ १८ ॥ पुन परिहरिष्यऽऽचार
 त्व निवस्यिष्य च मयपरोक्षि । वाहारेण शैरो कारिष्य मेव पद्यमनो ॥ १९ ॥ विरपाक्षिकपद्मदासु तुजस अधिविषम
 पञ्चो । वाहुरपरिचाको अथ स अविष्य न वसो ॥ २० ॥ अ विरपक्षं पाक्षिणि जीविषं संजमेव हे वसा । वा निरव
 साद्वसो कस्त ॥ २१ ॥ सावजन्यका, बाला को वसन्तपरापर । वा मे कथा निमित्तो वाय वसितो चर्च रोह ॥ २२ ॥
 एकस्मिन् वाह छट् कुमार । तुमन्त सागुयुक्त्य । सीसोत्त सत्यमेवो देवकर्षं करिस्तामि ॥ २३ ॥ कस्याकल्पपर्वे च
 त्वायै निहरिष्य समर्थमि । अद्यावद्विषमि विमुमुक्षयपक्षमि हि वपुष ॥ २४ ॥ कुमारेण दोष एवंति अपिष्य अविनामो
 गदिषो । वसन्तमेवं वपुष, परव्य अविष्ये मे ॥ २५ ॥ एवं मुविष्यत्यवकमप्रमिषो पार्वीविक्रमपठ । कारसकस्थमि अह-
 विष्यमि निद्रास्थितौ तस्त ॥ २६ ॥ अन्तोन्यवर्धमि न जसजामसीका निधीवि स्थितिषो । ते कम्ममन्तसम्पत्तुजस्य
 रेवे वपुषमो ॥ २७ ॥ कस्तुमस्तस्यस्यो वीक्षितमेव वसन्तमेव । वसन्तमेवस्य सावविष्यमुपरो वानो ॥ २८ ॥
 मिये पवित्रं विवद्वज्जगती । अथ वर्यदिहै वानो इत्यमुको सो तदा कश्चिमे ॥ २९ ॥ वपुषिष्य मोमे,
 वरोति तुमन्तमेव । तस्तस्य विष मुद्रसीकमारिणी अरिणी वाम ॥ ३० ॥ वपुषिष्य वरो वसन्त इत्यो
 वधि । निद्रावर्धमि वाहकान्तामेवपुष्यस्य कप ॥ ३१ ॥ अविष्य पारिषीय को वाम कस्तुमो सोहृगमकच्छरो व को व्यधि ।
 को वा मुद्राधिष्य, वारिषीय वधि मुको वधि ॥ ३२ ॥ वेद्यारवणपक्षम-काले कस्तुमस्तमेवोहरो । वसन्तमेवोहरो हार-
 दीपमुचोव्यमि वसो ॥ ३३ ॥ वसन्तमेव वपुष्यस्य, वसन्तमेवोहरो वपुषो । अथ वसन्तमेवोहरो वपुषो वपुषो वपुषो

॥ ३६ ॥ भवद्वङ्गरुरुरसमगिसगओ उसभदत्तवरइच्छो । सह धारिणीभज्जाए, वदणवडियाए नीहरिओ ॥ ३७ ॥ अंतरपहंमि मिलिओ, से समणोवासगो निमित्तविऊ । भणिओ किनु चिराओ, दीससि जसमित्त भित्त ॥ ३८ ॥ भणियमणेण समण, सब्बया पायपज्जुवासाए । अक्खणियमणरस न कोइ, अवसरो अह कहसु एय ॥ ३९ ॥ उवचिययितासतावतत्तचित्त व्र भावजाया मे । किमिमा सामेण मुहेण, दीसए साहसु महेयं ॥ ४० ॥ भणियमणेणं सयमेव किं न पुच्छेसि जेण वज्जरइ । तह चेव कए सा आह, साहु देवर । निमित्त ते ॥ ४१ ॥ जं पुच्छिय वियाणसि, इत्य को नाम नहि निमित्तन्नु । मह चित्त चित्तेऊण, ता सय कहसु निहेस ॥ ४२ ॥ जसमित्तो मतेऊण, तो रण आइसेइ हु नाय । उत्तमपुत्तमपुत्ता, विसन्नचित्ता समी हेसि ॥ ४३ ॥ सउणो सउणो लब्धो, सिद्धो विय ते मणोरहो अहुणा । इह भरहे चरमो 'केवली य तुह पुत्तओ होही ॥ ४४ ॥ केसरिकिसोरुच्छंग-सगय निगय व च्चाओ । त सुमिणमि समिक्खसि, अचिराओ पजओ ॥ ४५ ॥ तुह किंतु अतराओ, अच्छइ तुच्छो स केणइ सुरेण । आराहिण रान, जाही जाणेमि त न सुर ॥ ४६ ॥ हरिसभरनिभरगी, सह जस मित्तेण सा पयपती । सहसत्ति उसभदत्ताणुचारिणो काणमि गया ॥ ४७ ॥ तिपयाहिणपुब्बं, पणमिऊण पाण सुहम्मकेवल्लिणो । दोन्निवि दूरियदुरियाइ, देसण ताइ निसुणति ॥ ४८ ॥

तथाहि—“ नृभवादिसर्वसामग्र्यमभ्यमासाय शश्वतसुखाय । यतनीयमसात^१गताऽऽश्रिता हि गतयश्चतस्रोऽपि ॥ ४९ ॥ ”

आकृष्टिर्घटिकादतिसङ्कटमुखाच्छित्त्वा च भित्त्वा च सा, पाक पावरुकन्दुकेषु कनन काकश्च कद्गादिभि ।
ज्वालाजालकरालसज्जलदयापुत्री दृढालिङ्गन, कामेका नरकाननीपु त्रिपमामाचक्ष्महे वेदनाम् ॥ १५० ॥”

तथा द्याए समागओ वसभो । जह वच्छरेहिं जेठो, स तओ तह ज गुणेहिं पि ॥ ६२ ॥ उक्त व—“ उपकारिणि वीतम-
 च्छरे वा, सद्यत्न यदि तत्र कोऽतिरेक । अहिंते सहसापराधलब्धे, सद्य यस्य मनः सता स धुर्यः ॥ ६३ ॥ ” चरणगमगस-
 लग्गउत्तमगो समगवओहिं । विवसो वारवार, खामइ दुब्बिणयमुसभं सो ॥ ६४ ॥ ज तुज्झ ‘भाय’ न सुहाइ, तिब्बसतावसु-
 व्वहसि जेण । ज ‘वारसि आजम्म, मए कय त चिय रमेसु ॥ ६५ ॥ धीरविओ तेण तहा, कहपि जह तम्मओ इमो जाओ ।
 पवनमोफारपभावओ य भवणाहिवो मरिउ ॥ ६६ ॥ जाओऽणाढियनामो, महिडिडिओ तारतेयव तियसो । उव्वहइ पक्खवाय
 सया वि व्ते सरलचित्ते ॥ ६७ ॥ इय वेसणाऽवसाणे, पणमिय दत्तो निय गिह पत्तो । देवगुरुसघपूयापरायणो गमइ दियहाइ
 ॥ ६८ ॥ सयमट्टोत्तरमायविलाण मन्नेइ धारिणी धीरा । सिरिजबुदेवयाण, तह तन्नामेण सुयनाम ॥ ६९ ॥ अह चवि(य)उ
 वमलोगाउ, भुत्तभोगो स विज्जुमाली सुरो । समए धारिणीगन्धमि, आगओ जह गुहाए हरी ॥ १७० ॥ अह मयरायकिसोर,
 सेय सुमिणमि पासिऊणेसा । पडिबुद्धा गतूण, त साहइ उसमदत्तस्स ॥ ७१ ॥ पगारइ पथयमेस, तीए जसमित्तमित्तवुत्त ।
 परमपमोयपसन्ना, धन्ना सा वहइ अह गम्भ ॥ ७२ ॥ जिणपडिमापूथासुं, जइजणपडिलाहणाविहाणेसु । दुत्थियदीणुद्वारेसु, तीए
 तो डोहलो जाओ ॥ ७३ ॥ अगणियवव्व दिंती, तह वरवत्याइयत्थुवित्थार । माणियडोहलया सा, जाया जाया ससिचठया
 ॥ ७४ ॥ पडिपुत्तेसु दिणेषु, लग्गे लग्गे य सग्गुणसमग्गे । पसवइ पुत्तं सा कप्पपायध पिव सुमेरुमही ॥ ७५ ॥ चेइहरचार-
 पूयापयार^१ पारंतनिच्चरजणोह । तूरएवाडवरमत्तचित्तनच्चतनारिण ॥ ७६ ॥ कारागारविसोहणसोहणदीणाइणरमणीय । रिद्धं
 धद्धावणय, कारावियमुसभदेत्तेण ॥ ७७ ॥ पत्ते दुवालसाहे, साह पडिलाहिऊण सुहविहिणा । नीसेसनाइनायरसायरदिज्जतवरभोज
 ॥ ७८ ॥ महया महूसवेण, से नाम निम्मिय सुहमुहुत्ते । दिओ जवूदेवेण, जवुणामो त्ति तो होउ ॥ ७९ ॥ नवकप्पपायवो
 पाउणेइ पइवासरपि जह जुहिड । तह पचघाइपरिवारपरिगओ जवुणामो धि ॥ १८० ॥ अयमविकलमकलक, कलाकालवं कलेइ

लक्ष्मि । एव मित्रमंजलीय, एव वीर्य अलक्ष्मि ॥ ८१ ॥ पुनरपि सुरम्यसामी समाम्बो उपनिपुणपुरो । अनुमारे
 शक्तिव तदाम्बो मित्रांभो भक्ति ॥ ८२ ॥ व्यापसमोक्षरिचं पर्यमिजं णु पुरो मित्रांभो य । हरिसिखरिपयो मित्रुये, ऐस्य
 मर्षिभ्यन्तरो ॥ ८३ ॥ अमुल मालुस्य चोदगपिदुवुद्धं योष । मा मा पमापमारमण्य विरहेर हेर कळे ॥ ८४ ॥ जेव
 मस्यदपिद्विजन्तपण्डितोक्तमात्र जीवाम । योमपसुपण्य मकल्पधिरमणसा कालपण्डितं ॥ ८५ ॥ अरजज्जरुस्यो विव
 द्वातो रोवदपण्डितजिह्वो । रजनीयो मिमयीभो कण्डल व कादुगेयकजो ॥ ८६ ॥ व्यसप्तपरास्य कण्ठी कण्ठपण्डसा अह
 कण्डसादि । पिप्लवसंकोगो योषि सो वि संपासिपिजोभो ॥ ८७ ॥ एव यमापरे वरिप्यविज्ज्य सन्धेदि भंगुरसहारे । सास
 वधोपले योमके कुलो बत्तो सया कये ॥ ८८ ॥ स पुनो पण्डितपण्ड, अण्डपण्ड वरिप्यपण्ड मरे । वीमज विप्य किं सा,
 ओर सान्नी सुखेयेमि ॥ ८९ ॥ सा होर कण्डपण्ड, सुदुल्य वरिप्यपण्ड पुन सुदुल्य । सिस्सुदमिदेव रंछद, संघोससमादिमंय
 ॥ ९० ॥ वरुपणे लक्ष्मिप, विरहेर गण्डपिणं गुणो स तजो । इण्डमि सान्नि ! योषे तुद पण्ड वरुपणे ॥ ९१ ॥ अह वद
 रमिपे मा वीर । वंदेदि पुन कण्डो दुख्यो । मण्ड स अम्यापिरो अनुवापयेमि ताव कण्ड ॥ ९२ ॥ अण्डोनाए एव
 रमण्डे कर्मिण्डं रं । पण्डपण्डेमे पण्डोऽं होर कण्ड वद ॥ ९३ ॥ इव लिप्यमि स मित्तो अरुमंयपण्ड कण्डपण्डो ।
 स यं मित्रं पणो पिबरे मित्रविम्यापण्डो ॥ ९४ ॥ मित्रुवा सुरम्यसामिस्त रंछणा अज कालमाए ! मण्ड । रंछिप्य यंमि
 एवमण्डेयमेव जीवाम ॥ ९५ ॥ कालुदु काल ! तापे वं कण्डेयंदि तेहि संछे । स मण्ड पण्डपण्ड, अनुवापण्ड सा मममि-
 यमि ॥ ९६ ॥ इव मित्रुविज्ज्य सुपण्डमिमीमिपण्डं तां पिच्छीय । निरविप्यविप्यपण्डेयं यंमि रंछिपि ॥ ९७ ॥
 ई कण्डपण्डो पुण ! कण्ड तेहिमि वं मित्र विप्य । अण्डपण्डपण्डादिमण्डं व कोदुदर वदपि ॥ ९८ ॥ अनुमयेमिपण्डि
 वमिमेमिपण्डि, विरहेदि वदुपण्डेदि । पण्डमिजो पण्डपण्डि, अण्ड मण्ड व पण्डपण्ड ॥ ९९ ॥ पण्डेयि ताव अण्डो कण्डपण्ड

यमगलस्स मुहकमल । तुह पिच्छिऊण होमो वच्छ । कयत्थाइ सत्थाइ ॥ २०० ॥ जपेइ जंतुनामो, माए । मन्नामि सम्मयमिम ते । कयपरिणयस्स जइ नाम, सम्मयं मज्झवि कुणेह ॥ १ ॥ तो धारिणीसमुहपियपमुहणट्टसत्थवाहाण । पउमावइपमुहाणं, अट्टण्ह सत्थवाहीण ॥ २ ॥ वरइ अर कन्नाओ, सुवन्नवन्नाउ अट्ट धन्नाउ । समत्तजोव्वणाओ, उन्नणकदप्पदप्पाओ ॥ ३ ॥ सिधुमई पउमसिरी य, पउमसेणाय कणयसेणा य । देवभवभारियाओ, इमाओ ता चेव चत्तारि ॥ ४ ॥ अन्नाउ नागसेणा, कणगसिरी कमलवइ जयसिरी य । तेहिं विवाहो तत्तिं, महरिहरिद्वोए पारद्धो ॥ ५ ॥ गुम(रु)गुमिरमइल्लुहामसइल्लुहत्तकामिणीसमूह । वित्तं पाणिगहण, जन्पुहुणो कया पूया ॥ ६ ॥ कयकोउगमगल्लो, सन्वालकारभूसियसरीरो । सह ताहिं यासगेह, गओ निसाए नय-वहूहिं ॥ ७ ॥ सिंहासणे निसण्णे, अट्टहिं वरविट्ठुरोयविट्ठहिं । सहइ सह तत्थ ताहिं, पवयणमायाहिं धम्मो व्व ॥ ८ ॥

इओ य—जयपुरनरिद्विहस्स, आसि अगुन्भवो पभवनामो । पिठणा पहुस्स लहुणो, सुयस्स नियमप्पिय रज्ज ॥ ९ ॥ जयपुरपुरसेहए, सजाए पत्थिवमि पहुनामे । पभवो समाणमाणाओ, निगओ जयपुराहिंते ॥ २१० ॥ विहगिरिपायमूले, कडग-निवेस कराविऊण ठिओ । सन्निहियसत्थगामाइल्लुङ्गाईहिं जीवेइ ॥ ११ ॥ जाणिचु जवुनामस्स, परिणयेणज्यलच्छिउविच्छइ । रायगिहे रयणीए, उब्भडभडचडारेण गओ ॥ १२ ॥ ओसोयणिविजाण, सोयाविऊण जणमसेसपि । सो जाइ जवुनामस्स, मदिरे मेरुसिहरेव्व ॥ १३ ॥ तालुग्घाडणिविजाण, तालयाइ विहाडिऊण लहु । विवरियसव्वदुवारे, पत्तिंसइ नियमदिंर व्व ताहिं ॥ १४ ॥ घरहरघोरतजणाहिं, जाव तेणा विभूसणाईय । उल्लुट्ठणाय लग्गा, समगभडारणाण पि ॥ १५ ॥ नीसकमाणसो तो, भणेइ सिंहासणे समासीणो । जवुनामो भो मा, छिवेइ पाहुणयजणमेय ॥ १६ ॥ वयणेण तेण तेणा ते, सव्वे थप्पिया तओ भवणे । चित्तलिहियव्व जाया, अहवा पाहाणघडिय व्व ॥ १७ ॥ पभवेण तओ दिट्ठो, उव्विट्ठो ताहिं तारतरुणीहिं । सा(रय)-यरनिसायरो इय, गयणे ताराहिं परियरिओ ॥ १८ ॥ ते नियसुहडे अयमुब्भडे वि थभेव्व थप्पि दइठु । ववइ चमकियचित्तो, सुपुरुस्स' त कोवि सुगएप्पा ॥ १९ ॥ जं अवसोयणिविजावज्जस्स व ते न किपि पहवेइ । वट्ठण लुट्टमाणे, न दु ववहणट्टाए

अयत्तादजगरो य, सेय नरकुटुर्गतिः ॥ ४१ ॥ ये चत्वारः पुनः सर्पस्ते कया मुदादयः । श्वेताश्चेतो च यावास्तु, तौ पक्षौ
 मामि तादृशौ ॥ ४२ ॥ तद्व्रमे वन्यशैथिल्य, तद्वेगे जरसा सुष्ट । ये सप्ता सरधाना तु, व्याधयश्चाधयश्च ते ॥ ४३ ॥
 याऽन्नलना लता लब्धौ, सा प्रिया प्रणयैकभू । माद्रीक यद्धतासक, सुख वैषयिक हि तत् ॥ ४४ ॥ य स्वर्गो व्यसनत्यागान्मुदे
 नयति तन्दनं । यमोचायं स ससारत्यागाग्रयति निर्युतिम् ॥ ४५ ॥ इति मधुनिन्दुदृष्टान्तः ॥ नैवेच्छेद्व्यसनविनाशतः स
 सौन्दर्यं मूर्त्यैश्चैवमुत्तुजा वितियमाण । तद्वद्वि प्रभनः । भवक्षयेण मोक्षमाकाङ्क्षयाम्याहमपि दर्शित मुनीन्द्रैः ॥ ४६ ॥ सुसखे ।
 वर जीर त्व नृणां पशुरथवा पशुसाहसैऽत्यशङ्क । विषयसुखलवैकल्यपटात्मा, गुरुमपि गणयति यन्न दुःखशैलम् ॥ ४७ ॥ प्रभव-
 प्राह भो भ्रातः, प्रत्यक्ष पितरौ तव । प्रेक्ष्यते त्वन्मयप्राणौ, प्राणितस्त्या विना कथम् ॥ ४८ ॥ तवशापल्लवोल्लासा, कान्ता
 गता कया हताः । नैव स्युः कस्य हास्याय, त्वा विना निष्फलोदया ॥ ४९ ॥ जल्पित जवुनान्मास्थ, माता तात सुतः सुता ।
 कान्ता नैवान्तिष्ठ किञ्चिद्भवेऽस्मिन् परिवर्तिनि ॥ ५० ॥ यथोक्तम्—अनाद्यनन्ते ससारं, केन केन न कस्य न । सम्बन्धो
 जन्तुना जन्तो, केय स्वपरकल्पना ॥ ५१ ॥ माता भूत्वा दुहिता, भगिनी भार्यो च भवति ससारं । व्रजति सुतः पित्रता,
 भ्रातृता पुनः शत्रुता चैव ॥ ५२ ॥ परलोककथा यद्वा, दूरेत्स्ववैव वीक्ष्यते । मात्रादीना परावर्तः, प्राणिना छिष्टकर्मणाम् ॥ ५३ ॥
 भिन्नः । अवयानमाधाय, क्षणमात्रमिदं शृणु । ह्यतेमेक तन्मूभाजा, महावैराग्यभागभाक् ॥ ५४ ॥ अथ एकस्मिन् भवे सम्बन्धविचित्रेण

कुवेरदत्त—कुवेरदत्तायुगलकथानकम्—
 यथा—मयुरानगर्या कुवेरसेना नान्नी सुतनुलेख्या वेश्याऽभूत् । तस्याश्च प्रथमगर्भेण निर्भरायामगाधाया बाधाया जाताया
 जल्पितमग्न्या, वत्से । किममुना गर्भभारेण । केनापि प्रकारेण पातयाम्येन किमस्माकमेतन् व्यसनेन । असम्भते जाते तस्यास्त-
 सिमन्तरीं प्रस्तावे जात युगलक—पुत्र पुत्रिका च । भणितमन्वया त्यज्यतामेतत् कृतमनेन वेश्याधर्ममर्मच्छिदा । प्रोक्त कुवेरसेनया
 गताः । उचालचिन्ताऽसि यदि तवात्यन्तमेतत्कर्तव्यं तदा विनदशकादूर्ध्वं कुन्वीया यथारुचितम् । ततः कुवेरसेनया कुवेरदत्तः कुवेरद-

[illegible]

कस्य विपाकः । तत्तावदुत्तारयामि पापान्धकूपकोटरात् कथाचिदेतमिति विचिन्त्य प्रवर्त्तिनीमनुज्ञाय प्राप्ता सा मथुरायाम् । तस्याव-
 द्ज्ञातचर्यया याचितकुवेरसेनापितस्वसद्मैकदेशे । कुवेरसेनाऽपि स्वबालकमार्थिकान्तिके निक्षिप्य स्वव्यापारपरायणा यावदास्ते तावत्त-
 स्यास्तत्पार्थे विशिष्टविष्टोपविष्टकुवेरदत्तस्य च प्रतिबोधाऽऽधानधिया बालकमुपलालयन्ती जललेपा । त्व बालक ! 'भ्राता' 'भ्रातृव्यो
 'देवर' 'पुत्र' 'पितृव्य' 'पौत्रश्वासि मे । यस्य च पुत्रस्त्वमसि सोऽपि 'भ्राता' 'पिता' 'भर्ता' 'भर्ता' 'भर्ता' 'पितामहश्च
 मे । यस्याश्च गर्भात्प्रातुरभूदभवान् साऽपि 'माता' 'भ्रूः' 'सपत्नी' 'भ्रातृजाया' 'पितामही' वधूश्च मे । कुवेरदत्तेनदमाकर्ण्य
 साक्षेपमाचक्षे, आर्थे ! किमसमस्तसमुल्लसि परस्परव्याहृतव्याहारो हि नार्हतदर्शने कस्यापि दृश्यते । आर्या न्याजहार-श्रावक ।
 मा मामेवमाक्षिप । सर्वं तथ्य पश्य सूपाद चास्मि वच्मि । नहि दृष्टेऽनुपपन्न नाम । अवधिज्ञानेन हि ज्ञातोऽयमर्थो मया
 तथाहि—१ भ्राताऽय मे बालक-एकमावृत्त्वात् । २ भ्रातृव्यो-भ्रातृपुत्रकत्वात् । ३ देवरो-भर्तुरेकमावृत्तातलुभ्रातृत्वात् । ४ पुत्रो-
 भर्तुं पुत्रत्वात् । ५ पितृव्यो-मातृभर्तुर्भ्रातृत्वात् । ६ पौत्रश्च-सापत्नपुत्रस्य पुत्रत्वात् । १ बालकपिताऽपि मे भ्राता-एकमावृत्तात-
 त्वात् । २ पिता-भ्रातुः पितृत्वात्, मातृभर्तृत्वात् । ३ पुत्र-सपत्न्या सजातत्वात् । ४ भर्ता-तेन परिणीतत्वात् । ५ भ्रूश्च-
 यश्रुभर्तृत्वात् । ६ पितामहश्च-पितामह्याः पतित्वात् । यस्याश्च गर्भादिभूदय बालक सा मे—१ माता-जन्मनिमित्तत्वात् । २ श्वश्रू-
 भर्तुर्मातृत्वात् । ३ सपत्नी-भर्तुः कलत्रत्वात् । ४ भ्रातृजाया-भ्रातृभार्यात्वात् । ५ पितामही-जनकमातृत्वात् । ६ वधूश्च-सापत्न-
 पुत्रस्य भार्यात्वात् । सम्वन्धाष्टादशकसूचिके गाने यथा—'भाय' 'भर्त्तिज' 'पितृव्यो', 'महपोतो' 'देवरो' 'सुओ' 'सि' 'तुम' । तुज्झ
 पिया य 'पियामह', 'पद' 'भाय' 'सुओ' 'ससुर' 'जणओ' ॥ २५६ ॥ माया य तुज्झ बालय ! मह 'जणणी' 'सासुया' 'सवकी
 य । 'बहु' 'भाउज्जाय' 'पियामही' य एत्येव जन्मस्मि ॥ ५७ ॥ कुवेरदत्तेन सजातससारवैराग्येण कुवेरसेना प्रतिबोधविधानाय
 प्रोक्तमर्थे ! विज्ञेयतो गोप्साग्येनमर्थं ततो निबिडब्रीहजाड्यवान् शुश्रूषते । आर्थिकाऽपि मुद्राद्वय सवादयन्ती कुवेरसेनाजठरयुगल-
 जन्मतः प्रयुति प्रत्यपीपदत् । कुवेरदत्तस्तवाकर्ण्य संजातसर्ववैराग्यवेगश्चिन्तयामास । धिगज्ञान मे येनेदृशमकार्यं कार्यं स्म । 'अज्ञान

अमुं क्व कोणाप्योऽपि सुरापानेभ्यः । बर्हि शिरमदितं वा न वेति
 इत्यन्वयादुपेक्षसंकीर्णम् । मुण्डमपि संश्लिष्टमाह इत्यनेमि न इमिष्य तस्मिन्
 इत्यन्वयादौ । इत्यन्वयादयं स्यात् पातकतो मोक्ष ईष्टमाह ॥ २६ ॥ येषां यति ब्रह्म ! कर्मन्वयापन्नान् ! तेऽप्युचिताः ।
 तत्रच यत्नतो यत्तिजेन्द्रिये विपुल्याय ॥ २७ ॥ तत्तत्त्वज्ञानात्स इत्यस्य तीक्ष्णपदार्थोपादयिष्यामिमांसायै स्वार्थमाह ।
 कुशलदेवाऽपि प्रविशन्तोऽस्य चक्षुःश्रवणं धारिष्यन्ताम् । कुशेरत्ताकिंचिदपि प्रदर्शितुं कर्मसाधार्थं संकमाद्यन्वयमाहोक्तमाह । एषां
 महो मुनि इत्यस्य इत्यस्य कोऽयं इत्यन्वयः निश्चयः किं कुशलदेवेभ्यः । तित द्विषा मयसि किञ्चिद्वोऽपि यं मे तच्छाश्विनि
 भिक्षित्वा कर्मस्नानेनैव ॥ २८ ॥ प्रत्येकं ततो वासिष्ठमुत्पन्नं तत्पश्य प्रथमो उत्प्रेक्ष्य विपुलं मेव गतिर्नास्ति वृद्धिर्ना ।
 तपसि च संतुष्टानां न नम्य सर्वं त्वयेत्यनुमितिः । निवाचिकर्मणां यद्यपि तस्मिन् (यः) त्वापि इत्यपि ॥ २९ ॥ निष्क-
 मित्वेऽप्येतेषां मिष्यारम्भोत्प्रेक्षाः पुनः । द्विजमोजनान् विपुलं वृत्तिं साधयते इत्यत्र ॥ ३० ॥ इतिउन्मिच्छते किञ्च विहितं
 विधानेन तु नृण्ये त्वम् । इत्येतो वैश्विपुलं व्यधिकर्मण्यसौ कर्म करोते ॥ ३१ ॥ यद्य माहोत्पन्नमनसम्—

[illegible]

रिके पितु समुद्रस्य । क्रीत्वा हत्वा महिषं स सरकृत स्वजनमुक्तिरुते ॥ ७३ ॥ उत्सगीकृतपुत्रो, महेश्वरो यावदति तन्मास ।
 क्षिपति पुरस्ताद्वहुलाशुनिकायै तस्य चास्थीनि ॥ ७४ ॥ तावन्मासद्वयपणस्य पारणे साधुरागतस्तत्र । पश्यति त दृत्तान्त, ज्ञानवि-
 शेषेण लीनमना ॥ ७५ ॥ धृत्वा शिरो नरसच्छोटिका च दत्त्वा महायुनिन्यंतृतत् । अगृहीतमिक्ष एव, क्षणेन येनाऽऽजगाम पथा
 ॥ ७६ ॥ चिन्तयति स्म महेश्वरदत्तो ज्ञातेन्द्रितो यतेस्तस्य । अनुपदलनोऽगृच्छत्, प्रणम्य पादौ स्वगृहशुल्भम् ॥ ७७ ॥ किं न
 गृहीता मिक्षा, भगवन् ? मुनिराह कल्पतेऽस्माक । न खलु पिशिताशिरोवर्मनि, महेश्वर ग्राह को हेतु ॥ ७८ ॥ मुनिराह म-
 हादोष, मासास्वादनमघर्मतरुमूल । स्थलचररसरदीना, जीवाना येन वधेतु ॥ ७९ ॥ मिश्रीणीते क्रीणाति, पोषयेन्मारणाय
 यो जीवान् । तत्पिशित सररुते, भक्षयति स घातकः सर्व ॥ ८० ॥ भवति यथा शक्तिन्याश्चिप्रादिषा मानुपाद्ममालोम्य ।
 पिशिताशिना तथा विश्वदेहिदेहान् विलोकयताम् ॥ ८१ ॥ यः परलोक कर्माग्नि, मन्यते कोऽपि तेन मननीया । हिंसाऽहिंसा
 विरतिश्च, पाप्मने श्रेयसे क्रमशः ॥ ८२ ॥ तेन न मियो मिक्षा, मासाश्चिक्लेष्यहं जुगुप्सावान् । भक्तो गृहे विशेषादित्युस्त्वा स
 स्थितस्तूष्णीम् ॥ ८३ ॥ सुहृन्नुयुक्त पदपद्मयुग्मपरिपुण्यास्तितार्थात् । कथयितुमारेभे, तस्य मातृपित्रादिदृत्तान्तम् ॥ ८४ ॥
 पितृमहिषमासमश्लिष्यस्य वत्सरदिने प्रभू शुनिका । पत्युरस्थीनि भक्षयति, पुत्रमर्द्धे वहसि शतम् ॥ ८५ ॥ इत्याकण्य महेश्वरदत्तः
 सवेगमागत परमः । तस्य मुने पादान्ते, दीक्षा शिक्षा च जप्ता ॥ ८६ ॥ ज्ञाता तदेवं प्रभन', त्वयासौ पुत्रात्परित्रास्ति परत्र
 यादृक् । तत्किं सखे ! पुत्रविधित्सयैता, त्वजामि दीक्षामृतपानलीलाम् ॥ ८७ ॥ एत्यतरे पियवियोगदुःखमंतरियलज्जाए कडम्वस-
 ज्जाए जपियं जेदुभज्जाए सिधुमईए । सामि ! को नाम तुम्हाणमेत्तिओ परलोयसोम्याय निम्माअस्सेओ, उवभुजेसु तायेयं महा
 भोग भोगसुह, मा ते मयरदाढाण व्व उभयाऽभावाओ पच्छुत्तावो भविस्सइ । भणिय जवुणामेण—“ चाले ! लीलामुजलितममी
 मन्थरा दृष्टिपाता, किं क्षिप्यन्ते विरम विरम व्यर्थ एष भ्रमस्ते । मम्प्रत्यन्ये वयमुपरत वाल्यमास्था भवान्ते, क्षीणो मोहस्तृण-
 मिष जगज्जनमालोचयाम ॥ ८८ ॥ ” यद्वा कथय कहानक तावत् । तओ अधोमुही कहिउमारद्धा, अह मयरदाढाकहाणय—

[illegible]

वेऊणमाणविओ महिरे । जओ चेव वासरओ वत्तमकहता पत्ता तुओ चेव वेणिग्रथद ताऊण दुम्मणायमाणा पलायमाणे
 पाणे तुह पावणाऽऽसाए धारेमाणी, जावि याऽवत्या एत्तिथ कालति पत्तियवेऊण तीए भणिया कामपडाया । वच्छे ! इयानि
 युज्जतु ते मणोरहा । तओ पवत्ता पुज्ज व त्रिभिहोपयार पयारेहिं रजिउमेसा । दक्खिणं मणिय अक्काण मक्काड थउए पूईऊण
 मणिऊण य अप्पेइ एस्सो । तओ चमफियचित्ताए ताए कयाइ कामपडाया पुत्तायिया विन्नवेद । अब्बो अउब्बो दउब्बोयाओ कोवि
 एस्सो, ता पाणेस ! पसायं काऊण कहेह एत्थ परमत्थ । भणियमणेण न विण ! पयासियज्जं कस्सड, एय मकडकामदुहा एसा ।
 सयसहस्सलम्बकोडिकोडाकोडीणपि पत्थिया न थम्मेइ । तओ कयाइ अणावयणओ त्रिभिहोवयारपयारेहिं पन्हायमाणमाणस
 सुथण काऊण कामपडायाए जपिय । 'मह नेहो जाणिज्जइ तुह कजे जीवियंवि उज्झामि । तुह पिय ! कहेसु को पुण, सिणेए-
 रेहाए कसवट्ठो ॥ ९८ ॥ सुधणो भणइ महजिय, पाणपिए ! पेम्मसम्ममत्थिय धुर । सिय-किण्हकारगो जेण, तुज्ज निच्चगपि
 चिट्ठामि ॥ ९९ ॥ भणियमिमीए न अत्थि एत्थ मज्झ सदेहो आउयाएवि एस्सो चेव पवओ । जेणेयाण जपिअं वच्छे ! एत्तियो
 तुहोवरि जामाउयरस सिणेहो, जइ तुम मक्काडकामधेणुपि पत्थेसि ता तंपि ते न धरेइ । तओ—“ येन प्राप्तेऽयमरे शतुडु
 मित्रेषु बन्धुवर्गेषु । नाऽपकृत नोपकृत न सत्तुत किं कृत तेन ॥ ३०० ॥ ” इय चित्तिऊण भणिय सुधणेण त्वे । किमेत्तिमेत्त-
 नेण वि बोज्जमज्जुयाए हफारेहि, इह चेव जेण इयानिमेव पूरेमि कोउग । तओ तत्तरणेमेव हरिसविमयलचलणगई विगउकडि-
 यड्ढोवा पत्ता मयरदाढा उगासणासीणा जोक्षरिया जामाउण्ण पभणिया य वच्छे ! किमच्छेए एयं निच्छिऊण माण तद्वा मत्तिय
 तुह पुरओ किं दुक्कर पेम्मपोटिमाए । किं ताण पुत्ति(सुत्ति)ओ पाणेस्सो, को पत्थणाविदाणमग्गो एयाण । भणियं तेण अम्मो
 अशुद्धो पत्थणापयारो, जइ अगीकरेसि ता कहेमो, भणिय च एयाए कामदुहालाहे वि किं नाम किं पि दुक्करमत्थिय । उइ एय
 ता चिरसचियसज्जवज्जसारं नीसारेसु सगिहाओ । देसु जस्स कस्सर पडिहासइ, पुब्बियग्रणस्स कजेवि विज्जमाणे न एग्गा फक्क-
 वायिणित्ति तेण भणिण, भणियमेयाए कस्स अजस्स घरसारमपिस्स । किमग्गोपि कोवि गोरेब्बो ? अगीकरेसु सज्जनेयति अप्पिय-

(सत्वरम्) ॥ ११ ॥ मया देवाऽचिराद्वा, सरो मोदकमक्षिका । प्रामो निमन्त्रयामासे, तत् शिष्येण मतिं ॥ १२ ॥ गरुड
रुमोदकैरप्य, भोजयिष्यति सज्जनान् । सुप्रसमेन मदेण, तैर्मंडी निर्भरं भुता ॥ १३ ॥ ममन्तेऽपि जने प्राप्ते, प्रोक्ता पदस्त्य
निवेशिते । मार्गमालोकमाने च, मोदकानामुपायताम् ॥ १४ ॥ तालमुद्रपाटयामास, गुरुर्यपि यमोदमान् । रिण पृष्ठकुर्वन्तीं वायुः,
मठीमालोक्ते कुर्वी ॥ १५ ॥ प्रामो हनमग्नोत्तमो, वृत्तताल परम्पर । अद् रम भगमनृक्षोऽः, भगनेऽः प्रीतिमान् ॥ १६ ॥
युष्मदागमर्हणेन, विस्मृत स्थानमस्ति मे । सुत्था प्रागिव चासत्तानीया भोजयाम्भय ॥ १७ ॥ प्राप्ते प्रसाये मुनोऽसौ, तया
स्वस्तोपलब्धये । शिष्योऽपि कारयामास, लोकोल्लोहल्लु गृह्ण ॥ १८ ॥ मूर्गेऽपि सिन्धो मग्नमूर्गे, गुरुराज्ययमेतयोः । मयोः सहसाः
सोऽयमन्यस्य यश्चिर सुत ॥ १९ ॥ गुण चोर्गते—भेताम्वरेणु सत्थानमग्नानं भवनेरमम् । भास्वनेरसुमा पृश्नि-रयोमिर्विस्पट-
जते ॥ २० ॥ न लक्ष्यते (तो ह्री च) लोकेन, हस्तमानारपि गृह्ण । कृताऽऽढाम नगान, तयामास तनोऽग्नित ॥ २१ ॥
तत् शुभे ! परिभाष्य—भौताचार्यशिरोमणिर्जगदिदं जायते पिण्डयुगा, स्वनाऽऽमर्तिमोदेः पुरजानामन्य द्वागोऽमवत् ।
भोगीः स्वप्नसमेस्तथा कतिपयैरेते जगद्यमिभिर्भूयो लोभमग्नानिहा मम मन कि हृदये त्व नदि ॥ २२ ॥ इति भौताचार्यद्वयम् ॥
अद् पञ्चमिरी पमण्ड, मोतूणाऽद्द्वय पञ्चस्य । पित्र ' ते पञ्चमूर्गायो, दोष्टी गानरपरमेर ॥ २३ ॥ अप वागरमिन्दुगच्छत—

एगाः अउरीष, वाणरमिन्दुनं अहेमि सुसिनेह । परिअउमाग पद्माह, तं मुग्नरिनीरगपुपतं ॥ २४ ॥ यंमुन्यसाले कीलेइ,
सत्य गंयरविमालमादाले । कत्तपञ्चो पालंयात्र, गुणओ मन्त्रो वद्धिओ ॥ २५ ॥ मत्तररतिपुनित्तुद पद्मारिमाय पाविओ संतो ।
वेणुमारयारो, नो जाओ मापुमनुगानो ॥ २६ ॥ तो वाजरी विरिंइ, तिगादपपरकापया । अरद् रमा ना ययवित्र,
अहेपि पाडेमि अप्पण ॥ २७ ॥ रिणोह्लोहियह, करेमि म्मागिनी विभिद् रसे । दोऊन मापुमी ननु, उमस्य भंइमि की-
लामि ॥ २८ ॥ एहं वडिया सा पुई, तया जाज अज अणमस । हरिमभरीम्मणं, दीजेमं रेणि लम्माइ ॥ २९ ॥ गुणर
अपइ पुरिमो, जाओ हं वाजरो वि ताव नरो । पद् गुण पडेमि ता दोमि, मुगु नूनं मुरम्माणे ॥ ३० ॥ भनिनमिसीर मा

नालोक्य वुभुक्षुर्विभक्षयिषति पूजाव्याजेन पर किं क्रियते व्यसनान्तर्चेतोभि । “नैमित्तिकाना भिषजा द्विजाना, ज्योतिर्विदा मन्त्र-
कृता च पुण्यै । लक्ष्मीवता वेदमसु देहपीडाभूतग्रहादिव्यसन समेति ॥ ३३९ ॥” इत्यर्पित दीनारशत तस्य हस्ते । राज्ञौ भट्टा-
रिकामन्दिरान्त प्रविश्य प्रदत्तद्वारकपाटसपुटः प्राह स्म । किमिति कृत्ये प्रकृत्या न भवसि ? । कृतपूतने ! मण्डित विज्ञान किंचिन्न
करोषि मद्भुक्त युक्तम् । तदस्तु वक्रवेधस्य वक्रा कीलिकेति यावज्जिह्वाया विष्टायै सरभते तावन्न किंचिदेतस्य पापीयसोऽकन्त-
व्यमस्तीति, जाता यथावस्थितमूर्तिरेषा । जातमुपप्लवग्रशमात् पत्तने सौख्यम् । अन्यदा शूतहारितमस्तकपण. प्राप्तोऽसौ भट्टारि-
काया. पुर प्रोवाच ।

देवि । देहि पणितहारितमस्तकस्य मे तन्मोचनमूल्य दीनारपचशतीम् । भट्टा०—किं त्वया त्वत्पित्रा वा मत्पार्श्वे निक्षिप्तमासीत् ।
शूत०—मातर्न निक्षेपक कोऽपि, किन्तु मस्तकच्छेदान्ते व्यसने स्मृता त्रायस्व माम् । भट्टा०—किं न त्रायिष्ये त्वद्भक्तस्ता-
दृशा यत्क्रियते तदत्यल्पम् । दुरात्मन्निदानीमेव नाम दीनता दर्शयसि तदानीं तदकार्षीं ॥ ३४० ॥ न चैतच्चिन्तितमेतया नैव
मृत्युदशादीना याचमानं विमानयेत् । स (न) खत्वाकुलितै प्राणै परप्राणान् क्षणात् क्षिपेत् ।

शूत०—यदि न भक्त्या प्रसीदसि तदा यथा प्रसीदसि तथा करोमीति तद्भङ्गकारिपापणाय बहिर्निस्सार । भट्टारिका क्षिप्र-
मेव द्वार पिदधे । शूतकारो महतीं शिलासुत्पाद्य प्राप्तः पिहितकपाट द्वार प्रेक्ष्य, विलक्ष शिलया कपाटे आस्फोटयामास । तथापि
तयोरनुद्घटितयोर्मन्दिरप्रदीपनाय प्रावृत्तत् । सर्वं सम्भाव्यते स्वर्माणुस्वभावेऽस्मिन्निति भीतया तथा सत्वर द्वारमुद्घाट्य पूलकृतम्—
रे रे नष्टदुष्टचेष्ट ! मा मन्मन्दिर दिदीप । निष्कृतया कृताऽह त्वया किंकरीव किं करोमीदानीं, याहि पुस्तिकामेतामादाय दीनारप-
चशल्या ददीथा (या) । शूत०—यदि नैतावन्मूल्य लप्स्ये तदा ते(न)दरास्ते च मेढका, क्व यास्यसि, मयाऽऽरब्धेत्युक्त्वा पुस्तिका च गृहीत्वा
प्राप्तोऽय विपणिपङ्क्तौ । पुस्तिका च प्रदर्श्य मूल्यमतुल्य जल्पन्नुपहस्यमानः प्राप्तः पुरन्दरपुत्रस्य सिद्धदत्तस्य हस्ते । तेनापि पुस्तिका

[illegible][illegible]

त्राया त्रियामाया परिणयोपकरणवस्तुविहस्ततद्वासीसहिता प्राप्ता सकेतमण्डणान्तः, दृष्टो मुखप्रमुखस्तत्र सिद्धदत्तः । पूर्वपरिचयोप
 जाता सधया चोक्तमेतया । अहो ईदृशप्रयोजनारम्भसरम्भेऽपि निबिन्नोः प्रमुख्यते, ततः प्र(बोध्य)चोद्य स प्राहितः स्वपाणि
 पाणिना । निर्वर्तितगन्धर्वविद्याहया कृतः कङ्कणग्रन्थ । स त्व गृहीतसंकेतः किमप्यनुसृपन् किमिदमिन्द्रजालं जायत इति विस्मयमा-
 नमानस “प्राप्तव्यमर्थं लभते मनुष्य ” इति परामृशन्नुस्तस्तया कृता कृतार्थाहमन्ये अपि गृह्यस्ये विद्ययीथा । कुत्र पुन
 पलायनवाहानि सन्निहितानि विहितानि । तेनोक्तम्—किमेवमाकुलाऽसि निद्रालयो वय शयिव्यामहे तावदिति स्थितः सुमाऽपदे-
 शेन, तथा तु त तथा निराधि-निराकुलमालोक्य, मा नाम न भवेद्वोरसेनोऽयमिति पूर्वीतग्योतिः सरावसगुदगुद्याटय यावद्वय-
 लोकं तावज्जातमज्ञात कोऽल्पेऽप धूतं प्राप्त स्यात् । अस्तु यः कश्चित् सुकुमाराकारेणानेन कन्दर्परूपपर्यापिहारी पुण्योपनीत
 परिणीत एव किञ्चिदनुचित ततो वीक्षिता मस्तकान्तन्यस्ता पुस्तिका । गृहीत्या विवृत्यादितो वाचयति । “प्राप्तव्यमर्थं लभते
 मनुष्य ” इति । पादमात्मन्येतत्कर्तृपरपरिमलवद् व्यापक लोकांताम् । अहो समयाश्रयाणीय ण्णवक्षराणि परमार्थप्रधाप्रणीयासि ।
 कथमन्येत्थमर्थोऽयमभूत् । आगमिष्यन्त्योरपि सख्यो प्रत्यगाय करतलपोलितकजलेन “किं कारण देवमलङ्घनीयमिति ” ह्विति-
 यपाव लिरित्या द्वितीययामान्ते जगाम रत्तिमञ्जरी त्वगृह्यन् । तृतीयप्रदरे प्राप्ता रत्नमञ्जरी । सापि कट्टणन्यलिपिसयादे रत्तिम
 स्त्र्याः पर्यालोच्य तेनात्मानं पर्येणायत् । पादग्रहान्ते तथैव—“तस्मात् शोको न न निस्मयो मे ” इति तृतीयपादमालिख्य स्व-
 त्थानमासीसवत् । एव गुणमञ्जरीऽपि तुरीयामे समागत्याऽऽस्मान तेन परिणय—“यदस्मदीय न हि तत्परेपाम् ” इति तुरीय
 पादं तत्पुरो निवेश्य स्वगृहमगात् । ततो मा वयमीदृगपराधाऽऽधानयामानि भूमेति न्यवेदितं सुताचेष्टितं चेष्टिकामिस्तन्मातृणा,
 ताभिरपि स्वस्वगर्भूणां । ततोऽभाणि भूभुजा-देवि । दुहिता दुःखापलत् (चूला शीलित्वा येन शून्याऽमन्येस्वामुप्तः कोऽपि कापं
 टिक पादचारी परिणीत स्यात्, किं क्रियते । देवी—देव ! नापर प्रकार कोऽपि सम्प्रति “सकृन्त्या प्रदीयन्ते ।” एतदेव तया
 प्राप्ता—‘प्राप्तव्यमर्थं लभते मनुष्य ’ । किञ्च त्वयुनिकया स्वीकृत. कार्पटिकोऽपि पुनीपतिरेय । यतः—“क्षाराम्भोगिभुवः कलङ्कि-

[illegible]

वल्लह माणुसु विणइ पयट्टइ सकरसत्थारि घेवर लोट्टइ ॥ ५१ ॥” कयाइ तस्स गेहस्स, अगणगखडकिया । वासासु पडिया जायं
 फोक्खारमहो(ओ)गिहं ॥ ५२ ॥ सुवरीए तओ सेट्ठी, तुत्तो किं न खडकिया । कारावलिइ अज्जेव, नाहं सक्केमि रक्खिउ ॥ ५३ ॥
 वित्ति न देसि कस्सावि धारपाहरियस्स वि । पसारिय (मु)सुहं दार, वचिओ जो न चोरए ॥ ५४ ॥ तेणुत्त अत्थि वग्घि न्व,
 दुवारं कुम्भुरी कया । भसती धारए सव्वमपुव्व पविसतय ॥ ५५ ॥ कालेण कित्तिण्णावि, सावि केणावि मारिया । सघाड
 सव्वहा सुनं, दुवारमभविंसु तो ॥ ५६ ॥ सुवरीए तओ तुत्त, कावि किज्जउ कुम्भुरी । दुवारं सुन्नए कोवि, जाही मुसियमंदिर
 ॥ ५७ ॥ सेट्ठिणा भणियं लच्छी, थिराण होइ सुदरि । होइ वा जाइ वा एव, आह सा को णु जाणए ॥ ५८ ॥ अन्नया पुत्त-
 पत्तीवि, मया तो तीए भासिय । जुवाण परिणवेसि, किं न पुत्त पुणो वि त ॥ ५९ ॥ एक्काइ केत्तिं काउ, कम्म सक्केमि
 ते गिहे । पुत्तो वि तरुणो इव्वं, बाहिं फेडिस्सए फुड ॥ ६० ॥ सुदरेण पुणो तीए, दिन्न त चैव उत्तर । तीए तुत्त नवो
 कोइ, लमो तुज्झ असगहो ॥ ६१ ॥ लच्छी गच्छिस्सए वस्समेवमेगगहस्स ते । मज्झ दुब्बेसु कज्जस्स, कस्सावि कुरु जंणियं
 ॥ ६२ ॥ गामस्स तस्स मग्गेमेगया भामहो गओ । जतस्स तस्स रत्तीए, तट्ठा वेगसरी वरा ॥ ६३ ॥ सेट्ठिगेहगणे पत्ता;
 वीस दीणारत्तासणे । पाडिउ पुट्ठिदेसाओ, सत्थमब्बे पुणो गया ॥ ६४ ॥ ददुं सेट्ठी तमधारं, इक्कारेज्जण सुदरि । तुट्ठो भीओ
 य कट्ठे, निक्खिवेइ घोदरे ॥ ६५ ॥ दीणण कित्तियणते, नाउं जीरवियं धण । एगते मतए तो सो, तोसोऽऽवेसेण सुंदरि ।
 ॥ ६६ ॥ लच्छी थिराण जा आसि, तुत्ता तुज्झ पुरो मए । सा एसा आगया कजे, तम्हा कुरु थिरत्तण ॥ ६७ ॥ खडकियाए
 दिन्नाए, विसे वेगसिरी कह । भसमाणी सुणी लच्छि, त वासेज्ज सयवर ॥ ६८ ॥ पेईहराण गंतूण, कहेल्ल वहुया धुव ।
 सव्व निवग्घमो जाय, कज्जथेज्जे फए मए ॥ ६९ ॥ तुगा खडकिया एत्थ, दारे दोवारिओ वरो । कायव्वो पुत्तवीवाहो, दन्वेण
 बहुणाऽहुणा ॥ ७० ॥ सुदरो णूसुगो एवं, सजाओ कज्जसाहगो । ता पाणनाह । त देसु, थिरत्ते चित्तुत्तम ॥ ७१ ॥ सिद्ध
 कज्ज बिणासिसा, उत्तालो अणुत्तप्पई । जहा विट्ठ सुणेय पि, पाणनाहकहाणय ॥ ७२ ॥ कोहुंविण केणावि, चिट्ठुणाऽरा-

दृष्टौपे नयेय ॥ ७१ ॥ दोढे हेयमजो ओरो जपिरो पणकार ! सहायि पणकार ॥ ७२ ॥
→ जायको हेमपिण्डय ! विविणहदुये जाओ, समस्त विण्डेह को ॥ ७३ ॥

१००० = १०००
 १००० = १०००
 १००० = १०००
 १००० = १०००

11. 11. 11

1. *Chlorophyll*
 2. *Carotenoids*
 3. *Xanthophylls*
 4. *Anthocyanins*
 5. *Flavonoids*
 6. *Alkaloids*
 7. *Terpenoids*
 8. *Phenolics*
 9. *Saponins*
 10. *Glycosides*
 11. *Enzymes*
 12. *Proteins*
 13. *Lipids*
 14. *Carbohydrates*
 15. *Nucleic Acids*
 16. *Minerals*
 17. *Trace Elements*
 18. *Vitamins*
 19. *Antioxidants*
 20. *Anticancer Compounds*
 21. *Antibiotics*
 22. *Antifungals*
 23. *Antiparasitics*
 24. *Antivirals*
 25. *Anticoagulants*
 26. *Antidiabetics*
 27. *Antihypertensives*
 28. *Antidepressants*
 29. *Antipsychotics*
 30. *Anticonvulsants*
 31. *Anticancer Drugs*
 32. *Anticancer Compounds*
 33. *Anticancer Compounds*
 34. *Anticancer Compounds*
 35. *Anticancer Compounds*
 36. *Anticancer Compounds*
 37. *Anticancer Compounds*
 38. *Anticancer Compounds*
 39. *Anticancer Compounds*
 40. *Anticancer Compounds*
 41. *Anticancer Compounds*
 42. *Anticancer Compounds*
 43. *Anticancer Compounds*
 44. *Anticancer Compounds*
 45. *Anticancer Compounds*
 46. *Anticancer Compounds*
 47. *Anticancer Compounds*
 48. *Anticancer Compounds*
 49. *Anticancer Compounds*
 50. *Anticancer Compounds*
 51. *Anticancer Compounds*
 52. *Anticancer Compounds*
 53. *Anticancer Compounds*
 54. *Anticancer Compounds*
 55. *Anticancer Compounds*
 56. *Anticancer Compounds*
 57. *Anticancer Compounds*
 58. *Anticancer Compounds*
 59. *Anticancer Compounds*
 60. *Anticancer Compounds*
 61. *Anticancer Compounds*
 62. *Anticancer Compounds*
 63. *Anticancer Compounds*
 64. *Anticancer Compounds*
 65. *Anticancer Compounds*
 66. *Anticancer Compounds*
 67. *Anticancer Compounds*
 68. *Anticancer Compounds*
 69. *Anticancer Compounds*
 70. *Anticancer Compounds*
 71. *Anticancer Compounds*
 72. *Anticancer Compounds*
 73. *Anticancer Compounds*
 74. *Anticancer Compounds*
 75. *Anticancer Compounds*
 76. *Anticancer Compounds*
 77. *Anticancer Compounds*
 78. *Anticancer Compounds*
 79. *Anticancer Compounds*
 80. *Anticancer Compounds*
 81. *Anticancer Compounds*
 82. *Anticancer Compounds*
 83. *Anticancer Compounds*
 84. *Anticancer Compounds*
 85. *Anticancer Compounds*
 86. *Anticancer Compounds*
 87. *Anticancer Compounds*
 88. *Anticancer Compounds*
 89. *Anticancer Compounds*
 90. *Anticancer Compounds*
 91. *Anticancer Compounds*
 92. *Anticancer Compounds*
 93. *Anticancer Compounds*
 94. *Anticancer Compounds*
 95. *Anticancer Compounds*
 96. *Anticancer Compounds*
 97. *Anticancer Compounds*
 98. *Anticancer Compounds*
 99. *Anticancer Compounds*
 100. *Anticancer Compounds*

क्र.सं.	विवरण	प्रमाणित	प्रमाणित
1	...	...	...
2	...	...	...
3	...	...	...
4	...	...	...
5	...	...	...
6	...	...	...
7	...	...	...
8	...	...	...
9	...	...	...
10	...	...	...
11	...	...	...
12	...	...	...
13	...	...	...
14	...	...	...
15	...	...	...
16	...	...	...
17	...	...	...
18	...	...	...
19	...	...	...
20	...	...	...
21	...	...	...
22	...	...	...
23	...	...	...
24	...	...	...
25	...	...	...
26	...	...	...
27	...	...	...
28	...	...	...
29	...	...	...
30	...	...	...
31	...	...	...
32	...	...	...
33	...	...	...
34	...	...	...
35	...	...	...
36	...	...	...
37	...	...	...
38	...	...	...
39	...	...	...
40	...	...	...
41	...	...	...
42	...	...	...
43	...	...	...
44	...	...	...
45	...	...	...
46	...	...	...
47	...	...	...
48	...	...	...
49	...	...	...
50	...	...	...
51	...	...	...
52	...	...	...
53	...	...	...
54	...	...	...
55	...	...	...
56	...	...	...
57	...	...	...
58	...	...	...
59	...	...	...
60	...	...	...
61	...	...	...
62	...	...	...
63	...	...	...
64	...	...	...
65	...	...	...
66	...	...	...
67	...	...	...
68	...	...	...
69	...	...	...
70	...	...	...
71	...	...	...
72	...	...	...
73	...	...	...
74	...	...	...
75	...	...	...
76	...	...	...
77	...	...	...
78	...	...	...
79	...	...	...
80	...	...	...
81	...	...	...
82	...	...	...
83	...	...	...
84	...	...	...
85	...	...	...
86	...	...	...
87	...	...	...
88	...	...	...
89	...	...	...
90	...	...	...
91	...	...	...
92	...	...	...
93	...	...	...
94	...	...	...
95	...	...	...
96	...	...	...
97	...	...	...
98	...	...	...
99	...	...	...
100	...	...	...

[illegible]

सिद्धांतसंग्रहः

॥ ५५ ॥ अथ भगवत्पूजा-विधानम् ।

[illegible]

一、二、三、四、五、六、七、八、九、十、十一、十二、十三、十四、十五、十六、十七、十八、十九、二十、二十一、二十二、二十三、二十四、二十五、二十六、二十七、二十八、二十九、三十、三十一、三十二、三十三、三十四、三十五、三十六、三十七、三十八、三十九、四十、四十一、四十二、四十三、四十四、四十五、四十六、四十七、四十八、四十九、五十、五十一、五十二、五十三、五十四、五十五、五十六、五十七、五十八、五十九、六十、六十一、六十二、六十三、六十四、六十五、六十六、六十七、六十八、六十九、七十、七十一、七十二、七十三、七十四、七十五、七十六、七十七、七十八、七十九、八十、八十一、八十二、八十三、八十四、八十五、八十六、八十七、八十八、八十九、九十、九十一、九十二、九十三、九十四、九十五、九十六、九十七、九十八、九十九、一百。

$\frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

$\frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

[illegible]

1. The first part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of subscribers. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

[illegible][illegible]

一、關於本會之宗旨

अथ वसुमतीनगर्याभाचार्याऽनार्यकार्यवर्जयिता । विजहार श्रीवसुदत्तनामधेयो सता ध्येय ॥ २४ ॥ परिसरवसुन्धराया तेषा सद्ध-
 मदेशनासुधया । निर्वापयता भवतापतमचित्तानेकजनान् ॥ २५ ॥ शुभचर्या मोर्द्याश्रित्वारस्तेऽध्युपेत्य सत्यगिर । प्रणिपत्य धर्म-
 मर्माणि, कर्मनाशाय शृण्वन्ति ॥ २६ ॥ वचनसुधाधाराम्भ, पाय पाय श्रवाञ्जलिपुटेन । चत्वारोऽपि वभूयुर्भीषितमनसो विजो-
 पेण ॥ २७ ॥ प्रणिपत्य गृहानीयुर्विजयोऽजल्पद्वत प्रहीष्यामि । वदति स्म जयन्तोऽहमपि वान्धव ! प्रब्रलिन्यामि ॥ २८ ॥ किं
 त्वद्यापि न पुत्रः, पर्याप्तो वेश्मभारसुद्वेदुम् । कतिपयमासानन्तरमुभावपि प्रनजिष्याव ॥ २९ ॥ क्वचिदनसरे न्यलोक्यद्वगच्छन्ती
 पितुर्गृहत्सायम् । स्मरमिव भुजङ्गमेक, युवतिर्जाया जयन्तस्य ॥ ४३० ॥ सजिगमिषा प्रकर्णत्तस्य तया मनसिज्वरार्दितया । अति-
 तनुपीढाव्याजोऽक्षायत भर्त्रे जयन्ताय ॥ ३१ ॥ आगच्छसु चिकित्सावित्सु चिकित्सासु कार्यभाणसु । न गलु मनागपि तस्याः,
 सा व्याजरुजा शममयासीत् ॥ ३२ ॥ व्याजप्रणाचार्यः स भुजङ्ग प्रापितो जयन्तेन । निजजायायाः पाश, चिकित्सितु तनु-
 रुजासुभम् ॥ ३३ ॥ उपविरिति विज्ञात, कालात्किंयतोऽपि तेन स त्वदृशा । परजनसुरेन तत्रागच्छथ निवारयाचक्रे ॥ ३४ ॥
 यावत्तथापि न लजति, ता ततो मारणार्थमादिष्टा । निजपत्न्यगृह्ले, मृगयन्ते तस्य तात्पर्यात् ॥ ३५ ॥ बहुलनिशीथे नैः, कापि
 तस्य सदनार्द्धनिस्सरन्निहृत । अहह भुजङ्गभ्रान्त्या, नन्दुर्विजयो जयन्तस्य ॥ ३६ ॥ असममममजमं जातमेतयः कर्ण्यकर्णकाकोलम् ।
 बन्धुवियोगव्यधयाऽतिदुस्थितोऽजायत जयन्तः ॥ ३७ ॥ पूर्वविरक्तस्तस्मादतिवैराग्याद्दिदीक्षिषु मुजयः । विजयो यथा द्विमासौ तेनैव
 विलम्बयामास ॥ ३८ ॥ कतिपयदिनावसाने, विविक्षव केचनापि लुण्ठका । अर्चिर्दिगत मुजातेन, स्वपिति न नीतस्ततो राज्ञो
 ॥ ३९ ॥ सुजयोऽपि तत्र रात्रावेति स्थापय नित्यमप्यभय । लुण्ठ्यफलोफरक्षानिन्दकश्च प्रदोषेऽपि ॥ ४४० ॥ व्यवप्रतयाऽय कदा-
 चिन्निशीथसमये स आपतन् दृदशे । सदनोपरि सचारेण, सत्वर स्वानुजभ्राता ॥ ४१ ॥ उपनृत्य गण्डलमग्नहारतः पद्मला
 ततो गमित । प्रविशशोरभ्रान्त्या, ज्ञात्वा च शुशोच सुचिरमसौ ॥ ४२ ॥ व्यतिकरमेव ज्ञात्वाऽनुतापपावकनिकामतप्ततनु ।
 सुयदुसुजातोऽशौचीद्धितोदन्तो जयन्तोऽपि ॥ ४३ ॥ भयचकितरुरद्रीलोचने पद्मसेने !, विदितमिदमशेष मत्कथाया रहन्यम् ।

अर्धवि कपरागोऽनिरुद्ध श्वेदभाजोर्मित्रमगुग्गुलकम्भोजोऽनिरुद्धाद्रिपारुष ॥ ४४ ॥

अथ एषा चक्रसोष्ण तुर्म रामो ह्येति राशिः । इय विपकागम्यते नि जो न गतेगामुत्तरति ॥ ४५ ॥ एष
मित्र राशिभेदो नास्ति दो रात्रिकाया येति । तन्मेगा आगमेर गिररकपादं कपमे ॥ ४६ ॥ अथुस्मिं भित्ति रमत्रिमल
द्विरेर मन्त्रेण देव । एतत्तय भुममुक्यविडम पुत्र कदासति ॥ ४७ ॥ अथ गुरो य काजो वरगु बरं गाऽत्र हेगु रीजारे । अथ
विपगोर्ध्वाल पुत्राति सजोरथा मयस ॥ ४८ ॥ एतन् तत्र तारगाम-एतन्मेकपक्यविडमकाय । अथ अतिदीन पूरे रागा-
न्य राक्यस्यैष्य ॥ ४९ ॥ अथ कन्धरवारगुरिकमात्रता गुण्य एव येति । इ येति । अथ एतन्, अथ कतो एतिय रिथो
॥ ५० ॥ मन्त्रिबे एतयेर्देव बरं, अथ य एतिसां मिष्य मन्त्री । राक्षसिय तुम्, अथ कदिव कोमरुत्त ॥ ५१ ॥ तन्मे
मन्त्रिबे एतयेर्देव तत्र मन्त्रिबे एव । कथं पुनित्य कदिजगु, तन्मे ता कदिजगता ॥ ५२ ॥

योगराक्यमाजो कपुते एतो कदकलित्तिवारिजो एतो एतमेव, अतिगापद्रासपुपण्य गादुरगदक्यय अथिदो
विपमिने । अथमयमो मित्रमो कथामनो एतो पुतिरी । तन्मेरिद्रव र्मेकपक्युत्तं पुत्रो य कापुतेन । मित्रमेवमेव मरते ।
तुल्य-कमिमाहाराक्यमपन्मे एतन्मात्रमा यताक्यमेव मित्रमालमकादं कमेव कपुते । मेग —अिरुद्धाद्रिपारुष ॥
तुल्य-अन्धारे केरितो कापुते होर । अदि एतेदि—

अथरसरारिच-विमर्गिजोऽथरसरारुषाव । आपण एव निवार कथ गुरे गुण्यप्यदरे ॥ ५३ ॥

मेग-अथो आथरपागुर्गिपुग्गुमयजगामजीकं अरं एतक्यारुषाव । अथुमय कदिम्यारात्राय मगापमने पारिका ।
तुल्य-अनिरुद्धे मया ।

मेग —तुम्मे अन्धपराकाविपरापिकम् । अथोदिरिचं दि अथयमिरेव मोमो मपति ॥ ५४ ॥ ये गुण्यमय गुणा ।

पुरुष०—नहु रक्खेइ देसु पुरु पट्टणु, कर करेइ नवनवा अभिक्खणु । मडइ कूडुपजाह जउप्परि, कोसु तहवि होइ रित्त उपरि ॥५५॥
कुसलि खेमि सजाइ विहाणइ, अज्जु जाउ नायरजणु जाणइ । विवसु जाइ वरिसेण समाणउ, सो करेइ इयरणि वराणउ ॥५६॥

योग०—साध्वी राजलीला । काकोऽपि पार्थिवो राजहसपरिवारः श्लाघ्यते तत्कथय क पुनरमात्य ? ।

पुरु०—अन्नाओ अमओ । जस्स पुरे पत्ताण, रावा हत्थाण होइ परिताण । उप्पिट्ठणय पद्धारो, जारिस्सउ मालपडियण ॥ ५७ ॥
योग०—उचित्तमुचितेन योजयति विधि । अविचारस्य खल्वन्याय एव सगच्छते । युक्त चोद्यते—ज्यारियस्य धूया, परिणीया गठिछोडुत्तेण । जुडिय वेवाहित्त, मिलियं रयणस उ रयण ॥ ५८ ॥ योग०—कः प्रतीहार ? । पुरु०—पिसुणपयारो पडिहारो । पडिओ सुकालह पासि, एत्थु अत्थि मनमतिकरि । जो पडिहारह पासि, घणकणलुद्धउ जाइ जणु ॥ ५९ ॥ योग०—क पुनर्नगरारक्ष ? ।
पुरु०—सव्वद्धि^१ नामो । चोरचरडवदियह न भुक्कइ, भासिउ भागु लेइ नहु सकइ । रक्खवाळु खयकाळु सुरज्जइ, सव्वद्धि भुलइ न सकज्जइ ॥ ६० ॥ योग०—अहो माणिक्यानामेकावली । श्रेयी कतमः ? ।

पुरु०—लइवुडित्ति सेट्ठी । विहिमाणिहिं ववहरइ निच्चुसेई तुलकरिसिहिं । घयमहुगुगुलगुलीगुलिहिं, इयरेहिं विमिस्सिहिं ॥ ६१ ॥
पचवीस बोत्तेइ वोह्लि पावियइ न एक्कहिं । तहवि धम्मतुल एत्थु नयरि मन्नियइ सुलोक्केहिं ॥ ६२ ॥ पर पुत्तेण गुणगलेण, मूलनासेण लहुणावि । विमिन्नो^२ भूएण सपइ, पच्छे पाडिउव्व सो जाओ ॥ ६३ ॥ जओ—उग्घाडइ फुक्काण तालय^३ मच्छीणमजणं हरइ । खणइ कुहणीहिं खत्तं, गठिं छोडेइ पायहिं ॥ ६४ ॥ योग०—अहो एकमेकांगलम् । अस्ति मुनिरत्र कच्चिद्विपश्चित् ।

पुरु०—अत्थि डलकावणसीसमित्तपरिवारो महातवस्सी सावगिली ।

^७छारभरुक्कुडियगो वियडजवाजुडमडियसिरगो । वगह्माणं क्षायतो, गसिउमणो सव्वपुरदव्व ॥ ६५ ॥

[illegible]

घण्टरत्न कायम् ।
प्रादुरितः—तुरीयप्रहरं लसौ तथा गच्छितः प्रोक्ष्यान्-निर्गतिमि-मरु-रुगाणे प्रहरं कोटुविशो उपहाण गच्छो यमः ।

तत्स जाया निद्रा नाम नश्यत् ॥ ३३/३४ ॥

योग०—शिमूतं । ठिप्पायाअद्वहो यर मुल्लम ज्ञ, क्षिपय विनाग । एवं च जल्य पक्का ते दोषि द्विष्टिगुरिमेति ।
 उदालिओ वाहणतुरंगो मुंक्रमवाकण किमिओ तए पसोसि । करमत्तमपल्लओ कन्दकिनेग भरिज्जनागओ योगगओ ज्ञा
 पुरतो पविसेद, ताव वोल्हाविओ लहलह सज्जहिगइजा मत्तए पल्लं पल्लजोवरि चार्ति, हो मम विमरिमो सज्जोमो । ता
 वेह मे ठाण अहया पल्लजति । न एत्त एतत्त कोइ ज्ञंति अदिग पल्लगा, चड नं मुंग पादीणमो पल्लंवि पाणिस्सामोति ।
 तओ अय्ण रसीण सुरंगो पण्ण च लुदिदंति, यमादयो पत्तो न मय्यन्दितात्तापुरओ । विज्जो गुपओ मम सचो । अथा

मार्गति । पारमिहिकादयोऽपि यथारुचित याचन्ते । तुरङ्गस्तु मे पञ्चाशतमेव लभते, प्रहारपार्श्वीद्वलम्बको भारिक । ततो यदि जीवन्नितो नि सरामि तदा लब्धमेव मया सर्वमिति ।

“ काले कलौ राजनि चार्थलुब्धे, धनानि किं रक्षत जिवितानि । स एव लभो ननु शौनिकेन, मुच्येत मेधो गतकर्णको यत् ॥४७०॥ ” इति निराशीभूय निर्गतोऽसौ कृताऽन्यतो मुखद्वारा शवगिलिगुरोर्मठिका गवेप्यमाणोऽपि यावन्न प्राप्नोति तावन्निराशोऽध्यासीत् । सोऽय क्षते क्षारवसेकः । मन्ये दीनारसहस्राव्यधगतिरेवाभूत् । कदाचिद्विचरता चतुरेणोपलक्षितो भिक्षुवेपेण क्षुल्लक स । तत्पृष्ठलग्नो जगाम सावगिलिगुरुमठिकाम् । प्रणम्योपविष्टस्त्युरस्तालोवाच—भगवन्नर्थ्यता तद्दीनारसहस्रं न्यासीकृतम् ।

सावगिलि—कस्त्वम् ? क्व कदा दीनारसहस्रमापत्, धूर्तः कश्चिदस्मद्वधसनाय प्राप्नोसि ।

योग०—स्वामिन् ? किमेवमुच्यते । तदा त्वद्वचनान्मठिकान्तर्मुक्त मया तत् ।

साव०—तत्किं परस्वमद्भुत्यग्रमात्रेणाप्यसृशन्तो वयं लुण्ठकाः कल्पितास्त्वया पर्याप्त त्वदुपास्त्या । याहि यथागतमित्यु-
त्थाय चिन्ताचक्रचरितो भ्रमन् गृहीतपुष्पचतुस्तर प्राप्तो मकरदृष्ट्या पार्थे, पृष्टस्तथा प्रयोजनमवोचत् । तथापि जल्पितम्—अहं ते पञ्चोयण पसाहेमि जइ लद्धस्स अद्ध देसि ।

योग०—‘ सर्वनाशो समुत्पन्ने, अद्धं त्यजति पण्डितः ’ इति मनस्याधाय प्रतिपन्नवानेतत्, कथितं च तस्य तथा । मइ तत्थ गयाए तए एवमेव च कायव्वति । तओ पत्थरभरियेपेढाभारियमत्थयाहिं दसाहिं दासीहिं अवरेण वि पउरेण पाइक्खच्चाइ परि-
वारेण सद्धिं सुहासणासीणा धारिजमाणमाऊरायवत्ता पत्ता सा सावगिलिगुरुसमीवे पणमिऊण भणिजमाढत्ता—

कलिराज्यकथा—मह धूयाए बहुमायाए वंपाए गयाए बहुणि दिणाणि जायाणि, ता मए तदाणयणाय तत्थ गंतव्व । तओ

एवञ्चो ममिमाणास्मोल्लिख्यमानिर्दण्डमूलावहारिण्ययी एतपेतायो ठमे टमिळ्ळु, आवाय्ममाग्यमग्नि । आत्रावरे मसो येन-
एवोप्यवस्य-एवमिदमिदं मे म्यसीक्य वीमारासवस्य ।

सत्य-तयेव वजनसि । नत्र अत्रयेम म्यसामसि वय एवारीया । आरैव इति मठिममका इलेजर मुरीया निप्यम्यो
येमएव । एवञ्चो वय ताको पेदाको मये कोपुमुकायाको एवममूलावहारिण्ययी एतपेतायो ठमे टमिळ्ळु, आवाय्ममाग्यमग्नि । आत्रावरे मसो येन-
एवोप्यवस्य-एवमिदमिदं मे म्यसीक्य वीमारासवस्य ।

वाव'त्ति करेसि । तओ भणिय तेण, तएवि तुह पिण्णावि पियमहेणावि सद्धि 'आवावावत्ति' । तओ उट्टिऊण गओ सो निय-
 नेहे, इक्कारिऊण भणिओ जोगराओ । वालेमि ते पत्तारि दीनारसयाणि जइ मे दोन्नि देसि, पडिवन्न तेण, कहिओ कने कज्जवि-
 सेसो । तओ गओ जोगराओ मूलनासस्स पासे जोहारिऊण भणिओ तेणेसो, नाह किं पि मग्गेमि जए अणुजाणसि ता तुह
 पत्तित्तणेण जीवामित्ति । अणुआओ सो तहा आराहिउ लगो, जाओ वीसासठाण । कयाइ पओयेणेण पट्ठावियाए सेट्ठिणीए
 दिओ सो चेव सहाओ । मुक्का य तेण नेऊण सेट्ठिणी कत्थइ पच्छन्नघरे । दिन दुवारे तालय । आगओ मूलनासस्स पासे,
 कहिं सिट्ठिणित्ति पुच्छिओ । न जच्छइ (जपिज्जइ) उत्तर । निवघेण य पुच्छिज्जतो जपेइ, का सेट्ठिणी, को तसि ? , मुज्जो भुज्जो
 चड्डिज्जतो भणिइ ' आवावावत्ति, ' सामभेयाइणा भणिज्जमाणो वि लोएण त चेव वागरेइ । तओ भणिओ सो लयबुद्धिसेट्ठिणा ।
 जइ एयस्स सतिय सव्वरसमप्पेसि ता लहेसि सेट्ठिणि, अन्नहा गया चेव म(तु)हवहुया । तहा कए तेणऽपिया तस्स पिया ।
 दिन्नाणि दोन्नि दीनारसयाणि लयबुद्धिसेट्ठिणो किपि वसणभोयणकज्जेण धारिऊग सेस निम्लय खड्डाए जहा सकरिया न याणेइ ।
 वसणभोयणाइद्वव्वए विसेस पिच्छती तीए पुच्छिओ एसो, कओ ते एत्तिया वित्तसपत्ती । कहिओ तेण सन्भावो, न उण
 दव्वगोवणट्ठाणं । तओ घरव्वयजोगा मगिय किपि दव्व । अह रत्तीए तीए सुत्तविट्ठ(द्ध)एण ठियाए उट्टिऊण तेण तओ ठाणाओ
 कद्धिदय किपि । अणुमगलगाए जाणिय सकरियाए ठाण । वीयधिणे वाहिरगयस्स तस्स उम्हणिऊण गया सा । आगओ जोग-
 राओ जाव न सकरिय पेच्छइ ताव सकिओ गओ निहाणठाणे, तयपि सुन्न पिच्छतो जाओ सन्वसुन्नो । भोयणमेत्तपि अपाव-
 माणो निगट्ठूण नयराओ गओ सट्ठाण । चिन्तयति च—

धैरौदार्यमहोदयान्न विहिता वन्धार्थिना प्रार्थना, ये कारुण्यपरिग्रहान्न गणित स्वार्थं. परार्थं प्रति ।

ये नित्य परतु खदुखिताधियस्ते साधवोऽस्तगताश्वसु. सघृणु वाष्पवेगमधुना कस्याग्रतो रुधते ॥ ४७१ ॥

तथा—अस्यामिष्टदुस्फुराकिरसनाविच्छेदिनी मेर्विली भ्रमवर्तिता स म कोऽपि नित्यसुखो दृष्टः सुखो वा वसति ।
 अस्त्ये विरसंयुजानि इत्ये दुःखानि शैल्यादि च (वा) अस्वस्वस्य अन्तर्मेधमर्शमकवा सुप्रस्ये निर्गुति ॥७२॥

ईर्ष्यादुःखविरयोः अनाकम्प—सखो च—अर्द्धरत्नरत्ना कटिष्य इव मेरि । एव क्वाविवा काप्रति । अणुष्य क्खेमि नर मन्त्र,
 उपच पुचिक्कवप्रसि तप ॥ ७३ ॥ किमु नर बोमराण्य सखीए पणसिन् तसे । भिदिओ ईस्वणत्ते, रत्तेवण्णो वस सुमप
 ॥ ७४ ॥ अस्सैव स्साण्णं, मर विना यजिण्य इमा कप्पी । हो सानि सुं व वेच तिकम्पणद्विर क्का ॥ ७५ ॥ दुगुदं
 नेटिसिण्ण, मणार सा सुणे वि सो देव । तीए सोईसी खवि पुण्ण्य सुखेएव ॥ ७६ ॥ कटिए वरद्विए सा पुणेवि मनोर
 क्कमेव सुं । पुण्ण मरेण्णकं, क्खणि तुव वा । पसाएव ॥ ७७ ॥ विज्ज कि क्खसं, नेटि एव वारस्सेव । एव मर क्ख
 खीए, तीए सिरे क्खर पुव वण्णं ॥ ७८ ॥ क्खे वमि क्खेव, सा पुणे विवि क्खेव । अस्सोकेकस्सिमूय क्खण्णमण्णेव
 एव ॥ ७९ ॥ अन्नेव पुण्णोटी सिक्कका पुण्णमेव क्खण्ण । नेणुवि व पुण्ण वि रोदि हो तीए क्खण्णि ॥ ८० ॥ इ
 व इण्ण दे क्खण्ण ! सिक्कण्णसंमि कि एव सिक्क । क्ख मे क्खो क्खी सा क्खण्ण एव क्खण्ण दे ॥ ८१ ॥ इव क्खोवे
 क्खी, यजिण्य क्खेव सा सिक्कमेव । दे वमि कुं वि दे !, कि कुण्णि यजिण्ण सिक्के ॥ ८२ ॥ क्खे ! कुण्ण विक्कण्णएव
 क्खण्ण क्खेवमेव । कि तुव व पुण्णं, ईण्णरुणेव वरिण्णं ॥ ८३ ॥ क्खण्ण पुण्णि क्का अण्णोटी विवि क्खण्ण ।
 यजिण्य सा नेटि, एव क्का विवेव वि ॥ ८४ ॥ यजिण्णमिण्ण मर विक्कण्णरोवदुण्ण सो क्खण्णो । स वि एवसो व
 क्का विक्कण्ण(क) विविमेव क्का ॥ ८५ ॥ यज्ज सा विक्कण्ण व क्खण्ण व वीस देवि व रोव । क्खण्णसुवाकमेव,
 मुरिमेव वमिण्ण ॥ ८६ ॥ इव क्खिण्ण क्खिण्ण यजिण्णोएव क्खण्ण(क) क्खण्णसुवाकमेव, पण्णसुवा क्खण्ण(क) क्खि
 वरिण्ण । क्खरि क्खरि सा सानि ! सोमिण म्मा कोसु(क)वि, विव व होव कोमेव वण्ण देवि पति ॥ ८७ ॥

जन्मस्वाम्यवादीत—‘शृणु सुन्दरि ! कनकसेने ! भवतीभि
॥ ८८ ॥ क्षितितिलकपुरे जितशत्रुभूयस्तिस्तस्य सोमदत्तोऽभूत् । कुशल स्वकाधिकारे सुधी सुधीरश्च सचिववरः ॥ ८९ ॥
मित्रत्रितयी तेनार्जि, तत्र सहपतनभोजन प्रथमः । अपर पर्वणि दृष्टापृष्टो जोत्कार्यमाणोऽन्य ॥ ५९० ॥ प्रथमस्य सदा
भक्तिं करोति पर्वसु पुनर्द्वितीयस्य । तार्त्तीयकस्य कदापि मार्गदृष्टस्य नतिमात्रम् ॥ ९१ ॥ प्राणान्तिके कदाचिन्नाप्ते व्यसने ततो-
ऽपि भूमर्चुं । प्रथमसुहृद् स मन्दिरमन्वसरश्चकितचकितमना ॥ ९२ ॥ विनिवेदितवृत्तान्तो, नितान्तमीतेन तेन सोऽभिद्वे । तरसा
निस्सर गेहात्, कुलक्षयो मेऽन्यथा भविता ॥ ९३ ॥ अधिगततत्त्वस्मात्तरसा निरगात् प्राद्वृहोदरत्सचिव । निजसङ्घाद्वार याव-
दनुययौ स तमतिकृतल ॥ ९४ ॥ प्राप्तोऽथ पर्गमित्रस्य, सङ्घ सप्रश्रय परमकार्पात् । कार्यमवधार्य वक्ति स्म, यत्र यातासि
तद्वद्बुद्धि ॥ ९५ ॥ अविचिन्तदयामात्यो, मृशमेयोऽप्याकुल स्थितेऽत्र मयि । निर्योमि ततस्त सोऽप्यन्वपतच्चत्वर यावत् ॥ ९६ ॥
तत्राऽमात्यो दध्यो, धिग्धिगमित्रत्वमेतयोक्तभयोः । खादाऽऽचामायामेव, मित्रता यद्वतावेतौ ॥ ९७ ॥ “मित्राणि व्यसनान्तौ दारि-
द्र्योपद्रवागतौ दारा । सुधिया परीक्षणीया, भृत्या कृतार्थविनियोगे ॥ ९८ ॥” गच्छान्यूर्ध्वमुखस्तद्यद्वा जोत्कारमित्रमपि वच्मि ।
मा नाम कदापि भवेद्स्मादपि कार्यपर्याप्ति ॥ ९९ ॥ चरणेषु नराः शीर्ये, केसरिणा केसरणि धार्यन्ते । कश्चिन्मदलनकेलावस्य
नला एव सध्यश्च ॥ ५०० ॥ इति सुचिर सञ्चित्य, प्राप्तो जोत्कारमित्रवेदमान्तः । तेन सदतिथिप्रतिपत्तिगौरवेणादरादृशे ॥ ११ ॥
सविदितत्वोऽवादीन्मा भैषीर्निर्भयो निपीद त्वम् । स्वीकर्तुमलंकर्मीणविक्रम कोऽप्यतो न त्वाम् ॥ २ ॥ विषयमिमं तित्यधुर्थि-
यासुरङ्गान् प्रजल्पितो तेन । जप्तीहिततूणीर स पुरोऽभूत्तस्य निस्सरत ॥ ३ ॥ निर्भयपुरी परापत्, गृहीन् गृहीत्वा नवग्रहमवा-
त्सीन् । सम्पाद्यमाननि शेषवस्तुरमुनान्तिकस्येन ॥ ४ ॥ अत्रार्थोपनयः सोऽय, यथा मित्रत्रयी तथा । क्रमेण काय-ज्ञातेय-धर्मास्त-
द्वयुण्योगिनः ॥ ५ ॥ खज्जूरखीरखण्डाद्यै, कस्तूरीकुङ्कुमादिभिः । माणिक्यभूषणैर्नित्य, कायोऽयमुपचर्यते ॥ ६ ॥ प्रेताधिराजवैद्युयै,
सम्प्राप्ते जीवमन्त्रिण । दूरेऽस्तूपक्रिया कापि, पदमत्यनुयाति नो ॥ ७ ॥ पुत्रमित्रकलत्राणि, मातापितृसहोदरा । स्वा शेषा अपि

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ८ ॥ जन्तो देवस्यै प्राप्ते कर्मिणा बन्धनं हनय ॥ स्मयामासासी पाषाणं गत्वा सावि पुन-
र्युग्म् ॥ ९ ॥ कर्मोऽत्रं क्रियते कोशे, गोवतृणा कृपावत ॥ मुक्तमृतस्य मित्रागजयोजनपण्यैः ॥ ११ ॥ प्रेक्ष्यार्गे स पश्येकः
सप्रीत्यिप्सकान्मुते । पार्थिवतीं सदाऽप्ये, पूरयत्यधिप्यधिकवम् ॥ ११ ॥ इति मित्रवयो कथा ॥ तत्र तद्विष्णुपुराणे न व कः
मुक्तत्वे, वनेऽत्रयामिममुत्तरेण सहासत्वात् । बोल्भमभिप्रासादती तु कथं प्रयोगपुण्यव्यभि दिनपर्मपुणं स्वयैवम् ॥ १२ ॥
पुरस्य कृपायि । कर्मिणामकमपि सेण योगस्यै प्रविरुधति मयं प्रयत्नम् । कृपायस्यैव परिसुखराम्यं प्रयोगपुण्यव्यभिरेव
नमोऽस्तु ॥ १३ ॥ अथ प्रत्येकं सत्यदुयानिमाह—

[illegible]

॥ १५ ॥

समाजसंगीतिः । पृथिवी त्वत्, त्वत् - त्वत् । समाजसंगीतिः ।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

पुष्पममयारिच्छति, स्त्रीयां वयस्यकं एवम् । कच्छी बही इति, एष एषा पितृ बहीति ॥ १६ ॥ एतेन मगलोऽप्य
 वंशुष्मि स्रुक्किमुदीरि । कम्पादिषु कम्पायै वयसितीति पुरस्चरिण्य ॥ १७ ॥ विषयस्ये पठित्वा, पुन मुनीरि कम्पास्येक्यप ।
 किं ह्यस्य निष्करीषु कं कच्छीरि मुनीरि ॥ १८ ॥ बभ्रुसयसु वयस्यकं, सस्ये सस्यमममयरेसु मिमे । निरपासे वि किमो वै
 स्यं विच्छेसेसु विपरेसु ॥ १९ ॥ वज्रुविषयुत्तिवकं, रिण पाळिति केमि निरपासं । के सृण एषण पुन, विविन्य वसंतिमो
 इति ॥ २० ॥ धमिने व—“ पुरात्मसमो कर्मो न मुनो न यमिप्यमि । पाक्यमि नरा एषा, बहीवत कपरावममिपि
 ॥ २१ ॥ ” एवममे एव सव्याकते न वयस्यकमे वि पाकेस ! । न सुएव होर जमिप्यमो कोरो अरेगमक्यएव ॥ २२ ॥

अमरसेण-प्रवरसेन-भ्रात्रो कथा—कचणपुरीमि कचणसेहरणयस्स आसि दोन्नि सुया । नामेण अमरसेणो, पढमो वीओ पवरसेणो ॥ २३ ॥ ताण पसायपरेण, पिठणा जयकुजरो कयाइ पुरा । दिन्नो आसि सया वि य, चडिया ते तय कीलति ॥ २४ ॥ जह उदय तस्स नराहिवस्स कस्सइ जसो पयावो य । दोय सुखुलुगयस्स अहवा, वयसाओ सुकयजोगो य ॥ २५ ॥ तह कुसुमसरस-माणे, ते रममाणे सुदतिणा तेण । पेच्छंती मच्छउयुव्वहेइ सावकिया माया ॥ २६ ॥ वार वार रति, दिया य कन्ने खणेइ नरवइणो । सामिय ! सुयस्स मज्झ, दिज्जउ जयकुजरो एसो ॥ २७ ॥ किं किज्ज(इ)उ तुह वल्लह, देह पसाण्ण अहव वाण्ण । एतियमेत्तंपि न होइ अम्ह ता फूडेनेहोडसि ॥ २८ ॥ वियसतरोसधूमंधयारघूसरमिम मिसिमिसत । ददह्ण भणइ राया, एव कह होइ कयाइ ॥ २९ ॥ भत्ता सत्ता जुत्ता, पुत्ता ते किं न आप्पणा दिन्नो । कह मगिज्जइ स गओ, त देमि जमन्नमाए-ससि ॥ ५३० ॥ कुमाहगहिल महिल, नाऊण नाराहिवो मयणमूढो । भणइ कुमरे करिंद, अप्पह मह देमि दस करिणो ॥ ३१ ॥ नाऊण चुल्लमायाए, चेहिय सुट्ठु निट्ठुर एय । चितति ते वि एव, धीदुयारियं महेलाण ॥ ३२ ॥ नियमाइनिव्विसेसेण, गडर-वेण वय निम्मो त । नियसुयवच्छलयाए, सा ने जाणेइ रिज्जो व्व ॥ ३३ ॥ करिणो सिणीहिं वग्गाहिं, वाइणो गोणया वि नत्थाहिं । कीरति वसे पुरिसा, मरल्लीलाहिं महिलाहिं ॥ ३४ ॥ ता माणी ता जाणी, वियम्वणो ताव सज्जणो ताव । जाव धरट्ठोव्व नरो, न भामिओ दुट्ठमहिलाहिं ॥ ३५ ॥ “विहुयणु सयलु जि पेक्खहिं अंस्सिहिं, लमसहिं गयणि मग्गु जे पस्सिहिं । जलपरिमाणु जि सायरि जुब्बहिं, तरुणिचरिसि ते वि निरु मुज्झहिं ॥ ३६ ॥” अहवा सव्वं सोहेइ, मुंदरीणं अमुंदरीहाण । ताओ वि नाम एव, करेइ अब्बो महच्छरिय ॥ ३७ ॥ दस देइ मत्तदंती, जइ नाम तहवि तेहिं किं फज्ज । माणपणासे पुरि-साण, होइ कोडी वि तिणतुल्ला ॥ ३८ ॥ माणि पण्डूइ जइ न तणु, तो देसडा चाज्ज । मा दुज्जणकरपह्विदि, दंसिज्जतु भमेज्ज ॥ ३९ ॥ तथा—“पुण्येडरण्ये पुरे वा सितथ^१ नच्छअपाली कपालीमादाय^२ क्खयासज्जहिं जहुतहुतमुग्गधूगधुओपकण्ठम् ।

इदं हारं दक्षिणे वामपुस्तकेनारण्येण प्रपद्यते यामी 'धीमान् सत्त्वो मे पुनरुत्पिन्नं तुल्यमुत्प्रेतु रीमा ॥ ५४० ॥' एतेन च उभेन,
 गणप्यो एतन्मेव वा एते । न कल्पय नये जुष्टी रम्यगुणी दधीन्य नक्षिवा ॥ ४१ ॥ " सिकुपुष्प्य वरिष्या वियनरत्नं
 उज्ज्वल वन्दारे । अम्भारेसमिसेसाऽकाम्यो न य होत्र निवेदेते ॥ ४२ ॥ " इय निषिद्धम रणीय, यो नि ते सिमाय निद्रिष्यय ।
 इय पुर्णेन दसनि अन्तरा विवज्जमसावि ॥ ४३ ॥ अणुदिवत्तरपयण अणुदिवत्तरपयसि ते यत्त । अणुदिवत्तरपयसि, मीम
 इवत्तर वदति ॥ ४४ ॥ इदं य वदुता मुक्तं वा तस्युक्तं पुदुमय । वज्जमसासोपय वदुता विष्णुमि(मु)त्पिन् ॥ ४५ ॥
 रीक्षिनि विरसीय मवमिदुष्येय नक्षिरिण । मारगमाणुजपुष्टिरियस्य हरिष्यज्ज ॥ ४६ ॥ एतेन स मणुवदवक्यो
 अयत्त वीर्यमवसत्त । इमरत्त अमरसेवसत्त अयत्त इति सुनिता ॥ ४७ ॥ वरसेवो वकीते पाद संवत्तप सुमिस्सज्जो । जग
 एवमसत्त मय न, मीमसत्तमि ननु होत्र ॥ ४८ ॥ अय वदयसीवत्तले विरियम्य उाज्ज्वाते सुवत्त । पिण्ड किञ्चनो होत्र
 वदुगुल्ये यत्त अयत्ते ॥ ४९ ॥ अयत्ते किञ्च उज्ज्वाय उाज्ज्वाय अतिव सरीरो । विसेय्यं यय तु, सिन्धु यत्तस विषय
 ॥ ५० ॥ ' वरिष्येयिन्निमुने, अलेत्र वयेवरो यय सुगर्भ । एतत्त सिद्धं जसत्त, योचिर्भ व पुत्रो होत्र ॥ ५१ ॥ " इद
 तेनो वि इ मा वरिष्येयिजो होत्र पुष्टुसितोचि । वरिष्येयिज्ज अयत्ते, एवयत्ते यत्त वरसेव ॥ ५२ ॥ अतिरीम दूरसेवा
 तत्तल तुल्यत्त विद्रि वरिष्याद । एवमि अमीन तसत्त अयत्त योमि एवमि ॥ ५३ ॥ योम तत्त एव, सिक्क अमेव
 इतिच उच्यी । वदम अयेय्यं सर्वमुल्लो मुक्क येवम ॥ ५४ ॥ पुष्टु एवमयावताद्वि सपत्तार वमिच्यदि । एवमिपु
 वरिष्यज्जत्त होत्र सिद्धो न सरीरो ॥ ५५ ॥ एवम वरिष्येय ते पुष्टुविरिषिरेव वरिष्यत्त । वरसेवमे येवमवत्त गटीन
 वत्त न ॥ ५६ ॥ अरिष्येजो मुने हो, एवमेव वदुयो अमरसेवो । विद्रि वासयेदि हो वा, मणुवर् वरिष्ये वदि ॥ ५७ ॥
 वरिष्येव वत्त, एवमिपत्तारवत्त वदीय । विद्रिकेवमवत्तोय, पुष्टुवो वीर्यमि मुने ॥ ५८ ॥ एतेन येव वदीवसेव

विन्नतममरसेणस्स । पियवधव ! लिज्जउ रज्ज-लामसज्ज रयणमेय ॥ ५९ ॥ कहिओ विहि जहन्थो, सवित्थरो थिरमणेण कायव्वो ।
 फलसिद्धीए एयस्स, लामदुत्तमस्सिस्स ॥ ५६० ॥ अह एगते साहारवीहियाए गओ स हरिसेण । पुज्जिय पणमिय पत्थेइ,
 पत्थिवत्त सुथिरचित्तो ॥ ६१ ॥ विहियपहणविहणो, कयाडवहाणो सयपि वरसेणो । नियरयणाओ मग्गइ, सामग्गि भोयणाईण
 ॥ ६२ ॥ पयडीहूया तो अच्छराओ तत्थड्ढु लट्ठरूवाओ, निम्मियनिम्मलसुविसालचउसालसोहाओ । अब्भगअगमइणउव्वट्टणह-
 णभूसणाईहि, सम्माणिकुण निव सावयति देवगवत्थाइ ॥ ६३ ॥ अइसरसपाणभोयणतवोलपसूणपमिइ दाऊण । कत्थइ सन्वपि
 खणेण, त गय इदयाल व ॥ ६४ ॥ भुत्तुत्तर पसुत्तो, जावडच्छइ ताव वच्छछायाए । जेट्टुकुमारो ता तत्थ, पंच पत्ताइ दिन्वाइ
 ॥ ६५ ॥ पाडलिपुत्ते पत्ते, पचत्त पत्थिवे अपुत्तमि । गयहय-चामर-दुडुहि-लत्ताइ पडरजुत्ताइ ॥ ६६ ॥ अहिसिचिकुण कल-
 सेण, गुलयुलेउण मयगलो खधे । आरोवेइ कुमार, हओ विहि णिहिणइ हरिसेण ॥ ६७ ॥ विमलाओ चामराओ, ढलति वज्जेइ
 दूडुही पुरओ । वित्थरियमत्थयत्थ, सजाय सेयछत्तपि ॥ ६८ ॥ भडवडगरेण महया, पविसेइ पुरस्स मज्झयारमि । पणमिज्जतो
 सामतमत्तिमडलियलोण ॥ ६९ ॥ नीहरिओ वरसेणो, तत्थावसरे गओ पुरस्सतो । निक्कज्जेसु पज्जाउलस्स कि मज्झ सोक्खति
 ॥ ५७० ॥ अइचिरमेस गवेसाविओ वि सन्वत्थ जाव नो दिट्ठो । ता पत्तो पासाए, सो सज्जइ रज्जकूजाइ ॥ ७१ ॥ अति-
 लोभे लोहगलगणिकाकथा—इयरो मागहियाए गणियाए गओ गिहमि सयणोव्व । सयमेव ताव तीए, गंतूणव्वुवगओडभिमुह ॥ ७२ ॥
 विहियविधिहोवयारा, मागहिया अवहरिस्सु से हिययं । लोहगलाए अफ्फाण, मगिय पूरइ इमो वि ॥ ७३ ॥ भणिया धूया
 लोहगलाए धणमस्स एत्तिय कत्तो । न डु देइ कोइ न कयाइ, कुणइ सेवाइववसाय ॥ ७४ ॥ ता जामाइयमापुच्छिऊण वच्छे ।
 सुनिच्छिय कुणसु । भणइ इमा ते कज्ज, दन्वेण किमेय चिंताण ॥ ७५ ॥ लोहगलाए अइअगलाडगहाउ इमाए सो पुट्ठो ।
 पभणइ रयणाउ पिये । मे चिंतियरिद्धिसिद्धो ॥ ७६ ॥ लोहगलाए कहिए, तीण जोणइ जु(त्त)न्नमंजारी । ते रयण सा धेत्तुं,
 सुत्तपमत्ताइ तस्स छल ॥ ७७ ॥ अह मज्जणोवविट्ठस्स, तस्स चेलचलस्स गठीओ । छन्न छोडिय धेत्तूण, तीए त गोविय रयणं

॥ ५८ ॥ यं गतिमुद्दिशो जाय वेदसाय ताव पापम् य सर्व । सुप्तो निरिहयमानो कोलविशेषे इतो मयिजो ॥ ५९ ॥ अथ
हि निरिहयसि हि पटिने क्षिप्रि देप्सु कथं । मयमेव सप्तजो योद्धव्य वेव तमणेसि ॥ ६० ॥ एतो वसन्त एत-
त्तव विस्मय्य परिययसि । अथव कोकसोद्भव-मुच्य सा जाद नल्लसि ॥ ६१ ॥ रासीया पुष्पेजो मयिजो हो दुट्णीय
हो होय । मा मया एभिरे कर्षकजाण्य दूयेतु ॥ ६२ ॥ सख्यो हि वधरिक्तो रासीजो जाय जीविताय पुजे । सख्यकयक-
एणे हि वीरसख्ययसि जने मे ॥ ६३ ॥ इव सोऽय्य दुयारो स्थिर अदृष्टकथयमुत्तीर । एवमकथं यकथ, सख्यम(न)वि
नयमानसि ॥ ६४ ॥ सुपु दुष्मे लोकसि किमिव कोदण्यय य थाणुय । निनेव जा प्येयवि पाण्यय न टाहयुं ॥ ६५ ॥
हि हि न सुवर्षं या जने वा सख्यमेव सखा । निने दि मय एवय, तावि किं किं नो निने ॥ ६६ ॥ जयवा—आ
सायुसीययजो कोदययजो इवेति एवजो । अदयेव जरो जपुरो वं पुर्कजो न पुर्कयि ॥ ६७ ॥ इच्छेते य—^५ कपि
मन्त्रवर्मेत्यम् अतुष्टम् दीविसाम्यक । जालोऽय्ययुगुलिप्यसि गच्छता कथ्योविवा ॥ ६८ ॥ ^५ “ मयस्कय्युवत्कय्य
मिक्कयययययय हि । जयं सायल्लयमेवं एत कथं मुपदेवता ॥ ६९ ॥ ^५ “ सुविजोऽपि मयस्कय्य, परकथी कन्यकय्य ।
कथ्यती इतिमस्ये, सिक्केरो गयिचं ल्येज् ॥ ७० ॥ एत ए वरुते कय्य, अथर्वो दूरेसयहीनो । विक्कययययय योय पुष्टि मय(ह)मु-
मिमिर् ॥ ७१ ॥ मयविस्मय कन्यायययय जाय जमिनी वि गय । ए मय वीय गजो कोरियरय्यो तमययय ॥ ७२ ॥
येथीय गमियगिणय करिष इयय अयय । सा यय गहिक्कारो निवेसर्द जाओ यविष ॥ ७३ ॥ होय एयमि मया,
एययय ययो ययययययय । एययययय अथर्वी ययुयययय योयय ॥ ७४ ॥ मागयिजा यय—^५ यय ! न यतो कते, कथिनी
एयसि यो निदिगिह्व । अयवेदयययय न जालायय ययययि ॥ ७५ ॥ यरुवेयो यययो यययययो निदीहययययि ।
मुययययय अयय, केत योर्दं ययययं ॥ ७६ ॥ यययो यणी ययय मुययवेदीय हेयै कय । निरिहयसि छटिय, कीर ।

जाहि तो होउ फलसिद्धो ॥ १८ ॥ पेन्नाद अस्मान्निअनुवृत्तलस्यो गणेण तथ गओ । दुर्गादीणि पुरो, निचिदुमेग महा-
 जोनि ॥ १९ ॥ रत्तणमडलपासविजमाणुसवमा पदयोद । मण्डपुरओ पुरिस च रत्तलगीरिमाला ॥ ६०० ॥ पच्छाद्वेत्तो पाद,
 सुमधये करिणु पत्तिरत्त । उर्गारिऊण रणा, जाते जण जोगी ॥ १ ॥ गुह भेयि । मण दिओ, अन्नयनी एत होउ गम-
 नली । कुमेरेणुतो तो सो, रे रे काउरिम । कि पुजसि ॥ २ ॥ कि निरागद सानिय, अगुण निरीण । णमि धुप ।
 वथणरजु छिंदेसु, अन्नश नथि ते जीय ॥ ३ ॥ इव भनिओ मो वरसेणसमुद्दो वल्ल मणायगहरो । मोरि जेउ रिहोमी,
 काऊण करालकरवाल ॥ ४ ॥ अद्गळलमगमंजुगरेण तेण पिसिऊण छद्द । चमपामं गृध्रियो, मो चोमी पावयडिउन्दो ॥ ५ ॥
 रत्तणेण रविउज्जां, कुमरो सन्नगरगुमुवचिसिय । पुरिमत्त पुरो पुच्छ, को णमो लम्पामने ॥ ६ ॥ भजियमणेण णमो,
 नासेण मघोरचउजोगिदो । दाउ दुग्गाण धनि, सिद्धिरूप अग्निहोतीओ ॥ ७ ॥ एतादि पाउयादि, चउओ छिंदे निहुराण सानं ।
 पुरिस यि सज्जिय गुणइ, पाउग मो मपाणसु ॥ ८ ॥ गुवारिऊण पाउण्णित्ते पत्तो तओ रत्तणेण सो । देमवगओ दम, आदरई
 पाउयाळ्ढो ॥ ९ ॥ छिंदे कहयि केणइ, भियेण उगण इट्टि रू । नेउ मिच्छेनि मणं, पियानि निम्मन्त्रिय ताद ॥ १० ॥
 स कयाइ चगसव्यगमणि सिगासुदरो होउं । तेण पदेण चरुमणो तीण मय दिदो ॥ ११ ॥ चिनिसेणए पुणो यि, इव-
 मेणुमन्त्रियमणव । ता वनेणजेउ, मागदिणए गमयेनि ॥ १२ ॥ दामीदि जाय हमारिओयि नोवेउ गृद्धिणी नाग । व
 गतूण आणइ, कहयि माएण धेतूण ॥ १३ ॥ इय तुत्त पुन 'गुल, पुत्त अस्सवओ गओ जमिओ । गदिस्माओ ज्ञान, गद्ग-
 णिया अहह मागहिया ॥ १४ ॥ भजियमणेण माए ! मा कुप्पनु छज्जगरगवाण गओ । अणुणा पुणो यि पत्तो, आगम देसु कि
 कुणिमो ॥ १५ ॥ देउ पुणो सो इव, समगल मणिगओ निचयि । तो सा रत्तणिग निपेउ लो 'पल्लमणए ॥ १६ ॥
 तो मणिग मागहिया, यच्छे । पुच्छेसु अज्जोवायं । भणद मा माण ! तुज्ज, लणिग कि पुण अल्लंजी ॥ १७ ॥ जउ सारिग
 न अल्लसि, पुच्छसु मयणेव ता तुम अम्मो । नियमेवेउ त सपणेमि लोहमाळा नाम ॥ १८ ॥ जउयि रदरमज्जता, पसा

पुण्य ' पुमि क्वचि बर्हि । न अगिस्तं किमि बभो कयेसि तुमं सचं त्रिचं ॥ १९ ॥ तद् एव क्वच न न जाति भवित
 वत्समभिर बभु । गत्वा देव सार केव समग्रमालेमि सार केव ॥ २० ॥ गुर विररे मागद्विष गमय उण्व जाइ इसम-
 रसे । बर यत्त व पुयणे दूरे छेउमिच्छन्तो ॥ २१ ॥ एकाग्रपाणीये गेगु निवरिष्यपाण्डुरो । माज्जं तो फय
 म्मि नं किमि इच्छेति ॥ २२ ॥ पिण्ड बण केव मियेव मेव बध्दि वीर्यो । मेदिगुमेवमयेमि पाण्डयो स (पम) ये
 वमिरे ॥ २३ ॥ मयिको कमाद एवो उण्णमो बभिले विमोण्व । सं वण्णव एण्णमो पादयेमिरेहिं हि मय ॥ २४ ॥
 त्त्वय्यमकलीये ऐरमर्कं सम्यक्किस्समि । पुतिरोवमर गत्त, एव उण्णमो मय ॥ २५ ॥ निवसमिप्याएवमयेमिस्सि
 केव मज्जिमं ! उण् ! वमिज्जर मेमि तदि, कि बज्जि किज्जर मिछो ॥ २६ ॥ दुवगिज्ज तो पाण्डयो नं पावित्य गदे
 मय । मय्जवत्तमसंखो संपतो वति वरमेवो ॥ २७ ॥ मभिरपुणारमे बण्ड पुण्डगु वसु वडिज्ज । वत्ता पाण्डिपुले निव-
 सेववत्तपिण्डा ॥ २८ ॥ दुयणे वत्तपुण्ड वा वीण्ड ता न वेवत्त एवेहि । वीरिय एवेवत्त, पाण्डयो वज्जोमि मो
 सिव ॥ २९ ॥ परिरेव पाये ! एवमेहिं वववेहिं पुववत्त । वं पित्तिकासि मय, वं एव वदिवं मय्जवेव ॥ ३० ॥ वामो
 वेववत्तमो, एवो व(मो)गु वववत्तवेव । वो नं विवेर वत्त वत्त वं वत्त वत्त ॥ ३१ ॥ पित्तपुण्डिपिण्ड, वत्त
 वत्तमो वीर्यो । एवो पुण्ड वत्त वं वत्तमो कि वत्तो वा ॥ ३२ ॥ पुले पुले केव तो स मय्जम व-
 व । वय्ज सुवत्तमो वववत्तमो वत्तमो ॥ ३३ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ३४ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो
 वत्तमो वत्तमो ॥ ३५ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ३६ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ३७ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ३८ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ३९ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४० ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४१ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४२ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४३ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४४ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४५ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४६ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४७ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४८ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ४९ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५० ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५१ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५२ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५३ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५४ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५५ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५६ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५७ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५८ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ५९ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६० ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६१ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६२ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६३ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६४ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६५ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६६ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६७ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६८ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ६९ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७० ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७१ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७२ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७३ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७४ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७५ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७६ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७७ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७८ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ७९ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८० ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८१ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८२ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८३ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८४ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८५ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८६ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८७ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८८ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ८९ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९० ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९१ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९२ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९३ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९४ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९५ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९६ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९७ ॥
 वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९८ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ ९९ ॥ वत्तमो वत्तमो वत्तमो वत्तमो ॥ १०० ॥

दिट्ठो । जामाउओ इयाणिं, तुह सो सव्वगसिगारो ॥ ३८ ॥ तो सा हियय कुट्टेड, कुट्टिणी हा इहागओ कह णु । विगोविऊण
 म पाउयाओ लेही नियाओ सो ॥ ३९ ॥ काऊण क्रिपि फूड, अगे पविसामि ताव जइ कहवि । छुट्टेऊण वचित्तु नव्व दव्वपि
 गिण्हामि ॥ ६४० ॥ सव्वगअन्नपट्टपट्टिया लोह्ठिऊण रयट्टाए । मागहिय पेसइ तस्स, आणत्थ सुसिक्खिविउ ॥ ४१ ॥
 गतूणमाह एसा किं, जुत्त तुम्ह नियगिह मोत्तु । म च नियवसणायत्तपाणमन्नत्थ उत्तरिउ ॥ ४२ ॥ अवधारिज्जउ पाओ, होउ
 पसाओ उवेह नियगेहे । मरमाणीए मायाए, देहि सभासमतिमग ॥ ४३ ॥ सयमेवागच्छति, मयच्छिय ! अहमाउयाए भेट्टाण ।
 हक्कारणाय पत्तासिज्ज सयं सो महासउणो ॥ ४४ ॥ इय भणिय तीए सद्धि पत्तो लोहगलासमीव सो । पुच्छइ तरयारि महा-
 पहारपीडाइमावत्तो ॥ ४५ ॥ नीससिऊण सुदीह, सा आह अगाह्वाहिदिहुरि व्व । 'पाणति पणवियवसण-वेससा किं भणामि
 लहु ॥ ४६ ॥ जाणेसि ताव दोन्नि वि पत्ताइ अणगदेउलदुवारो । मोत्तूण पाउआओ, तय गओ तसि गव्वभहरे ॥ ४७ ॥ ताणन्हि
 रक्खवाली, जाव ठिया ताव खेयरो एगो । आगम्म पाउयाओ, लेउं लग्गो महपुरो नि ॥ ४८ ॥ पाणसु पाउयाओ, काऊणमह
 तओ पलायती । पत्ता पत्तियभूमिं, अणुमग्गेण स रयरोवि ॥ ४९ ॥ सगामो सलग्गो, तेण सम तो महापहारेहि । म
 पाडिऊण पावेण, पाउया ताओ नीयाओ ॥ ६५० ॥ चित्तइ सो पावा, पाउयासु पासठियासु कवडवसा । पलवेइ आलजालं,
 समए सव्वपि जाणिस्स ॥ ५१ ॥ पभणइ माए ! जइ नाम, पाउयाउ गयाउ गच्छंतु । आदाय दुक्खमगस्स, तुम्ह जीवेसु तं
 सुचिर ॥ ५२ ॥ सोऊणमेयमेयाए, जीविय तणुकुडिं अणुपविट्ठा । तुट्ठा पभणइ पुत्तय !, तत्तो पत्तोसि कहमेत्थ ॥ ५३ ॥ भणि-
 यमणेण 'भयगो, पक्खज्जो मग्गिओ मए माए । त वेसु जेण थेरत्तणे वि तारुन्नसुन्नमइ ॥ ५४ ॥ गुडिय दाउ दव्व च, तेण-
 मिहमाणिऊण मुफोह । छोडेसु पट्टण ताव, जेण जोएमि असिघाए ॥ ५५ ॥ सरोहणीए रोहेमि, तक्खणा तीए वुत्तमलमत्थु ।
 छुट्टतणसु जा पट्टणसु पीडा तयं न सहे ॥ ५६ ॥ जइ पुण पट्टेसु तह ठिणसु, तुह हवइ कावि 'सुचिकिच्छा । ता कुणसु

नमः ! एतो ननुमुलोऽत्र न सतेमि ॥ ५७ ॥ अथ 'स कवचवयोव्यवहारीय गुहियार 'एकसिद्धय ॥ सः आह अथार मरु
 लसरेकेतो वि वरपीय ॥ ५८ ॥ अथिवसिमीय एव तं करोयु नर तदमि मयस्यर्थमि । मरु वेर हरेण योऽत्र मयार
 अमेय ॥ ५९ ॥ गुहियार तीय सिद्धयो तयो कयो मुणियोमिषाधमि । दुमारेण वरगमेय, बूढा सा एवही जग्वा
 ॥ ६० ॥ अथिवसि एवमेव मुमि नदिम्य तीय मुहिय । परको 'सदुल, स जग्वायो एवमममि ॥ ६१ ॥ मिमिद्धय
 एवमेव ल(नर)न-नर हकनर लपि वयाः । संव्यवर्थमि वा नदिम्य केव्य मुकीय ॥ ६२ ॥ यवा एरिय सिद्धि सतेमि
 सिद्धमाएव नदिको । लनुमुलो नथियो किरिपनिसो मुकीयो सो ॥ ६३ ॥ केरिसखो केरिपनिसो व वस्य वयर
 मसद्विच । ननु ! हव्य एवमयो मयेरकयो व सयपच ॥ ६४ ॥ नरसमुसरिसखो तुम्यं केरिपन्य वि कडिने ।
 तो एव्य विम्यलो मरुमुको सो मारुको ॥ ६५ ॥ सिवई मयेर एवमेव सिम्यारिसं अथिमिच वमरे । अथम्यवकि-
 स्यो वको एवो एव नरको ॥ ६६ ॥ सिदो स कोव्यमेदि, कोव्यमेदि सव्यविचलो । नरपुच्छंरुंगय, एवहीय सना
 सको ॥ ६७ ॥ तं नते पुच्छ, पिच्छिस्तो तं वको कपण्यको । अथिम्य मयापुच्छ सगरे गयसिगेहस ॥ ६८ ॥ नर
 यदमं न सोवह एवही कयरेमिमेकस । स यदि पुच्छे एव कोम्यकिंग भोले ॥ ६९ ॥ संगमिय एवमयो तं पुनृमि
 एवई पाएपलं । वरसिमेनं पथिम्यमिच वरगमेय ॥ ७० ॥ एवचरे सुपको एव नरनारेव कुंरएवयो । अथमिपु
 पुच्छयो सव्यमेव एवपाएपलं ॥ ७१ ॥ जग्वाएवं पुन पायेमि पुनसरो व मिम्यलो । जग्वाएव वरपना योरो सा एवही
 एव ॥ ७२ ॥ वरएवपनाम्यटु, हरिपुं तीय एव कथिदुस । मुपिच पुष्ट स भोगनिगरो को वि वं न वको ॥ ७३ ॥
 वा संपथि योसस्य अथया लरिसस्य एवसस । नर कोर नर स पावह पुवस्यं सा ॥ ७४ ॥ नर विरिय सिद्धे
 नीकमेकिवय नरे वरसेयो । सव्यमिचमयण जग्वा कोव्यम्य एवो ॥ ७५ ॥ एवम जग्वाएवं मयरा— अथिमयो न

कर्त्तव्यो, लोभ नैव परित्यजेत् । अतिलोभाभिभूता सा, कुट्टन्यजनि रासमी ॥ ७६ ॥ ” वररयणपाठ्यादि, रयणालङ्कारचीणवस-
नेहि । भूसियसरीरमण्ड, मागहिय सा कुमारस्स ॥ ७७ ॥ सो जाओ जुवराओ, सह मागहियाए विसयसोक्खाइ । उवमुजइ
अन्नाहिं वि, निवइ सुयाहिं नवोढाहिं ॥ ७८ ॥ इय पियकहिउ कहाणउ लोहगलतणउ, तुहवि पुरउ अइधिद्विमअवलविवि धणउ ।
ता जगि लोभु सुकिज्जइ जुज्जइ जो अवसु, लोहगल जिंव लोभु करतइ जाइ जसु ॥ ७९ ॥

अथ जन्मद्वयान्वयवृत्ति—नागसेने । कनकश्री, प्रिये कमलवत्यपि । आकर्ण्यता जयश्रीश्व, सर्वसारमिदं ब्रुवे ॥ ६८० ॥ दोषणा च
गुणानां च, निघनानि यथाक्रमम् । यूयं च गुरवश्चोक्ता, धर्मशिक्षेषु तथया ॥ ८१ ॥ वञ्चकत्वं नृशस्त्रं, वञ्चकत्वं कुशीलता । इति
नैसर्गिका दोषा, यासां तासु रमेत कः ॥ ८२ ॥ प्राप्नुवन् पारमपारस्य, पारवारस्य पार्यते । स्त्रीणां प्रकृतिवकाणां, दुश्चरित्रस्य नो पुनः
॥ ८३ ॥ नितम्बिन्यः पतिं पुत्रं, पितरं भ्रातरं क्षणात् । आरोपयन्त्यकार्येऽपि, दुर्दृष्टा प्राणसशये ॥ ८४ ॥ भवस्य धीजं नरकद्वारमार्गस्य
॥ ८५ ॥ नितम्बिन्यः पतिं पुत्रं, पितरं भ्रातरं क्षणात् । आरोपयन्त्यकार्येऽपि, दुर्दृष्टा प्राणसशये ॥ ८५ ॥ भवस्य धीजं नरकद्वारमार्गस्य
॥ ८६ ॥ वरं कलेर्मूलं, दुःखानां सान्निध्यात् ॥ ८६ ॥ स्त्रीभोगेन यः कामज्वरं प्रतिचिकीर्षति । स हुताशं घृताहुत्या,
दीपिका । शुचा कन्दं कलेर्मूलं, दुःखानां सान्निध्यात् ॥ ८६ ॥ स्त्रीभोगेन यः कामज्वरं प्रतिचिकीर्षति । स हुताशं घृताहुत्या,
विद्यापयितुमिच्छति ॥ ८६ ॥ वरं ज्वलदयस्तम्भपरिरम्भो विधीयते । न पुनर्नरकद्वार-रामाजघनसेवनम् ॥ ८७ ॥ सतामपि हि
यामभ्रद्वेदना हृदये पदम् । अभिरामगुणप्राप्तं, निर्वासयति निश्चितम् ॥ ८८ ॥ यूयं तदैव दोषाढ्या धर्मशास्त्रेषु दर्शिताः । धर्मा-
चार्या पुनः प्रौढगुणप्राप्तमभ्युपेतो यथा ॥ ८९ ॥ गुरुर्गृहीतशास्त्रार्थं, परा निस्सगता गतः । मार्तण्डमण्डलसमो, भव्याम्भोजविकासने ॥ ८९ ॥

पवित्रश्चारित्र्यालवचनरहः पारपटुधी, सुधीर शान्तात्मा मधुरिमधुराधारवचनः ।

कृपावान्निर्लोभो भवजलधिपोतप्रतिकृतिस्तनूभाजामीदृक् भवति गुरुरासः शुभशतैः ॥ ९१ ॥

गुरुर्मोक्षन्यानां भवति हि नृणां चक्षुरमल, गुरुर्दुःखार्त्तानामपहरति दुःखान्यवहितः ।

सुखानां सन्धाता गुरुरमरभोक्षक्षितिभुवा, शुभं तत्किं लोके यदिह गुणिना स्यान्न गुरुतः ॥ ९२ ॥

ततो शेषपरीक्षकस्या नये गुणगुह्यं गुरुम् । तत्तत्प्राप्तकं सता तित्वा-अगुमुखी वि प्रयासत ॥ ९३ ॥

अग्निनीतिके विदो शिवाभलनमुच । बभूवस्यन्तो पूज्यतो मूढकथेकरा ॥ ९४ ॥ गणनीमात्रेऽन्तरं तं सुमुपु-
 कपम् । बभूवपित्त्वा विवा सोमदेवमात्रावपदियम् ॥ ९५ ॥ दृष्टिवोपासनाद्य पुरषेण शिदैश्विना । निर्विनायिको मूर्खः,
 कथंका साधुर्गमाः ॥ ९६ ॥ एते परमुत्तं प्राप्ते मित्रीर्नृपमृषम् । अस्मा इक्षिपूरेऽपि न्यपनिगमका ॥ ९७ ॥ इत्यो
 भिवा कृता कर्दे, संगतं सममुचये । गणनीनं परीक्षिष्य करिष्ये बली न तम् ॥ ९८ ॥ बभूवदृष्टिं न्यत्वा प्रसा की-
 र्तिपुरे पुण् । दृष्टाकथनिकानं न वीने उमुपपत्तिका ॥ ९९ ॥ शौकीनकन्टी तस्य केवी लेमटिश्चयिष्य । यो कथ्य सिद्धे
 न मागद्वेन सुचिका ॥ १०० ॥ इत्योच्य सुतरीशिवपञ्चोत्सवस्यस्यम् । दृष्टिर्दृष्टुष्टागोपीनिन्दुरकैस्तुम् ॥ १०१ ॥
 उचुरेचनिकस्येन स्मापति कीर्तिकेचपम् । बान्धवस्य किमोऽन्तः प्राणं स्याति स्य सा ॥ १०२ ॥ एव मये दृष्टिर्दृष्टुमासीने
 त्पुण्पुणरे । सत्यं सामान्यीकैतु, स्थितिं प्रसुता कथा ॥ १०३ ॥ कर्षिगस्तप्यतोनापि शिष्टमुद्रय । स्वेमेऽन्तं पठित्वा सप्त
 बर्षकम्प्रांयं तप ॥ १०४ ॥

“एव योमे संगममुम्बन्धि, गात्रय मोमिन्दुरादृष्टीः । मूर्खान् मूर्खी सुचिक दृष्टीभिः, सामान्यीक्यस्वसेषु सस्यम् ॥ १०५ ॥”
 इत्यन्तं यदीकन्तल्यं न विपत्तिवत् । नये त्वापमलमप न्मर्त्यमोदीयतोऽपम् ॥ १०६ ॥ सुतरीशिवोभोटी विजयतेन
 निरुपसा । ‘विदो सत्यमिष तत्तत्पुण्यदीयेन कथितका ॥ १०७ ॥ स्थिका मोविारसेनाई, मक्का यो प्रमाकर । । तस्मत्पुण्यतप
 नेन पुण्य ममममम् ॥ १०८ ॥ प्रमोर्दृष्टिस्मातोमे, श्रीमतो मृषका कथा । बभूवो मसुरं न वीरुपन्तं सप्तम् ॥ १०९ ॥
 ‘प्रसन्नं यदि वैश्व, वेतन्मोक्तमय प्रयो । इत्यस्य प्रसापेन, वैदितुमे प्रयासत ॥ ११० ॥ दृष्टीपुष्टिं त्मेस्तुल्यमिति दृष्टाकथा

१ विदोऽपुन ॥ १ विदो त्वमि तत्तत्पुण्यमिति ॥ १०८ ॥ १०९ ॥ ११० ॥

श्रियः । प्रभाकरप्रभावेण, सङ्गता पद्मवद्गत ॥ ११ ॥ महीमहेन्द्रानुमतो, परिवारपुरस्कृतो । प्रसादमण्डलमलचक्राते तावुभावपि ॥ १२ ॥ अथान्यदा मदास्वादविह्वलः ससृशन् प्रियाम् । वध्य क्रुद्धेन मातगष्टकुरेण निरोपित ॥ १३ ॥ वारुणीरसनिर्वाणचैतन्यो नैप दोषवान् । त्वय्याशा निःप्रकाशैव, किं चैव मादशामपि ॥ १४ ॥ क्षमस्व मुञ्च मन्मित्रमित्युदाहृत्य ठक्कुरम् । निपादं सविपा-
 दस्त, मोचयामास स द्विज ॥ १५ ॥ इतश्च—ठक्कुरस्य शिखी प्रेयानस्ति तन्मासमस्ति यः । स श्रियः स्यात्पद भित्युरित्युच्ये कोऽपि चेटिकाम् ॥ १६ ॥ प्रभाकर प्रत्यपादि, तन्माससृह्या तथा । दुर्निग्रहस्त्रीग्रहतस्तेनापि प्रत्यपद्यत ॥ १७ ॥ दत्तमन्यामिप तस्यै, रक्षित्वा त शिखाचलम् । नीतान्येतान्यनेनेत्यमुपकारसुखासिकाम् ॥ १८ ॥ भोजनावसरे सूनुनिर्विशेषं शिखण्डिनम् । अप-
 श्यन् ठक्कुरस्तत्र, सर्वत्रापि व्यशोधयत् ॥ १९ ॥ अष्टे चात्र दीनारसहस्यार्पणपूर्वकम् । एवमुद्घोषयामास, पटहं ठक्कुर पुरे ॥ २० ॥ दीनारामयलोभेन, भो कलापी स कथ्यताम् । पञ्चाज्जाते पुनर्देहदण्डध्वण्डो भविष्यति ॥ २१ ॥ श्रुत्वेति चिन्तित चेष्ट्या, भावी भर्ता ममाऽपर । उपस्थित धन तावत्, करोमि स्वकरे द्रुतम् ॥ २२ ॥ नीचैर्दृष्टिमता नित्यं, कुरङ्गविपयैषिणाम् ।
 बुद्धिं हतकलुब्धानां, धिक्पापप्रतिवेशिनीम् ॥ २३ ॥ स्पृष्ट्वाऽथ पटहं चेटी, गत्या दुष्टाशयान्तिकम् । प्रकटीकृतभिभृक्ति, पाप्मि-
 नीति व्यजिज्ञपत् ॥ २४ ॥ मया निवारितेनापि, वार वार द्विजन्मना । धनायता पर तेन, स्वामिन् बर्ही निवर्द्धित ॥ २५ ॥ अकृतज्ञेन तेनैव, तद्विरा ज्वलितक्रुधा । वध्यस्तन्मित्रमातगस्योपनिन्द्ये प्रभाकर ॥ २६ ॥ अगृह्यमाणा सत्कृत्यैर्भपन्त सस्तुतेष्वपि ।
 स्यादन्तो निजवर्ग्याश्च, ते खला मण्डलाधिकाः ॥ २७ ॥ तेनोक्तं भद्र ! मा मुञ्च, दूर देशान्तर श्रये । पुराकृतोपकारस्य, त्वमा-
 नृण्यसुपेहि मे ॥ २८ ॥ अथाभ्ययत्त चण्डाल, पापभृन्मण्डलाग्रणी । युक्तमुक्त त्वया वन्द्यो ! उपरद्ध परम पर(द)म् ॥ २९ ॥ द्विधा दुष्टाशय स्वामी, मुञ्चामि त्वा कथं यतः । रजकस्येव मे मृत्यु, रसरमृत्यो भवेद् ध्रुवम् ॥ ३० ॥ तत स चिन्तयामास, सानु-
 ताप- प्रभाकर । दृष्ट माहृत्यमेतेषां, हा नीचप्रकृतिं जनम् ॥ ३१ ॥ “ नीचः कृतोपकारोऽपि, विमानयति निश्चितम् । जातवेदा

एतदेव वसिष्ठोऽपि वि सत्यिना ॥ ३२ ॥ " क्वचिद्वि—यदैवेदोवसोऽस्य कान्तीनिमुप कृण्वत् । तत्र प्रपश्यन्मुखा, उवाच कमु-
 दीपता ॥ ३१ ॥ विनाशे सद्युदायाधि, फलप्रपञ्चप्रसा । प्रसीदन्मुपाश्रये, य नीचप्रज्ञो बने ॥ ३४ ॥ नीचाभितल-
 सुप्तिं, नीचं छेदन्म बाधे । इत्यस्मत्स गुणोरप्यनुबरीषसमासाः ॥ ३५ ॥ अथप्रातिपिष्टोऽपीर्योऽप्युदलक्तः । बरिहसो
 विवासासि सीमं मरुत्प्रसाद् ॥ ३६ ॥ इति व्यक्ता सद्यःसि तमुपस्थसि मपय मात् । मयूत्सर्पविद्यामीसूत्रे चागच्छच्छ-
 पुता ॥ ३७ ॥ एव हिंस्र प्रपञ्च, गृह्य प्रविपद्यत् । सवाच सिद्धिना निम्ने सनात्स्य पुण्यविम् ॥ ३८ ॥ इमे च
 कञ्चोपान्नेसिब अन्तै समुत्पन्न । सचमसुचं द्वाभै सत्येकस्मत्प्रवागुक्ति ॥ ३९ ॥ गृह्य कर्मिन् समिप्यत् तसि विपद्य
 वे । समन्वय सट्टिक्ताय सारसिहताय च ॥ ४० ॥ वाप्या पाविपुष्ट च वेदिदेवमाठपवाद् । अन्ववाट पटुभीमो
 निमन्नेर म्प्यकट ॥ ४१ ॥ निमिम्भमससेवमिदि विमपिम् । दूषो वाई कवा पतिविमिच्छं विमायिवा ॥ ४२ ॥ एका सार्क-
 कप्येकस्यो दे सुष्ठुप्रज्ञा । दूषो दुष्टाज्येनैव तत्प्राप्तस्य कवासिचम् ॥ ४३ ॥ तेनैव धाम्यमालोऽपि वार्यमाज्येऽपि वसिष्ठोऽपि
 सत् सत्किम्प्यज्येऽपि सिप्यो काण्ड कति ॥ ४४ ॥ अथार्यधम्यमाम्नाय यतो रसपुं पुरम् । अथ्यमालादुपै दूषे, सप्यु-
 किम्प्यज्येऽपम् ॥ ४५ ॥ पण्ड्यमद्यमालाव-विम्वरमपिर्वापिना । तत्प्राप्तसि मूलका पुं रत्नारवमिपा ॥ ४६ ॥ तत्प्राप्ति-
 द्यु क्तकटाः सत्प्रपञ्चवी । कूम्भकटो कयो मन्त्रो वाङ्मालात् ॥ ४७ ॥ गृह्य सममिना येन गुणैर्य सममिना ।
 मिना कीर्ति तपे कम्पु कटोऽन्त्य कटारिवा ॥ ४८ ॥ तमात्मानमुनि सत्पुं प्रत्येक्य निरेकिना । विमं प्रविपद्य सोऽप्यपि-
 त्तिक्ताभीमपूरिम् ॥ ४९ ॥ नां विद्यामन्त्रं च उक्तपुत्रोक्तमिति । द्युक्तायि तप्यमानं, कपुं तत्प्राप्तिर्वापिम् ॥ ५० ॥
 पुण्ड्रिवाज्येऽप्येव, पुण्ड्र लम्भे प्रचोक्तम् । तेनप्राप्तप्रवात्तना एवमपानसम्पत् ॥ ५१ ॥ अथवाट विमिन्त्रं, म्माष्टमपु-
 री । प्रपञ्चि विमन्त्रं, तस्य ज्येष्ठपुत्रानुका ॥ ५२ ॥ सुविमन्त्रं यथा मित्रमियोऽप्येव प्रयाचर । क्वापि विमन्त्रपञ्चमे
 सत्यं मा स कृता कृता ॥ ५३ ॥ तथा सद्युक्तिविमन्त्राय पश्यन्निग्लयत् । विमं यो यतोऽपम् ॥ ५४ ॥

कलत्र सूत्रिता तेन, पिण्डवासधिलासिनी । ख्याता रतिविलासेति, सद्गुणैकधिलासभू ॥ ५५ ॥ इत्थमेभिस्त्रिभिः साद्धं, वर्धिष्णु
 प्रणयोज्वलः । प्रभाकर स्मरन्नस्ति, मन्त्रवैप्लव्यं वच ॥ ५६ ॥ देहावित्तकचोडेन, विदेशागन्तुनाऽन्यदा । तुरगयुग्मं सर्वाङ्ग-रम्यं
 राक्षोऽवतीर्यत ॥ ५७ ॥ कुमारविप्रावारुह्य, बाह्यालीभूमिमण्डले । प्रारेभाते स सरम्भं, बाह्वाहनकौतुकम् ॥ ५८ ॥
 व(वल्गा)लातुष्कयुग्मेन, जग्मे बाह्यतोस्तयो । कर्पतोरपि सोत्कर्षमरण्यानी मरुस्थली ॥ ५९ ॥ कुमार सुकुमारत्वात्तत कलान्तस्तृणा भृशम् । वाजि-
 रुचयल्गाप्रदे श्रमात् । तस्यतुस्तत्क्षणादर्थौ, वैपरीत्येन शिक्षितौ ॥ ६० ॥ कुमार सुकुमारत्वात्तत त्वरस्वेति, त्यक्त्वाऽश्व
 वर्यात्समुत्तीर्य, निपसाद् स्थलीमुवि ॥ ६१ ॥ लोला प्राणा प्रयाणाय, पानीयमुपनीयताम् । त्व वयस्य ! त्वरस्वेति, त्यक्त्वाऽश्व
 सोऽववद् द्विज ॥ ६२ ॥ अथ धीरो भवेत्युक्त्वा, दिवाकरतनूद्भव । अर्णस्तूर्णं महारण्ये, तत्रान्वेष्टु प्रचक्रमे ॥ ६३ ॥ स्वीचक्रे नीर-
 मप्राप्य, वृष्णाहारि गुरोस्तरोः । ज्ञानदर्शनचारित्रतुल्यमामलकत्रयम् ॥ ६४ ॥ विप्र क्षिप्र समागत्य, चिन्ता चान्तेन चेतसा ।
 मूर्च्छाविकाराकुलित, कुमार समुदक्षत ॥ ६५ ॥ पय स्वयमनासाद्य, वेल्द्वयकृ(क्ष)तमानस । चक्षुपी बहु मन्वानः, श्रुत्योतद्वाण-
 जलोर्मिणी ॥ ६६ ॥ मूर्च्छान्धकारसहारकरण मधुरारुणम् । आस्ये तस्यैव वालकं-मुग्धमामलकं न्यधात् ॥ ६७ ॥ उन्मीलिताऽ-
 मृतकला, स्फुरिते चक्षुपी मनाक् । विप्रः पुन कुमाराय, वदावामलकद्वयम् ॥ ६८ ॥ लब्धसङ्गः कुमारोऽथ, धूलिधूसरित नभ ।
 वीक्षते तत्क्षणत्रस्यन्मूर्च्छयेवोन्नतानन ॥ ६९ ॥ अन्तरिक्षदरीकुक्षौ, रज सारमिवात्मनः । कस्मादकरमाद्(मी)हीतेव, सादर क्षिपति
 क्षितिः ॥ ७० ॥ कुमारविप्रावाऽऽसते, यावदुन्मानसाविति । तावद्भोज्यपयःपूर्णं, तूर्णं तत्सेन्यमागमत् ॥ ७१ ॥ ततः कृताङ्गिका-
 चार, कुमार स प्रभाकरः । क्रमेण स्वामलचक्रैः, परिवारान्वित पुरीम् ॥ ७२ ॥ प्राज्ये राज्ये निज कृत्वा, त राजाऽङ्गजम-
 न्यदा । तापसो वनवासेऽभूद्, भूपो रत्नरथाभिधः ॥ ७३ ॥ सौवस्तिकपदे दध्रे, नव्यभूपः प्रभाकरम् । मनोरथमपि श्रीमात्र, श्रेष्ठ-
 भेषिपदे न्यधात् ॥ ७४ ॥ ते राज्य विभ्रते प्राज्य, न्यायन्यासनिरङ्कुशा । पवित्रमैत्र्यपात्राणां, तेषा यान्ति च वासरा ॥ ७५ ॥
 “ यथा माधुर्यमिक्षूणां, शङ्खाना श्रेयतिमा यथा । सल्लनाना तथा मैत्रीहेवाको जीवितावधिः ॥ ७६ ॥ तस्या रतिविलासायाः, स्फु-

रागसंयुताः । एतादृशं चतुर्गै, अष्टपिण्डं चोदरा ॥ ७७ ॥ किरीटं ग्रीवतो राजदुमास्य गृहपदे । केसस्यज्जगज्जगमममि
 ल्ल वीजसि नमस्कृत ॥ ७८ ॥ अन्तर्गोपमागैरं धा(द्यै)रसामिच्छानया । दौर्गन्धं निष्कृष्यं च योस्तं मूढमपराध ॥ ७९ ॥
 दुरारि रोषैः प्रुमिषाकन्धे वस्तुमज्जो । विजयान्वानां कपल, कम्पनी सुवरागमयूत ॥ ७८ ॥ एतामेवाटसौ हट्टरा, सत्यमा स
 प्रयच्छत । महाज्जोय यपच कस्यमास्येव काजम् ॥ ८१ ॥ यन्त्रोप धातलाया साऽऽवस्थे स्वरोदरात् । सोऽसि प्राग् भिजे ।
 दुष्प्रभुर्मिं ना हवा कृता ॥ ८२ ॥ दृष्टिभ्यमि तेजयसमिधौ रोदसाएल । विजयान्वमिरे कर्मयते । यम विधीरंका ॥ ८३ ॥
 हृदयकान्ते कुमारे वं हरो स परव्याएल । कृत्यज्जगज्जगज्जग, सारसंस्वराहंरुजम् ॥ ८४ ॥ कम्पचितुं विजयवयवापलेनयि
 सारदुजम् । ते तस्मै विदयरास्य सुख संवृत्तयवा ॥ ८५ ॥ यजे सार कुमास्य मूमुया मोहनयजे । सर्वत्र वीजिका विप्रं
 तेजिको न पुण लभिए ॥ ८६ ॥ न मुह्ये नति चोर्धिका का कायेन कदाचित् । कमीमृत्य कदाहस्यापरात् मे हन्तु-
 कम् ॥ ८७ ॥ प्रसमेव विहारे, जुं एविमिषासवा । विराज विजयमाच सोषमेवकिया एता ॥ ८८ ॥ हा ह्यसि एत
 कियो विमेकमवदय ह्यत् । समालीय निरेवरा, वीजिकेवरा वीजयत् ॥ ८९ ॥ क्या दे वक्रमो तस्मै, तस्मैमे मुरोसेववा ।
 समसोह्यरपीनुजपी या विरोका ॥ ९० ॥ काकिनीय कुमारे वं मयसिवा सव्ययम् । वि विहासि मरिच्यमि, सारी तमो
 ज्ञ सारका ॥ ९१ ॥ जर्मिं च सुपो विमला, कदापन कर्मन । कन्नादितं एत यजुं को नाम विनिवारयेत् ॥ ९२ ॥
 कन्ना काकोज्जवि विरस्यकन्नामोर्वा । कम्पकिता सुश्रामि विनिरोपिभिं हिये ॥ ९३ ॥ सरोजको साररे तन्ना मन्तोराव
 विरोजते । वं वराएराएरावमेकमे कसुरोजकात् ॥ ९४ ॥ हा मुं त्वा एत मरे ! त्वय यजे त्रिमीरकात् । प्रायाः प्रमाकरस्ये,
 एतं एवराजीकता ॥ ९५ ॥ क्वापि कैमयाप, तेरे गच्छ गृहाभिकात् । कसिम यजिरिच्यमि कर्ममेवयस हवा ॥ ९६ ॥
 तन्ना एविमिषास्य कसमिदयकिचका । कसममरिच्यमयान्नापच मुरोको पुण ॥ ९७ ॥ कदापं मस्त्रिये यजेत्, एत त्वारत्-

पद्धता । एतथातिविरूपं स्यादमन्तोर्गैर्युरस्ति यत् ॥१८॥ प्यात्वेप यावदथापि, यात्यय नोपपार्थिवम् । तामद्वारस्वभूषणं, सा प्रचिश्य
 व्यजिज्ञपत् ॥१९॥ अपहार कुमारस्य, कृत केन कथं छलात् । इति चिन्ताचिन्तयन्त, चित्तं मा त्वं प्रभो ! कृपाः ॥८००॥ पापी-
 यस्या मयाऽवश्यं, कुमारवधपातकम् । चक्रे केनापि कामेन, तत्प्राणाग्निगृह्ण मे ॥ १ ॥ फरा गुण कथं वेत्ति, यावन्नाल्पयति भूपति ।
 तावन्मनोरथोऽप्येत्य, विशर्मि भूयतेऽकरोत् ॥ २ ॥ देव मन्मन्दिरे लोडन्, कुमार सन्तोषरि । प्रेर्यं पुत्रेण मे भूमौ, पति-
 तस्व मृतश्च स' ॥ ३ ॥ भीत्या तदेव नाल्यायि, त्वद्दुग्धाद्रक्षि ममप्रताम् । प्राणप्रणदण्ड मे, मा द्रष्टृप्रा कुरुष्व तत् ॥४॥
 तस्व मृतश्च स' ॥ ३ ॥ भीत्या तदेव नाल्यायि, त्वद्दुग्धाद्रक्षि ममप्रताम् । प्राणप्रणदण्ड मे, मा द्रष्टृप्रा कुरुष्व तत् ॥४॥
 प्रातः प्रभाकरोऽप्यानु, त्वागः सगृणतोस्तयो । नृप विज्ञपयामास, मारितस्तो मया सुत' ॥ ५ ॥ अभूदभर्तुभागेन, कुमारपिदि-
 ताशने । प्रियाया दोहद सोऽपि, मया पापेन पूरित ॥ ६ ॥ अनेन कर्मणा किं स्या, यत्प्रत्यक्षो द्विजोऽभ्या । निष्ठा मे भूरियं
 विष्टा, रे किष्टा मा क्षण क्षणात् (न) ॥ ७ ॥ भेषो भेष मिमेष. स्यात्प्रालज्जलं जनन्य य । यामनगरोपयन्सत्यं, भोगाह्वये मत्ता
 कृतम् ॥ ८ ॥ पश्यन्नस्ति नृपो यानत् त्रय निनीयितात्मना । तावत्, प्रभाकरेणोत्तमल सन्दीरोलया ॥ ९ ॥ क्षीणकृत्यस्य मे हृत्या,
 प्रायश्चित्तं न शुद्धिदत्त । राजर् सद्यप्यदो भाति(चि), तगाप्यन्नादिमन्त्रिणे ॥ ८१० ॥ आगस्तानलमेपात्र, पुत्र' स्वस्थो मया कृत् ।
 अत्रार्गे पार्थिवस्तेन, शपथे सुस्थिरीकृत' ॥ ११ ॥ अथोवाप मर्तीनन्दो, सपत्येव तथापि ते । नापय' सगे' । यस्मान्ममना श्रान्त-
 मिदं ध्रुवम् ॥ १२ ॥ "स्वामिमिरकलाणां, सुखिन्युगनात्मनाम् । आपन्निकरफणयो, नरो जातसि मारताम् ॥१३॥" राजानन्द
 स एवैक, काममिन्दुनिषेवताम् । कलद्वकल्पमलेणमापित न जहाति य. ॥ १३ ॥ पुनर्भूष' पाठ—यत्तदमलक दत्तं, तस्या मे
 निर्जने वने । मृतस्येव वृषा मित्र !, तन्मे न सलु निरयताम् ॥ १५ ॥ रया तदा चेन्मन्मन्त्रे, च्छातिन्मन्त्रेनेत्यन्माह । तदा
 सुजीव राज्य कस्तत्तदेव ममाखिलम् ॥ १६ ॥ प्रोक्त प्रभाकरेणाथ, येष्वेव देय' तत्तत् । यदा मन्त्राने मोक्षु, प्रसारं किंयतामिति
 ॥ १७ ॥ पार्थिवेन तगेत्युक्ते, प्रातस्तेन पुरोगसा । आतापि भवने भूय, सगौर मपरिचर ॥ १८ ॥ भोजितो भोगज्जे-
 प्यान्ने, सुत्यादुर्याममुन्दरे । रत्नसिंहासनासीन, सत्तवधन्वनाभिनि ॥ १९ ॥ सारहाकारस्वारी, परिगृह्य वगच्छतः । सभ-

रवेणोपलं व दुनारकमर्षिकम् ॥ ८९ ॥ जलं जलार इत्येव वृषलोत्तमस्तमम् । गृधिरकर्मोऽपि प्रपद्यते ॥ ९० ॥
 रजसापञ्चकमप्युत्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९१ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९२ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९३ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९४ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९५ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९६ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९७ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९८ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ ९९ ॥
 वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् । वृषलोत्तमस्तमम् ॥ १०० ॥

मुत्त, वयपि सह पव्वइस्सामो ॥ ३८ ॥ उवसताओ क्ताओ, ताउ जंपत्ति अपिय जमिह । विरहदुहाओ पेम्माउ, अणुचिय
 अन्ह त खमह ॥ ३९ ॥ पमवो अणुन्नवित्ता, पत्तो पल्लीए इय भणेअण । लहु सवहिउ अहमेमि, लेमि सह अज्ज पव्वज्ज ॥ ४० ॥
 सुमुहुत्ते सपत्ते, उदगासव्वगवगसिगारो । सिवियारुद्धो अम्मा-पिऊहिं सह पट्ठिओ जंबू ॥ ४१ ॥ कताउ अट्ट ताउ, नियनिय-
 पेईहराउ नीहरिउ । परमाए रिद्धोए, सिवियारुद्धाउ पत्ताउ ॥ ४२ ॥ पमवो पभूयपद्दण-पुरिसपरिवारपरिबुहो पत्तो । नरनाहा-
 णुन्नाओ, सिवियाए सहेव सचलिओ ॥ ४३ ॥ जवूसामी सव्वहिं, ताहिं सव्वहिं अणुगमिज्जतो । सयमांगंतूणमणाट्टिण्णमाढ-
 त्तसव्विह्दी ॥ ४४ ॥ धरियघवलायपत्तो, ढलत्तसियचारुमारुणीलो । नमिरनिरतरनश्चिर-नारीगिज्जतजसपसरो ॥ ४५ ॥ सलहि-
 ज्जतो मागइज्जेण खयेरिहिं कयकुसुमवुट्ठो । तूररवाहनरमरियनइयलो काणमि गओ ॥ ४६ ॥ पचमणहारिसुहम्मसामिणा
 दिन्नपुन्नपव्वज्जो । जाओ सपरीवारो, महाजई उज्जयविहारो ॥ ४७ ॥ अहिगयसमत्यसुत्तथवित्थरो वित्थरतवरकित्तो । छत्तोसगु-
 णागार, गुरुणा ठविओ नियपयमि ॥ ४८ ॥ पसरियलोयालोयाऽऽगासपयासासमाणनाणधरो । निव्वाणगए सोहम्मसामिए सघदुर-
 धवलो ॥ ४९ ॥ पमव नियपट्ठे ठविअणमुक्कठिओ व्व मुत्तीए । (म ४०००) पत्तो ओंसप्पिणीचरमकेवली जवूसामी गुरू ॥ ५० ॥
 वरमकेवल्लिवा वाऽस्या गाथातोऽवसेया ॥ मण परमोहि-पूलाए, आहारगखवगउवसे कप्पे । सजमतिय केवलि-सिज्झगा य जवुमि
 वोच्छिन्ना ॥ ५१ ॥ सते वि सतविसए अवहाय सव्वे, जाय महाजइमह पणमामि जंबु । ददद्दण त विरइरज्जमुयागओ जो,
 छुटंतओ वि तमहं पमवपि वदे ॥ ५२ ॥

॥ इइ सिरिजंबूसामिचरियम् ॥

ननु तथा सुष्ठुत्वा अभिधोऽपि प्रथमः कथञ्चापिदुष्ट एतच्छब्दम् ? तत्रार्थम् त्वोऽश्वत्थमूरश्मौभोऽपि विपरीतपुनरावयः
पठिमुक्ता एतन्ते इत्यत्र—

दीर्घसि वरमपोरापि वरापमणपापपरिमुक्ता । नर सो पिशापुषो वदिदुदो धंसुमापाद ॥ १८ ॥

यदा त्वच्छ धंसुमा यानं तु वरा—यत्तुमापिचाथेन चाथेन धर्मवतो नि वरिवरिव । अति सिरि तिरश्चद्विजनवं मव-
रिचिपवनेभ ॥ १ ॥ दोसास्ते सत्तुको सत्तुको वरको धसी कव । 'दुस्तुसिचो वरमु'सिचो व वेनठ 'विदिगिपिदि-
पदो ॥ २ ॥ तस्मि विरवेद पिलो वरपो यथेन वरपेपोचि । मुपजापमपणो विक्कमावपिउत्तममसो ॥ ३ ॥ जो जेव
वपवो विज्जा, सीचो सो हसउत्तमेव मये । एव विविपगलो निजिचो स ज्जायि तुजेन ॥ ४ ॥ वववपियो व वज्जो
तुप्पमुत्तमव वरिपवो वमो । वरं मये मज्जा, व जेव्व विरवयमये ॥ ५ ॥ मज्जा तुव पुत्तपत्तव—गाहपेमापुषपपेसेव ।
अउरविने समीद्वट्ठ, ठ पक्कववपरिकव ॥ ६ ॥ सो तीव पायव, पमपमव्वसयववपेदेव । पियो कम्मववनेतो कउत्तं मियव
मचंसि ॥ ७ ॥ गोव्ववरिवव सगमव्वस सगुत्तव वस गेदंसि । सोव्वपुणे ववो जेव वमप्रीए सो मरि ॥ ८ ॥ सवि
मुनिव्वेएव, तुत्तव कविस्स निक्कपुणं । पक्कव वराने इती मापव वंजाए ॥ ९ ॥ वरिने सो समानो वज्जो वार्दम
ववो उवगिदे । ववव्वमव्वीरेणिय तुवो वेद्वीरेवए ॥ १ ॥ निदिं व वयेव वे विववपुणेचि गोव्वममिवव । इपरी
नि ववो वविद, वववेव वव्वस मज्जाए ॥ ११ ॥ वेवव्व तुक्कपुणि, ववेव्व धंसुमा तुव वव । सो व विक्कपुणे वव
वावो ववो वसिठे ॥ १२ ॥ वववववववववववि विविव्वीववि सववववेव । विववविचो ववेव विक्कोवववो वरिवववो ॥ १३ ॥
ववो वववववो तुवो वववीवववि व मववि । सो जेव व वस वए, वोरेदि विवेविचो वेदि ॥ १४ ॥ वगेमि वववसमि

१ इत्थं १ तुजेन ० । १ विविद्विचिवो ० विविद्विचिवो ० ।

तेण चोरण ण्यमुअइदु । रायगिहमि नयेरे, सत्याहो अत्थ धनानामो ॥ १५ ॥ तस्स य भूया नामेण, मुममा मा य मग्ग
 तुम्ह धण । ता एह तत्थ जामो, अवहरिउ त च ण्योत्ति ॥ १६ ॥ पडियज चोरेहि, ग्वणीण तओ गया य रायगिहे । ओसो-
 यणि च दाउ, इत्ति पविट्ठा मिहे तस्स ॥ १७ ॥ तत्तो य चोरउणा, चिलाउपुतेण इक्किओ वेट्ठी । भणमि न कत्थियं एमो,
 मुसामि पुरिसेण होयव्व ॥ १८ ॥ तत्तो य रित्थजाणं, गुणरणवणि ७ मुमम पेनु । मग्ग पेन्त्तास पि, चिलाउपुत्तो पि-
 णिम्सत्तो ॥ १९ ॥ पाविय समीहियओ, सट्ठण पट्ठियो स तुट्ठणो । अह उग्गयमि मूरं, पवत्ति पि मुण्हि परिक्किओ ॥ २० ॥
 वढदेहवद्धकवओ, नरयइअहुमुहउपरिउडो सिग्ग । तम्भगेण लग्गो, भूयानेहेण धणउओ ॥ २१ ॥ भणिग य रायमुट्ठया, धणेण
 धूय मम नियत्तेह । दव्व दिअ तुम्हाणि य, भणिग भाविया नुत्तज ॥ २२ ॥ इते य ते पालोइय, नट्ठा चोरा धण विगोत्तूण ।
 धेत्तण य त सुहडा, जहागय पडिगया सव्वे ॥ २३ ॥ मुग्गंणेग लग्गो, पट्ठीण ण्णो पळोइर चोरो । चिन्नाहिउमचयंओ, त
 कन्न सो चिलाउसुओ ॥ २४ ॥ मूढो मीस छेयु, तीण मुह पत्थियओ पळोयो । ते पि हु चिन्तागचित्ता, विग्गणा पत्थिया भणा-
 ईया ॥ २५ ॥ अणुएणेण कम्मणमाण दक्खण मारिओ ण्सो । पुत्तमि भो पिरिउनेत्थ त मग्गमग्गिअ ॥ २६ ॥ ता उअ
 जालसरिस, ते सव्वे दिअविल्लिसिअसत्थ । चित्ति चित्तगित्ताफे चट्ठा य नडिया य ॥ २७ ॥ भिन्नमभिअ दुस्सिअ-
 मदुस्सिय चोणिनाहमह रोअ । समवत्तो यत्तअ तत्त(त्थ) गहिरो मग्गमेय मग्ग ॥ २८ ॥ गययिमाया मायावि, होइ ताओ पि
 पावियामओ । भायावि पाणधाया य, दिअपडिअन्तागाओ ॥ २९ ॥ कान्ठकालात्ति पि हु वरपरिगल्लमल्लनात्थिया होअ । चिह्णिगे
 अणुफुल्लत्ते भित्तममित्तो पि कत्तोपि ॥ ३० ॥ ता दिअविअनियान, मरणाएत्थाण एत्थ दुत्थाए । पत्ताजग्गय दुग्गउग्गय हा
 फिल्लु(गु) कायव्व ॥ ३१ ॥ वसुन्हेओ मा होअ, जज्जगोअहमिय भजतेण । जणणुत्ता पुत्तो, भोगु मं तग्ग वसगमिअ ॥ ३२ ॥
 इय सेमेहि वि भणिय, कमेण नो मज्जिय इम जाय । ता मुमुग्गाए दंढ, अरत्तादेहेहि तं गुण ॥ ३३ ॥ “ इय उग्गमा अरंज,
 आशरो वमिओ सिन्निवेहि । ” नित्थरिउ ते वसण, पुणरवि नुअभायणं जात ॥ ३४ ॥ अह अट्ठीए मग्गं, चिन्ताउपुत्तेण परि-

सुरवइ आपसेण, वेसमेणेण विणिम्मिया महई । वारवई आसि पुरी, मणिक्कणचारुपासाया ॥ १ ॥ सुरसेणाणदिमहंतामरसा-
 यत्तजयसिरि जीसे । सरवरनित्कव पिट्टु, सुरवइविजयप्पयाण व ॥ २ ॥ कयनेमिजिणुत्त, सो सरसनितरमहीरुहावासो । परि-
 सरवसुधराय, केलिगिरि जीए उज्जितो ॥ ३ ॥ तीए दसारसीहो, अहेसि भरहद्वभूसणो राया । कण्होत्ति आसि तस्स य, तणु-
 च्चवो दंडणकुमारो ॥ ४ ॥ रुवविणिज्जियमारो, कलाकलावरस पत्तपरपारो । नवलवणिमाण सारो, विहियवरोदारसिगारो ॥ ५ ॥
 उववादिऊण निव्वणवव्वण-जोव्वणगुणाओ तरुणीओ । विसयसुहम्मणुहवतो, ताहिं सम गमइ सो काल ॥ ६ ॥ अह अत्रया
 कयाई, समिय असेसगिवगउम्मगो । देहप्पहाहिं दिसि दिसि, कुवल्लयप्पर व विफिरतो ॥ ७ ॥ अट्टारससहस्मेहि, सीलंगणं
 व पवरसाहूण । सहिओ सहिओ ढव सुधम्मधारिजूयारवारस ॥ ८ ॥ भयत्र अरिट्टुनेमि, गामाईसुं कमेण विहरतो । सपत्तो
 वारवइ, समोसवो रेवयउज्जणे ॥ ९ ॥ अवगयजिणिंदआगमण-वइयरे सहारिसे समागतु । कण्हप्पमिदमहीवइविंदे नमिऊणसुव-
 विट्टे ॥ १० ॥ जयपहुणा पारइया, धम्मकहा अमयसारणीसाया । सम्मत्तमूलनिम्मलमूलत्तरुणगणगीरा ॥ ११ ॥

जहा—“ जाव न जरक्कडूरूयणि सव्वगिउ गसइ, जात्र न रोगसुयणु उग्गु निदइ उसइ ।

ताव धम्मि मणु दिज्जउ किज्जउ अप्पहिउ, अज्जु किं कहि पयाणउ लिओ निच्चु प्पहिउ ॥ १२ ॥ ”

धम्मु रम्मु सचरावर जीवइ दय सहिउ, अरु गुरु नियघरघरणि सुरय सगमरहिउ ।

उज्जिय विसयकसाउ देउ जो मुक्कमलु, ण्डु लेहु रयणत्तउ चितियदिन्नफ्लु ॥ १३ ॥

दय किज्जइ जपिज्जइ सच्चउ पियवयणु, न हरिज्जइ निहणिज्जइ दुज्जउ जगि मयणु ।

न परिगहियहु किज्जइ सज्जिज्जइ करणु, सिवसुहु तो पाविज्जइ निज्जियजरमणु ॥ १४ ॥

इय जयपहुणो सद्धम्मदेसणासारमायरेण सो, सुणिऊण पव्वईओ, गुणसारो द्ढणकुमारो ॥ १५ ॥ वारस वि भावणाओ,

मभत्तीए । धरावीढलुठतसिरेण, वदिओ सो सिरिहरेण ॥ ३४ ॥ त महुमहेण वदिज्जमाणमवलोइऊण इब्भेण । गेहट्टिण एणेण, चितिय विन्ध्यमणेण ॥ ३५ ॥ धन्नो एस महप्पा, जो एव माह्वेण भत्तीए । वदिज्ज सचिसेस, देवाणवि वदणिज्जेण ॥ ३६ ॥ अह वदिव नियत्ते, हरिम्मि भिक्ख कमेण भममाणो । इब्भस्स तस्स भवणे, सपत्तो ढढणकुमारो ॥ ३७ ॥ तो तेण सिंहकेसर-मोयगथालेण परमभत्तीए । पडिलाभिओ महप्पा, गओ य सव्वन्नुपयमूले ॥ ३८ ॥ नमिऊण भणइ भयव 'किमंतराय ममाऽहुणा खीण । जयगुरुणा वागरिय, विज्जइ अज्जवि य तस्सेस ॥ ३९ ॥ एसा च कण्हल्लो, परमत्थेण जओ नमत त । आलोइऊण-मिब्भेण, वियरिया मोयगा एए ॥ ४० ॥ एव जिणेण मणिय एस महप्पा तो परस्स लद्धि चि । गतूण थडिलम्मि, सय परि-दुविवमारओ ॥ ४१ ॥ परिववमाणस्स य, कम्मफडुविवाग विचितयतस्स । सुद्धञ्ज्णवसेण, से जाय केवल नाण ॥ ४२ ॥ तो केवलपज्जाय, परिवालिय बोहिऊण भव्वज्जण । जरसट्ठा पव्वइओ, त मोक्खपय पव्वोत्ति ॥ ४३ ॥ इति ढढणमुनिकया ॥ ३९ ॥

किमित्याहारोऽनपेक्षोऽय हरिकुमारोऽत्येव विहृतवान् चच्यते—

आहरेसु सुहेसु अ, रम्मावसहेसु क्राणनेसु च । साहूण नाहिगारो, अहिगारो धम्मकज्जेसु ॥ ४० ॥

साहू कांतरमहाभएसु अवि जणवएवि मुइअम्मि । अवि ते सरोरपोढं, संहति न लंहति य विरुद्धं ॥ ४१ ॥

जतेहि पीलिया विहु, खदगसीसा न चेव परिकुविया । विइयरमत्थसारा, खमंति जे पडिया हुंति ॥ ४२ ॥

यस्मादाहारेषु शुभेष्वपि सरसस्निग्धादिषु उपलक्षणत्वाद्वस्त्रपात्रादिषु तथा रम्यावसथेषु काननेषु च साधूना नाधिकारस्तदास-
क्तिसेवारूप, किन्त्वधिकारो धर्मकार्येषु, अरसविरसान्तप्राप्तान्ताभिग्रहशुक्लशुद्धौच्छादिषु ततो हरिकुमारस्तथा विजयहारेति ॥ ४० ॥
तथा—“ साहू गाहा ” साधवः कान्तारमहाभयेष्वपि अटवी-राजभयादिष्वपि मुदिते ऋद्धिस्तिमिते जनपद इव क्षुदादिपीडामपि

छादने न पुनर्मीमि-गृह्णिषि विद्वद्भगवतेष्वपीमापिद्वयप्रकारोसि ॥४१॥ अनाप्यसु इत्यवर्त्मनं दृष्टमन्वेयोपरिप्रसि- 'असिद्धिं गच्छ' अथार्थं लभो । आरत्नो वनामरुतमल्लवनेन्द-
छादनीयं पुरीय, विषयसू अस्ति अरत्नं दृष्ट । अरिणीयिष्य नामो, यमसारो भंगप्रभुभापो ॥ १ ॥ अग्निगच्छनीमापी-
ना-बलुविलभाउरिदमो सुमर् । विषयमल्लपराटो यमप्रायुदुपयज्यते ॥ २ ॥ एवम अमिषा दृष्टा अस्ति पुनरिज्जसा सता सा
व । इम्यरुदवाहिररुदसा रिषा अरिदसा ॥ ३ ॥ तेन कर्मा विषयसु-अस्ति सज्जोपि पुरुषिनो । केचदि पञ्चोपमेवं, सवि
कर्मा विनां पुटो ॥ ४ ॥ विम्वसुयारम्वल्लवकमो नामो एव साहा । अस्ति एवम्विपरो, सुपसमो पसुमो लल ॥५॥
परम्वेपसुयारम्वल्लवणी एविएल्ल वाप परिहाय । मन्वेद्येव को पुनरंवाहारेवं सो ॥ ६ ॥ नपरेस्तुविपुंरुदिरुद्वत्प्रादुरिदममेव ।
मिनिगृह्णिषामारम्वल्लिनो दर्शेव कर्मो ॥ ७ ॥ अह कर्मोको पञ्चोक्कस्य पांरु नो पुरो सुदिवं । एव मदिक्माई सोमि
सस्य वीरप्रायुमाउस ॥ ८ ॥ वेदविम्वोमपुंयार-उक्कमो एविको जट होव । एव सो सुलो पुमो सुविषयेवोदुरो व
दिमो ॥ ९ ॥ अह अयुं परिहाय, सस्यव विम्वमल्ल वक्कमि । ओदमिपो गमो सो, वक्कमल्लो वारम्वमि ॥ १ ॥ अंवा
एवमो मिपुविम्वो व टोरापुमाउस । विषय विवं व सट्टे, विवं एवे पक्केय ॥ ११ ॥

एवम-“ रे देवा इदं विम्वीक विषयकमं विम्वीक इदं, विम्वयवज्जम्वो अस्ति एवम विम्वोकोको ।
एवे वि एवमवट्टां परिम्वो विम्वमल्लं सुपो इमेव यमिपोपमिद इतिवं मिद्विचोमेव परए ॥१५॥”
उमो-शिरि मुमिमुयपक्के पुरिकाय सट्टिं म्वेवो । एविविषयपक्कको व अई नामो वससपुमो ॥ १३ ॥
यम्ववेव मूरिल्लम्वि एवो एविल्लम्वीदी । विम्वो से परिहापो सुपुव वो केव ईपसप ॥ १४ ॥ अमुमेगव व पुक्क
इम्वरुदवे पुरे विहाउम । एविवोएवम सीय, अमुयम्विपुंरुदवताय ॥ १५ ॥ अह पपुण यमिपो सो क्वयमो वारम्वमिपो

उमो-शिरि मुमिमुयपक्के पुरिकाय सट्टिं म्वेवो । एविविषयपक्कको व अई नामो वससपुमो ॥ १३ ॥
यम्ववेव मूरिल्लम्वि एवो एविल्लम्वीदी । विम्वो से परिहापो सुपुव वो केव ईपसप ॥ १४ ॥ अमुमेगव व पुक्क
इम्वरुदवे पुरे विहाउम । एविवोएवम सीय, अमुयम्विपुंरुदवताय ॥ १५ ॥ अह पपुण यमिपो सो क्वयमो वारम्वमिपो

तस्य । तुह सपरिवारस्स वि, पुन्नेइ जिण पुणो पणओ ॥ १६ ॥ आराहगा व सामिय !, विराहगा अहव किं भविस्सामो ।
दिसइ पहु त मोत्तु, अन्ने आराहगा साहु ॥ १७ ॥ नत्थि भवियव्वनासोत्ति, चित्थियं तेण मइ सहायमि । जइ सिद्धि साहु
साहयति ता किं न पज्जत्तं ॥ १८ ॥ इय सह सएहि पचहिं, पत्तो कुभारकडपुरे सूरी । मग्गे आगच्छंत्तो, पालगपावेण विन्नाओ
॥ १९ ॥ परिभवसभरणुब्भूयभूरिकोवेणऽणगय चेव । निक्खणिज्जुज्जाणे, तेण विमुक्काणि सत्थाणि ॥ २० ॥ पवरुज्जाणे ते तमि
चेव, सूरी समोसरिंसु सुह । तेसिं वदणवडियाए, निग्गओ वंडइनरिंदो ॥ २१ ॥ पणमिय पुरो निसन्नस्स तस्स तीसे सहाए
सूरिहिं । पारब्बा धम्मकक्का, सुहापवाहाणुहारेण ॥ २२ ॥ पडिभुद्धा बुद्धिपणा बहवो पाणी पयावई वि तओ । गुरुगुणगुरु-
आणदियचित्तो पत्तो पुरस्सतो ॥ २३ ॥ अह एगते बुत्तो, पालगपावेण पत्थिवो एव । तुह पहु ! हियचित्ताए, किंपि पयपेमि पर
मत्थ ॥ २४ ॥ एसोऽरस्स सूरी, भग्गुविग्गो वयाव आयाओ । पासहिगकुम्भुडिओ, तुह पहु ! रज्जाऽवहाराय ॥ २५ ॥ कयक-
वडसाहुवेसो, जोह्वा सन्वेवि ते सया पंच । तं तत्थ गयं सत्थेहिं, मारयिस्सति नीसका ॥ २६ ॥ जइ तुह सदेहो देव !, कोइ
ओसारिज्ज ते तत्तो । खिइनिम्हए निरिक्खइ, सत्थे सयमेव दसेमि ॥ २७ ॥ विहिए तदेव पुहईपहुस्स पयडाणि ताणि
जायाणि । चित्ते चमफिओ अघडमाणघडणाए तीए सो ॥ २८ ॥ “बुइ जलंमि पत्त, तरइ सिला हुयवहो वि पज्जलइ । त नत्थि
सविधान, संसारे ज न सभवइ ॥ २९ ॥” अपरिच्छियपरमत्थो, परिहीणपायपुव्वपुत्तो य । तस्सेव देस देइ, दंडई दडणे ताण
॥ ३० ॥ इय सो पाविय पाविट्टुट्टुचिट्ठो निवरस्स तस्साण । परमपओसो तोस, सपत्तो कालदूओ व्व ॥ ३१ ॥ नगरस्स
तस्स दूरे, मंडावेज्जण चाणएऽणो । मुणिमेगेग परिखवइ, तत्थ नए य अप्पाण ॥ ३२ ॥ खदगसूरिसमीवे, सोहिय सन्वेवि
सव्वसत्थाई । गुरु धम्मदेसणाए, इय अप्पाण च भाविति ॥ ३३ ॥ “सारीग्माणसेहिं दुक्खेहिं अभिद्वदुयमि ससारे । सुलह-
मिण जीवाण, ज किल दुक्खेहिं सजोगो ॥ ३४ ॥” कइमन्नहा सुकोसल-महामुणी काउस्सग्गधिरकाओ । वग्गीए सिग्घमवणीए,
पाडिई भक्खिओ अभओ ॥ ३५ ॥ कइ वा उस्सग्गयस्स, चत्तदंडस्स दंडसाहुस्स । सीस छिन्नं एमेव, जउण रज्जा सुणेउण

॥ ३६ ॥ गी एवमप्रसूतं सुखदाम वैभवं आरुह्य शतं । वरसकपुटमिच्छाम्यहो दुष्करो पुण ममरि विष्णुपदयो ॥ ३७ ॥
 गी पुन वर वर विनाशक्य न वामपुण्य । वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ३८ ॥ इव एवो विव
 मप्यत्रा वक्तुं वामपुण्यमपि विनाशक्य । वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ३९ ॥
 वर उमरुमप्यम । विनाशक्य वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४० ॥
 उमरु व उमरुमप्यम । विनाशक्य वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४१ ॥
 मनुदीवि विवर्तन ॥ ४२ ॥ इव वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४३ ॥
 मनेन गुणान्तरकाले वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४४ ॥
 उर व्यमो वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४५ ॥
 मरु मरु वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४६ ॥
 ॥ ४७ ॥ वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४८ ॥

वामपुण्य रक्ते पुणे व विवर्तनो वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ४९ ॥
 इव वर वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५० ॥

मुनस्वरथा वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५१ ॥

वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५२ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५३ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५४ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५५ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५६ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५७ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५८ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ५९ ॥
 वाम वर वरसकपुटमप्रो, पुनरुद्यमा वि मुनस्वरथा ॥ ६० ॥

जाणेइ नियाणमोहीए ॥ ५३ ॥ इत्तञ्च—निवदिन्नरणकवल—रुप्पियनिम्मलनिसेल्लसजुत्त । रुहिरोहपकटं किय—रयहरण खदगगुरुस्स
 ॥ ५४ ॥ सरुहिरकरसकाए, उप्पाडेऊणमाणिय कहवि । गिद्धमुद्दाओ गिद्धेण, पाडिय अबरगाओ ॥ ५५ ॥ करयलपल्हत्थिय
 आणणाए अतेउरोवविट्ठाए । खुद्धमणाए पुरदरजसा ससाए पुरो देसे ॥ ५६ ॥ दट्ठूण पच्चभिज्जाणिऊण त सा धसकिया हियए । किं
 पुच्छतीए नाय, पालगपावस्स दुच्चरिय ॥ ५७ ॥ पोक्कारती पत्ता, तत्तो वड्डइनिवस्स पासमि । हा हा हयास निग्घिण । किं
 कारविय तए एय ॥ ५८ ॥ एत्थतरमि पत्तो, खदगदेवो भरेइ सवत्थि । सवट्ठगवाडविउवणाए तणदारुभाराण ॥ ५९ ॥ सिरि-
 मुणिसुन्यपासे, उप्पाडेऊण नेइ नियमइणि । सा पावइ पव्वज्ज, जयपहुणो पउमहत्थेण ॥ ६० ॥ सावत्थी वि समत्था, दड्डा
 तेणाडमरेण सहसत्ति । तेणेव अग्गिणा तणि, मुणिकरकाणि दड्डाणि ॥ ६१ ॥ दड्डाए तेण तीए, वारसजोयणपमाणभूमीए ।
 जाय रत्त अज्जवि, ज गिज्जइ दड्डगारत्त ॥ ६२ ॥ उक्त च—“स्यादेवैवास्पदतद्वनाना, यदा विनाशं कुन्तापचारात् । मारो
 मुनीना च तदातितूर्णं, भङ्गो भवेत्तत्पुरदेशराज्ञाम् ॥ ६३ ॥” तथा—“त्रिमिर्वक्षिभिर्मसिस्त्रिभि पक्षेस्त्रिभिर्दिनैः । अत्युग्रपुण्य
 पापानामिहैव फलमश्नुते ॥ ६४ ॥” ॥ ४२ ॥ न त्वाश्चर्यमेतत् यदेते साधवो दुर्द्युत्तस्य द्विजातेस्तथोपसर्गं तितिक्षाचक्रु । न
 किंचिदाश्चर्यमित्याह—

जिणवयणमुइसकण्णा, अगयसंसारघोरपेयाला । वालाण खमंति जई जइत्ति कं इत्थ अच्छेरं ॥ ४३ ॥

न कुलं इत्थ पहाणं, हरिएसवलस्स किं कुलं आसी । आरुंणिया तवेणं सुरावि जं पज्जुवासंति ॥ ४४ ॥

जिणवचनश्रुत्या सकर्णार्ण अवगतघोरससारविचाराश्च अज्ञानाना सम्बन्धि वधवन्धादिभिर्येतयो यदि क्षमन्ते, तदाऽत्र किमाश्चर्यं ?
 न किंचिदिति पेयालो विचार । प्राकृतत्वात् घोरविशेषणस्य विशेष्यात्परनिपातः ॥ ४३ ॥ क्षमादिगुणाधारत्वे सत्त्वमेवामीषा निमित्त, कुल
 इ प्रायिकमित्याह—“न कुलं” गाहा—स्पष्टा । नवर हरिकेश—मातङ्गविशेषाः । आकम्पिता—आवर्जिता । तत्कथा पुनरियम्—

मातुएव नपरीए, छोटो तयोव नरबाई आसि । गदीएवको गीकलो एगामी गवडरे स गयो ॥ १ ॥ जिमे(मे) गोप्पक-
 रिय गत्य छेमाथ नरअय्ये । हुबकरअअरमि पुनिछाको सोमरेबबिचो ॥ २ ॥ विमिमाए रअअए, नबामि स बाइ बब
 नप म्पु । नरउणाए वेअमि एअअअअअअअयति ॥ ३ ॥ हरिअअमिअसमेय, तं सखिं छंभरेअमिअसमे । निवइ स माअ
 नरउककया चिमिम्य न बअ बरो ॥ ४ ॥ निअमिरिअ न्ना एवतिउ सअमेइ छव न्ना तं छो । रिअएअरिअअअअमिचि सि अअमेइ
 रिअअीच ॥ ५ ॥ मुअर मुनिअअअअअ माअएअअअअअअअअअअ । अअरिअअइअअअअअअअअअअ अअअर मुनि तं ॥ ६ ॥ मुनिअ
 नि अअिचो छे नअरअयो अअअर अअअ । अअरअअअअअ, अअरअअअअ अअिचो व ॥ ७ ॥ अअअअअअर अअ, अअर
 माअरिअअअअअअ । अअिअअअअअअअअअअ अअिअअअ ॥ ८ ॥ अअरअअअअअअअअअअ-रिअअअअअअअअ अअो छो । स अअिअअ अअ
 अअे अअिअअो अअअअअअ ॥ ९ ॥ रिअअअअअअअ, रिअअअअअ, रिअअअअअ अअुअिरे अअि । अरिअ अअिअ, अंअाअो मुअर
 योर ॥ १ ॥ अअरअअअअअअअ, अअगअअमि सो नरेअअ । अअअअअअअअ, गोपीअ अअअो अअरे ॥ ११ ॥ अअअअअअ
 अअ अअअअअ अअअअअअ अअो । अअअअअअअअिअो अअअअअअ अअिअो ॥ १२ ॥ अअरअअअअ अअअ, अअिअअअअअअअ-
 गअअिअो । अअअ छे अअअ, अअअ गअअअअ ॥ १३ ॥ अअअअअअअअअअो अअअअो अअअअ अअिअो । अअरअिअो 'अअ
 अअअअ अअअअअअो छो ॥ १४ ॥ 'अअअअअअअअो अअअअो अअअ अअरअअिअो । अअअअअ अअ 'अअअअअो अअरअि
 ॥ १५ ॥ अअअअअ अअो अअअ अअो अअअअअअो । अअि अअ अअि न अअ अअअ अअिअिअो अअ ॥ १६ ॥ अअरअअ
 अअअअअअिअ अअिअ अअअ । अअअअअअ अअअअअिअ अअअअअिअ अअो अअ ॥ १७ ॥ अअ अअअअ अअ न अअ अ अअअो
 अअो अअो । अअ अअअो अअो अअअअिअ अरिअोअ अअ ॥ १८ ॥ अअअअअ(अअअ)अअअ, अअअअअअअअो अअअिअ ।
 अअरि अअअो छो अ अअअअअ अअअो ॥ १९ ॥ अअो अअअअिअो अअो अअअअअअअअो । अअो अअअअो

कोहो सञ्चरियविच्छोहो ॥ २० ॥ गुणगामवाहणेण, फलवृत्तद्वाररुमवदेण । कोहपलीवणाण, अलगागुणा निणयमेव करे ॥ २१ ॥
 तथा च—“ दासोऽप्यन विलोभ्यते धिनयवाच् स्वामीभयन् नेममनि, शरिद्रगाद्वनितिविद्रुतोऽप्यधिपतिस्त्वागोम्यन्याया भ्रियः ।
 दोभग्न्ययतिपद्मानपि नर सोभाग्यभागी भूश, किं किं तद्विनेन मिद्वयति न यसाध्य मन समतम् ॥ २२ ॥ ”

एवं भावेमाणो धम्म सोऊण साहुमूलमि । मरारमुनिवित्तो, मांगमहारिमी जाओ ॥ २३ ॥ दसग-दुयालम-माम-दु-
 मास-दोमासिया य तवणेहि । सोमियसन्वसरीरो, विहरद् गामागपुरेगु ॥ २४ ॥ विहरलो सपत्तो, सिरियानत्तिणिःजम्मरम्माण ।
 वाणारसीनयीण, यहि ठिओ तित्तुगुजाणे ॥ २५ ॥ गडी तित्तुगज्जसो, महरिम्मिमारहण मया तगळ । अरुगुगुणगाडनिय्यु-
 माणसो जाइ न कहिपि ॥ २६ ॥ अत्तिरी तस्स कयाई, अयरो जम्बो ममागओ भणइ । किं यग्ग मित्त ! न, सचरेसि
 सुचिराउ ज दिट्ठो ॥ २७ ॥ पमाणइ णसो निरमीमअसमपसमाइगुगगहानिणो । ण्यस्स महानुणियो, अस्सयणिमणो म्हि सेणा
 ॥ २८ ॥ दद्वहण मुणिं त सोवि, तोसओ तित्तुगं पयपेइ । तुममेव मित्त ! यत्तो, तस्स द्यो णम धम्मरिमी ॥ २९ ॥ मह
 काणो नि नियसति, साहुणो तानहपि गंतूण । सह द्योवि यद्विनो ते वि, मत्तिउं ते गया तथ ॥ ३० ॥ अतरह्णिगहिं वेदि,
 तवरिसणो ते निरिक्खिया ताव । कहवि पमाणमेणेरुयविगहा करेमाणा ॥ ३१ ॥ गाउतरागते नमि चेय, तत्तोऽणुरचचित्तेण ।
 भत्तिं एणति पयपउम-पञ्जुवासा तिसा मुसिया ॥ ३२ ॥ भारेण पदमाणस, तस्स त साभेगजग्गस । वयइ मुद्वेण काओ,
 गओ परो पुण सठाणमि ॥ ३३ ॥ अह अमया कयाई, कोसन्नियतरेसरडगया भइ । जग्गराहणकंणासागया जग्गमन्नेउ
 ॥ ३४ ॥ जा तस्स पयाह्णिणमायेइ ता तं तवस्मिगिरयेइ । रुहिरयममंसनिम्मुजगफ्फिऊमनिक्कयम ॥ ३५ ॥ चरुलकडारलो-
 यणमइवि विट्ठुवृल्लोरपोणाल । टप्परकत्तत्तिओगुत्तगममेणेमइलाल ॥ ३६ ॥ मलदुग्गंय त पेत्तिक्कण थुत्तेइ सा दुगउण ।

[illegible]

उद्धार्जुणमारुहो । मलमलिणतणुवासो, पदसेव पावविप्येहिं ॥ ५८ ॥ जपति पुरो ते तस्स, कीस पत्तोऽसि रे । पिसल्लुल्ल
तुम । नणु तुरिय एयाओ, धामाओऽवक्कम कुणसु ॥ ५९ ॥ अइमलिणकुचेलअचेलदुक्खउमुक्कज्जमज्जाय । पत्तो पवित्तपत्ताणमग्ग-
मपवित्त । किं पासे ॥ ६० ॥ एत्थतरमि जक्खो, रिसिणो देहमि पविसिउ भणइ । भिक्खत्थमागओ ह, ता दिज्जउ मज्झ भो ।
भिक्खा ॥ ६१ ॥ विप्रा—जो जाइकुलविमुद्धा, वेयविहिन्नु सक्कम्मसत्तु । ताण दियाण दाणाय, सिद्धमन्न तुह निसिद्ध ॥ ६२ ॥
साधु—सइ विरओ हिसमुसा-अदिन्नमेहुण परिगहाओ अहं । समसत्तु-मित्त-कफर-कणओ परिसुक्कहारो ॥ ६३ ॥ परिचत्त
गिहावासो, उगमउप्पाणोसणसुद्ध । भिम्मेमि भिक्खमित्त, गिहे गिहे तेण पत्तोमिह ॥ ६४ ॥ एसो य कओ पाओ, पाय
तुम्हेहिं नियगिहनिमित्तं । ता एयाओ मज्झवि, धम्मट्ठा देह भो । भिक्ख ॥ ६५ ॥ विप्रा—जाव दिगहि न भुत्तो, पढम जल-
णमि जाव न हुट्ठो । ताव न दिज्जइ एसो, सुहाण वच्च ता समण । ॥ ६६ ॥ पवरे फलति खेत्ते, जह विहिणा वावियाणि
वीयाणि । फलइ तहा पि(व)उ वमण ! जलणम्मि निवेसिय दाण ॥ ६७ ॥ अह मुणिणा ते भणिआ, जाइमेत्तेण हुंति नो विल्पा ।
तुम्हारिआ हि पावा, हिसमुसामेहुणासत्ता ॥ ६८ ॥ जलणो वि पावहेऊ, कइ तमि निवेसिय सुह कुणइ । पिउणो वि परभव-
गया, इह विन्न कह णु गिन्हति ॥ ६९ ॥ इय पडिक्कालीयप्पलावसीलेण हीलिया अम्हे । लण ति मुणिं ते, पहाविया पहरिउ
सव्वे ॥ ७० ॥ वड-कस-सइ-लेट्ठुहिं, ताण थाणुव्व धमिया केवि । दूरे धरिया जम्मेण, मुणितणू विहियरक्खेण ॥ ७१ ॥
छिन्नतरुणो व्व धरणीए, पाडिया ताडिऊण पुण एगे । अवरे पहारपहया, गुहेण मोयाविया रुहरि ॥ ७२ ॥ दट्ठण भट्टचेट्ठे,
महियमरुट्ठे(ट्टे) तहाविहे तो ते । भयवेवमाणहियाया, भदा रुहेण सह भणइ ॥ ७३ ॥ एसो सो जेण तया, सयंवरा आगया अह
सुणा । सिद्धि (नववहु) निब्बधुफट्ठो, नेच्छइ सुरसुवरीओ वि ॥ ७४ ॥ अइतिव्वतवपरयाम्मवसीकयाऽसेसमाणउसुरोहो । तिहुय-
णपणयपयगो, नाणाविए लद्धिसुसमिद्धो ॥ ७५ ॥ जियक्कोहमाणमाया-लोहपरीसहरिऊ महासत्तो । निट्ठुधियपावपसरो, पसरत-
अणतजसजोन्हो ॥ ७६ ॥ जलणोव्व दइइ भुयण, रुट्ठो रक्खेइ पुण तय तुट्ठो । ता एय ताडिता, तुन्ने निन्भतमेव मया ॥ ७७ ॥

पापसु परोक्षेन, एतौ मोक्षेह महर्षिणि पदे । अह जीवित्य कथं एव भद्राय ते भविष्या ॥ ७८ ॥ एष्य मयसि मे भे अह
 एव ते तस्मादि मे भवत् । एष्यदभ्यस्त्यकथिभ इति भोगमि मुनिगीह ॥ ७९ ॥ अह ते मुनिय मयिष्य संगारमिषे
 प्रवस्य कोपस्य । को अथकस निवस्य निसेसजो मुनिर्वाञ्छनयत्ना ॥ ८० ॥ मम मयिपरोक्षेय, मम अस्त्येय सतिरय एव ।
 वा ते विप संयतोह, अथ पञ्चसो मुने ॥ ८१ ॥ अत्रापयोरेहि एवविदेहि सो एव साकं साधु । पुनरुचं विमलो, हो
 अस्त्येय कथ्य वज्ज्या ॥ ८२ ॥ अत्राप मयीय एतौ वदित्यमिभो उवससी हो । एव बहु तुर्वसि तेव वि वदित्यमिभो उवससी
 मे ॥ ८३ ॥ गत्यकर्मसि मित्ये पाकमुपाई एव विव्याई । वारिसमणेर वेपिउअज मियणएउअजे ॥ ८४ ॥ मुचिसिदेरा
 कथ्य, एतौ सुहासारत्तरवीरण्य । पदपुण्य अथ्य सवधूमिरेवमिहण्य वे ॥ ८५ ॥ इति इरिदेवमुनि कथ्य ॥ ८६ ॥ वामन कुण्डे
 प्रकानं विष्णु गुण्य । एत वच्यम्—अह वसिष्ठ गुण्य वा वि कुण्डेय गुण्यो वि कुण्डेय ॥ ८७ ॥ इत्यमरकण्डे गुण्यविजयान
 गलको विव कर्मको ॥ ८८ ॥

तथा— पञ्चपदमरुतं इत्यह अयोरेनिर्मां गोमयम् अत्रापमिभो एवमपि मयिर्मांविप्लो रोचन् ।

कोकेयं कृमिना तुल्यमस्तुपदमरुतं इति गोमयेमता आचरन्ते त्वगुणोरेण गुण्यो एवमपि वि वामन ॥ ८५ ॥

विद्यावामना मठमरुतपदमरुतं एवमपि एतौ कथं तुल्यमिभोवच्यता इत्यह—

देवी नेरुभा वि, कोटपर्मोपि माजुमो वेतो । कससी अ विक्रमो, सुप्रमणी इत्यमरमो य म४५॥
 रावति व दमगोपि व एत सपगो वि एत वेवविठ । तामी दातो पुत्रो स्वयो निपणो एवमपि ॥ ८६ ॥
 नवि इत्य कोवि(य) निवमो, सद्यमविभिनिविहससिहवविहो । अयोमरुतेतो मरोम्य वरियतए बोवो ॥ ८७ ॥
 कोटी सपदि कर्मचयस्य एवमुपरिवाए कथाए । यनि सुदो वपरिपिो, असोमया एत साहर्न म४८ ॥

इत्यादि गाथास्तित्रः सुगमाः नवर कीटल्पो पतद्गो न त्यादित्यः । एतच्च तिर्यगुपलक्षणम् । मानुष इति गतिचतुष्टयोक्तिः ।
 इत एतास्वेव विशेषाना(मा)ह—“रूपस्वीति” रूपमेव स्यं लोभनीयत्वात्तद्विगते यस्य स रूपस्वी । गाथाद्वये उतिगत्या उदप्र-
 र्शनार्था । चशब्दाः समुच्चयार्था । असकृदेव शब्दग्रहण पर्यायनिगुत्तावपि जीवद्रव्यस्यानुवृत्तिज्ञापनार्थम् । अप एवेतो जीव नाना
 रूपेणैव परावर्तते, न सर्वथाऽन्यो भवतीत्यर्थः । स्वकर्मविनिग्रहप्रशङ्कान्तेष्टः । स्वकर्मणा यो विनिवेशः प्रकृतिस्थित्यादिप्रकारेण
 रचना तद्विरूपा कृता चेष्टा-देवादिपर्यायाभ्यासरूपो व्यापारो नेत स तथारूप परायर्त्तते । जीव-यथाऽन्याऽन्यस्वरूपनेपय्यो नट
 इत्युपमानम् ॥ ४५-४६-४७ ॥ अयं निर्लाभतोपदेश दृष्टान्तोनाह—“कोडीसगुटि” गात्रा त्रय । नगर दीनागदिधनमंचयस्य
 कोटीशतैः सहिताया सुगुणधन्याया कन्याया नैव लब्धो यज्जगिषिरिति योगः ॥ ४८ ॥ भावार्थं कथागान्य, सा चैवम्—

हिमवततुगवरपिट्टि-चपनयरीण आसि सालनिरो । पुत्तो पमञ्चन्दम्य, राक्षो तस्म लङ्गुभाया ॥ १ ॥ नानेन महासालो,
 जुवराओ जसमई ससा तेसि । कपिल्लपुरे पिढरेण, पुहरनाइण परिणीया ॥ २ ॥ गुणगरुओ अगकूओ, गागळिनामो इमीण
 उत्पन्नो । अह चपपुरि पत्तो, कयाइ परमेसरो वीरो ॥ ३ ॥ विहिय तरयोसरण, सरण सत्ताण दुम्भयत्ताण । अमरेत्तरेहि
 नीसेसजयसिरीकेलिचउसाल ॥ ४ ॥ भगतागमणयिक, नूरुत्ताणपालयणाउ । सालो नराहिओ, नागराण त्थोहं जणेमाणो
 ॥ ५ ॥ जयगुरुवदणवडियाए, तिगओ गरुयगवयरात्तओ । सपरीयारो परमुहस्ततपुल्लगुरिराऊओ ॥ ६ ॥ पत्तो भयत्तममीन
 भूमिभागमि दिहुट्ठत्तिगो । पडियन्नपायचारो, पचविहाभिगममागरु ॥ ७ ॥ गोउरदारोण उत्तरेण, पत्रिमिय पयाहिणेंऊण । पण-
 मिय पडुणो पुरओ, ईसाणदिसाए आसीणो ॥ ८ ॥ पारद्धा धम्मकहा, जोयणनीहाणिणीण वाणीण । सत्त्वसमासापरिणाभिणीण
 परिसाए जयपडुणा ॥ ९ ॥ जहा—जालकरालजलणोपगद्धेहि जह ममो वासो । नो बुद्धिधणस्स जणम्म, तह ममे दुम्भ-
 मरभरिण ॥ १० ॥ तह कागतालसजोग-नायउ दुल्लं मणुस्सत्त । लद्ध सद्धम्ममद्द-निहाणसपत्तिजोगमिण ॥ ११ ॥ जह वणि
 णीण लुद्धो, कोइ हारेद कोडिमवि मणुओ । तह विसयलालममणा, विवेकविचयला इमं जम्मा ॥ १२ ॥ सगापवगमगन्तास्स, सा

जाया ॥ ३३ ॥ रज्जमि पढममन्दे, ठवियाणेएहिं सपइ वाएसु । नो अन्नो खयारी, एयाहितो वि अम्हण ॥ ३४ ॥ इय सुद्ध-
 ज्ञाणाओ, अवसाण पाविएसु पावेसु । कम्मसेसु निक्कलकं, केवलनाण समुप्पन्न ॥ ३५ ॥ उप्पन्नपुत्रनाणाणि, ताणि पत्ताणि भग-
 वओ पासे । चपापुरीउ गुरुमगमणुसर(रिं)ताणि पचावि ॥ ३६ ॥ काऊण तिपयाहिणमभिवदिय तित्यमहपयट्ठाणि । गतु केवल-
 परिस, भयव पिव गोयमो जाव ॥ ३७ ॥ तिपयक्खिणिऊण जिण, पडिओ पाएसु उट्ठिओ भणइ । वच्चइ कल्यइ एह, सामि
 पयणमण कुणह ॥ ३८ ॥ वागरिओ जयपहुणा मा गोथम ! केवलीणिमाण तुम । कुण आसायणमाउहमाणसो ते खमावेइ ॥ ३९ ॥
 अह सवेगमुवगओ, चितेइ नाम भविस्सए सिद्धो । अइतिव्वतववरणो वि केवल जेण न लहामि ॥ ४० ॥ एत्तो य सामिणा
 पुव्वमेव वागरियमासि परिसाए । मणुयसुरासुरसहियाए, जो सएणं पमावेण ॥ ४१ ॥ अट्टावयमारोहइ, वंदेइ य चेइयाणि कोवि
 नरो । तेणेव भवगहणेण, सिज्झई सो न सवेहो ॥ ४२ ॥ तव्वयणसवणहरिसाऽऽकरियहिंया परोपर देवा । साहिति एवमेय,
 सव्वत्थ इमा कहा जाया ॥ ४३ ॥ अट्टावयमि नट्टावयमि जइ कहवि होज मे गमण । इय जा चितइ भयव, गोयमसामी
 सुगइगामी ॥ ४४ ॥ तो तम्मणतोसकए, तावसपडिवोइकारेणावि । भणिओ गुरुणा अट्टावयमि त वच्च जिणविंवे ॥ ४५ ॥
 वदेहि तथ सुपसत्थलक्खणे विणयनमिरसव्वगो । ताहे सो मुणिसीहो, हट्ठो तुट्ठो जिण नमिउ ॥ ४६ ॥ पत्तो अट्टावयपायमू-
 लमायन्निऊण जिणभणिय । अह तिन्नि तावसाण, सामी आसन्नसिवगामी ॥ ४७ ॥ दिन्नो कोडिन्नो तह, सेवालि पच पचसय-
 सहिया । चलिया गिरिमारुहिउ, चल्लथभत्तावसाणमि ॥ ४८ ॥ पढमो कदे मूले, पत्ते भम्मेइ सरससच्चित्ते । छट्ठवत्ते पत्ते
 वीओ भुजेइ परिसडिए ॥ ४९ ॥ तइओ पुण सेवाल, सुक्क सयमेव अट्टमतवत्ते । ते मेहलसु पढमाइयासु लगा तिसु कमेण
 ॥ ५० ॥ दिट्ठो य तेहिं गोयमसामी सोमालसुदरसरीरो । चितिति तो कहमेस, मासलो लगिही इह हि ॥ ५१ ॥ भयव
 जघाचारणलद्धीत्थयागुणस्स निस्साए । पेच्छताण ताण, खणमेत्तेणेव उप्पइओ ॥ ५२ ॥ अयमेइ एस जाइत्ति, जाव जोयति
 कुल्लनयणिह्हा । ताव विलोयणविसयाउ, अइगओ अवरमणिव्व ॥ ५३ ॥ उल्लसियकोउह्हा, तिन्नि वि ते तप्पससणे लगा ।

सुतरुणतरणिपयासो, पलोइओ वियसियमुदेहि ॥ ७२ ॥ कमलेहि प पुव्योदय, दिन्नाई वायसेहि मणिय च । तुम्हे अग्दण
 गुरु, तह नयसीसा वय सीसा ॥ ७३ ॥ तुम्हइदण य जगजीव-धंधवो भव्वकमलयमाणू । मुगदियनामवेयो, वीसेत्ति गुरु
 भणइ भयवं ॥ ७४ ॥ किं तुम्हाण वि अन्नो, कोवि गुरू अत्थि तेहि मणियमि । तयगुणगदण गुरुणा, परिओमेण गुणइ तसो
 ॥ ७५ ॥ पव्वावियाण तेसि, तस्सणमुयणेइ देवया लिंग । उत्तरिऊण गिरि-मेएलाहि लग्गा पदे गतुं ॥ ७६ ॥ पत्ता भिसगायेला
 आणिल्लव पारणिल्लज्ज मण ॥ किं तुम्हसुचियमेयं, बुत्ता ते पायस चित्ति ॥ ७७ ॥ भयव च सव्वल्लव्खो, भिसगायरियाण पय-
 महुसणाह । पडिगाहेऊण पडिगाहमि पायसवर पत्तो ॥ ७८ ॥ ताण समोवे भयवं, अस्सणिमदुणमीए लद्धोण । तस्सेणं पिडु
 पत्तेण, पढमं मुद्धट्टिया चिहिया ॥ ७९ ॥ ते सन्वे पच्छा अप्पणा उ, जिमिओ उओ पत्तिगल्लो । यणिओ जाओ तत्तो, तद्दया
 चित्ति जेमता ॥ ८० ॥ सुकयसुकयाण अग्दणमेस जाओ गुरुगुणगरिट्ठो । वयगदुपीरीउ सयं, पाराउर नो त्ति तो तेमि ॥ ८१ ॥
 स्त्रीणावरणाणमपत्तपुव्वमुप्पन्नमुत्तम नाण । सेवाल्लिप्पगुप्पण, महातवस्सीण ताव त्दं ॥ ८२ ॥ उरगुजिराण रत्तोहि, ज जाय देसि
 केवल तमह । मन्ने केवलकवलाणमपभेवत्ति सह गिलिय ॥ ८३ ॥ मुगिसिट्ठुमत्तपारणे पणसत्तमस्मिम्म । कोडिपस्स पुणो
 तावसाण सह पचहि सारहि ॥ ८४ ॥ जगपुणो छत्ताइ-उत्ताइसिं निरिक्कमाणत्ता । दिपस्सउ देवादिचेत्ताइमय निगत्तस
 ॥ ८५ ॥ अह गोयसो पयाहिणमाणदियमाणसो जिणिइत्त । उणइ अणुकट्टिलगा, ते नि तओ नैयल्लिभाण ॥ ८६ ॥ गण
 समासीणा, तित्थस्स नमो त्ति इत्ति चोत्तण । पच्छा पलोदणरो, स भणेइ उवेळ नमइ पदं ॥ ८७ ॥ आह पदु तो गोयस',
 मा आसाएहि केवली एए । अणुतावाव तओ सो मिच्छादुण्डवरो जाओ ॥ ८८ ॥ पक्केइ परे अपिइ, नाहं जम्मे इममि
 सिद्धिस्सं । मइ दिन्मिया वि ण, सज्जो ज केवलं पत्ता ॥ ८९ ॥ भणइ भयव गुराण, गोयस' । वयं जिजाण था सय ।
 स भणइ जिजाण तो किं, अधिइ काउ समारतो ॥ ९० ॥ तिरुदणताइ ताहे, वत्तादि क्खे पसवण पणं । गुंठळो रिदल्लकंठे,

वरुहो देवसुहृद व ॥ ११ ॥ एवं तित्वासा गुणीय नेहप्ये चर्यन्तो रोह । तुव पुन गोव्य । वरुह-वडगसपायो मार
 सिनरो ॥ १२ ॥ अग्नि व-विरससिहो विरसोपुखो व विरपीरिचिरो व विरपुमिचो । विरपुमिचो सि गोव्य । विरपुम
 विरपुमोहोमि ॥ १३ ॥ ऐहसेवसा तुने मय गुव्य वने नविस्वामो । आ पुमसु वीरगपीर !, ता तुमं सोमसोवने ॥ १४ ॥
 एवं गोव्यमिस्वाम, अनेसि मुनीन वीरननिविच । तुमपतर्कित वयोवडवने पनोरे विचो ॥ १५ ॥ वडुमाएवमुगहमेतो
 वन निसेवतो । मयिस्वामुनीय वनो विहरो यवव सन्नि ॥ १६ ॥ वरुहसवायने एवं गोपयि वोहिर सरे । वरुहस
 वरुह वरुह वोहरोप्येवमनिचिच ॥ १७ ॥ वरिपवववववव, वरीवममि वरिचो वरुह । गोव्य ! इममि गमे वरिचसु
 वरुह वरुह ॥ १८ ॥ एवं गवस विचको वानो वनेव व मिमि तुचो । आ वरि वरुह, वुरे विचको वरुहो व
 वरुह वरुह ॥ १९ ॥ एवं गवस विचको वानो वनेव व मिमि तुचो । आ वरि वरुह, वुरे विचको वरुहो व
 वरिचविव तुमो सो वरुहने विचिरो । वरुहवरो विचरो विचरो विचरो विचरो विचरो विचरो ॥ १९ ॥ विचरोविचो
 वरिचो वरुह । वरुहवरो वरुह, वरुहने गोव्यपुस ॥ २० ॥ वरुहो व-
 ॥ १९ ॥ वरुहवरो वरुह, वरुहने गोव्यपुस ॥ २० ॥ वरुहो व-

“ वरुहवरो वरुहने गोव्यपुस ॥ २० ॥ वरुहो व-

वरुहवरो वरुहने गोव्यपुस ॥ २० ॥ वरुहो व-

वरुहवरो वरुहने गोव्यपुस ॥ २० ॥ वरुहो व-

विमाणाओ ॥ ८ ॥ जत्थ य जस्स य जीए य, जायठ दिक्खसिक्खअक्खलिओ । जह वसपुब्बी तित्थप्पभावगोऽहेसि तह भणिमो ॥ ९ ॥ तुववणसन्निवेसे, अवतिविसयमि धणगिरि नाम । इन्मसुओ आसि नियगचगिमाविजियसुरूवो ॥ ११० ॥ सो सुयजिणिदधम्मो, वालत्ताओ वि सावगो जाओ । भवमीरुप्वव्हओ, वछइ विच्छिन्नविसयतिसो ॥ ११ ॥ सपत्तजोव्वणभरस्स, तस्स कन्न भणति न पियरो । त त सो पडिसेहइ, अहं जहा पव्वइउकामो ॥ १२ ॥

वक्ति च—“यस्या नृत्यति निर्भरं प्रमुदिता माया महाराक्षसी, यस्या मोह इतस्ततश्छलयति प्रेताधम प्राणिनः ।

यस्या प्रज्वलति स्मरान्निरनिश ता केविदः कामिनो, कल्याणी क इह स्मशानविषमामाऽऽसेवते कर्हिचित् ॥ १३ ॥”

धणपालसेट्ठिधूया, भणइ सुनदत्ति तमि चेव पुरे । देह मम धणगिरिणो, जेणाह तं वसे नेमि ॥ १४ ॥ गुरुणो य सीहगिरिणो, नियथिरया विजयमेरुणो पासे । मायाऽऽसि तीए समिओ त्ति, गहियदिक्खो विहियसिक्खो ॥ १५ ॥ सा धणगिरिणा भणिया, भेइ ! नालीयमेयमहि मुणी । होहामि निव्वलय, ज रोयइ त तुमं कुणसु ॥ १६ ॥ पारद्धो विवाहो, धणविच्छेदुण गरुयकोट्टेण । उवरोहेण पियराण, पाणिगहण कय तेण ॥ १७ ॥ पेच्छह महाणुमावा, दूरविरत्ता वि विसयसगेसु । अणुरत्ता विव उवरोहवसगया हुति कज्जकरा ॥ १८ ॥ तक्कणवत्तविवाहो, भणइ सुनदं समागयाणद । सुदरि ! सपइ म मुंच, पुव्ववुत्त विचिंत्तिता ॥ १९ ॥ सा तमि पोढपण्या स, तीए सुविरत्तचित्तवित्तीओ । वहवो रत्तविरत्ताण, ताण जाया समुल्लावा ॥ १२० ॥ ता जाव तीए भणिय, पिउगेहपरम्मुहीए मे ठाण । त वा तुह जाओ वा, न कोई अन्नोत्ति चित्तेसु ॥ २१ ॥ “जेण कुमारीण पिचा, जोव्वणभरमारियाण भत्तारो । थेस्ते पुत्तो पुण, नारीण रक्खओ होइ ॥ २२ ॥” इय निमुणिय तव्व-यणो, बधवलोएण तह य इयरेण । तह उवरुद्धो सो जह, नदणलामुम्मुहो जाओ ॥ २३ ॥ घोलीणेसु दीणेसु, केवइसु पहाणसु-धिणेण । सो सुरजीवो तीसे, गव्वमि सुओ समुत्पन्नो ॥ २४ ॥ निच्छियपसथसुयलाम्भमंगल धणगिरी सुनदमिण । भणइ सहा-

नो रोषी, तु एत सख्यकरो पुरो ॥ २५ ॥ पुनरप्य— अथ एही नथ तु दुःखी ? कथं संसाधनारे स्थित । कथं
 न कर्मणे पोष डेनेन निमग्नमि ॥ २६ ॥ अथि विमुक्तो हीर, कर्मोक्तिर तत्त्वहीनवहिति । मरणा विच्छेदेन
 सम्मानित सम्पन्न संवे ॥ २७ ॥ विरगितिको सगरो अन्तरमुद्रुसोमप्रभं । सुपल्लेसु महाभिदि—आहुयमेव छेद न
 ॥ २८ ॥ नमसात्मनं वरिणयन्मोसा सु सुखेको । नोदीप्यन पुरिषमिदिव रमिमांसे कथ ॥ २९ ॥ मित्रिको महिषको
 हीर एते एतेभ्यं मन्त्र । न न पिपा पन्नाभो, पुत्रो पुत्रो कथयलो ॥ ३० ॥ ना मन्त्रो न कम्पी निमग्नमरुतमन्त्र-
 गात्रो सुख । महिषक्य वसुधने नाईरलो क्ता कथो ॥ ३१ ॥ विवेक व पन्नाभ, मन्त्रमन्त्रिभक्त्यात्मा एता । वेनु कपी
 कर्मण-कर्मणे होमि हो विवे ॥ ३२ ॥ निमग्नमरिषक्यले वेनेन क्तालो कथ व एता । सुख निसीक मुद्रा, सुखेन निरु-
 निमग्नमरुत, कर्मिरी-समिषा कर्मि विरगितुः क्ता । कर्मणमि विष्ट, विष्टिद सख्यकरोमि ॥ ३३ ॥ एते
 विष्टना कुमिति कर्मोने । का वा कर्मणमन्त्र, किमि मिमिष वसुधने ॥ ३४ ॥ गुरुणागुममिष वे सुख-
 मन्त्र । वं सम्पत्प्राप्त्यन्त्र, कर्मण सख्यो मन्त्र कथो ॥ ३५ ॥ गुरुण तत्त्व संसा सखिपमिषे व वं क्ता
 एतु इकमरोक्तु, पन्नाभमुद्रुमन्त्र ॥ ३६ ॥ कर्मिष पार पन्नाभ, मन्त्र विं पन्नाभो एते कथो । मिमि-
 क्तालो कर्मणा न एतेभ्यं ॥ ३७ ॥ इव कर्मिषि स पन्नाभ, पन्नाभने एतेसि कथ कथि । कथं पुन पन्नाभसु,
 पन्नाभो एते सख्यी ॥ ३८ ॥ कथ किमि मन्त्रिष क्ता, इव कर्तनं कर्तु हीर सख । कथि कि कर्मणं का मन्त्र
 दिवो ॥ ३९ ॥ कर्मणं न रोष, कर्मण क्तालो कथ क्ता सख्यो । नोयो गुरुणमन्त्रे, सख्यकर्मण्येव संग-
 कर्मिषिको कर्त नमिषक्य का मेह मूमिषा सुही । अरिबे मन्त्रेण वरिणमिषा इने पन्नाभ ॥ ४० ॥ को वि न मूमिषको का
 क्तालो एत सुविषा मन्त्रि । कथो वि कर्तविदं, वं मन्त्रिषागुमन्त्र ॥ ४१ ॥ का वेपन्त्र गुरुमन्त्रेणमन्त्रेण वरिणमन्त्रो

भणइ । सारत्त्वद सुयमेय, ज पवयणपालगो होही ॥ ४५ ॥ वइरुत्तिय से नाम, विहिय समणीण सो वसे विहिओ । ताहे
 सेजायरमदिरमि निहिओ स तहिं सिसू ॥ ४६ ॥ जइया गिहवालाण, न्हाण थणपाणमढणाईय । कीरइ तथा इमस्सावि फासु-
 एण विहाणेण ॥ ४७ ॥ एवं सो सवट्टइ, सन्वेसिमईव चित्तसतोसी । सूरी बाहिं विहरइ, त जणणि मग्गिउ लगा ॥ ४८ ॥
 निक्खेवगो इमो ने न, समत्पेमो दिणे दिणे सा उ । थणपाण कारेई एय, जाओ तिवरिसो सो ॥ ४९ ॥ तत्थागयम्मि सूरिम्मि,
 अन्नया सा वि वायमारूढा । ताए तमणत्पिते, ववहारो राउले जाओ ॥ १५० ॥ पुट्ठो य धणगिरी पत्थिवेण स भणइ मे सह-
 तेण । दिन्नो इमीए नवर, पुर सुनदाए पक्खमि ॥ ५१ ॥ रत्ता भणिय तणय, मज्झ पुरो ठाविऊणमुल्लवह । जं सरइ तस्स
 एसो, पड्विन्नमिमेणमेयति ॥ ५२ ॥ बालजणस्सुचियाइ, खेत्तावणयाइ नेगरूवाइ । गिन्हइ जणणी सिसुलोयलोयणाणवदाईणि
 ॥ ५३ ॥ पत्ते पसत्थ दिवसे, दोन्नि वि वग्गा उवट्ठिया निवई । राया पुन्वाभिमुहो, वाहिणओ सठिओ सघो ॥ ५४ ॥ वामेण
 सुनदापरियेण सन्वेण अणुगया ठाइ । भणइ निवो मह मेरा, तुम्हाणमिमाणति ॥ ५५ ॥ जाए दिसाए बालो, निमंतिओ जाइ
 तेसिमेवेसो । धम्मो ज पुरिसवरो, जणओ वाहरओ ता पुर्वि ॥ ५६ ॥ इय भणिए नरवइणा, नागरगजणो भणेइ कयनेहो
 एसो पढम चिय, एसु भणउ ता अम्मया पुव्व (पढम) ॥ ५७ ॥ तह माया दुक्करकारणिन्ति अइमुच्छसत्तजुत्ता य । ता सा आसे
 वसहे, करि करहे रयणमणिखाचिए ॥ ५८ ॥ दसितु सुकोमलनेहलेहिं करणेहिं जंपियन्वेहिं । अइदीणमुही त वइर !, एहि इत्तो
 इम भणइ ॥ ५९ ॥ तो त पलोयमाणो, अच्छइ जाणइ य जइ इम सघ । अवमन्नामि सुदीह, तो ससार परिभमामि ॥ १६० ॥
 एसा वि य पव्वज्ज, मइ पव्वइयमि नियमओ काही । इय चित्तो तीए, तिम्बुत्तो सदिओ नेइ ॥ ६१ ॥ भणिओ जणएण
 तओ, रयहरण नियकरे करेऊण । कमलदलदीहलोयणजुयलो ससिमल्लमुहो य ॥ ६२ ॥ जहा—जइ सुकयन्ववसाओ, धम्मज्झ-
 यमूसिय इम वयर ! । गिन्ह लहु रयहरण, कम्मरयपमज्जण धीर ! ॥ ६३ ॥ तुरियमेण गढु, गदिय लोणेण जयइ धम्मोत्ति ।
 वप्पिहिंसीहनाओ, कओ तओ चितए जणणी ॥ ६४ ॥ मह भाया अह भत्ता, सपइ पुत्तोधि पत्तपव्वज्जो । कस्स कए गिहवासे,

वस्तुमि तो सति एवमद ॥ ६५ ॥ परिबन्धितवपुषो एवेव वि संजानो ए संजानो । साधुभिरासे धरिजो ज्ञानदि न
 विराजोभोजि ॥ ६६ ॥ निमग्नो हो सासि समीपेये सुखर भगवत । एकादादि पक्षीन ताव तेजोपट्टावि ॥ ६७ ॥
 एवमपुत्रो पदसध्यामुदाह्रियं धर्मं धर्मादिदा वस । जानो न जगद्विदो रुचिजो गुण्य विस्वामीये ॥ ६८ ॥ विराज
 तेऽर्चति गत्वा ठिक्क धर्मिदिम कज्जये । इरणाधि विस्वपानं सुदुल्लिखं पद्वर वस ॥ ६९ ॥ भिक्खापरिदाय पजो-अण्ण म
 पठि सपुत्तो धर्म । जस्य सध्यापेणा वरत्तस वससा पुत्ति ॥ ७० ॥ ज्ञाय धर्मि विरेसपरिजो वेत्तिज्ज हो छेदि ।
 परिबन्धितोऽनुत्तम मनो वि ए ठियि संजाय ॥ ७१ ॥ उपरिजामपरिस्सयेरं तादे जविपु दम्मिज्जा । सस्य वस्तुमे लसेका(व)
 वृष्टिजो निजसीदि ॥ ७२ ॥ सुविद्वज्जपत्तय, तादे ढं वरत्तमुत्तं पजव । ज्ञान्णदि पज्जो सो वसो गुल्लवत्तुजो ॥ ७३ ॥
 मेरं वरं वसं पवर्त्तित निजवर वजो वधि । वाव तिळं सपर्वति ज्ञान विविज्जपण दूट ॥ ७४ ॥ वारो वि गजो वारो जेसे
 पुनर विज्जमुपजोमं । एवाहोकरं ज्ञान स्वज्जो पुत्तवत्तमेवे ॥ ७५ ॥ तेरं पुत्र ज्ञेयणी वस्तुमे व पाप्मो वसो ।
 एवेव वट्ठिपरिजित्त-सकस्येयेपयिपत्ति ॥ ७६ ॥ जर्म्मविरोधस्य तादे माव वरा एवे देव । हो ज्ञे देवानं वपुषंको
 एवो कोइ ॥ ७७ ॥ जो पठिद्वर्म्म ढं वेव, ज्ञान यणा हो ज्ञे हुत्तो । इव ते ज्ञेति ढं वरत्तुमाग्य कोओवत्तये ॥ ७८ ॥
 वेत्तिवज्जिजे निदि वत्त वे वत्तवज्ज सवधि । निज्जमि मात्तुयवि व विरति विरोदवत्तमि ॥ ७९ ॥ पुत्रमि व जेदुमाले,
 सत्तायमि गं विरंतिदि । जगुमेरि वे विव देवा पुत्तं व ज्ञानो ॥ ८० ॥ विद्विद सध्यावे ज्ञानमि परिरोदंमि विज्जंते ।
 विज्जं विरंति ज्ञानमि गमवत्तमय्य ॥ ८१ ॥ तीय विज्ज विज्ज, पठिजो ज्ञा मात्तुमुत्तं वेव । न प्रविज्ज पवपठिज
 वि देवत्तवत्तमयेव ॥ ८२ ॥ एवं ए वत्तवत्तं वि ज्ञानमवत्तुपव ज्ञान । विराद गुप्तिरं सविजो, पुत्ताएगामेसु ॥ ८३ ॥
 " वत्तवत्तिर एवे पण पट्ठमुत्ति मूदकम् । तेजस्य सव वागानं, वक्क कुओपजुम्मे ॥ ८४ ॥ " समभीमवत्तमि डिम्व, तेव
 गरिबवि ज्ञानि भंयमि । एवमपुत्रो पदसध्यामुत्तमवत्त सवि पुत्तो ॥ ८५ ॥ साधुसमीये ज्ञानं कुपपणं पोर पुत्त

गय । जो कोई तपि गहिय, कन्नाहेइण तेण लहुं ॥ ८६ ॥ अल्पपयासेण चिय, पाएण बहुसुओ स तो जाओ । अज्झावणेण
 अमुणिय, तत्त्वावेण जया भणिओ ॥ ८७ ॥ पढसु इम सुयमेसो, त चेवाऽऽलावग चि कुट्ठितो । अच्छइ अन्नंमि दढ, कओव-
 ओगो पढिज्जते ॥ ८८ ॥ अह अवसरमि कमि वि, दिण्हसमयमि सूरिसु गएसु । वाहिं वियारभूमि, साहुसु य भिक्खणद्वारे
 ॥ ८९ ॥ वइरो वसहीए रक्ख-गोत्ति सठाविओ तओ तेण । नियवालकालचात्रल-कुऊहलेणं निहिताओ ॥ १९० ॥ साहुण
 ॥ ८९ ॥ वइरो वसहीए रक्ख-गोत्ति सठाविओ तओ तेण । नियवालकालचात्रल-कुऊहलेणं निहिताओ ॥ १९१ ॥ अगाण पुव्वगयस्स, जलहिसलोहग-
 विटियाओ, मढलिपरिवाडिमणुसरतेण । मज्झे ठाउ सयमेव, वायण दाउमारद्धो ॥ १९२ ॥ चितति लहु मुणिणो, समगया अन्नया कहेस रवो । चिट्ठति
 हिरसहेण । एत्यतरमि गुरुणो, पत्ता निसुणति निघोस ॥ १९३ ॥ नूनं न साहुसहो, एसो वइरस्स किंचि ओसरिय । तस्सलोह भरणं, निसि-
 जाव निहुया, वहि ठिया उवगय ताव ॥ १९४ ॥ अइक्खत्तगुणाओ, त सह सुणिय ठाविया ठणे । सव्वाओ विटियाओ, गहिओ गुरुहत्थओ
 हिया गुरुसरेण कया ॥ १९५ ॥ विहिय पायपमज्जनमह सीहगिरी वि चितए एव । अइसयसुयरयणनिही, एसो ता मा परिभंठु ॥ १९६ ॥ एयं
 दवो ॥ १९५ ॥ विहिय पायपमज्जनमह सीहगिरी वि चितए एव । अइसयसुयरयणनिही, एसो ता मा परिभंठु ॥ १९६ ॥ एयं
 एए साहु, इय जाणावेमि एय गुणगरिस । जेणं एय गुणोच्चियेण विणय पउजति ॥ १९७ ॥ रयणीकाले मिलियाण, सजयाणं
 गुरुहिं कहियमिण । जह अग्गे वच्चाओ, गमे दिवसाणि दो तित्ति ॥ १९८ ॥ अच्छीहामो तो जोगवाहिणो भणतेव । अम्भण
 वायणाए, को होज गुरु भणइ वइरो ॥ १९९ ॥ पयइए विणयलच्छीकुलगेह विहिय गुरुजणाऽऽसासा । ते तं वयण गुरुणो,
 तहत्ति मन्नति मुणिसीहा ॥ २०० ॥ अत्रैव भणियते च—“सीहगिरिसुसीसाण, भइ गुरुवयणसद्वताण । चइरो फिर दाही वाय-
 णति नय कोविय वयण ॥ १ ॥” एते पमायसमए, कयवसाहिपमज्जाइ कायन्वा । कालनिवेयणमई-विणय वइरस्स पकरिति ॥ २ ॥
 सिरिसीहसूरिअणुजेट्ट-समुचिया सव्वसाहुकपेहिं । तस्स निसेज्जा रहया, स तीए सुमिलिट्टमुवविट्टो ॥ ३ ॥ “पाऊण पाणिय सर-
 धराण पिट्ठिं न दित्ति सिद्धिंभा । होही जाण कलावो, पयइ धिय साहए ताण ॥ ४ ॥” ते वि जहा गुरुणो, वदणाइविणय
 तहा पर्वजंति । सो वि कयवट्ठपयत्तो, सन्वेसिं वायण देइ ॥ ५ ॥ जे तत्थ मंदमइणो, ते वि य तस्साणुभावओ रिप्प ।

[illegible]

ठिया, पादिति दसावि पुत्राणि ॥ २६ ॥ तेसिं सयासे चडरो, गुम्हिं सघाडेण पट्टिओ । मो मुमिण रयणीण, पासइ जइ
 खीरपडिपुत्रो ॥ २७ ॥ पीओ केण रि आगवुण रिणं पडिगहो मज्झ । पत्ते पगायकाले, ऋहिओ माहण मो गुरुणा ॥ २८ ॥
 ते वि अलंढे लम्पमि, अन्नमन्न कहेउमारद्धा । सुविणफल तो गुरुणा, भणिय तुब्भे न यागेह ॥ २९ ॥ सुमममेढो ण्ही,
 पडिच्छओ कोवि अज्ज सो मज्झ । सव्य पुत्र्यगगसुर्य, गिहिरसण मुग्गिणफलमेयं ॥ ३० ॥ भयवपि उररसामी, निम्मा तीण
 पुरीए वाहिमि । चुच्छो उज्झटियमाणसो ण तेसिं गओ यसहिं ॥ ३१ ॥ कुयुदयणेण व चरो, मेहेन्न निहडिमइणेण तओ ।
 सवुट्टेण स दिट्ठो, सुगपुब्बो सूरिपरेण ॥ ३२ ॥ नाओ जंत्त उररो, महिमउमंजु मवज्जमोहो । सुययुपसारपुट्ठ, सव्वगा-
 ल्लिगिओ विहिओ ॥ ३३ ॥ पाहुन्नगविणयविहाणपुट्ठग मो गुणीहिं पडियन्नो । पटियाणि कगेण वमापि, तेण पुब्बाणि मव्वणि
 ॥ ३४ ॥ जल्युहेसोऽणुज्जाधि, तत्थ किन्नर कमो इमो अन्वि । त्रिट्ठीयायमहागममुत्त-गण नओ पत्ता ॥ ३५ ॥ मीहगिरी उररो
 विय सिरि-दसपुरनयरगह समाढत्ता । आयरियपयपट्ठ, मिरिसीरुगुम्हिं वइरस्स ॥ ३६ ॥ तं पुन्नसगया नम्म, जभगा अवसरे
 सुरा पत्ता । विहिओ महामहो तेहिं, पवरसुपुण्णगेहिं ॥ ३७ ॥ उवल्लायरियपओ, साम्भतगणारुणोन्न अहिययर । फुरियप-
 यावो जाओ, भविमोन्नह पवोहकरो ॥ ३८ ॥ जओ—यामावज्जिगरी, जइनि दु नवि कत्थाए गुणे नियण । अकूहो वि
 मुणिज्झइ, पगई तसा गुणगाण ॥ ३९ ॥ भमरेहिं मनुयरीहिं य, सूरज्जर अणणो ग गेणे । पाउमकायकरो, जइवि निगूडो
 वणनिहुंजे ॥ ४० ॥ “कत्थ व न जलइ अग्गी, कत्थ व चदो पयामए न तण । कथ वल्लम्पणधरा, न पाउता वृत्ति मणु-
 रिसा ॥ ४१ ॥” सीहगिरी दिन्नगणो वइरस्स ममागयमि समंमि । गयभत्तपरिगाओ जाओ देवो महिन्नीओ ॥ ४२ ॥ भय-
 वपि वइरसामी, सगहिं पचहिं गुणिहिं पखिरिओ । रुणइ विहार सो जत्थ तलुच्छलति मया ॥ ४३ ॥ तिहुअणगुणिज्जणगुण-
 किरणणि सज्जणिय तित्त्वतोसाणि । नए अशब्भुयगुणरगणायण सपइ रमोत्ति ॥ ४४ ॥ अह अत्थि कुगुमनयर, मणसिट्ठो
 युद्धउ पावियपट्ठो । वत्स मणुज्जा भज्जा, लज्जासोहगगुणेह ॥ ४५ ॥ ताण च सुवा नियदेरुत्तलच्छीए टिन्नमाहणा । सयर-

सुदुर्लभं, सि लब्धं कोट्यने पण ॥ ४१ ॥ तस्य वरदायकतायाः, सद्गुणीभ्यो विषया परिचयः । वारस्य गुणे सत्त्वगुणिममो
 सद्गुणं विहाय ॥ ४० ॥ एष अतीवस्वीत्ये बहुमुखो एष एष परमवदो । एषो व गुणत्रिरुद्धं, एष सतिष्ठो एषो नस्ति
 ॥ ४८ ॥ एव गुदुत्ये सुकंठी, सा एवमुदात्तवपु बाध । वरीमि वारसमायसंमि सिधं मय्य एव ॥ ४९ ॥ अत्र मय्य
 वरो वरो होदी एव विवाहमीयेमि । अस्यजातममो अकनो ये कनय सन् ॥ ५० ॥ कसमदुद्धसंमूणमो निधि वरस्य
 म सा समीधे । सविधि सद्गुणीभ्यो वपु न वरो विवाहे ॥ ५१ ॥ सा कस्य अत्र न वरो म परिमिस्तत्र तस्य वारी
 पुं । कन्ये सविधं इव मह मन्मथिच्छम्यमो ॥ ५२ ॥ मयं नि वारसानी, पाठ्येपुत्र इमेव संपत्ता । वृत्तिगुणव-
 दस्य-पसर-सकलमिच्छम्यमो उच्य ॥ ५३ ॥ निरपरिकल्पं दुतो समागमो समुद्रो समिपरीय । पद्मपद्मस्येव सद्गुणो
 लब्धमिस्तो ॥ ५४ ॥ कनोपरसठिरे, वारे पविष्य मुनी मनुजयो । पुण्य इमेव मयं एमो व वे विधि कनो हो ॥ ५५ ॥
 एं कसुअमिभ्योभ्येव एता वरस्य इमेव । वृत्तिरिच्छम्यमो एतो सुविमरस्यगुणो ॥ ५६ ॥ अत्र वदुमायवपु मविमरस-
 मिच्छि मय्येव रात्र । नमिपरीयो व नमिपरीयो व सत्यपण्योरे ॥ ५७ ॥ वयस्यवमि ठिभ्यो एमिउवकठिभ्य एतो
 देव । पात्रा वम्यवरा वम्यस्य उमेवमिम्यम्य ॥ ५८ ॥ “ उम्यरिमुम्यरिरे उमपरिणंत विविहसुदुम्ये । उम्यमोग
 विभो नमि सुं विमि संसारे ॥ ५९ ॥ ” अमो— वरस्यवपु पोविहम्यवम्यरिदुर्लभं जीवं । कोट्यकनीरछमविभ
 क्य ए देमपरिचम ॥ ६० ॥ नम्यवरासिहउचि-विमिहम्यविहरे वम्य उच्यी । वरिभम्यवरास्य मय्य वयवोच-
 वरस्य ॥ ६१ ॥ वमिहम्यवरास्य सुवसुवा वमपरिणं मेव । ए विमयमे मोपुं सरने म्नु विमि संसारे ॥ ६२ ॥

“ दाम्नु दण्डस्तु अथर्वा जगि एवञ्च कलेज न दाम्नु दाम्नु नमि निरणगु जाम्वा । जइमिन्मस्तु दाम्नु परि कुनार तिरपट्ट
दुस्वर्द विर्यमा, निम्मारमूर्तिदि योगसुएदरि नण्ण पैणर्द येनस्सोत्तेन के सव्वीप्पदि दाम्नु सुएद ढंणार्द(६) ॥ ११ ॥ ”

अचवत ह्यहियओ, जाओ राया समं पुरजणेण । नियमदिरमणुपत्तो, वइरसरूव पयासेइ ॥ ६४ ॥ अतेउरीओ ताहे, विम्ह
 इयमणा निव भणतेव । अम्हे वि तस्स रूव, वइरुमीहामहे नाह ! ॥ ६५ ॥ अइतिव्वभत्तिपरवसमणेण रत्ताणुमन्त्रिया सव्वा ।
 अतेउररमणीओ, पत्ताओ वइरसामिपुरो ॥ ६६ ॥ सेट्ठिसुया अइसुसिलिट्ठइसणा निसुयवइरुत्तता । उम्माहिया सुदूर, कह पेच्छा-
 भित्ति चित्ती ॥ ६७ ॥ विन्नवइ ताय । नियमा, सुभगाण सिरोमणिस्स वइरस्स । देहि मम अह्वा, जीवियस्स नीरजलिं मज्झ
 ॥ ६८ ॥ सव्वालकारविभूसिया, कया अच्छरव्व सा सकल । गहिया य अणेगाओ, धणक्कोडीओ तओ तेण ॥ ६९ ॥ पत्तो
 वइरसमीवे, कहिओ धम्मो सवित्थरो गुरुणा । भणइ जणो सरसोहगमगल न लण रूवपि ॥ ७० ॥ जइ नामरूवलच्छी,
 हुति एयस्स तो न तिजए वि । असुरो सुरो व विज्जाहरो व इमिणा समो हुतो ॥ ७१ ॥ भयव नाऊण सभाए, माणस
 तक्खणा विउव्वेइ । पढम सहस्सपत्त, कवणमयमुज्जलुज्जोय ॥ ७२ ॥ तस्सोचरिं निविट्ठो य, विज्जुपुजोव्व भासुर रूव । निम्मइ
 मयणमयहारिलायन्नपुन्ननिहिं ॥ ७३ ॥ अह भणइ जणो सुमणोरूव सहाविय इमस्स इम । इत्थिजणपत्थिज्जो, मा होमि न
 दंसिय पढम ॥ ७४ ॥ भणिय भूवइणा वि य, अहो इमस्सेरिसो अइसओत्ति । ताहे अणगारगुणे, इमेरिसे तस्स पन्नवइ ॥ ७५ ॥
 तवगुणओ अणगारा, जउदीवाईए असखेले । भरिए करिंति वेजव्वियाणमसमाण रूवाण ॥ ७६ ॥ ता तुम्हाणमेत्तियमेत्तेण वि को
 चमफिओ चित्ते । एत्थावसरे वदिय, धणसेट्ठो विन्नवेइ पहु ॥ ७७ ॥ त जियवम्मइरूवो, एसा वि य सुदरीण सव्वाण । मह
 धूया धुणइ धुव, सोहगमढप्परमण्य ॥ ७८ ॥ ता कुण पाणिगहणं, जमुचियकमवत्तिणो महामइणो । तो सो सामी विसए,
 विस्सोवमे कहिचमाढत्तो ॥ ७९ ॥ कलुणा नराणमेए, भोगा भुयगव्व मीसणभोगा । महलगअगधारा, करालकरवाललिहणसमा
 ॥ ८० ॥ किंपागाण व पागा, कडुयविवागा इमे मुहे महुरा । भोगा मसाणभूमि व्व, सव्वओ भूरिमयहेऊ ॥ ८१ ॥ किं
 बहुणा भणिण, चउगइदुक्खाण कारण भोगा । ता किर को कल्लाणी, सल्लेसु व तेसु रजेज्जा ॥ ८२ ॥ एईए जइ पओयण
 मत्थि मह लेउ तो वय तत्तो । महया विच्छइडेण, पव्वज्जा तीए पडिवन्ना ॥ ८३ ॥ भयव पयाणुसारी, अज्झयणाओ महापरि-

[illegible]

जहसख । एस जहणो मज्झो, पगिट्ठो भसिओ कुभो ॥ ५ ॥ तडिओ मालागारो, पिडगित पिस्त्रिऊण सभतो । अन्धुट्ठि-
ऊण पभणइ, केणइ तुम्हाणमट्ठित्ति ॥ ६ ॥ भणइ इमेहिं फज्ज, कुसुमेहिं अणुगहो मएतो मे । तडिण्ण भणिता पणयसारसुयढो-
इयान्ति ॥ ७ ॥ तुब्भे जहापवत्त, गुफेह हुयासधूमसंगेण । फामुयपायाणि हवहु, ताव घेतु पडिनियत्तो ॥ ८ ॥ चुद्धहिमप्रत-
पउमदहमि पत्तो सिरीए पासमि । तत्समय देवगणनिमित्तमेइण सियपउम ॥ ९ ॥ छिन्न सहस्सपत्त, गधुदुरगागय तय ददट्ठ ।
वडित्ता तीए निसत्तिओ, इमो तेण पउमेण ॥ ३१० ॥ 'चेतु त जलणघर, समागओ तय टिव्वसठाण । ऊसियझयचिंधसहस्ससकुल
किंफणीरम्म ॥ ११ ॥ विहिय विमाणमतो, निस्त्रित्तसुयधिकुसुमसभार । जभगसुरपरियरिओ, दिव्वेण नेयसरेण ॥ १२ ॥
पूरितो गयणयल, सिरउवरि विसारीउदुमुहकमलो । सपट्ठिओ स भयम, एणेण पत्तो पुरींदसे ॥ १३ ॥ तो कोऊहलमालोइऊण
त लोयणाण सुहजणय । सजायसभमा भिम्भुगाण सद्दढा भणतेव ॥ १४ ॥ अम्हाण पाडिहेर, सुरेहिं सपाडियहि सन्वेनि । तूर-
रववहिरियदिसा, अग घेतु पुराहितो ॥ १५ ॥ जा निगया पडिच्छति, ताव तेसिं विहारमइगलु । अरहंतघर पत्तो, देवेहिं कओ
महो तय ॥ १६ ॥ तहसणाओ जाओ, वहु वहुमाणो जणो पवयणमि । राया वि समाणदियचित्तो मुस्तावगो जाओ ॥ १७ ॥
पवयणनिमित्तविज्जा-धम्मकहायायमतपमुहेहिं । इय सासण पहायइ, को अन्तो अज्जवइराओ ॥ १८ ॥ गण चैव सुपसत्य-चलु-
पत्यावपुन्नजोगेण । परमोवगारगुरुणो नियगुरुणो तेनिं सुमरेमि ॥ १९ ॥

“आशावास समयसमिधा सचयेक्षीयमाने, स्त्रीनिर्माणोचितशुचिवचभातुरीचित्रभानो ।

प्राजापत्य प्रययति तथा सिद्धराजे जयगीर्यस्योद्गाढं व्यथित स सदा नन्दताद् देवमूरि' ॥३२०॥”

अह चिह्नरतो दाहिणदिसाए सामी समागओ वइरो । जिणमासणस्स देसेसु, जगमो जससमूहो ढव ॥ २१ ॥ मिमार्हियमि
जाए, जईहिं सुठी समप्पिया पट्ठणो । तेणवि मुत्तुत्तरगम्भरणाय ठविया सवणदेसे ॥ २२ ॥ पग्गुसिया सा पाजसियस्स आयस्स-

वस करामि । नुदपन्वि पवित्रेभ्येव पवित्रा पुरो हीति ॥ २१ ॥ यन्मोहो लो जाओ धो वसामो ध्वस्तपुत्रो मे । को
 स्रवलो वसाय, ताउमस्य नुज्य धव ॥ २४ ॥ निरमृष्टपवित्राव-मवसवविरोचमम भिरे । आण्डवपदाय वसविं
 नुज्य वस ॥ २५ ॥ अर वासवपवित्रिबे दुस्मिपले मावि आमिव वद्वि । दूतवमप्यु सीतो वद्विभो वरसेज्योति ॥ २६ ॥
 भविभो वप्यु । न बल वरवं वद्वि वरममोमेभ । धिद लीरि विमप्य, वरिभो मुभिभजति ॥ २७ ॥ अर दुस्मि
 वो वस, तस्मागस्त्यापुरवपति । कनमय्य गप्य, कनवरा मेरिही होर ॥ २८ ॥ पुरसुसिप पुरसुमिभो पुनं ये परे
 लो वनो जाओ । वसपको व निवाको य वनो दुरा वनो ॥ २९ ॥ विमजापरेदि विमजापर्वि हीय 'हेव । 'पुर
 एवपस्यता रेकवेदेदि वयवो ॥ ३१ ॥ वरिदय वस्य विमुसुवि वंवि वं सुमो ववो । सुमर ममगु वरदि-
 कोविन्यावप्यवपरे ॥ ३१ ॥ विमिवासी सवाय वेष वेषपवित्रावसिभो के वि । वं सवपास्यव, सुमिस्ममममिपु
 वरति ॥ ३२ ॥ इव वसे मुठवो वन विमवमेवामोमे । वरविं वरा-मरिपि जलेर सापुव ॥ ३३ ॥ वनर व वर
 वरिस्ताई, वरिं वरवरा मोस्य । व वसिस्वर विमजा वपदुपवाएव वि वरेमु ॥ ३४ ॥ वर वरव वरवं वंजस
 वमवि मुंवर वनो वं । अर वंजमवापेस्ता वा ववरीर वरवं ॥ ३५ ॥ वर वरं वरं वरं वरं वरं वरं वरं वरं
 वरवविदिप्यवस्य वरिस्तायो वरवको ॥ ३६ ॥ आण्डवेमि वंजवकवकवविरोव वरिभो । विरिभरसाविसीरो
 लो वरो वरवं वं ॥ ३७ ॥ वसुजापरेव, वरवरीरवसा वस वरिभे । वसुजापरेवमरवको वरवविभो ॥ ३८ ॥
 वरं विमरवरापरेवसा वरवोवमपरेव । वरविम वपु-मरवमवि वरिद्वि ॥ ३९ ॥ विरिभरवसा वपु वरवोवम-
 मुका वरं । वेव वर विमवविममु वरवीव ॥ ४० ॥ वर वरिभो वरवम वरं वरं वरं वरं वरं वरं वरं वरं
 वर वि व वरव । वरव वरं वरं ॥ ४१ ॥ वरं वरवि वरवमो वरवविम । वरवविम वरं वरविम वरं वरविम वरं

मुक्तो, थेरेहिं सय गया सेल ॥ ४२ ॥ अणुमग्गेणं लग्गे, समागओ सो वि खुङ्गो तत्थ । साहुअदिट्ठोणसणे, गिरिहेट्ठे चैव
 उवविट्ठो ॥ ४३ ॥ अणगाराणमिमाण, म पेच्छताणमणसासीण । न मणसमाही होही, इय दरिसाव न सो देइ ॥ ४४ ॥
 मज्झन्द्गिन्द्उम्हाए, तावियाए सिलाए विउलाए । आसीणो स विलीणो, खणेण नवणीयपिढोन्व ॥ ४५ ॥ पत्तमि तमि देवालयमि देवा
 उवागया तत्थ । महिम कुणति तुट्ठा, तूरवाढवरसणाहा ॥ ४६ ॥ सोऊणमिण मुणिणो, चमक्किया चितयति किं एय । जाणंति
 जहा खुड्ढेण, साहिओ उत्तमट्ठोत्ति ॥ ४७ ॥ दुगुणा गयसवेगा, सद्धासवधधुरा धणिय । तो ते दढ्ढाण-पहाणमाणसा चितय-
 तेव ॥ ४८ ॥ जइ ताव खुड्ढेणावि, साहिओ साहुधम्मपरमत्थो । चिरपालियपन्वजा, किं न वय साहइस्सामो ॥ ४९ ॥ उव-
 सग्गेउ लग्गा, पडिणीया देवया तओ तत्थ । काऊण सावियाए, रूव पुरओ ठिआ मणइ ॥ ५० ॥ पसिज्जण पट्ट तुन्ने, अब्बो
 सन्वेवि पारण कुणह । खाएह रडमडाइ, खल्लमोज्जाइ एयाइ ॥ ५१ ॥ तो त सामी सेल, अचियत्तावगहोत्ति मोत्तूण । आस-
 सन्वेवि पारण कुणह । खाएह रडमडाइ, खल्लमोज्जाइ एयाइ ॥ ५२ ॥ विहिओ काउस्सगो, सन्वेहिं खेत्तदेवयाए कए । पच्चन्वीहोऊण सा साहु नमइ
 त्रमन्नपन्वय-मारुढो सह मुणिसएहिं ॥ ५३ ॥ साहु उत्तमट्ठमिह । परमेसरेहिं परमो, मह विहिओऽणुगगहपसाओ ॥ ५४ ॥
 सन्वेवि ॥ ५५ ॥ भणइ अविग्य सिग्घ, साहु ! साहु पओववेसेण ॥ ५५ ॥ इदेण रहाल्लो, चैव
 सुविसालसिलावेट्ठु, तत्थ साहु ठिया जहा जोग । सिरिवइरसामिमुणि-कुंजरो वि पाओववेसेण ॥ ५५ ॥ इदेण रहाल्लो, चैव
 सन्वे पयाहिणेऊण । पणया अइवहुवहुमाणसालिणा नाण्णाणनिही ॥ ५६ ॥ तरुवरसिहराणि रहेण, जाणि कुल्लीकयाणि तेण तया ।
 अज्जवि तहेव चिट्ठति, ताणि खोणीहरे तमि ॥ ५७ ॥ लोएण रहावत्तोत्ति, तरस नाम पणामिय गुणओ । सिरिवइरसामिआरा-
 ह्णाए पावियएसस्स ॥ ५८ ॥ अह सह गुरुहिं सन्वे, महासमाहीए तत्थ कालगया । उत्तमसत्ता पत्ता, ते देवत्तं विमाणेसु
 ॥ ५९ ॥ अत्थमिए तमि जिणे, स सासणुज्जोयोणेक्कमाणुमि । वोच्छिन्ना दसपुन्वा, सघयण अद्धनाराय ॥ ६० ॥ सो वइरसेण
 साहु, साहुमई महियलंमि विहरतो । सोपारयमि पत्तो, नागलयापूणपडिहत्थे ॥ ६१ ॥ अहिगयजीवाजीवाइवत्थुवित्थारसुत्थिरा तत्थ ।
 नामेण मीसरी अत्थि, साविया भाविया धम्मे ॥ ६२ ॥ सा चितइ दित्ताणं, णे काला एत्तिओ अइक्कतो । सपइ इममि पत्ते,

गच्छ ॥ ५० विष्णुपरीतिं गच्छ ॥ विष्णुपरीतिप्रतिपेक्षस्य मुमुक्षुः । कस्तमस्तवादिप्रार्थनायाः स विधिभिरित्यर्थः । तस्यापि वक्ष्यमाणस्यैव हि
 दुःखस्य विपुलस्य पुनरिति स एतदुद्देशेन हेतुपुरेण स्थितमर्थो नमुनेष्वन्यथा कासीय तस्याप्येव गुणस्थितं प्रधानमिति तत्त्वतो (५१३) ॥
 विष्णुपरीतिरिति मुमुक्षुः । किमु स एतिसमस्तपुनरिति हि पठनीयम् स तद् एतिसति " विमतिविमतिः नापामद्वाद् ।
 एतत्परीतिरिति नि-ब्रह्मदमित्येवमाशयः । अत्रमेव यावत् यदेवमिति परस्परस्यैव पुनरित्यभि
 प्रत्यक्षं पुनरेवम्—

[illegible]

न कुणइ पुंनव व कम्ममइरम्म । जाणियवुत्तणे, वुत्त तो माउलेणमिण ॥ १३ ॥ मा सुण जणभणियाइ, धूयाओ तिन्नि मह
सुरूवाओ । पंयाओ सति तासि, जेठुमह तुज्झ दाहामि ॥ १४ ॥ तव्वयणाओ सुमणो, होउमिमो कुणइ सुट्ठु घरकम्म । पत्तो
विवाहसमओ, तो भणिया माउलेण सुया ॥ १५ ॥ वच्छ ! इच्छसु पयं, भत्त भत्तारमइसुहसहाव । सा भणइ ताय ! न इमं,
नियमा मरणे वि परिणेमि ॥ १६ ॥ पुणरवि विसन्नचित्तो, वुत्तो दाहामि वच्छ ! धीयसुय । पत्ते विवाहसमये, सा वि न त महइ
शुणेइ ॥ १७ ॥ उववरइ पायपक्खालणाइणा तइयधूयमयमणिस । परिणयणकण मणिया, अफोसर सावि शुणेइ ॥ १८ ॥ तत्तो
दुरतदोहगदुक्खवूमियमणो स नीहरिओ । अफोसिओ इमाहिं, रइमल्लहत्तो गिहे तव्य ॥ १९ ॥ परिममइ मणीवीट्ठे, भोयण-
त्याइएहिं परिहीणो । अच्चत दीणमणो, भिम्मापित्तोण जीवतो ॥ २० ॥ अइभिस्समुत्तअइमोगरोहगदारुणहुहत्तो । परि-
चित्तिउ पवत्तो, धीधी मह जीवियव्यस्स ॥ २१ ॥ ज सरिसे वि हु मणुगत्तणमि तुल्ले वि इदियगामे । भिक्कयाए जियामि
अह, एगे विलसति इह घन्ना ॥ २२ ॥ एगे वहति सोग, अज न अग्गेहिं किंनि दिव्वंति । अज्जनि न किंचि लद्ध, अह तु
एव किलिस्सामि ॥ २३ ॥ छट्ठिज्जइ धम्मकण, एगेहिं समुधुरा वि नियरिद्धो । वट्ठुठाणजजार पि हु, न चाज्जाण तप्परपि मए
॥ २४ ॥ एगे रियवति चम्पु, सतीसु वि नेव पवरतरणीसु । सकप्पोयणयासु वि, अह तु तोस परिवहामि ॥ २५ ॥ जयक-
णयच्छविं पि हु, एगे जपति असुइय वेए । रोगसयविहुरिय, अप्पणो य तमह तु सलहेमि ॥ २६ ॥ जय जीव नंद एव,
एगे शुब्बति मागहज्जेण । अफोसिज्जागि अह तु, निन्निमित्तंवि भिस्सगओ ॥ २७ ॥ फरुसपि पयपत्ता, जाणिति एगे जणा-
णपरिओस । आसीसाओ दिन्तो वि, अद्धचद लक्षमि अह ॥ २८ ॥ अइपउरपायनिहिणो, निहीणचिट्ठु(चित्त)स्स दुत्तत्तत्तास्स ।
किं जीविण्ण मह नणु, मरण चिय दुक्खविसारो ॥ २९ ॥ इय चित्तिज्जण सुचिरं, अमुणतो रम्मधम्ममगमयं । वेभारसेलसि-
णं, आरुइं जाव मरणत्थ ॥ ३० ॥ ता अंतराणमणो, सगापवगेसु गमणनिस्सेणी । तेण कयकाउस्सगो, एगे विट्ठो महा-
साह ॥ ३१ ॥ तयतेयनिरतरत्तारुखरेहाभिगामुत्तीए । जो सहइ रयणत्तिम्मलथिरयोरयभोज्व ॥ ३२ ॥ नासाधसन्निचेसियधिरमं-

[illegible]

“ एवं हि ब्रह्मपुत्रस्यै चारुको विशेषगन्धर्विरेव सदा संवसन्निर्दिष्टीकम् । एकारं मुनि न तस्य स तत्त्वोऽप्यसत्स्वपमानैककरो
लभु षोडशरुपा ॥ ३८ ॥ तस्मन्मुखादिभ्यो सा सारणा मुनिगुणस्यैव पवित्रुतो । विष्णु मे तिस्रस्त्रिय वरिषा गीम हि तं
करो ॥ ३९ ॥ मन्मथमन्त्रिणरपीरतं, तिस्रस्त्रियविर्वाग्लिखकस्यै । एतच्छीमु त्रिणासो सारथि स्रीकम् वरिषाश्च ॥ ४० ॥
निर्गन्धवा गन्धी परलीलकज्जने विषकमुने । तस्मन्मुपकैरं विव एवं तु सहावसिर्वा मे ॥ ४१ ॥ एवं न कुम्प सौते, एतस्यै
स्मिन्निव न तु निद्रावस । “ तनुस्मन्मुखात्मा, सत्ये रोसा हि वृष्टि गुण ॥ ४२ ॥ ” वरुणीय तस्मन्मन्त्रिणे मुनिश्चिपमिदं
कम्पन्ति सौदरे । परिमल विदुष्यमि वप्य त्रिभिर्गुणै पयसोरे ॥ ४३ ॥ इव त्रिभिर्मय यज्ञो पञ्चव्याख्ययो महासुखियो ।
पञ्चाभिजो निरमं सत्यं छे मरिचोकोपि ॥ ४४ ॥ समश्चिद्विष एतारस ज्ञेयो सारिषसकमुत्तमो । गीष्मो वंशानो विर
ए समसद्युमिचग्नयो ॥ ४५ ॥ ब्रह्मण-स्मय-मुखाज्योति, मास यमाशकमयेति । इत्यत्राष्टि-रक्षणगति-उदयेति परिग्रोसिक्करोते
॥ ४६ ॥ आत्मो विमुक्तकेसो, अक्षय्यलीसोरे ब्रह्मभुजियो । आत्म वपयिषतो त्रिकेयो मरिचिगिरिम् ॥ ४७ ॥ सिद्धो य वपयि
मुच्ये सोधीरो ईशरो य वरिषयो । ज्यो य सोममुलो ज्योतेर्ज्यो त्रिभुवनिकम् ॥ ४८ ॥ तस्यै न त्रिभुवनकेयो ज्योतेर्ज्यो त्रिभुवनो
विषयोरेति । वरुणी विव सज्जगदो महासहुरोम तपीरो ॥ ४९ ॥ अथविष्य वपयविष्य तुल्ये ब्रह्मपुत्रिण जीविय मरये । योयि
१ वपयिष्य । विपयि ॥

अवमाणे वि य, सो सन्वत्य वि सममाणो ॥ ५० ॥ कुणइ गुरूण सयासे, अभिगह दसविहे वि समणण । वेयावच्चे नेन्दइ,
 छट्ठपइन्न लहु तवे वि ॥ ५१ ॥ इय जाव नियपइन्न, परिवालइ सो अखडपरिणामो । धहुवाससहससेहि, गरहिं तो त महासत्त ॥ ५२ ॥
 सोहम्मसहामज्झे वरवेयावच्चत्तिञ्चल चरित्त । सथुणइ अमरनाहो, अहो कयत्थो मुणी एसो ॥ ५३ ॥ वेयावच्चंमि थिरो, न सदहिय
 सुरेहिं त दोहिं । काऊण साहुवेस, एगो वाहिं ठिओ ताण ॥ ५४ ॥ वसहीए गओ वीओ, गिम्हे गयतरणिताविओ स मुणी ।
 छट्ठतवचरणपरणनिमित्तमुक्खिवइ जा पढम ॥ ५५ ॥ नवओडिसुद्धकवल, तावाऽऽहरिय सुरेण जइ कोड । अत्थि मुणी इह गच्छे,
 गिलाणपडियरणकयनियमो ॥ ५६ ॥ पडिजागरओ गिलाण, विसमावत्य इम निसामेउ । तो नदिसेणमात्, समुट्ठिओ उज्झिउ कवल
 ॥ ५७ ॥ केणोसहेण सज्ज, कहिं कहिं अत्थि सोत्ति जपतो । सुरसाहुणा वि भणिय, पाउम्वाल्लेण अमिभूओ ॥ ५८ ॥ सो
 चिट्ठइ अडवीए, त पुण निल्लज्ज एत्थ निञ्चितो । भोत्तु महुराहारे, सुयसि सुहेण अहोरत्तं ॥ ५९ ॥ वेयावच्चकरोऽह ति नाम
 भेत्तेण विहियसतोसो । ता भणइ नदिसेणो, न पमायाओ मण नाय ॥ ६० ॥ पणमिय पुणो पुणो वि य, स्वामिय तो अमरसाहुणा
 एसो । तक्खेत्तकालुद्धल्लम बहुओसहससमूह ॥ ६१ ॥ आणानिओ जल पिडु, उन्ह तो सुरवरेण पदेगेहं । विहिया अणेसणा से,
 तहवि अवीणो सुर छल्लिउ ॥ ६२ ॥ घेत्तूण तय सव्व, सपत्तो तरम साहुणो पसे । तो त दट्ठु म मुणी, फिर छुट्ठो जंपा
 एव ॥ ६३ ॥ चिट्ठामि अहमरत्ते, रोगमहावेयणाए अक्खो । त पुण पाविट्ठनिकिट्ठ-डुट्ठ । चिट्ठमि सुह मुत्तो ॥ ६४ ॥ निम्भ-
 चिट्ठओ वि एरिसवयणेहि पुणो पुणो वि खामेइ । अमय पिव तन्वयण, मन्नइ स महामुणी सव्व ॥ ६५ ॥ कइ निरुओ
 कायव्वो, अयत्ति जिञ्झतएण असुहाओ । अणुजाणाविय असुईवलित्तमग नियकरेहिं ॥ ६६ ॥ पम्वाल्लिउ कओ सो साहू
 खधमि नदिसेणेण । रालियमि पए ताडइ, सिरमि तं करपहारेहिं ॥ ६७ ॥ सुचइ दुग्धमसुइ, उररि सो नदिसेणतमनिहिणो ।
 खारविसेसेण व जेण, झत्ति तच्छिज्जाए अग ॥ ६८ ॥ ससरीरगस्स गुरुगिरिसिलाए लोहरस वा कुणइ भार । जपड किं रुढिण-
 करेहिं, धरसि पाविट्ठ मज्झ तणुं ॥ ६९ ॥ किं न धियणसि पीड, परस निम्भगसेहर ! अणज्ज । इय निट्ठुर भणतस्स, तस्स

सो रविरेवमुष्णी ॥ ७० ॥ पित्रा एवं समाधिं, करोमि सत्यं हसत्य यजमि । अं पितर करोमि नीलं मिच्छामि हुक्मं तस्य
 ॥ ७१ ॥ एव विदितम्य पश्यत, मयं या दुष्टं निष्कामे देवे । गंत्य निष्कमसिद्धिं, करोमि नीरोमत्तं पुण्य ॥ ७२ ॥ ततो
 गुरोरे विमोक्षेय कोटिशतं काव्यमो नरा एवो । साधुचित्तमुपजन्म न निष्कामो महाशयो ॥ ७३ ॥ एव रोमि कवचमुपयुक्ति-
 तीरयेच्छास्त्रसिद्धिं । निष्कमं कथाम्, कवचिन्विनयपुत्रस्तोत्रं ॥ ७४ ॥ अस्तुर्द्विषाससीफमस्तुमसुमिद्वेदिं परिशिष्टम कथं ।
 एतिसपतनिष्कमं नमिच्छत्य युमि सुमेध ॥ ७५ ॥ कथं सुतपस्वसंविद्ययुमि देवतपस्वकृष्णसिद्धयः । कालासमकृष्णसिद्धिमेकमव
 दुश्चिर । यमो वे ॥ ७६ ॥ तं योजेते को को पश्य एवमिदं निष्कमं । माये विर्यममाये विष्णव इव तं मुनि बोधं ॥ ७७ ॥
 एतरे निष्कमुत्तं वास्तवपदं को कथय । विष्णुत्तं कोत्तया ततो साहू नि विष्कसिद्धिं ॥ ७८ ॥ निष्कमसिद्धो गंतुं, गुरुव्य
 वस्तुज्योते तन्मिदं । साजोपचमिमात्रोप, कथं तं देवुत्तं ॥ ७९ ॥ अस्तुर्कसिद्धं परिदृष्ट, कथं साधुत्तं कथं विरक्तं ।
 एव एतरेवकथं, निष्कं सवचिन्विमुद्रमो ॥ ८० ॥ एवम वाससए रोपपत्न्य हरिणु समकथं । विरिष्कस्यो को को परि-
 वार वा यमोपदं ॥ ८१ ॥ एव अस्तुर्द्विषमपरिष्कस्येव तं वसिष्ठेवसाहस्य । रोहता संवतिर्ध, गवधे क्व सपस्वपरीष ॥ ८२ ॥
 कावो क्व अस्मिन्ने विदुः सावित्रो न अस्मि । एव अस्मी-वप्य-कवचिन्विषससंसारमादेव ॥ ८३ ॥ कतिवाय वि-
 साहस्य देव विद्विधं निष्कमं इव । क्व यथा तवस्तु कथं, समसिवा ना कथयत्ययि ॥ ८४ ॥ इत्येव एवं तद्विषमकथारव्यो
 सपस्वमुद्रपत्न्यो । निष्कसिद्धिगविद्विष्मिपुत्रकथनो अस्तुसमिद्धी ॥ ८५ ॥ क्व एवमपरपुत्रकथनं गुंकावो गवधेव एतं ।
 एव एव निष्कस्येव, सोदृष्टा वसिष्कमसिद्धं ॥ ८६ ॥ “ क्व कवचिन्विना कथं विष्णुत्तं, करोमि योगविनिर्वाणमवा । इी कवचिन्विना
 कवचानस्य, स मत्तं मत्तको वराह ॥ ८७ ॥ तो यतिर्ध एवो सपस्वकथंमि वासुरो कथरो । ततो गुंको ससावो, सुंकावो
 कथं तं मविमो ॥ ८८ ॥ अस्मि पुमसुविष्णु, वास्तवसमुद्रोपेव गुरोव । विमिधेसिद्धिं खोरिष्णुपुत्रकं सुस्तुविष्णुत्तं ॥ ८९ ॥
 सुस्तुमो हरिसंते कंवापविद्विनि कथं मत्तको । तत्ता सुपुत्रमत्तव, एव एसाप पुण्य कथं ॥ ९० ॥ यत्तो कवचिन्विना

१ अक्स्वोभो अथिमिय सायरा १ ह्रिमव । तह १ अचल ७ पूरण ८ धरण-नामा नवमो य ९ अभिचदो ॥ ९१ ॥ अह नन्दिसेणदेवो,
 चविऊणेयाण सोयरो जाओ । १० वसुदेवोत्ति दसरो, दसमो निस्सीमसोहरगो ॥ ९२ ॥ कुती मही य दुवे, भयणीओ ताण तत्थ
 वसुदेवो । अहिगयअविकलनिम्मलफलाकलावो सुहसद्दावो ॥ ९३ ॥ जह जीवजस परिणावइसु फस करित्तु सवयस । रुसिऊण
 निग्गओ जह, एगानी सोरियपुराओ ॥ ९४ ॥ भमडत्तो महीमडलमणेगकन्नाओ जह सयन्नाओ । परिणिसु सेट्टिसामतमतिनरत्त-
 यरराईण ॥ ९५ ॥ वरिससय ते परिणीय, रोहिणि जह असेसऊडाओ । घेत्तूण विमाणेण, सपत्तो सोरियपुरंभि ॥ ९६ ॥ कंसेण
 जहा नीओ, तओ वि महुआए अप्पणो पासे । परिणाविओ सभइणि च, देवइ देवयस्स सुय ॥ ९७ ॥ जह रोहिणीए रामो,
 जाओ जह देवईए गोविंदो । जह रिट्ठनेभिसामी, सियाए सिरिविजयजायाए ॥ ९८ ॥ विहिओ जह जम्ममहो, छप्पन्नदिसाहु-
 मरिगाहिं निहे । वत्तोसवासवोहिं व, तस्स नेऊण मेरुम्मा ॥ ९९ ॥ फसभण्ण जह जायमेत्तओ सउरिणा सय नेउ । पग्गाणिणा
 निसीहे, गोविंदो गोडले मुफो ॥ १०० ॥ जह गोडलस्स मज्जे, नवजसोयाहिं पानिओ विद्धि । केत्तेसु कइइऊण, कसो मचाउ
 जह निहओ ॥ १ ॥ जह जीवजसावणोवजायफोवो निवो जरासधो । पेम्सि सु जायवोवरि, कालमुय कालदूय च ॥ २ ॥ जह
 जायवा जवेण, नट्टा पत्ता सुट्ठविसयमि । जलणे पवेसिओ देवयाए कालो जह छलेण ॥ ३ ॥ जह धारवई कचणरयणमई नि-
 म्मिया कुवेरेण । सफाऽऽसाओ रेषयतिण हरिफण गरुई ॥ ४ ॥ जह रायजरासधो, सपत्तो सब्बजलमसुदण्ण । हरिणा कओ
 कबधो, लद्ध भरह्खचक्तिं ॥ ५ ॥ भयव अरिट्ठनेगि, जह जाओ धम्मचप्पट्टिण । जायवधग्ग निवुइपुरीए पायं पपणिसु ॥ ६ ॥
 तह एमाइ असेसं, वित्थरओ रिट्ठनेमिचरियमि । भणिय चेव बुदेहिं, तत्तो झिय त (मु)सुणेयव्व ॥ ७ ॥ फिर ताय दस
 दसारा, पच बलाई तहा महावीरा । पज्जुन्नप्पमुहाण, अधुट्ठकुमारफोडीओ ॥ ८ ॥ दुइतकुमाराण, सट्ठिसहस्सा य सयपमुहाण ।
 रुप्पिणपमुहस्सतेउरस्स वत्तीसई सहसा ॥ ९ ॥ एणसिमादियच्च, सन्वेसिं फेसवो सया कुणइ । इय हरिगुलविउलत्त, तस्सासि
 वियामहो सउरी ॥ १० ॥ यथा नन्दिणेनेन परपभाणोऽपि देवे क्षमा कृता यतिधर्ममूलत्वेन मोक्षान्नत्वात्तथा साध्वन्तरेणापि कृतोत्पाह—

सप्तमस्तोत्रमप्युपलक्षणं सीरीसे पत्नीरूपे विवर्ण । गायतुरासौख्यं मया तदा इया आ गिरं एतो ॥ ५५ ॥

सप्तमस्तोत्रं — परमिगदगोः सारसुनिमलानि रात्रमुपशान्तिनं च पात्रद्वयप्रयत्नानिोपर्यभाप्य गायतुरासौख्यं धर्तरे प्रीतिरुत्पत्तिं निजकं तथा समा कृता कथा 'विष' — मोक्षं प्राप्त इति समर्थं ॥५॥ कथानासावगये न तुमयेका स्थितिं प्रदुष्यन् —
अति बली कारणं पतिविषय मात्मदुःखनमिच्छित । आ प्रोयज्यतु रीरुपति, अति इरादिब भवतिदुःखानि ॥ १ ॥
वर्हि पयस्मत्सोदिसिखिज्जति, सुखि मयागद उच्य न पुत्रति । अगिगसिगसिप्येगिति, पयवति मयिबु न खेगिति ॥ २ ॥
कनइ वि(च)पुण्ड्रिपरस्यार, कपयन्तु कतिदिं पितरः । पयस्वरस्यारि ९ पुका पुनवर्ममगदमिदरे युका ॥ ३ ॥
अनु निव निरुखर भेसि मागत्र, मासति ईनु तव्य अवगात् । एवणासुम्यमिदुमुनिचिदु, मेमिचिमेतरे ओ एवदुत्त ॥ ४ ॥
उवसं अचद कलिली गली सकलगत मतिं प्र कल्लि । विहरेत मिमिदमिचिमय कदि कया एता एवमद ॥ ५ ॥
मुम्येचमिन्नर गिरि गजिन्नर उच्याराम भोगोमातु । तत्रगति निवमिदिं किं मयमिदि भवमयमनेदुर मातु ॥ ६ ॥
किव देव देवि देसव तुका नरभयमरमागुगल्लमग । मयि सुविदिं त्राप विरल्लपरार, कगुमारि पादुख्य परदुकार ॥ ७ ॥
नर देवदेविदिं मुमिदुप विहरेत यवममयि वदुत्त । विदिं त्राप अकिमगोति वदुत्त वरगतु विरन्तो पोदमदु ॥ ८ ॥
तो मादुमीदिं पितरेयि वदि किम भेलि माद देव न देवि । ता वर विरममरागात्र कवदुत्तुव गदुत्त व विव विगाव ॥ ९ ॥
विहरेयि कव देवद वदुत्त वदुत्तुयि वदुत्त । सुवि मयिबलपु गुणममयमनु अद विरसंयु अनुमयल्लमनु ॥ १० ॥
विहरेत्त देवदेवि तदि विमममयि मोकमिदिं वदि । एवमेति वदुत्ततो कव एतु मयवतु मुमुचिदि कवमयु ॥ ११ ॥
भोगोमा सुमिन्नर देवमेतु अनुवद वदुत्तु पुत्त मयुमयु । विहरेयि वदि ६ मोकमदि, विपयपरमलि कवमेमिदि ॥ १२ ॥
ते वि इ विहरेयि विय मियवद, विविपद विदि वयचिन्नं । किं अनु यगात्र मुयि संयवद, वार वार परि एव इदं ॥ १३ ॥

पय पणमि वि पुन्छइ सुणिहुमार, ते देवइ तो घरभत्तिसार । किं तुम्ह साहु विसिमोहु पछु, ज वार वार मह घरि उगेहु ॥१४॥
 अह लहइ न कथइ एथु थामि, धणधन्नसमिद्धइ भिक्ख सामि । अतरियचित्ति अहवावि अम्हि, अवरे वि मुणामि ते चेव (अ) तुम्हि ॥१५॥
 अह पभणहिं साहु महागुभावि !, परमत्थु कछु (सु) मुणि एका भावि । भहिलपुरि अन्त्रइ नागसिद्धि, तसु सुलमभजा पद्मेम्मसिद्धि ॥१६॥
 जिणधम्मि रम्मि अगुरायरत्त, तो दोवि देवगुरुपायभत्त । सुय अम्हि ताए सुम्भरिस्वरूव, जण छावि पुनकारुक्क ॥१७॥
 पडिबुद्ध धम्मवेसण सुणेवि, महि विहरु नेमिहिं रिन्व लेत्रि । ता जाणउ तिहिं संबडणहिं, परिवाटि पत्ता ते तुज्ज मेदि ॥१८॥
 इय सा निसुणती हरिसु वट्ठी रोगचयिकायलय । मुणि दोवित्ति ववर मुहु अङ्गिरर चितइ तम्पणि तोसगया ॥१९॥
 हउ जाव नियउं ए साहूसीह, हरितुल्लख्य रज्जइ निरीह । तान सइ ह्मइ विहसेइ चितु, न अभियारि नयणिहिं निहिचु ॥२०॥
 कय सत्तल्लु किरि कन्हु ण्णु, सिरिउन्नुसुलछियवन्नेयेसु । हउ थाललालि अइमुत्तिवुत्त, जीयत जगुत्तम अट्टपुत्त ॥२१॥
 ता होहिं महारा अगजाय, ते छावि साहु निरु कन्हभाय । हयनिहिं त्रिलासि केणापि पत्त, तहिं सुलसतागमविदि मुगत्त ॥२२॥
 पसरुट्ठिय जाइवि जिणसगासि, सो पुच्छिउमुमिच्छइ नाणरासि । नियपणि परिट्ठियत्तकणेण, किर काइं करेयउ दप्पणेण ॥२३॥
 रवि उगमि देवए पत्ता देवि, जिणनाह पासि रहि आरुहेवि । पणगित्तु पुरट्ठिय सा सुणाणु, बोक्षाइ अवमरि शुयणभाणु ॥२४॥
 ससुरासुर परिसहिं धम्मफरिसहिं तसु टगमग जोयतिहहि । देवइ आमतिवि गुरु अनुत्तिवि सामि पयपइ दयउदहि ॥२५॥
 पइ धम्मसीलि चित्तिउ जं चित्ति, त सन्नु चेव नहु कावि भति । ते पुत्त तुज्जु हरिणेणभेसि, सचारिय अवमरि सुलस रेसि ॥२६॥
 मयवन्छहिं ताहि छ अंगजाय, तुह अपिय फसह मारणाग । नियतणय विओगविषागम्मु, तुह फलित एउ फित सइ जु कम्मु ॥२७॥
 पइ पुन्वभवतारि रयणरत्ता, अवहरिय सवकिहिं आसि सत्त । तहिं छावि गुफरकायउद, सुमरिस्वरूवकारि अत्तउ ॥२८॥
 धिलवतियाए तसु ताह मज्झि, पइ ण्वहु तमणित सुगुणमज्झि । इय सत्तरयणचोरिएतणउ, पइ पत्तउ फल्लु मणहुप्पन्नु घणउ ॥२९॥
 ज रणिण पुण्डित्ठिय रयणु एणु, तिणि हरि जणेइ तुह मुहु अणेणु । इय सुणिवि देवि देवइ निरुत्तु, महु मादुरु नेमिजिणनाह तुणु ॥३०॥

[illegible]

इय सवोहि वि माइ चडावइ, रहवरि हरि नयरीहि जा आवइ । ताव तासु त पिक्खिवि विप्पहि, सिरु पुट्टउ सयखडु दुरप्पहि ॥७८॥
 जायवचूहा/मणि जाणित सोमणिविप्प दट्ठ गयसाहुसिरु । तउ काल्बलहिहि डिडिमसदिहिं कब्ढाविओ नयरीहि निरु ॥७९॥
 “उत्तम अनइ निसग्गि न दुफहिं, मज्झिम अन्नि निवारिय थफहिं । अहमह अनउ निरुभइ राउलु, अन्नह होइ लोगु अइआउलु” ॥८०॥
 गयसुकुमालमहासुणि मारणि, उत्तमग्गि चिय अग्गिहि जालणि । अन्डिसु कोइ नेव जायवजणि, जो न जाउ अइहुक्खिउउ तक्खणि ॥८१॥
 तिणि वेरग्गि लग्गि अइअगलि, विणु वसुदेवि एग्गि जस उज्जलि । नवदसारपण्वज्जपवज्जहिं, परिवारिय पाएण समज्जहिं ॥८२॥
 साग्गि माइ सिवदेवि महासइ, सव्वविरइ सजसु उल्लासइ । सत्त पुत्त अवरिवि वसुदेवहिं, तहिं अवसरि वरसजसु सेवहि ॥८३॥
 जउकुमार दुव्वार विविक्खिय, जिणसग्गसिजइ सिक्ख सुलक्खिय । कन्हि सक्क सन्निव दिक्खाविय, नहु कयनियमि कावि परिणाविय ८४
 इय गयसुकुमालिहि चरित अन्नलहि अइसाहसनिव्वाहवरु । जो पढइ भत्तिभरि गुणइ महूरसरि जाइ दूरितसुदुरियभरु ॥८५॥
 ॥ इति गजसुकुमालसन्धि ॥ किमित्थेप मुनिरेव सोढवान्त्याह—

रायकुलेसुडवि जाया, भीया जरमरणगन्भवसहीणं । साहू सहति सन्वं, नीयाणडवि पेसपेसाणं ॥ ५६ ॥
 पणमंति य पुव्वयर, कुलया न नमंति अकुलया पुरिसा । पणओ पुव्वि इह जइजणस्स जह चक्कवट्ठिमुणी ॥ ५७ ॥
 जह चक्कवट्ठिसाहू, सामाअसाहुणा निरुवयारं । भणिओ न चेव कुविओ, पणओ बहुअत्तणगुणेणं ॥ ५८ ॥
 ते धन्ना ते साहू, तेसिं नमो जे अक्कज्जपडिविरया । धीरा वयमसिधारं, चरति जह थूलमहमुणी ॥ ५९ ॥

‘रायकुलेसु वि’ गाहा ॥ स्पष्टा ॥ नवर “पेसपेसाणं” ति कर्मकरसत्कर्मकराणामपि ॥ ५६ ॥ विनय प्रतीत्योपदेशान्त-
 रमाह—‘पणमति य’ गाहा ॥ किल स्तोक्पर्यायो यतिर्महापर्याय यतिं प्रथम वन्दते, महापर्यायस्तगनुवन्दते इति स्थितिः । ततः

दाणमाईहिं । उववरिया तो तीए, भणिओ सो कहसु कज्जति ॥ ८ ॥ वज्जरिय तेण तए, भणियव्वो तह कहपि मतिवरो । जह
 रायपुरो कव्व, पढतय म पससेइ ॥ ९ ॥ पडिसुयमिमीए बुत्तो, मती किं वररुइ न सलहेसि । तेण पयपियं कह, मिच्छा-
 दिट्ठि पससामि ॥ १० ॥ अह पुणरुत्त तीए, भणिरीए पडिसुय अमच्चेण । रायपुरो पढमाणो, पससिओ सो सुपडियति ॥ ११ ॥
 तो अट्टसय रत्ता, दीणाराण द्वाविय तस्स । जाया पइदिवसपि हु, एत्तियमेत्ता य से वित्ति ॥ १२ ॥ अत्यक्खय पलोइय,
 भणियममच्चेण देव । किमिमस्स । दिज्जइ वज्जरइ निवो, सलाहिओ ज तए एसो ॥ १३ ॥ भणियममच्चेण मग, अविण्हं
 मणइ लोक्कव्वति । सलहियेयस्स तओ, रत्ता पुट्ठो कह एव ॥ १४ ॥ तेण भणिय मज्झ, धूयाओ वि हु पढति जे एव ।
 उचियसमग य पत्तो, पढणत्थ वररुई प(त)त्तो ॥ १५ ॥ जवणियअंतरियाओ, घरियाओ मतिणा सधूयाओ । जक्खाए पढम
 वाराए, अहिगय से पढतस्स ॥ १६ ॥ तो तीए नरवइणो, पुरओ अविण्हमुजरतीए । वाराहिं दोहिं वीयाए, आगयतीए बुत्तमि
 ॥ १७ ॥ तइयाए वाराए, तइयाए अहिगय च बुत्त च । एवं वाराबुद्धीए, सेसिगाहिं पि उवल्ल ॥ १८ ॥ तो कूविण्णं रत्ता-
 द्वारमवि वारिय वररुइस्स । पच्छा सो गगाए, जतपओगेण दीणारे ॥ १९ ॥ ठविज्जण रयणीए, पभायसमयमि सयन कांडं ।
 पाएण इणइ जत, तत्तो गिन्हइ दीणारे ॥ २० ॥ भणइ य लोयाण पुरो, थुइठुठा देउ मज्झ गगत्ति । कालतरेण रत्ता, सोउ
 सिट्ठ अमब्बस्स ॥ २१ ॥ तेण भणिय जइ मह, पुरो इमा देव । देवता देउ । वगामो य पभाए गगाए पडिस्सुय रत्ता ॥ २२ ॥
 अह मतिणा वियाले, पञ्चओ नियनरो समाइट्ठो । गंगाए पच्छओ, अच्छसु ज वररुई सल्ले ॥ २३ ॥ किपि हु ठवेइ त
 गिन्हिज्जण त भइ ! उवणमेज्जासु । गतूण नरेण तओ, आणीय दम्मपोट्टलिया ॥ २४ ॥ गोससि गओ नंदो, मंति य पलोइओ
 थुणतो सो । गगजले निवुडो, थुइअवसाणमि त जंत ॥ २५ ॥ करवरणेहिं सुचिरपि, घट्टए जाव वियरइ न किपि । अचंत-
 विलम्बणत्तण-मणुपत्तो वररुई ताव ॥ २६ ॥ पायडिया सयडालेण, राइणो सा य दम्मपोट्टलिया । हसिओ य राइणा तो कु-
 विओ मंतिस्स उवरि तओ ॥ २७ ॥ चिन्तयति च—“ पादाहत यदुत्थाय, भूर्धानमधिरोहति । स्वस्यादेवापमानेऽपि, देहिनस्तद्धरं

एता ॥ २८ ॥ तत—आरुखो विपुला, एकोइउ वपसा च सपकाओ । पीकाई काण्णो सिरीयस भरीसोभार ॥ २९ ॥
 सिरीए काकाई, पक्कन कारेए एव च । कपरियए करिये, वरसणो मंथियासीए ॥ ३ ॥ पाणिजडिमेव तयो ठेव
 दियण मोओ राव । संपका—सिप—वरा—उमेसु नादिबणि एम ॥ ३१ ॥ एउ ओउ न निपका, च उक्कसु करेसा । मंथु
 एउ पावेमिणु, सिरीओ एम उमेसा ॥ ३२ ॥ सुनिच च इयं एता वरेदि वेदुनिच च मंथिभि । कीरणाई इउठु, पक्कन
 काकाई वं ॥ ३३ ॥ चिं रत्ने ठेदि, पुमिओ एव ठिओ पण्णो । सेवणसस वळेमेसु, मिआकास मंथिस ॥ ३४ ॥
 “ एव संमसरोउमीदि, कैटिप्पससणम् । तदि कटयान्णविपुअप्पसिम् ” ॥ ३५ ॥ इमिच तं तावे, सवसओ मंथि
 रमि मण्ण । कर सिरीयस पुसव ! एव मायेउ सजावे ॥ ३६ ॥ जा न मयिस्सामि का, ता एओ पाण्णिविचि वण्ण ।
 मे मारिब्बवि हुमं ठाए सिरीए लो कजा ॥ ३७ ॥ सुववाठेव ममिच, तकाओ मयिस्समि मचि पुचं । मिण्णवराकन-
 कळे मारिब्बु वं गवसंओ ॥ ३८ ॥ उक्कयिक्कसासंकिम्मेव पमिण्णमिंमंथि सिरीए । एव वेव पाप्पविपस सौसमेयस
 विमसि ॥ ३९ ॥ विविच च—विचयिक्काळे ! एव इववि चि कम करिओ मि वए । कि रे विव च पुठं, मर सिपे
 वरमज्जस ॥ ४ ॥ इहा जरो ककळदि, वसिरो पण्णो च मंथिनिओ । मयिओ सिरीए तयो, ऐव कळे वासमेव ॥ ४१ ॥
 मोण्ण वप्पकळं, लमिक्कळं कुंमंथि वमिण्ण । कज्ज वक्कमेवा काणीअदि क्क पण्णो ॥ ४२ ॥ तता—ओ हुमं पवि-
 हाओ, ठेव रिक्क चि नसि मे कळ । लो ओ एता पुओ पविपम्भु मंथिपमेव ॥ ४३ ॥ ठेव मयिचं पाव वेटो मे वट-
 मरमज्जो चि । करसमं से वरिचं वेसाए मिदे वलेउस ॥ ४४ ॥ वराणिओ व एता पुओ च मयदि मंथिपवि(मि)दि ।
 ठेव मयिचं पिओमि एएव वेमिओ पावे ॥ ४५ ॥ वमिदिवक्कमेवणये एव च ओ विमिचं सपाओ । मिक्ककावकाव के
 पोव विच सोकणंति ॥ ४६ ॥ सोक्के चि ॥ गेवचं नएए वलं कळे इमेदि तयो । वेवमममज्जओ, पुओ मि पिओव
 पिओ ॥ ४७ ॥

“ भ्रातृश्चित्तसखे ! विवेक भगवद्भावाचार रे रे गुणाः, कौलीनत्वमपि क्षमे भगवति व्रीडे सखि ! श्रूयताम् ।
विद्याभिः परमश्रेणे च मया नीताः पराशुभ्रति, तत्किं मामपहाय यौवनवने कुत्रापि यूय गता ॥ ४८ ॥

हृहो स्वान्तसखे ! कृताञ्जलिह स्वामिन् समादिदयता, वलग्नायुविलोलतुलतरला धृतिं विमुञ्चायुना ।
वैराग्यामृतसिन्धुसान्द्रलहरीलोलच्छटाच्छेदनैर्जावाः साम्प्रतमन्य एव हि वयं तत्किं भवशापलैः ॥ ४९ ॥ ”

ततश्च—काऊण पचमुट्टियलोय सयमेव गहियमुणिवेसो । गतूण भणइ निव, इम मए चिंतिय राय ! ॥ ५० ॥ उववूहिओ
निवेण, नीहरिओ मदिराउ स महएण । गणियाए घरे जहत्ति, जोइओ राइओ जतो ॥ ५१ ॥ ददएण मयकलेवरदुग्गधपहेण
वक्खमाण त । रन्ता नाय निव्विन्नकामभोगो महाभोगो ॥ ५२ ॥ ठविओ पयमि सिरिओ, इयरो सभूयविजयपयमूले । पव्व-
इओ अइज्जग, करेइ विविह तवच्चरण ॥ ५३ ॥ सिरिओ सया विचिंतइ, न कय वइरसोहण जेण । किंतेण माणुसायारवारिणा
जबुणेण जए ॥ ५४ ॥ सिरिएणुवयरियाए, वेसाए कयाए पाइओ मइर । रायत्थाणुवविट्ठो, जा चिट्ठइ वररुई ताव ॥ ५५ ॥
सकेण सिरियस्स, कोइ अप्पेइ पउममेगेण । रायसहाए ओसहवासियमेगे च वररुइणो ॥ ५६ ॥ उव्वमिया सा सहसा, सिचि-
यमेत्तेण तेण तो तस्स । सजायपक्खण, निवेण भणिओ तओ मती ॥ ५७ ॥ पायच्छित्त ज किंचि, एत्थ त कारेवसु पावमिणं ।
तो तेण तत्तत्तवय, पाइय सो मारिओ मरुगो ॥ ५८ ॥ अह विहरतो पत्तो, कयाइ पुण तवय थूलभइसुणी । सभूयविजयगुरुणा,
सद्धिं सद्धम्मनिरयमणो ॥ ५९ ॥ पत्ते वासारत्ते, तिण्णि सुणी तिक्खभवभजव्विग्गा । गिन्हति कमेणेए, अभिग्गहे दुग्गहसरूवे
॥ ६० ॥ एगो सीहगुहाए, अओ दारुणविसाहिवसहीए । कूवफलयमि अन्नो, चाउम्मास ठिओऽणसणो ॥ ६१ ॥ भयवपि थूल-
भहो, कोसागेहमि तवमकुच्चतो । ठामिस्ति विन्नवतो, गुणव गुरुणा अणुन्नाओ ॥ ६२ ॥ सपत्तो घरदारे, तुट्ठाएऽञ्जुट्ठिओ जहा
भग्गो । एसो परीसहेहिं, भणाहि ज काहमेत्ताहे ॥ ६३ ॥ पुव्वो व मुत्तरइमदिरम्मि उज्जाणमज्झयारमि । देसु निवास दिन्नो,

मुचो समोदिति रवेति ॥ ६४ ॥ यत्किंच विवेदिकणीं सज्जनानामप्युचिष्य एव । यथा दीपगद्गदा कञ्चनमप्यगमिच्छन्ती ॥ ६५ ॥
 गङ्गाद्वारं वारं, सा व रमिषं न सृष्टिर्न बाध । ततो पर्वतमोढा सुपञ्चमा साक्षिष्य ज्ञप्ता ॥ ६६ ॥ यत्कमिमोमविरुपे
 कोरं पुरितो यद न रमिष्यते । इव सा जनेर्धर्मिरद, यद्विषयवद भविष्यति ॥ ६७ ॥ अतस्मिन् एवैव सा विदुषाणां कथमासोपा-
 सिष्य सद्यस्वदित्वा । कथमुपपन्नमणो यद्वो वि मुक्ती गुणसंगतो ॥ ६८ ॥ बाधुनिषा मयाग दुष्टरूपीणं दानं तुम्हे ।
 कथमसिद्धं कथं, गुणस्य च वृत्तयो वि ॥ ६९ ॥ गतिवर्तिनि पक्षपक्षेति विदित्वाप्यनुस्मादरे । मुक्तो एवमन्त-सम्य
 हितुष्यते न संकोचो ॥ ७० ॥ बाधुपुत्रदुष्टाद्वारं कथमुचिष्य सत्कथं । भविष्यं तुम्हं वरं दानमस्ति हे मन्त्रं पठा ॥ ७१ ॥
 सिद्धिं वि स्मृतिं कथं देव्यं सूचिं केचित् यत्किंच । इव कथयस्व मुक्तो पक्षिणो एवमवबोधि ॥ ७२ ॥ पक्षिपक्षो
 एवमेव पक्षमिव समस्तं दुरा । सीतगुणमपेक्ष, यत्किंचो सूचिं कथं वाचि ॥ ७३ ॥ कथमेवायं विदुषि कथमेवैव
 कथयतिनीच । न मोदति किंचिन्ना कथं वृत्तमप्यो ॥ ७४ ॥ कथं नारीय-वदं दुष्टदुष्टरूपरयं नयिष्यो वद
 दिष्यो वद । नो वीर्यं कथयंयुषमिववलीचेष्टिं न न कथिष्यं ? ॥ ७५ ॥ कथमेव गुणस्य कथं च यत्किंचिं पठो । यत्किंचिं
 कथिष्यो, यत्किंचिद्वद कथयिष्य ॥ ७६ ॥ कथं वाचयस्व कथं सा यत्किंचिं मुक्तं कथं । यत्किंचिद्वदी मुचिष्य विमृष्टाय
 एवैव न ॥ ७७ ॥ यो यत्किंचिद्वदो विदुषि कथयतिनीचे विदुषि कथयतिनीचे एव कथयतिनीचे । कथं विदुषि कथिष्यो विमृष्टाय
 यत्किंचिद्वदो कथयतिनीचे पक्षिष्यो कथं कथं । विदुषीय वीर्य, यत्किंचिं वि विदुषि ? मे कथय ॥ ७८ ॥
 यत्किंचिं वि विदुषि कथयतिनीचे । कथं इमा एव कथयतिनीचे पक्षिष्यो कथं च विदुषे कथं ॥ ७९ ॥ च कथयं तुम्हिर । मे
 तुम्हं कथयतिनीचे । कथयतिनीचे कथयतिनीचे पक्षिष्यो कथिष्यो कथिष्यो ॥ ८० ॥ कथं नो कथं यत्किंचिद्वद कथयतिनीचे ।
 कथयतिनीचे कथिष्यो कथिष्यो कथिष्यो कथिष्यो ॥ ८१ ॥ कथिष्यो कथिष्यो कथिष्यो कथिष्यो ॥ ८२ ॥ कथिष्यो कथिष्यो कथिष्यो कथिष्यो ।
 कथयतिनीचे कथयतिनीचे कथयतिनीचे कथयतिनीचे ॥ ८३ ॥ कथयतिनीचे कथयतिनीचे कथयतिनीचे कथयतिनीचे ।

॥ ८४ ॥ अवहरीरियसङ्गरो, जा चिट्ठइ ता पुणोवि वाहरइ । एसो तुम्हाणमहो, ह्यगओ अइगओ लम्हो ॥ ८५ ॥ संजाय-
कोउगेण, भणिओ चोराहिवेण सो गतु । ज अत्थि एत्थ तत्त, भयरहिओ त कहेसु तुम ॥ ८६ ॥ कहिय कवलरयण, वसतो
एत्थ अत्थि तो मुक्को । आगतु गणियाए, समण जाव ता तीए ॥ ८७ ॥ गिहसालमि निहित, निरिक्खमाणस्स तक्खण
तस्स । अहह कय किं एय, स सोइरो तीए सिक्खविओ ॥ ८८ ॥ भयव पवित्तेहो, सीलालकारभूसिओ तपि । मह असुइत-
णसूगेण, नूणमेयारिसो होसि ॥ ८९ ॥ ता त एयं सोयसि, न उणो गुणरयणठाणमप्पणं । ता इय गए वि भयव, समरसु
पवित्तनियपर्यावि ॥ ९० ॥

किंच—“सीलु मुनिम्मलु दीहकालु तरुणत्तणि पालिउ, झाणज्जयणिहिं पावंपकु तवचरणहिं खालिउ ।

इय हालाहलविससरिच्छिविसयास निवारहि, उज्जयन्तु सुयन्तु धविउ मा कुम्भइ हारहि ॥ ९१ ॥”

अन्मसिउ धीर पइ नाणवर आवज्जिउ मुणिगुणगहणु । ता सपइ उवसमि धरहि मणु, अवेइ तुरियउ जर(जं)मरणु ॥ ९२ ॥
ता सुणसु भो मद्दयस ! इदियवसगत्स मत्तचित्तस्स । सिरियूलभइमुणिणो का तुह सह तेण समसीसी ॥ ९३ ॥

“अहो का काकानामहमहमिका हसविहगै, सहामर्प सिंहेरिह हि कतमो ‘जन्नुकुतुकाम्’ ।

‘यतः स्पद्धां कीदृक् कथय कमलै शैवलतते’, सहासूया सद्भि खलु गलजनस्यापि कतमा ॥ ९४ ॥”

पेच्छसु मह भइणीए, सोहगाखणीण रइवियट्टाए । पयडियमयणवियाराण, पइदिण दढपइओ सो ॥ ९५ ॥ वाओलीए मइर-
गिरिन्व निक्कंपझाणाधिरचित्तो । तिलतुसमेत्तपि हु, नेव चालिओ अहह सुमहप्पा ॥ ९६ ॥ त पुण मग्गि अदिट्ठ-गुणसरूवाए
खोहिओ एवं । ता पुरिसाण पच्चक्खमतर दीसए गरुय ॥ ९७ ॥ तद्वाहि—“समरे मरति जलणे, विसति निवडंति गिरिसिर-

गगनो । ये ह्य इत्यादि किञ्चित् विदुषो ये तथा विराट् ॥ १८ ॥ जगो— जगत् परमिष्यमपुत्रं बहुसंविद्विषय-
 प्रवर्तयन्मिदं । सीमन्मयं य मितं, जगो जगो याव पुरिषाव ॥ १९ ॥ इव तीरं सिन्धुप्रविभो मनुष्यो विद्वन्मनुष्यको
 यो । सोऽप्य पुनो पुनो च सिन्धुप्रवर्त्तं जगद्वान्विय ॥ १ ॥

विद्व—“यावती प्राप्तामपि प्रमादप्रवृत्तं सफलं रवेः, मोक्षम मोक्षितप्रसिद्धप्रवर्त्तं सप्तं एवं भाविताः । प्रवर्त्तयन्मो स्वकी
 वसि विद्वत्प्रवर्त्तं सिद्धित्वा मनुष्यसुखं योऽप्य हासमाप्नुम विवे देवैः’ इत्यादिपुत्र ॥ १ ॥ वरुणे य—“यो पुत्र्य आप्तमार्त्तं
 तुल्यफलं य य छत्रं वरुणः । सो यत्तं त्वं सोऽप्य, स्वकोसवरे त्वं वरुणी” ॥ २ ॥ इव तु मरुगभो विरं जगो
 वरुणिषि वरुणि संविभो । निम्नुप्रवर्त्तं यो विरविष्यको एवं वरुण ॥ ३ ॥ वरुण य मरुगत्तं निम्नु तुल्येव विष्णु-उद्वि
 क्त्वा । सोऽप्य हा पुत्रं निम्नु प्रवृत्तं पुन्यपुत्रि ॥ ४ ॥ को जगो त्वं वरुणी-वरुणं विद्वत् विद्वन्मनुष्यसरो । सो न यमाद
 विद्वन्मनुष्यप्रवर्त्तं विद्वन्मनुष्य ॥ ५ ॥ वरुणं विद्वन्मनुष्यप्रवर्त्तं मृत्तिलो इव गोप । य व वरुणप्रवर्त्तं पुनो वरुणी इव
 वरुणी ॥ ६ ॥ यं वरुणप्रवर्त्तं वरुणप्रवर्त्तं वरुणी इव गोप । निम्नुप्रवर्त्तं वरुणी इव गोप ॥ ७ ॥ निम्नुप्रवर्त्तं
 वरुणप्रवर्त्तं वरुणप्रवर्त्तं वरुणी इव गोप । निम्नुप्रवर्त्तं वरुणी इव गोप ॥ ८ ॥ निम्नुप्रवर्त्तं वरुणी इव गोप । निम्नुप्रवर्त्तं
 वरुणी इव गोप । निम्नुप्रवर्त्तं वरुणी इव गोप ॥ ९ ॥ हा मरुण विद्वन्मनुष्यसरो पुनं विद्वि मरुण वरुणी । मरु
 इव वरुणप्रवर्त्तं वरुणी इव गोप ॥ १० ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ ११ ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १२ ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १३ ॥
 वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १४ ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १५ ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १६ ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १७ ॥
 वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १८ ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ १९ ॥ वरुणी वरुणी इव गोप ॥ २० ॥

भद्रस् ॥ १३ ॥ जो सव्वरससमग, मणुन्नभोज सयावि मुजतो । महपासे वि न खुभियो, नमो नमो थुलभद्रस् ॥ १४ ॥
 जो पडुकडक्कविक्रवेवतिक्रवसरधोरणीहिं विज्झतो । मह पासे वि न खुभियो, नमो नमो थुलभद्रस् ॥ १५ ॥ मज्झवि
 ससगीए, अग्गीए जो तथा सुवन्न व । उच्छलिय बहल्लेओ, स थूलभद्रो गुणी जयउ(इ) ॥ १६ ॥ पुव्व सव्व सा तस्स,
 तक्कहतो कहेइ हरिसेण । तच्चरियावज्जियमाणसो य सो सावगो जाओ ॥ १७ ॥ कइयाइ थूलभद्रो, पत्तो वदावणाय सयण-
 निहे । देसतरायदुग्गयदियवइय भणइ करुणाए ॥ १८ ॥ एत्थ एरिस तत्थ, तारिस पेच्छ केरिस जाय । इय भणिउ तमि गए,
 पत्तो पुच्छइ पिय विप्पो ॥ १९ ॥ किं किंपि भाउणा तेण, मज्झ विन्न च जंपिय अहया । भणिय तीए न दिन्न, पयपिय जं तु
 त कहइ ॥ २० ॥ चवरेण तेण ताओ, ठाणाओ निहणमुक्खवेणऊण । उवमुजिज्झइ सहरिसमणेण मुणिणो पमाउय ॥ २१ ॥
 अह वारसवारिसिओ, जाओ कूरो कयाइ दुक्कालो । सव्वो साहुसमूहो, तओ गओ कत्थई कोइ ॥ २२ ॥ तदुवरमे सो पुण-
 रवि, पाडल्लिपुत्ते समागओ विहिया । सघेणं सुयविसया धिता कि कस्स अत्थित्ति ॥ २३ ॥ ज जस्स आसि पासे, उदेसज्झ-
 यणगाइ त सव्व । सघडिउ एक्कारसगाइ तहेव ठवियाइ ॥ २४ ॥ परिकम्म सुत्ताइ, पुव्वगय चूलियाणुओगे य । दिट्ठिवाओ इय,
 पचहा वि नो अत्थि तत्थ पुणो ॥ २५ ॥ तइया नेवालवसुधराए किल भद्रवाहवो गुरवो । विहरति दिट्ठिवाय, धरति इय चित्त-
 यतेण ॥ २६ ॥ सघेण साहुजुयलं, पहिय तस्सतिए पयाएहि । दिट्ठिवाय ज संति, साहुणो अत्थिणो एत्थ ॥ २७ ॥ कहियमि
 सघकज्जे, पडिभणिय तेण सपइ पयट्ठो । साहेउ महपाण-ज्झाण पुट्ठि च दुक्कालो ॥ २८ ॥ ज आसि पयट्ठो तेण, नाहमेयमि
 उवरए सते । दाहामि वायण ज न, जाइ एयमि सा दाउ ॥ २९ ॥ आगम्म तेण सघस्स, साहियं तो पुणो वि सघाडो ।
 तस्सतिए निसट्ठो, जो सघाण न मन्नेइ ॥ ३० ॥ को तस्स होइ दडो, एयमि भणाविए भणइ भयव । उग्घाडणति तेणुत्तमत्थु,
 त उज्जमाह पट्ठ ॥ ३१ ॥ मा उग्घाडह पेसेह साहुणो, जे जुया सुमेहाए । दिवसेण वायणाओ वाहिस्स सत्त जा ज्ञाण ॥ ३२ ॥
 एया भिक्खाओ समागए(या)ण दिवसद्धकालवेलाए । बीया तइया सन्ना वोसगो कालवेलाए ॥ ३३ ॥ दिवसतभाविणीए, चउ-

विष्णुऽऽत्मनः कथं भविष्यति । तो बृहस्पतिः सखा ॥ १४ ॥ यथा तस्य समीपमि वाप्यत्र भिन्नि कम्पमेकम् ॥
 एतसि रोहि निदि च न तस्मात्प्रयतिर ज्ञाते ॥ १५ ॥ तादे ते स्मरिष्य एव मोक्षं ब्रह्मसमुत्पत्ति । बोधश्चोद्येष्टस्य स्र स्रमे सो
 पुच्छिजो गुरुज ॥ १६ ॥ न विभेत्समि ते स यत्नः न कोइ भयः मय वि(प्रयो)मेष्टोऽपि । तो साम्नु भिन्नि क्वां वि
 बर्ति तो वाप्यस्मरमि ॥ १७ ॥ पुण्यं गुरि यथा । केनकमेत मय इष्टापी । कादुसी सुप्रां, जया हरिश्चक्रसुगिरि
 ॥ १८ ॥ जयजयजय ॥ १९ ॥ पुण्यं गुरि यथा । सत्यपि निदिबर्त पतिषा व कमेव एतपुत्रा ॥ २० ॥ वापुर्हि रोहि
 त्म सप्तपथ गुरुधिरमात्मा । यथा वापुर्हि गुरु, दिव्य व मे वापि कमेव ॥ २१ ॥ कस्तूरार्णवस्य स्रच मि यगिपीओ बृह-
 द्दरमाद्रुम । गुरुजो मेद्रुमस्य व माय्याय वर्यनविर्न ॥ २२ ॥ वीर्य गुरुं वदिं तो केद्रुजो पुच्छिजो गुरु स्रच । वेद
 सिचय इमां, गुणमाओ विदुः पतिने ॥ २३ ॥ काप्यीओ एरह्य स्रचो इष्टीय एवमिभित्त । मीहगारो बाओ वेकिग
 न स्रचो मद्राओ ॥ २४ ॥ गुरुं गुरुच एमे क्वंति मीरेव सति । सो गुरु । मीया गुरुया ममिवाओ बृहमरो न सो
 लीरो ॥ २५ ॥ वरिष्यायओ वीर्य दिव्य स्रचो पुच्छिज व कुमचर्य । वदिं वर एवमयो विरिओ वयोपवाहेव ॥ २६ ॥
 वरविष्टमार्गं, सो यओ अमरचसमपुरवो । रिसिहवा मीवदि, वरेव वर ऐवय विष्टा ॥ २७ ॥ मीय महाविष्ट, वीय
 निसेमएवमूर्धं । रो अमरचसमपुरवो व अमरा वाप्यविष्टो ॥ २८ ॥ व वरिष्य स्रचो गत्वा वीय विष्टमि स्रचो ।
 मसुपुरवमं वरिष्टो तो व वरिष्टा ॥ २९ ॥ वा मूरी वममोयो चि अमर केवेरिं स्रचो नमं । कमेव कमेव यमाओ
 जो वा लं विष्ट ॥ ३० ॥ व पुण्ये वापुर्हि मूर्ति गुरि अवि तो पुंनं कुममि । वमे क्वदिगि स्रचो विष्टोव क्वदिगि
 वरिष्ट ॥ ३१ ॥ वरिष्टि वरिष्टां पुष्पाणि वरिष्टिओ न क्व जये । पविष्टसु तो वरिष्टि, केमि वर रोमि वरिष्टि ॥ ३२ ॥
 एममम वरिष्टां, सेनं वरिष्टिं मुं स्रच । वाप्यवराप्यो मद्रापुत्री वरममम द्रुमी ॥ ३३ ॥

ननु तदानीं स्थूलभद्रसाधुः कस्मादकलङ्कितशीलस्थित इत्याह—

विसयासिंपंजरंमिव, लोए असिंपंजरमि तिवखम्मि । सिंहा व पंजरगया, वंसति तवंपंजरे साहू ॥ ६० ॥
 जो कुणइ अप्पमाणं, गुरुवयणं न य लणइ उवणंसं । सो पच्छा तह सोअइ, उवकोसघरे जह तवस्सी ॥ ६१ ॥
 जिट्ठव्वयपव्वयभरसमुन्वइणववसिअस्स अचंतं । जुवइजणसंघइयरे, जइत्तणं उभयओ भट्ट ॥ ६२ ॥
 जइ ठाणी जइ मोणी, जइ मुंडी वक्कली तवस्सी वा । पत्थंतो अ अवभं, वंभावि न रोयए मज्झ ॥ ६३ ॥
 तो पढिय तो गुणियं, तो गुणिय तो अ चेइओ अप्पा । आचडियपेल्लियामंतिओडवि जइ न कुणइ अकज्जं ॥ ६४ ॥
 पागडियसव्वसल्लो, गुरुपावूलम्मि लहइ साहुपयं । अविसुद्धस्स न वइहइ, गुणसेढी तत्तिया ठाइ ॥ ६५ ॥
 जइ दुक्करदुक्करकारलत्ति भणिओ जहडिओ साहू । तो कीस अज्जसभूअविजयसीसेहिं नवि खमिअं ? ॥ ६६ ॥
 जइ ताव सव्वओ सुंदरत्ति कम्मण उवसमेण जई । धम्मं वियाणमाणो, इयरो किं मच्छरं वहइ ? ॥ ६७ ॥
 अइसुट्ठिओत्ति गुणसमुइओत्ति जो न सहइ जइपंसं । सो परिहाइ परभवै, जहा महापीढपीढरिसी ॥ ६८ ॥
 “ विसयासि ” गाहा । विषयेज्वासे तच्छीलाअ विषयासिनं प्रभुतातुगुणयात् खीलोकास्तेषा पञ्जर-समूहस्तस्मिन् सामीप्या-
 धारसप्तमीय कूपे गर्गकुलमिति वत् । ततश्च धैपथिकमुखासत्तखीलोकसमूहस्य सामीप्येऽपि साधवोऽत्र लोके तप पञ्जरे वसन्ति, न
 पुनस्तद्वौमुख्येन प्रवर्तन्ते, तप एवानशनादिद्वादशविध विषयासत्ता खीलोकात् प्रति प्रवृत्तिप्रतिरोधकत्वात्पञ्जार तप पञ्जर तस्मिन् । विप-
 यासिपञ्जरस्योपमानम् । असिपञ्जर इय ‘ तीक्ष्ण ’ प्राक्तनस्येव शब्दस्येह सम्यन्धात् । तीक्ष्णासिपञ्जरसादृश्यं च विषयासिपञ्जरस्य
 दारुणविपाकतया विवेकिना त्रासजनकत्वात् । कथं तप पञ्जारगता साधवो वसन्तीत्यत्र दृष्टान्तः । सिंहा इव पञ्जारगताः । यथाहि
 ते तपस्विनः सर्वोत्कर्षशालिनश्च पञ्जरेण निरुद्धग्रहिर्न्यापारास्तत्रैवासेते, तथा साधवोऽपि तपःपञ्जर इत्यर्थः ॥ ६० ॥ गुरुपदेश-

पञ्चमसूत्रम् । धर्मविराजोद्यमरूपमाह— नो इण्ड ॥ गच्छ । लघुमहाशब्दनेत्रे इत्या प्रस्तावगुरुत्वा ब्रह्मकथायावो वेदम् ॥ ११ ॥
 पत्न्य सङ्घातं सदाह— निदुस्वय गाढा । ज्येष्ठमयानि—महात्म्यानि आमुखापक्षस्य ताम्येष युक्तेत्यलम् पञ्चममरत्नस्य समुद्रान्न
 मन्दुलुगमस्तत्तपोत्यास्य वीर्यितपकेनैव नवन लम्बकसिद्धौ गन्धव फलैर्ममिमिषि ब्रह्मकथारत्नस्यार्थं नुबलितजनसंख्यसिद्धौ तपमोक्षमयी
 ङ्के सति वज्रिणमुपायं ब्रह्मकथामूर्ध्वोदकाद्वार्यां ङ्के—पुनः । तवाहि—न यतिरसौ वज्रमी बरलपरिजामानवान् न्यायि गृह
 लो वक्षिणपक्षेन ब्रह्मकथितोपलब्धे ॥ १२ ॥ कथयत्यथानुवर्तमानादेव वदितवान् ङ्के इत्यह— न इ तानी गाढा इत्या ।
 मन्त्रं लक्ष्मीपुत्रमिच्छन्त्योस्तस्य । अथापि कोक्यासिद्ध्या सुप्राप्तिपुत्रं परमेष्ठ्यसि न रोषते मन्त्रमवगतावित्तकथनवाक्यवाम्
 ॥ १३ ॥ किञ्च— नो पदिव गाढा । एता पठितारिसर्गं सच्छम्येति केन । वपुर्वाहं न कपेतीति सान्त्वय ॥ आनन्दिना
 पेक्षितमसिद्धौ सि—आपत्तिवोऽन्त्येकैरन्त्यवद्यामाणा । मेरिछ—गामिदैरन्त्यवर्तनं प्राप्ति । आत्मन्त्रित—इयानिमिरम्भित्ति ।
 एता पञ्चकस्य कर्मकारका । अस्तव्यपयतिद्याड्येतिताज्यामन्त्रित इत्यसि कर्माणां । पञ्चवर्षि सा तस्य दृष्टिा कुवाः सान्त्वयेत्युच्यते ।
 गुरुपार्थे सम्पन्नकञ्जकेनकाचय न— पाव्यतिव गाढा इत्यादी । निम्न विमुखात्त ब्रह्मकथितविचारतय कञ्जकचित्तस्य न
 कथि गुरुमेविद्वान्निष्ठिपुत्रस्यवृत्ति । केक्यगुहात्त सान्त्वयेमगुविष्टवोऽपि सान्त्वय न इमि वदति, किं तर्हि ? वाक्पटी सान्त्व
 नात्त ब्रह्मकथनकञ्के स्मिता तमही सिद्धि । केगुगुहात्तविष्कम्भ पुनरप्यप्येव । ॥ १४ ॥ १५ ॥ सान्त्वतं लूङ्मन्त्रकथानन्त्याप्यङ्क-
 कर्तं गृह्येणु मात्सरिणं निर्विचित्रोपमाह— न इ पुनर गाढा । लूङ्मन्त्रकथामोक्षपक्षेव प्रकटिष्यते ॥ आर्षेवभूतविद्वत्स-
 न्त्वमेव दोषान्तरमाह—“ न इ तान् ” गाढा ॥ अरि तात्पर्यविष्कम्भकर्मणामुपमापिना पुनरप्यन्त—सदावाप्यवसाधुः सुखः
 लोमनोऽयमिषुच्यते । एता कर्म विनायकित्यापि पुणमम् ॥ पुणमात्तपत्त वैष्णवमार्गोद्वर्णं पञ्चमेमाह—“ अष्टाद्विजो ” सि
 गाढा ॥ अतीव सुखितो मूखेसपुणैविकका सुखित इति । गुर्मेत्यन्त्यवर्णमिति सासुखित इति पठित्यस्तां यो न सद्ये स
 इत्यपि पुणमम् ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ पीठमपार्थीकका पुनरिष्या—

वच्छावईए विजये, पभकराए पुरीए वेज्वरो । अमविंसु अमयघोसो-चि तस्स मिच्चाय चत्तारि ॥ १ ॥ निव-मति-सेट्ठि-
 सत्थाह अगया सगया गुरुगुणेहिं । गोट्ठिनिविट्ठा चिट्ठति, अन्नया जाव वेज्वरे ॥ २ ॥ भिक्खवाए पविट्ठो, विट्ठो कुट्ठी महासुणी
 ताव । तेहिं सहासप्पण्यप्परेहिं भणित्थो अमयघोसो ॥ ३ ॥ इहलोगमेत्तपडिबद्धद्विणो बहुणो नमो तुब्भ । मुससि भिसेण
 जो विज्जयस्स नीसेसनयरिज्जण ॥ ४ ॥ फिरिय करेसि तरसेव, कस्सई देइ आउरो दव्व । जो कोइ जासि नासित्तु, तमि
 पचत्तमणुपत्ते ॥ ५ ॥ तथा चोच्यते—“आतुराद्धित्तरणं, मृते च प्रपलायनम् । एतद्वैद्यस्य वैद्यत्व, न वैद्य प्रभुरायुधः ॥ ६ ॥”
 सिक्खिस्सामो अम्हे वि, विज्जय विज्ज सिक्खवेसु तुम । गुडलहमडल्लड्डुयभोजेहिं भुजिमो जेण ॥ ७ ॥ चित्तसु वयंस ! पर-
 लोयसाहय साहुधम्मकम्ममि । मुणि-दीण-दुत्थियाण पि, वेज्जय कुणसु कइया वि ॥ ८ ॥ न करेमि किं ? ति बुत्ते, भणंति
 पडिजागरेसु मुणिमेय । पडिजागरेमि अब्बो, किं पुण न महोसहा सति ॥ ९ ॥ ते वज्जरति देमो, मोल्ल कोट्ठिपि केण किर
 कज्ज । गोसीसचदणेणं, कवलरयेण तेणुत्त ॥ १० ॥ सयसहसपागतेल्ल, तइज्जमुवज्जए महामोल्ल । तं मह चेव महोसहसा-
 लाए साहियमिहत्थि ॥ ११ ॥ तो दो लक्खे लेऊण, वाणियस्सावणमि ते पत्ता । मग्गति कवलं चदण च, लक्खेण-लक्खेण
 ॥ १२ ॥ तेणडप्पिऊण दोन्निवि, पुच्छियमेएहिं किं तुम कायव्व । जहवत्ते बुत्ते, बुत्ते सो चित्तए एव ॥ १३ ॥ जइ बालाण
 वि एयाण, साहुपडिजगणेण इमा सद्धा । परिणयवओ वि ता किं, न धम्मभागी भविस्समह ॥ १४ ॥ भणउ जइ नाम
 किरिया, कायव्वा भे तवरिणोऽव्वस्स । ता पलत्त मोल्लेण, मज्झ धम्मेण मे कज्ज ॥ १५ ॥ सुविमुद्धधम्मसद्धो, कवलग चदणं
 च वाणियओ । वड अभिनिक्खतो, तेणेव भवेण अतगढो ॥ १६ ॥ ते विज्जाई पच वि घेतूण ओसहाणि उज्जाणे । गच्छति
 जत्थ पडिमापडिक्खओ झाइ स तवस्सी ॥ १७ ॥ पणमिय पाए परमायेण सीसे निवेशियजलिणो । अणुजाणाविति जहा, तुह
 सणुपीड करिस्सामो ॥ १८ ॥ तो काऊण कडित्ते, निरवगह कात्तस्सगलगा(मि)पि । सव्वगं अन्निमिति, तेण तिल्लेण त निउण
 ॥ १९ ॥ त तस्स रोमफूवेहिं, सव्वओ सव्वमइगय ताहे । उन्हाभिहया खुभिया, तयागया निगया किमिया-॥ २० ॥ समयमि

तंमि जने ना आया जायका मशहुरिजो । सरिया सा बासमाने सने तेनेगद्योय ॥ १९ ॥ बाह एकाएकेवे तेव वारली
 सपागजो निबिरे । बाहलीपकमि ते वंमि तेन सखेमि संख्या ॥ २० ॥ पुज्याणीय मफोलेकेवे हाबो केमयविरो । ते
 सारिजन बकपय, इति संछमिथ चिमिया ॥ २१ ॥ गोखीसकलेक, तेहि सारोहि ते तम् सिखा । ततो इति स बाबो
 संजगरसकलेको ॥ २२ ॥ एवं वीर जय व, बाहरे निपजो स एव भरी । तवरमरिषासिख तेव वैपय द्रुगुनविगुणारी
 ॥ २३ ॥ पदममि बाहरे से दबाग मियाया पिपी बमिय । वीरविने मंसगय बमिगया कदपिषमि ॥ २४ ॥ संजेर
 वीर संजेरियमि सखाधि तामि विगलि । वा संखावो स जई, संजसुगलपकल ॥ २५ ॥ तं वलीकेयाने मशहुरि ते
 फोरेसकलेपय । बमिबबबबबब सिव तामेति ककमपय ॥ २६ ॥ “ वरोपबदर तमकपीधमकालमन्त्रकले सुगं साह ।
 पुकय पुज्योपरी तुकिमई, ए सागु साहुरिपिपकि ॥ २७ ॥ पुन पुन एवमिष कामिष, कलपय गवा फोरेहु ।
 निरए हुजो मि मरिमकमि ठिबं लं बय ॥ २८ ॥ केवकलं मिनेन विनिनेकममदकनेन । कमविष बरतोएकमुग-
 सिंग मिपकलं ॥ २९ ॥ बाह बरीव केमकिबकल कपविने मय वं । मिपय ते वि तो कल इति मदी कपिपिदि
 ॥ ३० ॥ अटन-विनेन-एलेकएकममि पातिव सि वहि । कपय कपयले, कपयलेय कपमि ॥ ३१ ॥ साहकपय
 कपककमायारि सखादि सने वि । कपं व कपकलं, कपमि केरे वि मिपंवा ॥ ३२ ॥ कमर सामकमकमसाहुरिपय
 कोक । कपयकले सनेमि ईसायमिथ कय ॥ ३३ ॥ बाह पुनकमरीय मिबय कुंमिजिनीय मपिय । सिदि बाहरे
 कपक, कपि सिवा कपिने कल ॥ ३४ ॥ कमिथ विजवीको बाबो तेहि कपयको पद्यो । सिदिबाहुर्यासकमो केमेन
 मेहे मि बपरी ॥ ३५ ॥ कप-कप-कप, सनेमि कपीको साहुरीको । बाह सने मि केमेन, कपयकपयकपय ॥ ३६ ॥
 कप मि बाहसेको पुको सनेमि मयपमिथना । सनेमि कपयपिपको बाकन एवमि ॥ ३७ ॥ सिदिबाहुर्यासकमो,
 मिनेसिजो तेन कपय पुजे । पुजा तं मि एकरिपयकपिपको ॥ ३८ ॥ केवकलं बाह, इति कने बाहरेममिथनाको ।

सिरिवइरनाभचफिस्स, चकरणपि तस्मि खणे ॥ ४१ ॥ सिरिधम्मचफण्ढी, जाओ सो वइरसेणमुणिसीहो । इयरो वि पुक्खला-
 वइ-समगविजयाहिवो वणी ॥ ४२ ॥ चवरो वि महामडल-सामी ते तेण भाणो विहिया । भुजति महाभोगे, भोगे नियपुव्व-
 पुनेहिं ॥ ४३ ॥ सिरिवइरनाभचफी, फयाइ जिणवइरसेणपामूले । नियलहुसहोयेरेहिं, चवहिं वि सह तेहिं पव्वइओ ॥ ४४ ॥
 अइ अहिगयसुत्तथो, जाओ अचिरेण चेव गीयथो । सिरिवइरनाहसाहू, साहियदुस्साहभावरिक ॥ ४५ ॥ सिरिवइरसेणजिणकु-
 जरेण जाणितु वगुजोगत्तं । पचसए परिवारे, सूरिपय पाविओ समए ॥ ४६ ॥ सारण-चारण-चोयण-पडिचोयण-झाण-नाणनी-
 रमरे । गच्छसमुदे जो तस्मि, कन्नधारो व्व रेदेइ ॥ ४७ ॥ बाहू वेयावचमि, निचले सत्तसत्तमपवित्तो । गच्छस्स तस्स गि-
 न्हइ, अभिमाह गरुवेरगो ॥ ४८ ॥ फासुयएसणीएहिं, पाणासणओसहाइवत्थुहिं । खूण खणंपि रक्खइ, अइसिक्खियचाक्ख-
 सिक्खाए ॥ ४९ ॥ वेयावच्च निचच, सच्च चिय सच्चवेइ अच्छत । “सव्वं किर पडिवाई, वेयावच्च अपडिवाई” ॥ ५० ॥
 “पडिभगस्स मयस्स व, नासइ चरण सुय अगुणणाए । नहु वेयावचकय, सुहोदय नासइ कम्म” ॥ ५१ ॥ वेयावच्चे परि-
 सठियस्स सद्दाए काळकामस्स । लभो चेव तवस्सिस्स, होइ अदीणमणसस्स ॥ ५२ ॥ पइवासरपि विस्सामणाए सव्वाण ताण
 साहूण । नियम सुयाहुसाहू, विसाहए साहसेफनिही ॥ ५३ ॥ जइ जइ सो विस्सामइ, साहू सव्वे वि सव्वजत्तेण । तइ तइ
 तणुयपि तणू, करेइ चिरपावपरिवाडिं ॥ ५४ ॥ सिरिवइरनाहसूरी, परिसाण पससाण सया तेसिं । वेयावच्च विस्सामण च तम-
 णन्नसामन्नं ॥ ५५ ॥ तो पीढमहापीढा, पढमाणा पवयत्थमच्चत्थ । सोऊणमिण चितति, चित्ते नियकम्मदोसेण ॥ ५६ ॥ इइ
 गुरुकुले वि वीसइ, जो राउलदेउलेसु ववहारो । नियक्खे जो सज्जइ, स पससिज्जइ गुरुहिं पि ॥ ५७ ॥ सत्यपरमत्यवित्थर-
 थिरचित्ता वट्ठिमो वयपि सया । न उणउण्हाण परिसाए, सूरिणो लिति नामंपि ॥ ५८ ॥ सूरीहिं सम्ममाराहिएहिं ठाणेहिं वीसहिं
 वि षट्ठं । तित्थयरनामगोयं, सिरिमणी सव्वपुत्राणं ॥ ५९ ॥ सुकयं कयावयाणो, बाहू वधिसु चक्खट्ठिफल । नियचाहहिं सुयाहू,
 वीसामितो य याहुबल ॥ ६० ॥ पीढमहापीढेहिं, इत्थीभावो पभाविवो तेहिं । जमपत्तिय गुरुसु, नालोइयमतसमए वि ॥ ६१ ॥

गरिष्यन्मनागच्छो चोदीनो पृथिव्यं पञ्च । पशुरेव पञ्चि ज्वलन् वे विमोक्षे ॥ १२ ॥ वेतोससागरात्, पद्मो पद्मे
 सुरो बभूव । नलोपी-यत्किञ्चलो हृमपदपुष्कर वाजो ॥ १३ ॥ गमेपसुसमसासी, पारिषमपदमयर्वाहमि । बन्मयमास-
 इत्यत्र नेक्य कथमपरिच्यभो ॥ १४ ॥ इति बहगर्थे वासाय पुष्पकमेहि वाणीकमुप । परोसरस पद्मपञ्च रोपि
 संपत् ॥ १५ ॥ देवी सुवगायत्, पादो वंभी य मिथुन्ये । पवित्र मुण्ड-महापिमुखाय वे नि कथमस्य ॥ १६ ॥ ऐषीय
 सुवगाय, कदाची सुवति विमुक्षेय । बाण तेति वि मुष्कते, वादे पञ्चो वापन ॥ १७ ॥ किमिरिवाहमिष्य विमनकिञ्च
 क्व परस्मिन् विजे । एवमपि कदाचि वि विम्वचि क्व वाय कचिषं ॥ १८ ॥ एते च-वाङ्-मुगमुपचं बसांण रोपि
 वीर्यदायीय । वंभीसुवगायमेवमिष्यमिष्यमुखा ॥ १९ ॥ इति वीर्यदायीकम् ।

[illegible]

णमिहो पुण, सावेक्खवाण गणो होइ ॥ १ ॥ जइ-जइणी-सावय-सायिणण भेलावओ भवे सघो ” ॥७०॥ इति कुलादिलक्षणम् ॥ तदियता मात्सर्येणाऽविद्यमानदोषम्राहिणो दोषो दर्शितः । सम्प्रति विद्यमानदोषम्राहिणोऽपि तमाह—“जइ ता” गाहा । यदि तावज्जनप्रसिद्ध्याऽत्यतिशयत्वाद्बर्जित साधुमानिभिरकार्यं चोर्यपरदारिकृत्वाद्यमाचरत्यन्यः कश्चित्तदाऽसौ स्वयं कृतापराधत्वाद्वधन-
न्यादिभिर्दुःखभागभवतु । य पुनस्तद्विकल्पते जनसमक्षमुत्कीर्तयति स परस्य व्यसनेन दुःखितोऽपि निष्फलान्तस्तापभाग् भवति ।
चदर प्रभृत्य स शूलमुत्पादयतीत्यर्थः ॥ ७१ ॥ अयुतेव प्रकाराणामन्येषामपि दोषहेतुतामाह—“मुद्रुवि” गाहा स्पष्टा ।
नवरमुपस्था-लीपुसव्यञ्जने ॥ ७२ ॥

“जइ गडरवत्थिणो ता, सगुणे सयमेव मा पयासेह । सगुणे पयासमाणी, छया लहुयत्तमणुपत्ता ॥ १ ॥”

“जइ गडरवत्थिणो ता, सगुणे सयमेव मा पयासेह । सगुणे पयासमाणी, छया लहुयत्तमणुपत्ता ॥ १ ॥”

योगाभ्यासविशेषवासितमतिमीमांसकग्रामणी-रुक्तोऽत्येव कथचनाऽपि कुरुते, नात्मस्तुतो प्रस्तुतिम् ।

मन्वानो मतिमानमानमहिमामिथ्याभिमानात्मिका,

जो परदोसे भासइ, समुणिजइ मच्छरित्ति सव्वेहि । तो तेणुत्ते सते वि, होइ दोसंमि सदेहो ॥ ३ ॥ लोउ परस्स दोसे,
हत्थाहत्थि गुणे य गिन्हतो । अप्पणमप्पणधिय, कुणइ सदोस च सगुण च ॥४॥ जीहे । जाण पमाण, जिमियव्वे तह य जपियव्वे
य । अइजिमिय-जपियाइ, पच्छावच्छे अपच्छाद ॥ ५ ॥ जीहाए नमो जा लोल्याए मुणा महासुहाण निही । सह तीए पुण सा
चेव, सविसखीरिन्व दुक्खखणी ॥ ६ ॥ परमेदो दसकठो, पिणागणणी सहस्सवाहू य । इह कइ नवि गुत्ता, अइन्डिया
नियव्वत्थाए ॥ ७ ॥ उयह उयत्थासामत्थमेत्थ वित्थरियनयणसहमेण । अवजसपसत्थिधमो व्व, अप्पणा ज हरी जाओ ॥ ८ ॥
इह किर कसायवासे, वासे आवासियाण जह होइ । अइरगो तह जीवे वि, जायए नवरि निरयगई ॥ ८ ॥ ज अज्जिय चरित्त,
पेसूणाए वि पुव्वकोडीए । तपि कसाइयमेत्तो, नासेइ नरो मुहुत्तेण ॥ १० ॥ परावर्णवादिन पुनर्दोषमाह—

परपरिपायार्थो, एष्य कथ्येति चेति परं । ते ते पाण्य दोसे, परपरिपाई एष्य अस्मिन्ने ॥ ७३ ॥
 यदा छिदयेदी, अपण्यपाई सदेवार्थं यस्ता । कैदा कोरपसीसा, सोसा उज्ज्वेयगा एल्लो ॥ ७४ ॥
 बस्य सुदग्नि न यवी न य द्दुयाजो न मरुतर्ष न यर्ष । नपि सज्जा यपि नेरो, दुल्लुसपासेण हि वरस ! ॥ ७५ ॥
 इष्य बोरायहो, यार रिपण्य यमुसुये यभिजो । न य दग्निं दराभिजे, दुल्लस बालो न सो सीसो ॥ ७६ ॥
 उष्मिन्नुपदुयअपरिपयेति आदपरिपदुयमपिपरि । सप्रादीया सुपरिपा, न केर पिंदिति सुवरागं ॥ ७७ ॥

य एतज्जर्णपे ददुदुग्नि एव हैक सस्वरोपेयान्तेनैते परं एवमिति-वतसज्जे दुल्लुपा यममरुतर्षि स हांवात् दोसे-
 त्तल प्रापयति-होअस्मिन्ने ददुएरोजो न यदामुटो एव वतसज्जि इति ऐलोरोपेयडसिपादीस्तत्तात् इदुमपि मावो कथ्येते इत्यर्थं
 ॥ ७३ ॥ वरिसमेत्ता पाठेर्मार्गं लपिकप्युत्तरेण्य एवमिदरेवदारेण एवम् इतिमिदोपायम्-“ दग्ना ” गाद्य । “ बस्य ”
 गाद्य । “ इतर ” गाद्य । त्विजोअपि लगा । मरुतं एवमार्थं रि-वतसैव यद्वेदु ज्जर्णये न गुरोर्मसा । ययमपिउपय
 यज्जं सुंयर्षं प्रतस्मिन्ना । योदग्ना-गुरोखेगमरिका । यत्तिमार्था स्तुपान्ति वायुपाय-वासवजोति । गोरर्ष-दुल्लेखं मनेस्वार
 दुग्नि । मरं गुरोः सज्जाएरमरेदु ज्जर्णमेत्ता । अमुत्ता-कोवटुएण्य । एवमेवमिति-पिपा । य स त्विजोअुससनाभैरत्तात्
 ॥ ७४-७५-७६ ॥ सान्धये दग्नायम्-“ एवमपिन्ना गाद्य । बलीवतसकज्जर्णन । एवमेवमिति-पिपा । परिसो-अस्मिन्ने ।
 एवमपिन्ना-असंयदुयपितम् । दुल्लमपिन्ना-असंयदुयपितम् । ऐदुदग्नायम् । ऐदुदग्नायम् । ऐदुदग्नायम् । ऐदुदग्नायम् ।
 मुजा यमकदीरस्यः ॥ ७७ ॥ एव-

वायसिज्जो वि अयमाजर्षयण्य ते वरस्य न दरेति । गुरदुदुगुगिरण्यं, साह वमदिज्ज मयीरा ॥ ७८ ॥
 यदग्ना निदुदग्नायम्, वासवपिपिज्जया विमदुत्ता । अतमप्रसवपदुर्ण, न यर्षति अदुच्छिधा सप्त ॥ ७९ ॥

महुर निउणं थोव, कज्जापहिअं अगन्विममत्तुच्छं । पुंवि मइसरुल्लिय, भणंति जं धम्मसंजुतं ॥ ८० ॥
सट्ठि वाससइस्सा, तिमत्तखुत्तोदयेण धोएण । अणुचिणं तामलिणा, अन्नाणतवुत्ति अप्पफलो ॥ ८१ ॥

“माणसिणोवि” गाहा । ते साधवः परस्य-शत्रोरप्यमानवञ्चना-पराभवविप्रतारणा न कुर्वन्ति । किंविशिष्टस्य शत्रोर्मानाशि-
नोऽपि-मानोद्धतोऽश-स्कन्धोऽस्यास्तीति मानासी तस्य । अहङ्कारोद्धरस्कन्धस्यापीत्यर्थः । सुखदुःखोद्विरो-प्रियाप्रियालापो ते एवानर्थ-
साधूनामौचित्यातिक्रमकारित्वात् च न कुर्वन्ति । ये हि चट्टनि वा कट्टनि वा वचनान्यपि कमपि प्रति नोच्चारयन्ति ते कथं पर-
स्यापमानवञ्चना कुर्वीरन्नित्यर्थः । किमित्येवमित्याह—“उयहिन्व गमीरा” हेतुद्वारेण विशेषणमेतत् । यत् उदधिगम्भीरा साध-
वस्तत् कथमपमानवञ्चना सुखदुःखोद्वीरनर्थं च कुर्युरित्यर्थः ॥ ७८ ॥ किंच—“मउया” गाहा । मृद्वोऽस्तन्धा । निभृतस्व-
भावा ह्यस सामान्येन द्रव-परोपहासस्ताभ्या विशेषेण वर्जिता । राजादिविकथात्यक्ताश्च यतयोऽसमञ्जसमप्यतिगुह्य-वारचारं न
भणन्ति, अपृष्टाश्च वाचादतया न भणन्ति ॥ ७९ ॥ पृष्टा अपि ग्राह्यवदन्ति तदाह—“महुर” गाहा । दत्तार्थेव ॥ ८० ॥ एव
च द्रुवाणा क्षिप्रमेव मुच्यन्ते ज्ञानित्वादज्ञानिना तु कष्टमफलमेवेत्याह—“सट्ठि” गाहा । पट्टिवर्पसहस्राणि यावत् त्रिसप्तकृत्य
एकविंशतिवारोदकेन-नीरेण धौतेन भक्षणेति गम्यते । अनुचीर्णमाचरित तपः सामर्थ्यलभ्य तामलिना पर तदज्ञानतपस्त्वादल्पफ-
लमेव । तावता हि सम्यग्ज्ञानसन्धीचा तपसा पर-सहस्रा अपि साधवः सिध्येयुः ॥ ८१ ॥ तामलिकथा पुनरियम्—

नयरीए तामलित्तीए, तामली नाम आसी कोडुवी । घण-कण-रण-तणयार्इण्हिं अइवित्थर पत्तो ॥ १ ॥ सकुडुनजागराए,
जागरमाणो कयाइ चित्तेइ । इह मह जम्मे जाय, किपि न खूण खलु रणपि ॥ २ ॥ चहुपुत्त-पुत्तिगा-नचुगाइ-वण-धन्न-
कचणाईहिं । करस वरस्स वि एव, वित्तारो अत्थि अन्नत्थ ॥ ३ ॥ जइ इह जम्मे रम्मे, सुकय सपइ न अज्जिणस्सामि । नी-
सवल्पपहिगस्स व, ता होही का परत्थ गई ॥ ४ ॥ वासियभत्ते भुत्ते, अन्ने अन्नमि जह असिद्वमि । होइ किलेसोऽवरस, तह
इह मह अकयसुकयस्स ॥ ५ ॥ किंच—

इय भावणाए सलेहणाए, दोमासियाए सो मरिउ । ईसाणिदो जाओ, थिरतरतडितेरसि ज्व ॥ ३४ ॥ घलपरिवारो परलो-
यपत्तय तामलि मुणेऊण । सामरिसो आगतूण, तस्स देह विडवेइ ॥ २५ ॥ अइइहियपकलित्त, करित्तु कटेइ वधिऊण पए ।
थुकइ मुहमि जा ताव, ओहिणा मुणइ स सुरिंदो ॥ २६ ॥ तत्थेव ठिओ जा ते, जोयइ अइकोवकूरदिट्ठोए । ता ताणमगमग,
अग्गी आलिगिउ लग्गो ॥ २७ ॥ अइजलिउलणजालजालकरालिज्जमाणसब्बगो । एगो एगस्सोवरि, निवडइ निविडाए पीडाए
॥ २८ ॥ छम्मासवेयणिज्जाए, ताए जायाए वेयणाए तओ । विहुरतणू ते तत्तो, कत्तो एयति चितति ॥ २९ ॥ तामलितावसप-
वर, ईसाणिदत्तणेणमुववन्न । जणेऊण तक्खण पवजिएणोहिणा सम्मं ॥ ३० ॥ पभणति सावराहा, अम्हे अन्नाणओ समइ तुम्भे ।
दिट्ठो कोहपभावो, मग्गेमो सपइ पसाय ॥ ३१ ॥ मन्नियनियाउराहा, अगाइउराहावहाय ते मुणिय(उ) । तेण रणेणं मुक्का, जहा-
गय पडिगया सन्वे ॥ ३२ ॥ एल्योवणओ एव, तविओ तिन्वो तवो चिरमणेण । सिज्जति जेणउणेगे, परमन्नाणित्ति अप्पफलो
॥ ३३ ॥ इति तामलितापसकया ॥ कथमज्ञानतपसोऽरूपफलत्वमित्युच्यते—नयादौ भिक्षाप्रक्षालनादिना पड्विधजीवाऽपमईकत्वात्
श्रुतिस्मृत्यादिहिंसाशस्त्रोपदेशकत्वात् । यद्वा परशु—रामादिक्षुरिकाशस्त्रोपदेशात्, तथा चाह—

छज्जीवक्रायवहगा, हिंसगसत्थाइं उवइसंति पुणो । सुवहुंपि तनकिलेसो, वालतनस्सीण अप्पफलो ॥ ८२ ॥

परियच्छंति अ सन्नं, जहड्डियं अविहं असंदिद्ध । तो जिणवयणविहिन्दू, सहंति बहुयस्स बहुयाइं ॥ ८३ ॥

जो जस्स वट्ठइ हियए, सो तं ठावइ सुंदरसहांव । वग्घी उां जणणी भइं सोमं च मन्नेइ ॥ ८४ ॥

“ छज्जीव ” गाहा स्पष्ट ॥ ८२ ॥ सप्रति प्राकृतजनस्याक्रोशादिदुर्वचनेषु क्षमोपदेशमाह—“ परियच्छति ” गाहा । ततो जिन-
वचनविधिज्ञा वहोर्बहूनि दुर्वचनानि सहन्ते, यत किमित्याह—यत परिगच्छन्ति—अबबुध्यन्ते यथावस्थित सर्व जीवादिवस्तु तत
इत्यप्रेतनेन योगः । यथावस्थितत्वमेव न्यम्तीकरोति—“ अविह असंदिद्ध ” ति प्राक्तन चकारस्येह सम्बन्धादवितथमसन्दिग्धं

येर्यन् । अस्मिन् न तु मुचिदस्मै । रत्नादिभिराभयिष्यन्ममभयम् । अस्तद्विषयं न य पुनः स्वाधुर्वां पुरो वेत्त्यदिद्वानभि-
 सन्नेहसपरिमित्यर्थः ॥ नो हि—“ सद्यो युज्यन्त्यर्थं, इममर्थं पापद र्कविषयं । अथर्व्येसु गुणेषु न निमित्तत्वेन परो होर ”
 ॥ १५ इत्यदि विग्रहवचनमभिरुच्यते । अथ रत्नादिभिराभयं यत्तु ननु ननु वा विद्योक्तमहो इत्यरित्य समोपदेशा प्राह
 भोक्त्य एव त्रिंश पुनस्तत्वेत्येतेन ! अन्त्ये—पौनःपरात्येन दोषस्य सुदुर्लभ्यत्वात् । अथ कोऽप्युपपन्नविशेषमप्याह अन्त्ये न—
 वादिरप्यर्थस्य यथास्ते न दुर्लभ्यत्वेत्येतेन । अथान्वयिष्यन् पुनस्तत्त्वमप्युपपन्नमर्थस्य । अथवाप्यस्य अन्त्येत्येतेन अन्त्ये न—
 संशयवर्जितव्यस्य न, न इति पुनरपरोक्षान्वयो ॥ एतदेवावगच्छाति पुनस्तत्त्वोक्तत्वे वाच्यम् । अत्रान्वयव्यपदेशस्य
 तपस्विन इव शब्दजीवनिश्चयव्यपदेशात् नानि विद्याव्यपदेशात्वात् तदुक्तिं तेन तपोमाहात्म्यमेव मन्वीर्येति प्रसूतेत्यादि सम्यक्त्वो द्रष्टव्यः
 ॥ ८३ ॥ मोक्षोक्त्यनुदत्त पुनस्तत्त्वमेव वाच्यव्यपदेशात् सद्योपपन्नमर्थस्य अन्त्ये तदेव अन्त्ये—“ नो अस्त्य ” इत्यादि । इति
 तस्मिन्पिनेह्यस्मिन्मर्थः । एतन्मर्थो तस्मिन्मर्थस्य अन्त्ये—अन्त्येत्येतेन अन्त्ये अन्त्ये तदेव अन्त्ये । इति
 न कोऽप्युपपन्नमेव अन्त्येत्येतेन अन्त्ये । अथ अन्त्येत्येतेन अन्त्ये अन्त्ये अन्त्ये अन्त्ये अन्त्ये । अन्त्ये अन्त्ये । अन्त्ये

[illegible]

५४९

॥ इति श्रीरत्नप्रमसुरिविरचितायामुपदेशमाकावियोगवृत्तौ द्वितीयो विधामः ॥

॥ अथ तृतीयो विश्रामः ॥

मणिकणगरयणघणपूरियंमि भवर्णमि सालिभद्दोडवि । अब्रो किर मब्ब वि सामिओत्ति जाओ विगयक्कामो ॥ ८५ ॥

न केवलं यत्नवस्थाया, गृहस्थावस्थायामपि विवेकस्य महत्फलमिति दृष्टान्तेनाह—“ मणिकणग ” गाथा । कथाया कथितायां
गाथार्यः कथित एव स्यादिति सेवोच्यते—॥ ८५ ॥

सालिगामुत्तमेण पसिद्धओ, आसि गामु घणघन्नसमिद्धओ । धन्ना नामि कावि त्रिहवण, ताहिं कम्मयरी आमि अकिंचण ॥ १ ॥
तसु अद्देसि सगमु इगु अगड, लोयह वच्छरु य चारतड । माइ कयाइ तेण रोएविणु, मणियलीरि करणि घरेविणु ॥ २ ॥
त पेक्खिबि सा रोयणलन्नी, पिय समरेविणु नीघणवगी । मिलिय सइज्जी पुच्छहिं फाणु, कहियइ तीए करिंति निवाणु ॥ ३ ॥
वद्धिणि ! न जाणइ वेट्टड काई, मह फहिं तडुल-दुद्ध-घयाइ । अप्पिय ताहिं ताइ तो पायसु, रद्धउ सिद्धउ तीए महारसु ॥ ४ ॥
परिवेसि वि सा थालि विसालइ, पायसु पुत्तह पत्त परालइ । तसु घरनारि तत्तस्सि तिगुत्तउ, मासत्तणपरणइ पट्टत्तउ ॥ ५ ॥
तव चित्तइ सगमु गुणगणसगमु फट्टरि पुन्नपरिवाडि महु । जउ साहु महात्तओ अत्तसरि आगउ विहरावउ वरलीरि सहु ॥ ६ ॥

एव एवामृताहार

उट्टइ थालु विसालु सुलेविणु, मुणि पडिगाहइ गुण चितेविणु । लीरि देवि सो चितेइ तित्तउ, त सव्वगु सुहारसि सित्तउ ॥ ७ ॥
फट्टरि फट्टरि अवसरु सजायउ, भरिउ थालु लीरिहि मुणि आयउ । वपुरि वपुरि मुणिसीहपसाऊ, मह त्तित्ह रडियउ न भाऊ ॥ ८ ॥
माइ पुणवि परिवीसइ पायसु, जिमइ जाव सो धाइ महायसु । रयणि अजिरमाणि जेमणि तिणि, वासियवमणि मरेइ तहिं दिणि ॥ ९ ॥
पत्तदाणि तिणि आउ निवद्धउ, नरभवि उब्भउ भोगसमिद्धउ । कामधेणु कप्पदुदुम अगलु, जइर सुपत्तदाणु जयमगलु ॥ १० ॥

नार दयानिद्रि नासिद्वर, सत्यपाणु गोवर समिद्धर । एतसीसोहवासयनसु, मरा मरुतु वसु वसु ॥११॥
 इव सा गुणधारी सिद्ध पिचारी पुन दुर्भित्तव कल्पत मणि । न होर न वार एस्तुवि बंगर पुञ्जिजसि वि हैमगणि ॥१२॥
 सा साञ्जिजेण मुमिन्न बन्ध, विमोदनि दुस्तरपणारि बाध । मुमिन्नसु सम्यक् सत्यपाणु, एर होसर पुणु पञ्चपाणु ॥१३॥
 ते रिपसयस सो जाप तामु, गत संगमु गधिय गुणेज्जामु । नोदव साञ्जिजेणोपयोगि, सा माणर बंगि बरोगसोमि ॥१४॥
 नार जात वासु इण्डनि बधिया वर सरसाकिणु ज्ञापयामणि । गोयनि मरुतु पाएणु ज्ञानि, वाम्भसु पुण्व पिप्पि पवनि ॥१५॥
 तद्विल्लवच बाम्भर वनिवि मर-भु-भु वप वप वप । बह्वरवच वधनि एर, रिबोदि बी(ह)र वम्भर एर ॥१६॥
 लम्भानि वरुति मरुतु वरु, मुमिन्नपुसरि वसु साञ्जिजतु । वरुवच वरु गोमरुतु, मिव नैपणपवनि कपामरुतु ॥१७॥
 लव वारव वारव वारव मयववरपेण निपणु । सोएणमयवचु सोर सो एव सुउमय मणिग वमरु ॥१८॥
 वामपिरवमवचोवच, वरिचरिद इमि सुवचन । वर मुंवा वरि सुपरियोग सुवमविष भेरि समयस्येण ॥१९॥
 वारववि एतु मिमिरिपसु वरपनि वधनि वमवामु । गोमरु निमणिद देव वाध, निवनामि सिद्ध निवमंगवार ॥२०॥
 वरिचवम वारव गेरि मिम्युव वसु एव सिनेरि । सुएनिमिपमवमवचोवच वसिजोवम वम्भर मयवयोव ॥२१॥
 वरवचव वलर नेवण, वरिण-दीरण-मयण । मयिजमवचवमवचोवच, मिदि वर साञ्जिजतु ईसनीव ॥२२॥
 मुरयोग मुंमंभर वर रिचरि, मुरवेर वेव मुग वरुवमरि । मययार वारवमुरवामु, एमिज्जपिपमवि बंगि वामु ॥२३॥
 वरव वि एवमवच सुगाट तदि वरमय वरिज्जवउरि वार । वरुवमरुमोममुवमय वरिच, मिव सेमिदि वार न कोमि विचिच ॥२४॥
 एतु मिसेविपु वमव वेमिपु ते मिमम निगमवमिव । मयवचरि वरिच ते यमि यमिव यमिव योवि वामार विमिव ॥२५॥
 वेवमर विमो तो इव बीविद, वि न वरोमि मे वमयो वरिच । वामयोग वि गोमवे व ते पुज्ज, वरुवचवे न वे वेव वि विम ॥२६॥
 सेमिवने पुणे वरव वरिच पव मे वेव एमोवि ते वरिच । वरिच विच । वरिच योमि वरवे गव वरुवमरिण मरुतु वरिच ॥२७॥

तो नरदिण भद्रा वि सहाविद्या, आह नरनाह । सन्वेवि खडिकया । सालिभद्रस्स तन्भारियाण तद्द, पायपुछणकए द्रुति निच्चं जह ॥२८॥
 सेणिओ त सुणेऊण सोहणजसो, चित्तए कयचमधेण चित्तेण सो । केरिसो सालिभद्रो भवे सो वणी, कामदेवोधमो एरिसो जो धणी ॥२९॥
 पेक्खियन्वो सुही सन्वहा सो मए, मद्दिगओ सुरकुमारो व्व जो सोहए । तो भणावेइ भइ महीवासवो, सालिभद्रो इहोवेउ नयणूसवो ॥३०॥
 ता भद्रा अम्भिवइ अइसयसुक्खिवउ सालिभद्रदु आवेइ किंव । सामिउ परिभावउ मह धरि आवउ, जोहारइ निरुपाय जिव ॥३१॥
 पेसिए तीए पुरिसमि सम्माणिए, राइणा एय अट्टमि अणुजाणिए । सत्यवाहीए सन्वत्य वज्झात या, चीण चीरप्पवचेहिं चदोदया ॥३२॥
 हारहीरकमाणिक्यकफिका, तेसिमतेसु लवूसगा सचिया । धवलिया भवणभित्ति सुचित्तंफिया, दिन्न सुपसत्यकच्छूरिया हत्यया ॥३३॥
 चगनवरगरागवली सज्जिया, तदुवरिं रइयरयणावली सत्थिया । मल्लिया मालई मालज्जमालिया, रभखभावलिउब्भडडन्निभया ॥३४॥
 पइदुवारपि निप्पट्टघ(प)ट्टंफिया, सार साहार कदलदलालीकया । राजलाउ निय जाव गेहत्तओ, रायमणो समगोवि चगो कओ ॥३५॥
 नेत्तवेट्ठेहिं पट्टउ य पट्टेहिं सो, छाइओ छडियधुसिणवुणा सन्वसो । तो महीनाहु सन्वेहिं सह चल्लिओ, चेळणाईहिं हरिसेण सपेळ्ळिओ ॥३६॥
 अह इत्थिहिं वडियउ जणसघडियउ सेणिउ अतेउरसचिवु । पेरणियनिरउ पाउलपरिगरु सालिभद्रघरि पत्तु निवु ॥३७॥
 सालिभद्रजणणीए जणुत्तसु, सेणियराउ ति विक्कमविकसु । सरसु सिणिदुत्तु सुसिदुत्तु सलेणउ, भुजाविउ किउ किपि न खूणउ ॥३८॥
 तयणतरु तबोलु अल्लडिहिं, तीए दिन्नु नवनागररड्डीहिं । मरगय-मोत्तिय-माणिक-हीरिहिं, ढोइउ ढोयणीउ वरचीरेहिं ॥३९॥
 अह पभणेइ नरिंदु न दीसइ, सालिभद्रदु सधेसु महासइ । अच्छउ अहव सोक्खिसइ उट्टु, कहि कहिं अच्छइ जाइवि भेट्टु ॥४०॥
 तो सा पासि पट्टत्तो पुत्तहि, वडिय गिहोवरि भूमिहि सत्तहिं । भणइ गिहागउ सेणिउ अच्छइ, एहि वच्छ ' तलभूमिहिं निच्छइ ॥४१॥
 भणइ सालि सेणिउ ज कियाणउ, माइ ! मोल्लु तसु किपि न जाणउ । तुहु जि लेसु सुमहग्घु महग्घउ करउ किमाविउ हेट्टुइ सिग्घउ ॥४२॥
 भणइ भद्र ! सेणिउ न कियाणउ, किंतु तुज्झ पहु मगाहाराणउ । ता उत्तरिवि वच्छ ! जोहारि, टलइ न सज्जणु जण ववहारहि ॥४३॥

परपेम्परावसपेक्खित्तदुय, टलवलिवि मरेसहिं सन्निव वट्टु य । तुहु सरसकमलकोमलसरीरु, तत्त करिवि न सक्कसि नणु अधीरु ॥५९॥
 वयनिच्छत्त पिच्छिवि तासु माइ, अइनीससे वि एरिसु भणाइ । 'कमकमिण मेळि तूलीउ ताव, खरफरुसतणूलय होइ जाव ॥६०॥
 निय निय वि माइ मोहधयार, झरहर झरतवहुवाहधार । पडिवज्जइ जं जणणीए तुत्तु, सो साव सलक्खणु एककु पुत्तु ॥६१॥

तहिं समइ सामि पुजेहिं तासु, सिरिवीर पत्तु केवलिल विलासु ॥छा॥
 अह सालिसहोयरि अइत्तुछोयरि सत्यवाधघन्नयघरणि । अब्भगु करती अरु रोयती आपुच्छिय तिणि तह जि खणि ॥६२॥
 केण अवमाणिया रुयसि पाणप्पिए, नावमाणं कुणइ कोवि मे तइ पिए । सालिभहो उ दिक्काकए सज्जए, जेणमेगेग तूलि दिणे वज्जए ॥६३॥
 ताव घन्नेण घन्नेण सा बुच्चए, हेळि ! कावरिसो कायरो सो जए । एकहेलाए नेह न जो कट्टए, तत्त को नाम नामपि उग्घट्टए ॥६४॥
 भारिया भासए जइ सिमूरो खरो, ता न कि होसि अज्जेव त जइवरो । भणइ सो एत्तिय चिय पडिक्खतओ, पिक्खियन्वोऽहुणा वयमह लित्तओ
 आइ सा दसगुण पुणवि रोयतिया, नाइ वज्जाहया विरहसतत्तिया । एरिसो सामि हासो मए हा कओ, छलु तए लेवि सो चेव सचीकओ
 अइइ मा नाह ! खलु खिवसु रार खए, दूसहो दोहि विरहो अहो मह जए । एस पाणेस तुह नाम जइ निच्छत्त, पव्वइस्स तओऽह पि कि पच्छत्त
 जच्चअच्चहिं चेइहरे अचए, कुणइ सार च साहारणे सच्च । नरसहसवाहिसीयाए आरोहए, दिंतु दीणाइ दाणाणि सो सोहए ॥६८॥

जच्चअच्चहिं चेइहरे अचए, कुणइ सार च साहारणे सच्च । नरसहसवाहिसीयाए आरोहए, दिंतु दीणाइ दाणाणि सो सोहए ॥६८॥

समवसरणमि वीरस्स पत्तो तओ, दिक्खिओ देवदेवेण सकलत्तओ ॥छा॥
 इय सामिहिं दिक्खिओ तियसह सक्खिओ सालिभहिं सो जाणियत्त । तो अइचित्ताविउ भणइ हियाविउ हत्त तिणि अगल होडियत्त ॥६९॥
 सालिभहो वि सवाहम्वाइय, कुणइ जिणविंबसघाइपूयाइय । नवनहुद्धिहणहणाइणा सोमिओ, सुरदिहरिचंदणहवसमालंमिओ ॥७०॥
 कडयकुडलकिरिवाइ सिंगारिच, सेयनिप्पट्टसुयावारिउ । रयणकलहोयसीयासमासीणत्त, असमसिचसोक्खलक्खमि सलीणत्त ॥७१॥
 तारत्तुरावाहारेणं तओ, सामिणो समवसरणमि सपत्तओ । तेण नियपत्तमहत्थेण जा दिक्खिओ अमयसितो न्व ता जाओ सो सुसिक्खिओ

अणसणु आराहइ परमबु साहइ पाओवगमसमाहि ठिउ । ता सोगि सुसल्लिय सा तहिं चल्लिय नियइ जेव तरुवरु पडिउ ॥८७॥
तहिं ठावि सालि सुविसालभाव, भद्दाए दिट्ठु तदवत्य काउ । तो नमिबि रुयइ सहु बहुयसत्थि, महु सम न अन्न अकयत्य अत्थि ॥८८॥
भवणगणि पत्तुवि तुहु न नाउ, विहराविउ नमिबि न अवलकाउ । महियारी स तुहु कयत्यमाय, विहराविउ पहि दहि जीए जाय ॥८९॥
कहिं हसत्तुलि पल्लकिसयणु, कहिं कफरकटयटकिपडणु । कहिं कुसुमकमलकपूरगध, कहिं कुहियनिडिमडयप्पगध ॥९०॥
कहिं तरुणितरगिउ गीयसद्दु, कहिं सिवसमूहफेकारसद्दु । सुहपालियलालियअगी तेव, इय दुम्भु सहसि तुह वच्छ ' केव ॥९१॥
तुहु धन्नु धन्नु धन्नय य पुन्नु, मरणतिवि मुक्कु न सालि ' सुन्नु । इय माइ करिवि करुणप्पलाव, घरि गय पओसि गुरुदुक्खदाव ॥९२॥
पुणु मुणिति दोवि सुरसेलसिणु, जिव सुथिरधरहिं सियझाणरु । उवसग ^१वगससगम ^२गि, नहु ^३लहयल्लसहिं लेसुवि निसग्गि ॥९३॥
इय ते स्त्रीणाडय जाया अब्भुयदोवि देव सब्बट्टिवर । अह तम्मि विमुक्कइ नरभवि दुक्कइ सिज्झिस्सहिं निरु ^४एत्थु धर ॥९४॥

॥इति शालिमद्रमहर्षिसन्धि ॥ सूत्रगाथाया मणय-ध्वन्द्रकान्ताया, कनक-स्थर्णम्, रत्नानि-रत्नकम्बलादीनि, धन-चतुष्पदद्रव्यादि॥८५॥

किं विचिन्त्य शालिभद्रो गृहे विगतामिलोऽभूदित्याह—

न करंति जे तवसजम च ते तुल्लपाणिपायाण । पुरिसा समपुरिसाणं, अवस्स पेसत्तणमुपिंति ॥ ८६ ॥
सुंदरसुकुमालसुहोइएण विविहेहिं तवमिसेसेहिं । तह मोसपिओ अप्पा. जह नवि नाओ सभवणेऽवि ॥ ८७ ॥
दुकरमुद्धोसकरं, अवंतिसुकुमालमहरिसीचरियं । अप्पावि नाम तह तज्जइत्ति अच्छेरयं एअं ॥ ८८ ॥

“न करति.” गाहा । व्यक्तार्था । तस्यैव चरणाचरणमधिकृत्याह—“सुंदर” गाहा । उत्तानार्थैव । नवर सुन्दर-सुरूपः,

सुमुमागे-मार्तरेपेण सुमुजोचितो-साकिसेमिपुस्तेवं कर्मस्वारे इलीय तेव अविमोये ॥ ८६ ॥ न केवसायं पत्तं रेरेमेव
 मिहोभित्तान् । कम्मज्जस्यवपि सुप्पर(अविमोये)समुत्ता छाक्का नूप्पये इत्ता- 'सुप्पर' गगण । कम्ममाक्काय गाथा म्पुक्कस्से-
 स्स कल्लि कपरि न्दविज क्कमिं नदि तुगक्कायेव चरुदि । त्व तान पुण सुप्पण्ण म्हा कपर-कउठ-कउठ-उठ ॥ १ ॥
 कफकिरउक्कवपिभिन्निमुपदि, मक्कवपिअकिरउक्कपेदि । का इय एमिपुएपावेदि, त्व उज्ज एमिपुएपावेदि ॥ २ ॥
 वरक्कमक्कवपिउक्कमा, प्पसरनेउकिरुक्कमा । कमुत्तविण का उक्कम सुप्प म्हा किकी कमुप्पण ॥ ३ ॥
 करे कपि इदि कपि सेव सुदि सुदि प्पवि पक्क न पठि । गक्कवपिदि मिक्कवपिउक्कम प्पसरिपहावरउक्कममा ॥ ४ ॥
 कपि विक्कमात्त कमुप्पि उक्का तुगक्कायवपठि । विक्कवपिउक्कां कविपयाई वीरपित्तु पक्क कठि ॥ ५ ॥
 विदि कम्ममुक्कि सुउक्कि प्पण पप्पि उंण्डु उ विण्डु । कविउक्कपक्काउक्कपुक्कवपि, विरेणु कविउक्कमुक्किहारि ॥ ६ ॥
 वीणवपिपविमाए कक्कर्मक्कमसेका सुउण । उंणवका वेविण पुदि सावि(मि) वरवसई कदि कपि मुक्कावि(मि) ॥ ७ ॥
 उक्कमक्कवपिउक्कमादि, सो मज्ज सुदि कपि वेदि । उक्कवि कलि म्हाविहाण, विह एविण वीए म्हाप्यम्व ॥ ८ ॥
 वं कम्ममुक्कि वि क्कण्ण, वं वेणु तुम्हि एव क्कण्ण । क्कण्णिकाउक्कवपिउक्कमा, क्कण्णिकाउक्क ॥ ९ ॥
 क्कण्णिकाउक्कवपिउक्कमा, पविक्क पु ॥ १० ॥

उजो तेव सुउधारिण उंणं प्परेवपि कम्ममुक्कि सुउक्कि । कपपरि कपि क्कण्णवपि कपि सुउण्णमुक्कमा ॥ ११ ॥
 उक्कवादि म्हादि उक्कमुक्क, वीण कपि क्कण्णवि म्हावेणु कपिदि, सार सार क्कण्णवपिदि ॥ १२ ॥
 क्कण्णिकाउक्कमाउक्कमुक्कमा उंणु सोवगा म्हाउधारिसेवक । वेवकीउक्कमाउक्कमुक्कमा, सोवपि न ममउकि मिरेव ॥ १३ ॥
 सुउमक्कमक्कवपिउक्कमा, कपि 'भा' कपि उक्कवपि । सुउमिउकिउक्कवपिउक्कमा, उक्कवपि, उक्कवपिउक्क ॥ १४ ॥

लकिल्लइ उरकडिहिं विसालउ, जिव दमोलिदडु सोवालउ । पाणिपायपायडपावहिं तसु, नववियसतसोणपंकयकसु ॥१४॥
वत्तीसइ भज्जहिं रइसुहसज्जहिं सो कीलइ जिव देउ दिवि । सत्तमभूमितलि हिमगिरिनिम्मलि सवि इदियमोक्कल करिवि ॥१५॥
सिरि सुहत्थियुणिनाहु कयाइ वि, जामिजिजामि पढमि परिभाधिवि । नलिणीगुम्मविमाणइ करउ, आगसु गुणइ गुणगल धीरउ ॥१६॥
सो महुमहुरवाणि निसुणतउ, किन्नरु किकरु* तसु पत्तउ । तुवुरु सो वि सकठहिं रुद्धउ, कुकु न 'स झुणि निसुणतउ तुटुउ ॥१७॥
त अवत्तिसुकुमालु सुणेविणु, सत्तमभूमिभागु मिल्लेविणु । आउ छट्ठभूमिहिं आणदिउ, जाउ सुणतउ सवणेगिंदिउ ॥१८॥
जिव जिव झुणि सवणेहिं पईस्सइ, तिव तिव तसु हियडउ तणु वियसइ । जिव जिव आगमत्थु परिभावइ, तिव तिव उत्तरित्तु तलि आवइ
जायउ जाईसरु सुमरइ सुदरु नलिणीगुम्मविमाणसुहु । नरभोगविरत्तउ जाउ निरत्तउ, त जाणइ सउ गुत्तिटुहु ॥२०॥
स लहु पहुपायपासमि पत्तो तउ, णमिउ पजली पुच्छए अणउ । पयडमेव सरुव परुत्तया नलिणिगुम्माउ तुब्भेवि किं पत्तया ॥२१॥
*भणइ सूरी विमाणुत्तमाउ तओ, मणुयजम्ममि नेममि अहभागओ । तहवि जाईसरो सरसि त जारिस, मुणुउ अहयपि सुत्ताउ तारिस
तहिमइ गतुमश्चतमुक्कठिउ, पहु । पहेण किणा जामि जपसु इउ । गम्मए तमि थामंमि सम्भ महासत्त । सिक्कए दिक्कए नहु अन्नहा
देह दिक्क च सिक्क च सपइ मह, सामि । जह जामि काऊण त अवितह । सत्यवाहीएऽणुत्ता मणुत्ता मह, नत्थि तो वच्छ । दिच्छामि
त तुह कह ॥२४॥ कालखेवत्तमो नाह । नाह तउ, पव्वइत्तामि सयमेव इय निच्छउ ।

इय निच्छउ जाणिवि गुणु परियाणिवि होउ सय मा गहियवउ । तो दिक्का दिन्नी तेण पव्वन्नी जइ जायउ साहसनिलउ ॥२५॥
वच्छ । पत्त पवित्त चरित्त तए, पालियव्व चिरकालमेय जए । सगअपवगससगससाहण, होइ किज्जतमेव इम सोहण ॥२६॥
नमिय नवसाहुणा वुत्तमुत्ताणय, सामि । साहेमि अज्जेव अप्पाणय । नलिणिगुम्मे विमाणमि भोगूसुगो, सपय पट्टिओ मुक्कमणुयाउगो ॥२७॥
अह रिसि गुरुसगासाओ सो निगओ, वोरि-कथारि-कटी-कुडंग गओ । छिन्नसाहि व्व साहीण साहसरसो निवडिओ तत्थ

* लु D । १ सुजणि B सुजणि D । ३ जिमल्लिम B D । ४ मणइ सुरिवि नाणुत्तमाओ तओ मणुयजम्ममि नेममि तह आगओ ।

[illegible]

॥ ४४ ॥ हा वन्त ! वच्छ ! वच्छल ! छडल, पड कियव किमेरिसु गुणिपडिल । एउ जेव पडिय गरिसि अणत्थि, ससारि नारि तिष अन्न नत्थि ॥ ४५ ॥ हा प्रिय सच्छ सुचरित्तमूर, माए पाडियडट्टकयतूर । मर सव्यशनि घट्टयाहिं अहय । किउ अविणउ तुज्जु न कोर कहव ॥ ४६ ॥ इय गुण सुमरेविणु चिर रोगत्रिणु पुज्जर पुन्नियण्डु पुणु । कालागुरुचर्चणि तिलु जि सा वणि सफारावइ साटु तणु ॥ ४७ ॥ सत्यवादि यट्टयाहिं सिसपमहानइतीर पवत्रिय । नयणीरु नीरघु निरगलु । जिव तिव तालु वेद अजलिजलु ॥ ४८ ॥ सुयविओगमोगिपलत्तिय, सचरि रालत पडती पत्तिय । गुरुअण्डसइस्मसिणि- भवणु भरति व भणिय सुहत्थिय ॥ ४९ ॥ धम्मसीलि ! सीलेसि किमगलु, सोगवेगसत्रियेग अगलु । सुयउ कोर कि जीवइ सोगिणि, अरु तणुपीड पवज्जइ रोगिण ॥ ५० ॥ धम्मु रम्मु भग्वाहिंसइमट्टु, तइ सुगवु सोगादुदोमडु । त्रिपारद्विस्म- धम्मि तुह जायउ, नलिणि विमाणि देउ सो जायउ ॥ ५१ ॥ इय एउ सुणती भग्नि विरत्तो मत्तावाहिं सुपसन्त्यमर । वट्टयाहिं समन्निय घरि निव्विन्निय दिक्ख लेउ अनियेण सइ ॥ ५२ ॥ यट्टयाह एगगुरुठार आसि, न स दिन्निय यदिय रोहयासि । नियअवसरि जायउ ता सुतणउ, जिय हीरउ रोहणयाणि तणउ ॥ ५३ ॥ पइमासरु पइइर सो सुमालु, जिव वणनिगुंजि सहया- ररसालु । निसुणि वि कयाइ नियतायचरिउ, अइनिचि चमफिउ हरिसभरिउ ॥ ५४ ॥ तदिं वणपणसि नियतायमुत्ति मुत्तायउ ठावर सुहसुत्ति । जिणवेसिण पाओगमि ठाइ, सट्टु चेळ्ळुगेहिं सिय नेव राउ ॥ ५५ ॥ तनु उपरि देउलु चगगिगु, म- जणेरेनेहिं फारइ सुतुगु । नेवजपुज्जेच्छणणउ, तदिं सल्लु फगवइ निच्छु जाउ ॥ ५६ ॥ कालयागि जागउ सो विस्सायउ, तिलु तिलु लोयइ तणउ । ‘ मएकालु ’ फहिंजाइ अज्जवि, विज्जइ मुणि सियालि न्यग जुयउ ॥ ५७ ॥ इत्यवन्तिसुमुमालसन्नियः ॥

अथुना माध्यास्ता पूर्वार्द्धं स्पष्टम् । नवयुद्धोस शब्दो नैश्य-परपा दु मोत्कर्गानिर्देशनादुत्पजस्य तनुकम्पादित्तिनस्य दु रा-
वियोपस्य मानक । उत्तरार्द्धं त्वात्मशब्दो चहिरातानः शरीरस्य पाचकोऽन्तगतस्मनस्य म्मुमगम्यत्वान् । तत आत्माऽपि शरीरमपि

साकैयपुरे चंदावडिसओ नाम आसि नरनाहो । जिणधम्मो तलिच्छो, तल्लेसो तम्मणो चेव ॥ १ ॥ कित्ति-धरित्तिओ विव,
 पियाउ दो तस्स वगअगीओ । पढमा सुदसणा ताणमासि पियदसणा अन्ना ॥ २ ॥ तणओ सागरचंदो, पढमाए सागरो न्व
 गमीरो । मुणिचंदो त्ति परो पुण, परकम्मो कल्लमल्लो जो ॥ ३ ॥ गुणचंद-वालचंदा, अवराए अगया दुवे जाया । तेसिं सागरचंदो,
 जुवराओ राइणा विहिओ ॥ ४ ॥ मुणिचंदस्स उ विन्ना, उज्जेणिपुरी कुमारभुत्तीए । तत्थ गओ सो पालइ, सया पयाओ पया-
 उव्व ॥ ५ ॥ कइयाइ महाराओ राओ अतेअरमि चित्तेइ । जावज्जवि न पडुअइ, देवी ता ठामि उत्सग्ग ॥ ६ ॥ जावेसा दीवसिहा
 दिप्पइ तावेस होउ उवसग्गो । इय उद्धुणठिओ मणिपुत्तलउ न्व सो सहइ ॥ ७ ॥ जामिजामे जाए, जाओ जा झिज्जमाणओ
 दीवो । ता चितइ चेडी, कहमिहधतमसे प्हू ठही ॥ ८ ॥ इय कुणइ पुण पईव, पडइच्छ सा सिणेहपूरेण । केउगहो विव
 दिप्पेइ, सो पुणो निच्चलमासिहो ॥ ९ ॥ निवई वि काउसग्ग, न पारएडमिगहगहिओ । धम्मज्झाणपईव, जालइ समसीसियाए
 न्व ॥ १० ॥ इय वीय-तीय-पहराणं, तेविदु तीए पूरिओ दीवो । रयणंकुठुव्व जाओ, चउसु वि जामेसु अविरामो ॥ ११ ॥
 अइसुकुमारसरीरो, नरेसरो रुहिरमरियसव्वग्गो । सजायायणो भावणाहिं भावेइ अप्पण ॥ १२ ॥ जइ जीव ! जायणाए, गाढ
 अंगाइ सगहिज्जति । तुह का तहावि हाणी, तणू जमन्ना कयघा य ॥ १३ ॥ जा नाम जीव ! जीवाण जायणा होइ अप्पइ-
 दुणो । तदणतमागमेत्ता अणतगुणज्जिरा एस ॥ १४ ॥ जइजंति जतु एए वहिरगा अगभगओ पाणा । कुसल चिय स पइन्ना
 निव्वाहमयाण ताण जओ ॥ १५ ॥ दियहनिसाघडिमाल आवयसलिलं जणस्स घेतूण । चदाइअवइल्ला कालऽरहट्ट भमामडिति ॥ १६ ॥
 जह जह अइनिधिवाए, पाणा पीढाए पाउणिज्जति । पज्जलइ झाणजलणो, तह तह से दुरियदाहसहो ॥ १७ ॥ धी तेउ ते दिप्प-
 तएवि, तइ ज दसा निवस्सेसा । इय दिवयस्स कुविउव्व, तस्स अरुणो गओ उदय ॥ १८ ॥ परिनिव्वाणे दीवे, निवोवि नि-
 व्वाणमक्कमेउ च । पारइ काउसग्ग, किं पुण न चलंति अगाइ ॥ १९ ॥ उव्वणिगियमेत्तपाउ पडिओ पुहईए अउवडेऊण ।
 पचपरमेद्धिनिम्म(पब)ल निच्चलचित्तो दिव पत्तो ॥ २० ॥ तिदिवे सो सजाओ, सागरचंदो वि दारुणदुहत्तो । मयकायव्वे काऊण,

[illegible]

५५ नव्यविषयं इवमैरसुनां समानं ययिम् प्रपेक्षन्ति कर्मविपाद एता (ब) ।

अधुनपिल्लवसे आगच्छेत्पिम्, विष्णुपक्षे एकस्मिन् पक्षे न चोपनि कुर्यात् ॥ १५ ॥ १०

[illegible]

ह जे अइसयसुरहिचि, अपिओ तीण तह चेय ॥ ३९ ॥ घेतूण गया सा भूमिनाहृत्यमि अप्पण एय । करकलियमोयगो सो,
 तो चितह गुणनिही एव ॥ ४० ॥ लहुगधवेसु पासे, छुहिएसु कहप्पणा पमुजामि । दो मडिऊण दिन्नो, तो ताणमिओ नरि-
 देण ॥ ४१ ॥ जह जह ते त ग्यायति, ग्यामकुम्भीसु तिम्यमुम्भाए । विसलहरीओ देहे, तहा तहा ताणमिति लहुं ॥ ४२ ॥
 आसु चमक्खियचित्तो, चिचिच्छो आणवेइ तो राया । विसनासगोसहेहिं, रणेण पउणीकया तेहिं ॥ ४३ ॥ नरपइणा तो दासी,
 पुट्टा पाविट्टु ! चिट्ठिए कहसु । को एस वइयो कस्त, नाम दुव्विलसिय प्य ॥ ४४ ॥ साऽह न जाणामि अह, केणवि नऽझेण
 एस दिट्ठो वि । पियदसणदेवीण, केवलमहेज्जमाणीह ॥ ४५ ॥ सहाविऊण मोयगमायओ मगिया निणमिति । जणणित्ति मण
 तीए, विमगिओ अपिओ एसो ॥ ४६ ॥ निय पाणिपल्लवेहिं, परासुसिता पुणो पुणो सुइर । अइसुरोत्ति रजियदिययाए अ-
 प्पिओ पुणवि ॥ ४७ ॥ रत्ता नाय पावाए, तीणऽवत्स दुरीहिय प्य । म मारिऊणमिच्छउ, रज्जसिरीसकम ससुए ॥ ४८ ॥
 नारीण छलीणणवि, धिद्धी बुद्धी अयधुरा घणिय । जणणी वि जुत्तभत्ते वि पुत्तण मइ जमेयमिमा ॥ ४९ ॥ नियजणणीओ
 सविसेसगउरव आयरामि एईए । एसा जण वेरिस्स व, प्वमायरइ मज्झ ह्हा ॥ ५० ॥ “ जं आमीए आमीविसाण जं कंढण
 अलीण व । त महिलण निच्च, दुअरिए नूण निवसेइ ” ॥ ५१ ॥ हप्फाराविय पियदसणाए सम्मुइमिम तओ भणइ । सागर-
 चइनरिंदो, हाहा दुच्चरियमेय ते ॥ ५२ ॥ पयउपमाण माए, तदय गिय तुज्ज रज्जमप्पितो । अहय पेहियपाण्हिं, तमहुणा प्व-
 मायरसि ॥ ५३ ॥ कयकिचो हं हुतो, तइयच्चिय जइवरो जइ हयतो । सपइ का मज्झ गई हवेज्ज इय बालमरणेण ॥ ५४ ॥
 दुव्ववसाओ एसो, सुएसु ते चेव चडि निवडतो । जइ नाह विससदारफारिकिरिय करामितो ॥ ५५ ॥ भावि अयायाऽवेम्मा,
 सिक्खा नो सिक्खिया सलु सलाहिं । महिलाहिं वदिचोर व्व, साहस किंपि कुच्चति ॥ ५६ ॥ जइवि पियुणचित्थाइ, सि-
 ज्जाति जिणज ता न कोइ जए । पाएण जेण ताणेव, ताइ निवडति तेण सुइ ॥ ५७ ॥ तो दाऊण गुणचइभाजो तम्मणेण त
 रज्ज । सागरचवो जाओ, जई जए जायजसपसरो ॥ ५८ ॥ सविगो गीयत्यो, एगल्लविहगपडिमपडिन्नो । महिमउलमि जंगम-

बभ्रव्यवरो न्न निरेद ॥ ५९ ॥ खेजीको एता इमाए वायुधिया माहसुधिया । उह-वेइव-सुधयं वभ्रव्यवज्जआएव पुट्टा
 ॥ ५ ॥ यमिन्नं सुनीदि नेईरेसु उपाए इति जपाए । सुकवसो सो सो को नए माहलो व बाहो व ॥ ६१ ॥ सुधियेने मि
 नेरिणे जिनिस्सावज्जव्यवसं कृत्ता । नि पुन इमाए एव सेविस्स पुनेव पठिस्सो ॥ ६२ ॥ नेईरेवज्जआएव, एवमेव संव
 नेर एवमेव । वाहए पाहए पाहए, एवो किं नि न सो पुन ॥ ६३ ॥ इय सोपप स मुणी निहए माहवि नि एमलो
 ने । कसमेवज्जवज्ज, स इमाए वे वनेकेव ॥ ६४ ॥ बनेकेव सो वमरिसेव एवो म्हावसो सो । मिदिं हुनीदिं स-
 वस्स वस्स पाहुणं लव ॥ ६५ ॥ गोएवज्जिसेवए, जमवए ववति वं सुधियो । जमो सो सुकुए, सुकुए वए मव सो
 सो ॥ ६६ ॥ जमवज्जको सो उ एवे इवविं ववविस्सवि । सुदीं लव मिओ तो वीओ सुहो एवो ॥ ६७ ॥ एवमेव
 पुपिचव एववीवसुहवि वनि नि इमवि । वविण ववसुवि वं विलेवे वमि सो एवो ॥ ६८ ॥ होमव वारेवे वारेव
 वरेव वमवमेव । उरए एता एवए, एमं वजा दुववस ॥ ६९ ॥ वेवव । ववववि, एवि मा वेववेदि निरेदि ।
 दुववविस्सुमाए वववए एवो हुंहुंविस्सवि ॥ ७० ॥ मव सुवो वविसेवं ववववेव वववो । ववव नि वववरेदि
 वववमेमि वंएव ॥ ७१ ॥ वववेरे इमाए एव वं होमि विदि एवो । वविज्जव । ववेवि वविं नव वव वं ॥ ७२ ॥
 वेव एवमेव इवो वव विव वीदि वंमं वी । वविज्जवको एवए, एवमेव वस्स ॥ ७३ ॥ ववमेव ववमेमि वं,
 ववमे ववव व ववेति । वेव वस्सो, ववोववविस्सवि ॥ ७४ ॥ वमिओ ववववेव ववेदि । वविज्ज वविज्जो ववो ।
 वववरेव वविं, वे वं वव न ववेति ॥ ७५ ॥ ववववे । एव ववववे । एव ववववे । एव ववववे । एव ववववे ।
 वववववव ववो ववमे ॥ ७६ ॥ ववववववो ववमि वेव ववेव ववववे । एव वववववो वे, वववववव वमे ववमे
 ॥ ७७ ॥ तो वे ववेवववव, ववेदि ववववे वव । वव वववववव, ववि इमाए वववव ॥ ७८ ॥ तो वेव ववो-
 विदि वव वव वव विविदि । विविदि ववववव । विविदि ॥ ७९ ॥ स पुन सुवो वववव, वववववव

स्विप्पमुववास । सणिय निगट्ठण, पत्तो पुरवाहिरुज्जाणे ॥ ८० ॥ इरिय पडिक्कमिच्चा, आसीणो आयरेइ सज्झाय । कयपचिदिय-
 पीढा, पच्छयायव परिवहत्तो ॥ ८१ ॥ कुमरा खणमेत्तेण, दिट्ठा दासीहिं कट्ठनिच्चिदा । तो धाहावतीओ, पत्ताओ रायपासमि ॥ ८२ ॥
 जइ वत्ते वुत्तते, उत्ते ताहिं स साहुवसहीसु । त जोयावइ सन्वासु, वेव जा कत्थइ न विट्ठो ॥ ८३ ॥ ता सूरिहिं पसाहिय-
 मेय जइ आसि आगओ एसो । इह पाहुणगो सो विहरणाय पत्तो नहु नियत्तो ॥ ८४ ॥ जइ नाम सो हवेज्जा, तो सन्वत्य वि
 गवेसगा पुरिसा । पेसविया अह दिट्ठो, स निविट्ठो याहिरुज्जाणे ॥ ८५ ॥ कहिए राया सयमेव, आगओ साहुणो समीवमि ।
 पच्चमिजाणिय नियमायर च विम्बियमणो जाओ ॥ ८६ ॥ चिरदरिसणहरिसोदचमाणरोमचकचुइज्जतो । पणमतो पायभोरुहाणि एव
 उवालच्छो ॥ ८७ ॥ चंदावयसकुलसभवस्स मह बहुणो तहा तुज्झ । किं जुत्तं ज जिणसासणमि भत्तिपि पम्हुससि ॥ ८८ ॥ अह-
 वडच्छउ दूरेण, अन्न निययं सुयं पि दुल्लल्लियं । मुणिजणविडवणापच्छेक्कचित्त न सिक्खवसि ॥ ८९ ॥ तो पुणरुत्त पयपकयाइ,
 केसचछेहिं लहत्तो । सुयदुच्चिणय खाभइ, निय पमाय च निदइ ॥ ९० ॥ कोहडिफ्फलाणके, हवति अच्चो कहेसु सप्पुरिसा ।
 दसिज्जतो जे अगुलीहिं उज्झत्ति व्विज्झति ॥ ९१ ॥ पठणीकरणे पुत्ताण, दीणवयणेहिं विन्नवेइ मुहु । भणइ मुणी जइ ते, पव्व
 यति पव्वणेमि ते नूण ॥ ९२ ॥ जा ते गवु पुच्छइ, ताव न सक्कति उत्तर दाढ । नवर निच्चलमगा, टगमग जोयंति तदभिमुह
 ॥ ९३ ॥ तत्थ मुणी आणीओ, पठणीकाऊणमाण भणइ । जइ जिणदिक्ख सिक्खह, सपइ ता अत्थि भे सुक्खो ॥ ९४ ॥
 ता इहियपव्वज्जा, सज्जा ते साहुणा कया दोवि । पव्वविद्या य पव्वयगुरुमारारोवणेण च ॥ ९५ ॥ अह मुणिचदनरिंदं, सवि-
 सेस उवइसेइ किं तपि । सम्म धम्म न कुणसि, नरजम्मे किमिह सुहमत्थि ॥ ९६ ॥

“गर्मादारभ्य यत्प्रोक्तं, सुधीमि शृणु तत्सुखम् । गर्मे वासस्तावादादौ, नरके वाससन्निभः ॥ ९७ ॥ यत्—सूचीभिरभिप्रेतार्णो-
 भिमिभ्रस्य प्रतिरोम यत् । दुःखं नरस्याष्टगुणं, तद्भवे गर्भवासिनः ॥ ९८ ॥ योनियन्त्राद्विनि क्रामन्, यदुदुखं लभते भवी । गर्मे-
 वासभवाद्दुःखात्तदनन्तगुणं खलु ॥ ९९ ॥ बाल्ये भूत्रपुरीषाभ्या, यौवने रतचेष्टितैः । वार्द्धके श्वासकासादूर्जनो जातु न लज्जते

[illegible]

सद्धम्ममग्गमि ॥ २२ ॥ तुह पुब्बभवयसो, तियसोह तइ विइन्नसगारो । वयपडिअत्तिनिमित्त, तुहगओ गिह्द पव्वज्ज ॥ २३ ॥
 विसयासत्तो सत्तो, सत्तोसपरम्महो पमत्तो य । नरयाऽगमि निवइसि, न कुणसि जइ मज्ज उअएसं ॥ २४ ॥

यतः—“विषयविपम प्राणी, चिन्ता चित्ताज्जलनेधन, विषयविपम प्राणी ग्रीढापकीर्त्ति सुराघट ।
 विषयविपम प्राणी तत्तन्महाव्यसनास्पद, विषयविपम प्राणी पान्थः कुयोनिपुर प्रति ॥ २५ ॥”

किंच—“वरि पविसिज्जइ जलहिलोलफ़ल्लोरगणि, जालजालकरालफ़ेलि अहवा जलणि ।
 वरि समरगणि अगु अगु छिज्जउ कहवि, विसयपिवास हयास नेय किज्जइ तहवि ॥ २६ ॥”

तो मेयज्जो वज्जरइ, अवसरो को वयस्स मह अज्ज । अग्गिमगासगसणे, स एस नणु मच्छियापाओ ॥ २७ ॥ त केरिसो
 वयसो, सुरो व असुरो व सव्वहा होसि । जो तारे तारुन्ने पत्ते विसण विमोएसि ॥ २८ ॥ मह कहसु कोइ रज्जाव, जाउ
 टालेइ कपि पत्ताओ । किं होइ तस्स सो भित्तमहव अब्बो अमित्ति ॥ २९ ॥ देवे गयमि इन्नेण, तेण वरियाओ अट्ठक-
 न्नाओ । मेयज्जकए अइरुवळडहलायन्नपुत्ताओ ॥ १३० ॥ अह महरिहरिद्धीए, पारद्धो पाणिपीडणपवधो । सह नयवहूहिं चडिओ,
 मेयज्जो नरविमार्गमि ॥ ३१ ॥ परिचलइ धवलमगल-मुहलमहेलासहस्ससजुत्तो । रायगिहे रायपह-चउमुह-चधर-चउकेसु ॥ ३२ ॥
 अह मायंगस्सगे, सकमिऊण सुरो स रोइइ । पुट्ठो पियाए पमणेइ, कारण रोइयव्वस्स ॥ ३३ ॥ मेयज्जस्सऽज्ज माए, वीवाहमह-
 सबो पिए दिट्ठो । एवमहपि कुणत्तो, जइ तुह जीवतिआ धूया ॥ ३४ ॥ पियदुस्सदुम्भिया सा, तस्स रहस्स कहेइ मा रुयसु ।
 मयधूया सा तीए, पुत्तो पुण तुज्झ मेयज्जो ॥ ३५ ॥ सा निट्ठ मज्झ सही, तीए पुब्बपि पत्थियहिं मुय । एणउपन्नो दिन्नो,
 स जहा जाणेइ न हु कोइ ॥ ३६ ॥ तो आह एस हाहा, असमजसमेरिस कयं पावे । इय जपत्तो पत्तो, स आमु मेयज्ज-

[illegible]

जे सहइ तस्स गिरिणो सीसे, सीमतओ व्व निस्सीमो । भणिओ पुणोवि कण्णपायां कुणइ रायगिहे ॥ ५७ ॥ पुण भणिओ
 रयणायरमाणेसु इहेव जेण तत्थ धुव । कण्हणसुद्धिणो तुह सुयस्स नियकन्नय देमो ॥ ५८ ॥ रणमेत्तेण तेण, धादि रयणा-
 यरो समाणीओ । मज्जाविय मेयज्ज, रत्ता दिन्ना सकन्ना से ॥ ५९ ॥ तीण सह सिधियाए, आरुढो जाअ जाइ पुरमज्जो । पत्ताओ
 पत्तीओ ता, ताओ वि अट्ट तत्थेव ॥ ६० ॥ नरवइसमप्पिण परमचगसिगेसु तुगपासाए । ननयविलासपेमल-नननववहुयादि
 सह ललइ ॥ ६१ ॥ मुजइ वारसवरिसाइ, ताहिं सद्धि अभगुरे भोगे । पुब्बपडिन्नमगम्म, त सुरो सभरावेइ ॥ ६२ ॥ पाय
 पडियाओ ताओ, कत्ताओ समाओ वारस पुणोवि । तियसस्स तस्स पासे, मगति सुदीणयणेहि ॥ ६३ ॥ ससारुद्धारमई-यहु-
 वहु उवरोहसीलया दोवि । कट्ठोयट्ठि हियाए, कुणवि तियसस्स तस्स तथा ॥ ६४ ॥ पुण वारसवरिमेसु, दिन्नेसु सुरेण भोगम
 इएसु । तेसु वि अइच्छिणसु, मेयज्जो जइवरो जाओ ॥ ६५ ॥ ननयपुब्बमहत्थो, गीयथो तिन्नतरथिरो जाओ । स कयावि
 विहरमाणो, एगह्विहारपडिमाए ॥ ६६ ॥ रायगिहे सपत्तो, गोयरचरियाए हिंडमाणो य । भवंगणमि पत्तो, एगस्म सुवन्नगार-
 रस ॥ ६७ ॥ घडिउ स तमि समए, कणयमयाण जवाणमट्टसय । तत्थेव ठामिऊण, नियमणऽअत्तरे पत्तो ॥ ६८ ॥ केलिसकु-
 तण, चुणतएण कुचेण तत्थ ते गिल्लिया । उद्धट्ठिण दिट्ठो, मेयज्जेण गिल्लिज्जाता ॥ ६९ ॥ त्यणमेत्तेण पत्तो, सुवन्नगारो न जाअ
 ते नियइ । ता भयमीओ पुच्छइ, पासठियं त महासाहु ॥ ७० ॥ न्हसु पसाय काऊण, केण हरिया इमे मुवन्नज्जा । ज
 तुब्भे जाणिस्सह, इह चेअ चिरउ चिट्ठता ॥ ७१ ॥ नरत्ताहो निणपडिमापूय काऊण पदविण पुरओ । नयकणयमयजवाण, सण्ण
 अट्टुत्तरेणेव ॥ ७२ ॥ सुपसत्थ सत्थिय वित्थरेइ वंदइ देवदेवतो । देवचणियावेला, अट्ठणाऽएगमइ ता कइइ ॥ ७३ ॥ मारा-
 विसइ सकुडयमेव म अन्नहा महाराओ । ता कारुज काऊण, कहसु अप्पाणमन्न वा ॥ ७४ ॥ अह्य तुब्ब व अन्नस्स
 वावि कस्सविइ न किंपि काहामि । णत्तियमेत्त सुवन्न, अन्न तुह सामि । दाहामि ॥ ७५ ॥ किंपि न जएए मेअज्जमुणिपरो पाणि-
 रक्खणट्ठाण । जा ता भणियमणेण, इय मिच्छा होइ चोरस ॥ ७६ ॥ कइ णु कहिस्सइ पत्तो, तेणो सुतवर्मी वेसमहोणो ।

कर्मपटुनीति, बलप्रभति कविजो देव ॥ ७७ ॥ सीस्यदेवेय देविह्य सीसंमि वसुधयेव । बालप्य पञ्चगुणो बाल मित-
 यति यक्षपरी ॥ ७८ ॥ इत्येव बाल मारुत, बाल वज्रीकिय अर्ध कविस्वामयु । बलं शरिब कुंज तां मारिस्सए इत्यसोर्ध ॥ ७९ ॥
 एव होव पाव्य मारुत, मारुत वीर्य वीरियल जीयोर्ध । का एवममोरेण्य बलस नसीय पञ्चमि ॥ ८० ॥ के के कस्य
 अरिस्मप्यां नो ममदि मुनर्थमि । परिस्वमए नो निम्बोर सो होर बालमिजो ॥ ८१ ॥ रे वीर । किं न पञ्चगुण
 ने किमयोर्ध कवि । कविह्य पनेति, वीर एवस कुंजस ॥ ८२ ॥ विरम्य सपञ्च दे केर, सुदुरिहा एपरि कवि वी-
 रमि । एवमप्यो पने सदि कस्यपञ्च के ॥ ८३ ॥

एव १-७ निवेदेविकरस्य दुल्लहए एवं दुल्लहेलं मालाओकपुञ्जने व्यसिहससनीम्वारप्यवा ।
 मासद्वौकिजपञ्चमिदिकिपञ्च न कुनरिहिय, कनसिग वपवैधकस्यवा किं विप न्यारीह्यम् ॥ ८४ ॥

मरए रे वीर ! एव, सुदिवजो देवप्यो सेव । बाल विरपीविकरस्यज्यो कवि ता कपसि ॥ ८५ ॥ एव मारुत
 सस्यो वीरजो वसुध केवस्योको । कविमरेण्योर्ध-कपुञ्जो रेवकनं व ॥ ८६ ॥ बाल वसुधेवमामरस्य बालो व
 देव कविजो जोह्य कुंजो ॥ ८८ ॥ वीर्य मिमिह्येव ते कवा एव विमिह्येव । कपुञ्जिकपुञ्जो । कपुञ्जिकपुञ्जो
 ॥ ८९ ॥ रे पञ्च ! वन पञ्च, एव काने पवि नं मारुतमिजे । व पुन मारेवि इत्थं, पारोवरि कविम पञ्च ॥ ९० ॥ कवि-
 मरे व सट्ठे, मुनजपयो मारुमि विम । कपुञ्जो विम, का मारुत गरी रोरी ॥ ९१ ॥ बाल मर मारुतजो न्यारी
 मार एवरे इवसस्य । एव कपरी इवरेव मारुत मारुतमरेव ॥ ९२ ॥ एव पाञ्चगुणमरेव पञ्चगुण पञ्च मारुतजो । एव
 १ निवेव वल्ल इत्थं दे केर सुदुरिह ॥

